GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

MAŁY ROCZNIK STATYSTYCZNY

1936

11 – 20 TYSIĄC

ROK VII WARSZAWA 1936

NAKŁADEM GŁÓWNEGO URZĘDU STATYSTYCZNEGO

Mały Rocznik Statystyczny
1936

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

MAŁY ROCZNIK STATYSTYCZNY

1936

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zatwierdziło wydawnictwo do użytku szkolnego jako książkę pomocniczą dla nauczycieli szkół ogólnokształcących oraz książkę do bibljotek uczniowskich w szkołach średnich ogólnokształcących i zakładach kształcenia nauczycieli

ROK VII WARSZAWA 1936

NAKŁADEM GŁÓWNEGO URZĘDU STATYSTYCZNEGO

PRZEDMOWA

Główny Urząd Statystyczny oddaje w ręce czytelników siódme zkolei wydanie Małego Rocznika Statystycznego.

Ogólny charakter wydawnictwa nie uległ zmianie. Celem Małego Rocznika jest treściwe zobrazowanie w liczbach wszelkich przejawów życia gospodarczego, społecznego i kulturalnego Polski. Wydanie obecne w stosunku do poprzedniego zostało znacznie rozszerzone.

Wzrastający z roku na rok nakład Małego Rocznika Statystycznego jest dowodem, że wydawnictwo tego typu czyni zadość istotnym potrzebom społeczeństwa. Świadczy to jednocześnie, że w łonie społeczeństwa wzrasta i utrwala się potrzeba posługiwania się materjałem statystycznym. Z drugiej strony Główny Urząd Statystyczny czyni wszystko, aby wydawnictwo jaknajlepiej spełniało swą rolę, dąży do coraz bardziej przejrzystego ujmowania zjawisk, wprowadza co rok opracowania nowych zagadnień, pogłębia i rozszerza poprzednio poruszone.

Prace redakcyjne, związane z Małym Rocznikiem Statystycznym, prowadził, podobnie jak w roku ubiegłym, p. Dr. Władysław Malinowski.

Podobnie jak w latach ubiegłych, Główny Urząd Statystyczny, pragnąc jaknajlepiej przystosować Mały Rocznik Statystyczny do potrzeb osób korzystających z niego, prosi o nadsyłanie pod adresem Komitetu Redakcyjnego Urzędu (Warszawa, Al. Jerozolimska 32) wszelkich spostrzeżeń, dotyczących treści i formy wydawnictwa. Uwagi i życzenia czytelników zostaną szczegółowo rozpatrzone i w miarę możności uwzględnione.

Warszawa, w czerwcu 1936 roku.

Przewodniczący
Komitetu Redakcyjnego
EDWARD SZTURM DE SZTREM
Dyrektor Głównego Urzędu Statystycznego

Rozwój wydawnictwa Mały Rocznik Statystyczny

Wyszczególnienie	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936
Liczba stron . .	192	186	184	202	252	302	336
Liczba tablic . .	304	308	321	329	374	416	446
Liczba wykresów	—	—	—	—	126	202	225
Nakład	2 000	7 000	6 000	8 000	24 200	38 300	45 300

UWAGI OGÓLNE

Przy opracowaniu tablic, dotyczących stosunków polskich, opierano się głównie na szczegółowych publikacjach Głównego Urzędu Statystycznego, wydawanych w serji pod ogólnym tytułem Statystyka Polski. Należy specjalnie zwrócić uwagę na opracowania publikowane corocznie pod następującemi tytułami: Statystyka rolnicza, Statystyka przemysłowa, Statystyka spółek akcyjnych, Rocznik handlu zagranicznego, Rozdział kredytów bankowych, Bilans płatniczy, Statystyka samorządu terytorjalnego, Statystyka pocztowa, telegraficzna i telefoniczna, Statystyka szkolnictwa, Statystyka druków. Szczegółowe opracowania szeregu innych zagadnień ukazują się nieperjodycznie w Statystyce Polski. Pozatem Główny Urząd Statystyczny wydaje kwartalnik Statystyka Pracy, ktory zawiera szczegółowe materjały i opracowania statystyczne, dotyczące zagadnień pracy najemnej. Bieżące, aktualne materjały statystyczne dotyczące znacznej części zagadnień ujętych w Małym Roczniku Statystycznym, publikowane są w Wiadomościach Statystycznych, które ukazują się perjodycznie w odstępach 10-dniowych. Szczegółowe materjały dotyczące spisu ludności z roku 1931 publikowane są w Statystyce Polski.

Przy opracowaniu tablic międzynarodowych posługiwano się rocznikami, innemi wydawnictwami perjodycznemi i opracowaniami specjalnemi urzędów statystycznych poszczególnych państw oraz wydawnictwami międzynarodowemi: Annuaire Statistique de la Société des Nations, Genewa; Bulletin Mensuel de Statistique, Genewa; l'Année Sociale, Genewa; Revue International du Travail, Genewa; Recueil de Statistique de l'Institut International de Commerce, Bruksela; Annuaire International de Statistique Agricole, Rzym; Annuaire International de Statistique Forestière, Rzym; Bulletin Mensuel de Statistique Agricole et Commerciale, Rzym; Hübners Geographisch–Statistische Tabellen, Wiedeń; Statistisches Handbuch der Weltwirtschaft, Berlin; The Mineral Industry of the British Empire and Foreign Countries, Londyn. Korzystano także z zestawień międzynarodowych w wydawnictwie Statistisches Jahrbuch für das Deutsche Reich, Berlin.

W tablicach sumy wyrażone w walutach obcych, o ile nie zaznaczono inaczej, przerachowano na złote według kursów.

W kartogramach dane dla m. st. Warszawy, o ile nie zostały wykazane odrębnie, podano łącznie z danemi dla województwa warszawskiego lub z danemi dla województw centralnych.

Dane liczbowe, ogłoszone w poprzednich wydaniach Małego Rocznika Statystycznego i w innych publikacjach Głównego Urzędu Statystycznego, zostały szczegółowo sprawdzone, uzupełnione i wszędzie, gdzie to było możliwe, poprawione, przeważnie przez zastąpienie obliczeń tymczasowych ostatecznemi. W zestawieniach międzynarodowych niektóre zmiany w porównaniu z poprzedniemi wydaniami Małego Rocznika Statystycznego wywołane są zastąpieniem liczb ogłaszanych w wydawnictwach międzynarodowych przez liczby wydawnictw urzędów statystycznych odnośnych państw.

Dane liczbowe za ostatnie okresy posiadają częściowo charakter tymczasowy i mogą ulec zmianom przy ostatecznem ich opracowaniu.

ZNAKI KONWENCJONALNE

Kreska (—) oznacza stwierdzenie, że dane zjawisko nie występuje.

Zero (0) oznacza, że zjawisko istnieje, jednakże w ilościach mniejszych od tych liczb, które mogły być wyrażone uwidocznionemi w tablicy znakami cyfrowemi: np. jeżeli produkcja wyrażona jest w tysiącach tonn, znak 0 oznacza, że produkcja w danym wypadku nie osiąga 0,5 tys. tonn.

Kropka (.) oznacza zupełny brak informacyj, albo brak informacyj wiarogodnych.

Znak × umieszcza się w rubryce, która nie może być wypełniona ze względu na układ tablicy.

SPIS RZECZY

Str.

Dział VI. Rolnictwo, leśnictwo, hodowla, rybołówstwo

Dział VII. Przedsiębiorstwa, zrzeszenia gospodarcze, upadłości

Dział VIII. Górnictwo i przemysł

Dział IX. Handel wewnętrzny, spożycie

Dział X. Handel zagraniczny

Dział XI. Komunikacja

Str.

Dział XII. Pieniądz i kredyt

Dział XIII. Ceny

Dział XIV. Praca

Dział XV. Opieka społeczna

Dział XVI. Zdrowotność publiczna

Dział XVII. Ubezpieczenia

A. Ubezpieczenia społeczne

B. Inne ubezpieczenia

Str.

Dział XVIII. Szkolnictwo

Dział XIX. Oświata pozaszkolna, życie umysłowe i kulturalne, sport, stowarzyszenia

A. Oświata pozaszkolna

B. Życie umysłowe i kulturalne

RZECZPOSPOLITA POLSKA

GRUPY WOJEWÓDZTW

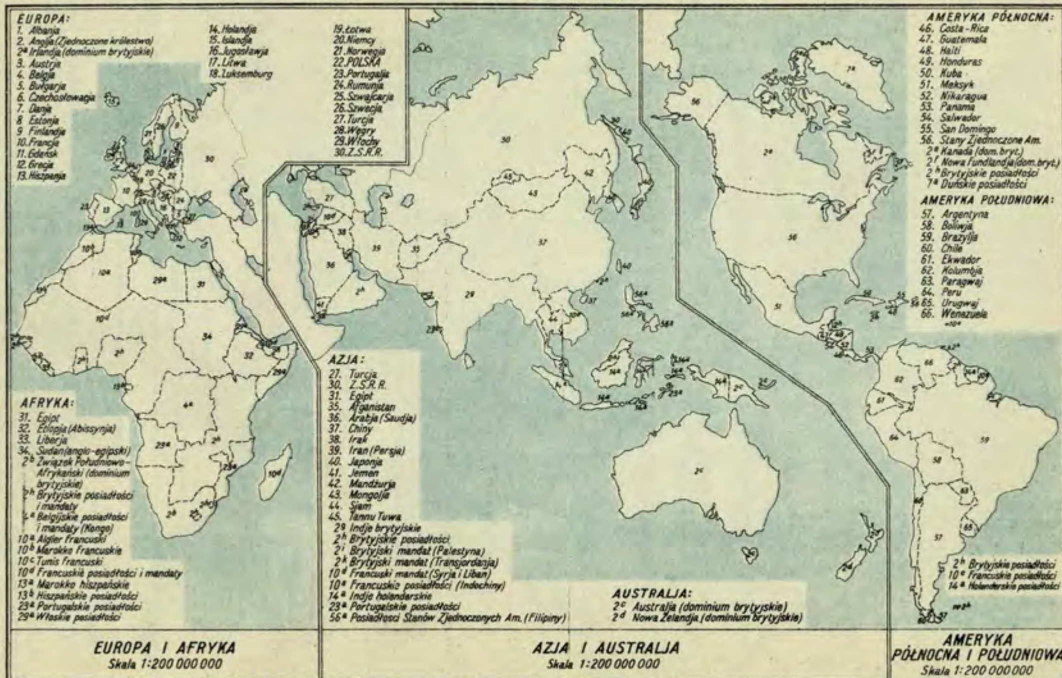
WOJEWÓDZTWA CENTRALNE: m. st. Warszawa, warszawskie, łódzkie, kieleckie, lubelskie, białostockie

WOJEWÓDZTWA WSCHODNIE: wileńskie, nowogródzkie, poleskie, wołyńskie

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIE: poznańskie, pomorskie, śląskie

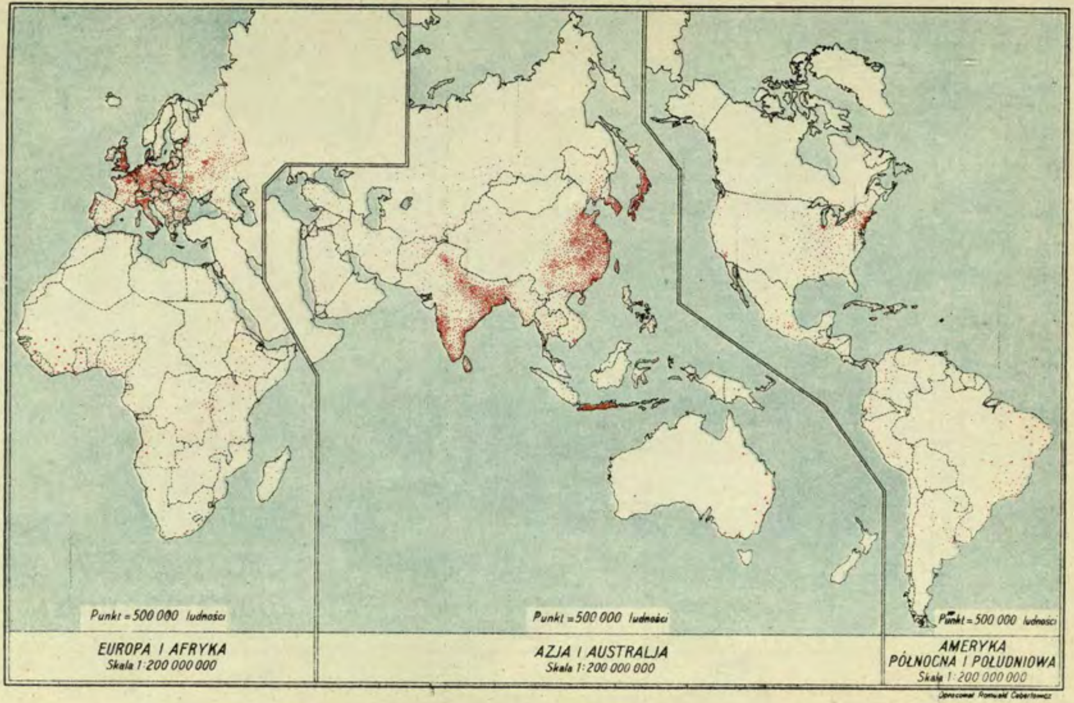
WOJEWÓDZTWA POŁUDNIOWE: krakowskie, lwowskie, stanisławowskie, tarnopolskie

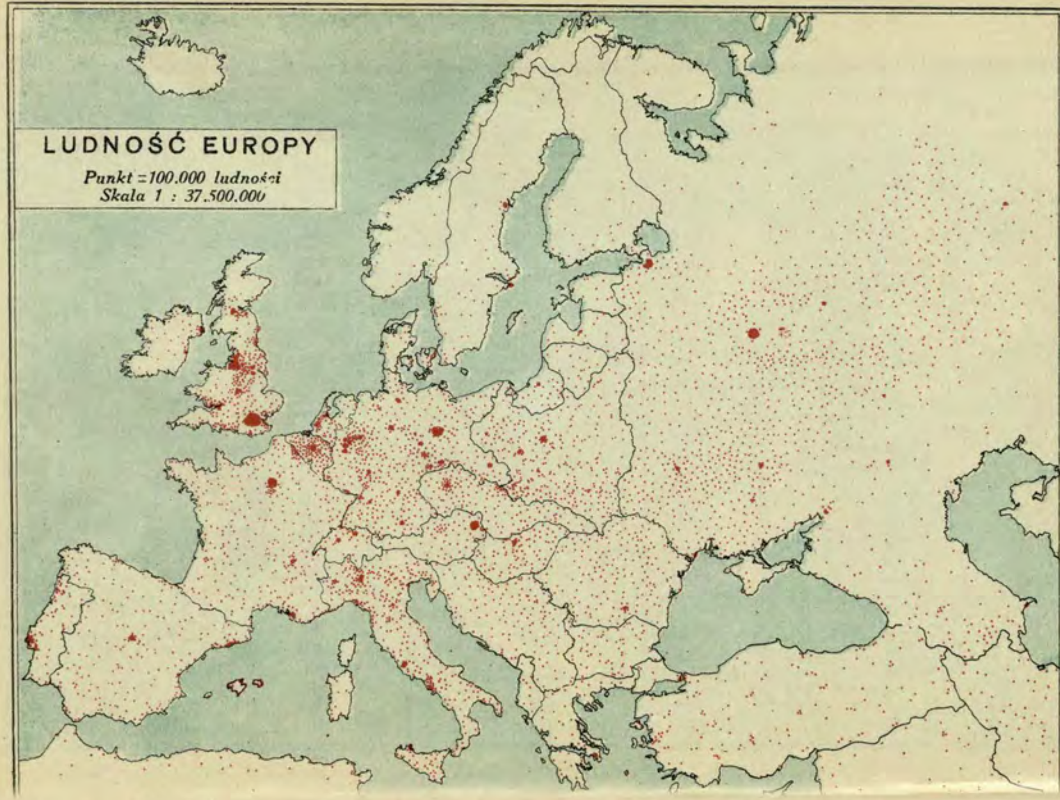
PAŃSTWA ŚWIATA

Opracował Romuald Cebertowicz

LUDNOŚĆ ŚWIATA

LUDNOŚĆ EUROPY
Punkt =100.000 ludności
Skala 1 : 37.500.000

WSKAŹNIKI ŻYCIA GOSPODARCZEGO POLSKI, ANGLJI, FRANCJI, JAPONJI, NIEMIEC, STANÓW ZJEDNOCZONYCH AMERYKI I WŁOCH W LATACH 1924—1935

Rok 1928 = 100

Państwa	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
Produkcja przemysłowa												
Polska	.	73	71	88	100	100	82	69	54	56	63	66
Anglja	95	.	.	101	100	106	98	89	88	94	105	112
Francja	86	85	99	87	100	109	110	98	76	84	78	74
Japonja	.	.	.	92	100	111	106	102	109	126	143	158
Niemcy	.	80	81	101	100	101	87	68	54	62	81	93
Stany Zj. Am.	86	94	97	96	100	107	86	73	58	68	72	81
Włochy	.	.		.	100	109	100	85	73	80	88	.
Produkcja stali												
Polska	47	54	55	87	100	96	86	72	39	58	60	66
Anglja	96	87	42	107	100	113	86	61	62	82	104	116
Francja	70	78	89	88	100	103	98	81	61	71	70	57
Japonja	58	68	79	88	100	120	120	99	126	168	196	231
Niemcy	68	84	85	113	100	112	79	57	40	53	83	112
Stany Zj. Am.	74	88	94	87	100	109	79	50	27	45	49	64
Włochy	69	91	91	81	100	108	89	72	71	90	94	.
Produkcja energji elektrycznej												
Polska	.	64	76	89	100	117	111	100	86	92	100	108
Anglja	65	65	75	91	100	112	117	124	131	145	166	188
Francja	70	79	87	88	100	110	118	111	105	115	118	122
Japonja	61	68	77	88	100	111	116	120	133	151	.	.
Niemcy	.	72	72	86	100	117	113	99	90	99	117	133
Stany Zj. Am.	.	.	90	98	100	110	108	105	98	101	111	121
Włochy	.	73	86	91	100	110	113	111	115	125	133	.
Ceny hurtowe												
Polska[a]	102	105	88	99	100	96	86	75	66	59	56	53
Anglja	118	113	106	101	100	97	85	74	72	72	74	75
Francja	.	.	108	100	100	97	86	78	66	62	58	52
Japonja	121	119	108	102	100	95	78	66	70	80	79	83
Niemcy	98	101	96	98	100	98	89	79	69	67	70	73
Stany Zj. Am.	101	107	103	99	100	99	89	76	67	68	77	83
Włochy	.	.	.	.	100	95	85	75	70	63	62	.
Koszty utrzymania												
Polska[a]	107	114	88	100	100	102	94	86	78	71	67	64
Anglja	105	106	104	101	100	99	95	89	87	86	85	86
Francja	71	77	97	99	100	107	112	110	101	100	99	93
Japonja	120	118	108	102	100	98	84	74	74	79	81	82
Niemcy	86	93	94	97	100	102	98	90	79	78	80	81
Stany Zj. Am.	101	103	103	101	100	100	96	86	77	75	79	83
Włochy	.	.	.	.	100	102	98	89	85	81	77	.
Koszty żywności												
Polska[a]	113	112	87	102	100	97	84	74	65	58	52	48
Anglja	108	109	105	102	100	98	92	83	80	76	78	80
Francja	70	78	98	99	100	108	113	113	102	100	99	90
Japonja	115	117	107	104	100	100	86	75	78	80	81	84
Niemcy	90	97	95	100	100	102	95	86	89	74	77	79
Stany Zj. Am.	95	102	104	101	100	102	95	79	66	64	72	80
Włochy	.	.	.	.	100	102	97	84	79	75	71	.

a Wskaźniki obliczono na podstawie cen w złotych w złocie.

Uwaga. Ob. uwagę na str. 3. (c. d. str. 2)

WSKAŹNIKI ŻYCIA GOSPODARCZEGO POLSKI, ANGLJI, FRANCJI, JAPONJI, NIEMIEC, STANÓW ZJEDNOCZONYCH AMERYKI I WŁOCH W LATACH 1924—1935 (c. d.)

Rok 1928 = 100

Państwa	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
Stawki płac robotniczych w przemyśle												
Polska	109	108	78	91	100	109	107	101	93	85	80	77
Anglja	101	103	102	101	100	100	99	97	96	95	95	96
Francja	73	79	98	98	100	116	127	126	122	122	122	119
Japonja	104	99	98	101	100	101	91	85	84	85	86	87
Niemcy	.	80	87	92	100	106	107	102	87	84	83	84
Stany Zj. Am.	97	97	98	100	100	102	102	98	86	85	101	104
Włochy	.	.	.	.	100	102	101	92	88	86	84	.
Zatrudnienie robotników												
Polska[a] A	.	75	75	86	100	106	102	94	83	80	82	84
Polska[a] B	.	80	76	89	100	100	87	74	64	63	68	72
Anglja	95	96	96	100	100	102	98	94	94	97	101	103
Francja[b]	.	.	.	.	.	.	100	96	86	84	82	79
Japonja	.	.	111	105	100	101	91	82	83	91	101	111
Niemcy	.	.	.	.	100	101	94	82	72	75	86	92
Stany Zj. Am.	98	101	102	100	100	106	93	78	65	70	80	83
Włochy	.	.	.	.	100	109	102	90	78	79	79	.
Przewozy kolejowe (tonno-*km*)												
Polska	50	58	75	88	100	107	90	91	68	71	82	80
Anglja	116	103	79	106	100	106	100	92	84	85	91	92
Francja	95	94	103	94	100	107	105	95	82	80	.	.
Japonja	90	93	93	98	100	98	85	83	83	94	104	.
Niemcy	65	81	89	99	100	104	83	70	61	65	78	87
Stany Zj. Am.	90	96	102	99	100	103	88	71	54	58	62	65
Włochy	100	106	108	96	100	105	95	83	75	71	71	.
Ruch statków morskich												
Polska[c]	33	39	72	86	100	107	123	134	112	123	146	148
Anglja	97	94	89	99	100	105	104	95	92	93	95	97
Francja	76	82	83	92	100	109	113	107	98	100	98	97
Japonja	83	83	95	95	100	106	108	105	104	114	122	135
Niemcy	67	74	85	93	100	101	101	92	83	86	94	96
Stany Zj. Am.	85	87	96	94	100	103	102	92	81	77	80	84
Włochy	77	82	85	94	100	105	105	97	94	99	110	.
Handel zagraniczny—wartość przywozu												
Polska[d]	76	82	46	86	100	93	67	44	26	25	24	26
Anglja	106	109	104	102	100	103	89	74	61	58	63	65
Francja	75	83	112	99	100	109	98	79	56	53	43	39
Japonja	113	117	108	98	100	102	71	57	65	88	105	114
Niemcy	65	88	71	102	100	96	74	48	33	30	32	30
Stany Zj. Am.	88	102	108	102	100	106	76	51	32	35	40	50
Włochy	87	119	117	92	100	97	78	52	37	33	34	.
Handel zagraniczny—wartość wywozu												
Polska[d]	87	87	90	100	100	112	97	75	43	38	39	37
Anglja	111	107	90	98	100	101	79	54	50	51	55	59
Francja	82	89	116	107	100	98	83	59	38	36	35	30
Japonja	92	116	103	100	100	110	75	59	71	96	112	129
Niemcy	53	76	85	88	100	110	98	78	47	40	34	35
Stany Zj. Am.	89	96	94	95	100	103	75	47	31	33	42	45
Włochy	96	122	125	104	100	102	81	68	45	40	35	.

a A—ubezpieczeni na wypadek choroby, B—w wielkim i średnim przemyśle. *b* Rok 1930 = 100. *c* Porty Gdynia i Gdańsk. *d* Wskaźniki obliczono na podstawie cen w złotych w złocie.

Uwaga. Ob. uwagę na str. 3. (dok. str. 3)

WSKAŹNIKI ŻYCIA GOSPODARCZEGO POLSKI, ANGLJI, FRANCJI, JAPONJI, NIEMIEC, STANÓW ZJEDNOCZONYCH AMERYKI I WŁOCH W LATACH 1924—1935 (dok.)

Rok 1928 = 100

Państwa	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
Obieg banknotów (stan w końcu roku)												
Polska[a]	43	29	46	77	100	103	103	94	77	78	76	78
Anglja	105	102	101	101	100	98	97	96	98	104	107	112
Francja	64	80	83	88	100	107	120	134	133	129	131	127
Japonja	96	94	90	97	100	94	83	77	82	89	94	102
Niemcy	39	60	76	93	100	102	97	97	72	74	79	87
Stany Zj. Am. . .	102	100	101	98	100	103	91	144	150	168	176	203
Włochy	105	112	106	104	100	97	91	83	79	77	76	89
Obroty izb rozrachunkowych												
Polska[a]	10	32	22	55	100	145	174	154	128	149	165	187
Anglja	89	91	90	94	100	102	99	82	73	73	80	85
Francja	89	90	132	74	100	124	134	111	80	91	78	82
Japonja	108	122	130	91	100	92	75	67	77	97	94	93
Niemcy	30	52	69	86	100	104	99	71	46	43	48	49
Stany Zj. Am. . .	61	71	75	84	100	116	82	60	40	38	41	47
Włochy	120	153	166	98	100	95	85	78	61	58	66	.
Wkłady w bankach prywatnych (stan w końcu roku)												
Polska[a]	.	31	55	78	100	110	116	71	60	53	53	54
Anglja	91	90	93	96	100	98	101	94	108	106	108	114
Francja	43	58	65	76	100	96	104	108	107	92	87	78
Japonja	86	94	98	97	100	100	94	89	88	95	101	107
Niemcy	.	45	59	73	100	108	100	72	69	64	65	55
Stany Zj. Am. . .	85	90	91	98	100	99	97	82	77	72	85	97
Włochy	84	86	92	100	100	101	108	98	96	97	93	.
Emisje kapitałów												
Polska[a]	.	.	.	.	100	77	69	25	44	15	7	23
Anglja	62	61	70	87	100	70	65	24	31	37	41	50
Francja	64	35	46	71	100	144	208	156	61	34	39	26
Japonja	69	90	114	105	100	72	31	38	30	78	92	98
Niemcy	11	49	74	107	100	73	41	47	11	7	11	11
Stany Zj. Am. . .	69	77	78	96	100	125	87	38	15	9	17	18
Włochy	112	167	105	59	100	135	114	80	68	62	66	.
Kursy akcyj przemysłowych												
Polska[b]	.	63	39	95	100	66	47	27	19	20	19	22
Anglja	70	77	81	87	100	98	79	61	59	73	88	98
Francja	55	49	55	66	100	127	107	73	60	57	45	46
Japonja[c]	.	.	.	.	.	.	75	76	104	177	223	182
Niemcy	.	66	74	108	100	89	71	54	36	46	53	62
Stany Zj. Am. . .	45	57	65	76	100	123	91	56	30	43	53	59
Włochy	.	.	105	84	100	100	86	60	45	52	61	.
Dochody skarbowe z podatków, ceł i monopoli[d]												
Polska[a]	45	51	67	87	100	100	86	71	61	61	62	64
Anglja	110	106	100	103	100	99	104	114	110	104	104	137
Francja	60	66	81	93	100	110	103	97	84	83	79	.
Japonja	91	95	96	99	100	99	95	87	84	89	.	.
Niemcy[e]	81	76	80	94	100	102	100	86	74	76	91	107
Stany Zj. Am. . .	89	97	98	95	100	102	79	53	52	73	.	.
Włochy[f]	96	103	105	99	100	96	99	96	90	88	92	.

a Wskaźniki obliczono na podstawie danych w złotych obiegowych. *b* Wskaźniki obliczono na podstawie cen w złotych w złocie. *c* Styczeń 1930=100. *d* Lata budżetowe. *e* Łącznie z udziałem krajów związkowych. *f* Ogólne dochody skarbowe.

Uwaga. Zmiany wskaźników w r. 1935 we Francji i Niemczech częściowo są wywołane przyłączeniem Zagłębia Saary do Niemiec.

DZIAŁ I. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE, METEOROLOGJA

TABL. 1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE POLSKI

Najdalsze wysunięcie granicy państwowej:

na północ 55° 51′ szerokości północnej (w pow. brasławskim woj. wileńskiego)

na południe 47° 44′ szerokości północnej (w pow. kosowskim woj. stanisławowskiego)

na zachód 15° 47′ długości wschodniej od Greenwich (w pow. międzychodzkim woj. poznańskiego)

na wschód 28° 22′ długości wschodniej od Greenwich (w pow. dziśnieńskim woj. wileńskiego).

Rozciągłość z południa na północ wynosi 8° 07′, co odpowiada 903 *km*.
Rozciągłość z zachodu na wschód wynosi 12° 35′, co odpowiada 864 *km* liczonym na równoleżniku 52°.

TABL. 2. POWIERZCHNIA DORZECZY W POLSCE

Nazwa dorzecza	Powierzchnia			
	Ogółem	w tem w Polsce		
	w tysiącach km^2		w odsetkach [a]	
			A	B
Polska	×	388,6	×	100,0
Zlewisko morza Bałtyckiego	×	289,9	×	74,6
Dorzecze Wisły	198,5	180,3	90,9	46,4
„ Niemna	90,5	51,6	56,6	13,3
„ Odry	120,0	45,6	38,0	11,7
„ Dźwiny	85,0	10,4	12,2	2,7
Małe rzeki pobrzeża morskiego .	×	2,0	×	0,5
Zlewisko morza Czarnego	×	98,7	×	25,4
Dorzecze Dniepru	527,0	61,5	11,7	15,8
„ Dniestru	76,9	31,8	41,4	8,2
„ Dunaju	817,0	5,4	0,7	1,4

a A—w odsetkach ogólnej powierzchni danego dorzecza, B—w odsetkach ogólnej powierzchni Polski.

TABL. 3. UKŁAD PIONOWY POWIERZCHNI POLSKI

Średnie wzniesienie w *m*	Wzniesienie nad poziom morza w *m*				
	0–150	150–300	300–500	500–1000	ponad 1000
	w odsetkach ogólnej powierzchni				
223	38	49	9	2	2

TABL. 4. UKŁAD PIONOWY POWIERZCHNI LĄDÓW STAŁYCH

Części świata	Średnie wzniesienie w *m*	Wzniesienie nad poziom morza w *m*						
		niżej 0	0–200	200–500	500–1000	1000–2000	2000–3000	ponad 3000
		w odsetkach ogólnej powierzchni						
Ląd stały ogółem .	**874**	**0,6**	**32,9**	**22,0**	**18,1**	**14,4**	**7,5**	**4,5**
Europa	330	1,7	55,1	26,6	9,8	5,3	0,7	0,8
Azja	1 010	1,3	24,1	18,2	22,2	20,1	5,5	8,6
Afryka	660	0,1	15,3	35,4	27,6	19,2	1,4	1,0
Ameryka Północna	650	0,1	32,3	28,3	15,0	18,3	4,3	1,7
Ameryka Połudn.	650	—	42,6	26,4	15,6	6,4	2,9	6,1
Australja	310	0,0	36,0	54,6	6,1	2,5	0,6	0,2
Antarktyda . . .	2 000	—	5,0	3,9	7,2	26,8	44,6	12,5

Źródło tabl. 3 i 4: J. Wąsowicz i A. Zierhoffer *Świat w cyfrach*, Rocznik 1935, Lwów—Warszawa 1935.

TABL. 5. RZĘDNE STACYJ METEOROLOGICZNYCH

Stacje meteorologiczne	Wzniesienie nad poziom morza w *m*	Szerokość północna	Długość wschodnia względem Greenwich
Gdynia	5,0	54°31′	18°32′
Bydgoszcz	46,4	53°08′	18°01′
Ciechocinek	44,8	52°53′	18°48′
Poznań	79,0	52°25′	16°55′
Warszawa (stacja pomp)	89,9	52°13′	21°03′
Kalisz	109,0	51°46′	18°06′
Radom	169,1	51°24′	21°09′
Kraków	220,0	50°04′	19°58′
Tarnów	221,3	50°01′	21°00′
Cieszyn	300,0	49°45′	18°38′
Zakopane	846,4	49°18′	19°58′
Wilno	128,0	54°41′	25°15′
Bieniakonie	166,0	54°14′	25°22′
Białystok	133,2	53°08′	23°00′
Brześć nad Bugiem	132,7	52°02′	23°42′
Białokrynica	225,0	50°09′	25°45′
Lwów	311,8	49°50′	24°01′
Kołomyja	290,0	48°31′	25°03′

TABL. 6. TEMPERATURA, OPADY, ZACHMURZENIE

Średnie roczne

Stacje meteorologiczne	Temperatura powietrza. Wartości średnie w °*C*		Opady			Zachmurzenie przeciętne 1935 [a]
			Sumy w *mm*		Liczba dni z opadem 1935	
	Średnie wieloletnie	1935	Średnie wieloletnie	1935		
Gdynia	.	8,0	.	461	139	6,5
Bydgoszcz	7,7	8,2	511	444	161	6,4
Ciechocinek	.	8,2	487	527	124	6,6
Poznań	8,2	8,7	502	445	168	6,2
Warszawa (stacja pomp)	7,6	8,0	540	580	150	6,7
Kalisz	8,1	8,5	498	619	184	6,4
Radom	7,8	7,7	513	477	119	5,9
Kraków	7,8	8,5	747	667	189	7,0
Tarnów	8,7	8,6	730	796	159	5,5
Cieszyn	7,9	8,4	1 019	914	173	6,7
Zakopane	4,8	4,9	1 101	960	200	6,7
Wilno	6,4	.	595	.	.	.
Bieniakonie	.	5,9	.	621	189	6,6
Białystok	6,8	6,8	578	761	199	6,9
Brześć nad Bugiem	7,2	7,0	559	534	166	7,2
Białokrynica	.	7,3	556	641	153	6,2
Lwów	7,6	8,4	688	651	159	6,5
Kołomyja	.	6,8	670	558	137	5,8

a Stopnie od 0 do 10: 0 oznacza niebo bez chmur, 10—całkowicie pokryte chmurami.

TABL. 7. TEMPERATURA I OPADY WEDŁUG MIESIĘCY

Średnie wieloletnie

Stacje meteorologiczne	Miesiące											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Temperatura powietrza—wartości średnie w°*C*												
Bydgoszcz	−2,4	−1,6	1,3	7,1	12,3	16,7	18,6	17,5	13,4	7,9	2,4	−1,2
Poznań	−1,9	−1,0	2,0	7,7	12,9	17,2	18,8	17,9	14,0	8,6	2,7	−0,8
Warszawa	−3,6	−2,5	1,1	7,6	13,4	17,7	18,9	17,9	13,7	8,0	1,8	−2,3
Kalisz	−2,5	−1,3	1,7	7,7	13,3	17,6	19,0	18,0	14,0	8,6	2,6	−1,4
Radom	−3,4	−2,3	1,3	7,7	13,6	17,5	19,0	18,0	14,0	8,4	2,1	−2,1
Kraków	−3,3	−2,0	2,0	7,9	13,3	17,0	18,7	17,7	13,9	8,8	2,4	−2,2
Tarnów	−2,7	−1,0	3,2	8,5	14,6	17,4	18,9	18,4	14,5	9,8	3,5	−0,7
Cieszyn	−2,9	−1,7	2,2	7,7	12,9	16,5	18,4	17,6	14,0	9,3	2,8	−1,7
Zakopane	−5,5	−4,6	−0,9	4,3	9,5	12,9	15,0	14,5	10,2	6,1	−0,1	−3,4
Wilno	−5,3	−4,8	−1,1	5,8	12,5	17,1	18,8	17,1	12,6	6,9	0,8	−3,6
Białystok	−4,6	−4,0	−0,2	6,5	12,8	17,2	18,6	17,4	13,0	7,2	1,0	−3,2
Brześć n/B.	−4,8	−3,7	0,5	7,1	13,6	17,5	18,9	17,7	13,5	7,5	1,3	−3,0
Lwów	−4,0	−2,8	1,3	7,5	13,4	17,0	18,7	17,9	13,8	8,7	2,3	−2,3
Opady—sumy w *mm*												
Bydgoszcz	33	26	44	35	52	56	65	54	40	33	36	37
Ciechocinek	28	26	34	39	48	54	66	56	40	34	30	32
Poznań	29	25	35	37	63	46	79	48	41	28	36	35
Warszawa	34	26	33	41	51	64	80	64	42	32	37	36
Kalisz	29	26	36	40	54	55	78	49	35	32	32	32
Radom	25	25	30	36	47	69	88	59	41	33	30	30
Kraków	26	31	39	43	74	108	136	100	59	55	40	36
Tarnów	29	35	39	49	78	113	130	78	52	50	42	35
Cieszyn	46	46	54	78	107	151	162	122	79	74	51	49
Zakopane	51	46	55	74	118	177	184	129	92	69	50	56
Wilno	33	28	27	38	47	78	82	96	46	40	44	36
Białystok	28	31	26	43	54	83	89	74	42	33	38	37
Brześć n/B.	28	27	25	46	57	86	90	53	42	37	36	32
Białokrynica	24	20	25	31	57	88	92	75	42	44	33	25
Lwów	32	33	36	46	66	106	109	74	54	53	40	39
Kołomyja	29	26	36	50	73	118	106	70	52	46	37	27

TABL. 8. USŁONECZNIENIE RZECZYWISTE W ODSETKACH MOŻLIWEGO W 1935 R.

Stacje meteorologiczne	Miesiące											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Poznań	13,2	27,7	42,8	46,8	57,9	65,1	59,2	59,4	49,7	29,2	33,8	18,3
Warszawa	15,4	22,7	33,9	46,0	52,5	59,6	43,6	48,8	44,0	33,1	39,0	13,3
Puławy	18,2	25,2	32,5	43,0	52,4	55,5	44,9	44,1	47,4	40,5	35,0	11,3
Kraków	11,4	27,6	29,6	39,9	48,2	53,7	45,5	41,4	43,1	31,9	36,3	11,2
Lwów	22,4	20,8	31,6	36,4	37,0	47,9	33,6	38,8	40,3	40,5	33,4	8,2

DZIAŁ II. POWIERZCHNIA, PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY, LUDNOŚĆ

TABL. 1. GRANICE POLSKI

Odcinki granic	Długość granic w *km*	Długość granic %
Ogółem	**5 534**	***100,0***
Granice morskie	**140**	***2,5***
w tem zatoka Pucka	68	*1,2*
Granice lądowe	**5 394**	***97,5***
z Niemcami	1 912	*34,5*
w tem z Prusami Wschodniemi	607	*11,0*
ze Związkiem Socjalistycznych Republik Rad	1 412	*25,5*
z Czechosłowacją	984	*17,8*
z Litwą	507	*9,2*
z Rumunją	349	*6,3*
z Wolnem miastem Gdańskiem	121	*2,2*
z Łotwą	109	*2,0*

TABL. 2. GRANICE NIEKTÓRYCH PAŃSTW EUROPEJSKICH

Państwa	Długość granic: Ogółem *km*	w tem morskich *km*	w tem morskich %	Na 1 *km* granic ogółem przypada km^2 powierzchni	Na 1 *km* granic morskich przypada km^2 powierzchni
Włochy	9 862	7 945	*80,6*	31	39
Szwecja	9 817	7 624	*77,7*	46	59
Niemcy	8 080	1 729	*21,4*	58	272
Norwegja	5 970	3 400	*57,0*	54	95
Polska	5 534	140	*2,5*	70	2 776
Francja	5 190	3 120	*60,1*	106	177
Hiszpanja	4 808	3 144	*65,4*	105	161
Finlandja	4 661	1 646	*35,3*	82	233
Jugosławja	4 648	1 590	*34,2*	53	156
Czechosłowacja	4 125	—	—	34	—
Rumunja	2 870	450	*15,7*	103	655
Austrja	2 637	—	—	32	—
Bułgarja	2 158	311	*14,4*	48	332
Portugalja	2 047	832	*40,6*	45	111
Łotwa	1 895	494	*26,1*	35	133
Szwajcarja	1 886	—	—	22	—
Litwa	1 457	90	*6,2*	38	619
Belgja	1 445	66	*4,6*	21	462

Źródło: *Hübners Geographisch—Statistische Tabellen*, Wiedeń 1936.

TABL. 3. LUDNOŚĆ POLSKI W LATACH 1900, 1921, 1931 i 1936

Województwa	Ludność ogółem w miljonach				Ludność na 1 *km*²				Odsetek ludności miejskiej	
	1900	30.IX 1921[a]	9.XII 1931	1.I 1936	1900	30.IX 1921[a]	9.XII 1931	1.I 1936	30.IX 1921[a]	9.XII 1931
Polska	**25,5**	**27,2**	**32,1**	**33,8**	**66**	**70**	**83**	**87**	***25***	***27***
Woj. centralne .	10,3	11,3	13,5	14,1	75	83	98	103	*31*	*33*
,, wschodnie	4,6	4,2	5,6	5,9	37	34	45	47	*13*	*14*
,, zachodnie	3,4	4,1	4,5	4,8	73	87	96	101	*28*	*34*
,, południowe	7,2	7,6	8,5	9,0	91	96	108	113	*20*	*23*

a Dla terenów nieobjętych spisem z 1921 r. dane spisów z 1919 r.

TABL. 4. POWIERZCHNIA, PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY I LUDNOŚĆ POLSKI

Podział administracyjny w dn. 1.I 1936 r.

Województwa	Powierzchnia w tys. *km*²	Liczba				Ludność 9.XII 1931 w tysiącach		
		powiatów		miast	gmin wiejskich	ogółem	miejska	wiejska
		ogółem	w tem miejskich					
Polska	**388,6**	**264**	23	**603**	**3 138**	**32133,5**[a]	**8 822,1**	**23 119,9**
Woj. centralne .	**137,8**	**92**	10	**223**	**1 295**	**13 390,0**	**4 474,1**	**8 915,9**
M. st. Warszawa	0,1	4	4	1	—	1 178,9	1 178,9	—
Warszawskie . .	29,5	23	—	59	303	2 530,7	585,7	1 945,0
Łódzkie	19,0	13	1	46	230	2 633,0	1 126,6	1 506,4
Kieleckie . . .	25,6	20	3	40	313	2 937,0	751,5	2 185,5
Lubelskie . . .	31,2	19	1	33	276	2 466,9	442,1	2 024,8
Białostockie . .	32,4	13	1	44	173	1 643,5	389,3	1 254,2
Woj. wschodnie .	**124,4**	**37**	1	**59**	**365**	**5 548,6**	**791,7**	**4 756,9**
Wileńskie . . .	29,0	9	1	15	96	1 275,2	265,2	1 010,0
Nowogródzkie .	23,0	8	—	10	87	1 056,8	102,9	953,9
Poleskie	36,7	9	—	12	79	1 131,8	146,6	985,2
Wołyńskie . . .	35,7	11	—	22	103	2 084,8	277,0	1 807,8
Woj. zachodnie .	**47,2**	**61**	10	**152**	**743**	**4 498,9**	**1 621,2**	**2 877,7**
Poznańskie . . .	26,6	31	4	99	205	2 114,2	842,6	1 271,6
Pomorskie . . .	16,4	19	3	35	153	1 086,3	356,4	729,9
Śląskie	4,2	11	3	18	385	1 298,4	422,2	876,2
Woj. południowe .	**79,2**	**74**	2	**169**	**735**	**8 504,5**	**1 935,1**	**6 569,4**
Krakowskie . .	17,4	18	1	47	195	2 296,6	584,2	1 712,4
Lwowskie . . .	28,4	27	1	58	252	3 127,4	781,8	2 345,6
Stanisławowskie .	16,9	12	—	28	119	1 476,5	295,8	1 180,7
Tarnopolskie . .	16,5	17	—	36	169	1 604,0	273,3	1 330,7

a W tem 191,5 tys. wojska skoszarowanego, nieuwzględnionego w danych dla województw i dla grup województw oraz w podziale na ludność miejską i wiejską.

TABL. 5. POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA POLSKI WEDŁUG POWIATÓW

Podział administracyjny w dn. 1.I 1936 r.

Województwa Powiaty	Powierzchnia w km^2	Ludność 9.XII 1931 r. ogółem w tys.	Ludność 9.XII 1931 r. na 1 km^2
Polska	**388634**	**32133,5**[a]	**83**
Woj. centralne	**137833**	**13390,0**	**97**
M. st. Warszawa	123	1178,9	9 585
Warszawskie	29 470	2530,7	86
Błoński	1 074	143,6	134
Ciechanowski	1 209	79,0	65
Gostyniński	1 147	81,6	71
Grójecki	1 699	132,6	78
Kutnowski	922	108,2	117
Lipnowski	1 535	104,6	68
Łowicki	1 258	104,7	83
Makowski	1 136	65,6	58
Miński	1 228	111,4	91
Mławski	1 486	103,1	69
Nieszawski	1 278	118,0	92
Płocki	1 485	127,5	86
Płoński	1 289	81,4	63
Przasnyski	1 410	69,1	49
Pułtuski	1 527	118,2	77
Radzymiński	1 076	97,4	91
Rawski	1 327	93,7	71
Rypiński	1 214	86,7	71
Sierpecki	1 178	83,0	70
Skierniewicki	831	71,2	86
Sochaczewski	1 052	75,3	72
Warszawski	1 784	326,6	183
Włocławski	1 325	148,2	112
Łódzkie	19 034	2 633,0	138
Brzeziński	1 100	151,0	137
Kaliski	1 481	195,9	132
Kolski	1 220	119,4	98
Koniński	2 368	207,8	88
Łaski	1 400	171,7	123
Łęczycki	1 317	127,7	97
Łódź m.	58	605,5	10 439
Łódzki	894	162,4	182
Piotrkowski	2 073	222,3	107
Radomszczański	2 149	186,4	87
Sieradzki	1 619	168,2	104
Turecki	1 248	101,9	82
Wieluński	2 107	212,8	101
Kieleckie	25 589	2 937,0	115
Będziński	459	231,6	505
Częstochowa m.	48	117,6	2 450
Częstochowski	1 855	181,9	98
Iłżecki	1 826	160,9	88
Jędrzejowski	1 293	110,0	85
Kielecki	1 946	219,7	113
Konecki	1 862	179,5	96
Kozienicki	1 857	143,2	77
Miechowski	1 348	153,5	114
Olkuski	1 365	151,5	111
Opatowski	1 639	186,6	114
Opoczyński	1 773	130,0	73
Pińczowski	1 150	126,1	110
Radom m.	25	78,1	3 123
Radomski	1 967	149,9	76
Sandomierski	1 179	123,2	104
Sosnowiec m.	33	109,5	3 317
Stopnicki	1 589	153,2	96
Włoszczowski	1 430	100,6	70
Zawierciański	945	130,4	138
Lubelskie	31 176	2 466,9	79
Bialski	2 122	116,3	55
Biłgorajski	1 720	117,0	68
Chełmski	1 975	162,6	82
Garwoliński	1 974	159,5	81
Hrubieszowski	1 575	130,3	83
Janowski	1 960	152,8	78
Krasnostawski	1 521	134,4	88
Lubartowski	1 389	108,0	78
Lublin m.	30	112,5	3 751
Lubelski	1 889	163,6	87
Łukowski	1 762	129,0	73
Puławski	1 688	172,7	102
Radzyński	1 621	99,3	61
Siedlecki	1 988	151,4	76
Sokołowski	1 276	84,0	66
Tomaszowski	1 397	121,4	87
Węgrowski	1 301	88,9	68
Włodawski	2 326	113,5	49
Zamojski	1 662	149,7	90
Białostockie	32 441	1 643,5	51
Augustowski	2 035	74,9	37
Białystok m.	39	91,3	2 342
Białostocki	3 079	138,9	45
Bielski	4 988	202,5	41
Grodzieński	4 459	213,5	48
Łomżyński	2 657	168,3	63
Ostrołęcki	2 281	112,8	49
Ostrowski	1 467	99,7	68
Sokólski	2 333	103,2	44
Suwalski	2 246	110,3	49
Szczuczyński	1 451	67,9	47
Wołkowyski	3 938	171,2	43
Wysoko-mazow.	1 468	89,0	61

a W tem 191,5 tys. wojska skoszarowanego, nieuwzględnionego w danych dla powiatów, województw i grup województw.

(c. d. str. 10)

TABL. 5. POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA POLSKI WEDŁUG POWIATÓW (c. d.)
Podział administracyjny w dn. 1.I 1936 r.

Województwa Powiaty	Powierzchnia w km^2	Ludność 9.XII 1931 r.	
		ogółem w tys.	na 1 km^2
Woj. wschodnie	**124399**	**5 548,6**	***45***
Wileńskie	29 011	1 275,2	*44*
Brasławski	4 217	142,5	*34*
Dziśnieński	3 968	159,5	*40*
Mołodecki	1 898	91,1	*48*
Oszmiański	2 362	104,6	*44*
Postawski	3 050	99,8	*33*
Święciański	4 017	136,3	*34*
Wilejski	3 427	130,9	*38*
Wilno m.	102	196,4	*1 925*
Wileńsko-trocki	5 970	214,1	*36*
Nowogródzkie	22 966	1 056,8	*46*
Baranowicki	3 298	160,9	*49*
Lidzki	4 258	183,4	*43*
Nieświeski	1 968	114,5	*58*
Nowogródzki	2 930	150,0	*51*
Słonimski	3 069	126,1	*41*
Stołpecki	2 371	99,4	*42*
Szczuczyński	2 273	107,4	*47*
Wołożyński	2 799	115,1	*41*
Poleskie	36 668	1 131,8	*31*
Brzeski	4 625	216,4	*47*
Drohicki	2 351	96,9	*41*
Kobryński	3 545	114,2	*32*
Kosowski	3 562	83,6	*23*
Koszyrski	3 243	94,7	*29*
Łuniniecki	5 678	108,5	*19*
Piński	5 631	184,2	*33*
Prużański	2 644	108,8	*41*
Stoliński	5 389	124,5	*23*
Wołyńskie	35 754	2 084,8	*58*
Dubieński	3 275	226,7	*69*
Horochowski	1 757	122,2	*70*
Kostopolski	3 496	159,2	*46*
Kowelski	5 682	254,9	*45*
Krzemieniecki	2 790	242,6	*87*
Lubomelski	2 054	85,4	*42*
Łucki	4 767	290,9	*61*
Rówieński	2 898	253,1	*87*
Sarneński	5 478	181,1	*33*
Włodzimierski	2 208	150,3	*68*
Zdołbunowski	1 349	118,4	*88*
Woj. zachodnie	**47 187**	**4 498,9**	***95***
Poznańskie	26 564	2 114,2	*80*
Bydgoszcz m.	75	117,5	*1 567*
Bydgoski	1 334	58,4	*44*
Chodzieski	893	44,7	*50*

Województwa Powiaty	Powierzchnia w km^2	Ludność 9.XII 1931 r.	
		ogółem w tys.	na 1 km^2
Czarnkowski	919	43,3	*47*
Gniezno m.	18	30,7	*1 708*
Gnieźnieński	1 126	57,5	*51*
Gostyński	701	56,2	*80*
Inowrocław m.	37	34,5	*933*
Inowrocławski	994	48,8	*49*
Jarociński	1 124	87,6	*78*
Kępiński	1 179	87,0	*74*
Kościański	1 059	79,2	*75*
Krotoszyński	915	75,7	*83*
Leszczyński	826	61,5	*74*
Międzychodzki	755	31,2	*41*
Mogileński	1 332	89,5	*67*
Nowotomyski	1 276	87,6	*69*
Obornicki	966	50,7	*53*
Ostrowski	1 193	104,3	*87*
Poznań m.	77	248,6	*3 229*
Poznański	1 221	91,4	*75*
Rawicki	522	50,0	*96*
Szamotulski	1 076	68,0	*63*
Szubiński	917	48,1	*52*
Średzki	800	50,0	*62*
Śremski	928	57,5	*62*
Wągrowiecki	1 037	54,4	*52*
Wolsztyński	754	48,0	*64*
Wrzesiński	608	43,6	*72*
Wyrzyski	1 163	67,0	*58*
Żniński	739	41,7	*56*
Pomorskie	16 407	1086,3	*66*
Brodnicki	912	56,6	*62*
Chełmiński	738	53,1	*72*
Chojnicki	1 854	77,4	*42*
Działdowski	842	42,9	*51*
Gdynia m.	66	38,9[a]	*590*
Grudziądz m.	28	54,2	*1 936*
Grudziądzki	758	43,1	*57*
Kartuski	1 302	69,0	*53*
Kościerski	1 162	52,0	*45*
Lubawski	833	53,9	*65*
Morski	1 281	80,1	*63*
Sępoleński	619	29,8	*48*
Starogardzki	1 127	72,3	*64*
Świecki	1 533	88,6	*58*
Tczewski	716	67,8	*95*
Toruń m.	37	54,3	*1 467*
Toruński	887	60,5	*68*
Tucholski	1 039	41,5	*40*
Wąbrzeski	673	50,3	*75*

a Według spisu z r. 1936—83,8 tys.

(dok. str. 11)

TABL. 5. POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA POLSKI WEDŁUG POWIATÓW (dok.)

Podział administracyjny w dn. 1.I 1936 r.

Województwa / Powiaty	Powierzchnia w km^2	Ludność 9.XII 1931 r.	
		ogółem w tys.	na 1 km^2
Śląskie	4 216	1 298,4	308
Bielsko m.	5	22,6	4 515
Bielski	344	62,8	183
Chorzów m.	24	102,4	4 265
Cieszyński	662	81,4	123
Katowice m.	40	127,0	3 176
Katowicki	154	215,4	1 399
Lubliniecki	715	45,3	63
Pszczyński	1 069	162,0	152
Rybnicki	890	213,3	240
Świętochłowicki	80	201,5	2 518
Tarnogórski	233	64,7	278
Woj. południowe	**79 215**	**8 504,5**	**107**
Krakowskie	17 380	2 296,6	132
Bialski	635	139,1	219
Bocheński	877	113,5	129
Brzeski	849	102,1	120
Chrzanowski	722	137,3	190
Dąbrowski	650	66,4	102
Gorlicki	1 079	104,8	97
Jasielski	1 055	116,3	110
Kraków m.	48	221,3	4 610
Krakowski	384	187,2	212
Limanowski	944	86,3	91
Mielecki	901	77,3	86
Myślenicki	988	102,3	104
Nowosądecki	1 571	183,6	117
Nowotarski	1 893	131,1	69
Ropczycki	1 141	110,7	97
Tarnowski	881	142,4	162
Wadowicki	1 109	144,6	130
Żywiecki	1 153	130,3	113
Lwowskie	28 408	3 127,4	110
Bóbrecki	891	96,5	108
Brzozowski	684	83,0	121
Dobromilski	994	93,2	94
Drohobycki	1 499	194,5	130
Gródecki	889	84,8	95
Jarosławski	1 337	148,1	111
Jaworowski	977	86,5	89
Kolbuszowski	873	69,1	79
Krośnieński	934	113,3	121
Leski	1 831	111,5	61
Lubaczowski	1 146	87,3	76
Lwów m.	67	316,2	4 719
Lwowski	1 276	142,9	112
Łańcucki	889	97,7	110
Mościski	755	89,3	118
Niżański	973	64,3	66
Przemyski	1 002	162,6	162
Przeworski	415	61,4	148
Rawski	1 401	121,5	87
Rudecki	670	78,9	118
Rzeszowski	1 270	185,1	146
Samborski	1 133	133,9	118
Sanocki	1 282	113,9	89
Sokalski	1 324	109,0	82
Tarnobrzeski	956	73,2	77
Turczański	1 829	114,5	63
Żółkiewski	1 111	95,2	86
Stanisławowskie	16 894	1 476,5	87
Doliński	2 397	118,3	49
Horodeński	849	92,9	109
Kałuski	1 137	101,5	89
Kołomyjski	1 339	174,5	130
Kosowski	1 839	93,8	51
Nadwórniański	2 472	140,3	57
Rohatyński	1 147	127,4	111
Stanisławowski	1 249	198,1	159
Stryjski	2 081	152,2	73
Śniatyński	567	78,2	138
Tłumacki	934	115,7	124
Żydaczowski	883	83,6	95
Tarnopolskie	16 533	1 604,0	97
Borszczowski	1 067	104,0	98
Brodzki	1 125	91,5	81
Brzeżański	1 135	103,9	92
Buczacki	1 208	139,3	115
Czortkowski	734	84,1	115
Kamionecki	1 000	82,3	82
Kopyczyniecki	841	88,7	105
Podhajecki	1 018	95,9	94
Przemyślański	927	89,9	97
Radziechowski	1 022	69,4	68
Skałacki	876	89,5	102
Tarnopolski	1 231	142,5	116
Trembowelski	789	84,5	107
Zaleszczycki	684	72,0	105
Zbaraski	740	65,9	89
Zborowski	941	81,6	87
Złoczowski	1 195	119,0	100

TABL. 6. POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA NIEKTÓRYCH KRAJÓW W KOŃCU 1933 R.

Kraje	Powierzchnia w tys. km^2	Ludność	
		ogółem w miljonach	na 1 km^2
Ogółem	**146393**	**2 058,0**	***14***
Europa	**11 424**	**519,0**	***45***
Państwa niepodległe			
Albanja	28	1,1	*38*
Andorra	0,5	0,005	*10*
Anglja (Zj. Król.)	245	46,8	*191*
Austrja	84	6,7	*80*
Belgja	31	8,2	*270*
Bułgarja	103	6,0	*58*
Czechosłowacja	140	15,0	*107*
Danja	44	3,7	*83*
Estonja	48	1,1	*23*
Finlandja	383	3,5	*11*
Francja	551	41,9	*76*
Grecja	130	6,6	*51*
Hiszpanja	505	24,2	*48*
Holandja	34	8,3	*243*
Islandja	103	0,1	*1*
Jugosławja	248	14,5	*59*
Liechtenstein	0,16	0,01	*64*
Litwa	56	2,5	*44*
Luksemburg	3	0,3	*117*
Łotwa	66	1,9	*29*
Monaco	0,0015	0,022	*14 769*
Niemcy	471	66,2	*141*
Norwegja	323	2,9	*9*
Polska	389	33,0	*85*
Portugalja	92	7,1	*77*
Rumunja	295	18,8	*64*
San Marino	0,06	0,01	*229*
Szwajcarja	41	4,1	*100*
Szwecja	449	6,2	*14*
Turcja	763	15,2	*20*
w tem część europejska	24	1,1	*48*
Watykan	0,44	0,001	*2 373*
Węgry	93	8,8	*95*
Włochy	310	42,2	*136*
Z. S. R. R.	21 176	168,0	*8*
w tem część europejska	5 999	132,5	*22*
Wolne m. Gdańsk	2	0,4	*216*
Pos. angielskie	69	3,3	*47*
Irlandja W. P. (D)	69	3,0	*44*
Malta	0,32	0,25	*797*
Gibraltar	0,005	0,02	*3 333*
Pos. norweska			
Svalbaard	63	0,001	*0,01*
Afryka	**29 952**	**145,0**	***5***
Państwa niepodległe			
Egipt[a]	1 000	15,2	.
w tem zamieszkały	35	15,2	*432*
Etjopja[b]	900	5,5	*6*
Liberja	120	2,5	*21*
Tanger[c]	0,6	0,1	*133*
Pos. angielskie	7 337	52,2	*7*
w tem:			
Afryka Płd.-Zach.	835	0,3	0,3
Nigerja	877	19,4	*22*
Rodezja Płn. i Płd.	1 135	2,6	*2*
Tanganika (M)	969	5,0	*5*
Zw. Płd.-Afr. (D)	1 222	8,4	*7*
Pos. belgijskie	2 440	13,5	*6*
w tem Kongo	2 385	10,0	*4*
Pos. francuskie	10 767	39,6	*4*
w tem:			
Algier	2 196	6,9	*3*
Kamerun (M)	430	2,3	*5*
Madagaskar	616	3,8	*6*
Marokko	431	5,5	*13*
Tunis	125	2,5	*20*
Pos. hiszpańskie	334	1,0	*3*
Pos. portugalskie	2 070	7,4	*4*
w tem:			
Angola	1 256	2,7	*2*
Mozambik	771	4,1	*5*
Pos. włoskie	2 462	2,3	*1*
w tem:			
Erytrea	120	0,6	*5*
Libja	1 842	0,7	*0,4*
Somali	500	1,0	*2*
Kondominjum ang.-egipskie:			
Sudan	2 521	5,7	*2*

a Łącznie z częścią azjatycką Egiptu (półwysep Synai) ok. 59 tys. km^2. *b* Według innych szacunków: powierzchnia 1 120 tys. km^2, ludność 12 milj., gęstość zaludnienia na km^2 11. *c* Pod zarządem międzynarodowym.

Uwaga. Umieszczone przy krajach w nawiasach litery oznaczają: D—dominium, M—mandat. „Pos." oznacza posiadłości.

(dok. str. 13)

TABL. 6. POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA NIEKTÓRYCH KRAJÓW W KOŃCU 1933 R. (dok.)

Kraje	Powierzchnia w tys. km^2	Ludność ogółem w miljonach	Ludność na 1 km^2
Ameryka Płn. i Płd.	**40 555**	**262,5**	**6**
Państwa niepodległe			
Argentyna	2 793	12,0	4
Boliwja	1 333	3,0	2
Brazylja	8 525	44,9	5
Chile	742	4,4	6
Ekwador	307	2,0	7
Gwatemala	110	2,2	120
Haiti	26	2,6	100
Honduras	120	0,9	8
Kolumbja	1 162	9,0	8
Costa Rica	60	0,6	9
Kuba	114	4,1	36
Meksyk	1 969	17,6	9
Nikaragua	128	0,8	6
Panama	84	0,5	6
Paragwaj	458	0,9	2
Peru	1 249	6,7	5
Salvador	34	1,6	46
San Domingo	50	1,3	26
Stany Zjedn. Am.	7 839	126,1	16
Urugwaj	187	2,0	11
Wenezuela	912	3,3	4
Pos. angielskie	10 266	13,6	1
w tem:			
Gujana	232	0,3	1
Kanada (D)	9 542	10,8	1
Nowa Fundlandja (D)	422	0,3	0,7
Pos. duńskie			
Grenlandja[a]	313	0,02	0,05
Pos. francuskie	93	0,5	6
w tem Gujana	20	0,02	1
Pos. holenderskie	151	0,2	2
w tem Gujana	150	0,2	1
Pos. St. Zj. Am.	1 530	1,8	1
w tem Alaska	1 519	0,1	0,04
Azja	**41 496**	**1121,0**	**27**
Państwa niepodległe			
Afganistan	650	7,0	11
Arabja (państwa niepodległe)	2 600	7,0	3
Chiny	9 800	419,0	43
Iran	1 626	9,0	6
Irak	302	3,3	11
Japonja	382	67,5	177
Mandżurja	1 303	30,9	24

Kraje	Powierzchnia w tys. km^2	Ludność ogółem w miljonach	Ludność na 1 km^2
Sjam	518	12,7	24
Turcja	763	15,2	20
w tem część azjatycka	739	14,1	19
Z.S.R.R.	21 176	168,0	8
w tem część azjatycka	15 178	35,5	2
Pos. angielskie	5 353	382,5	71
w tem:			
Cypr	9	0,4	0,04
Indje Brytyjskie	4 684	363,1	78
Palestyna (M)	26	1,1	44
Pos. francuskie	938	26,0	28
w tem:			
Indochiny	736	22,3	30
Syrja i Liban (M)	200	3,2	16
Pos. holenderskie			
Indje Holenderskie	1 488	63,3	43
Pos. japońskie	297	28,9	97
w tem:			
Formoza	36	5,1	141
Korea	221	22,0	100
Pos. portugalskie	23	1,3	56
Pos. St. Zj. Am.	296	12,9	43
Pos. włoskie	3	0,1	54
Australja i Oceanja	**8 966**	**10,3**	**1**
Pos. angielskie	8 495	9,4	1
w tem:			
Australja (D)	7 704	6,7	1
Nowa Zelandja (D)	268	1,5	6
Posiadłości:			
francuskie	23	0,1	4
holenderskie	416	0,2	0,5
japońskie	2	0,1	39
Stanów Zjedn. Am.	18	0,4	23
francusko-ang.	12	0,1	5
Antarktyda	**14 000**	**0,2**	**0,0**
w tem pos. angielskie	5 000	0,0	0,0

a Część wolna od lodów.

Uwaga. Ob. uwagę na str. 12.

Źródła: *Annuaire Statistique de la Société des Nations 1934/35*, Genewa 1935; *Hübners Geographisch—Statistische Tabellen*, Wiedeń 1936.

TABL. 7. POWIERZCHNIA I LUDNOŚĆ PAŃSTW POSIADAJĄCYCH KOLONJE, DOMINJA, PROTEKTORATY, MANDATY W KOŃCU 1933 R.

Państwa	Powierzchnia		Ludność	
	ogółem	w tem posiadłości	ogółem	w tem w posiadłościach
	w tys. km^2		w miljonach	
Anglja	36 777	36 532	507,9	461,1
Francja	12 384	11 833	108,2	66,3
Stany Zjedn. Am.	9 683	1 844	141,1	15,1
Włochy	2 775	2 465	44,6	2,4
Belgja	2 471	2 440	21,7	13,5
Portugalja	2 185	2 093	15,8	8,7
Holandja	2 089	2 055	72,0	63,7
Hiszpanja	839	334	25,2	1,0
Japonja	681	299	96,5	29,0
Norwegja	386	63	2,9	0,0
Danja[a]	357	313	3,7	0,02

a Łącznie z częścią Grenlandji wolną od lodów.

TABL. 8. LUDNOŚĆ MIEJSKA W POLSCE WEDŁUG GRUP WIELKOŚCI MIAST NA PODSTAWIE SPISÓW 1921 i 1931 R.
Podział administracyjny w dn. 30.IX 1921 r. i 9.XII 1931 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Miasta liczące tysięcy mieszkańców					
		1000 i więcej	100–1000	20–100	10–20	5 – 10	poniżej 5
Liczba miast 1921	611	—	6	43	62	146	354
1931	636	1	10	57	83	177	308
Ludność miast w tysiącach 1921	6 608	—	2 090	1 663	842	1 005	1 008
1931	8 689	1 179	2 170	2 080	1 099	1 233	928
Ludność miast w odsetkach ogółu ludności Polski 1921	*24,6*	—	*7,8*	*6,2*	*3,1*	*3,7*	*3,8*
1931	*27,2*	*3,7*	*6,8*	*6,5*	*3,4*	*3,9*	*2,9*

TABL. 9. LUDNOŚĆ WIELKICH MIAST W POLSCE W LATACH 1900, 1910, 1921, 1931 i 1936

Miasta	Mieszkańcy w tysiącach				
	1900[a]	1910	1921	1931	1936
M. st. Warszawa	594	781	937	1 179	1 225
Łódź	310	408	452	605	639
Lwów	160	206	219	316	316
Poznań	117	157	169	247	260
Kraków	91	152	184	221	238
Wilno	139	181	129[b]	196	208
Katowice	32	43	50	127	131
Częstochowa	41	73	80	118	130
Bydgoszcz	52	58	88	118	129
Sosnowiec	.	99	86	109	119
Lublin	46	66	94	113	115
Chorzów (Królewska Huta)	58[c]	73[c]	73[c,d]	81[c]	104[e]

a Warszawa, Łódź, Wilno, Lublin, Częstochowa 1897 r. *b* 1919 r. *c* Liczby dotyczą m. Królewskiej Huty. *d* 1922 r. *e* Liczba dotyczy m. Chorzowa utworzonego 1.VII 1934 r. z m. Królewskiej Huty, gminy wiejskiej Chorzowa i gminy wiejskiej Hajduki Nowe.

TABL. 10. LUDNOŚĆ MIAST POWYŻEJ 10 000 MIESZKAŃCÓW W POLSCE NA PODSTAWIE SPISU 1931 R.

Podział administracyjny w dn. 1.I 1936 r.

Miasta	Ludność w tys.	Miasta	Ludność w tys.	Miasta	Ludność w tys.
M. st. Warszawa	1 178,9	Zawiercie	32,7	Woj. wołyńskie	
Woj. warszawskie		Ostrowiec	26,0	Równe	42,1
Włocławek	56,3	Czeladź	21,0	Łuck	35,7
Płock	32,8	Skarżysko-Kamienna	14,3	Kowel	29,1
Żyrardów	25,1	Jędrzejów	12,9	Włodzimierz	25,6
Pruszków	23,7	Końskie	11,1	Krzemieniec	22,0
Kutno	23,5	Szydłowiec	10,6	Dubno	15,3
Skierniewice	20,2	Woj. lubelskie		Ostróg	13,4
Mława	19,6	Lublin	112,5	Zdołbunów	10,2
Łowicz	17,6	Siedlce	36,9	Woj. poznańskie	
Pułtusk	16,8	Chełm	29,2	Poznań	248,6
Otwock	16,1	Zamość	24,7	Bydgoszcz	117,5
Grodzisk Mazow.	15,7	Biała Podlaska	17,5	Inowrocław	34,5
Ciechanów	14,0	Międzyrzec	16,8	Gniezno	30,7
Wołomin	13,1	Łuków	14,0	Ostrów Wielkop.	24,5
Mińsk Mazow.	13,0	Hrubieszów	13,4	Leszno	19,5
Sochaczew	10,8	Puławy	12,2	Krotoszyn	13,0
Wyszków	10,8	Sokołów Podlaski	11,8	Rawicz	10,8
Lipno	10,4	Kraśnik	11,6	Kościan	10,3
Płońsk	10,4	Krasnystaw	10,4	Nakło	10,3
Sierpc	10,1	Tomaszów Lubelski	10,4	Woj. pomorskie	
Woj. łódzkie		Woj. białostockie		Toruń	54,3
Łódź	605,5	Białystok	91,3	Grudziadz	54,2
Kalisz	68,4	Grodno	49,9	Gdynia	38,9[a]
Piotrków	51,3	Łomża	25,1	Tczew	22,7
Pabjanice	45,6	Suwałki	22,0	Chojnice	14,3
Tomaszów Maz.	38,1	Ostrów Mazow.	17,6	Starogard	13,4
Zgierz	26,6	Wołkowysk	15,2	Wejherowo	12,6
Radomsko	23,0	Ostrołęka	13,4	Chełmno	12,5
Zduńska Wola	22,9	Augustów	12,1	Chełmża	11,1
Ozorków	15,0	Woj. wileńskie		Woj. śląskie	
Wieluń	14,0	Wilno	196,4	Katowice	127,0
Koło	13,8	Woj. nowogródzkie		Chorzów	102,4
Brzeziny	13,0	Baranowicze	22,9	Siemianowice Śl.	37,9
Ruda Pabjanicka	12,2	Lida	19,5	Mysłowice	23,0
Aleksandrów	11,6	Słonim	16,3	Rybnik	23,0
Łęczyca	10,6	Woj. poleskie		Bielsko	22,6
Sieradz	10,5	Brześć n/Bugiem	50,7	Cieszyn	17,8
Konin	10,4	Pińsk	31,9	Tarnowskie Góry	15,8
Woj. kieleckie		Dawidgródek	11,7	Mikołów	12,0
Częstochowa	117,6	Kobryń	10,2	Woj. krakowskie	
Sosnowiec	109,5			Kraków	221,3
Radom	78,1			Tarnów	45,2
Kielce	58,4			Nowy Sącz	30,3
Będzin	47,8				
DąbrowaGórnicza	37,0				

a Według spisu z r. 1936—83,8 tys.

(dok. str. 16)

TABL. 10. LUDNOŚĆ MIAST POWYŻEJ 10 000 MIESZKAŃCÓW W POLSCE NA PODSTAWIE SPISU 1931 R. (dok.)

Podział administracyjny w dn. 1.I 1936 r.

Miasta	Ludność w tys.	Miasta	Ludność w tys.	Miasta	Ludność w tys.
Biała	22,9	Jarosław	22,3	Kołomyja	33,4
Jaworzno	19,1	Sambor	22,1	Stryj	30,7
Chrzanów	17,8	Sanok	14,3	Horodenka	12,3
Zakopane	17,8	Gródek Jagielloń-		Kałusz	12,1
Bochnia	12,3	ski	12,9	Śniatyn	10,9
Oświęcim	11,9	Krosno	12,1	Bolechów	10,7
Nowy Targ	10,4	Sokal	12,1	Nadwórna	10,5
Jasło	10,1	Rawa Ruska	11,1	Woj. tarnopolskie	
Woj. lwowskie		Jaworów	10,7		
		Żółkiew	10,3	Tarnopol	35,8
Lwów	316,2	Turka	10,1	Czortków	19,2
Przemyśl	51,4	Woj. stanisławowskie		Brody	18,0
Borysław	41,7			Złoczów	13,3
Drohobycz	32,6			Brzeżany	11,7
Rzeszów	27,5	Stanisławów	60,3	Buczacz	11,1

TABL. 11. MIASTA POWYŻEJ 100 000 MIESZKAŃCÓW ORAZ ICH LUDNOŚĆ W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH

Państwa	Rok	Liczba miast liczących			Ludność miast liczących powyżej 100 tys. mieszk.	
		od 100 do 500	od 500 do 1000	powyżej 1000	w tysiącach	w % ogółu ludn.
		tysięcy mieszkańców				
Polska	1931	9	1	1	3 349	*10,5*
Anglja z Walją	1935	48	3	2	16 044	*39,5*
Austrja	1934	2	—	1	2 136	*31,6*
Belgja	1933	5	—	—	933	*11,3*
Czechosłowacja	1930	4	1	—	1 478	*10,0*
Francja	1931	14	2	1	6 585	*15,7*
Hiszpanja	1930	8	1	1	3 412	*14,3*
Holandja	1934	5	2	—	2 357	*28,1*
Indje Brytyjskie	1931	37	1	2	10 655	*3,0*
Japonja	1934	28	2	4	16 720	*24,5*
Jugosławja	1931	3	—	—	528	*3,8*
Kanada	1931	5	2	—	2 328	*22,4*
Niemcy	1933	43	8	2	19 941	*30,2*
Norwegja	1930	1	—	—	253	*9,0*
Rumunja	1933	4	1	—	1 069	*5,7*
Stany Zjedn. Am.	1930	80	8	5	36 326	*29,6*
Szwajcarja	1930	4	—	—	634	*15,6*
Szwecja	1934	2	1	—	916	*14,7*
Węgry	1935	2	—	1	1 306	*14,6*
Włochy	1936	17	3	2	7 806	*18,1*
Z.S.R.R.	1933	58	4	2	20 279	*12,2*

TABL. 12. MIASTA LICZĄCE POWYŻEJ MILJONA MIESZKAŃCÓW

Miasta	Rok	Ludność w tys.	Miasta	Rok	Ludność w tys.	Miasta	Rok	Ludność w tys.
Europa			Budapeszt .	1936	1 043	Ameryka Płn. i Płd.		
			Birmingham	1934	1 013			
Londyn . .	1934	4 230[a]	Azja			Nowy York	1930	6 930[c]
Berlin . .	1935	4 196	Tokio . .	1934	5 663	Chicago . .	1930	3 376
Moskwa .	1934	3 614	Ossaka . .	1934	2 723	Buenos Aires	1933	2 231
Paryż . . .	1931	2 891[b]	Szanghaj . .	1934	1 947	Filadelfja .	1930	1 951
Leningrad .	1934	2 711	Peiping . .	1934	1 568	Rio de Janeiro	1935	1 730
Wiedeń . .	1934	1 874	Kalkuta . .	1931	1 197	Detroit . .	1930	1 569
Warszawa	1936	1 225	Bombaj . .	1931	1 161	Los Angeles	1930	1 238
Rzym . . .	1936	1 182	Kyoto . .	1934	1 053	Meksyk . .	1930	1 029
Barcelona .	1935	1 148	Nagoya . .	1934	1 018	Sao Paulo .	1932	1 000
Hamburg .	1933	1 129	Tientsin . .	1934	1 012			
Glasgow . .	1935	1 117	Afryka			Australja		
Medjolan .	1936	1 086	Kairo . . .	1935	1 311	Sidney . .	1933	1 235

a Wielki Londyn 8 401 tys. *b* Paryż z przedmieściami (Departament Sekwany) 4 934 tys. *c* Wielki Nowy York 10 901 tys.

TABL. 13. GMINY WIEJSKIE W POLSCE WEDŁUG PODZIAŁU ADMINISTRACYJNEGO W DN. 1.I 1936 R.

A. Według powierzchni

Województwa	Ogółem gmin	Liczba gmin o powierzchni km^2: 50 i mniej	50–100	100–150	150–200	200–250	250–300	powyżej 300
Polska	**3 138**	**563**	**1 114**	**810**	**227**	**141**	**90**	**193**
Woj. centralne .	1 295	108	637	397	95	34	8	16
„ wschodnie .	365	—	1	6	37	76	75	170
„ zachodnie .	743	392	144	141	46	17	2	1
w tem śląskie .	385	382[a]	2	1	—	—	—	—
„ południowe	735	63	332	266	49	14	5	6

B. Według liczby ludności

Województwa	Liczba gmin o ludności w tysiącach: 2 i mniej	2—4	4—6	6—8	8—10	10—12	12—14	powyżej 14
Polska	**301**	**291**	**680**	**705**	**468**	**304**	**155**	**234**
Woj. centralne .	5	133	407	406	186	98	33	27
„ wschodnie .	—	1	5	38	68	60	55	138
„ zachodnie .	293	124	173	92	29	13	8	11
w tem śląskie .	290[b]	53	12	6	5	4	4	11
„ południowe	3	33	95	169	185	133	59	58

a W tem 112 gmin liczących poniżej 5 km^2, 137 liczących 5—10 km^2 i 133 gminy liczące 10–50 km^2. *b* W tem 68 gmin liczących poniżej 500 osób, 121 gmin liczących 500–1000 osób i 101 gmin liczących 1000–2000 osób.

TABL. 14. NIERUCHOMOŚCI MIESZKALNE W MIASTACH W POLSCE W 1931 R.

A. Według liczby mieszkań

Województwa Grupy miast Wielkie miasta	Liczba nieruchomości mieszkalnych							
	ogółem	zamieszkanych o liczbie mieszkań						niezamieszkanych
		1	2	3–5	6–10	11–20	21 i więcej	
	w tysiącach							
Miasta ogółem	**526,9**	**234,0**	**110,1**	**99,8**	**45,2**	**22,3**	**11,0**	**4,5**
Woj. centralne	189,3	64,4	37,9	42,6	22,6	11,9	8,6	1,3
„ wschodnie	72,1	38,4	17,6	11,7	2,5	0,9	0,3	0,7
„ zachodnie	78,3	24,0	14,8	21,1	11,5	5,3	1,2	0,4
„ południowe	187,2	107,2	39,8	24,4	8,6	4,2	0,9	2,1
Miasta liczące mieszkańców:								
do 20 tys.	335,4	180,4	75,5	56,0	16,1	3,5	0,3	3,6
20—100 „	116,9	38,9	25,1	28,7	15,0	7,1	1,5	0,6
powyżej 100 „	74,6	14,7	9,5	15,1	14,1	11,7	9,2	0,3
M. st. Warszawa	13,1	1,8	1,1	1,9	1,9	2,1	4,2	0,1
Łódź	10,6	1,2	1,1	1,9	2,0	1,9	2,5	0,0
Częstochowa	4,6	1,5	0,8	1,0	0,6	0,5	0,2	0,0
Sosnowiec	3,1	0,5	0,4	0,7	0,8	0,5	0,2	0,0
Lublin	3,6	1,1	0,5	0,7	0,6	0,5	0,2	0,0
Wilno	7,8	2,1	1,3	2,1	1,2	0,7	0,3	0,1
Bydgoszcz	5,1	1,1	0,8	1,3	1,3	0,5	0,1	0,0
Poznań	4,9	0,8	0,5	0,8	0,9	1,2	0,7	0,0
Katowice	3,4	0,5	0,3	0,7	0,9	0,9	0,1	—
Kraków	6,2	0,8	0,7	1,5	1,7	1,2	0,3	0,0
Lwów	12,2	3,3	2,0	2,5	2,2	1,7	0,4	0,1

B. Według liczby osób

Województwa Grupy miast Wielkie miasta	Liczba nieruchomości mieszkalnych							
	ogółem	zamieszkanych o liczbie ludności						niezamieszkanych
		1–5	6–10	11–20	21–50	51–100	101 i więcej	
	w tysiącach							
Miasta ogółem	**526,9**	**156,0**	**173,2**	**100,2**	**63,3**	**19,8**	**9,9**	**4,5**
Woj. centralne	189,3	42,7	54,7	40,8	31,4	10,8	7,6	1,3
„ wschodnie	72,1	23,0	28,5	14,4	4,3	0,8	0,4	0,7
„ zachodnie	78,3	15,6	22,1	18,8	15,5	4,7	1,2	0,4
„ południowe	187,2	74,7	67,9	26,2	12,1	3,5	0,7	2,1
Miasta liczące mieszkańców:								
do 20 tys.	335,4	119,7	124,8	59,4	24,4	3,1	0,4	3,6
20—100 „	116,9	26,5	34,9	27,4	20,3	6,0	1,2	0,6
powyżej 100 „	74,6	9,8	13,5	13,4	18,6	10,7	8,3	0,3
M. st. Warszawa	13,1	1,2	1,6	1,6	2,5	2,1	4,0	0,1
Łódź	10,6	1,1	1,3	1,7	2,6	1,9	2,0	0,0
Częstochowa	4,6	0,9	1,2	1,0	0,9	0,4	0,2	0,0
Sosnowiec	3,1	0,3	0,5	0,6	1,0	0,5	0,2	0,0
Lublin	3,6	0,7	0,8	0,7	0,8	0,4	0,2	0,0
Wilno	7,8	1,3	2,0	1,8	1,7	0,6	0,3	0,1
Bydgoszcz	5,1	0,8	1,0	1,2	1,7	0,4	0,0	0,0
Poznań	4,9	0,5	0,7	0,7	1,1	1,2	0,7	0,0
Katowice	3,4	0,2	0,5	0,6	1,2	0,8	0,1	—
Kraków	6,2	0,5	0,9	1,3	2,2	1,0	0,3	0,0
Lwów	12,2	2,3	3,0	2,2	2,9	1,4	0,3	0,1

TABL. 15. MIESZKANIA I ZALUDNIENIE MIESZKAŃ W POLSCE W LATACH 1921 i 1931

Województwa	Teren objęty spisem 1921 r.						Teren objęty spisem 1931 r.		
	Ogółem		Miasta		Wieś		Ogółem	Miasta	Wieś
	1921	1931	1921	1931	1921	1931	1931		
	Liczba mieszkań w tysiącach								
Polska	**4 864**	**6 017**	**1 341**	**1 787**	**3 523**	**4 230**	**6 397**	**1 905**	**4 492**
Woj. centralne . . .	2 149	2 702	738	983	1 411	1 719	2 699	983	1 716
„ wschodnie . .	651	909	80	109	571	800	1 047	157	890
„ zachodnie . .	581	663	211	267	370	396	908	337	571
„ południowe .	1 483	1 743	312	428	1 171	1 315	1 743	428	1 315
	Przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie								
Polska	**5,2**	**5,0**	**4,7**	**4,6**	**5,4**	**5,2**	**5,0**	**4,6**	**5,2**
Woj. centralne . . .	5,2	5,0	4,7	4,5	5,5	5,2	5,0	4,5	5,2
„ wschodnie . .	5,6	5,3	5,9	4,9	5,5	5,4	5,3	4,9	5,4
„ zachodnie . .	5,2	5,1	4,4	4,6	5,7	5,4	5,0	4,6	5,2
„ południowe .	5,0	4,9	4,8	4,5	5,1	5,0	4,9	4,5	5,0

Uwaga. Spis 1921 r. nie objął części woj. wileńskiego oraz górnośląskiej części woj. śląskiego.

TABL. 16. MIESZKANIA I ZALUDNIENIE MIESZKAŃ W WIĘKSZYCH MIASTACH W POLSCE W LATACH 1921 i 1931

Miasta	Liczba mieszkań w tys.		Przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie		Miasta	Liczba mieszkań w tys.		Przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie	
	1921	1931	1921	1931		1921	1931	1921	1931
M.st. Warszawa	194	248	*4,8*	*4,8*	Katowice .	.	27	.	*4,6*
Łódź . . .	108	145	*4,2*	*4,2*	Częstochowa	18	26	*4,6*	*4,6*
Lwów . . .	49	72	*4,5*	*4,4*	Bydgoszcz .	21	26	*4,1*	*4,4*
Poznań . . .	36	49	*4,7*	*5,0*	Lublin . . .	19	24	*4,8*	*4,6*
Kraków . .	38	48	*4,8*	*4,6*	Sosnowiec .	19	25	*4,5*	*4,4*
Wilno . . .	.	40	.	*4,9*					

TABL. 17. LUDNOŚĆ NIEKTÓRYCH PAŃSTW WEDŁUG WIEKU

Grupy wieku	Polska		Anglja	Francja	Holandja	Niemcy	Szwecja	Włochy	Z.S.R.R.	Stany Zj. Am.
	1921	1931[a]	1931[b]	1931	1930	1933	1930	1931	1926	1930
	w odsetkach ogółu ludności									
Ogółem .	**100,0**	**100**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
0—9	21,6	25	15,8	17,3	21,1	15,6	15,9	22,0	25,5	19,6
10—19	26,1	18	16,6	13,1	18,9	15,1	18,0	17,6	23,2	19,2
20—29	16,8	20	17,2	16,7	17,2	18,9	17,3	17,1	17,6	16,9
30—39	11,4	13	14,7	14,7	13,8	16,1	14,4	13,1	11,9	14,9
40—49	9,3	9	13,1	12,8	10,9	12,6	12,0	10,8	8,8	12,2
50—59	7,6	7	11,1	11,4	8,7	10,7	9,6	8,6	6,3	8,7
60 i więcej	7,2	8	11,5	14,0	9,4	11,0	12,8	10,8	6,7	8,5

a Liczby dla części ludności oparte są na szacunku. *b* Bez Szkocji i Północnej Irlandji.

TABL. 18. LUDNOŚĆ NIEKTÓRYCH PAŃSTW WEDŁUG PŁCI I WIEKU

Grupy wieku	Polska 1921	Anglja[a] 1931	Francja 1931	Holandja 1930	Niemcy 1933	Szwecja 1930	Włochy 1931	Z.S.R.R. 1926	Stany Zj. Am. 1930
	na 100 mężczyzn przypada kobiet								
Ogółem .	**106,9**	**108,8**	**107,1**	**101,3**	**105,8**	**103,1**	**104,5**	**107,0**	**97,6**
0—9	98,4	98,0	97,7	96,3	96,8	96,4	96,6	99,0	97,4
10—19	104,5	99,5	97,8	97,8	97,2	96,3	98,1	103,1	99,2
20—29	114,9	105,9	95,6	102,9	100,0	99,8	105,1	111,8	103,0
30—39	117,0	115,7	110,4	104,2	112,0	104,4	116,1	111,3	98,3
40—49	109,2	116,0	118,8	103,3	119,8	107,0	116,5	104,6	92,5
50—59	106,2	111,5	111,5	103,8	108,8	106,7	107,2	118,6	91,1
60 i więcej	106,7	125,3	127,0	108,2	115,6	120,2	108,5	126,9	97,2

a Bez Szkocji i Północnej Irlandji.

TABL. 19. SKŁAD ZAWODOWY LUDNOŚCI NIEKTÓRYCH PAŃSTW

Państwa	Rok spisu	Ogółem	Rolnictwo, leśnictwo i rybactwo	Górnictwo i przemysł	Handel i ubezpieczenia	Komunikacja i transport	Inne zawody
		w odsetkach ogółu ludności					
		Zawodowo czynni i bierni					
Z.S.R.R. . . .	1926	100,0	77,6	8,3	2,2	2,7	9,2
Bułgarja	1926	100,0	74,6	10,8	4,1	2,1	8,4
Polska . . .	1921	100,0	63,8	15,4	6,2	3,3	11,3
	1931[a]	100,0	60,9	19,2	6,1	3,4	10,4
Estonja	1934	100,0	58,8	17,4	4,9	3,4	15,5
Węgry	1930	100,0	51,8	23,0	5,4	3,9	15,9
Norwegja . . .	1930	100,0	36,8	27,5	10,1	9,7	15,9
Czechosłowacja .	1930	100,0	34,6	34,9	7,4	5,5	17,6
Danja	1930	100,0	31,2	28,6	10,7	7,0	22,5
Austrja	1934	100,0	27,4	30,5	10,0	5,5	26,6
Szwajcarja . . .	1930	100,0	22,7	41,9	12,0	5,5	17,9
Niemcy	1933	100,0	20,9	38,8	10,8	6,2	23,3
		Zawodowo czynni					
Z.S.R.R. . . .	1926	100,0	83,2	5,8	1,3	1,5	8,2
Bułgarja	1926	100,0	80,0	9,0	2,8	1,3	6,9
Polska	1921	100,0	72,3	10,3	3,7	1,8	11,9
Estonja	1934	100,0	63,0	14,5	4,2	2,4	15,9
Węgry	1930	100,0	50,8	23,0	5,7	2,8	17,7
Francja	1931	100,0	34,5	34,7	11,5	3,6	15,7
Czechosłowacja .	1930	100,0	34,2	32,3	7,2	3,7	22,6
Norwegja . . .	1930	100,0	31,0	23,3	10,9	8,1	26,7
Kanada	1931	100,0	31,2	24,9	12,2	8,3	23,4
Danja	1930	100,0	30,3	23,4	10,6	5,0	30,7
Austrja	1934	100,0	26,0	27,5	9,9	3,8	32,8
Niemcy	1933	100,0	24,5	34,2	11,5	4,1	25,7
Stany Zjedn. Am.	1930	100,0	22,0	30,9	12,4	7,9	26,8
Holandja . . .	1930	100,0	20,6	38,8	14,0	9,3	17,3
Szwajcarja . . .	1930	100,0	20,1	42,6	13,9	4,1	19,3
Anglja	1931	100,0	5,2	42,8	14,6	6,3	31,1

a Liczby dla części ludności oparte są na szacunku. Grupy zawodowe w r. 1921 i 1931 nie pokrywają się całkowicie ze względu na różnice klasyfikacyjne: pewne grupy ludności (w r. 1921 ok. 60 tys. osób), zaliczone w r. 1921 do innych zawodów, wchodzą w r. 1931 częściowo do rolnictwa, częściowo do przemysłu.

TABL. 20. LUDNOŚĆ POLSKI WEDŁUG JĘZYKA OJCZYSTEGO NA PODSTAWIE SPISU 1931 R.

Województwa	Ludność				
	Ogółem	z językiem ojczystym			
		polskim	innym	polskim	innym
	w tysiącach			w odsetkach	
Polska[a]	**32 133**	**22 208**	**9 925**	***69,1***	***30,9***
Woj. centralne . . .	13 390	11 100	2 290	*82,9*	*17,1*
„ wschodnie . .	5 548	1 826	3 722	*32,9*	*67,1*
„ zachodnie . .	4 499	4 088	411	*90,9*	*9,1*
„ południowe .	8 505	5 038	3 467	*59,2*	*40,8*

a W tem 191 tys. wojska skoszarowanego, nieuwzględnionego w danych dla grup województw.

TABL. 21. LUDNOŚĆ NIEKTÓRYCH PAŃSTW WEDŁUG JĘZYKA LUB NARODOWOŚCI W ODSETKACH

Państwa. Rok Język ojczysty lub narodowość	%
Polska 1931	
Język:	
Polski	69
Inne	31
Belgja 1930	
Język:	
Flamandzki	42,9
Francuski	37,6
Flamandzki i francuski .	12,9
Inne	6,6
Czechosłowacja 1930	
Narodowość:	
Czeskosłowacka	66
czeska	50
słowacka	16
Niemiecka	23
Węgierska	5
Ukraińska	4
Inna	2
Jugosławja 1921	
Język:	
Serbski i kroacki	74
Słoweński	9
Niemiecki	4
Węgierski	4
Albański	4
Inne	5

Państwa. Rok Język ojczysty lub narodowość	%
Łotwa 1930	
Narodowość:	
Łotewska	73
Rosyjska	11
Żydowska	5
Niemiecka	4
Inna	7
Niemcy 1925	
Język:	
Niemiecki	98,0
Polski (wraz z dwujęzycznymi)	1,6
Inne (wraz z dwujęzycznymi)	0,4
Szwajcarja 1930	
Język:	
Niemiecki	72
Francuski	20
Włoski	6
Reto-romański	1
Inne	1
Węgry 1930	
Język:	
Węgierski	92
Niemiecki	6
Słowacki	1
Inne	1
Z.S.R.R. 1926	
Narodowość:	
Rosyjska	53
Ukraińska	21
Białoruska	3
Żydowska	2
Inna	21

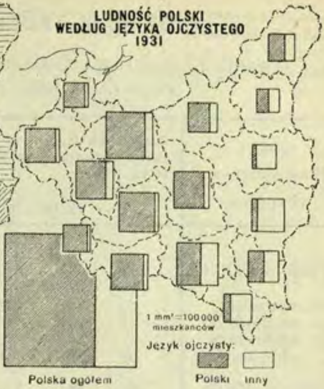
TABL. 22. POLACY W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH WEDŁUG OSTATNICH SPISÓW LUDNOŚCI

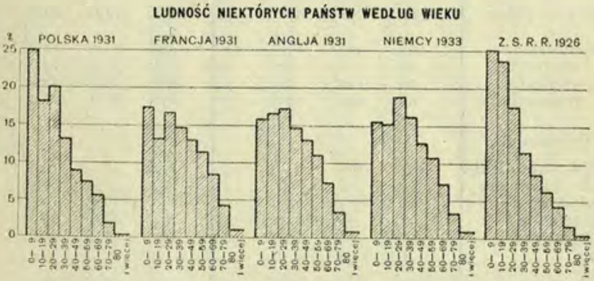
Państwa	Rok spisu	Obywatele polscy	Osoby narodowości polskiej	Mówiący językiem polskim	Urodzeni w Polsce
		Państwa europejskie			
Anglja	1931	28 255[a]	.	.	44 883
Austrja	1934	24 727	.	.	60 859
Belgja	1930	48 840	.	.	.
Bułgarja	1926	387	363	173[b]	579
Czechosłowacja	1930	74 248	.	100 322[bc]	.
Danja	1930	5 252	.	.	.
Estonja	1934	410	1 608	372[b]	.
Francja	1931	521 346[d]	.	.	.
Gdańsk W. m.	1923	.	.	.	54 089
Grecja	1928	114	.	.	.
Holandja	1930	5 931	.	.	.
Jugosławja	1921	.	.	14 764[b]	.
	1931	7 155	.	.	.
Litwa	1923	1 295	65 599[e]	.	.
Luksemburg	1930	2 607	.	.	2 152
Łotwa	1930	4 877	59 374	49 272[b]	.
Niemcy	1925	259 804	.	984 283[bf]	.
	1933	148 092	.	.	.
Portugalja	1933	749	.	.	.
Szwajcarja	1930	3 937	.	1 688[b]	130
Szwecja	1920	.	.	.	1 092
Turcja	1927	613	.	.	438
Węgry	1930	12 629	.	5 161[b]	.
Włochy	1931	1 597	.	.	.
Z.S.R.R.	1926	10 137	782 334[g]	362 904[g]	.
		Państwa pozaeuropejskie			
Australja	1933	1 757	.	.	3 231
Kanada	1931	.	145 503	118 599[b]	171 169
Meksyk	1930	1 334	.	.	1 292
Stany Zjedn. Am.	1930	458 338[h]	.	965 899[bi]	1 268 583[j]

a Tylko urodzeni w Polsce. *b* Język ojczysty. *c* W tem obywateli czechosłowackich 81 737. *d* W tem 13 535 naturalizowanych, których krajem pochodzenia jest Polska. *e* Tylko obywatele litewscy. *f* Uwzględniono osoby mówiące językiem polskim oraz dwujęzyczne. *g* Tylko obywatele Z.S.R.R. *h* Za obywateli polskich uznano osoby urodzone w Polsce, a nie będące obywatelami Stanów Zjedn. Am. *i* Tylko urodzeni poza granicami Stanów Zjedn. Am. *j* Poza urodzonymi w Polsce spisano 2 073 615 osób, których przynajmniej jedno z rodziców urodziło się w Polsce.

Uwaga. W tablicy uwzględniono, oprócz osób narodowości polskiej i osób mówiących językiem polskim, obywateli polskich oraz osoby urodzone w Polsce w zależności od tego, jakie cechy były uwzględnione w statystyce odnośnych państw. Tablica oparta jest wyłącznie na urzędowych spisach ludności poszczególnych państw. Z państw niewymienionych w tablicy znaczniejsze liczby Polaków zamieszkują Brazylję, Argentynę i Rumunję. Liczba Polaków według szacunku Światowego Związku Polaków Zagranicą wynosi: w Argentynie 60 tys., w Brazylji 200 tys., w Rumunji 80 tys. (W. Jarzębecki *Polonja Zagraniczna*, Warszawa 1934).

GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA POLSKI
1931
Mieszkańców na 1 km²:
poniżej 25
25-50
50-75
75-100
100-150
150 i więcej

LUDNOŚĆ POLSKI
WEDŁUG JĘZYKA OJCZYSTEGO
1931
1 mm² = 100 000 mieszkańców
Polska ogółem
Język ojczysty:
Polski
Inny

LUDNOŚĆ NIEKTÓRYCH PAŃSTW WEDŁUG WIEKU
%
POLSKA 1931
FRANCJA 1931
ANGLJA 1931
NIEMCY 1933
Z. S. R. R. 1926
25
20
15
10
5
0
0—9
10—19
20—29
30—39
40—49
50—59
60—69
70—79
80 i więcej

SKŁAD ZAWODOWY LUDNOŚCI NIEKTÓRYCH PAŃSTW
POLSKA
ANGLJA
BUŁGARJA
CZECHOSŁOWACJA
NIEMCY
Rolnictwo
Przemysł
Handel
Komunikacja
Inne zawody

DZIAŁ III. RUCH LUDNOŚCI

TABL. 1. RUCH NATURALNY LUDNOŚCI W POLSCE W LATACH 1896—1900 i 1921—1935

Lata Województwa Wyznania	Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny	Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny
	w tysiącach				na 1000 mieszkańców			
1896 — 1900 [a]	206	1 093	629	464	8,2	43,5	25,0	18,5
Woj. centralne	79	422	235	187	8,0	42,7	23,8	18,9
,, wschodnie	37	194	116	78	8,5	43,6	26,1	17,5
,, zachodnie	27	154	83	71	7,8	44,4	23,9	20,5
,, południowe	63	323	195	128	8,6	44,2	26,6	17,6
1921 — 1925 [a]	286	985	526	459	10,1	34,7	18,5	16,2
1926 — 1930 [a]	281	991	514	477	9,2	32,3	16,8	15,5
1931 — 1935 [a]	274	905	479	426	8,4	27,6	14,6	13,0
Woj. centralne	113	369	193	176	8,2	26,8	14,0	12,8
,, wschodnie	48	173	82	91	8,5	30,2	14,4	15,8
,, zachodnie	39	119	62	57	8,5	25,8	13,4	12,4
,, południowe	74	244	142	102	8,5	28,0	16,3	11,7
Wyznanie:								
rzymsko-katolickie	179	587	308	279	8,7	28,4	14,9	13,5
grecko-katolickie	34	109	66	43	9,6	31,2	18,9	12,3
prawosławne	33	125	59	66	8,0	30,7	14,6	16,1
ewangelickie	7	18	13	5	8,6	20,9	15,1	5,8
mojżeszowe [b]	20	61	31	30	6,6	19,9	10,1	9,8
inne	1	5	2	3	.	.	.	.
1921	317	890	568	322	11,7	32,8	20,9	11,9
1922	319	983	555	428	11,5	35,3	19,9	15,4
1923	287	1 015	494	521	10,0	35,6	17,3	18,3
1924	269	1 000	519	481	9,3	34,5	17,9	16,6
1925	239	1 036	492	544	8,1	35,2	16,7	18,5
1926	257	989	533	456	8,6	33,1	17,8	15,3
1927	258	959	526	433	8,5	31,6	17,3	14,3
1928	295	991	504	487	9,6	32,3	16,4	15,9
1929	299	994	519	475	9,6	32,0	16,7	15,3
1930	296	1 023	489	534	9,4	32,5	15,5	17,0
1931	271	965	494	471	8,5	30,2	15,5	14,7
1932	269	935	487	448	8,3	28,8	15,0	13,8
1933	274	869	466	403	8,3	26,5	14,2	12,3
1934	277	882	480	402	8,3	26,5	14,4	12,1
1935	280	877	471	406	8,3	26,1	14,0	12,1

a Przeciętne roczne. *b* Liczby niekompletne wskutek wadliwej rejestracji.

TABL. 2. RUCH NATURALNY LUDNOŚCI W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1909–1912, 1933 i 1934

Państwa	Urodzenia żywe			Zgony			Przyrost naturalny		
	1909–1912	1933	1934	1909–1912	1933	1934	1909–1912	1933	1934
	na 1000 mieszkańców								
Bułgarja	41,0	29,1	30,0	22,9	15,5	14,0	18,1	13,6	16,0
Jugosławja	.	31,4	31,5	.	16,9	17,0	.	14,5	14,5
Holandja	28,4	20,8	20,7	13,5	8,8	8,4	14,9	12,0	12,3
Polska	37,4	26,5	26,5	21,0	14,2	14,4	16,4	12,3	12,1
Japonja	33,9	31,6	30,0	20,8	17,8	18,1	13,1	13,8	11,9
Portugalja	34,2	28,9	28,4	20,4	17,1	16,6	13,8	11,8	11,8
Rumunja	41,5	32,0	32,4	25,1	18,7	20,7	16,4	13,3	11,7
Kanada	.	20,9	20,4	.	9,6	9,4	.	11,3	11,0
Hiszpanja	32,3	27,8	26,3	22,8	16,4	16,0	9,5	11,4	10,3
Litwa	.	25,7	24,8	.	13,5	14,6	.	12,2	10,2
Włochy	32,5	23,7	23,4	20,3	13,7	13,3	12,2	10,0	10,1
Gdańsk W. m.	32,4	19,0	21,8	19,8	11,5	11,7	12,6	7,5	10,1
Australja	.	16,8	16,4	.	8,9	9,3	.	7,9	7,1
Niemcy	29,5	14,7	18,0	16,6	11,2	10,9	12,9	3,5	7,1
Węgry	36,1	22,0	21,9	24,3	14,7	14,5	11,8	7,3	7,4
Irlandja	23,2	19,2	19,2	16,8	13,5	13,0	6,4	5,7	6,2
Stany Zjedn. Am.	.	16,6	17,1	.	10,7	11,0	.	5,9	6,1
Czechosłowacja	31,1	19,2	18,6	21,1	13,7	13,2	10,0	5,5	5,4
Szkocja	26,3	17,6	18,0	15,4	13,2	12,9	10,9	4,4	5,1
Norwegja	26,2	14,8	14,8	13,5	10,2	9,8	12,7	4,6	5,0
Szwajcarja	24,7	16,4	16,2	15,3	11,4	11,3	9,4	5,0	4,9
Belgja	23,4	16,5	16,0	15,7	13,1	12,2	7,7	3,4	3,8
Anglja z Walją	24,7	14,4	14,8	14,0	12,3	11,8	10,7	2,1	3,0
Szwecja	24,5	13,7	13,7	13,9	11,2	11,2	10,6	2,5	2,5
Estonja	.	16,2	15,4	.	14,7	14,1	.	1,5	1,3
Francja	19,4	16,3	16,1	18,7	15,8	15,1	0,7	0,5	1,0
Austrja	23,1	14,3	13,5	17,8	13,2	12,7	5,3	1,1	0,8

TABL. 3. RUCH NATURALNY LUDNOŚCI EUROPY W LATACH 1801—1934

Przeciętne roczne

Lata	Ludność w miljonach	Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny	Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny
		w tysiącach				na 1000 mieszkańców			
1801/20	200	.	7 675	6 400	1 275	.	*38,5*	*32,1*	*6,4*
1851/60	273	2 252	10 350	8 365	1 985	*8,2*	*37,9*	*30,6*	*7,3*
1871/80	317	2 679	12 332	9 397	2 935	*8,5*	*38,9*	*29,6*	*9,3*
1891/00	380	3 066	14 064	9 848	4 216	*8,1*	*37,0*	*25,9*	*11,1*
1901/10	421	3 351	14 792	9 617	5 175	*8,0*	*35,1*	*22,8*	*12,3*
1924/27	505	4 094	13 796	7 902	5 894	*8,1*	*27,3*	*15,6*	*11,7*
1924/27[a]	364	2 911	8 897	5 629	3 268	*8,0*	*24,4*	*15,4*	*9,0*
1928/30[a]	373	3 098	8 667	5 574	3 093	*8,3*	*23,2*	*14,9*	*8,3*
1931/32[a]	382	2 929	8 323	5 511	2 812	*7,7*	*21,8*	*14,4*	*7,4*
1933/34[a]	387	3 117	8 032	5 282	2 750	*8,1*	*20,8*	*13,7*	*7,1*

a Bez Z.S.R.R.

TABL. 4. NOWOŻEŃCY W POLSCE W LATACH 1929—1931

Przeciętne roczne

Miasta, wieś / Województwa	Ogółem	Nowożeńcy w wieku lat: 19 i mniej	20—24	25—29	30—39	40—49	50 i więcej
	w tysiącach						
Mężczyźni							
Polska	**289**	**12**	**111**	**103**	**43**	**11**	**9**
Miasta	73	1	22	28	15	4	3
Wieś	216	11	89	75	28	7	6
Woj. centralne	120	4	46	42	19	5	4
„ wschodnie	50	5	20	15	7	2	1
„ zachodnie	38	0	13	17	6	1	1
„ południowe	81	3	32	29	11	3	3
Kobiety							
Polska	**289**	**62**	**129**	**59**	**30**	**6**	**3**
Miasta	73	10	30	19	11	2	1
Wieś	216	52	99	40	19	4	2
Woj. centralne	120	26	53	24	12	3	2
„ wschodnie	50	14	23	8	4	1	0
„ zachodnie	38	4	19	10	5	0	0
„ południowe	81	18	34	17	9	2	1

TABL. 5. URODZENIA ŻYWE W POLSCE W LATACH 1929—1931

Przeciętne roczne

Województwa / Wyznania	Urodzenia: ogółem	ślubne	nieślubne	miasta	wieś	Urodzenia nieślubne: ogółem	miasta	wieś
	w tysiącach					w odsetkach ogółu urodzeń		
Polska	**993**	**935**[a]	**58**[a]	**193**	**800**	***5,9***[a]	***9,9***[a]	***5,0***[a]
Woj. centralne	411	392	19	100	311	*4,7*	*8,4*	*3,6*
„ wschodnie	191	183	8	17	174	*4,3*	*6,0*	*4,2*
„ zachodnie	127	116	11	38	89	*8,5*	*10,2*	*7,8*
„ południowe	264	244	20	38	226	*7,6*	*15,2*	*6,4*
Wyznanie:								
Rzymsko-katolickie	648	614	34	132	516	*5,2*	*8,0*	*4,5*
Grecko-katolickie	119	112	7	7	112	*6,3*	*9,5*	*6,1*
Prawosławne	140	134	6	4	136	*4,4*	*6,2*	*4,4*
Ewangelickie	19	18	1	4	15	*6,8*	*7,7*	*6,5*
Mojżeszowe	62	52[a]	10[a]	46	16	*15,8*[a]	*16,0*[a]	*15,1*[a]
Inne i niewiadome	5	5	0	0	5	.	.	.

a Dzieci z małżeństw rytualnych wyznania mojżeszowego, niezarejestrowanych we właściwych urzędach stanu cywilnego, zaliczone są do dzieci nieślubnych.

TABL. 6. POLSKA TABLICA WYMIERALNOŚCI 1927 R.

Wiek	Liczba żyjących[a]	Prawdopodobieństwo zgonu w ciągu roku	Przeciętne dalsze trwanie życia	Wiek	Liczba żyjących[a]	Prawdopodobieństwo zgonu w ciągu roku	Przeciętne dalsze trwanie życia
				25	6 866	0,0063	40,0
0	10 000	0,1756	45,9	30	6 644	0,0069	36,2
1	8 244	0,0416	54,6	35	6 410	0,0076	32,5
2	7 901	0,0215	55,9	40	6 161	0,0084	28,7
3	7 731	0,0143	56,1	45	5 828	0,0102	24,9
4	7 620	0,0097	55,9	50	5 490	0,0133	21,2
				55	5 157	0,0184	17,6
5	7 546	0,0077	55,5	60	4 630	0,0261	14,4
10	7 343	0,0033	52,0	65	3 951	0,0395	11,4
15	7 228	0,0038	47,7	70	3 102	0,0595	8,8
20	7 068	0,0053	43,8	75	2 143	0,0905	6,6

a Liczba osób dożywających wieku wskazanego z lewej strony z każdych 10 000 urodzonych.

TABL. 7. TABLICE WYMIERALNOŚCI NIEKTÓRYCH KRAJÓW

Kraje	Lata	Przeciętne trwanie życia noworodka	Na 10 000 noworodków dożywa wieku lat				
			15	30	45	60	75
			Około 1870—1880 r.				
Galicja i Bukowina .	1870—80	27,8	5 094	4 382	3 395	1 919	432
Austrja	1870—80	32,4	5 590	4 876	3 986	2 720	961
Niemcy	1871—81	37,0	6 235	5 597	4 684	3 365	1 218
Francja	1877—81	42,1	6 914	6 135	5 249	4 028	1 799
Anglja[a]	1871—80	43,0	7 104	6 439	5 408	3 932	1 672
Szwecja	1871—80	47,0	7 382	6 750	5 915	4 685	2 288
			Przed wojną światową				
Rosja europejska . .	1896—97	32,3	5 242	4 724	4 037	2 932	1 224
Austrja	1906—10	41,7	6 835	6 186	5 362	4 021	1 604
Niemcy	1910—11	49,1	7 653	7 174	6 468	5 080	2 186
Francja	1908—13	50,4	8 058	7 379	6 481	5 044	2 297
Anglja[a]	1910—12	53,4	8 159	7 755	7 032	5 531	2 616
Szwecja	1911—15	57,9	8 709	8 036	7 289	6 129	3 527
			Po wojnie światowej				
Z.S.R.R. (część eur.)	1926—27	44,4	6 790	6 286	5 597	4 470	2 320
Polska	1927	45,9	7 228	6 644	5 888	4 630	2 143
w tem woj. zachodnie	1927	51,8	7 783	7 258	6 596	5 527	2 997
Francja	1920—23	54,1	8 459	7 786	6 977	5 580	2 738
Anglja[a]	1920—22	57,6	8 596	8 175	7 523	6 193	3 145
,, ...	1930—32	60,8	8 937	8 558	7 997	6 683	3 473
Niemcy	1924—26	57,4	8 564	8 112	7 533	6 295	3 155
,, ...	1933	61,2	8 930	8 601	8 083	6 835	3 565
Szwecja	1921—25	61,8	9 025	8 474	7 857	6 752	4 039
,, ...	1926—30	62,3	9 075	8 564	7 961	6 826	4 030

a Bez Szkocji i Północnej Irlandji.

TABL. 8. PŁODNOŚĆ W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Kraje Miasta	Lata	Przeciętna roczna liczba urodzeń na 100 kobiet w wieku lat							
		15-49	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49
Ukraina	1926/27	**15,6**	4,1	23,7	25,8	22,8	15,8	8,3	2,5
Bułgarja	1926/27	**13,8**	3,6	22,6	24,3	18,9	13,2	6,4	0,7
„	1905/06	19,8	2,6	30,3	32,4	32,2	21,8	13,5	6,3
Polska	1927/28	**11,8**	1,9	13,9	21,8	19,6	15,4	6,8	1,4
„	1900/01[a]	18,0	3,4	20,8	31,5	30,8	22,6	12,1	3,3
Czechosłowacja .	1930/31	**8,0**	2,8	13,5	14,3	10,4	6,7	2,6	0,3
Stany Zjedn. Am.	1930	**7,1**	4,9	12,4	11,7	8,8	5,6	2,2	0,2
Francja	1931	**6,7**	3,1	13,1	12,8	8,8	5,2	1,8	0,2
„	1925/27	6,9	2,7	13,0	13,4	9,9	5,6	2,1	0,2
„	1896/00	8,6	2,6	12,9	16,8	12,9	8,6	3,4	0,5
Danja	1934	**6,7**	2,4	10,5	12,6	9,8	6,1	2,5	0,2
„	1920/21	9,3	2,5	13,0	17,3	14,4	10,2	4,4	0,4
„	1878/79	13,0	1,4	12,7	22,9	23,5	19,1	9,8	1,0
Estonja	1933	**5,9**	1,4	8,1	10,6	8,8	6,0	2,9	0,3
Szwecja	1930/31	**5,7**	1,8	8,2	10,0	8,8	6,3	3,0	0,4
„	1871/80	11,8	1,0	10,1	19,6	22,4	19,2	11,6	1,7
Miasto Paryż .	1931	**4,2**	3,1	9,1	7,7	4,7	2,5	0,7	0,1
Saksonja	1933	**3,8**	2,3	7,0	7,3	4,5	2,4	0,8	0,1
„	1911	9,7	2,7	15,9	18,1	13,2	9,4	3,7	0,3
Miasto Berlin . .	1933	**2,7**	1,8	5,4	5,6	3,2	1,4	0,4	0,0
„ „ . .	1910/11	7,1	3,2	12,4	12,8	8,3	5,2	1,8	0,2
„ „ . .	1880/81	12,7	2,1	13,4	21,6	19,6	13,8	5,4	0,6

a Była Galicja (województwa południowe).

TABL. 9. ROZWÓJ LUDNOŚCI POLSKI W LATACH 1895—1935

Data Lata	Polska	Województwa			
		centralne	wschodnie	zachodnie	południowe
		Ludność w tysiącach			
1.I 1895	24 019	9 589	4 338	3 256	6 836
1.I 1914	30 310	12 563	5 377	4 152	8 218
1.I 1924	28 774	11 975	4 812	4 089	7 898
1.I 1936	33 823	14 171	5 928	4 756	8 968
		Przyrost rzeczywisty w tysiącach			
1895—1935	9 804	4 582	1 590	1 500	2 132
1895—1913	6 291	2 974	1 039	896	1 382
1914—1923	—1 536	—588	— 565	— 63	— 320
1924—1935	5 049	2 196	1 116	667	1 070
		Przyrost naturalny w tysiącach			
1895—1935	15 509	6 751	2 784	2 447	3 527
1895—1913	8 826	3 717	1 485	1 413	2 211
1914—1923	1 143	734	99	292	18
1924—1935	5 540	2 300	1 200	742	1 298
		Strata migracyjna w tysiącach			
1895—1935	5 705	2 169	1 194	947	1 395
1895—1913	2 535	743[a]	446[a]	517	829
1914—1923	2 679	1 322	664	355	338
1924—1935	491	104	84	75	228

a Liczby niepewne.

TABL. 10. WYCHODZTWO, POWRÓT WYCHODŹCÓW I REPATRJACJA W POLSCE W LATACH 1919—1935

Wyszczególnienie	1919–1925[a]	1926–1930	1931–1935	1933	1934	1935
	w tysiącach osób					
Wychodztwo	**577,8**	**964,1**	**229,3**	**35,5**	**42,6**	**53,8**
Do krajów europejskich	230,0	679,1	135,3	18,3	21,8	19,2
w tem: do Francji	217,9	285,1	57,3	11,4	8,0	1,4
do Niemiec	.	362,6	35,4	0,7	0,9	1,0
Do krajów pozaeuropejskich	347,8	285,0	94,0	17,2	20,8	34,6
w tem: do Stanów Zj. Am.	215,5	42,7	6,8	1,3	1,5	1,2
do Kanady	.	103,7	6,3	1,1	1,4	1,4
do Ameryki Południ.	.	119,6	25,8	3,8	4,7	6,6
do Palestyny	.	12,3	52,2	10,3	12,7	24,8
Powrót wychodźców	.	**459,7**	**232,5**	**18,8**	**34,0**	**53,4**
Z krajów europejskich	.	426,5	211,5	14,9	31,8	51,7
w tem: z Francji	.	38,8	117,1	10,2	20,2	35,5
z Niemiec	.	320,2	48,6	0,7	0,5	0,2
Z krajów pozaeuropejskich	162,5	33,2	21,0	3,9	2,2	1,7
w tem: ze Stanów Zj. Am.	.	8,4	2,4	0,2	0,3	0,2
z Kanady	.	5,0	6,6	0,9	0,6	0,5
z Ameryki Południ.	.	7,7	8,4	2,2	0,8	0,5
z Palestyny	.	5,6	0,9	0,07	0,2	0,3
Repatrjacja[b]	**1 181,8**	—	—	—	—	—

a Dane dotyczące wychodztwa i powrotu wychodźców są niekompletne.
b Powrót osób, które opuściły Polskę w związku z wypadkami wielkiej wojny.

TABL. 11. WYCHODZTWO Z NIEKTÓRYCH PAŃSTW EUROPEJSKICH W LATACH 1920—1934

Państwa z–wychodztwo zamorskie k–wychodztwo kontynentalne		Przeciętna roczna 1920–1924	Przeciętna roczna 1925–1929	Przeciętna roczna 1930–1934	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
		w tysiącach osób									
Polska	z	59,6[a]	55,3	21,2	64,6	65,3	46,5	11,8	9,7	17,2	20,8
	k	35,7[a]	110,0	57,6	122,0	178,1	171,9	64,2	11,8	18,4	21,8
Anglja	z	214,1	148,2	41,8	136,8	143,7	92,2	34,3	27,0	26,3	29,2
Austrja	z	7,8	4,7	2,5	4,6	4,9	4,2	2,6	2,1	1,4	2,2
Belgja	z	3,5	3,1	1,7[b]	2,5	3,1	2,6	1,3	1,3	1,4	.
	k	21,7	14,6	7,1[b]	12,2	10,5	9,9	7,1	6,0	5,3	.
Czechosłowacja	z[c]	14,7	12,6	3,5	15,5	13,2	9,2	2,8	1,6	1,7	2,4
	k	17,2	25,6	24,0[b]	28,8	35,1	40,0	26,4	17,4	12,2	.
Hiszpanja	z	91,5	53,8	20,5	58,2	63,4	55,3	14,4	10,7	6,7	15,7
Irlandja W. P.	z	.	26,6	4,0	24,7	20,8	16,0	1,5	0,8	0,9	1,0
Jugosławja	z	10,3	17,1	4,6[b]	19,5	15,7	11,4	3,8	1,6	1,4	.
	k	.	.	12,5[b]	12,5	19,4	25,4	10,6	6,6	7,5	.
Niemcy	z	48,4	59,1	17,6	57,2	48,7	37,4	13,6	10,3	12,9	13,9
Portugalja	z	29,3	28,7	9,4	29,6	31,4	15,8	6,6	8,1	8,9	7,5
Rumunja	z	8 9	11,5	3,2	11,4	12,7	9,5	2,6	1,3	1,1	1,4
	k	.	0,3	0,1	0,5	0,1	0,2	0,1	0,1	0,0	0,0
Szwecja	z	11,4	10,5	1,5	11,7	9,2	3,7	1,2	0,6	0,9	0,9
	k	2,8	2,0	1,7	1,8	1,9	2,0	1,8	1,5	1,5	1,5
Włochy	z	192,4	97,9	34,6	70,8	61,8	59,1	40,8	24,8	22,3	26,2
	k	177,9	114,2	101,5	79,2	88,1	221,0	125,1	58,5	60,7	42,3

a Dane niekompletne. *b* Przeciętna roczna 1930—1933. *c* Bez wychodztwa sezonowego.

Źródło: *L'Année Sociale 1934/35*. Genewa 1935.

TABL. 12. WYJAZDY Z POLSKI ZAGRANICĘ W 1935 R.

Rodzaje paszportów	Ogółem	Województwa: centralne[a]	m. st. Warszawa	wschodnie	zachodnie	południowe
	w tysiącach osób					
Ogółem	**63,1**	**5,3**	**18,0**	**1,0**	**30,6**	**8,2**
Handlowe	5,0	0,8	1,8	0,1	1,5	0,8
W celach niezarobkowych	58,1	4,5	16,2	0,9	29,1	7,4
normalne	1,8	0,4	0,3	0,1	0,7	0,3
ulgowe i bezpłatne	56,3	4,1	15,9	0,8	28,4	7,1

a Bez m. st. Warszawy.

Uwaga. Na podstawie statystyki wydanych paszportów zagranicznych. Liczby nie obejmują wyjazdów za paszportami emigracyjnemi. Dane nieporównywalne z ogłoszonemi w Małym Roczniku Statystycznym 1934 i poprzednich.

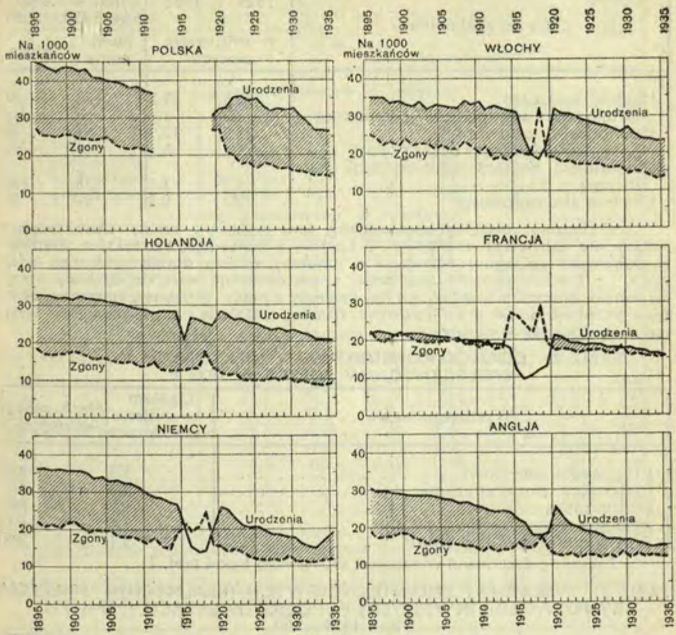
TABL. 13. WIZY WYDANE CUDZOZIEMCOM NA WJAZD DO POLSKI W LATACH 1931/32—1933/34

Miejsce wydania wizy	Liczba wiz: 1931—1932	1932—1933	1933/34: Ogółem	Pobytowe	Przejazd.	Liczba osób 1933/34: Ogółem	Pobyt	Przejazd
	w tysiącach							
Ogółem	**266,8**	**200,6**	**188,1**	**107,2**	**80,9**	**204,5**	**121,8**	**82,7**
Europa	249,9	191,1	182,2	103,4	78,8	198,6	118,0	80,6
w tem: Austrja	13,9	11,6	10,4	6,7	3,7	12,1	8,0	4,1
Czechosłow.	18,4	11,8	14,9	11,8	3,1	19,8	16,7	3,1
Gdańsk W.m.	31,1	21,2	21,7	5,2	16,5	22,3	5,2	17,1
Niemcy	136,6	105,7	95,8	64,6	31,2	103,9	72,2	31,7
Rumunja	14,4	11,8	9,8	2,2	7,6	9,9	2,3	7,6
Z.S.R.R.	12,0	9,6	7,8	0,5	7,3	7,8	0,5	7,3
Kraje pozaeurop.	16,9	9,5	5,9	3,8	2,1	5,9	3,8	2,1
w tem St. Zj. Am.	7,8	7,5	4,4	3,3	1,1	4,4	3,3	1,1

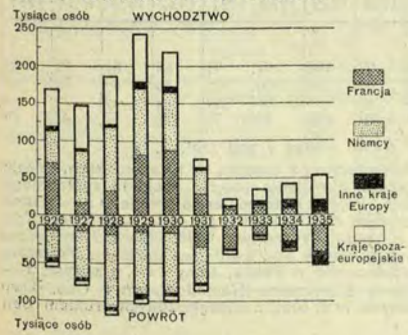
TABL. 14. RUCH CUDZOZIEMCÓW W 27 WIĘKSZYCH MIASTACH I UZDROWISKACH W POLSCE W LATACH 1932—1935

Miasta Przynależność państwowa	Liczba przyjazdów: 1932	1933	1934	1935	Łączny czas pobytu cudzoziemców, którzy wyjechali w roku: 1932	1933	1934	1935
	w tysiącach osób				w tysiącach dni			
Ogółem	**71,2**	**70,0**	**87,1**	**92,5**	**1 818**	**2 107**	**2 470**	**2 492**
W tem miasta:								
M. st. Warszawa	21,1	23,3	29,9	34,6	883	730	884	886
Łódź	5,1	5,0	4,9	4,9	.	104	177	159
Poznań	6,2	5,0	6,2	6,1	99	133	126	159
Bydgoszcz	3,8	3,3	4,5	5,6	114	98	108	127
Katowice	5,5	6,3	8,6	8,4	95	201	267	256
Kraków	7,7	7,4	8,4	8,5	129	158	144	113
Lwów	5,3	4,5	5,2	5,3	17	29	82	47
Przynależność państwowa:								
Austrja	8,3	8,3	10,0	10,7	128	174	201	202
Czechosłowacja	6,8	7,9	7,3	7,4	172	235	251	275
Francja	3,3	4,2	4,8	4,8	95	89	106	115
Niemcy	21,7	20,4	29,2	29,7	435	662	759	739
Stany Zj. Am.	6,1	4,2	5,1	5,5	122	123	118	123

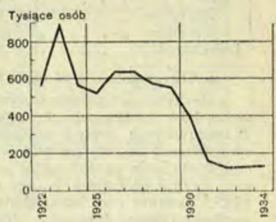
URODZENIA I ZGONY W LATACH 1895–1935

WYCHODZTWO Z POLSKI I POWRÓT WYCHODŹCÓW

WYCHODZTWO ZAOCEANICZNE Z KRAJÓW EUROPEJSKICH

DZIAŁ IV. DOCHÓD SPOŁECZNY

TABL. 1. DOCHÓD SPOŁECZNY POLSKI W LATACH 1929 i 1933

Wyszczególnienie	1929	1933	Wskaźnik dochodu w r. 1933 Rok 1929 = 100	
	w miljardach złotych		nominalny	realny[a]
Dochód społeczny	**28,3**	**15,5**	***55***	***82***
w tem koszt administracji publicznej	3,2	2,3	*72*	*92*
Dochód konsumowany[b]	23,5	12,9	*55*	*84*
w tem przechodzący przez rynek[c]	15,3	8,5	*56*	*81*
Działalność bieżąca administracji publicznej	2,7	2,1	*78*	*100*
Dochód akumulowany	2,1	0,5	*24*	*36*

a Obliczono, uwzględniając zmiany cen; wskaźnik realny charakteryzuje zmiany siły nabywczej dochodów. *b* Łącznie z konsumcją produktów własnego gospodarstwa rolnego (dochodami w naturze) według detalicznych cen miejskich. *c* Dochód przechodzący przez rynek obejmuje wszelkie dochody otrzymywane w postaci pieniędzy, jak np. dochody z pracy najemnej, emerytur, rent, zyski przedsiębiorstw przemysłowych, handlu, rzemiosła i t. p., natomiast wyłączone są dochody w naturze.

TABL. 2. DOCHÓD KONSUMOWANY NIEKTÓRYCH WARSTW SPOŁECZNYCH W POLSCE W 1933 R.

Wyszczególnienie	Ogółem w miljardach złotych	Na 1 osobę w złotych
Pracownicy umysłowi	1,8	*1 320*
Robotnicy poza rolnymi	2,3	*420*
Drobnomieszczaństwo	1,9	*540*
Żyjący z zysku i wolne zawody	1,4	*2 400*
Włościanie i robotnicy rolni[a]	5,1	*240*

a Łącznie z dochodami w naturze. Ob. uwagę *b* pod tabl. 1.

TABL. 3. WSKAŹNIKI ZMIAN ILOŚCIOWYCH (REALNYCH)[a] SPOŻYCIA RYNKOWEGO I INWESTYCYJ W POLSCE W LATACH 1927—1935

Rok 1929 = 100

Wyszczególnienie	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
Spożycie rynkowe ogółem[b]	90	97	100	97	91	84	81	82	83
Miejskie	88	97	100	100	95	89	87	89	90
Wiejskie	100	96	100	86	73	54	47	43	50
Inwestycje	89	109	100	71	50	36	37	42	49

a Ob. uwagę *a* pod tabl. 1. *b* Ob. uwagę *c* pod tabl. 1.

Uwaga. Obliczenia dochodu społecznego opierają się na szacunkach. Wyniki szacunków zależą od: 1. przyjętego określenia pojęcia dochodu społecznego, 2. stosowanych metod szacowania. Pojęcia i metody zastosowane w powyższych obliczeniach zostały podane w pracach M. Kaleckiego i L. Landaua *Szacunek dochodu społecznego w r. 1929*, Warszawa 1934; *Dochód społeczny w r. 1933 i podstawy badań perjodycznych nad zmianami dochodu*, Warszawa 1935. Badania nad dochodem społecznym w Polsce, tomy I i 4, oraz zesz. 3—4 wydawn. *Prace Instytutu Badania Konjunktur Gospodarczych i Cen*. Dane tabl. 1—3 zaczerpnięto z powyższych prac oraz z nieogłoszonych drukiem obliczeń L. Landaua.

DZIAŁ V. WŁASNOŚĆ NIERUCHOMA

TABL. 1. GOSPODARSTWA WIEJSKIE W POLSCE WEDŁUG WIELKOŚCI I UŻYTKÓW NA PODSTAWIE SPISU 1921 R.

Wyszczególnienie	Ogółem	Gospodarstwa o powierzchni — 2 i mniej hektarów	2–5	5–20	20–50	50–100	powyżej 100
		Liczba gospodarstw w tysiącach					
Polska	**3 262**	**1 109**	**1 002**	**1 045**	**76**	**11**	**19**
Woj. centralne	1 224	271	364	550	29	3	7
„ wschodnie	585	80	210	268	20	3	4
„ zachodnie	279	123	41	85	22	4	4
„ południowe	1 174	635	387	142	5	1	4
		Liczba gospodarstw w odsetkach					
Polska	**100,0**	**34,0**	**30,7**	**32,0**	**2,3**	**0,4**	**0,6**
Woj. centralne	100,0	22,1	29,7	44,9	2,5	0,2	0,6
„ wschodnie	100,0	13,7	35,9	45,8	3,4	0,5	0,7
„ zachodnie	100,0	44,1	14,7	30,5	7,9	1,4	1,4
„ południowe	100,0	54,1	33,0	12,1	0,4	0,1	0,3
		Powierzchnia gruntów według rodzaju użytkowania w odsetkach					
Ogółem	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
Grunty orne	47,6	72,6	67,1	62,0	57,7	56,7	28,6
Łąki	10,2	8,1	12,3	12,6	11,6	10,8	8,0
Pastwiska	5,5	2,5	5,3	7,4	9,2	8,7	3,6
Sady i ogrody	1,3	6,0	2,4	1,6	1,3	1,3	0,5
Lasy	24,8	1,3	3,0	4,5	7,0	9,8	49,8
Wody i torfowiska	1,0	0,1	0,2	0,5	1,1	1,8	1,6
Pod zabudowaniami	2,3	7,6	4,3	3,0	2,1	1,7	0,9
Nieużytki	7,3	1,8	5,4	8,4	10,0	9,2	7,0

Uwaga. Spis nie objął Górnego Śląska i części woj. wileńskiego. Ostatnie dane o użytkowaniu gruntów ob. tabl. 2 oraz dział VI, tabl. 1, str. 41.

TABL. 2. UŻYTKOWANIE GRUNTÓW W POLSCE WEDŁUG RODZAJÓW WŁASNOŚCI W 1931 R.

Wyszczególnienie	Powierzchnia ogółem	Grunty orne	Łąki	Pastwiska	Sady i ogrody	Lasy	Inne grunty i nieużytki [a]
	w odsetkach powierzchni ogólnej						
Ogółem	**100,0**	**49,0**	**10,0**	**7,0**	**1,5**	**22,0**	**10,5**
Gospodarstwa mniejsze [b]	100,0	68,4	12,4	6,6	2,1	4,8	5,7
Gospodarstwa większe [c]	100,0	32,9	8,5	5,2	0,7	42,6	10,1
Inne grunty	100,0	7,2	4,2	11,4	0,3	49,5	27,4
	w odsetkach ogólnej powierzchni każdego użytku						
Ogółem	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
Gospodarstwa mniejsze [b]	57,6	80,3	71,4	54,0	83,5	12,5	31,6
Gospodarstwa większe [c]	25,8	17,3	21,7	19,1	13,0	50,1	24,9
Inne grunty	16,6	2,4	6,9	26,9	3,5	37,4	43,5

a Wody, grunty pod zabudowaniami, podwórzami, drogami, cmentarzami i t. p. *b* Gospodarstwa poniżej 50 *ha*. *c* Gospodarstwa o 50 *ha* i więcej.

TABL. 3. GOSPODARSTWA ROLNE WEDŁUG WIELKOŚCI W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH

Państwa Klasyfikacja według: A—powierzchni ogólnej, B—ziemi użytkowanej rolniczo, C—gruntów ornych	Ogółem	Gospodarstwa o powierzchni (hektarów) do 5	5–10	10–20	20–100	powyżej 100
Liczba gospodarstw w odsetkach ogólnej liczby gospodarstw						
Polska (1921) . . . . . A	100,0	64,7	22,5	9,5	2,7	0,6
Polska (1921) . . . . . B	100,0	71,6	26,1		1,8	0,5
Czechosłowacja (1927) . . B	100,0	72,7	14,3	12,7		0,3
Finlandja (1929) C	100,0	54,6	21,8	23,3		0,3
Holandja (1930) . . . . . A	100,0	66,8	14,9	11,1	7,1	0,1
Niemcy (1925) . . . . . . B	100,0	77,0	18,7		3,9	0,4
Stany Zjedn. Am. (1925) . . A	100,0	37,9			62,1	
Szwecja (1927) C	100,0	70,5	14,7	9,3	5,1	0,4
Powierzchnia gospodarstw w odsetkach ogólnej powierzchni						
Polska (1921) . . . . . A	100,0	14,9	17,0	13,8	9,5	44,8
Polska (1921) . . . . . B	100,0	24,9	37,6		10,3	27,2
Czechosłowacja (1927) . . B	100,0	23,4	18,3	44,8		13,5
Finlandja (1929) C	100,0	14,3	19,2	60,3		6,2
Holandja (1930) . . . . . A	100,0	14,7	18,0	26,4	39,4	1,5
Niemcy (1925) . . . . . . B	100,0	17,6	35,8		26,4	20,2
Stany Zjedn. Am. (1925) . . A	100,0	6,1			93,9	
Szwecja (1927) C	100,0	15,5	19,0	22,9	32,0	10,6

Źródło: *Annuaire International de Statistique Agricole 1931/32*, Rzym 1932.

TABL. 4. REFORMA ROLNA W POLSCE W LATACH 1919—1935

Wyszczególnienie	Polska 1919–1935	Polska 1935	Województwa centralne 1919—1935	wschodnie	zachodnie	południowe
	w tysiącach					
Prace parcelacyjne						
Liczba utworzonych kolonij i parceli	630,2	24,5	196,5	185,4	55,0	193,3
w tem: kolonje samodzielne	131,9	4,8	51,2	44,2	12,4	24,1
parcele dodatkowe[a]	432,3	16,1	111,0	135,2	25,9	160,2
Obszar rozdysponowany *ha* .	2 326,1	79,8	762,1	919,8	288,4	355,8
w tem: kolonje samodzielne	1 256,2	41,9	433,3	546,6	160,6	115,7
parcele dodatkowe[a]	882,5	28,4	262,7	340,1	71,8	207,0
Prace regulacyjne						
Scalenia						
Liczba gospodarstw scalonych	588,8	83,3	309,7	263,8	0,5	14,8
Obszar scalony *ha*	4 051,8	473,4	2 063,7	1 936,0	3,2	48,9
Likwidacja serwitutów						
Liczba gospodarstw . . .	256,9	9,9	111,8	145,1	—	—
Obszar otrzymany za serwituty *ha*	572,6	10,5	317,9	254,7	—	—
Wynagrodzenie w gotówce zł.	3 638,7	110,4	3 501,4	137,3	—	—
Meljoracje	1925–34	1934	1925–1934			
Regulacje rzeczek i kanałów oraz osuszanie rowami *km* .	10,9	2,1	5,1	5,2	0,3	0,3
Na obszarze *ha*	336,5	59,3	141,4	177,8	11,0	6,3

a Uzupełnienie istniejących jednostek gospodarczych.

TABL. 5. KAPITAŁ, KOSZTY PRODUKCJI I DOCHODY MNIEJSZYCH GOSPODARSTW ROLNYCH [a] W POLSCE W LATACH 1930/31—1934/35

Lata rachunkowe [b] Wielkość grup gospodarstw Województwa	Liczba gospodarstw wziętych do obliczeń	Kapitał czynny: Ogółem	Kapitał czynny, w tem: gruntowy	Kapitał czynny, w tem: budowlany	Kapitał bierny (długi)	Koszty produkcji [c]	Dochód: brutto	Dochód: netto
		w złotych na hektar						
1930/31	739	3 713	2 148	930	364	352	379	27
1931/32	437	3 166	1 833	840	384	286	297	11
1932/33	417	2 475	1 420	660	374	223	250	27
1933/34	513	2 068	1 143	552	366	193	230	37
1934/35 [d]	200	1 997	1 087	562	321	189	206	17
Przeciętnie w latach 1931/32—1933/34								
2 — 50 *ha*	**455**	**2 570**	1 466	684	**375**	**234**	**259**	**25**
Woj. centralne	158	2 228	1 292	507	364	221	253	32
„ wschodnie	93	1 254	709	331	212	136	149	13
„ zachodnie	83	3 142	1 408	1 151	527	291	312	21
„ południowe	121	3 519	2 248	838	401	282	309	27
2 — 3 *ha*	12	3 820	1 847	1 462	606	465	467	2
3 — 5 „	44	3 466	1 858	961	391	339	362	23
5 — 10 „	143	2 772	1 657	668	422	258	286	28
10 — 15 „	112	2 503	1 443	648	323	214	243	29
15 — 30 „	119	2 054	1 094	586	336	178	202	24
30 — 50 „	25	1 998	1 056	573	407	164	176	12

a Gospodarstwa od 2—50 *ha* powierzchni ogólnej. *b* Od 1.VII do 30.VI następnego roku. *c* Bez oprocentowania kapitału czynnego. *d* Dane tymczasowe.

Źródło: Dane Wydziału Ekonomiki Rolnej Drobnych Gospodarstw Wiejskich w Państwowym Instytucie Naukowym Gospodarstwa Wiejskiego w Puławach.

TABL. 6. KOSZTY PRODUKCJI I DOCHODY MNIEJSZYCH GOSPODARSTW ROLNYCH W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W 1930/31 R.

Państwa	Liczba gospodarstw wziętych do obliczeń	Przeciętny obszar w *ha*	Koszty produkcji [a]	Dochód: brutto	Dochód: netto	Dochód netto: w % kapitału czyn.	Koszty pracy ręcznej w złotych na *ha*
			w złotych na *ha*				
Polska	739	12,9	352	379	27	*0,7*	191
Austrja	922	29,0	483	471	— 12	— *0,7*	265
Czechosłowacja	233	16,6	.	.	65	*2,1*	.
Danja	629	22,2	1 420	1 445	25	*0,7*	559
Estonja	300	40,0	227	239	12	*2,2*	142
Finlandja	650	21,8	413	470	57	*4,5*	244
Holandja	3 613	26,9	929	1 346	417	.	410
Łotwa	138	42,2	273	306	33	*4,5*	152
Niemcy	3 184	45,4	868	913	45	.	419
Szwajcarja	522	15,3	1 740	2 160	420	*5,7*	910
Węgry	18	15,1	451	541	90	*3,6*	280

a Bez oprocentowania kapitału czynnego.

Źródło: Institut International d'Agriculture: *Comptablité Agricole Recueil de Statistiques pour 1930/31*, Rzym 1934.

TABL. 7. SZACUNEK CEN ZIEMI W POLSCE[a] W 1928 R. I W PIERWSZEM PÓŁROCZU 1933 R.

Wyszczególnienie	Województwa							
	centralne		wschodnie		zachodnie		południowe	
	Warszawa, Łódź, Kielce, Lublin	Białystok	Wilno, Nowogródek, Polesie	Wołyń	Poznań, Pomorze	Śląsk	Kraków, Lwów	Stanisławów, Tarnopol
	w złotych za 1 *ha*							
Ziemia z budynkami, inwentarzami i zapasami — Rok 1928								
Pszenno-buraczana .	3 690	2 460	1 410	3 010	3 410	4 250	4 540	4 130
Żytnia dobra, zdatna pod pszenicę . .	3 050	1 950	1 210	2 610	2 710	3 750	3 850	3 600
Żytnio-ziemniaczana słabsza	2 300	1 440	1 190	2 050	2 130	3 400	3 070	2 960
I półrocze 1933 r.								
Pszenno-buraczana gospodarstwa:								
włośc. małe .	1 680	1 030	730	1 330	1 760	2 800	2 370	1 740
,, większe	1 660	1 050	740	1 340	1 650	2 430	2 350	1 750
folwarczne . .	1 570	1 030	740	1 270	1 430	2 210	2 120	1 550
Żytnio-ziemniaczana średnia gospodarstwa:								
włośc. małe .	1 280	780	550	950	1 300	2 370	1 880	1 450
,, większe	1 270	790	550	970	1 200	2 100	1 870	1 450
folwarczne . .	1 190	770	570	960	1 080	1 770	1 700	1 270
Ziemia bez budynków, inwentarzy i zapasów — Rok 1928								
Pszenno-buraczana .	3 260	1 800	1 020	2 160	2 550	3 100	3 970	3 430
Żytnia dobra, zdatna pod pszenicę . .	2 540	1 490	900	1 820	2 020	2 670	3 190	3 000
Żytnio-ziemniaczana słabsza	1 870	1 070	630	1 360	1 500	2 290	2 510	2 370
I półrocze 1933 r.								
Pszenno-buraczana gospodarstwa:								
włośc. małe .	1 270	740	560	970	1 160	1 750	1 910	1 320
,, większe	1 240	740	570	980	1 080	1 670	1 760	1 340
folwarczne . .	1 220	730	570	910	1 060	1 550	1 660	1 190
Żytnio-ziemniaczana średnia gospodarstwa:								
włośc. małe .	940	540	390	680	860	1 550	1 450	1 090
,, większe	930	530	400	670	810	1 360	1 380	1 090
folwarczne . .	910	540	400	650	730	1 220	1 340	950

a Według danych korespondentów rolnych Głównego Urzędu Statystycznego

Uwaga. Szczegółowe dane ob. Statystyka Polski, serja C, zesz. 31.

TABL. 8. NIERUCHOMOŚCI MIESZKALNE W MIASTACH WEDŁUG PRAWNEGO CHARAKTERU WŁAŚCICIELA W POLSCE W 1931 R.

Województwa Grupy miast Największe miasta	Ogółem	W tem należące do: osób fizycznych i spółek	spółdzielni mieszkaniowych	Skarbu Państwa	samorządu terytorjalnego	kościołów i gmin wyznaniowych	innych instytucyj
	w tysiącach						
Miasta ogółem	**526,9**	**505,6**	**1,1**	**7,0**	**5,5**	**5,1**	**2,4**
Woj. centralne	189,3	183,0	0,6	2,1	1,4	1,5	0,6
„ wschodnie	72,1	69,5	0,0	1,4	0,3	0,7	0,2
„ zachodnie	78,3	71,6	0,4	2,1	2,3	1,4	0,5
„ południowe	187,2	181,5	0,1	1,4	1,5	1,5	1,1
Miasta liczące mieszkańców:							
do 20 tys.	335,4	324,2	0,2	3,6	3,1	3,3	0,9
20—100 „	116,9	111,9	0,1	2,1	1,2	0,9	0,6
powyżej 100 „	74,6	69,5	0,8	1,3	1,2	0,9	0,9
w tem:							
M. st. Warszawa	13,1	11,8	0,5	0,3	0,2	0,1	0,2
Łódź	10,6	10,3	0,1	0,0	0,0	0,1	0,1
Wilno	7,8	7,3	0,0	0,1	0,1	0,2	0,1
Poznań	4,9	4,2	0,1	0,1	0,3	0,1	0,1
Kraków	6,2	5,6	0,0	0,1	0,2	0,2	0,1
Lwów	12,2	11,6	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2

Uwaga. Nieruchomości mieszkalne w miastach w Polsce w 1931 r. według liczby mieszkań oraz według liczby osób ob. dział II, tabl. 14, str. 18.

TABL. 9. BUDYNKI MIESZKALNE W MIASTACH WEDŁUG MATERJAŁU ŚCIAN I POKRYCIA W POLSCE W 1931 R.

Województwa Grupy miast Największe miasta	Ogółem	W tem o wiadomym materjale ścian: mur, kamień	drzewo, mur pruski	glina, ziemia	W tem o wiadomym materjale pokrycia: ogniotrwałym: prócz papy	papa	nieogniotrwałym: drzewo	słoma i inne
	w tysiącach							
Miasta ogółem	**618,1**	**283,5**	**309,4**	**23,0**	**273,3**	**164,5**	**112,9**	**64,5**
Woj. centralne	247,0	117,0	127,6	1,6	85,6	100,8	37,9	21,3
„ wschodnie	82,6	12,4	69,7	0,3	33,1	3,1	35,5	10,6
„ zachodnie	89,9	81,7	5,0	2,8	43,4	44,8	0,1	1,1
„ południowe	198,6	72,4	107,1	18,3	111,2	15,8	39,4	31,5
Miasta liczące mieszkańców:								
do 20 tys.	368,3	141,3	205,1	20,8	162,3	67,4	79,3	57,8
20—100 „	141,9	64,2	75,2	1,9	64,7	44,2	26,9	5,4
powyżej 100 „	107,9	78,0	29,1	0,3	46,3	52,9	6,7	1,3
w tem:								
M. st. Warszawa	24,8	17,1	7,6	0,0	13,6	8,9	2,0	0,1
Łódź	17,9	11,8	6,0	0,0	0,5	17,2	0,0	0,1
Wilno	11,9	3,2	8,7	0,0	8,4	0,4	2,6	0,5
Poznań	6,2	5,5	0,5	0,1	1,8	4,3	0,0	0,0
Kraków	7,8	6,7	1,1	0,0	5,0	2,5	0,1	0,2
Lwów	13,7	10,9	2,6	0,1	11,5	0,4	1,6	0,1

TABL. 10. BUDYNKI MIESZKALNE W MIASTACH WEDŁUG ZAOPATRZENIA W INSTALACJE W POLSCE W 1931 R.

Województwa Grupy miast Największe miasta	Ogółem	W tem zaopatrzone w: kanalizację	wodociąg	elektryczność	gaz	kanalizację i wodociąg oraz elektryczność lub gaz
	w tysiącach					
Miasta ogółem	**618,1**	**79,6**	**97,5**	**233,6**	**46,1**	**61,3**
Woj. centralne	247,0	21,0	29,9	113,5	11,0	18,2
„ wschodnie	82,6	1,9	3,0	31,6	0,1	1,5
„ zachodnie	89,9	33,9	45,2	41,7	27,7	28,6
„ południowe	198,6	22,8	19,4	46,8	7,3	13,0
Miasta liczące mieszkańców:						
do 20 tys.	368,3	20,9	28,1	101,7	16,5	13,3
20—100 „	141,9	22,4	24,1	70,3	8,7	15,4
powyżej 100 „	107,9	36,3	45,3	61,6	20,9	32,6
w tem:						
M. st. Warszawa	24,8	11,5	15,4	16,8	7,9	11,0
Łódź	17,9	1,2	2,6	12,0	1,9	1,0
Wilno	11,9	1,2	1,5	4,7	0,1	1,0
Poznań	6,2	4,2	4,8	3,9	3,5	3,9
Kraków	7,8	4,2	5,1	4,6	2,3	3,7
Lwów	13,7	5,9	6,5	6,0	1,7	5,0

TABL. 11. BUDYNKI MIESZKALNE W MIASTACH WEDŁUG LICZBY PIĘTER W POLSCE W 1931 R.

Województwa Grupy miast Największe miasta	Ogółem	Parterowe	O liczbie pięter: 1	2	3	4	5 i więcej	niepodanej
	w tysiącach							
Miasta ogółem	**618,1**	**462,5**	**95,5**	**31,2**	**14,8**	**6,2**	**1,4**	**6,5**
Woj. centralne	247,0	176,8	43,7	11,9	7,1	3,9	1,2	2,4
„ wschodnie	82,6	75,0	5,7	1,0	0,2	0,0	0,0	0,7
„ zachodnie	89,9	42,7	27,4	11,4	5,4	1,9	0,1	1,0
„ południowe	198,6	168,0	18,7	6,9	2,1	0,4	0,1	2,4
Miasta liczące mieszkańców:								
do 20 tys.	368,3	311,7	44,2	7,3	1,0	0,1	0,0	4,0
20—100 „	141,9	101,9	26,4	8,8	2,9	0,5	0,0	1,4
powyżej 100 „	107,9	48,9	24,9	15,1	10,9	5,6	1,4	1,1
w tem:								
M. st. Warszawa	24,8	9,2	5,0	2,6	3,3	3,1	1,2	0,4
Łódź	17,9	6,8	5,3	2,4	2,5	0,7	0,0	0,2
Wilno	11,9	8,9	1,9	0,8	0,2	0,0	0,0	0,1
Poznań	6,2	1,2	1,6	1,0	1,3	1,0	0,1	0,0
Kraków	7,8	3,1	1,7	1,8	0,9	0,2	0,1	0,0
Lwów	13,7	7,3	2,6	2,8	0,8	0,1	0,0	0,1

TABL. 12. POŻARY BUDYNKÓW W POLSCE[a] W LATACH 1932–1934

Lata Województwa	Pożary ogółem	Pożary w tem na wsi	Dotknięte pożarem nieruchomości zabudowane	Dotknięte pożarem budynki	Wartość budynków dotkniętych pożarem	Szkody pogorzelowe w budynkach	Szkody pogorzelowe % [b]
	w tysiącach				w miljon. zł.		% [b]
Polska[c] 1932	18,1	16,3	28,9	51,9	118,7	35,2	29,7
1933	16,7	14,8	27,0	49,3	116,5	28,6	24,5
1934	20,3	18,3	33,9	62,5	103,3	32,5	31,4
Woj. centralne[d] . . .	8,1	7,5	13,9	27,8	41,3	14,4	34,8
„ wschodnie . .	4,7	4,4	9,7	16,5	17,4	7,1	40,8
„ pozn. i pomorsk.	2,3	1,8	2,0	4,2	10,8	5,5	50,9
„ południowe . .	5,2	4,6	8,3	14,0	33,8	5,5	16,3

a Pożary zarejestrowane przez Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych, a w woj. poznańskiem i pomorskiem przez Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych w Poznaniu. *b* Stosunek szkód do wartości. *c* Bez m. st. Warszawy i woj. śląskiego. *d* Bez m. st. Warszawy.

TABL. 13. STRAŻE POŻARNE W POLSCE W LATACH 1930—1935

Stan w dn. 31.XII

Lata Województwa	Straże ochotnicze (niezawodowe) straże	Straże ochotnicze członkowie	Straże zawodowe (miejskie i przemysłowe) straże	Straże zawodowe członkowie	Zasadniczy sprzęt strażacki [a] samochody	motopompy	sikawki ręczne	Na 1 straż przypada km^2
Polska . . .1930	8 786	215 358	.	.	276	397	10 556	44,2
1931	9 520	236 000	.	.	345	537	11 401	40,8
1932	10 789	255 903	.	.	415	669	12 276	36,0
1933	10 856	275 619	.	.	480	805	12 937	35,8
1934	11 696	299 083	67	2 959	592	940	13 635	33,0
1935	11 612	296 958	67	2 946	617	1 073	13 786	33,2
M. st. Warszawa	40	631	1	487	36	4	—	×
Woj. centralne[b] .	4 979	138 792	9	216	311	516	5 949	27,6
„ wschodnie .	1 539	53 150	6	152	62	125	1 813	80,5
„ zachodnie .	2 020	48 159	32	1 470	111	173	2 259	23,0
„ południowe	3 034	56 226	19	621	97	255	3 765	25,9

a Do r. 1933 włącznie tylko sprzęt straży ochotniczych. *b* Bez m. st. Warszawy.

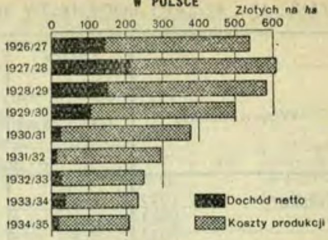
Uwaga. Dane o Ogólnopolskim Związku Straży Pożarnych ob. dział XIX, tabl. 29, str. 246.

Źródło: Dane Związku Straży Pożarnych R. P.

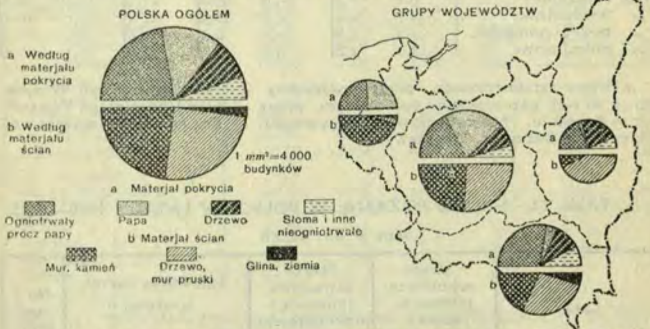
UŻYTKOWANIE GRUNTÓW W POLSCE

DOCHÓD MNIEJSZYCH GOSPODARSTW ROLNYCH W POLSCE

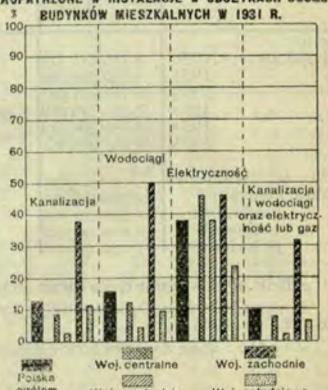
BUDYNKI MIESZKALNE W MIASTACH W POLSCE W 1931 R.

CENY ZIEMI W POLSCE W 1933 R.

BUDYNKI MIESZKALNE W MIASTACH W POLSCE ZAOPATRZONE W INSTALACJE W ODSETKACH OGÓŁU BUDYNKÓW MIESZKALNYCH W 1931 R.

DZIAŁ VI. ROLNICTWO, LEŚNICTWO, HODOWLA, RYBOŁÓWSTWO

TABL. 1. UŻYTKOWANIE GRUNTÓW W POLSCE W 1931 R.

Województwa	Powierzchnia ogółem	Ziemia użytkowana rolniczo					Lasy	Inne grunty [a] i nieużytki
		Razem	Grunty orne	Łąki	Pastwiska	Sady i ogrody		
	w tysiącach hektarów							
Polska . . .	**37 897**	**25 589**	**18 557**	**3 804**	**2 676**	**552**	**8 322**	**3 986**
Woj. centralne .	13 480	9 605	7 566	1 050	837	152	2 572	1 303
,, wschodnie .	11 843	7 259	4 276	1 737	1 038	208	2 754	1 830
,, zachodnie .	4 716	3 269	2 738	335	144	52	1 046	401
,, południowe	7 858	5 456	3 977	682	657	140	1 950	452
	w odsetkach ogólnej powierzchni							
Polska . . .	***100,0***	***67,5***	***49,0***	***10,0***	***7,0***	***1,5***	***22,0***	***10,5***
Woj. centralne .	*100,0*	*71,2*	*56,1*	*7,8*	*6,2*	*1,1*	*19,1*	*9,7*
,, wschodnie .	*100,0*	*61,3*	*36,1*	*14,7*	*8,8*	*1,7*	*23,2*	*15,5*
,, zachodnie .	*100,0*	*69,3*	*58,1*	*7,1*	*3,0*	*1,1*	*22,2*	*8,5*
,, południowe	*100,0*	*69,4*	*50,6*	*8,7*	*8,3*	*1,8*	*24,8*	*5,8*

a Wody, grunty pod zabudowaniami, podwórzami, drogami, cmentarzami i t. p.

TABL. 2. GRUNTY ORNE W ODSETKACH OGÓLNEJ POWIERZCHNI W NIEKTÓRYCH KRAJACH W 1933 R.

Kraje	%	Kraje	%	Kraje	%	Kraje	%
Dania . .	61,2	Czechosłow.	41,6	Hiszpanja .	31,5	Austrja . .	23,6
Węgry . .	60,1	Włochy . .	41,4	Łotwa . .	29,1	Estonja . .	23,3
Polska .	49,0[a]	Belgja . .	40,2	Jugosławja	29,0	Irlandja W.P.	21,7
Litwa . .	47,2	Francja . .	39,1	Holandja .	27,8	Stany Zj.Am.	17,5
Rumunja	44,7	Bułgarja .	36,1	Anglja z Walja	24,2	Szkocja . .	15,8
Niemcy .	43,7	Irlandja Płn.	34,6			Grecja . .	14,1

a 1931 r.

Źródło: *Annuaire Internationa de Statistique Agricole 1933/34*, Rzym 1934.

TABL. 3. POWIERZCHNIA ZASIANA W POLSCE W LATACH 1909—1913 i 1926—1935

Wyszczególnienie	Lata	Ogółem	W tem ważniejsze ziemiopłody					
			pszenica	żyto	jęczmień	owies	ziemniaki	buraki cukrowe
		w tysiącach *ha*						
Polska	1909—13	.	1 353	5 087	1 265	2 749	2 404	168
	1926—30	16 182	1 407	5 697	1 176	2 074	2 529	209
	1931—35	16 988	1 748	5 723	1 208	2 204	2 753	119
	1935	17 181	1 754	5 784	1 219	2 234	2 832	119
Gospodarstwa:								
poniżej 50 *ha* .	,,	14 474	1 398	5 087	1 004	1 932	2 475	25
50 *ha* i więcej .	,,	2 707	356	697	215	302	357	94
Woj. centralne .	1931—35	7 011	623	2 743	411	816	1 182	40
	1935	7 098	620	2 768	411	832	1 218	43
,, wschodnie .	1931—35	3 620	304	1 242	290	534	514	5
	1935	3 705	314	1 246	299	553	522	6
,, zachodnie .	1931—35	2 600	210	951	180	229	443	63
	1935	2 596	194	960	192	226	445	59
,, południowe .	1931—35	3 757	611	787	327	625	614	11
	1935	**3 782**	**626**	**810**	**317**	**623**	**647**	**11**

TABL. 4. ZBIORY WAŻNIEJSZYCH ZIEMIOPŁODÓW W POLSCE W LATACH 1909—1913 i 1926—1935

Wyszczególnienie	Lata	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Owies	Ziemniaki	Buraki cukrowe
Ogólne roczne zbiory w miljonach kwintali							
Polska	1909—13	16,8	57,1	14,9	28,1	247,9	41,1
	1926—30	17,5	62,3	14,3	23,8	276,9	43,9
	1931—35	19,8	63,9	14,5	25,1	310,5	24,1
	1929	17,9	70,1	16,6	29,5	317,5	49,7
	1930	22,4	69,6	14,6	23,5	309,0	47,2
	1931	22,6	57,0	14,8	23,1	309,9	27,6
	1932	13,5[a]	61,1	14,0	23,9	299,7	23,8
	1933	21,7	70,7	14,4	26,8	283,3	18,5
	1934	20,8	64,6	14,5	25,5	334,7	25,7
	1935	20,1	66,2	14,7	26,0	325,0	25,0
Gospodarstwa:							
poniżej 50 *ha* . .	"	15,5	57,1	11,7	22,1	282,9	4,9
50 *ha* i więcej . .	"	4,6	9,1	3,0	3,9	42,1	20,1
Woj. centralne . .	1909—13	6,1	23,5	5,8	11,2	102,6	14,0
	1931—35	7,6	32,4	5,3	10,7	144,2	8,0
	1935	7,6	32,3	5,2	10,6	145,5	9,0
,, wschodnie . .	1909—13	1,8	9,8	2,1	4,6	23,3	1,2
	1931—35	3,0	11,0	3,0	4,9	49,0	0,9
	1935	3,2	12,4	3,2	6,0	55,1	1,2
,, zachodnie . .	1909—13	2,6	15,9	3,2	4,9	64,4	24,7
	1931—35	3,6	12,9	3,0	3,4	55,7	13,3
	1935	2,7	12,1	2,8	2,6	45,2	12,8
,, południowe .	1909—13	6,3	7,9	3,8	7,4	57,6	1,2
	1931—35	5,6	7,6	3,2	6,1	61,6	1,9
	1935	6,6	9,4	3,5	6,8	79,2	2,0
Plony z *ha* w kwintalach							
Polska	1909—13	12,4	11,2	11,8	10,2	103	245
	1926—30	12,4	10,9	12,1	11,5	109	210
	1931—35	11,3	11,2	12,0	11,4	113	203
	1929	12,6	12,1	13,2	13,5	120	208
	1930	13,6	11,8	11,9	10,7	116	255
	1931	12,5	9,9	11,6	10,6	114	186
	1932	7,8[a]	10,8	11,6	10,8	110	205
	1933	12,8	12,2	12,3	12,2	103	187
	1934	11,9	11,5	12,3	11,6	121	229
	1935	11,5	11,4	12,0	11,6	115	211
Gospodarstwa:							
poniżej 50 *ha* . .	"	11,1	11,2	11,6	11,4	114	195
50 *ha* i więcej . .	"	13,0	13,1	14,1	12,8	118	215
Woj. centralne . .	1909—13	12,3	10,5	11,6	9,5	95	196
	1931—35	12,2	11,8	12,8	13,1	122	198
	1935	12,2	11,6	12,7	12,7	120	207
,, wschodnie . .	1909—13	9,5	8,1	8,2	7,8	68	155
	1931—35	9,9	8,8	10,3	9,2	95	165
	1935	10,2	10,0	10,6	10,8	105	195
,, zachodnie . .	1909—13	19,9	16,9	19,2	17,8	142	300
	1931—35	16,8	13,6	16,6	14,9	126	213
	1935	13,8	12,6	14,4	11,5	102	219
,, południowe .	1909—13	11,7	11,3	11,2	10,6	110	200
	1931—35	9,2	9,7	9,9	9,7	100	182
	1935	10,6	11,7	11,1	11,0	122	188

a Zmniejszenie z powodu wystąpienia rdzy.

TABL. 5. ZASIEWY I ZBIORY INNYCH ZIEMIOPŁODÓW W POLSCE W LATACH 1931—1935

Ziemiopłody	Powierzchnia zasiana w tys. hektarów			Ogólne roczne zbiory w tys. kwintali			Plony z *ha* w kwintalach		
	1931–1935	1935 ogółem	1935 w tem gospod. poniż. 50 *ha*	1931–1935	1935 ogółem	1935 w tem gospod. poniż. 50 *ha*	1931–1935	1935 ogółem	1935 w tem gospod. poniż. 50 *ha*
Gryka . . .	320,6	298,1	280,4	2 115,0	2515,8	2356,6	6,6	8,4	8,4
Proso . . .	89,1	86,2	83,2	1 012,5	1044,1	1004,9	11,4	12,1	12,1
Kukurydza .	93,9	93,0	83,1	935,9	1264,4	1136,5	10,0	13,6	13,7
Mieszanki ze zbóż na ziarno	136,5	136,3	93,4	1 839,7	1513,9	1015,7	13,5	11,1	10,9
Groch . . .	176,9	155,2	116,4	1 576,0	1443,8	1053,9	8,9	9,3	9,1
Fasola, bób, soczewica .	38,8	38,5	35,3	383,0	411,6	374,8	9,9	10,7	10,6
Len: nasienie	104,0	123,4	115,2	524,7	709,4	662,3	5,0	5,8	5,8
włókno				314,3	398,3	376,4	3,0	3,2	3,3
Konopie: nasienie	32,2	33,9	33,4	176,9	204,4	201,5	5,5	6,0	6,0
włókno				114,9	121,0	119,3	3,6	3,6	3,6
Rzepak i rzepik	39,9	54,4	24,8	344,3	436,2	184,2	8,6	8,0	7,4
Chmiel . . .	2,5[a]	3,1	1,7	14,6[a]	16,9	9,0	5,8[a]	5,4	5,2
Soja[b]	.	0,5	.	.	5,3	.	.	11,6	.
Tytoń	5,0	5,4	.	83,6	111,7	.	16,8	20,6	.

a Przeciętna za lata 1932—1935. *b* Dane szacunkowe Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych.

TABL. 6. ZBIORY NIEKTÓRYCH PASZ I SŁOMY W POLSCE W LATACH 1931—1935

Wyszczególnienie	Siano						Słoma zbóż	
	łąkowe	koniczyna	seradela	wyka i bobik	mieszanki zbożowo-strączkowe	inne pastewne oraz mieszanki	ozimych	jarych
	przeciętnie rocznie w miljonach kwintali							
Polska 1931—1935	77,4	22,5	1,6	1,2	.	.	167,3[a]	59,5[a]
1935	81,6	28,5	1,2	0,8	0,4	0,4	165,0	59,2
Gospodarstwa:								
poniżej 50 *ha* .	.	22,0	1,1	0,7	0,3	0,3	.	.
50 *ha* i więcej .	.	6,5	0,1	0,1	0,1	0,1	.	.
Woj. centralne .	26,2	10,3	0,8	0,4	0,2	0,2	78,2	23,0
„ wschodnie .	30,8	5,0	0,3	0,2	0,1	0,1	27,6	13,0
„ zachodnie .	7,1	3,0	0,1	0,0	0,0	0,0	26,4	7,2
„ południowe	17,5	10,2	0,0	0,2	0,1	0,1	32,8	16,9

a Lata 1932—1935.

TABL. 7. WARTOŚĆ PRODUKCJI POLOWEJ I ŁĄKOWEJ[a] W POLSCE W LATACH 1928, 1933 i 1934

Ziemiopłody	1928	1933	1934
	w miljonach zł.		
Ogółem A	.	.	**3 313**
Ogółem B	**8 610**	**3 231**	**3 235**
Ziemniaki . . .	1 998	847	866
Żyto	2 007	899	846
Pszenica	723	402	344
Owies	791	296	332
Jęczmień	472	173	197
Buraki cukrowe .	329	88	107
Gryka	69	25	29
Groch	86	30	24
Mieszanki ze zbóż na ziarno (jęczmień i owies)	.	.	23
Len nasienie . .	42	14	20

Ziemiopłody	1928	1933	1934
	w miljonach zł.		
Kukurydza . . .	.	.	15
Proso	34	13	14
Rzepak	14	10	11
Tytoń	10	6	6
Konopie nasienie	11	4	4
Chmiel	.	.	4
Siano łąkowe .	1 567	303	319
,, koniczyny	457	121	116
Peluszka, wyka, bobik i łubin na nasienie . . .	.	.	27
Peluszka, wyka, bobik na paszę	.	.	9
Słoma	**1 835**	**623**	**616**

a Obliczenie nie obejmuje drobnych upraw paru strączkowych i kilku innych ziemiopłodów.

Uwaga. Do sum ogólnych A i B nie wchodzi pozycja ,,słoma". Suma ogólna B nie obejmuje ziemiopłodów po raz pierwszy uwzględnionych w obliczeniach za r. 1934.

TABL. 8. WARTOŚĆ PRODUKCJI PIĘCIU WAŻNIEJSZYCH ZIEMIOPŁODÓW W POLSCE W 1934 R.

Ziemiopłody	Polska	Województwa centralne	Województwa wschodnie	Województwa zachodnie	Województwa południowe	Polska	Województwa centralne	Województwa wschodnie	Województwa zachodnie	Województwa południowe
	w odsetkach ogólnej wartości w Polsce					na 1 *ha* w złotych				
Ziemniaki	100,0	43,9	15,1	20,3	20,7	314	318	255	397	294
Pszenica .	100,0	40,9	15,8	16,6	26,7	197	223	171	268	157
Jęczmień .	100,0	36,5	19,4	22,1	22,0	168	184	136	263	129
Owies . .	100,0	43,7	18,4	13,7	24,2	152	179	114	209	128
Żyto . .	100,0	53,1	17,1	21,0	8,8	150	163	117	185	109

TABL. 9. ZBIORY ŚWIATOWE NIEKTÓRYCH ZIEMIOPŁODÓW W LATACH 1925/26—1934/35

Ziemiopłody	1925-1926	1926-1927	1927-1928	1928-1929	1929-1930	1930-1931	1931-1932	1932-1933	1933-1934	1934-1935
	w miljonach tonn									
Pszenica	111,1	116,9	119,4	132,0	117,2	132,9	125,9	124,9	131,2	124,2
Żyto	48,2	44,8	46,9	44,0	46,0	49,3	43,4	47,5	51,0	44,0
Jęczmień	35,9	34,5	34,8	41,3	44,9	42,6	36,3	40,5	40,0	37,9
Owies	66,4	68,0	64,3	72,0	68,6	68,7	59,2	64,4	61,0	58,0
Ziemniaki	175,3	161,7	184,3	189,1	202,6	203,7	199,5	205,9	203,9	216,0
Buraki cukrowe . .	58,1	53,4	62,0	61,9	52,9	78,1	59,9	54,2	59,2	62,0
Kukurydza	118,6	113,4	111,1	111,4	113,9	102,1	117,3	125,4	110,0	92,0
Ryż	85,7	85,3	84,6	87,9	85,7	91,3	88,9	89,1	90,5	86,0
Soja	.	.	.	.	6,1	6,8	6,9	5,8	6,8	.
Len-nasienie[a]	4,0	3,9	4,1	3,8	3,1	4,1	4,2	3,3	3,2	3,6
Konopie-nasienie[a] .	0,6	0,6	0,6	0,6	0,5	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3
Bawełna-nasienie[a] .	12,3	12,3	10,6	11,8	11,7	11,5	12,0	10,7	11,8	10,5

a Zbiory światowe włókien: lnu i konopi ob. tabl. 10, str. 45; lnu, konopi i bawełny ob. dział VIII, tabl. 21, str. 89 i 90.

TABL. 10. ZBIORY WAŻNIEJSZYCH ZIEMIOPŁODÓW W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Przeciętnie rocznie w latach 1930/31—1934/35

Kraje	Miljony q
Pszenica	
Zbiór światowy	**1 278**
w tem:	
Z.S.R.R.	252
Stany Zj. Am.	195
Indje Bryt.	97
Kanada	95
Francja	83
Włochy	69
Argentyna	66
Australja	51
Niemcy	46
Hiszpanja	42
Rumunja	28
Turcja	25
Jugosławja	22
Węgry	21
Polska	20
Czechosłowacja	15
Bułgarja	14
Anglja	14
Japonja	10
Żyto	
Zbiór światowy	**470**
w tem:	
Z.S.R.R.	224
Niemcy	78
Polska	65
Czechosłowacja	18
Stany Zj. Am.	8
Francja	8
Węgry	7
Hiszpanja	6
Austrja	6
Litwa	6
Belgja	5
Jęczmień	
Zbiór światowy	**395**
w tem:	
Z.S.R.R.	63
Stany Zj. Am.	47
Niemcy	32
Indje Bryt.[a]	24
Hiszpanja	24
Kanada	18
Japonja	16
Turcja	16
Rumunja	16
Polska	15
Czechosłowacja	12
Francja	11
Marokko	11

Kraje	Miljony q
Jęczmień (dok.)	
Danja	10
Korea	10
Anglja	8
Algier	8
Węgry	6
Argentyna	6
Jugosławja	4
Owies	
Zbiór światowy	**623**
w tem:	
Z.S.R.R.	146
Stany Zj. Am.	143
Niemcy	62
Kanada	55
Francja	47
Polska	25
Anglja	22
Czechosłowacja	14
Szwecja	11
Danja	10
Rumunja	8
Ziemniaki	
Zbiór światowy	**2 058**
w tem:	
Z.S.R.R.	478
Niemcy	458
Polska	307
Francja	154
Stany Zj. Am.	96
Czechosłowacja	91
Anglja	50
Hiszpanja	47
Belgja	36
Holandja	30
Austrja	26
Irlandja W. P.	25
Buraki cukrowe	
Zbiór światowy	**627**
w tem:	
Niemcy	106
Z.S.R.R.	102
Francja	82
Stany Zj. Am.	81
Czechosłowacja	46
Polska	29
Anglja	29
Włochy	26
Hiszpanja[a]	22
Holandja	17
Belgja	17

Kraje	Miljony q
Len-nasienie	
Zbiór światowy	**36,8**
w tem:	
Argentyna	18,8
Z.S.R.R.	7,7
Indje Bryt.	4,0
Stany Zj. Am.	2,9
Urugwaj	1,0
Kanada	0,6
Polska	0,5
Litwa	0,3
Francja	0,1
Rumunja	0,1
Łotwa	0,1
Chiny	0,1
Estonja	0,1
Len-włókno	
Zbiór światowy	**6,5**
w tem:	
Z.S.R.R.	5,1
Polska	0,3
Litwa	0,2
Francja	0,1
Łotwa	0,1
Belgja	0,1
Jugosławja	0,1
Estonja	0,1
Konopie-nasienie	
Zbiór światowy	**3,7**
w tem:	
Z.S.R.R.	3,0
Polska	0,2
Rumunja	0,2
Węgry[a]	0,04
Czechosłowacja	0,03
Włochy	0,03
Konopie-włókno	
Zbiór światowy	**3,7**
w tem:	
Z.S.R.R.	1,9
Włochy	0,6
Jugosławja	0,3
Rumunja	0,2
Korea	0,2
Japonja	0,1
Polska	0,1
Węgry[a]	0,06
Czechosłowacja	0,05

[a] Lata 1929/30—1933/34.

TABL. 11. PLONY Z *ha* WAŻNIEJSZYCH ZIEMIOPŁODÓW W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Przeciętnie rocznie w latach 1930/31 — 1934/35

Kraje	*q*
Pszenica	
Holandja	28,8
Danja	28,7
Irlandja W. P.	26,6
Belgja	25,0
Szwecja	22,7
Anglja	22,3
Niemcy	21,5
Szwajcarja	20,6
Japonja	18,2
Czechosłowacja	16,9
Francja	15,4
Włochy	14,0
Węgry	12,8
Polska	11,7
Bułgarja	11,7
Jugosławja	10,4
Hiszpanja	9,3
Argentyna	9,3
Kanada	9,1
Stany Zjedn. Am.	8,9
Rumunja	8,9
Australja	8,1
Z.S.R.R.	7,3
Indje Bryt.	7,2
Żyto	
Belgja	23,9
Holandja	21,5
Szwajcarja	20,3
Szwecja	19,1
Irlandja W. P.	18,9
Norwegja	17,6
Danja	17,5
Czechosłowacja	17,4
Niemcy	17,3
Anglja [a]	16,9
Finlandja	15,6
Austrja	15,2
Francja	11,6
Litwa	11,6
Polska	11,2
Węgry	10,9
Hiszpanja	9,3
Z.S.R.R.	8,5
Stany Zjedn. Am.	6,6
Jęczmień	
Danja	27,8
Holandja	27,7
Belgja	26,3
Irlandja W. P.	25,1
Anglja	20,1
Niemcy	19,9
Japonja	19,8
Szwecja	19,1
Czechosłowacja	18,0
Jęczmień (dok.)	
Szwajcarja	17,5
Francja	14,5
Węgry	13,0
Hiszpanja	12,9
Polska	11,9
Kanada	10,6
Stany Zjedn. Am.	10,4
Jugosławja	9,7
Rumunja	8,6
Z.S.R.R.	8,6
Owies	
Danja	25,7
Belgja	24,3
Irlandja W. P.	23,9
Szwajcarja	20,1
Anglja	20,1
Holandja	20,0
Niemcy	18,8
Norwegja	18,6
Czechosłowacja	17,2
Szwecja	17,2
Francja	13,8
Włochy	12,1
Polska	11,2
Kanada	10,2
Stany Zjedn. Am.	9,2
Rumunja	8,6
Z.S.R.R.	8,5
Ziemniaki	
Belgja	213,5
Holandja	185,9
Norwegja	179,8
Irlandja W. P.	179,4
Anglja	164,7
Danja	164,3
Niemcy	160,0
Austrja	132,9
Czechosłowacja	127,4
Łotwa	124,2
Litwa	116,6
Hiszpanja	115,1
Polska	112,9
Francja	109,0
Z.S.R.R.	80,7
Stany Zjedn. Am.	73,1
Buraki cukrowe	
Holandja	372,6
Szwajcarja	349,3
Szwecja	337,6
Danja	310,1
Belgja	306,5
Niemcy	292,8
Francja	289,4
Włochy	267,1
Buraki cukrowe (dok.)	
Czechosłowacja	261,8
Hiszpanja [a]	260,2
Stany Zjedn. Am.	250,1
Austrja	250,0
Anglja	220,0
Polska	215,4
Z.S.R.R.	87,1
Len-nasienie	
Argentyna	7,1
Holandja [a]	6,8
Włochy	6,0
Belgja	5,5
Francja	5,2
Węgry	5,2
Polska	4,9
Rumunja	4,8
Litwa	4,2
Czechosłowacja	3,6
Stany Zjedn. Am.	3,4
Kanada	3,0
Indje Bryt.	2,9
Z.S.R.R.	2,8
Len włókno	
Belgja	10,6
Jugosławja	8,9
Holandja	7,4
Francja	6,1
Włochy	5,4
Czechosłowacja	4,8
Litwa	3,5
Węgry	3,4
Łotwa	3,3
Polska	3,2
Z.S.R.R.	2,3
Konopie-nasienie	
Belgja [a]	7,7
Polska	5,7
Austrja [a]	4,9
Czechosłowacja	4,6
Węgry [a]	4,5
Rumunja	4,1
Z.S.R.R.	3,8
Francja [b]	2,9
Konopie-włókno	
Japonja [a]	11,9
Hiszpanja	10,6
Francja	10,5
Włochy	10,1
Belgja [a]	9,8
Jugosławja	9,0
Węgry [a]	7,3
Czechosłowacja	7,0
Rumunja	5,3
Polska	4,2
Z.S.R.R.	2,6

a 1929/30—1933/34. *b* 1928/29—1932/33.

TABL. 12. DATY ROZPOCZĘCIA NIEKTÓRYCH ROBÓT POLOWYCH W POLSCE W LATACH 1931—1935

Średnie według danych korespondentów rolnych Głównego Urzędu Statystycznego

Rodzaj roboty	1931	1932	1933	1934	1935	1931–1935 przeciętna
Siewy owsa	.	.	6.IV	29.III	11.IV	5.IV
Sianokosy	17.VI	20.VI	29.VI	15.VI	21.VI	20.VI
Żniwa żyta	13.VII	17.VII	25.VII	13.VII	17.VII	17.VII
Siewy żyta	9.IX	7.IX	12.IX	8.IX	12.IX	10.IX

TABL. 13. OBROTY GIEŁDOWE PŁODAMI ROLNEMI W POLSCE W LATACH 1931/32—1934/35 [a]

Lata Giełdy	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Owies	Mąka	Otręby
	w tysiącach tonn					
Ogółem . . . 1931/32	193	375	77	59	.	.
1932/33	243	815	157	115	479	205
1933/34	339	1 392	211	148	585	287
1934/35	365	1 312	375	224	626	281
Warszawa	20	527	83	69	102	29
Lublin	41	33	25	22	96	48
Poznań	120	371	87	32	61	83
Bydgoszcz	99	204	100	28	45	34
Kraków	12	28	9	13	26	6
Lwów	24	32	27	13	64	21
Inne giełdy	49	117	44	47	232	60

a Lata gospodarcze od 1.VIII do 31.VII.

TABL. 14. LASY PAŃSTWOWE W POLSCE

Powierzchnia ogólna w dn. 1.X 1934 — 3024,2 tys. *ha*

„ „ „ „ 1.X 1935 — 3013,3 „ „

Drzewostany	Drzewostany w odsetkach powierzchni zalesionej 1.X 1934	leśnej [a] 1.X 1935	Drzewostany	Drzewostany w odsetkach powierzchni zalesionej 1.X 1934	leśnej [a] 1.X 1935
Ogółem . . .	**100,0**	**100,0**	jodła . . .	3,3	3,3
Iglaste . . .	80,3	80,7	inne	0,0	0,0
sosna . . .	65,2	65,5	Liściaste . .	19,7	19,3
świerk . .	11,8	11,9	dąb	4,4	4,4
			inne . . .	15,3	14,9

a Obejmuje powierzchnię zalesioną i niezalesioną.

Eksploatacja w latach obrachunkowych[a] 1928/29 — 1934/35

Wyszczególnienie	1928/29	1929/30	1930/31	1931/32	1932/33	1933/34	1934/35
Powierzchnia wyrąbana w tys. *ha* . .	34,1	28,5	24,2	22,0	23,2	25,7	25,2
Powierzchnia zalesiona w tys. *ha* . . .	50,7	47,1	69,7	42,0	35,8	33,4	32,8
Wyrąb roczny grubizny w milj. m^3 .	8,3	7,8	6,4	7,0	6,4	7,4	7,8
Sprzedana masa użytków głównych w milj. m^3 [b] . . .	9,3	8,6	8,3	7,8	8,0	8,2	9,2

a Od 1.X do 30.IX następnego roku. *b* Grubizna, drobnica i karpina.

Uwaga. Wydatki i dochody lasów państwowych ob. dział XXV, tabl. 14, str. 268.

TABL. 15. LASY W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH

Państwa	Lata	Powierzchnia lasów		Wyrąb roczny grubizny	
		w tysiącach *ha*	w % ogólnej powierzchni	Ogółem	w tem drewno użytkowe
				w tysiącach m^3	
Polska	1931	8 322	*22,0*	17 009	.
Z.S.R.R.	1931	949 284	*44,8*	200 000	129 000
Kanada	1928	298 221	*32,8*	86 563[a]	59 261[a]
Stany Zjedn. Am.	1930	200 677	*26,1*	.	61 474
Indje Brytyjskie	1928	79 755	*27,5*	6 400	.
Finlandja	1923	25 263	*73,5*	45 600	.
Szwecja	1923—29	23 181	*56,5*	47 700	.
Japonja	1930	23 023	*60,2*	64 507	13 269
Niemcy	1927	12 654	*27,0*	49 000	29 400
Francja	1932	10 535	*19,4*	25 400	7 000
Jugosławja	1931	7 720	*31,0*	18 000	.
Norwegja	1919—24	7 499	*24,2*	9 000	6 328
Rumunja	1929	7 134	*24,2*	20 848[b]	8 983[b]
Włochy	1933	5 586	*18,0*	15 000	1 800[c]
Hiszpanja	1930	5 166	*9,9*	1 743[d]	441
Czechosłowacja	1920	4 663	*33,2*	14 600	7 796
Austrja	1930	3 138	*37,4*	9 523	5 904
Bułgarja	1930	2 825	*27,4*	3 001	756
Łotwa	1929	1 659	*25,2*	5 450	3 750
Szwajcarja	1930	982	*23,8*	3 120[e]	1 460

a Rok 1930. *b* Przeciętna 1925–1930. *c* Rok 1932. *d* Rok 1928/29. *e* Rok 1931.

Źródło: *Annuaire International de Statistique Forestière 1932*.

TABL. 16. ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE W POLSCE W 1935 R.

Stan w dn. 30.VI

Wyszczególnienie	Konie	Bydło rogate	Trzoda chlewna	Owce	Kozy
W tysiącach sztuk					
Ogółem	**3 760**	**9 760**	**6 723**	**2 803**	**355**
Miasta	184	327	229	24	66
Wieś razem	3 576	9 433	6 494	2 779	289
Gospodarstwa:					
poniżej 50 *ha*	3 177	8 714	6 090	2 384	286
50 *ha* i więcej	399	719	404	395	3
Na 100 *ha* ziemi użytkowanej rolniczo przypada sztuk					
Wieś razem	*14,4*	*38,0*	*26,2*	*11,2*	*1,2*
Gospodarstwa:					
poniżej 50 ha	*15,8*	*43,4*	*30,3*	*11,9*	*1,4*
50 ha i więcej	*8,4*	*15,2*	*8,5*	*8,3*	*0,1*

TABL. 17. ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE W POLSCE W LATACH 1930—1935

Stan w dniu 30.VI

Rodzaje zwierząt gospodarskich	1930	1931	1932	1933	1934	1935 Ogółem	1935 Na 100 *ha* ziemi użytkowanej rolniczo	1935 Na 100 ludności wiejskiej
	w tysiącach sztuk						przypada sztuk	
Polska								
Konie	4 103	4 124	3 940	3 773	3 762	3 760	*14,4*	*15,4*
w tem: poniżej 1 roku	284	283	192	138	165	213	*0,8*	*0,9*
4 letnie i starsze	3 266	3 254	3 166	3 092	3 145	3 206	*12,2*	*13,0*
Bydło rogate	9 399	9 786	9 461	8 985	9 253	9 760	*38,0*	*40,6*
w tem: poniżej 1 roku	1 500	1 579	1 259	1 154	1 407	1 613	*6,4*	*6,8*
3 letnie i starsze	5 838	6 149	6 202	5 998	6 069	6 207	*24,0*	*25,7*
Trzoda chlewna . . .	6 047	7 321	5 844	5 753	7 089	6 723	*26,2*	*27,9*
poniżej 6 miesięcy	3 155	3 754	2 783	2 981	3 766	3 474	*13,5*	*14,4*
6 mies. i starsza .	2 892	3 567	3 061	2 772	3 323	3 145	*12,7*	*13,5*
Owce	2 491	2 599	2 488	2 557	2 554	2 803	*11,2*	*12,0*
poniżej 1 roku . .	1 018	1 086	1 032	1 103	1 095	1 251	*5,0*	*5.4*
roczne i starsze . .	1 474	1 513	1 456	1 454	1 459	1 552	*6,2*	*6,6*
Kozy	227	237	248	277	321	355	*1,2*	*1,2*
Województwa centralne								
Konie	1 587	1 608	1 531	1 466	1 476	1 494	*15,2*	*15,8*
Bydło rogate	3 378	3 584	3 423	3 193	3 395	3 717	*38,6*	*40,3*
Trzoda chlewna . . .	2 179	2 732	2 067	2 128	2 893	2 829	*29.4*	*30,7*
Owce	587	616	564	556	555	632	*6,7*	*7,0*
Kozy	24	26	32	41	56	66	*0,5*	*0,5*
Województwa wschodnie								
Konie	1 034	1 052	997	945	930	933	*12,7*	*19,1*
Bydło rogate	2 014	2 113	2 075	1 961	2 006	2 157	*29,5*	*44,4*
Trzoda chlewna . .	1 267	1 609	1 340	1 148	1 386	1 683	*23,0*	*34,6*
Owce	1 238	1 331	1 301	1 355	1 358	1 480	*20,6*	*30,9*
Kozy	6	6	7	7	8	9	*0,1*	*0,1*
Województwa zachodnie								
Konie	487	477	466	464	464	459	*13,7*	*14,5*
Bydło rogate	1 368	1 378	1 341	1 322	1 323	1 305	*40,2*	*42,4*
Trzoda chlewna . .	1 399	1 615	1 419	1 466	1 670	1 327	*40,6*	*42,8*
Owce	331	308	303	288	286	296	*9,3*	*,8*
Kozy	154	156	159	168	183	188	*4,9*	*5,2*
Województwa południowe								
Konie	995	987	946	898	892	874	*15,7*	*12,4*
Bydło rogate	2 639	2 711	2 622	2 509	2 529	2 581	*47,3*	*37,3*
Trzoda chlewna . .	1 202	1 365	1 018	1 011	1 140	884	*16,1*	*12,7*
Owce	335	344	320	358	355	395	*7,5*	*5,9*
Kozy	43	49	50	61	74	92	*1,6*	*1,2*

TABL. 18. ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH

Państwa	Rok	Konie	Trzoda chlewna	Bydło rogate	Owce	Konie	Trzoda chlewna	Bydło rogate	Owce
		w tysiącach sztuk				na 100 *ha* ogólnej powierzchni przypada sztuk			
Anglja	1934	1 126	3 907	8 742	24 944	*4,6*	*15,9*	*35,6*	*101,6*
Argentyna . .	1934	9 858[a]	3 769[a]	30 868	39 330	*3,5*[a]	*1,3*[a]	*11,1*	*14,1*
Australja . .	1932	1 765	1 162	12 783	112927	*0,2*	*0,2*	*1,7*	*14,7*
Brazylja . . .	1932	6 828	21615	42 539	10 661	*0,8*	*2,5*	*5,0*	*1,3*
Czechosłowacja	1934	701	3 035	4 303	508	*5,0*	*21,6*	*30,6*	*3,6*
Danja	1935	506[b]	3 216	3 073	191[a]	*11,8*[b]	*74,9*	*71,6*	*4,4*[a]
Francja . . .	1935	2 810	7 043	15 670	9 558	*5,1*	*12,8*	*28,4*	*17,3*
Hiszpanja . .	1932	803	5 048	4 164	16 471	*1,6*	*10,0*	*8,3*	*32,6*
Holandja . .	1935	299[a]	2 070[b]	2 639	485[a]	*8,6*[a]	*59,3*[b]	*75,6*	*13,9*[a]
Irlandja W. P.	1934	429	968	4 086	2 931	*6,2*	*14,1*	*59,3*	*42,5*
Jugosławja . .	1934	1 206	2 792	3 990	8 868	*4,8*	*11,2*	*16,0*	*35,5*
Kanada . . .	1935	2 931	3 549	8 821	3 339	*0,3*	*0,4*	*0,9*	*0,3*
Niemcy . . .	1935	3 388	22824	18 918	3 923	*7,2*	*48,5*	*40,2*	*8,3*
Nowa Zelandja	1935	271	758	4 291	28 967	*1,0*	*2,8*	*15,9*	*107,5*
Polska . . .	1935	3 760	6 723	9 760	2 803	*9,9*	*17,7*	*25,8*	*7,4*
Rumunja . .	1932	2 031	2 965	4 382	12 317	*6,9*	*10,1*	*14,3*	*41,8*
Stany Zj. Am. .	1935	11637	42541	68 213	51 673	*1,5*	*5,4*	*8,7*	*6,6*
Szwecja . . .	1933	659	1 790	3 086	575	*1,5*	*4,0*	*6,8*	*1,3*
Węgry . . .	1935	804	3 176	1 672[b]	1 228	*8,6*	*34,1*	*18,0*[b]	*13,2*
Włochy . . .	1930	943	3 318	7 089	10 268	*3,0*	*10,7*	*22,9*	*33,1*
Z. S. R. R. . .	1935	15429	25736	45 844	61 051[c]	*0,7*	*1,2*	*2,2*	*2,9*[c]

a Rok 1930. *b* Rok 1934. *c* Owce i kozy.

TABL. 19. UBÓJ ZWIERZĄT GOSPODARSKICH W POLSCE W LATACH 1932—1935

Rodzaje zwierząt gospodarskich	1932	1933	1934	1935	1932	1933	1934	1935
	w tysiącach sztuk				w tysiącach tonn żywej wagi			
Bydło rogate . .	3 788	3 551	3 185	3 354	484	460	391	409
w tem cielęta	2 231	2 142	2 077	2 183	88	86	86	90
Trzoda chlewna	4 645	4 195	4 455	4 707	535	493	548	579
Owce i kozy . .	542	533	606	671	17	17	19	21
Konie	8	8	6	8	2	2	2	2

Uwaga. Produkcja i spożycie mięsa ob. dział IX, tabl. 5, str. 100.

TABL. 20. SZACUNEK PRODUKCJI MLEKA W POLSCE W 1934 R.

Wyszczególnienie	Polska	Województwa: centralne	wschodnie	zachodnie	południowe
Ogólna produkcja w milj. litrów	8 978	3 299	1 455	1 604	2 620
Gospodarstwa:					
poniżej 50 *ha*	8 174	3 047	1 369	1 252	2 506
50 *ha* i więcej	804	252	86	352	114
Produkcja na 1 *ha* użytków rolnych w litrach	351	343	200	491	480

TABL. 21. RYBOŁÓWSTWO MORSKIE W POLSCE W LATACH 1931-1935

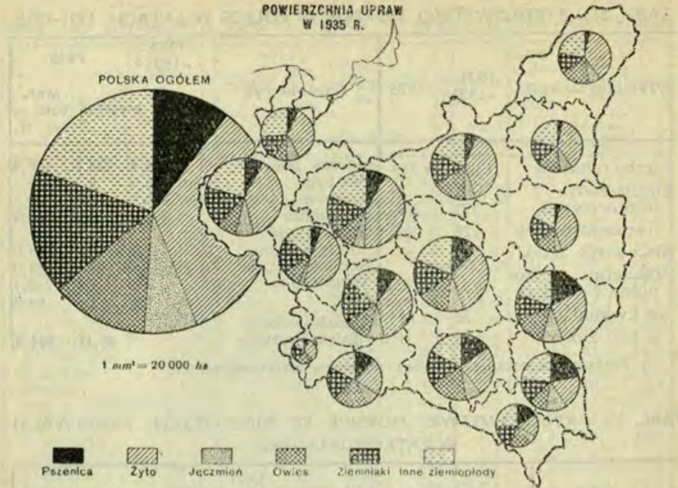
Wyszczególnienie	1931–1935[a]	1935
Liczba rybaków	1 649	1 730
Liczba łodzi:		
motorowych	173	206
niemotorowych	726	603
Sieci w tys. sztuk	32	33
Przeciętny roczny połów 1 rybaka[b]:		
w kwintalach	52	74
w tys. złotych	1,2	1,3

Gatunki ryb	1931–1935[a]	1935	
	w tys. kwintali		wartość w tys. zł.
Ogólny połów[b]	**86,4**	**128,7**	**2 190,2**
Płastugi	8,5	8,4	318,2
Łososie	0,8	0,7	290,5
Pomuchle	3,7	5,1	108,4
Śledzie-połowy przybrzeżne	4,8	8,0	195,0
Szproty	65,8	104,1	935,0
Węgorze	1,2	1,1	238,3
Inne	1,6	1,3	· 104,8
Śledzie-połowy dalekomorskie	.	**42,41**	**241,5**

a Przeciętnie rocznie. *b* Bez połowów dalekomorskich.

TABL. 22. RYBOŁÓWSTWO MORSKIE W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1932—1933

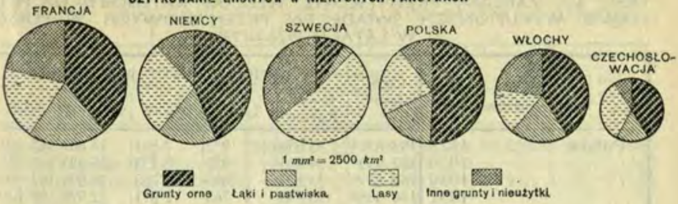
Państwa	1932	1933							
		Ogółem	w tem						
			pomuchle	wątłusze srebrzyste	merlany	śledzie	makrele	płastugi	węgorze
				w tysiącach tonn					
Anglja	993,3	952,0	281,2	140,4	33,4	239,7	11,0	31,0	—
Danja	89,6	84,5	22,5	3,6	0,1	13,7	2,5	21,8	4,7
Francja	.	.	48,3	—	8,2	65,2	24,0	4,1	—
Holandja	210,0	194,8	3,6	5,7	0,4	79,3	2,0	8,3	—
Islandja	286,0	326,0	245,6	4,2	4,6	67,8	—	0,7	—
Kanada	.	.	70,8	12,2	—	93,3	11,9	—	—
Niemcy	339,0	387,3	62,7	27,7	24,9	161,9	—	4,7	1,8
Norwegja	1 004,2	1 137,4	254,5	15,5	40,8	742,0	7,0	3,4	.
Polska	9,1	14,0	0,3	.	.	6,5	.	0,9	0,1
Stany Zj. Am.	114,6	121,3	33,5	59,0	—	—	10,2	—	—
Szwecja	87,0	102,3	10,2	7,9	0,3	53,7	3,7	2,2	1,5
				wartość w tysiącach złotych					
Anglja	471 290	436 451	99 667	73 847	4 086	59 812	2 991	40 743	—
Danja	55 965	46 663	6 442	1 809	31	3 770	889	17 646	8 339
Francja	335 638	324 432	23 915	—	23 683	19 786	20 800	6 423	—
Holandja	75 272	58 909	2 131	2 610	140	24 316	924	4 522	—
Islandja	40 077	38 564	30 232	940	440	2 764	—	800	—
Kanada	203 840	180 284	17 003	5 443	—	11 834	2 591	—	—
Niemcy	114 764	127 912	20 071	14 126	7 149	49 747	—	3 123	4 096
Norwegja	98 249	104 153	31 092	2 193	3 626	35 386	2 537	2 726	—
Polska	2 560	4 589	80	.	.	2 993	.	339	237
Stany Zj. Am.	54 269	49 327	11 822	24 293	—	—	3 586	—	—
Szwecja	41 182	37 954	3 040	3 337	65	10 788	1 274	2 122	3 483

POWIERZCHNIA UPRAW
W 1935 R.
POLSKA OGÓŁEM
1 mm² = 20 000 ha
Pszenica
Żyto
Jęczmień
Owies
Ziemniaki
Inne ziemiopłody

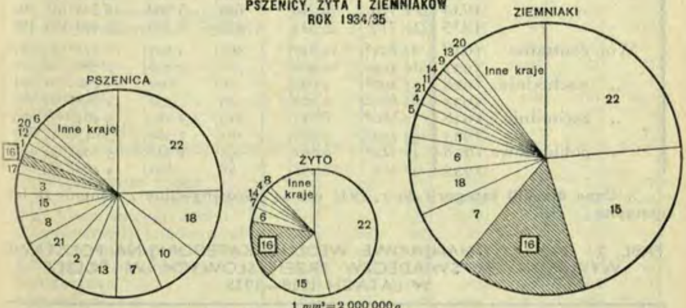

PLONY Z HEKTARA
Przeciętna 1931—1935
PSZENICA
ŻYTO
ZIEMNIAKI
Pszenica, żyto
q z ha: 6-8 8-10 10-12 12-14 14-16 16-18 18-20
Ziemniaki
q z ha: 80-90 90-100 100-110 110-120 120-130 130-140 140-150

OGÓLNY ZBIÓR
Przeciętna 1931—1935
PSZENICA
ŻYTO
ZIEMNIAKI
Punkt = 50 000 q
Punkt = 50 000 q
Punkt = 250 000 q

UŻYTKOWANIE GRUNTÓW W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH

ZBIORY ŚWIATOWE PSZENICY, ŻYTA I ZIEMNIAKÓW ROK 1934/35

1. Anglja
2. Argentyna
3. Australja
4. Austrja
5. Belgja
6. Czechosłowacja
7. Francja
8. Hiszpanja
9. Holandja
10. Indje Brytyjskie
11. Irlandja W. P.
12. Jugosławja
13. Kanada
14. Litwa
15. Niemcy
16. Polska
17. Rumunja
18. Stany Zjednoczone Am.
19. Szwecja
20. Węgry
21. Włochy
22. Z. S. R. R.

INWENTARZ ŻYWY W POLSCE

DZIAŁ VII. PRZEDSIĘBIORSTWA, ZRZESZENIA GOSPODARCZE, UPADŁOŚCI

TABL. 1. ZAKŁADY PRZEMYSŁOWE WEDŁUG KATEGORYJ NA PODSTAWIE WYKUPIONYCH ŚWIADECTW PRZEMYSŁOWYCH W POLSCE W LATACH 1928—1935

Lata Województwa		Ogółem[a]	Kategorje świadectw przemysłowych				
			I—VII Razem	I—III	IV—V	VI—VII	VIII[a]
Polska	1928	193 871[a]	33 650	922	7 861	24 867	160 221[a]
	1929	182 930[a]	34 661	922	8 254	25 485	148 269[a]
	1930	166 619[a]	33 621	863	7 768	24 990	132 998[a]
	1931	130 386[a]	30 746	765	7 011	22 970	99 640[a]
	1932	205 691	27 125	676	5 968	20 481	178 566
	1933	203 709	25 255	576	5 410	19 269	178 454
	1934	211 778	26 276	628	5 900	19 748	185 502
	1935	221 710	26 511	678	5 340	20 493	195 199
Woj. centralne	1928	87 851[a]	14 847	468	3 607	10 772	73 004[a]
	1935	104 429	12 900	376	2 738	9 786	91 529
,, wschodnie	1928	25 296[a]	4 095	36	627	3 432	21 201[a]
	1935	25 660	2 960	29	333	2 598	22 700
,, zachodnie	1928	39 580[a]	8 017	273	2 280	5 464	31 563[a]
	1935	53 109	5 220	185	1 388	3 647	47 889
,, południowe	1928	41 144[a]	6 691	145	1 347	5 199	34 453[a]
	1935	38 512	5 431	88	881	4 462	33 081

a Dane dla VIII kategorji do r. 1931 nie są porównywalne z danemi za lata następne.

TABL. 2. ZAKŁADY HANDLOWE WEDŁUG KATEGORYJ NA PODSTAWIE WYKUPIONYCH ŚWIADECTW PRZEMYSŁOWYCH W POLSCE W LATACH 1928—1935

Lata Siedziba Województwa		Ogółem	Kategorje świadectw przemysłowych				
			I	II	III	IV	V
Polska	1928	465 955	1 258	36 465	221 789	194 119	12 324
	1929	460 807	1 225	39 082	231 305	177 903	11 292
	1930	455 261	1 158	39 142	232 215	171 622	11 124
	1931	443 673	1 037	36 353	225 774	170 968	9 541
	1932[a]	427 871	764	29 475	203 200	187 709	6 723
	1933[a]	405 930	703	23 274	151 664	224 950	5 339
	1934[a]	403 504	553	19 863	118 838	259 309	4 941
	1935[a]	417 186	600	19 614	102 355	290 056	4 561
Miasta		248 627	570	18 078	75 036	154 045	898
Wieś		132 293	18	1 232	25 415	105 236	392
Bez stałej siedziby[b] .		36 266	12	304	1 904	30 775	3 271
Woj. centralne	1928	208 947	701	15 817	95 872	90 451	6 106
	1935	195 824	361	9 057	46 409	138 368	1 629
,, wschodnie	1928	61 708	47	4 209	34 173	21 977	1 302
	1935	52 364	16	1 676	11 125	39 272	275
,, zachodnie	1928	75 218	320	9 902	39 003	22 861	3 132
	1935	72 052	147	5 492	25 801	39 165	1 447
,, południowe	1928	120 082	190	6 537	52 741	58 830	1 784
	1935	96 946	76	3 389	19 020	73 251	1 210

a Przesunięcia w kategorjach tłumaczą się częściowo zarządzeniami zezwalającemi w szerokim zakresie na nabywanie świadectw przemysłowych kategoryj niższych od dotychczas wymaganych. *b* Skup zawodowy, przedsiębiorstwa komunikacyjne, handel wędrowny i t. p.

TABL. 3. ZAKŁADY PRZEMYSŁOWE WEDŁUG RODZAJÓW WYTWÓRCZOŚCI NA PODSTAWIE WYKUPIONYCH ŚWIADECTW PRZEMYSŁOWYCH W POLSCE W 1932 R.

Przemysły	Polska	Kategorje świadectw przemysł.		Województwa			
		I—VII	VIII	centralne	wschodnie	zachodnie	połudnlowe
Ogółem	**205691**	**27 125**	**178566**	**92 734**	**24 692**	**50 935**	**37 330**
w tem zakłady VIII kategorji	178566	×	178566	80 402	21 780	44 645	31 739
Mineralny wraz z górnictwem	6 363	2 256	4 107	2 118	822	1 277	2 146
w tem:							
kopalnie węgla kamiennego	97	97	—	36	—	53	8
,, nafty	457	440	17	—	—	—	457
,, kamienia, piasku	353	144	209	98	30	108	117
fabr. ceramiczne (bez cegielń)	769	175	594	257	68	202	242
cegielnie	2 045	924	1 121	740	400	398	507
wapienniki	251	74	177	106	46	25	74
cementownie	11	11	—	6	1	2	2
betoniarnie	1 457	133	1 324	471	184	310	492
huty szkła	56	52	4	35	6	6	9
obróbka szkła	212	45	167	122	12	39	39
Metalowy i elektrotechniczny	25 287	2 173	23 114	10 446	3 027	7 224	4 590
w tem:							
huty i odlewnie żelaza	108	79	29	65	4	17	22
,, ,, innych metali	394	88	306	234	30	39	91
fabr. konstrukcyj i maszyn	675	342	333	303	23	241	108
w tem: narzędzi i maszyn roln.	115	88	27	45	8	49	13
wyrobów precyzyjn.	143	42	101	71	3	43	26
fabr. wyrobów masowych	852	409	443	529	21	161	141
blacharstwo	2 400	94	2 306	959	308	455	678
kowalstwo	10 964	36	10 928	4 033	1 523	3 396	2 012
ślusarstwo i reparacja	5 715	841	4 874	2 360	574	1 975	806
zegarmistrzostwo	3 123	45	3 078	1 429	460	664	570
wytwórnie elektrotechniczne	856	199	657	442	53	233	128
Drzewny	19 067	3 100	15 967	7 098	1 920	6 171	3 878
w tem:							
tartaki	2 365	1 441	924	741	323	495	806
fabr. dykt i wyrob. masowych	104	81	23	39	12	31	22
stolarstwo i fabr. mebli	10 723	710	10 013	4 339	884	3 346	2 154
bednarstwo	538	28	510	198	33	221	86
kołodziejstwo i stelmarstwo	2 930	16	2 914	805	172	1 624	329
koszykarstwo	409	33	376	97	14	224	74
Skórzany	4 490	502	3 988	2 246	697	991	556
w tem:							
garbarstwo	1 118	294	824	606	269	59	184
rymarstwo i kaletnictwo	2 438	66	2 372	1 065	363	821	189
szczotkarstwo i szczecin.	549	79	470	333	24	82	110
Skórzano-odzieżowy	22 457	418	22 039	10 987	2 978	5 269	3 223
w tem:							
szewctwo	20 821	339	20 482	10 115	2 815	5 188	2 703
kuśnierstwo	1 636	79	1 557	872	163	81	520
Włókienniczy	8 513	2 668	5 845	6 745	435	561	772
w tem:							
zakł. wielooddziałowe	47	47	—	40	—	7	—
przędzalnie	175	131	44	139	16	11	9
tkalnie	2 954	1 461	1 493	2 693	22	129	110
farbiarnie, wykończ., folusz	333	138	195	242	64	8	19
powroźnictwo	426	31	395	182	53	129	62

(dok. str. 56)

TABL. 3. ZAKŁADY PRZEMYSŁOWE WEDŁUG RODZAJÓW WYTWÓRCZOŚCI NA PODSTAWIE WYKUPIONYCH ŚWIADECTW PRZEMYSŁOWYCH W POLSCE W 1932 R. (dok.)

Przemysły	Polska	Kategorje świadectw przemysł.		Województwa			
		I—VII	VIII	centralne	wschodnie	zachodnie	południowe
Włókienniczy (dok.)							
wyroby dziane i rękawiczki	1 241	210	1 031	1 113	20	53	55
pończochy i skarpetki	873	265	608	762	46	37	28
Włókienniczo-odzieżowy	28 859	942	27 917	15 010	4 160	5 267	4 422
w tem:							
krawiectwo	23 453	615	22 838	11 986	3 366	4 564	3 537
bieliźniarstwo	1 469	164	1 305	996	86	151	236
kapelusznictwo i czapnictwo	3 937	163	3 774	2 028	708	552	649
Papierniczo-poligraficzny	5 212	1 045	4 167	2 448	623	1 098	1 043
w tem:							
papiernie	62	56	6	23	13	18	8
wyroby z papieru	756	221	535	482	47	75	152
drukarnie i litografje	1 649	667	982	796	152	342	359
introligatornie	682	70	612	319	88	137	138
Chemiczny	4 275	828	3 447	1 920	827	582	946
w tem:							
fabr. farb i lakierów	148	62	86	86	4	21	37
,, farmaceutyczne	116	62	54	60	3	34	19
,, perfumeryjno-kosmet.	193	60	133	97	6	42	48
olejarnie	1 924	95	1 829	868	455	149	452
fabr. mydła	444	67	377	239	60	46	99
smolarnie i terpentyniarnie	313	47	266	76	224	1	12
Spożywczy	51 569	10 387	41 182	21 859	6 248	13 003	10 459
w tem:							
młyny	13 552	6 263	7 289	5 881	2 944	2 018	2 709
piekarnie	13 638	669	12 969	6 350	1 426	3 944	1 918
wytwórnie cukiernicze	1 767	383	1 384	894	158	369	346
mleczarstwo	6 553	188	6 365	2 510	494	698	2 851
rzeźnictwo i wędliniarstwo	10 129	408	9 721	4 127	492	4 234	1 276
napoje bezalkoholowe	2 453	108	2 345	1 020	338	550	545
gorzelnie, browary i słodown.	1 771	1 715	56	432	103	736	500
cukrownie	73	73	—	42	5	22	4
Budowlany	10 108	1 634	8 474	3 501	465	4 185	1 957
w tem:							
przedsiębiorstwa budowlane	1 671	985	686	497	37	889	248
murarstwo	2 024	145	1 879	959	86	661	318
ciesielstwo	1 255	57	1 198	687	59	289	220
szklarstwo	823	12	811	224	101	242	256
malarstwo	1 921	92	1 829	525	107	938	351
zduństwo	360	33	327	139	14	184	23
instal. urządzeń wodn. i gaz.	476	187	289	134	7	219	116
,, ,, elektryczn.	424	93	331	140	17	134	133
Wyrobów z różn. materjałów	1 663	136	1 527	791	129	470	273
w tem tapicerstwo	689	12	677	318	59	198	114
Wytwarzanie i rozdział energji	460	169	291	185	81	111	83
w tem elektrownie	424	164	260	184	81	78	81
Świadczenia	15 950	632	15 318	7 152	2 081	3 877	2 840
w tem:							
fryzjerstwo	10 356	349	10 007	4 933	1 115	2 571	1 737
pralnie	1 531	136	1 395	987	186	203	155
przewóz (bez mechanicznego)	3 024	83	2 941	1 018	619	752	635
Hodowla i rybołówstwo	1 418	235	1 183	228	199	849	142

TABL. 4. ZAKŁADY HANDLOWE WEDŁUG BRANŻ NA PODSTAWIE WYKUPIONYCH ŚWIADECTW PRZEMYSŁOWYCH W POLSCE W 1932 R.

Branże	Polska	Kategorje świadectw przemysł.			Województwa			
		I i II	III	IV i V	centralne	wschodnie	zachodnie	południowe
Ogółem	**427871**	**30 239**	**203200**	**194432**	**195973**	**52 119**	**73 497**	**106282**
Zakł. I i II kategorji	30 239	30 239	×	×	12 959	2 828	9 338	5 114
„ III „	203200	×	203200	×	89 972	28 023	38 865	46 340
„ IV i V „	194432	×	×	194432	93 042	21 268	25 294	54 828
Skup zawodowy . .	25 309	951	5 142	19 216	10 505	4 173	3 971	6 660
Artykuły spożywczo-kolonjalne	193376	3 989	100732	88 655	89 996	25 295	32 403	45 682
Zakłady gastronom. .	33 785	5 316	25 475	2 994	12 084	3 869	8 289	9 543
Wina i wódki	7 235	2 968	3 988	279	3 100	1 005	1 552	1 578
Wyroby monopolu tytoniowego	14 922	681	3 029	11 212	3 224	1 488	1 430	8 780
Manufaktura	25 478	2 624	11 199	11 655	11 976	2 901	3 576	7 025
Konfekcja i galanterja	21 373	1 109	8 416	11 848	12 596	1 899	3 321	3 557
Ubrania	9 146	693	2 568	5 885	5 660	951	619	1 916
Obuwie	12 572	465	5 007	7 100	6 863	1 203	1 724	2 782
Skóry i wyroby z nich	4 709	257	1 880	2 572	2 213	816	313	1 367
Maszyny i artykuły techniczne	1 641	812	766	63	538	81	701	321
Artykuły budowlane i opałowe	12 966	855	4 283	7 828	7 291	991	1 493	3 191
Meble, urządzenia biurowe	3 315	376	1 245	1 694	1 644	231	756	684
Żelazo i wyroby żelazne	5 996	722	3 573	1 701	3 020	855	523	1 598
Porcelana, szkło, fajans	4 413	396	1 798	2 219	2 238	565	640	970
Chemikalja, mydło, nafta	5 700	737	3 297	1 666	3 205	595	867	1 033
Instrumenty precyzyjne	651	276	332	43	298	61	130	162
Wyroby zegarm., jubilerskie, platerowane	1 868	396	1 207	265	782	136	483	467
Przybory oświetleniowe, radjowe . . .	977	399	527	51	493	71	234	179
Apteki	1 974	399	1 573	2	878	299	328	469
Składy apteczne . . .	2 756	690	1 914	152	1 133	564	762	297
Księgarnie i materjały piśmienne	6 308	508	3 688	2 112	3 112	649	1 378	1 169
Artykuły rolnicze, spółdzielnie rolniczo-handlowe	3 125	560	1 400	1 165	1 293	386	905	541
Banki i wszelkie instytucje kredytowe .	1 698	498	135	1 065	548	133	666	351
Komunikacja, przewóz	4 593	661	1 755	2 177	2 134	466	1 369	624
Hotele, pokoje umeblowane . . .	4 031	584	2 032	1 415	931	444	690	1 966
Teatry i widowiska .	759	296	360	103	353	69	201	136
Biura handlowe . . .	2 793	996	1 209	588	1 379	333	706	375
Przedsiębiorstwa inne	8 997	768	2 483	5 746	4 729	974	1 983	1 311
Branża niepodana .	5 405	257	2 187	2 961	1 757	616	1 484	1 548

TABL. 5. KRAJOWE SPÓŁKI AKCYJNE [a] I UDZIAŁ W NICH KAPITAŁÓW ZAGRANICZNYCH W LATACH 1933 i 1934

Lata Grupy działalności gospodarczej	Ogółem		W tem spółki posiadające kapitały zagraniczne			Kapitały zagran. w odsetkach kapitałów własnych	
	Liczba spółek czynnych	Kapitały własne [b] w milj. zł.	Liczba spółek	Kapitały własne [b] razem (w miljon. zł.)	Kapitały własne [b] w tem zagraniczne (w miljon. zł.)	wszystkich spółek akcyjnych	spółek z udziałem zagranicy
Ogółem 1933	1 130	4 070,1	466	2 897,4	1 848,6	*45,4*	*63,8*
1934	1 123	3 926,1	481	2 903,7	1 849,6	*47,1*	*63,7*
Górnictwo	47	691,2	40	600,4	465,6	*67,4*	*77,5*
w tem naftowe . .	23	290,7	22	300,1	271,2	*93,3*	*90,4*
Hutnictwo	24	615,8	19	597,7	508,0	*82,5*	*85,0*
Przemysł:							
mineralny	63	108,4	27	78,9	26,6	*24,5*	*33,7*
metalowy	120	240,0	43	139,8	77,8	*32,4*	*55,7*
w tem elektrotechn.	27	50,1	13	22,9	15,3	*30,5*	*66,8*
chemiczny	98	274,9	58	257,0	192,7	*70,1*	*75,0*
włókienniczy . . .	131	507,4	50	342,4	116,6	*23,0*	*34,1*
papierniczy . . .	23	89,5	11	77,8	30,2	*33,7*	*38,8*
drzewny	55	40,7	31	25,1	15,3	*37,6*	*61,0*
spożywczy	150	404,7	48	171,8	39,8	*9,8*	*23,2*
w tem cukrownie .	53	230,7	20	108,2	12,9	*5,6*	*11,9*
odzieżowy i galant.	11	9,0	3	1,8	1,3	*14,4*	*72,2*
budowlany	49	32,9	19	16,1	10,7	*32,5*	*66,5*
Gaz, woda i elektryczn.	22	201,2	18	197,5	165,8	*82,4*	*83,9*
Handel: towarowy . .	126	80,8	55	41,7	28,8	*35,6*	*69,1*
pieniężny . .	51	260,7	17	126,0	50,6	*19,4*	*40,2*
Ubezpieczenia . . .	15	27,6	10	17,2	13,8	*50,0*	*80,2*
Komunikacja i transport	54	244,7	21	195,0	94,0	*38,4*	*48,2*
Pozostałe grupy . .	84	96,6	11	17,5	12,0	*12,4*	*68,6*

a Spółki, których zarząd znajduje się w Polsce. *b* Kapitały: zakładowy i rezerwowe (bez amortyzacyjnych).

Źródło: Ankieta Głównego Urzędu Statystycznego oraz dane Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

Uwaga. Zagraniczne spółki akcyjne działające w Polsce ob. tabl. 11, str. 63.

TABL. 6. RUCH KRAJOWYCH SPÓŁEK AKCYJNYCH W LATACH 1928—1935

Lata	Spółki nowozałożone		Powiększenia kapitału [a]		Zmniejszenia kapitału	
	Liczba spółek	Kapitał w miljon. złotych	Liczba powiększeń	Kapitał w miljon. złotych	Liczba zmniejszeń	Kapitał w miljon. złotych
1928	80	112,0	172	216,1	5	6,7
1929	72	59,1	128	185,9	3	7,4
1930	54	55,2	101	163,3	13	18,5
1931	33	19,0	48	54,7	14	26,6
1932	37	48,3	35	93,6	12	38,2
1933	18	31,3	23	16,5	23	48,7
1934	21	8,1	19	14,8	19	39,7
1935	26	16,1	35	59,0	15	80,9

a Uwzględniono tylko powiększenia drogą subskrypcji.

Źródło: Rejestr handlowy.

TABL. 7. BILANSE KRAJOWYCH SPÓŁEK AKCYJNYCH [a] W LATACH 1928—1934

A. Stan czynny

Lata Grupy działalności gospodarczej	Liczba spółek uwzględnionych w oprac.	Kasa i banki	Towary i surowce	Dłużnicy	Ruchomości i nieruchomości	Inne aktywa	Straty: niepokryte z lat ubiegłych	Straty: z roku sprawozdawczego
		w miljonach złotych						
Ogółem . . 1928	909	279,1	1 174,6	2 938,4	4 281,0	342,5	55,4	44,7
1929	964	293,0	1 403,4	3 380,6	5 259,9	417,3	31,0	105,7
1930	1 066	308,0	1 319,4	3 269,1	5 567,3	469,9	64,0	176,9
1931	1 015	244,3	1 016,6	2 605,9	5 723,0	497,5	102,9	202,9
1932	978	207,6	812,4	2 241,8	5 420,5	419,9	177,2	194,0
1933	1 032	193,0	721,5	1 963,7	5 542,9	569,4	251,9	91,8
1934	1 080	249,6	720,5	2 149,0	5 684,0	580,5	327,2	149,9
Rolnictwo . . .	12	0,7	1,0	5,6	15,8	1,8	1,3	0,3
Górnictwo . . .	47	28,0	90,1	150,9	1 044,2	77,9	46,6	34,3
w tem naftowe .	23	7,9	44,6	78,4	422,8	29,4	21,2	27,0
Hutnictwo . . .	22	9,2	80,6	69,1	755,6	31,5	26,5	7,7
Przemysł:								
mineralny . .	61	3,0	14,0	17,7	165,7	8,5	14,1	12,4
metalowy . . .	116	29,5	78,5	112,3	367,5	35,5	27,2	6,9
w tem elektrotechniczny .	27	13,9	16,5	33,2	49,2	8,9	7,0	1,8
chemiczny . .	96	33,3	84,3	121,1	401,5	30,0	25,4	4,8
włókienniczy .	128	10,7	151,4	187,8	805,6	50,9	87,8	19,3
papierniczy . .	23	6,2	20,1	22,2	163,8	4,7	2,1	0,3
skórzany . . .	11	0,3	3,3	3,9	13,8	0,4	1,9	0,5
drzewny . . .	50	0,6	14,2	21,8	87,3	5,2	21,4	3,4
spożywczy . .	147	24,1	107,4	123,1	635,1	70,0	15,9	4,4
w tem cukrownie .	52	12,6	73,2	52,2	409,1	57,3	3,2	0,3
odzieżowy i galanteryjny . .	11	0,2	8,2	3,5	14,2	0,8	0,5	0,5
poligraficzny .	32	2,5	7,3	8,8	48,0	4,6	1,7	0,8
budowlany . .	46	1,3	2,1	16,9	36,9	5,5	5,5	3,3
Gaz, woda i elektryczność . . .	22	6,5	12,5	27,1	407,4	8,2	1,8	0,6
Handel:								
towarowy . . .	113	3,8	31,2	58,3	53,9	8,3	8,7	4,2
pieniężny . . .	49	72,5	0,3	1 111,1	95,3	142,5	19,2	39,1
Ubezpieczenia .	15	6,9	—	46,2	30,7	23,3	0,4	2,0
Hotele i jadłodajnie	7	0,2	1,1	0,7	29,5	0,4	0,3	0,2
Komunikacja i transport . .	51	9,7	12,8	32,7	492,6	65,2	17,6	3,9
Inne	21	0,4	0,1	8,2	19,6	5,3	1,3	1,0

a Ob. uwagę *a* pod tabl. 5 na str. 58.

Uwaga. Dane za rok 1934 zawarte w tablicy 7, 8, 9 i 12 dotyczą tych spółek, które do dnia 4 kwietnia 1936 r. nadesłały lub ogłosiły swe sprawozdania rachunkowe za 1934 rok.

(dok. str. 60)

TABL. 7. BILANSE KRAJOWYCH SPÓŁEK AKCYJNYCH[a] W LATACH 1928—1934 (dok.)

B. Stan bierny

Lata Grupy działalności gospodarczej	Suma bilansowa	Kapitał zakładowy	Rezerwy	Kapitał amortyzacyjny	Wierzyciele	Inne pasywa	Zysk pozostały z lat ubiegłych	Zysk z roku sprawozdawczego
	w miljonach złotych							
Ogółem . . 1928	9 115,7	2 448,5	849,1	889,2	4 555,2	148,1	17,4	208,2
1929	10 890,9	2 963,3	826,5	1 117,2	5 540,7	237,7	20,7	184,8
1930	11 174,6	3 094,0	776,3	1 381,2	5 586,0	184,4	21,8	130,9
1931	10 393,1	3 099,5	740,3	1 531,2	4 793,4	138,4	20,1	70,2
1932	9 473,4	2 974,4	734,8	1 555,5	4 028,9	114,8	12,9	52,1
1933	9 334,2	3 023,5	665,9	1 725,3	3 660,0	183,6	10,0	65,9
1934	9 860,7	3 093,9	542,4	1 965,4	3 791,4	367,5	12,1	88,0
Rolnictwo . . .	26,5	6,3	0,9	1,8	15,1	1,1	0,0	1,3
Górnictwo . . .	1 472,0	564,8	126,4	387,4	353,9	34,6	1,7	3,2
w tem naftowe .	631,3	251,5	39,2	143,4	184,1	10,6	1,6	0,9
Hutnictwo . . .	980,2	355,9	63,6	259,5	285,6	10,8	0,2	4,6
Przemysł:								
mineralny . .	235,4	83,3	11,5	53,4	73,4	12,4	0,2	1,2
metalowy . . .	657,4	202,6	33,7	144,3	257,4	14,1	0,2	5,1
w tem elektrotechniczny	130,5	47,3	2,8	13,7	62,3	3,3	0,0	1,1
chemiczny . .	700,4	225,1	49,0	137,4	237,2	39,2	1,0	11,5
włókienniczy .	1 313,5	436,6	31,3	322,7	470,7	44,4	1,7	6,1
papierniczy . .	219,4	75,6	13,9	88,1	31,7	3,1	0,0	7,0
skórzany . . .	24,1	8,7	1,1	2,2	9,5	2,6	0,0	0,0
drzewny . . .	153,9	27,4	4,7	15,4	98,8	7,0	0,2	0,4
spożywczy . .	980,0	310,9	92,4	285,4	236,7	34,7	0,8	19,1
w tem cukrownie . .	607,9	169,1	61,3	218,4	126,0	18,3	0,6	14,2
odzieżowy i galanteryjny . .	27,9	8,2	0,8	2,8	7,4	8,0	0,2	0,5
poligraficzny .	73,7	31,5	6,4	16,3	16,1	1,6	0,0	1,8
budowlany . .	71,5	22,5	7,1	6,0	34,0	1,1	0,0	0,8
Gaz, woda i elektryczność . . .	464,1	181,1	20,1	105,4	135,5	14,8	0,0	7,2
Handel:								
towarowy . . .	168,4	60,4	8,6	9,6	85,0	2,8	0,2	1,8
pieniężny . . .	1 480,0	211,4	46,3	8,0	1 169,2	38,4	2,2	4,5
Ubezpieczenia .	109,5	23,0	4,6	1,2	72,6	6,4	0,6	1,1
Hotele i jadłodajnie	32,4	15,6	1,8	6,4	8,2	0,3	0,0	0,1
Komunikacja i transport . .	634,5	227,4	13,8	109,9	180,4	89,7	2,9	10,4
Inne	35,9	15,6	4,4	2,2	13,0	0,4	0,0	0,3

a Ob. uwagę na str. 59 oraz uwagę *a* pod tabl. 5 na str. 58.

TABL. 8. ZYSKI I STRATY KRAJOWYCH SPÓŁEK AKCYJNYCH[a] W LATACH 1928—1934

Lata Grupy działalności gospodarczej	Ogólna nadwyżka zysków (+) lub strat (–) w milj. zł.	Spółki, które wykazały: zysk: liczba spółek[b]	zysk: suma w milj. zł.	zysk: w tem przyznano dywidendy: liczba spółek	zysk: w tem przyznano dywidendy: suma w milj. zł.	straty: liczba spółek	straty: suma w milj. zł.
Ogółem . . 1928	+ 163,5	691	208,2	420	118,1	218	44,7
1929	+ 79,1	618	184,8	346	105,7	346	105,7
1930	— 46,0	517	130,9	253	77,9	549	176,9
1931	— 132,7	350	70,2	139	43,1	665	202,9
1932	— 141,9	329	52,1	127	32,6	649	194,0
1933	— 25,9	467	65,9	157	37,1	565	91,8
1934	— 61,9	518	88,0	187	41,8	562	149,9
Rolnictwo . . .	+ 1,0	6	1,3	3	0,3	6	0,3
Górnictwo . . .	— 31,1	20	3,2	4	2,1	27	34,3
w tem naftowe .	— 26,1	12	0,9	2	0,5	11	27,0
Hutnictwo . . .	— 3,1	8	4,6	3	0,8	14	7,7
Przemysł:							
mineralny . .	— 11,2	20	1,2	9	0,5	41	12,4
metalowy . . .	— 1,8	55	5,1	10	1,1	61	6,9
w tem elektrotechniczny .	— 0,7	15	1,1	1	0,0	12	1,8
chemiczny . .	+ 6,7	61	11,5	23	4,4	35	4,8
włókienniczy .	— 13,2	49	6,1	13	2,0	79	19,3
papierniczy . .	+ 6,7	16	7,0	8	3,6	7	0,3
skórzany . . .	— 0,5	3	0,0	—	—	8	0,5
drzewny . . .	— 3,0	16	0,4	3	0,1	34	3,4
spożywczy . .	+ 14,7	82	19,1	46	9,4	65	4,4
w tem cukrownie . .	+ 13,9	45	14,2	31	6,7	7	0,3
odzieżowy i galanteryjny . .	— 0,0	5	0,5	2	0,2	6	0,5
poligraficzny .	+ 1,0	14	1,8	5	0,8	18	0,8
budowlany . . .	— 2,5	16	0,8	6	0,1	30	3,3
Gaz, woda i elektryczność . . .	+ 6,6	15	7,2	7	6,0	7	0,6
Handel:							
towarowy . . .	— 2,4	57	1,8	19	0,6	56	4,2
pieniężny . . .	— 34,6	29	4,5	8	1,5	20	39,1
Ubezpieczenia .	— 0,9	9	1,1	5	0,3	6	2,0
Hotele i jadłodajnie	— 0,1	3	0,1	2	0,1	4	0,2
Komunikacja i transport . .	+ 6,5	26	10,4	9	7,7	25	3,9
Inne	— 0,7	8	0,3	2	0,2	13	1,0

a Ob. uwagę na str. 59 oraz uwagę *a* pod tabl. 5 na str. 58. *b* Łącznie ze spółkami, które nie wykazały ani zysku ani strat.

TABL. 9. PODZIAŁ CZYSTEGO ZYSKU W KRAJOWYCH SPÓŁKACH AKCYJNYCH[a] W LATACH 1931—1934

Lata Grupy działalności gospodarczej	Liczba spółek, które podały podział zysku	Ogólny zysk do podziału[b]	W tem przeznaczono na kapitały rezerwowe	dywidendy	gratyfikacje i tantjemy	pokrycie strat	przeniesienie na rok następny
		w miljonach złotych					
Ogółem . . 1931	309	79,0	20,0	43,1	4,5	1,6	9,0
1932	287	59,4	13,5	32,6	2,8	0,6	9,0
1933	392	74,2	13,3	37,1	3,4	5,6	7,0
1934	518	93,4	18,2	41,8	3,7	6,1	12,7
Rolnictwo . . .	6	1,3	0,6	0,3	0,1	0,0	0,0
Górnictwo . . .	20	4,9	0,3	2,1	0,0	0,1	2,4
w tem naftowe	12	2,5	0,1	0,5	0,0	0,0	1,9
Hutnictwo . . .	8	2,6	1,2	0,8	0,0	0,1	0,3
Przemysł:							
mineralny . .	20	1,4	0,4	0,5	0,1	0,0	0,4
metalowy . . .	55	5,3	0,9	1,1	0,1	2,1	0,6
w tem elektrotechniczny .	15	1,1	0,2	0,0	0,0	0,7	0,1
chemiczny . .	61	12,0	2,7	4,4	0,6	0,8	1,1
włókienniczy .	49	6,6	1,2	2,0	0,6	1,2	0,8
papierniczy .	16	7,0	1,4	3,6	0,2	0,0	0,1
skórzany . . .	3	0,0	0,0	—	0,0	0,0	—
drzewny . . .	16	0,5	0,0	0,1	0,1	0,2	0,1
spożywczy . .	82	19,6	3,9	9,4	0,9	0,6	2,0
w tem cukrownie . .	45	14,6	2,7	6,7	0,8	0,3	1,6
odzieżowy i galanteryjny . .	5	0,6	0,2	0,2	—	0,1	0,1
poligraficzny .	14	1,8	0,3	0,8	0,1	0,0	0,0
budowlany . .	16	0,8	0,3	0,1	0,1	0,2	0,0
Gaz, woda i elektryczność . .	15	7,2	0,5	6,0	0,2	0,1	0,4
Handel:							
towarowy . . .	57	1,9	0,6	0,6	0,1	0,3	0,2
pieniężny . . .	29	6,2	1,6	1,5	0,3	0,1	2,2
Ubezpieczenia . .	9	1,6	0,5	0,3	0,1	—	0,6
Hotele i jadłodajnie	3	0,1	0,0	0,1	0,0	—	0,0
Komunikacja i transport . .	26	11,7	1,5	7,7	0,1	0,2	1,4
Inne	8	0,3	0,1	0,2	—	0,0	0,0

a Ob. uwagę na str. 59 oraz uwagę *a* pod tabl. 5 na str. 58. *b* Łącznie z przeznaczoną do podziału częścią zysku z lat ubiegłych.

TABL. 10. EMISJE KAPITAŁÓW AKCYJNYCH W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1928—1935

Państwa	Waluta	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	
		w miljonach jednostek odnośnej waluty								w milj. zł.
Polska . . .	złoty	328	245	219	74	142	48	23	75	75
Anglja . . .	£	363	254	236	89	113	133	150	183	4 752
Austrja . . .	szyling	131	103	57	37	59	215	97	50	50
Belgja	fr.	12 263	14 966	5 356	4 404	2 152	1 743	2 167	3 082	604
Czechosłow. .	kč	715	665	450	513	321	248	181	332	73
Francja . . .	frank	10 513	15 106	21 877	16 376	6 425	3 625	4 092	2 780	972
Japonja . . .	yen	1 457	1 042	457	558	439	1 136	1 334	1 427	2 169
Niemcy . . .	RM	1 339	979	555	635	150	91	143	152	325
Stany Zj. Am.	$	8 114	10 183	7 023	3 116	1 192	716	1 419	1 442	7 640
Włochy . . .	lira	5 397	7 281	6 164	4 332	3 647	3 345	3 549	.	1 618[a]

a Rok 1934.

TABL. 11. ZAGRANICZNE SPÓŁKI AKCYJNE DZIAŁAJĄCE W POLSCE[a] W LATACH 1933 i 1934

Stan w dn. 31.XII

Lata Grupy działalności gospodarczej Kraje	Liczba spółek czynnych	Fundusze przeznaczone na działalność w Polsce: Ogółem	Kapitał zakładowy	Kapitały rezerwowe	Kredyty otrzymane od centrali zagranicznej: gotówkowe	towarowe
		w miljonach złotych				
Ogółem 1933	.	322,9	157,0	49,9	48,6	67,4
1934	46	311,6	155,5	37,1	60,9	58,1
według grup działalności gospodarczej						
Górnictwo i hutnictwo	7	98,5	52,7	23,8	22,0	—
Przemysł	17	140,7	58,2	13,2	33,7	35,6
w tem: metalowy .	4	12,9	9,8	1,3	1,8	—
chemiczny .	5	11,1	7,7	0,4	0,5	2,5
włókienniczy	5	110,8	38,0	11,5	28,2	33,1
Handel: towarowy .	4	23,1	0,6	—	—	22,5
pieniężny .	4	8,7	8,6	0,1	—	—
Ubezpieczenia . . .	7	6,8	6,8	0,0	—	—
Pozostałe grupy . .	7	33,8	28,6	0,0	5,2	—
według krajów pochodzenia kapitałów						
Anglja	5	6,0	4,2	0,0	1,8	—
Austrja	3	6,2	4,5	0,0	1,7	—
Belgja	8	31,6	23,1	0,5	5,7	2,3
Francja	14	217,4	104,4	28,2	51,7	33,1
Niemcy	9	23,8	15,2	8,4	—	0,2
Stany Zjedn. Am. .	2	22,5	0,4	—	—	22,1
Inne kraje	5	4,1	3,7	0,0	—	0,4

a Spółki, których zarząd znajduje się zagranicą.

TABL. 12. BILANSE ZAGRANICZNYCH SPÓŁEK AKCYJNYCH DZIAŁAJĄCYCH W POLSCE[a] W LATACH 1928—1934

A. Stan czynny

Lata Grupy działalności gospodarczej	Liczba spółek uwzględn. w oprac.	Kasa i banki	Towary i surowce	Dłużnicy	Ruchomości i nieruchomości	Inne aktywa	Straty: niepokryte z lat ubiegłych	Straty: z roku sprawozdawczego
		w miljonach złotych						
Ogółem . . 1928	34	15,5	114,3	255,0	343,5	12,1	11,0	3,2
1929	50	16,7	138,3	453,3	464,2	71,2	22,2	8,7
1930	53	15,4	124,8	450,5	522,6	88,5	23,6	20,6
1931	45	18,5	73,0	257,5	419,5	33,5	27,5	26,3
1932	43	19,7	74,7	276,5	399,1	35,7	17,3	17,4
1933	42	16,9	73,6	215,2	429,2	32,2	24,1	10,3
1934	43	25,4	53,1	245,6	454,4	30,0	26,7	17,8
Górnictwo . . .	6	0,5	3,1	9,5	104,8	3,5	18,7	2,0
Hutnictwo . . .	1	0,3	7,2	6,5	60,9	0,6	3,1	0,5
Przem. mineralny	1	0,4	1,8	0,5	3,9	0,2	—	—
„ metalowy	4	0,4	4,0	3,3	28,3	0,3	1,2	0,2
„ chemiczny	5	0,3	3,2	2,3	16,5	3,3	2,0	0,2
„ włókien.	5	3,2	31,8	50,3	73,0	2,8	—	9,6
„ budowlany	1	0,0	0,0	0,3	0,1	0,0	—	—
Handel: towarowy	3	0,0	0,9	13,8	9,4	0,1	—	3,0
pieniężny	4	5,7	—	134,0	0,6	2,7	0,2	0,5
Ubezpieczenia .	7	4,0	—	19,4	13,3	16,3	—	0,6
Pozostałe grupy .	6	10,6	1,1	5,7	143,6	0,2	1,5	1,2

B. Stan bierny

Lata Grupy działalności gospodarczej	Suma bilansowa	Kapitał zakładowy	Rezerwy	Kapitał amortyzacyjny	Wierzyciele	Inne pasywa	Zysk: pozostały z lat ubiegłych	Zysk: z roku sprawozdawczego
	w miljonach złotych							
Ogółem . . 1928	754,6	172,1	60,5	76,1	412,1	10,2	2,3	21,3
1929	1 174,6	232,6	112,8	168,3	591,5	45,9	0,5	23,0
1930	1 246,0	266,3	114,7	192,3	590,8	71,2	1,5	9,2
1931	855,8	156,7	52,1	176,5	410,7	53,6	0,5	5,7
1932	840,4	159,7	36,6	170,6	419,6	48,2	0,5	5,2
1933	801,5	147,7	49,9	244,3	312,8	41,9	0,5	4,4
1934	853,0	141,4	37,1	128,9	519,2	23,4	0,5	2,5
Górnictwo . . .	142,1	37,7	16,8	44,1	33,1	9,8	0,5	0,1
Hutnictwo . . .	79,1	15,0	7,0	27,7	28,4	1,0	—	—
Przem. mineralny	6,8	2,1	0,0	2,0	1,5	—	—	1,2
„ metalowy	37,7	9,8	1,3	18,6	6,4	1,5	—	0,1
„ chemiczny	27,8	7,7	0,4	5,6	12,5	1,2	0,0	0,4
„ włókien.	170,7	38,0	11,5	29,6	87,7	3,8	0,0	0,1
„ budowlany	0,4	0,4	—	—	0,0	—	—	—
Handel: towarowy	27,2	0,5	—	0,1	26,6	0,0	—	0,0
pieniężny	143,7	8,6	0,1	0,0	130,7	4,3	—	—
Ubezpieczenia .	53,6	6,8	0,0	0,7	43,7	1,8	—	0,6
Pozostałe grupy .	163,9	14,8	0,0	0,5	148,6	0,0	—	0,0

a Ob. uwagę na str. 59 oraz uwagę *a* pod tabl. 11 na str. 63.

TABL. 13. SPÓŁDZIELNIE ZWIĄZKOWE W POLSCE W LATACH 1928—1933

Stan w dn. 31.XII

Lata Województwa Związki rewizyjne Członkowie	Ogółem	Spożywców	Rolniczo-spożywcze	Rolniczo-handlowe	Mleczarskie	Kredytowe razem	Kredytowe w tem rolnicze	Mieszkaniowe	Inne
Liczba spółdzielni									
Ogółem . . 1928	10 212	1 176	2 022	339	1 430	4 586	.	167	492
1929	11 189	1 231	2 524	355	1 362	5 025	3 304	208	484
1930	11 836	1 325	2 756	387	1 331	5 350	3 455	233	454
1931	11 971	1 280	2 755	403	1 364	5 440	3 572	230	499
1932	11 722	1 236	2 627	373	1 288	5 437	3 551	253	508
1933	11 667	1 253	2 580	378	1 275	5 490	3 602	189	502
Woj. centralne . .	3 249	681	61	72	530	1 681	968	108	116
„ wschodnie .	1 534	227	287	35	147	791	541	5	42
„ zachodnie .	1 709	127	—	213	186	940	596	62	181
„ południowe	5 175	218	2 232	58	412	2 078	1 497	14	163
Związki rewizyjne:									
polskie	6 387	1 110	85	232	1 009	3 545	2 770	170	236
ukraińskie . .	3 377	133	2 495	—	135	535	387	2	77
niemieckie . .	899	8	—	146	121	502	427	13	109
żydowskie . .	1 004	2	—	—	10	908	18	4	80
Członkowie spółdzielni w tysiącach									
Ogółem . . 1928	2 475,2	519,3	251,8	98,1	210,8	1 319,7	.	12,1	63,4
1929	2 733,0	513,8	300,9	93,7	228,5	1 514,5	641,1	16,4	65,2
1930	2 910,1	513,7	312,5	92,4	244,1	1 667,6	742,6	20,6	59,2
1931	2 857,2	464,2	304,4	86,7	270,0	1 655,1	771,6	19,5	57,3
1932	2 740,0	417,7	287,1	69,3	272,3	1 627,9	764,1	17,4	48,3
1933	2 628,6	354,8	292,1	59,5	306,4	1 553,0	750,3	14,8	48,0
Woj. centralne .	739,0	199,9	2,6	18,4	118,3	387,0	205,3	7,0	5,8
„ wschodnie .	296,3	29,1	15,1	4,5	29,9	215,9	148,3	0	1,8
„ zachodnie .	367,1	90,9	—	19,9	10,1	221,8	45,5	6,6	17,8
„ południowe	1 226,2	34,9	274,4	16,7	148,1	728,3	351,2	1,2	22,6
Związki rewizyjne:									
polskie	1 898,2	338,7	51,7	50,0	238,1	1 178,8	677,2	13,9	27,0
ukraińskie . .	443,0	14,0	240,4	—	61,2	114,3	46,3	0	13,1
niemieckie . .	64,6	1,7	—	9,5	6,0	41,9	24,9	0,8	4,7
żydowskie . .	222,8	0,4	—	—	1,1	218,0	1,9	0,1	3,2
Członkowie według zawodów:									
rolnicy . . .	1 781,1	106,4	258,3	50,5	291,5	1 059,5	668,0	0,1	14,8
robotnicy . .	189,2	116,9	9,9	0,8	8,7	48,9	18,8	2,0	2,0
rzemieślnicy .	106,9	8,2	2,0	0,3	0,2	94,6	13,8	0,2	1,4
kupcy i przemysłowcy . . .	168,9	1,3	1,6	1,1	0,2	160,8	8,8	0,6	3,3
urzędnicy i wolne zawody . .	231,5	79,1	11,0	2,3	1,1	105,9	22,3	10,1	22,0
inni	151,0	42,9	9,3	4,5	4,7	83,3	18,6	1,8	4,5

TABL. 14. DZIAŁALNOŚĆ SPÓŁDZIELNI ZWIĄZKOWYCH W POLSCE W LATACH 1928—1933

A. Spółdzielnie towarowe i mleczarskie

Lata / Województwa / Związki rewizyjne	Spożywców		Rolniczo-spożywcze		Rolniczo-handlowe		Mleczarskie		
	Obroty towarowe (w miljonach złotych)						Zgłoszone krowy w tys.	Dostarczono mleka w milj. l	Wypłacono za mleko w milj. zł.
	zakup[a]	sprzedaż	zakup[a]	sprzedaż	zakup[a]	sprzedaż			
Ogółem . . 1928	.	223,1	.	71,0	.	336,0	405,5	451,5	101,3
1929	220,1	239,0	90,6	98,0	436,3	452,6	522,1	574,5	127,2
1930	213,7	235,7	89,0	99,7	288,6	305,9	576,8	724,2	121,3
1931	184,1	209,7	70,2	79,8	177,8	190,1	587,7	754,3	104,9
1932	146,5	172,5	51,9	60,7	129,4	141,2	588,9	646,1	68,9
1933	124,1	142,6	44,8	50,9	112,8	121,4	623,6	661,2	62,6
Woj. centralne .	72,7	82,7	0,5	0,6	18,1	20,1	218,2	201,0	19,2
„ wschodnie .	11,9	13,3	2,3	2,6	5,8	6,3	49,6	39,5	3,8
„ zachodnie .	24,1	29,0	—	—	82,6	87,2	155,6	293,6	27,7
„ południowe	15,4	17,6	42,0	47,7	6,3	7,8	200,2	127,1	11,9
Związki rewizyjne									
polskie	119,8	137,5	15,1	17,5	71,4	77,4	476,0	420,6	39,9
ukraińskie . .	3,8	4,3	29,7	33,4	—	—	50,3	49,5	4,3
niemieckie . .	0,4	0,5	—	—	41,4	44,0	95,9	188,7	18,0
żydowskie . .	0,1	0,3	—	—	—	—	1,4	2,4	0,4

a Łącznie z towarami wyprodukowanemi we własnych wytwórniach.

B. Spółdzielnie kredytowe

Lata / Województwa / Związki rewizyjne	Ruch wkładów (w miljonach zł.)		Liczba wkładców 31.XII w tys.	Pożyczki udzielone w ciągu roku				Liczba dłużników 31.XII w tys.	
				ogółem		w tem spółdzielnie rolnicze			
	wpłaty	wypłaty		liczba w tys.	suma w milj. zł.	liczba w tys.	suma w milj. zł.	ogółem	w tem spółdz. rolnicze
Ogółem . . 1928	527,0	449,8	267,5	1615,0	1311,0	.	.	.	.
1929	726,9	607,7	436,5	2211,3	1425,3	408,3	103,4	844,0	423,6
1930	765,3	633,2	529,6	2207,4	1398,2	454,2	121,1	1 018,9	522,9
1931	541,7	555,1	548,7	1842,4	1201,2	311,3	79,0	1 046,7	554,9
1932	378,7	412,8	551,9	1450,0	785,6	199,7	43,6	1 036,5	559,7
1933	401,1	414,9	528,8	1179,0	645,0	156,8	29,2	1 008,6	551,5
Woj. centralne .	201,0	206,0	156,6	340,2	255,1	35,2	6,5	237,9	160,3
„ wschodnie .	27,3	29,5	44,2	100,2	56,7	23,8	2,5	147,2	121,4
„ zachodnie .	103,5	101,2	130,5	268,9	161,1	6,0	4,1	160,7	27,4
„ południowe	69,3	78,2	197,5	469,7	172,1	91,8	16,1	462,8	242,4
Związki rewizyjne:									
polskie	208,3	217,5	431,0	851,7	402,9	135,5	24,4	879,5	512,7
ukraińskie . .	3,5	3,3	45,3	34,7	9,1	17,5	1,6	71,5	29,7
niemieckie . .	54,0	49,0	41,5	5,9	12,3	3,2	3,0	14,0	9,1
żydowskie . .	135,3	145,1	11,0	286,7	220,7	0,6	0,2	43,6	.

TABL. 15. DZIAŁALNOŚĆ CENTRAL HANDLOWYCH SPÓŁDZIELNI ZWIĄZKOWYCH W POLSCE W 1935 R.

Centrale spółdzielni[a]	Liczba central	Przychód (zakup) towarów			Sprzedaż towarów		
		Ogółem	w tem		Ogółem	w tem	
			własna produkcja	nabyte od członków		spółdzielniom	wywóz zagranicę
		w tysiącach złotych					
Spożywców	2	77 207	4 966	570	78 520	50 596	557
w tem „Społem" . .	1	71 819	4 966	—	72 772	49 587	557
Rolniczo-spożywczych .	1	7 633	500	—	9 747	7 677	1 660
Rolniczo-handlowych .	5	84 665	1 237	19 332	88 074	11 412	21 687
w tem Centrala Rolników S. A.	1	33 465	—	—	34 406	—	20 016
Mleczarskich	5	44 637	432	33 257	47 339	936	13 794
Zbytu bydła	1	341	—	43	351	0	24

a Ob. uwagę *b* pod tabl. 18, str. 68.

TABL. 16. GŁÓWNE POZYCJE BILANSÓW SPÓŁDZIELNI ZWIĄZKOWYCH W POLSCE W LATACH 1928—1933

Stan w dn. 31.XII

Lata Województwa Spółdzielnie Związki rewizyjne	Stan czynny				Suma bilansowa	Stan bierny			
	Kasa i sumy do dyspozycji	Pożyczki gotówkowe	Dłużnicy za towary i inni	Towary i surowce		Udziały	Fundusz zasobowy i inne	Wkłady	Wierzyciele
	w miljonach złotych								
Ogółem . . 1928	56,2	431,6	118,9	60,6	929,8	87,7	66,0	212,5	473,7
1929	67,7	590,9	182,6	85,2	1 251,4	116,0	75,0	308,5	622,1
1930	67,6	694,6	184,4	69,4	1 433,3	138,8	91,9	371,1	639,9
1931	85,9	605,2	142,9	57,0	1 288,3	142,7	105,9	323,2	561,2
1932	56,1	546,5	117,3	36,0	1 218,5	138,7	82,7	288,5	504,7
1933	50,6	501,1	105,4	30,6	1 070,5	125,3	109,7	258,6	441,3
Woj. centralne .	16,1	131,2	38,0	9,3	420,5	40,7	29,3	75,7	210,1
„ wschodnie .	3,0	45,2	4,8	2,3	70,5	12,1	6,0	9,9	35,4
„ zachodnie .	20,9	209,9	46,7	10,6	377,8	40,2	42,7	117,6	131,6
„ południowe .	10,6	114,8	15,9	8,4	201,7	32,3	31,7	55,4	64,2
Spółdzielnie:									
spożywców . .	2,6	×	13,2	10,3	41,2	5,9	15,1	3,2	13,8
roln.-spożywcze	0,9	×	4,6	3,9	18,8	2,4	8,4	0	7,2
roln.-handlowe	2,0	×	44,2	6,4	81,6	6,0	5,3	—	56,9
mleczarskie . .	2,7	×	3,9	0,7	39,8	7,8	8,9	0	14,1
kredytowe . .	38,4	501,1	×	×	628,7	89,5	56,6	255,4	170,9
w tem rolnicze	7,6	133,8	×	×	161,8	19,9	15,9	57,2	59,3
mieszkaniowe .	1,9	×	19,3	0	209,3	5,1	8,5	—	151,6
inne	2,1	×	20,2	9,3	51,1	8,6	6,9	—	26,8
Związki rewizyjne:									
polskie	26,0	330,6	80,6	22,7	790,5	92,2	76,4	152,0	364,5
ukraińskie . .	1,5	9,2	3,9	3,4	30,7	4,7	10,1	5,6	7,4
niemieckie . .	14,0	101,9	16,9	2,7	158,7	13,9	16,5	62,5	48,9
żydowskie . .	9,1	59,4	4,0	1,8	90,6	14,5	6,7	38,5	20,5

Uwaga. Straty i zyski spółdzielni związkowych, ob. tabl. 17, na str. 68.

TABL. 17. GŁÓWNE POZYCJE RACHUNKÓW STRAT I ZYSKÓW SPÓŁDZIELNI ZWIĄZKOWYCH W POLSCE W LATACH 1928—1933

Stan w dn. 31.XII

Lata / Województwa / Spółdzielnie / Związki rewizyjne	Straty					Ogółem	Zyski		
	Koszty prowadzenia	Procenty i prowizje zapłacone	Umorzenia	Straty na dłużnikach	Czysta nadwyżka		Procenty i prowizje pobrane	Nadwyżka brutto na towarach	Straty
	w miljonach złotych								
Ogółem 1928	101,6	32,5	5,2	.	17,5	166,6	56,8	106,3	3,5
1929	119,5	52,3	6,3	1,2	19,2	206,6	79,9	87,3	6,3
1930	125,5	58,8	7,8	4,3	18,4	228,1	85,9	85,9	15,1
1931	114,0	52,7	8,4	10,1	13,0	213,3	80,1	72,5	25,1
1932	94,2	44,0	8,3	8,5	8,8	181,7	64,1	55,8	28,0
1933	80,0	36,5	8,1	5,5	8,9	154,5	50,9	47,7	16,7
Woj. centralne . . .	26,4	12,7	3,0	2,8	2,7	54,3	17,2	15,0	5,8
„ wschodnie . . .	5,5	3,5	0,5	0,8	0,6	12,1	4,5	3,9	2,3
„ zachodnie . .	31,3	12,9	3,0	1,2	3,5	56,7	17,9	17,5	5,4
„ południowe . .	16,8	7,4	1,6	0,7	2,1	31,4	11,3	11,3	3,2
Spółdzielnie:									
spożywców	11,8	0,2	0,8	0,3	2,2	16,2	0,0	13,7	0,8
rolniczo-spożywcze .	3,9	0,4	0,4	0,1	0,4	5,3	0,0	4,3	0,6
„ handlowe .	7,6	1,7	0,6	0,5	0,4	12,4	0,4	7,0	3,4
mleczarskie	12,5	0,6	2,1	0,1	0,5	16,5	0,0	15,0	0,8
kredytowe	24,0	28,3	1,7	4,0	3,9	67,8	49,9	0,1	9,1
w tem rolnicze . .	4,2	10,5	0,3	0,7	0,8	17,0	13,7	0,0	2,0
mieszkaniowe . . .	2,0	3,6	1,5	0,1	0,6	9,3	0,3	—	0,7
inne	18,2	1,7	1,0	0,4	0,9	27,0	0,3	7,6	1,3
Związki rewizyjne:									
polskie	50,4	26,9	5,9	3,6	6,3	102,9	33,6	30,1	13,1
ukraińskie	5,2	0,3	0,8	0,1	0,6	7,2	0,4	4,8	0,7
niemieckie	11,8	4,9	1,1	0,7	1,2	21,0	6,4	10,0	1,0
żydowskie	12,6	4,4	0,3	1,1	0,8	23,4	10,5	2,8	1,9

TABL. 18. GŁÓWNE POZYCJE BILANSÓW CENTRAL KREDYTOWYCH SPÓŁDZIELNI ZWIĄZKOWYCH W POLSCE W 1935 R.[a]

Stan w dn. 31.XII

Centrale[b]	Liczba central	Stan czynny			Suma bilansowa	Stan bierny			
		Kasa i sumy do dysp.	Pożyczki[c]	Należn. z tyt. ukł. konw.		Kapitał zakł.	Rezerwy[d]	Wkłady oszcz.	Zadłużenie
		w tysiącach złotych							
Ogółem . . .	**11**	**21 922**	**161 175**	**46 582**	**345 439**	**31 598**	**3 179**	**88 138**	**77 526**
Bank Spółdz. „Społem" . .	1	203	931	—	3 269	547	48	2 531	66
Centrale:									
ukraińskie .	3	231	2 972	1 006	6 276	889	811	3 157	633
niemieckie .	2	1 286	24 606	877	33 137	5 460	1 476	20 813	1 652
żydowskie .	3	291	694	—	1 401	330	25	466	39
Centr. Kasa Spół. Roln.	1	2 845	23 774	34 348	103 339	4 372	819	4 097	18 008
Bank Zw. Sp. Zarobk. S.A.	1	17 066	108 198	10 351	198 017	20 000	—	57 074	57 128

a Bilanse brutto. *b* Według listy ustalonej uchwałą Rady Spółdzielczej z dnia 12.IX 1935. *c* Łącznie z wątpliwemi. *d* Bez funduszów redukcyjnych.

TABL. 19. CZŁONKOWIE SPÓŁDZIELNI SPOŻYWCÓW, NALEŻĄCYCH DO ZWIĄZKÓW REWIZYJNYCH W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH

Państwa	Rok	Członkowie		Państwa	Rok	Członkowie	
		w tys.	w % ogółu ludności			w tys.	w % ogółu ludności
Anglja[a]	1933	6 917	13,4	Austrja	1931	268	4,0
Finlandja . . .	1933	490	13,1	Francja	1933	1 650	3,9
Szwajcarja . . .	1934	397	9,6	Holandja . . .	1933	312	3,8
Szwecja	1934	551	8,8	Belgja	1932	299	3,6
Danja	1934	309	8,5	Rumunja . . .	1933	244	1,3
Węgry	1932	574	6,5	Polska[b]	1933	355	1,1
Niemcy	1934	3 212	4,9	Bułgarja	1933	63	1,1
Norwegja . . .	1934	130	4,5	Hiszpanja . . .	1933	109	0,5
Czechosłowacja .	1933	643	4,3				

a Bez Północnej Irlandji. *b* Uwzględniono spółdzielnie czystego typu.

TABL. 20. LICZBA UPADŁOŚCI W POLSCE W LATACH 1928—1935

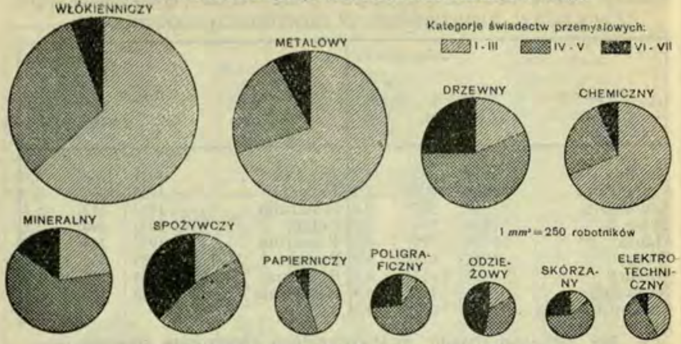
Rodzaj przedsiębiorstwa Województwa	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
Polska	**288**	**516**	**836**	**771**	**549**	**310**	**268**	**153**
Przedsiębiorstwa:								
przemysłowe . . .	109	133	251	248	195	128	133	86
handlowe	174	372	571	493	312	155	117	50
kredytowe	5	3	8	19	35	25	16	8
inne	—	8	6	11	7	2	2	9
Woj. centralne	176	302	480	432	336	187	145	82
w tem m. st. Warszawa	.	.	.	232	160	69	59	40
„ wschodnie	1	4	5	13	13	12	6	11
„ zachodnie	82	137	199	197	125	71	65	33
„ południowe . . .	29	73	152	129	75	40	52	27

TABL. 21. LICZBA UPADŁOŚCI W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1928—1935

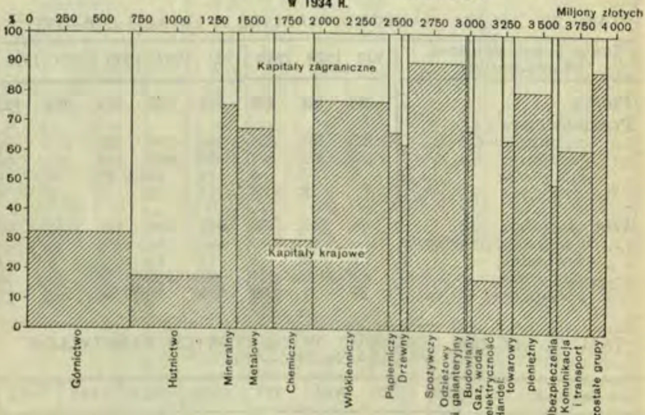
Państwa	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
Polska	288	516	836	771	549	310	268	153
Anglja[a]	4 167	3 929	4 133	4 403	4 645	4 110	3 623	3 523
Austrja	583	581	694	816	1 093	956	703	539
Czechosłowacja .	518	650	886	1 053	1 442	1 583	1 261	1 090
Francja	6 121	6 502	6 443	7 387	9 015	9 256	10 392	10 502
Japonja	3 265	3 844	4 258	4 277	4 545	.	.	.
Niemcy	8 120	10 001	11 506	13 736	8 534	3 881	2 747	2 937
Stany Zjedn. Am.	23 842	22 909	26 355	28 285	31 882	20 307	12 185	11 879
Szwajcarja . . .	622	621	629	639	904	862	981	947
Włochy	10 946	11 546	12 589	12 753	12 922	10 064	7 739	6 696

a Bez Szkocji i Północnej Irlandji.

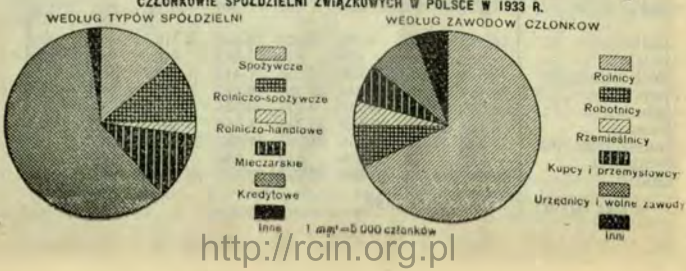
STRUKTURA WAŻNIEJSZYCH GAŁĘZI PRZEMYSŁU PRZETWÓRCZEGO W POLSCE

KAPITAŁY KRAJOWYCH SPÓŁEK AKCYJNYCH W POLSCE
W 1934 R.

CZŁONKOWIE SPÓŁDZIELNI ZWIĄZKOWYCH W POLSCE W 1933 R.

DZIAŁ VIII. GÓRNICTWO I PRZEMYSŁ

Przedsiębiorstwa przemysłowe ob. dział VII, tabl. 1 i 3, str. 54 i 55-56

TABL. 1. SZACUNEK ZAPASÓW KOPALIN W POLSCE

w miljonach tonn

Węgiel kamienny[a]	61 781	Sole potasowe	450
Węgiel brunatny[b]	5 000	Ruda żelazna	165
Ropa naftowa	160		
Sól kamienna i warzona	5 900	Rudy cynkowe i ołowiane	33

a Do głębokości 1 000 *m* w pokładach nadających się do odbudowy. *b* Dane dotyczą tylko obszaru północno-zachodniego.

Źródło: Ocena Państwowego Instytutu Geologicznego z początku 1932 r.

TABL. 2. SZACUNEK ZAPASÓW WĘGLA KAMIENNEGO W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH

w miljardach tonn

Zapasy światowe	**5 341**	Anglja	190
w tem:		Niemcy	181
Stany Zjedn. Am.	2 736	Polska	62—170
Kanada	666	Czechosłowacja	25
Z.S.R.R.	600	Francja	17
w tem część europ.	64	Belgja	11
Chiny	217		

Źródło: *Hübners Geographisch-Statistische Tabellen*, Wiedeń 1935.

TABL. 3. SZACUNEK ZAPASÓW RUDY ŻELAZNEJ W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH

w miljonach tonn

Zapasy światowe	**57 812**	Anglja	5 970
w tem:		Nowa Fundlandja	4 000
Stany Zjedn. Am.	10 452	Indje Brytyjskie	3 326
Francja	8 164	Kuba	3 159
Z.S.R.R.	7 500	Szwecja	2 203
w tem część europ.	2 057	Niemcy	1 317
Brazylja	7 000	Hiszpanja	1 116

Źródło: *Hübners Geographisch-Statistische Tabellen*, Wiedeń 1935.

TABL. 4. SZACUNEK SIŁ WODNYCH W POLSCE

Zasoby sił wodnych ogółem w tysiącach K. M.	3 700
w tem najlepsza kategorja w tysiącach K. M.	2 200

Źródło: Dane Ministerstwa Komunikacji.

TABL. 5. SZACUNEK SIŁ WODNYCH W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH

Państwa	Zasoby sił wodnych: Ogółem	wyzyskane 1926	wyzyskane 1930	Państwa	Zasoby sił wodnych: Ogółem	wyzyskane 1926	wyzyskane 1930
	w miljonach K. M.				w miljonach K. M.		
Światowe siły wodne	**445,7**	**33,0**	**45,6**	Szwecja	5,0	1,4	1,7
w tem:				Hiszpanja	4,0	1,0	1,0
Stany Zjedn. Am.	38,0	11,7	14,9	Włochy	5,9	2,3	4,8
Kanada	18,0	4,6	6,1	Polska	3,7	0,1	0,1
Brazylja	15,1	0,5	0,6	Jugosławja	3,0	0,2	0,2
Norwegja	9,5	1,9	1,9	Szwajcarja	2,5	1,9	2,3
Z.S.R.R. (cz. eur.)	8,4	0,3	0,4	Niemcy	.	1,1	2,0
Japonja	6,0	1,8	3,5	Austrja	1,7	0,3	0,7
Meksyk	6,0	0,3	0,5	Czechosłowacja	1,0	0,2	0,2
Francja	5,4	2,0	2,3	Anglja	0,9	0,3	0,4

Źródło: *Statistisches Jahrbuch für das Deutsche Reich*, 1934.

TABL. 6. ELEKTROWNIE I PRODUKCJA ENERGJI ELEKTRYCZNEJ W POLSCE W LATACH 1928 — 1935

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
Wszystkie zakłady								
Liczba zakładów	1 645	1 690	1 907	2 012	2 017	2 617	2 561	2 545
Moc instalowana w 1000 *kW* . .	1 020	1 285	1 417	1 459	1 491	1 518	1 536	1 525
Wytwórczość w miljon. *kWh* . .	2 618	3 048	2 906	2 598	2 257	2 396	2 622	2 800
Spółczynnik wyzyskania w % .	*29*	*27*	*22*	*20*	*17*	*18*	*19*	*21*
Większe zakłady (moc instalowana powyżej 5 000 *kW*)								
Liczba zakładów	49	54	69	64	66	70	70	70
Moc instalowana w 1000 *kW* .	709	951	1 063	1 083	1 084	1 131	1 138	1 148
Moc instalowana w % mocy wszystkich zakładów	*70*	*74*	*75*	*74*	*73*	*75*	*74*	*75*
Wytwórczość w miljon. *kWh* . .	1 904	2 325	2 352	2 052	1 769	1 888	2 081	2 240
Spółczynnik wyzyskania w % .	*31*	*28*	*25*	*22*	*19*	*19*	*21*	*22*
Zużycie w miljon. *kWh* . . .	1 964	2 363	2 205	1 938	1 696	1 742	1 927	2 059
Woj. centralne	415	531	585	582	553	611	684	757
„ wschodnie	—	—	8	8	8	8	8	9
„ zachodnie	1 349	1 610	1 391	1 092	897	886	981	1 026
w tem śląskie . . .	1 327	1 560	1 300	1 037	845	821	918	959
„ południowe	200	222	221	256	238	237	254	267

TABL. 7. PRODUKCJA ENERGJI ELEKTRYCZNEJ W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1928, 1933 i 1934

Pa		1928	1933	1934	Państwa		1928	1933	1934
		w miljardach *kWh*					w miljardach *kWh*		
Stany Zj. Am.	A	105,0	.	.	Szwajcarja . .	A	5,2	5,4	5,7
	B	81,9	82,4	88,0	Belgja	A	3,7	3,9	4,0
Niemcy . . .	A	27,9	26,0	31,0	Hiszpanja . .	B	2,4	2,9	.
	B	14,5	14,2	16,8	Australja . .	A	2,2	2,7	.
Anglja[a] . . .	A	14,5	18,9	20,7	Polska . . .	A	2,6	2,4	2,6
Z.S.R.R. . .	A	5,0	16,4	20,5	Czechosłow. .	A	2,7	2,6	2,9
Kanada . . .	B	16,3	17,3	19,3	Austrja . . .	A	2,4	2,4	.
Japonja . . .	B	12,0	18,2	.	Holandja . .	A	1,4	2,1	2,2
Francja . . .	A	13,0	14,9	15,3	Rumunja . .	A	0,5	0,6	.
Włochy . . .	A	8,9	11,2	11,9		B	0,2	0,3	.
Szwecja . . .	A	4,4	5,3	6,1					

A — produkcja energji elektrycznej ogółem. B — produkcja energji elektrycznej na sprzedaż.

a Bez Północnej Irlandji.

Źródło: *Annuaire Statistique de la Société des Nations 1934/35*, Genewa 1935.

TABL. 8. LICZBA ZAKŁADÓW ORAZ ROBOTNIKÓW W GÓRNICTWIE I HUTNICTWIE W POLSCE W LATACH 1913, 1928 i 1935

Stan w dn. 31.XII

Działy produkcji	Zakłady			Robotnicy		
	1913	1928	1935	1913	1928	1935
Węgiel kamienny	90	92	68	123 000	116 982	71 076
Ropa naftowa	444	642	816	9 000	11 391	9 173
Sól kamienna i warzona . . .	12	15	13	4 000	3 568	2 659
Sole potasowe	1	2	3		1 259	1 495
Ruda żelazna	37	25	14	4 000	6 136	2 640
Ruda cynkowa i ołowiana .	18	13	4	13 000	6 939	1 338
Surowiec żelaza i stal	.	28	24	48 000	53 750	33 425
Cynk	29	17	9	15 000	12 127	4 024
Ołów	2	2	1	.	761	187

TABL. 9. PRODUKCJA GÓRNICZA I HUTNICZA W POLSCE W LATACH 1913, 1928 — 1935

Wytwory Zagłębia Okręgi górnicze	1913	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
	w tysiącach tonn								
Węgiel kamienny	40 972	40 616	46 236	37 506	38 265	28 835	27 356	29 233	28 543
Zagłębia:									
Śląskie . . .	32 182	30 448	34 444	28 386	28 747	21 501	19 941	21 961	21 132
Dąbrowskie .	6 819	7 635	8 948	6 923	7 194	5 500	5 594	5 388	5 430
Krakowskie .	1 971	2 533	2 844	2 197	2 324	1 834	1 821	1 884	1 981
Ropa naftowa .	1 114	743	675	663	631	557	551	529	515
Okręgi górnicze:									
Drohobycz .	1 004	624	556	529	486	421	422	399	380
Jasło	67	76	74	85	98	96	96	95	99
Stanisławów	43	43	45	49	47	40	33	35	36
Sól kamienna i warzona	189	548	569	534	561	491	450	506	515
Sole potasowe .	2	342	359	306	261	299	299	300	384
Ruda żelazna . .	493	699	660	477	285	77	161	247	332
Ruda cynkowa .	502	321	413	462	240	73	125	161	138
Ruda ołowiana .	57	17	17	17	10	6	8	8	6
Surowiec żelaza .	1 055	684	704	478	347	199	306	382	394
Stal	1 677	1 438	1 377	1 238	1 037	564	833	856	946
Cynk	192	162	169	174	131	85	83	93	85
Ołów	45	37	37	41	32	12	12	10	19
Wytwory walcowane z żelaza i stali	1 244	1 048	962	904	753	404	592	619	674
Rury ciągnione i spawane . . .	.	112	124	90	63	34	46	54	60

TABL. 10. PRODUKCJA PRZETWORÓW NAFTOWYCH I GAZOLINY W POLSCE W LATACH 1928 — 1935

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
Przetwory naftowe								
Liczba rafineryj czynnych [a]	26	30	30	30	29	35	29	26
Liczba robotników zatrudn. [a]	4 698	4 461	3 849	3 798	3 854	3 395	3 243	3 219
Ropa przerobiona w tys. tonn	723	656	633	609	545	567	528	509
Przetwory w tys. tonn . . .	664	595	581	560	502	521	484	469
w tem:								
Benzyna	97	102	122	103	91	91	85	86
Nafta	217	188	173	175	160	174	172	147
Olej gazowy	126	122	105	116	105	101	83	97
Smary i wazelina	111	102	94	88	77	80	88	75
Parafina i świece	40	36	33	32	28	30	28	25
Asfalt, koks	30	32	29	31	27	28	28	25
Gazolina								
Liczba fabryk czynnych [a] . .	19	20	20	22	24	26	26	26
Liczba robotników zatrudn. [a]	185	239	252	285	344	317	338	325
Wydobycie gazu ziemnego w miljonach m^3	459	467	489	474	437	462	469	486
Gaz ziemny przerobiony na gazolinę w miljonach m^3 .	259	277	286	278	250	281	281	272
Otrzymana gazolina w tys. t	32	35	39	41	39	42	41	40

a Stan w dn. 31.XII.

TABL. 11. ZAKŁADY PRZEMYSŁU PRZETWÓRCZEGO W POLSCE W 1934 R. OBJĘTE STATYSTYKĄ PRODUKCJI[a]

Lata Rodzaje przemysłów	Liczba zakładów	Zatrudnieni: robotnicy	Zatrudnieni: pracownicy umysłowi najemni	Przepracowane robotniko-dni w tys.	Wypłaty brutto: robotnikom	Wypłaty brutto: pracownikom umysłowym
	stan w dn. 31.XII			w ciągu roku	w tys. zł.	
Ogółem . . . . . . 1930[b]	12 712	430 117	.	.	882 165	278 378
1931[b]	12 337	350 412	.	.	727 871	257 397
1932[b]	10 031	319 209	34 143	91 425	571 396	215 378
1933[b]	9 639	361 497	35 574	100 727	535 840	192 164
1934[b]	9 858	385 773	37 994	114 056	600 891	182 939
1934	**22 460**	**481 803**[c]	**50 923**	**146 749**	**741 390**	**228 013**
Przemysł mineralny						
Ogółem	**1 708**	**37 129**[d]	**2 595**	**14 731**	**52 330**	**9 333**
w tem:						
Cegielnie	940	7 713	785	5 227	16 552	2 019
Kaflarnie i garncarstwo . . .	121	1 472	61	466	1 562	142
Betoniarnie	113	382	60	254	960	159
Cementownie	12	802	217	732	4 375	1 935
Wapienniki	65	1 673	181	898	3 033	686
Fabryki gipsu	12	67	15	32	124	54
Huty szkła	63	11 463	432	2 804	10 246	1 569
Fabryki porcelany	7	1 848	118	487	1 798	309
,, fajansu	10	1 783	88	447	1 852	351
,, kamionki	3	411	22	123	413	105
,, wyrobów ogniotrwałych	35	1 936	176	556	2 053	782
Fabryki luster i szlifiernie szkła	37	323	58	80	411	120
Kamieniołomy	137	5 597	221	2 004	6 677	641
Przemysł metalowy						
Ogółem	**1 466**	**100 650**	**12 186**	**27 685**	**198 371**	**64 791**
Huty żelaza	19	26 693	2 545	7 155	68 917	15 656
Odlewnie żelaza	81	6 076	612	1 886	9 374	2 561
Huty, walcownie i odlewnie innych metali	52	6 811	641	1 984	16 348	4 357
w tem: huty i walcownie cynku	10	3 761	348	1 125	9 962	2 537
walcownie miedzi, glinu, ołowiu . .	9	2 511	236	722	5 626	1 562
Fabryki części maszyn, aparatów i t. p.	89	2 515	314	754	3 762	1 209
Fabryki wyrobów masowych	328	16 527	1 394	4 646	21 491	6 560
w tem fabr. gwoździ, drutu, śrub, nitów . .	58	4 242	426	1 061	6 156	2 368
Fabryki wyrobów ozdobnych	52	1 004	99	224	1 429	430
,, mebli	43	1 154	98	314	1 495	281
Wytwórnie rzemieślnicze . .	97	708	53	225	838	171

a Przedsiębiorstwa I — VII kategorji. Dane nie obejmują niektórych rodzajów przemysłów. *b* Liczby dotyczące przemysłów, które w latach 1930 — 1934 mogą być porównywane. *c* W końcu czerwca 555 312. *d* W końcu czerwca 71 416.

U w a g a. Zakłady przemysłowe ob. dział VII, tabl. 1 i 3, str. 54 i 55–56.

(c. d. str. 75)

TABL. 11. ZAKŁADY PRZEMYSŁU PRZETWÓRCZEGO W POLSCE W 1934 R. OBJĘTE STATYSTYKĄ PRODUKCJI[a] (c. d.)

Rodzaje przemysłów	Liczba zakładów	Zatrudnieni: robotnicy	Zatrudnieni: pracownicy umysłowi najemni	Przepracowane robotnikodni w tys.	Wypłaty brutto: robotnikom	Wypłaty brutto: pracownikom umysłowym
	stan w dn. 31.XII			w ciągu roku	w tys. zł.	
Przemysł metalowy (dok.)						
Fabr. narzędzi	70	2 087	201	660	3 011	743
,, konstrukcyj i urządzeń	63	4 870	800	1 236	8 543	3 981
,, silników, pomp	23	2 422	509	596	5 872	2 827
,, obrabiarek	16	1 784	354	535	3 225	1 411
,, maszyn i aparatów rolniczych	79	1 507	207	441	1 475	668
Fabryki maszyn i aparatów włókienniczych	18	1 027	171	347	2 221	751
Fabryki maszyn i aparatów dla innych przemysłów	47	1 108	132	305	1 704	469
Fabr. środków przewozowych	66	8 994	1 968	2 422	18 321	10 253
,, wyrobów precyzyjnych	62	13 073	1 639	3 273	26 703	10 165
,, instrumentów muzyczn.	14	300	47	66	437	174
Zakłady reparacyjne	247	1 990	402	616	3 205	2 124
w tem zakłady reparacyjne maszyn rolniczych	72	327	46	120	350	125
Przemysł elektrotechniczny						
Ogółem	**197**	**10 211**	**1 903**	**2 536**	**13 455**	**8 519**
Fabryki maszyn elektrotechn.	13	1 038	175	293	1 781	807
Wytwórnie innych art. elektr.	184	9 173	1 728	2 243	11 674	7 712
Przemysł chemiczny						
Ogółem	**892**	**43 379**	**7 349**	**13 209**	**79 263**	**38 928**
w tem:						
Gazownie	102	2 398	860	777	6 091	3 321
Koksownie	8	1 971	161	649	6 139	1 248
Smolarnie i terpentyniarnie	43	311	45	86	251	121
Rafinerje nafty i gazoliniarnie	58	3 584	647	1 136	8 108	4 549
Fabryki przędzy sztucznego jedwabiu	3	6 423	245	1 875	9 612	1 614
Fabryki materjałów wybuchowych	7	3 094	480	900	5 229	2 738
Fabryki barwników	6	687	204	228	1 409	1 341
,, nawozów sztucznych	18	4 414	746	1 196	9 232	5 566
,, gazów technicznych	19	373	114	105	921	672
,, farb, lakierów, emalji i t. d.	65	1 261	328	387	1 873	1 677
,, wyrobów gumowych	41	6 322	644	2 114	8 469	3 032
,, papy dachowej	67	284	135	161	810	405
,, przetw. tłuszczowych	166	3 266	810	901	4 878	3 209
w tem: olejarnie	62	977	156	251	1 557	526
fabryki mydła	51	1 156	427	329	1 720	1 896
,, świec	22	204	33	48	175	63
,, mydła i świec	8	179	54	52	195	126

[a] Ob. uwagę a na str. 74.

(c. d. str. 76

TABL. 11. ZAKŁADY PRZEMYSŁU PRZETWÓRCZEGO W POLSCE W 1934 R. OBJĘTE STATYSTYKĄ PRODUKCJI[a] (c. d.)

Rodzaje przemysłów	Liczba zakładów	Zatrudnieni: robotnicy	Zatrudnieni: pracownicy umysłowi najemni	Przepracowane robotniko-dni w tys.	Wypłaty brutto: robotnikom	Wypłaty brutto: pracownikom umysłowym
	stan w dn. 31.XII			w ciągu roku	w tys. zł.	
Przemysł chemiczny (dok.)						
Fabryki wyrobów farmaceutycznych	46	922	355	272	1 459	1 678
,, wyrobów kosmetycznych	70	1 353	457	383	1 592	2 069
,, wyrobów farmaceutycznych i kosmetycznych	21	337	126	103	371	483
Przemysł włókienniczy						
Ogółem	**2 393**	**130 453**	**7 396**	**35 129**	**178 592**	**39 590**
w tem:						
Zakłady wielooddziałowe	129	62 559	3 272	16 412	91 322	21 022
Przędzalnie	123	21 276	917	5 148	24 261	5 835
Tkalnie	1 108	20 900	1 190	6 071	28 242	4 627
Fabryki wyrobów dzianych	436	8 283	599	2 659	11 685	2 220
Farbiarnie	166	6 964	625	1 885	10 083	2 939
Fabryki waty	40	760	68	196	648	184
,, i nawijalnie nici	29	1 270	71	330	1 499	397
,, koronek i firanek	51	984	114	296	1 413	328
,, dywanów, kilimów i gobelinów	66	1 492	134	385	1 580	477
Szmuklerstwo i pasmanterja	76	1 924	147	611	2 941	508
Fabryki powrozów	33	1 569	80	397	1 585	285
,, stożków i kapeluszy	8	1 027	114	385	1 903	571
Szarparnie	24	288	11	74	351	28
Skręcalnie	21	337	15	99	409	44
Fabryki wojłoków	35	362	9	65	222	50
Przemysł papierniczy						
Ogółem	**274**	**14 087**	**1 275**	**3 909**	**19 682**	**6 402**
Papiernie	50	8 848	705	2 525	14 177	4 152
Fabryki wyrobów z papieru	224	5 239	570	1 384	5 505	2 250
tapety	5	375	76	100	520	425
gilzy i bibułka papierosowa	40	1 273	165	311	1 391	693
inne wyroby z papieru	179	3 591	329	973	3 594	1 132
Przemysł skórzany						
Ogółem	**423**	**7 692**	**718**	**2 195**	**11 951**	**2 699**
Garbarnie	275	5 410	466	1 567	8 784	1 932
Fabryki pasów	12	160	27	47	216	93
,, rymarskie i siodlarskie	19	647	38	124	740	100

a Ob. uwagę *a* na str. 74.

(c. d. str. 77)

TABL. 11. ZAKŁADY PRZEMYSŁU PRZETWÓRCZEGO W POLSCE W 1934 R. OBJĘTE STATYSTYKĄ PRODUKCJI[a] (c. d.)

Rodzaje przemysłów	Liczba zakładów	Zatrudnieni: robotnicy	Zatrudnieni: pracownicy umysłowi najemni	Przepracowane robotnikodni w tys.	Wypłaty brutto: robotnikom	Wypłaty brutto: pracownikom umysłowym
	stan w dn. 31.XII			w ciągu roku	w tys. zł.	w tys. zł.
Przemysł skórzany (dok.)						
Szczeciniarnie	14	126	5	55	214	7
Fabryki galanterji skórzanej	17	142	11	32	111	27
Wyprawa futer	38	536	100	217	1 275	332
Fabryki szczotek i pendzli	28	564	65	133	538	200
Wykończalnie skór	14	41	2	10	51	1
Sortownie włosia	6	66	4	10	22	7
Przemysł drzewny						
Ogółem	**2 368**	**37 762**	**3 275**	**13 529**	**39 957**	**7 902**
w tem:						
Tartaki	1 490	20 087	2 358	8 613	23 498	5 227
Fabr. mebli giętych	32	3 114	113	722	2 286	418
,, dykt i fornirów	33	4 354	238	1 245	3 702	719
,, mebli zwykłych	116	2 995	151	825	3 099	384
Koszykarstwo, wikliniarstwo	33	476	18	146	375	29
Bednarstwo	28	651	26	170	526	73
Stolarstwo	374	2 872	112	875	3 131	296
Fabr. wełny drzewnej	8	38	7	16	41	12
,, wyrobów korkowych	13	419	55	118	469	247
,, skrzyń	25	357	19	101	316	27
,, parkietów i posadzek	13	188	8	52	134	23
Przemysł spożywczy						
Ogółem	**9 607**	**59 304**	**9 755**	**18 894**	**72 599**	**34 275**
w tem:						
Młyny	6 044	17 608	2 109	5 203	14 924	4 648
w tem I-V kategorji	845	9 936	1 822	2 710	10 216	4 282
Piekarnie	555	5 157	415	1 603	7 816	667
Fabryki makaronu	20	259	30	57	172	60
Przemysł cukierniczy	335	7 273	955	2 003	7 923	2 753
Piekarnie cukiernicze	122	1 414	231	456	2 022	522
Fabryki czekolady i cukierków	173	5 167	604	1 342	5 220	2 006
Inne wytwórnie cukiernicze	40	692	120	205	681	225
Zakłady przetworów ziemniaczanych	84	1 663	172	319	1 162	526
Cukrownie	62	7 286	1 254	4 353	16 498	9 491
Drożdżownie	16	870	201	237	1 168	1 211
Gorzelnie rolnicze	1 287	2 344	1 047	487	936	1 815
,, przemysłowe	16	142	27	37	109	110
Rektyfikacje spirytusu	28	383	106	100	562	468
Fabryki wódek gatunkowych	96	1 617	520	394	2 757	1 799

[a] Ob. uwagę *a* na str. 74.

(dok. str. 78)

TABL. 11. ZAKŁADY PRZEMYSŁU PRZETWÓRCZEGO W POLSCE W 1934 R. OBJĘTE STATYSTYKĄ PRODUKCJI[a] (dok.)

Rodzaje przemysłów	Liczba zakładów	Zatrudnieni: robotnicy	Zatrudnieni: pracownicy umysłowi najemni	Przepracowane robotniko-dni w tys.	Wypłaty brutto: robotnikom	Wypłaty brutto: pracownikom umysłowym
	stan w dn. 31.XII			w ciągu roku	w tys. zł.	
Przemysł spożywczy (dok.)						
Fabryki win i miodosytnie	102	205	62	62	189	192
Browary i słodownie	171	4 665	924	1 251	6 268	3 941
Fabryki cykorji, surogatów kawy, palarnie kawy	24	748	289	203	1 005	1 367
Suszarnie cykorji	11	67	5	32	109	13
Przemysł przetwórczy mięsny	257	4 050	683	1 179	6 508	2 744
w tem bekoniarnie	31	1 299	196	350	1 832	906
Mleczarnie	276	1 705	504	604	1 503	1 076
Wędzarnie ryb	28	585	16	58	152	19
Suszarnie owoców	13	115	9	33	93	48
Fabryki konserw	74	1 539	184	379	1 397	447
„ octu i musztardy	36	261	74	84	352	212
Wytwórnie napojów bezalkoholowych	61	401	47	129	491	95
Przemysł odzieżowy i zabawkarski						
Ogółem	**1 269**	**15 517**	**1 284**	**4 402**	**18 003**	**3 243**
Krawiectwo	484	4 812	396	1 334	5 934	865
Bieliźniarstwo	146	1 903	147	484	1 627	308
Krawaciarstwo	14	95	10	21	67	9
Kapelusznictwo	99	553	37	198	608	63
Czapkarstwo	15	97	5	18	73	5
Wyrób galanterji	100	1 867	159	610	2 028	572
Rękawicznictwo	9	44	1	12	58	1
Kuśnierstwo	69	711	102	190	1 026	290
Obuwnictwo mechaniczne	61	3 430	353	959	4 830	987
„ ręczne	238	1 624	56	497	1 551	90
Wyroby z puchu i pierza	14	98	11	19	47	12
Wytwórnie zabawek	20	283	7	60	154	21
Przemysł poligraficzny						
Ogółem	**640**	**12 288**	**1 370**	**3 622**	**25 341**	**5 564**
w tem:						
Drukarnie	516	10 651	1 204	3 138	23 113	5 140
Litografja	30	663	67	182	919	223
Cynkografja	13	119	10	37	233	17
Introligatornie	65	732	59	223	857	111
Przemysł budowlany						
Ogółem	**1 223**	**13 331**[b]	**1 817**	**6 908**	**31 846**	**6 767**
w tem:						
Budownictwo naziemne	833	7 919	895	4 537	20 217	2 964
„ ziemne	126	2 567	386	1 410	6 873	1 925
Instalacje	169	2 341	476	759	3 710	1 703

a Ob. uwagę *a* na str. 74. *b* W końcu czerwca 25 528.

TABL. 12. PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH ARTYKUŁÓW PRZEMYSŁOWYCH[a] W POLSCE W LATACH 1929, 1934 i 1935

Wytwory	Ilość				Wartość w miljonach złotych	
	Jednostka	1929	1934	1935	1934	1935
Przemysł mineralny						
Cegła zwykła	mil.szt.	1 592	1 258	.	42	.
Klinkier budowlany	,,	.	1,3	.	0,1	.
Klinkier drogowy	,,	.	17,0	.	2,3	.
Kafle zwykłe	,,	9,8	15	.	4,4	.
Dachówka zwykła	,,	65	35	.	2,8	.
Cegła szamotowa	tys. *t*	82	73	75	8,0	8,2
Cegła dynasowa	,,	.	14	16	2,1	2,5
Cement portlandzki	,,	1 008	721	801	17	.
Wapno	,,	896	531	.	11	.
Porcelana	,,	4,4	3,3	4,0	7,3	8,0
Fajans	,,	11	10	10	7,6	6,7
Wyroby kamionkowe . . .	,,	9,4	11	.	3,5	.
Szkło taflowe	,,	26	24	26	10	9,0
Naczynia szklane	,,	101	36	36	17	15
Szkło oświetleniowe	,,	.	2,0	.	2,1	.
Przemysł metalowy						
Surówka żelaza	tys. *t*	706	382	394	45	.
Stal	,,	1 377	856	946	.	.
Żeliwo	,,	195	118	125	57	.
w tem żeliwo kowalne . .	,,	.	1,2	2,8	1,8	.
Żelazo gorąco walcowane . .	,,	962	614	674	184	.
Drut żelazny ciągniony . . .	,,	.	53	55	24	24
Blacha żelazna cynkowana .	,,	43	20	18	15	12
Blacha cynkowa	,,	23	13	15	8,0	8,8
Gwoździe druciane żelazne .	,,	27	27	28	12	13
Śruby i nity żelazne	,,	25	13	14	14	16
Naczynia blaszane emaljowane i cynkowane	,,	.	8,9	10	16	17
Łóżka metalowe	tys. szt.	145	43	48	1,9	1,9
Kotły parowe	*t*	.	1 538	1 625	2,9	3,0
Silniki spalinowe (prócz samolot., samoch. i motocykl.)	*t*	1 044	179	88	0,9	0,4
	HP.	12231	4 449	1 399		
Pompy	*t*	815	390	396	1,5	1,6
Obrabiarki do drzewa i metali	,,	.	783	720	5,1	4,5
Maszyny i aparaty rolnicze	,,	40047	2 992	.	2,3	.
w tem: pługi konne . . .	sztuki	51037	10371	.	0,4	.
brony konne . . .	,,	99130	3 059	.	0,1	.
młocarnie	,,	15396	1 075	.	0,3	.
wialnie, młynki . .	,,	23775	1 570	.	0,1	.
Maszyny włókiennicze . . .	*t*	.	2 385	1 773	5,3	4,2
Parowozy normalnotorowe .	sztuki	165	32	21	10	7,0
Wagony kolejowe normalnotorowe:						
motorowe	,,	—	8	24	1,4	4,0
towarowe	,,	3 468	423	539	5,4	5,1
Wagi pomostowe przenośne .	,,	29647	4 474	6 413	0,2	0,3
Fortepiany i pianina	,,	2 472	321	695	0,5	0,9

a W przedsiębiorstwach I—VII kategorji. Dane nie obejmują niektórych rodzajów przemysłów. (c. d. str. 80)

TABL. 12. PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH ARTYKUŁÓW PRZEMYSŁOWYCH[a] W POLSCE W LATACH 1929, 1934 i 1935 (c. d.)

Wytwory	Ilość				Wartość w miljonach złotych	
	Jednostka	1929	1934	1935	1934	1935
Przemysł elektrotechniczny						
Maszyny elektryczne	sztuki	11730	10321	.	5,4	4,5
	t	1 627	759	855		
Akumulatory i części	,,	.	1 336	1 402	5,0	4,1
Ogniwa i części	,,	.	1 592	1 443	4,6	3,6
Żarówki elektryczne	tys. szt.	5 544	6 292	9 456	7,0	9,8
Aparaty telefoniczne centralne	t	.	60	86	3,1	3,5
Przewodniki gołe	,,	.	2 209	2 754	3,5	4,7
Przewodniki izolowane nieołowione	,,	.	1 152	1 788	4,8	7,7
Przewodniki ołowione	,,	.	2 716	4 068	9,3	12
Odbiorniki radjowe:						
detektorowe	tys. szt.	13	40	28	0,9	0,8
lampowe	,,	.	39	86	6,8	16
Przemysł chemiczny						
Gaz świetlny	milj. m^3	246	144	145	38	35
Koks	tys. t	2 123	1 509	1 562	37	40
Benzol oczyszczony	,,	14	14	16	6,8	7,4
Terpentyna oczyszczona	,,	1,8	2,0	2,3	1,5	1,5
Barwniki	,,	0,9	2,0	1,9	19	18
Przędza jedwabiu sztucznego	,,	2,7	4,4	5,4	47	53
Siarczan amonowy	,,	54	59	61	7,7	7,4
Saletra wapniowa	,,	0,05	35	41	8,1	8,9
Saletra „Saletrzak"	,,	—	11	5,0	2,8	1,1
Azotniak	,,	163	33	31	8,4	7,4
Związki azotowe w przeliczeniu na azot związany	,,	*49*	*30*	.	.	.
Superfosfat mineralny	,,	304	94	68	9,3	6,7
Kwas siarkowy w przeliczeniu na 50°Bé	,,	373	223	179	9,3	7,0
Soda amonjakalna	,,	100	92	60	21	12
Soda żrąca	,,	17	19	20	10	10
Soda krystaliczna	,,	11	9,4	10	1,2	1,2
Mydła zwykłe i techniczne	,,	29	35	38	30	36
Mydła toaletowe	,,	2,1	2,0	2,0	6,6	6,8
Lakiery	,,	2,1	1,8	2,0	5,8	5,7
Pasty do obuwia	,,	2,0	2,7	3,0	8,1	8,9
Ekstrakty garbarskie	,,	3,0	3,9	4,9	2,7	3,5
Przemysł włókienniczy						
Przędza	tys. q	1 319	1 208	.	464	.
w tem:						
bawełniana cienkoprzędna	,,	505	552	563	184	204
odpadkowa bawełniana	,,	164	143	.	25	.
wełniana	,,	298	264	.	161	.
w tem czesankowa	,,	110	97	104	98	106
jutowa	,,	295	143	147	17	21
jedwabna sztuczna	,,	27	44	54	47	53

a Ob. uwagę *a* na str. 79.

(c. d. str. 81)

TABL. 12. PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH ARTYKUŁÓW PRZEMYSŁOWYCH[a] W POLSCE W LATACH 1929, 1934 i 1935 (c. d.)

Wytwory	Ilość				Wartość w miljonach złotych	
	Jednostka	1929	1934	1935	1934	1935
Przemysł włókienniczy (dok.)						
Tkaniny	tys. *q*	912	729	.	526	.
w tem:						
bawełniane	,,	444	331	.	223	.
wełniane i półwełniane	,,	191	145	.	168	.
jutowe i worki jutowe	,,	249	120	125	22	22
jedwabne i półjedwabne naturalne i sztuczne	,,	14	18	.	55	.
Bielizna trykotażowa	tys. *kg*	1 088	1 098	.	18	.
Pończochy i skarpetki	tys.tuz.	2 569	2 221	.	31	.
Inne trykotaże	tys. *kg*	1 163	1 855	.	15	.
Artykuły pasmanteryjne i szmuklerskie	,,	771	802	.	12	.
Stożki do kapeluszy	tys. szt.	4 690	3 817	6 353	7,5	9,4
Dywany, kilimy, gobeliny i chodniki	tys. *kg*	1 372	1 085	.	7,5	.
Artykuły powroźnicze	,,	3 029	2 756	.	9,1	.
Koronki i firanki	,,	436	461	.	9,2	.
Nici	,,	540	739	768	11	11
Wata	,,	1 721	1 388	.	2,9	.
Watolina	1000 *m*	1 298	1 525	.	2,5	.
Przemysł papierniczy						
Masa drzewna	tys. *t*	45	51	49	9,6	8,9
Celuloza siarczynowa	,,	.	55	55	17	16
Celuloza sodowa	,,	.	17	18	4,4	4,5
Tektura	,,	37	33	35	13	14
w tem surowa (do wyrobu papy dachowej)	,,	.	8,2	8,9	2,6	3,4
Papier	,,	128	136	.	86	.
w tem: gazetowy	,,	21	29	.	12	.
pakowy	,,	48	50	.	23	.
drukowy	,,	22	18	.	10	.
piśmienny	,,	.	21	.	17	.
bibułka	,,	.	3,4	.	9,2	.
Tapety	tys. rol.	4 216	3 275	.	2,5	.
Gilzy papierosowe	mil. szt.	.	5 163	.	9,5	.
Bibułka papierosowa w książeczkach	milj. książ.	.	162	.	5,0	.
Przemysł skórzany						
Skóry podeszwowe	*t*	11563	15790	18375	55	61
Krupony pasowe	,,	159	362	321	2,5	2,1
Blanki paskowe i rymarskie	,,	389	499	476	3,3	2,9
Faledry i juchty	,,	948	1 090		6,9	
Bukaty	tys. m^2	490	610		7,3	
Skóry cielęce	,,	727	1 026		13,9	
Lakiery	,,	22	108	71	1,7	1,0
Skóry baranie	tys. szt.	524	726	648	3,0	2,4
Szczecina	*t*	214	241		3,6	

a Ob. uwagę *a* na str. 79.

(dok. str. 82)

TABL. 12. PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH ARTYKUŁÓW PRZEMYSŁOWYCH[a] W POLSCE W LATACH 1929, 1934 i 1935 (dok.)

Wytwory	Ilość				Wartość w miljonach złotych	
	Jednostka	1929	1934	1935	1934	1935
Przemysł obuwniczy mechaniczny						
Obuwie skórzane	tys. par	1 735	2 289	2 161	31	.
Obuwie gumowe	,,	6 687	5 195	3 864	9,5	7,4
Śniegowce	,,	1 741	2 660	1 613	12,2	7,8
Kalosze	,,	2 136	1 796	1 699	5,2	4,9
Przemysł drzewny						
Bale	tys. m^3	696	1 054	.	44	.
Deski	,,	2 663	2 411	.	96	.
Kantówka	,,	346	339	.	16	.
Fryzy	,,	52	36	.	3,8	.
Dykty	,,	96	113	131	24	27
Forniery	tys. m^2	5 151	4 624	.	2,6	.
Wełna drzewna	t	7 972	4 826	.	0,5	.
Meble gięte	tys. szt.	2 508	1 303	.	7,5	.
w tem krzesła	,,	2 240	1 144	1 355	5,8	7,0
Deszczułki i tafle posadzkowe	tys. m^2	.	820	.	3,8	.
Ćwieki drewniane do obuwia	t	.	720	762	0,7	0,9
Przemysł spożywczy						
Piwo	tys. hl	2 786	1 172	1 065[b]	61	.
Mączka ziemniaczana (krochmal suchy)	tys. q	260[c]	232[d]	.	5,9[d]	.
Syrop ziemniaczany	,,	137[c]	118[d]	.	5,0[d]	.
Konserwy	,,	164	241	.	25,3	.
Wina owocowe	tys. hl	34	5,8	.	1,3	.
Miody do picia	,,	13	6,6	.	1,0	.

a Ob. uwagę *a* na str. 79. *b* Dane orjentacyjne Związku Właścicieli Browarów w Polsce. *c* Rok gospodarczy 1929/30. *d* Rok gospodarczy 1933/34.

TABL. 13. PRODUKCJA CUKRU W POLSCE W LATACH 1913/14, 1928/29 — 1935/36

Lata Kampanje Województwa	Liczba czynnych cukrowni	Przerobiono buraków	Wyprodukowano cukru				
			ogółem w wartości cukru: surowego	ogółem w wartości cukru: białego	rafinady	kryształu	żółtego (surowego)
		w tysiącach kwintali					
Polska . . . 1913/14	86	44 688	6 348	5 714	1 367	583	4 182
1928/29	71	43 903	7 454	6 709	824	4 118	1 963
1929/30	70	50 942	9 159	8 243	770	5 635	2 042
1930/31	69	46 330	7 756	6 980	631	4 858	1 658
1931/32	67	27 366	4 932	4 439	523	2 426	1 656
1932/33	64	23 651	4 178	3 760	336	2 417	1 119
1933/34	62	18 523	3 443	3 099	277	2 214	677
1934/35	63	25 801	4 460	4 014	245	3 256	564
1935/36	61	24 887	4 445	4 001	302	3 235	510
Woj. centralne	31	9 084	1 662	1 496	149	1 316	33
,, wschodnie	4	1 114	216	194	—	189	6
,, zachodnie	23	12 778	2 218	1 997	43	1 530	466
,, południowe	3	1 911	349	314	110	200	5

TABL. 14. PRODUKCJA SPIRYTUSU W POLSCE W LATACH 1909/10, 1928/29—1934/35

Kampanje Województwa	Ogółem	Gorzelnie rolnicze	Gorzelnie przemysłowe				
			Razem	melasowe	drożdżownie	owocowe	pejsachowe
			Liczba czynnych gorzelni				
Polska . . . 1909/10	2 466	2 433	33	.	.	.	.
1928/29	1 424	1 392	32	9	11	8	4
1929/30	1 471	1 445	26	3	11	11	1
1930/31	1 486	1 459	27	5	11	8	3
1931/32	1 425	1 400	25	3	12	10	—
1932/33	1 372	1 349	23	4	12	7	—
1933/34	1 324	1 302	22	5	7	10	—
1934/35	1 338	1 317	21	6	7	8	—
Woj. centralne . . .	307	298	9	5	4	—	—
„ wschodnie . .	67	67	—	—	—	—	—
„ zachodnie . . .	624	619	5	—	1	4	—
„ południowe . .	340	333	7	1	2	4	—
			Produkcja spirytusu w tysiącach litrów 100°				
Polska . . . 1909/10	259 554	253 563	5 991	.	.	.	.
1928/29	72 850	67 177	5 673	4 203	1 267	71	132
1929/30	87 804	82 952	4 852	3 916	896	29	11
1930/31	66 360	60 030	6 330	5 456	770	30	74
1931/32	42 227	39 348	2 879	2 248	573	58	—
1932/33	26 901	25 703	1 198	840	342	16	—
1933/34	45 024	40 594	4 430	4 102	288	40	—
1934/35	59 816	50 934	8 882	8 586	246	50	—
Woj. centralne . . .	20 073	13 160	6 913	6 867	46	—	—
„ wschodnie . .	2 571	2 571	—	—	—	—	—
„ zachodnie . . .	28 426	28 335	91	—	74	17	—
„ południowe . .	8 746	6 868	1 878	1 719	126	33	—

TABL. 15. PRODUKCJA CYGAR, PAPIEROSÓW I TYTONIU W POLSCE W LATACH 1928/29 — 1934/35

Lata Województwa	Liczba zakładów czynnych	Liczba robotników zatrudnionych 31.XII	Zużycie surowca		Produkcja			
			zagranicznego	krajowego	cygar i cygaretek	papierosów	tytoniu	tabaki
			w tonnach		w miljon. szt.		w tonnach	
Polska . 1928/29	18	12 063	19 369	2 047	74	10 324	13 997	.
1929/30	17	11 829	17 976	3 414	77	10 658	13 722	.
1930/31	17	10 205	15 766	3 672	62	8 858	12 757	.
1931/32	17	9 954	13 467	5 472	53	8 753	12 020	389
1932/33	16	8 425	11 642	5 233	39	8 010	10 299	342
1933/34	14	8 127	11 615	6 781	32	8 216	10 498	315
1934/35	14	7 443	9 884	6 758	33	5 801	10 904	282
Woj. centralne .	5	3 001	.	.	—	2 220	8 099	—
„ wschodnie .	1	203	.	.	—	261	101	—
„ zachodnie .	5	2 529	.	.	33	1 876	—	266
„ południowe	3	1 710	.	.	—	1 444	2 704	16

TABL. 16. PRODUKCJA ZAPAŁEK W POLSCE W LATACH 1928—1935

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
Zakłady czynne [a]	10	10	9	6	5	4	4	4
Robotnicy zatrudnieni [a]	2 324	2 685	2 376	1 285	1 010	777	778	789
Produkcja w tysiącach skrzyń po 5 000 pudełek	164	171	196	147	115	81	67	86

a Stan w dn. 31.XII.

TABL. 17. WRZECIONA I KROSNA W PRZĘDZALNIACH I TKALNIACH W POLSCE W LATACH 1929, 1933 i 1934

Działy produkcji	Wrzeciona w oddziałach przędzalniczych			Krosna w oddziałach tkackich		
	1929	1933	1934	1929	1933	1934
	w tysiącach					
Ogółem	**2 698,2**	**2 693,1**	**2 714,8**	**70,3**	**66,9**	**65,6**
Bawełniany	1 834,0	1 816,6	1 822,9	47,6	46,9	46,2
Wełniany	813,3	822,5	826,0	17,7	14,2	13,9
Lniany	18,1	21,4	33,3	0,6	1,7	1,7
Jutowy	29,4	28,7	28,7	1,8	1,6	1,6
Konopny	3,4	3,9	3,9	0,1	0,1	0,1
Jedwabny	—	—	—	2,5	2,4	2,1

TABL. 18. WRZECIONA W PRZEMYŚLE BAWEŁNIANYM W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1913, 1928 i 1934

Stan w dniu 31.VII

Państwa	1913 [a]	1928	1934	Państwa	1913 [a]	1928	1934
	w tysiącach				w tysiącach		
Ogółem	**143 449**	**165 103**	**156 878**				
w tem:				Belgja	1 492	2 070	2 106
Anglja	55 652	57 136	45 893	Hiszpanja	2 000	1 897	2 070
St. Zj. Am.	31 505	35 542	30 938	Polska	1 322	1 544	1 823
Francja	7 400	9 770	10 170	Szwajcarja	1 398	1 525	1 295
Niemcy	11 186	11 153	10 109	Holandja	479	1 111	1 236
Z.S.R.R.	7 668	7 311	9 800	Kanada	855	1 154	1 187
Indje Bryt.	6 084	8 703	9 572	Meksyk	700	840	862
Japonja	2 300	6 272	9 115	Austrja	4 909	1 014	774
Włochy	4 600	5 189	5 493	Szwecja	534	619	602
Chiny	1 009	3 504	4 680	Portugalja	480	503	452
Czechosłow.	.	3 663	3 627	Węgry	.	168	283
Brazylja	1 200	2 610	2 702	Finlandja	222	252	271

a Stan w dniu 31.VIII.

Źródło: *Statistiches Jahrbuch für das Deutsche Reich*, Berlin 1935.

TABL. 19. WSKAŹNIKI PRODUKCJI PRZEMYSŁOWEJ W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1924 — 1935

Rok 1928 = 100

Państwa	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
Wskaźnik produkcji światowej:												
z Z.S.R.R.[a] . . .	**82**	**88**	**90**	**96**	**100**	**107**	**96**	**87**	**77**	**87**	**95**	**106**
bez Z.S.R.R.[a] . .	**84**	**90**	**91**	**97**	**100**	**107**	**94**	**82**	**71**	**80**	**87**	**93**
Anglja	95	.	.	101	100	106	98	89	88	94	105	112
Austrja	70	81	81	92	100	103	87	76	66	68	74	82
Belgja	77	75	87	94	100	101	90	82	70	72	73	81
Czechosłowacja .	79	82	80	93	100	104	93	84	66	63	69	73
Danja	.	.	.	93	100	108	118	108	99	114	127	131
Francja	86	85	99	87	100	109	110	98	76	84	78	74
Holandja	.	77	79	88	100	103	94	81	64	71	72	68
Japonja	.	.	.	92	100	111	106	102	109	126	143	158
Kanada	70	76	85	90	100	108	92	77	63	65	79	88
Niemcy	.	80	81	101	100	101	87	68	54	62	81	93
Norwegja . . .	91	100	88	90	100	111	112	87	103	105	109	117
Polska	.	73	71	88	100	100	82	69	54	55	63	66
Rumunja	64	69	80	91	100	107	104	109	95	110	133	.
Stany Zjedn. Am.	86	94	97	95	100	107	86	73	58	68	72	81
Szwecja	.	87	89	92	100	106	102	89	84	87	106	.
Węgry	.	.	.	98	100	102	96	89	79	86	100	113
Włochy	.	.	.	.	100	109	100	85	73	81	88	.
Z.S.R.R.	29	49	70	80	100	126	165	203	230	251	297	367

a W r. 1913 — 73.

TABL. 20. PRODUKCJA ŚWIATOWA NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW GÓRNICZYCH, HUTNICZYCH I PRZEMYSŁOWYCH W LATACH 1913, 1927 – 1934

Artykuły	Jednostka	1913	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
Węgiel kamienny	milj. *t*	1 216	1 280	1 251	1 333	1 224	1 080	960	1 006	1 100
Węgiel brunatny	,,	127	197	214	227	192	176	164	166	178
Ropa naftowa .	,,	54	175	184	206	196	189	180	197	206
Sól	,,	19	24	25	27	26	24	23	25	26
Sole potasowe w przelicz. na K_2O	tys. *t*.	1 341	2 025	2 280	2 470	2 300	1 600	1 350	1 676	2 032
Ruda żelazna . .	milj. *t*	.	173	176	202	182	119	76	91	119
Surowiec żelaza .	,,	79	87	89	99	80	56	40	49	63
Stal	,,	77	102	110	121	95	70	51	68	82
Cynk	tys. *t*	976	1 307	1 401	1 452	1 394	995	782	989	1 178
Miedź	,,	1 030	1 519	1 707	1 910	1 589	1 384	935	1 043	1 280
Ołów	,,	1 194	1 771	1 762	1 825	1 699	1 413	1 176	1 173	1 330
Cyna	,,	133	164	185	190	179	152	105	106	122
Aluminjum . . .	,,	63	210	240	273	265	217	153	141	169
Złoto	tys. *kg*	808	591	600	609	642	683	745	788	846
Srebro	,,	6 964	7 928	8 039	8 243	7 732	6 023	5 176	5 189	5 786
Siarka	tys. *t*	959	2 567	2 445	2 841	3 070	2 627	1 391	1 980	1 970
Cement	milj.*t*	.	67,6	72,0	75,6	72,0	62,2	49,3	48,5	.
Samochody . . .	**tys.szt.**	.	**4 185**	**5 248**	**6 315**	**4 145**	**3 028**	**1 979**	**2 684**	**3 745**
Kauczuk	**tys. *t***	**114**	**626**	**673**	**882**	**839**	**812**	**721**	**863**	**1 031**

(dok. str. 86)

TABL. 20. PRODUKCJA ŚWIATOWA NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW GÓRNICZYCH, HUTNICZYCH I PRZEMYSŁOWYCH W LATACH 1913, 1927–1934 (dok.)

Artykuły	Jednostka	1913	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
Bawełna-włókno[a] [b]	tys. *t*	4789[c]	5 163	5 806	5 744	5 620	5 950	5 170	5 750	5 100
Len-włókno[a] [b] . .	,,	758[c]	448	537	610	630	684	598	678	680
Konopie włókno[a] [b]	,,	559[c]	550	551	531	495	394	338	330	300
Juta	,,	1546[c]	1 853	1 803	1 880	2 038	1 011	1 289	1 461	1 450
Wełna	,,	1393	1 662	1 744	1 752	1 698	1 705	1 695	1 659	.
Jedwab naturalny	,,	29,3[d]	53,7	58,4	61,4	59,6	58,0	52,6	54,1	.
Jedwab sztuczny	,,	16,2	133,8	165,3	198,9	192,6	224,6	240,2	349,7	413,8
Celuloza i masa drzewna . . .	milj. *t*	8,5	14,6	15,3	17,1	16,7	15,1	14,3	16,0	.
Papier i tektura .	,,	11,4	20,1	21,5	23,1	21,7	20,0	18,4	20,3	.
Kawa[a]	tys. *t*	1 208	1 602	1 863	2 417	2 340	2 397	2 035	2 362	2 498
Herbata	,,	379	456	474	498	455	466	492	453	.
Cukier:										
trzcinowy[a] [e] . .	milj. *t*	9,6[c]	16,7	17,5	18,5	18,6	17,5	18,1	16,7	16,9
buraczany[a] [e] .	,,	7,9[c]	7,9	8,5	9,3	9,3	11,3	8,7	7,8	8,9
Wino[a]	milj. *hl*	141[c]	161	183	179	155	171	180	170	211

a Lata gospodarcze. *b* Zbiory światowe nasienia: bawełny, lnu i konopi ob. dział VI, tabl. 10, str. 45. *c* 1909 — 1913 (przeciętnie rocznie). *d* 1911 — 1915 (przeciętnie rocznie). *e* W wartości cukru surowego.

Źródło: *Annuaire Statistique de la Société des Nations 1934/35*, Genewa 1935.

TABL. 21. PRODUKCJA NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW GÓRNICZYCH, HUTNICZYCH I PRZEMYSŁOWYCH W NIEKTÓRYCH KRAJACH W LATACH 1913, 1928, 1933 i 1934

Kraje	1913	1928	1933	1934
Węgiel kamienny w miljonach tonn				
Prod. światowa	**1 216**	**1 251**	**1 006**	**1 100**
w tem:				
Stany Zj. Am.	517	523	348	376
Anglja . . .	292	241	210	225
Niemcy[a] . .	141	151	110	125
Z.S.R.R. . .	30	36	76	94
Francja . . .	44	51	47	48
Japonja . .	21	34	33	37
Polska . . .	41	41	27	29
Belgja . . .	23	28	25	26
Indje Bryt. .	16	22	18	20
Holandja .	2	11	13	12
Zw.Płd.-Afr.	8	13	11	12
Zagłębie Saary	13	13	11	11
Czechosłow.	14	15	11	11
Kanada . .	13	12	8	10
Australja . .	13	12	9	.
Hiszpanja . .	4	6	6	5
Węgiel brunatny w miljonach tonn				
Prod. światowa	**127**	**214**	**166**	**178**
w tem:				
Niemcy . . .	87	166	127	137
Czechosłow.	23	20	15	15

Kraje	1913	1928	1933	1934
Węgiel brunatny w miljonach tonn (dok.)				
Węgry . . .	5,5	6,5	5,9	6,2
Jugosławja .	2,8	4,7	3,8	3,9
Kanada . .	0,2	3,5	3,1	2,9
Austrja . . .	2 6	3,3	3,0	2,9
Polska . . .	0,2	0,1	0,0	0,0
Ropa naftowa w miljonach tonn				
Prod. światowa	**54**	**184**	**197**	**206**
w tem:				
Stany Zj. Am.	34	124	123	123
Z.S.R.R. .	9	12	21	24
Wenezuela .	.	15	17	20
Rumunja . .	1,8	4,3	7,4	8,5
Iran	0,2	5 8	7,2	6,9
Indje Holend.	1,5	4,3	5,5	6,0
Meksyk . .	3,8	7,6	5,1	5,7
Kolumbia .	.	2,8	1,8	2,4
Peru	0,3	1,6	1,8	2,2
Argentyna .	0,0	1,3	2,0	2,0
Trynidad . .	0,1	1,1	1,3	1,5
Indje Bryt. .	1,1	1,2	1,2	1,3
Polska . . .	1,1	0,7	0,6	0,5
Niemcy . . .	0,1	0,1	0,3	0,3

Uwagi ob. str. 92.

(c. d. str. 87)

TABL. 21. PRODUKCJA NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW GÓRNICZYCH, HUTNICZYCH I PRZEMYSŁOWYCH W NIEKTÓRYCH KRAJACH W LATACH 1913, 1928, 1933 i 1934 (c. d.)

Kraje	1913	1928	1933	1934
Ropa naftowa w miljonach tonn (dok.)				
Borneo . . .	.	0,8	0,3	0,3
Egipt	0.0	0.3	0.2	0.2
Japonja . .	0,3	0,3	0,2	0,2
Sól w tysiącach tonn				
Prod. światowa	**19300**	**24800**	**27400**	**28450**
w tem:				
Stany Zj. Am.	4 369	7 325	6 899	6 905
Z.S.R.R. . .	1 998	2 453	2 947	.
Anglja . . .	2 284	1 978	2 402	2 560
Niemcy . . .	2 782	2 909	2 280	2 276
Francja . . .	1 281	2 115	2 130	2 099
Indje Bryt. .	1 497	1 540	1 740	1 995
Włochy . . .	644	903	1 054	1 040
Hiszpanja . .	610	983	929	.
Japonja . .	640	638	631	695
Polska . . .	189	548	450	506
Mandżurja .	.	252	310	.
Rumunja . .	335	343	278	310
Kanada . .	91	272	263	294
Indochiny .	175	161	146	160
Indje Holend.	248	280	109	.
Sole potasowe w przeliczeniu na K_2O w tysiącach tonn				
Prod. światowa	**1 341**	**2 280**	**1 676**	**2 032**
w tem:				
Niemcy . . .	1 268	1 691	1 026	1 220
Francja . . .	58	447	322	379
Stany Zj. Am.	.	54	130	131
Hiszpanja . .	.	24	93	110
Z.S.R.R. . .	.	.	36	95
Polska . . .	.	58	58	71
Ruda żelazna w miljonach tonn				
Prod. światowa	.	**175,8**	**91,4**	**118,9**
w tem:				
Francja . . .	43,1	49.2	30,2	32,0
Stany Zj. Am.	63,0	64,4	18.0	25,5
Z.S.R.R. . .	10,3	6,1	14,5	21,7
Anglja . . .	16,3	11,4	7,6	10,8
Szwecja . .	7,5	4,7	2,7	5,3
Niemcy . . .	7,3	6,5	2,6	4.7
Luksemburg	7,3	7,0	3,4	3,8
Hiszpanja . .	10,8	5,8	1.8	2,0
Indje Bryt. .	0,4	2,1	1.2	1,9
Algier . . .	1,3	2,0	0,8	1,3
Chiny . . .	0,4	1,3	1,3	.
Australja . .	0,2	0,7	0,7	1,3
Zw. Malajski	.	0,7	0,8	1.2
Mandżurja .	.	0,7	1,2	.
Czechosłow. .	1,8	1,9	0,4	0,5
Włochy . . .	0,6	0,6	0,5	0,5
Austrja . . .	2,0	1,9	0,3	0,5
Polska . . .	0,5	0,7	0,2	0,2

Kraje	1913	1928	1933	1934
Surowiec żelaza w miljonach tonn				
Prod. światowa	**78,8**	**88,7**	**49,4**	**62,6**
w tem:				
Stany Zj. Am.	31,5	38,7	13,6	16,3
Z.S.R.R. . .	4,2	3,4	7,1	10.4
Niemcy [a] . .	10,9	11,8	5.3	8,7
Francja . . .	8,9	10,1	6,4	6,2
Anglja . . .	10,4	6,7	4,2	6,1
Belgja . . .	2,5	3,9	2,7	2,9
Luksemburg	2,7	2,8	1,9	2,0
Japonja . .	0,2	1,1	1,5	1,9
Zagłębie Saary	1,4	1,9	1,6	1,8
Indje Bryt. .	0,2	1,1	1,1	1,4
Czechosłow. .	1,1	1,6	0,5	0,6
Włochy . . .	0,4	0,6	0,6	0,6
Szwecja . .	0,7	0,4	0,3	0,6
Kanada . .	1,0	1,1	0,3	0,4
Polska . . .	1,1	0.7	0,3	0,4
Hiszpanja . .	0,4	0,6	0,3	0,3
Stal w miljonach tonn				
Prod. światowa	**76,6**	**110,0**	**68,2**	**81,9**
w tem:				
Stany Zj. Am.	31,8	52,4	23,6	26,4
Niemcy [a] . .	12,2	14,3	7,6	11,9
Z. S. R. R. .	4,2	4,3	6,8	9.6
Anglja . . .	7,8	8,7	7,1	9,0
Francja . . .	7,0	9,5	6,6	6,1
Japonja . .	0,2	2,0	3,3	3,8
Belgja . . .	2,5	3,9	2,7	2,9
Zagłębie Saary	2,1	2,1	1,7	1,9
Luksemburg	1,3	2,6	1,8	1,9
Włochy . . .	0,9	2,0	1,8	1,9
Czechosłow. .	1,2	2,0	0,7	1,0
Szwecja . .	0,8	0,6	0,6	0,9
Polska . . .	1,7	1,4	0,8	0,9
Indje Bryt. .	0,1	0,4	0,7	0,8
Kanada . .	1,1	1,3	0,4	0,8
Hiszpanja . .	0,2	0,8	0,5	0,5
Wyroby walcowane z żelaza i stali w miljonach tonn				
Stany Zj. Am.	25,2	38,3	17,0	19,3
Niemcy [a] . .	13,8	10,6	5,6	8,4
Z.S.R.R. . .	4,0	3,4	4,9	7,0
Anglja . . .	7,0	7,6	5,4	6,7
Francja . . .	3,6	6,5	4,7	4,4
Japonja . .	0,3	1,7	2,9	3,1
Belgja . . .	2,2	3,2	2,1	2,2
Włochy . . .	1,0	1,8	1,5	1,6
Zagłębie Saary	1,5	1,5	1,2	1,4
Luksemburg	0,7	1,7	1,3	1,4
Szwecja . .	0,4	0,4	0,5	0,6
Polska . . .	1,2	1,0	0,6	0,6
Kanada . .	1,0	1,0	0,3	0,6
Czechosłow.	0,6	.	.	0,5
Austrja . . .	.	0,5	0,2	0,2

Uwagi ob. str. 92.

(c. d. str. 88)

TABL. 21. PRODUKCJA NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW GÓRNICZYCH, HUTNICZYCH I PRZEMYSŁOWYCH W NIEKTÓRYCH KRAJACH W LATACH 1913, 1928, 1933 i 1934 (c. d.)

Kraje	1913	1928	1933	1934
Cynk w tysiącach tonn				
Prod. światowa	**976**	**1 401**	**989**	**1 178**
w tem:				
Stany Zj. Am.	315	547	279	330
Belgja . . .	204	206	137	175
Kanada . .	3	74	83	123
Polska . . .	192	162	83	93
Niemcy . . .	111	98	51	73
Australja . .	4	51	55	60
Francja . . .	64	93	52	51
Anglja . . .	26	56	46	46
Norwegja .	9	6[b]	45	45
Meksyk . .	.	11	27	37
Japonja . .	6	19	31	32
Z.S.R.R. . .	.	2	17	26
Włochy . . .	.	11	23	24
Holandja . .	24	27	19	20
Miedź w tysiącach tonn				
Prod. światowa	**1 030**	**1 707**	**1 043**	**1 280**
w tem:				
Chile . . .	20	275	157	247
Stany Zj. Am.	604	911	227	241
Kanada . .	19	57	118	152
Rodezja Płn.	1	6	106	140
Kongo Belg. .	7	113	67	110
Japonja . .	67	68	69	68
Niemcy . . .	42	49	50	53
Jugosławja .	6	15	40	44
Meksyk . .	44	46	40	44
Z.S.R.R. . .	34	19	33	44
Belgja . . .	1	10	35	30
Peru	28	52	25	27
Hiszpanja . .	31	28	17	15
Anglja . . .	52	20	11	11
Ołów w tysiącach tonn				
Prod. światowa	**1 194**	**1 762**	**1 173**	**1 330**
w tem:				
Stany Zj. Am.	420	709	248	282
Australja . .	116	158	209	203
Meksyk . .	56	216	120	171
Kanada . .	17	137	116	145
Niemcy . . .	147	87	117	120
Indje Bryt. .	7	80	73	73
Hiszpanja . .	199	131	88	73
Belgja . . .	51	63	62	65
Włochy . . .	22	21	25	42
Z.S.R.R. . .	.	3	14	28
Tunis . . .	.	18	15	27
Francja . . .	29	23	20	17
Argentyna .	1	8	10	19
Jugosławja .	9	10	6	10
Polska . . .	45	37	12	10

Kraje	1913	1928	1933	1934
Cyna w tysiącach tonn				
Prod. światowa	**133**	**185**	**106**	**122**
w tem:				
Zw. Malajski	67	101	55	51
Anglja . . .	24	50	19	27
Holandja .	.	1[b]	5	14
Indje Holend.	16	14	9	11
Chiny . . .	8	8	8	8
Niemcy . . .	12	7	5	.
Belgja . . .	.	1	3	3
Australja . .	5	3	2	2
Japonja . .	.	1	1	1
Aluminjum w tysiącach tonn				
Prod. światowa	**63**	**240**	**141**	**169**
w tem:				
Niemcy . . .	1	32	18	37
Stany Zj. Am.	21	95	39	34
Francja . . .	15	26	14	16
Norwegja . .	2	25	15	16
Kanada . .	6	25	16	16
Z.S.R.R. . .	.	.	4	14
Anglja . . .	8	10	11	13
Włochy . . .	1	4	12	12
Szwajcarja .	9	20	8	8
Austrja . . .	2	4	2	2
Hiszpanja . .	.	1	1	1
Złoto w tysiącach *kg*				
Prod. światowa	**808**	**600**	**788**	**846**
w tem:				
Zw. Płd.-Afr.	274	322	343	326
Z.S.R.R.[c] .	40	25	81	120
Kanada . .	25	59	92	92
Stany Zj. Am.	134	67	72	86
Australja . .	69	14	26	27
Rodezja Płd.	21	18	20	21
Meksyk . .	29	22	20	21
Japonja . .	5	10	14	15
Korea . . .	5	5	12	12
Kongo Belg.	1	4	10	12
Kolumbja .	4	4	9	11
Filipiny . .	.	3	10	11
Rio de Oro .	.	5	10	10
Indje Bryt. .	18	12	10	10
Szwecja . .	0	1	9	8
Chile	0	1	5	7
Nowa Gwinea	.	2	4	7
N. Zelandja .	11	4	5	5
Brazylja . .	3	3	4	3
Rumunja . .	.	2	4	3
Francja . . .	3	2	3	3
Afr. Zach. Fr.	.	0	2	3

Uwagi ob. str. 92. (c. d. str. 89)

TABL. 21. PRODUKCJA NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW GÓRNICZYCH, HUTNICZYCH I PRZEMYSŁOWYCH W NIEKTÓRYCH KRAJACH W LATACH 1913, 1928, 1933 i 1934 (c. d.)

Kraje	1913	1928	1933	1934
Srebro w tysiącach *kg*				
Prod. światowa	**6 964**	**8 039**	**5 189**	**5 786**
w tem:				
Meksyk . .	2 199	3 376	2 118	2 306
Stany Zj. Am.	2 078	1 800	719	1 020
Kanada . .	981	682	472	511
Peru	260	679	228	323
Japonja . .	145	160	186	217
Indje Bryt. .	.	231	189	181
Niemcy . . .	155	162	197	173
Boliwja . .	126	175	170	162
Hiszpanja . .	132	79	91	56
Korea . . .	0,5	2	22	31
Zw. Płd.-Afr.	29	32	33	31
Indje Holend.	14	63	27	24
Szwecja . .	2	2	29	23
Włochy . . .	13	24	11	11
Francja . . .	16	23	9	9
Polska . .	.	6,9	1,3	0,7
Siarka w tysiącach tonn				
Prod. światowa	**959**	**2 445**	**1 980**	**1 970**
w tem: . .				
Stany Zj. Am.	499	2 014	1 429	1 444
Włochy . . .	385	328	402	370
Japonja . .	59	70	114	128
Indje Holend.	.	0,4	11	12
Hiszpanja . .	7	16	11	.
Chile . . .	7	16	.	.
Formoza . .	2	1	.	.
Cement w tysiącach tonn				
Prod. światowa	.	**72 000**	**48500**	.
w tem:				
Stany Zj. Am.	15 853	30 445	10905	13350
Niemcy[a] . .	.	7 576	3 464	5 989
Anglja . . .	2 923[d]	4 400	4 470	5 280
Francja . . .	1 930	4 240	.	.
Japonja . .	742[e]	3 841	4 784	5 019
Włochy . . .	.	3 077	3 535	4 018
Z.S.R.R. .	1 907	1 903	2 732	3 600
Belgja . . .	.	3 046	1 950	1 900
Hiszpanja . .	512	1 542	1 407	.
Czechosłow.	.	809	850	.
Danja . . .	495	779	554	770
Szwajcarja .	481	630	751	
Indje Bryt. .	.	568	623	749
Polska . .	.	1 098	411	716
Szwecja . . .	390	468	403	600
Kanada . .	1 375	1 759	383	553
Argentyna .	.	233	514	.
Zagłębie Saary	.	137	111	155

Kraje	1913	1928	1933	1934
Samochody w tysiącach sztuk				
Prod. światowa	.	**5 248**	**2 684**	**3 745**
w tem:				
Stany Zj. Am.	485	4 359	1 920	2 779
Anglja . . .	34	217	296	355
Francja . . .	.	224	191	189
Niemcy . . .	20	114	102	169
Kanada . .	18	242	66	117
Z.S.R.R. .	.	1	50	72
Włochy . . .	.	55	42	46
Czechosłow.	.	13	9	9
Austrja . . .	.	10	2	2
Kwas siarkowy w przeliczeniu na 66° Bé w tysiącach tonn				
Stany Zj. Am.	.	.	2 950	.
Niemcy . . .	.	1 555	1 207	.
Japonja . .	.	.	1 169	1 200
Anglja . . .	.	974	868	900
Włochy . . .	.	704	678	780
Francja . . .	.	1 080	540	600
Z.S.R.R. .	.	188	570	.
Belgja . . .	.	438	.	.
Kanada . .	.	87	167	186
Szwecja . .	.	121	127	.
Polska . . .	.	193	100	106
Hiszpanja . .	.	144	102	.
Kauczuk w tysiącach tonn				
Prod. światowa[f]	**114**	**673**	**863**	**1 031**
w tem:				
Zw. Malajski	33	304	453	475
Indje Holend.	5	233	285	384
Cejlon . . .	11	59	65	80
Borneo Bryt.	1	18	19	29
Indochiny .	.	9	16	20
Siam	.	4	7	18
Indje Bryt. .	1	12	5	12
Bawełna-włókno w tysiącach tonn[g h]				
Prod. światowa	**4 789**	**5 806**	**5 750**	**5 100**
w tem:				
Stany Zj. Am.	2 826	3 139	2 829	2 089
Indje Bryt. .	777	1 049	920	872
Chiny . . .	.	534	591	675
Z.S.R.R. .	.	255	409	418
Egipt	315	362	385	351
Brazylja . .	91[i]	120	225	280
Peru	.	487	60	.
Meksyk . .	44[f]	60	56	45
Argentyna .	1[f]	29	43	45
Sudan Bryt. .	3	31	29	45
Uganda . .	4	37	50	40

Uwagi ob. str. 92.

(c. d. str. 90)

TABL. 21. PRODUKCJA NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW GÓRNICZYCH, HUTNICZYCH I PRZEMYSŁOWYCH W NIEKTÓRYCH KRAJACH W LATACH 1913, 1928, 1933 i 1934 (c. d.)

Kraje	1913	1928	1933	1934
Bawełna-włókno w tysiącach tonn [g h] (dok.)				
Korea	4	33	30	30
Turcja (część azjatycka)	22[k]	25	28	17
Iran	24[i]	20	.	.
Kongo Belg.	.	7	.	.
Haiti	2	5	.	.
Len-włókno w tysiącach tonn [g h]				
Prod. światowa	**758**	**537**	**678**	**680**
w tem:				
Z.S.R.R.	513	324	550	530
Polska	42	52	27	31
Litwa	24	35	18	22
Belgja	24[i]	22	17	21
Łotwa	30	15	12	16
Francja	18	33	9	13
Jugosławja	.	7	10	11
Rumunja	.	1,8	6,3	7,5
Estonja	16,9	7,8	5,2	7,1
Czechosłow.	.	10,1	3,6	5,6
Holandja	7,8	13,9	3,9	4,5
Irlandja Płn.	8,7	6,0	2,2	3,7
Włochy	2,9	2,1	1,8	2,1
Węgry	2,9	1,3	3,4	1,0
Konopie-włókno w tysiącach tonn [g h]				
Prod. światowa	**559**	**551**	**330**	**300**
w tem:				
Z.S.R.R.	329	353	154	141
Włochy	84	86	59	61
Jugosławja	.	18	28	38
Rumunja	.	16	26	23
Korea	8	21	20	18
Polska	21	20	10	10
Czechosłow.	.	7	5	6
Juta w tysiącach tonn [h]				
Prod. światowa	**1 546**	**1 803**	**1 461**	**1 450**
w tem:				
Indje Bryt.	1 528	1 797	1 454	1 445
Wełna w tysiącach tonn [h]				
Prod. światowa	**1 393**	**1 744**	**1 659**	.
w tem:				
Australja	323	439	449	463
Stany Zj. Am.	142	174	204	199
Argentyna	151	157	175	172
N. Zelandja	82	123	136	133
Zw. Płd.-Afr.	72	132	129	113
Z.S.R.R.	145	178	63	64
Urugwaj	60	63	50	59

Kraje	1913	1928	1933	1934
Wełna w tysiącach tonn [h] (dok.)				
Anglja	62	52	54	52
Indje Bryt.	30	45	45	45
Hiszpanja	32	38	35	34
Rumunja	21	26	25	.
Francja	37	21	20	19
Turcja	27	19	18	17
Algier	16	17	.	.
Chile	8	15	15	15
Niemcy	20	15	14	15
Jugosławja	16	12	14	14
Polska	6	4	4	.
Jedwab naturalny w tysiącach tonn [l]				
Prod. światowa	**29,3**	**58,4**	**54,1**	.
w tem:				
Japonja	14,1[e]	39,7	42,2	43,4
Chiny[f]	9,0[m]	10,2	4,6	3,1
Włochy	3,6	4,8	3,4	.
Korea	0,1	0,9	1,6	.
Z.S.R.R.	.	1,2	1,2	.
Jedwab sztuczny w tysiącach tonn				
Prod. światowa	**16,2**	**165,3**	**349,7**	**413,8**
w tem:				
Stany Zj. Am.	0,7	44,4	94,6	95,4
Japonja	.	7,5	44,7	69,2
Włochy	0,2	26,0	37,2	48,3
Z.S.R.R.	.	0,2	45,0	.
Anglja	5,2	24,6	38,1	42,2
Niemcy	3,5	22,2	32,8	41,6
Francja	2,9	13,6	25,5	32,1
Holandja	.	6,8	8,7	10,0
Szwajcarja	0,1	4,6	4,2	4,6
Kanada	.	1,6	3,5	4,6
Polska	.	2,4	3,7	4,4
Belgja	2,9	6,8	4,9	4,3
Celuloza i masa drzewna w tysiącach tonn				
Prod. światowa	**8 485**	**15 260**	**16 020**	.
w tem:				
Stany Zj. Am.	2 657	4 092	3 898	3 910
Kanada	763	3 193	2 703	3 208
Szwecja	1 186	1 900	2 563	2 871
Niemcy	1 484	1 986	1 783	2 032
Finlandja	299	896	1 379	1 545
Norwegja	668	882	855	.
Japonja	76	583	647	729
Z.S.R.R.	211	172	472	.
Austrja	550	311	310	319
Polska	.	97	99	123

Uwagi ob. str. 92.

(c. d. str. 91)

TABL. 21. PRODUKCJA NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW GÓRNICZYCH, HUTNICZYCH I PRZEMYSŁOWYCH W NIEKTÓRYCH KRAJACH W LATACH 1913, 1928, 1933 i 1934 (c. d.)

Kraje	1913	1928	193	1934
Papier i tektura w tysiącach tonn				
Prod. światowa	**11420**	**21480**	**20310**	.
w tem:				
Stany Zj. Am.	4780	10106[b]	8 337	8 331
Kanada . .	550[e]	2 585	2 195	2 784
Niemcy . . .	1981[n]	2 547	2 375	2 650
Szwecja . .	333	600	721	750
Japonja . .	105[e]	523	600	.
Z.S.R.R. . .	350	426	499	560
Finlandja .	227	358	455	.
Włochy . . .	260	324	364	428
Holandja .	234	418	397	.
Norwegja . .	194[i]	376	351	350
Austrja . . .	258	286	230	231
Belgja . . .	169	181	165	164
Polska . . .	65	156	142	157
Kawa w tysiącach tonn[gh]				
Prod. światowa	**1 208**	**1 863**	**2 362**	**2 498**
w tem:				
Brazylja . .	795	1 101	1 536	1 777
Kolumbja .	46	182	220	203
Indje Holend.	71[f]	121	133	106
Wenezuela .	51	50	46	57
Gwatemala .	48[fo]	62	50	48
Salwador . .	31[p]	68	46	45
Meksyk . .	35[j]	42	44	35
Herbata w tysiącach tonn[h]				
Prod. światowa	**379**	**474**	**453**	.
w tem:				
Indje Bryt. .	127	183	174	.
Cejlon . . .	86	107	98	99
Indje Holend.[f]	30	73	75	.
Chiny[f] . . .	90	56	42	47
Japonja . . .	32	39	44	.
Cukier trzcinowy w wartości cukru surowego w tysiącach tonn[gh]				
Prod. światowa	**9571**	**17480**	**16704**	**16880**
w tem:				
Indje Bryt. .	2404	3 269	4 759	5 148
Kuba . . .	2101	4 107	2 027	2 311
Filipiny . .	370[r]	733	1 192	1 400
Wyspy Hawaj.	516	814	939	934
Portoriko . .	330	678	757	890
Japonja i Formoza . . .	239	666	714	756
Australja . .	196[s]	517	540	651
Brazylja . .	280	847	970	650
Jawa . . .	.	2 924	1 373	617
Peru	184	375	388	433
San Domingo	95[j]	374	365	389
Zw. Płd.-Afr.	83	224	326	355
Argentyna .	176	415	346	316

Kraje	1913	1928	1933	1934
Cukier trzcinowy w wartości cukru surowego w tysiącach tonn[gh] (dok.)				
Antylle Bryt.	.	188	228	.
Mauritius .	221	218	247	262
Meksyk . .	148	186	188	188
Stany Zj. Am.	265	64	202	186
Egipt	61	92	170	154
Cukier buraczany w wartości cukru surowego w tysiącach tonn[gh]				
Prod. światowa	**7 939**	**8 520**	**7 807**	**8 873**
w tem:				
Stany Zj. Am.	629	1 066	1 324	1 602
Niemcy . .	1 872	1 675	1 091	1 429
Z.S.R.R.[t] .	1 435	955	828	1 084
Francja . . .	733	863	1 022	943
Czechosłow. .	.	1 255	637	516
Anglja . . .	.	209	360	506
Polska . . .	686	561	417	343
Włochy . .	210	283	323	305
Szwecja . .	139	145	235	305
Holandja . .	224	254	230	278
Danja . . .	115	137	181	244
Belgja . . .	260	269	258	243
Hiszpanja . .	105	195	233	220
Austrja . . .	.	110	165	171
Rumunja . .	34	137	63	161
Węgry . . .	454	187	103	136
Jugosławja .	9	84	85	75
Spirytus w tysiącach *hl*[u]				
Francja . . .	2 954	2 153	4 223	4 707
Niemcy . . .	3 753	2 806	3 003	3 583
Stany Zj. Am.	3 659	3 197	2 185	.
Anglja . . .	1 308	897	1 066	.
Czechosłow.	.	595	958	964
Polska . . .	.	663	432	450
Włochy . . .	349	459	450	373
Szwecja . .	227	193	332	331
Węgry . . .	.	407	299	.
Austrja . . .	.	258	230	200
Holandja . .	393	320	294	186
Kanada . .	167	302	.	.
Belgja . . .	368	216	162	.
Cygara i cygaretki[u] w miljonach sztuk				
Niemcy[a] . .	8 000[c]	6989[b]	7 268	8 201
Stany Zj. Am.	8531	6972[b]	4 510	.
Holandja . .	1091	1346[b]	1 409	1 428
Szwecja . .	179	180	190	194
Polska . . .	.	74	32	33
Zagłębie Saary	.	.	17	.
w tysiącach *kg*				
Włochy . . .	11 366	6 849	4 069	.
Francja . . .	2 517	.	914	.

Uwagi ob. str. 92.

(dok. str. 92)

TABL. 21. PRODUKCJA NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW GÓRNICZYCH HUTNICZYCH I PRZEMYSŁOWYCH W NIEKTÓRYCH KRAJACH W LATACH 1913, 1928, 1933 i 1934 (dok.)

Kraje	1913	1928	1933	1934
Papierosy w miljardach sztuk				
Stany Zj. Am.	15,6	119,0[b]	114,9	.
Niemcy . . .	12,4	33,1[b]	33,7	36,0
Polska . . .	.	10,3	8,2	5,8
Austrja . . .	2,0	5,1[b]	5,4	.
Holandja . .	2,1	3,2[b]	3,9	3,9
Szwecja . .	0,4	1,7[b]	1,8	1,9
w miljonach *kg*				
Francja . . .	3,8	16,1[b]	17,5	.
Włochy . . .	3,7	14,7	13,2	.
Australja . .	1,3	2,4	2,0	.
Szwecja . .	.	1,1	.	.
Tytoń w tysiącach tonn *hu*				
Stany Zj. Am.	186,4	153,2[b]	138,8	.
Niemcy . .	.	36,2[b]	32,0	30,7
Japonja . .	24,6	23,3[b]	23,9	.
Polska . . .	.	14,0	10,5	10,9
Holandja . .	16,0	11,3[b]	12,7	10,5

Kraje	1913	1928	1933	1934
Tytoń w tysiącach tonn (dok.) *hu*				
Węgry . . .	20,1	9,1	.	.
Włochy . . .	6,1	8,2[b]	6,9	6,6
Austrja . . .	3,9	5,1[b]	3,5	.
Szwecja . .	0,3	1,0[b]	1,0	1,0
Wino w miljonach *hl* *hu*				
Prod. światowa	**141,1**	**183,2**	**170,1**	**211,0**
w tem:				
Francja . . .	50,2	60,3	51,8	78,1
Włochy . . .	46,0	46,8	33,0	30,5
Algier . . .	7,9	13,7	16,7	22,0
Hiszpanja . .	14,9	22,1	19,8	21,7
Portugalja .	4,1[w]	4,6	9,3	10,8
Rumunja . .	1,4	7,1	7,5	8,7
Argentyna .	4,4	8,3	7,5	.
Niemcy . . .	1,5[i]	2,1	1,8	4,5
Jugosławja .	.	4,3	2,9	3,9
Grecja . .	3,8[e]	3,1	3,9	3,6
Chile . . .	2,1	3,3	3,2	.
Bułgarja . .	0,3[e]	1,7	2,4	2,6
Węgry . . .	2,0[l]	3,1	3,1	2,5

a Bez Zagłębia Saary. *b* 1929. *c* Szacunek. *d* 1907. *e* 1914. *f* Szacunek na podstawie wywozu. *g* Lata gospodarcze. *h* Zamiast r. 1913 przeciętna 1909 — 1913. *i* 1911 — 1913. *j* 1910—1913. *k* 1910. *l* Zamiast r. 1913 przeciętna 1911—1915. *m* 1913. *n* 1912. *o* 1912—1913. *p* 1909. *r* 1913/14. *s* 1909—1911. *t* Lata kalendarzowe — cukier biały. *u* Lata kalendarzowe i gospodarcze. *w* 1911.

Źródła: *Annuaire Statistique de la Société des Nations 1934/35*, Genewa 1935; *Statistisches Jahrbuch für das Deutsche Reich*, Berlin 1935; *The Mineral Industry of the British Empire and Foreign Countries*, Londyn 1935; roczniki statystyczne poszczególnych państw.

TABL. 22. STATKI NOWOZBUDOWANE[a] W LATACH 1913, 1928 — 193

Kraj budowy	1913	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
	w tysiącach tonn rejestrowych brutto								
Ogółem . . .	**3 333**	**2 699**	**2 793**	**2 889**	**1 617**	**727**	**489**	**967**	**1 302**
w tem:									
Wielka Brytanja	1 932	1 446	1 523	1 479	502	188	133	460	499
Niemcy	465	376	249	246	104	81	42	74	226
Japonja	65	104	164	151	84	54	74	152	146
Danja	41	139	111	137	126	22	34	62	122
Szwecja	19	107	107	132	113	43	61	50	106
Holandja	104	167	187	153	120	26	36	47	57
Francja	176	81	82	101	103	89	34	16	43
Stany Zjedn. Am.	276	91	126	247	206	144[b]	11[b]	25[b]	33[b]
Norwegja . . .	51	10	40	54	18	11	10	19	26
Włochy	50	59	71	88	165	47	17	27	23

a Statki handlowe o pojemności powyżej 100 brutto rejestrowych tonn. *b* Statki morskie.

Uwaga. Światowa flota handlowa morska ob. dział XI, tabl. 23, str. 131.

TABL. 23. RUCH BUDOWLANY W MIASTACH W POLSCE W LATACH 1932—1935[a]

A. Budynki i kubatura

Rodzaj budynków Lata Województwa	Liczba budynków				Kubatura budynków (w tysiącach m^3)			
	rozpoczętych		zakończonych		rozpoczętych		zakończonych	
	nowe	nadbudowy i dobudowy	nowe	nadbudowy i dobudowy	nowe	nadbudowy i dobudowy	nowe	nadbudowy i dobudowy
Wszystkie miasta[b]								
Budynki mieszkalne								
1932	11 983	1 123	6 996	753	6 715	381	4 787	291
1933	12 147	1 009	8 829	826	7 320	364	5 055	306
1934	11 338	929	9 542	723	7 242	374	5 884	275
Woj. centralne .	5 141	457	3 917	326	2 958	200	2 169	124
,, wschodnie	1 266	106	1 123	76	467	20	401	14
,, zachodnie	1 957	151	1 430	132	1 980	75	1 299	54
,, południowe	2 974	215	3 072	189	1 837	79	2 015	83
Budynki niemieszk.								
1932	2 192	196	1 425	148	914	102	801	76
1933	2 310	255	1 726	224	1 077	132	912	93
1934	2 797	235	2 071	205	1 282	86	1 098	113
Woj. centralne .	1 207	85	887	54	737	34	532	36
,, wschodnie	356	22	316	25	71	4	71	4
,, zachodnie .	547	76	391	63	275	34	179	44
,, południowe	687	52	477	63	199	14	316	29
Miasta ponad 20 000 mieszkańców[c]								
Budynki mieszkalne								
1932	5 870	570	3 533	441	4 331	245	3 450	215
1933	6 822	584	4 351	463	5 205	246	3 361	214
1934	6 255	539	5 208	423	5 258	282	4 194	202
Woj. centralne .	3 107	296	2 255	202	2 308	169	1 617	100
,, wschodnie	669	64	477	43	263	14	195	9
,, zachodnie .	1 365	84	1 053	86	1 619	47	1 084	41
,, południowe	1 114	95	1 423	92	1 068	52	1 298	52
1935	6 987	631	5 662	461	6 896	311	4 818	204
Woj. centralne .	3 268	369	2 271	220	2 940	199	1 807	111
,, wschodnie	582	65	529	66	227	22	237	11
,, zachodnie	2 079	104	1 424	98	2 533	60	1 456	47
,, południowe	1 058	93	1 438	77	1 196	30	1 318	35
Budynki niemieszk.								
1932	838	105	489	84	548	86	589	66
1933	791	142	509	142	672	96	574	75
1934	790	119	440	112	748	57	677	82
Woj. centralne .	447	52	227	28	541	27	354	33
,, wschodnie	63	7	22	6	21	2	4	2
,, zachodnie .	185	33	141	29	134	18	91	30
,, południowe	95	27	50	49	52	10	228	17
1935	954	127	608	89	776	88	532	44
Woj. centralne .	484	55	280	46	510	36	280	15
,, wschodnie	117	12	52	6	24	2	12	2
,, zachodnie .	255	39	228	27	170	23	132	12
,, południowe	98	21	48	10	72	27	108	15

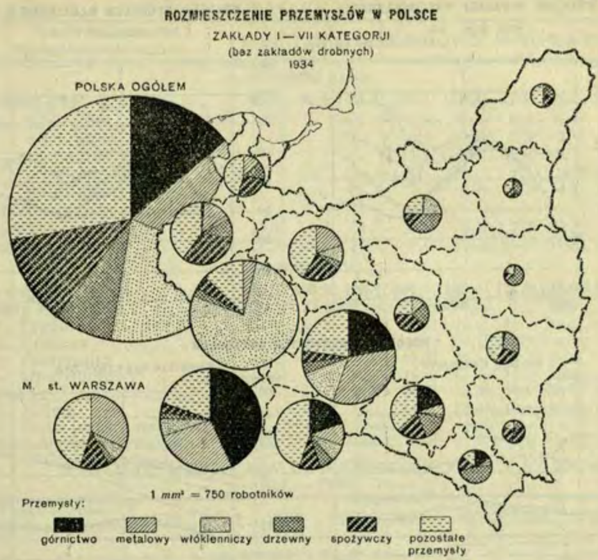
a, b, c Ob. uwagi *a, b* i *c* na str. 94. (dok. str. 94)

TABL. 23. RUCH BUDOWLANY W MIASTACH W POLSCE W LATACH 1932—1935[a] (dok.)

B. Mieszkania i izby w budynkach mieszkalnych

Rodzaj budynków Lata Województwa	Liczba mieszkań						Liczba izb
	ogółem	o liczbie izb					
		1	2	3	4—5	6 i więcej	
Wszystkie miasta [b]							
Budynki rozpoczęte							
1932	27 857	4 217	10 690	7 313	4 968	669	73 136
1933	27 576	3 760	9 886	7 110	5 888	932	75 990
1934	26 729	3 688	9 731	7 046	5 388	876	73 016
Woj. centralne .	12 725	2 165	5 365	2 976	1 877	342	32 069
„ wschodnie	2 045	127	459	669	706	84	6 572
„ zachodnie .	5 658	550	1 442	1 574	1 780	312	17 828
„ południowe	6 301	846	2 465	1 827	1 025	138	16 547
Budynki zakończone							
1932	19 134	3 065	7 243	4 827	3 556	443	50 059
1933	20 216	2 885	7 341	5 470	3 932	588	56 040
1934	22 182	3 267	7 760	5 911	4 510	734	60 489
Woj. centralne .	9 314	1 726	3 761	2 237	1 369	221	23 220
„ wschodnie	1 855	120	440	563	645	87	5 958
„ zachodnie .	3 912	475	807	1 011	1 358	261	12 661
„ południowe	7 101	946	2 752	2 100	1 138	165	18 650
Miasta ponad 20 000 mieszkańców [c]							
Budynki rozpoczęte							
1932	16 645	2 352	6 154	4 470	3 240	429	44 584
1933	17 595	2 355	6 010	4 652	3 909	669	49 304
1934	18 159	2 532	6 375	4 770	3 828	654	50 157
Woj. centralne .	9 261	1 590	3 788	2 187	1 416	280	23 566
„ wschodnie	1 137	72	269	343	398	55	3 659
„ zachodnie .	4 444	429	1 122	1 229	1 411	253	14 070
„ południowe	3 317	441	1 196	1 011	603	66	8 862
1935	25 157	3 363	9 061	7 022	5 151	560	68 096
Woj. centralne .	13 174	2 272	5 040	3 470	2 163	229	33 380
„ wschodnie	988	37	243	310	352	46	3 269
„ zachodnie .	7 270	516	2 482	2 103	1 914	255	21 637
„ południowe	3 725	538	1 296	1 139	722	30	9 810
Budynki zakończone							
1932	12 919	2 033	4 676	3 273	2 624	313	34 416
1933	12 432	1 718	4 225	3 503	2 593	393	34 268
1934	14 805	2 271	4 796	4 000	3 195	543	40 941
Woj. centralne .	6 479	1 254	2 435	1 606	1 010	174	16 348
„ wschodnie	885	49	201	273	317	45	2 878
„ zachodnie .	3 127	373	586	815	1 128	225	10 308
„ południowe	4 314	595	1 574	1 306	740	99	11 407
1935	16 542	1 961	6 134	4 644	3 316	487	45 577
Woj. centralne .	6 770	1 079	2 616	1 694	1 179	202	17 792
„ wschodnie	1 011	57	228	384	304	38	3 253
„ zachodnie .	4 391	235	1 517	1 301	1 146	192	13 312
„ południowe	4 370	590	1 773	1 265	687	55	11 220

a Bez budynków wojskowych i górniczych oraz niektórych przemysłowych i użyteczności publicznej, a w r. 1935 ponadto bez wszystkich budynków państwowych. *b* Z ogólnej liczby 603 miast uwzględniono w opracowaniu w 1932 r.—576, 1933 r.—570, 1934 r.—582 miasta, przyczem brak danych dla wszystkich (12) miast poniżej 20 000 mieszkańców w woj. śląskiem. *c* Z ogólnej liczby 71 miast brak danych w 1932 r. i 1933 r. dla m. Siemianowice Śląskie.

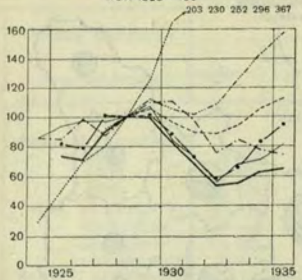

ROZMIESZCZENIE PRZEMYSŁÓW W POLSCE
ZAKŁADY I—VII KATEGORJI
(bez zakładów drobnych)
1934
POLSKA OGÓŁEM
M. st. WARSZAWA
1 mm^2 = 750 robotników
Przemysły:
górnictwo
metalowy
włókienniczy
drzewny
spożywczy
pozostałe przemysły

UPRZEMYSŁOWIENIE POLSKI
ZAKŁADY I—VII KATEGORJI
1934
ZAKŁADY VIII KATEGORJI
1934
Punkt = 500 robotników
Punkt = 250 zakładów,
t. j. około 500 robotników

ELEKTRYFIKACJA POLSKI
1934
Wytwórczość roczna
w kWh na 1 mieszkańca
0—10
10—25
25—50
50—100
100—150
150

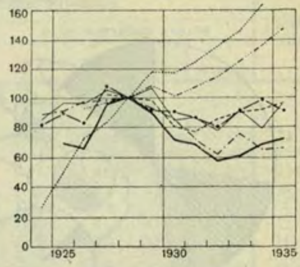
WSKAŹNIK PRODUKCJI PRZEMYSŁOWEJ

ROK 1928 = 100

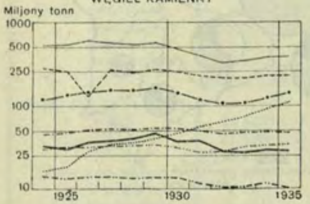
WSKAŹNIK PRODUKCJI WŁÓKIENNICZEJ

ROK 1928 = 100

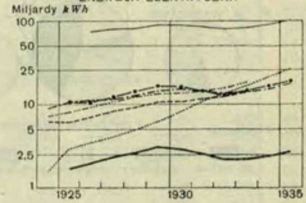

PRODUKCJA NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW

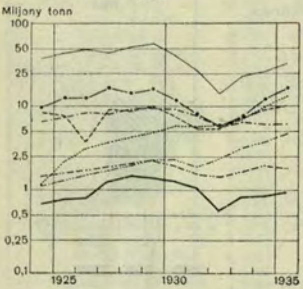
WĘGIEL KAMIENNY

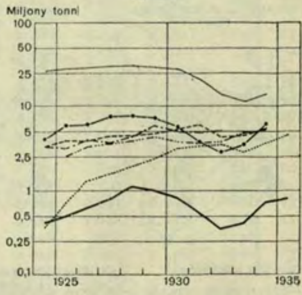
ENERGJA ELEKTRYCZNA

STAL

CEMENT

Polska — Anglja — Francja — Japonja

Niemcy — Saara — Stany Zjedn. Am. — Z. S. R. R.

Przedsiębiorstwa handlowe ob. dział VII, tabl. 2 i 4, str. 54 i 57

TABL. 1. ZBYT WĘGLA KAMIENNEGO Z KOPALŃ POLSKI WEWNĄTRZ KRAJU W LATACH 1928—1935

Województwa Kategorje odbiorców	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
	w miljonach tonn							
Ogółem zbyt w kraju	**26,7**	**31,5**	**24,2**	**22,7**	**18,3**	**18,1**	**18,5**	**19,7**
Woj. centralne	.	.	.	7,6	6,4	6,4	6,4	7,1
„ wschodnie	.	.	.	0,5	0,3	0,3	0,3	0,4
„ zachodnie	.	.	.	11,2	8,8	8,9	9,2	9,5
w tem śląskie	.	.	.	9,1	7,1	7,1	7,0	7,0
„ południowe	.	.	.	3,4	2,8	2,5	2,6	2,7
Zużycie na cele techniczne kopalń i deputaty	3,8	4,4	3,9	3,7	3,1	2,8	2,7	2,7
Sprzedaż w kraju	22,9	27,1	20,3	19,0	15,2	15,3	15,8	17,0
	w odsetkach							
Sprzedaż w kraju	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100 0**
Razem 1—4	76,7	75,3	75,9	75,6	74,6	75,2	75,1	76,8
1. Przemysł	54,5	51,7	54,8	51,1	49,9	51,2	53,2	52,0
2. Żegluga	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
3. Pośrednicy	11,4	12,3	10,9	12,4	12,2	12,0	12,5	13,8
4. Opał domowy	10,7	11,3	10,1	12,0	12,4	11,9	9,3	10,9
Razem 5—7	23,3	24,7	24,1	24,4	25,4	24,8	24,9	23,2
5. Koleje	17,5	18,6	18,1	19,2	19,3	19,1	19,3	17,8
6. Inne instyt. państwowe	1,4	1,9	2,0	2,4	3,1	2,9	2,7	2,6
7. Instytucje miejskie	4,4	4,2	4,0	2,8	3,0	2,8	2,9	2,8

TABL. 2. SPRZEDAŻ ŻELAZA WALCOWANEGO W POLSCE W LATACH 1928 — 1935

Województwa Kategorje odbiorców	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
	w tysiącach tonn							
Ogółem	**691**	**487**	**361**	**258**	**157**	**184**	**234**	**252**
w tem sprzedaż prywatnym odbiorcom[a]	515	387	288	192	99	118	165	208
Woj. centralne	226	173	142	85	52	63	85	115
„ wschodnie	17	12	12	5,6	4,9	6,2	9,2	11
„ zachodnie	184	131	76	69	22	29	40	44
w tem śląskie	117	86	50	29	15	25	26	27
„ południowe	88	71	58	32	20	20	31	38
Handel	233	168	141	75	47	68	94	116
Przemysł	282	219	147	117	52	50	71	92
w tem własne zużycie hut	17	5,8	3,6	1,9	0,7	0,9	1,8	3,2
Państwo	174	97	72	66	57	65	68	42
Samorządy	2,3	3,4	0,7	0,4	0,8	0,5	0,6	1,9
	w odsetkach							
Ogółem	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
Handel	33,9	34,5	39,1	29,1	29,9	37,6	41,0	46,6
Przemysł	40,6	44,9	40,8	45,3	33,7	27,7	30,3	36,5
w tem własne zużycie hut	2,5	1,2	1,0	0,7	0,4	0,5	0,8	1,3
Państwo	25,2	19,9	19,9	25,3	36,3	34,6	28,6	16,2
Samorządy	0,3	0,7	0,2	0,3	0,1	0,1	0,1	0,7

a Obejmuje pozycje „Handel" i „Przemysł".

TABL. 3. SPRZEDAŻ NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW W POLSCE W LATACH 1928 — 1935

Województwa	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
Wyroby Polskiego Monopolu Tytoniowego w miljonach złotych								
Polska	647	705	704	636	553	486	478	468
Woj. centralne	253	267	271	249	218	192	183	179
„ wschodnie .	60	63	62	55	47	41	39	40
„ zachodnie .	149	168	169	151	133	119	126	122
„ południowe	185	207	202	181	155	134	130	127
Wyroby Państwowego Monopolu Spirytusowego w tys. *hl* spirytusu 100°								
Polska	596	613	529	396	335	431	485	529[a]
Woj. centralne .	288	299	280	204	180	202	228	260
„ wschodnie	78	79	58	38	31	35	42	46
„ zachodnie	107	118	98	85	72	88	94	104
„ południowe	123	117	93	69	52	106	121	119
Wyroby Państwowego Monopolu Solnego. Sól jadalna w tysiącach tonn								
Polska	285	302	302	290	281	276	280	272
Woj. centralne .	122	128	129	124	119	123	123	120
„ wschodnie	48	53	54	51	45	46	50	48
„ zachodnie	36	37	38	39	40	39	37	37
„ południowe	79	84	81	76	77	68	70	67
Sól bydlęca i przemysłowa w tysiącach tonn								
Polska	51	53	47	53	54	65	69	72
Woj. centralne .	18	21	20	22	22	29	30	31
„ wschodnie	1,2	1,6	2,1	2,2	2,7	4,9	4,8	5,0
„ zachodnie	19	21	17	19	18	18	21	20
„ południowe	13	9,0	8,2	10	11	13	13	16
Cukier w tysiącach tonn								
Polska	351	361	350	323	294	283	297	301
Woj. centralne .	167	171	170	159	145	139	142	148
„ wschodnie	31	31	30	26	24	23	25	26
„ zachodnie	77	79	75	68	63	62	65	62
„ południowe	76	80	75	70	62	59	65	65
Drożdże piekarskie w tonnach								
Polska	.	8 815	8 601	8 767	7 965	6 996	7 436	7 540
Woj. centralne .	.	3 601	3 381	3 664	3 193	2 862	3 131	3 177
„ wschodnie	.	886	890	885	839	689	757	783
„ zachodnie	.	1 658	1 573	1 392	1 413	1 171	1 167	1 224
„ południowe	.	2 670	2 757	2 826	2 520	2 274	2 381	2 356
Ryż w tonnach								
Polska	.	.	37 089	41 250	32 768	35 275	34 274	34 402
Woj. centralne .	.	.	17 170	19 723	14 890	14 847	13 517	15 137
„ wschodnie	.	.	7 020	8 188	6 268	6 935	7 494	6 536
„ zachodnie	.	.	4 274	4 917	4 705	5 994	6 180	5 849
„ południowe	.	.	8 625	8 422	6 905	7 499	7 083	6 880
Piwo w tysiącach *hl*								
Polska	2 419	2 620	2 527	1 906	1 410	1 027	1 117	1 065
Woj. centralne .	596	631	702	500	376	276	294	301
„ wschodnie	116	129	120	78	71	62	57	56
„ zachodnie	691	783	732	597	434	337	363	337
„ południowe	1 016	1 077	973	731	529	352	403	371

a W tem spirytus konsumcyjny 306 tys. *hl*, w woj. centralnych 164 tys. *hl*, wschodnich 35 tys. *hl*, zachodnich 67 tys. *hl*, południowych 40 tys. *hl*.

TABL. 4. SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW W POLSCE W LATACH 1929—1935

Na 1 mieszkańca

Artykuły Województwa	Jednostka	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
Węgiel kamienny[a]	kg	726	540	479	378	376	383	412
Woj. centralne	,,	618	426	409	344	344	341	384
,, wschodnie	,,	63	44	38	27	23	22	25
,, zachodnie	,,	2482	1 975	1671	1 255	1 282	1 353	1 397
,, południowe	,,	395	274	246	195	179	174	190
Surowiec żelaza	,,	22,8	15,2	11,0	6,2	9,3	11,5	11,5
Stal	,,	46	40	33	18	26	26	28
Żelazo walcowane[b]	,,	12,5	9,3	6,0	3,1	3,6	5,2	6,1
Woj. centralne	,,	13,5	11,0	6,4	2,4	3,0	4,1	8,1
,, wschodnie	,,	2,4	2,4	1,3	0,9	1,1	1,6	1,8
,, zachodnie	,,	28,8	16,4	14,5	9,2	10,8	14,3	8,7
,, południowe	,,	8,7	7,1	3,9	2,3	2,3	3,4	4,3
Ołów surowy	g	694	819	358	190	365	281	507
Cynk surowy	kg	1,5	1,6	0,73	0,30	0,25	0,33	0,29
Kwas siarkowy (50° Bé)	,,	12,4	7,9	5,5	4,4	5,6	6,3	5,3
Cegła budowlana	szt.	50	40	32	27	29	35	.
Cement	kg	31,8	26,0	16,2	10,7	12,0	21,6	23,6
Materjały drzewne tarte	m^3	0,07	0,06	0,05	0,06	0,05	0,07	.
Szkło taflowe	g	953	746	509	575	545	759	789
Olej lniany	,,	158	109	158	117	201	150	186
Biel cynkowa	,,	133	150	52	102	116	126	130
Ekstrakty garbarskie	,,	505	654	551	746	593	617	648
Skóry podeszwowe	kg	0,45	0,48	0,42	0,43	0,42	0,48	0,50
Przędza bawełniana i odpadki bawełniane	g	2 189	1 937	1 752	1 744	1 904	2 103	2 215
Przędza wełniana	,,	923	682	729	647	697	761	.
Przędza jedwabiu sztucznego	,,	85	72	93	77	91	126	148
Przędza lniana	,,	55	45	50	68	86	132	165
Celuloza	kg	.	2,3	1,8	1,7	1,7	2,3	2,3
Masa drzewna	,,	.	1,4	1,1	1,2	1,3	1,5	1,5
Papier gazetowy	,,	.	0,8	0,8	0,7	0,7	0,8	.
Papier pakowy	,,	.	1,6	1,2	1,3	1,3	1,5	.
Benzyna i gazolina	,,	3,2	4,1	2,6	2,3	2,5	2,1	2,5
Nafta	,,	4,37	4,16	3,52	2,98	3,3	3,51	3,62
Woj. centralne	,,	4,49	4,24	3,44	3,13	.	.	.
,, wschodnie	,,	3,46	3,34	3,27	2,34	.	.	.
,, zachodnie	,,	4,53	4,00	3,72	3,17	.	.	.
,, południowe	,,	4,67	4,62	3,74	3,05	.	.	.
Gaz świetlny	m^3	7,9	5,4	5,5	4,8	4,4	4,3	4,3
Prąd elektryczny	kWh	99	91	80	69	73	79	82
Zapałki	pud.	23,9	24,9	17,4	16,5	14,5	12,5	13,3
Cukier	kg	11,9	11,3	10,1	9,1	8,6	8,9	9,0
Woj. centralne	,,	13,9	13,2	11,9	10,7	10,1	10,2	10,5
,, wschodnie	,,	5,9	5,7	4,6	4,3	4,0	4,3	4,4
,, zachodnie	,,	18,2	17,3	15,2	13,8	13,5	13,9	13,1
,, południowe	,,	9,8	9,2	8,2	7,1	6,8	7,4	7,3

a Bez zużycia kolei, żeglugi, kopalń na cele techniczne i na deputaty. *b* Tylko sprzedaż prywatnym odbiorcom. Ob. tabl. 2, str. 97.

Uwaga. Dla artykułów, dla których nie można było ustalić sprzedaży w kraju, jako spożycie przyjęto produkcję więcej przywóz z zagranicy, mniej wywóz zagranicę.

(dok. str. 100)

TABL. 4. SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW W POLSCE W LATACH 1929—1935 (dok.)

Na 1 mieszkańca

Artykuły Województwa	Jednostka	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
Sól jadalna . . .	*kg*	9,9	9,8	9,2	8,7	8,4	8,4	8,1
Woj. centralne .	,,	10,0	10,0	9,4	8,8	9,0	8,8	8,5
,, wschodnie	,,	10,2	10,4	9,4	8,0	8,0	8,6	8,2
,, zachodnie	,,	8,5	8,6	8,6	8,8	0,3	7,9	7,8
,, południowe	,,	10,2	9,8	9,0	8,9	7,8	7,9	7,5
Ryż	,,	.	1,2	1,3	1,0	1,1	1,0	1,0
Woj. centralne	,,	.	1,3	1,4	1,1	1,1	1,0	1,1
,, wschodnie	,,	.	1,3	1,5	1,1	1,2	1,3	1,1
,, zachodnie	,,	.	1,0	1,1	1,0	1,3	1,3	1,2
,, południowe	,,	.	1,0	1,1	0,8	0,9	0,8	0,8
Piwo	*l*	8,4	8,0	5,9	4,3	3,1	3,4	3,2
Woj. centralne	,,	4,8	5,3	3,7	2,8	2,0	2,1	2,1
,, wschodnie	,,	2,4	2,2	1,4	1,2	1,1	1,0	1,0
,, zachodnie	,,	17,8	16,4	13,2	9,5	7,3	7,8	7,1
,, południowe	,,	12,8	11,5	8,6	6,1	4,0	4,6	4,2
Spirytus konsumc.	,,	1,6	1,2	0,9	0,7	0,8	0,8	0,9
Woj. centralne .	,,	1,9	1,5	1,1	0,9	1,0	1,0	1,2
,, wschodnie	,,	1,4	1,0	0,6	0,5	0,5	0,5	0,6
,, zachodnie	,,	1,9	1,5	1,2	1,1	1,2	1,2	1,4
,, południowe	,,	1,1	0,8	0,5	0,4	0,4	0,4	1,5
Drożdże	*kg*	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2
Woj. centralne .	,,	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2
,, wschodnie	,,	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1
,, zachodnie	,,	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,5
,, południowe	,,	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,1
Tytoń	zł.	23,1	22,9	20,6	17,0	14,8	14,4	13,9
Woj. centralne .	,,	20,8	21,0	19,2	16,0	14,0	13,2	12,7
,, wschodnie	,,	12,2	11,8	10,6	8,4	7,1	6,7	6,8
,, zachodnie	,,	38,7	38,8	34,5	29,1	25,7	27,0	25,8
,, południowe	,,	25,2	24,4	21,8	17,9	15,3	14,7	14,3
Mydło	*kg*	1,2	1,3	1,1	1,0	1,1	1,3	1,4

Uwaga. Ob. uwagę pod tabl. 4, str. 99.

TABL. 5. SPOŻYCIE MIĘSA W POLSCE W LATACH 1928 — 1935

Wyszczególnienie	Ogółem	Mięso				
		wołowe	cielęce	wieprzowe	baranie	końskie
Produkcja w tys. *q* 1935 .	6 839,4	1 689,7	560,3	4 483,5	95,1	10,8
Nadwyżka wywozu w tys. *q* 1935	379,8	0,1	9,4	354,9	6,6	8,8
Pozostałość na spożycie w tys. *q* 1935	6 459,6	1 689,6	550,9	4 128,6	88,5	2,0
Przeciętnie na 1 mieszkańca *kg*:						
1928—1932	18,75	5,92	1,52	11,00	0,27	0,04
1933	18,31	6,02	1,60	10,46	0,21	0,02
1934	18,61	4,82	1,58	11,95	0,25	0,01
1935	19,22	5,03	1,64	12,29	0,26	0,00

Uwaga. Ubój zwierząt gospodarskich ob. dział VI, tabl. 19, str. 50.

TABL. 6. SPOŻYCIE WODY, GAZU I ELEKTRYCZNOŚCI W NAJWIĘKSZYCH MIASTACH W POLSCE W LATACH 1928, 1933 i 1934

Miasta / Lata	Woda[a] na 1 mieszkańca m^3	Gaz: ogółem (w tys. m^3)	Gaz: w tem na oświetlenie ulic (w tys. m^3)	Gaz: na 1 mieszkańca m^3 [b]	Elektryczność: ogółem (w tys. kWh)	Elektryczność: w tem na oświetlenie ulic (w tys. kWh)	Elektryczność: na 1 mieszkańca w kWh[b]: siła	Elektryczność: na 1 mieszkańca w kWh[b]: światło
Warszawa 1928	87,6	53 687	4 496	45,2	86 784	2 825	33,1	34,0
1933	71,2	48 042	3 773	40,6	88 112	2 780	25,9	33,0
1934	71,8	45 727	3 962	34,1	95 710	2 568	28,1	35,7
Łódź . . 1928	—	7 188	1 285	10,0	79 159	839	105,5	27,4
1933	—	7 504	1 846	9,2	87 805	2 688	109,2	28,8
1934	—	7 541	1 915	9,0	98 314	3 056	123,5	28,5
Wilno . . 1928	6,2	618	—	3,2	6 525	558	1,9	16,7
1933	7,6	398	—	1,9	7 820	908	8,9	14,8
1934	8,3	459	—	2,2	8 384	935	9,6	14,5
Poznań . 1928	37,3	21 917	6 237	69,4	17 624	.	32,4	41,2
1933	34,8	18 190	5 609	50,1	22 040	717	40,8	35,1
1934	35,4	18 254	5 563	50,2	23 679	826	45,0	36,5
Katowice 1928	23,8	3 255	840	19,5	12 501	354	23,7	74,4
1933	32,6	2 883	623	17,5	29 770	499	153,4	73,7
1934	31,5	3 218	623	19,9	31 530	504	162,7	75,6
Kraków . 1928	59,2	8 659	1 565	34,6	22 920	1 127	62,4	43,9
1933	53,9	8 877	1 909	30,8	24 307	1 959	57,5	41,2
1934	40,8	9 275	1 818	32,3	27 617	1 966	67,6	43,5
Lwów . . 1928	39,8	8 954	2 406	37,2	24 690	108	60,3	42,2
1933	31,4	12 006	2 907	28,9	29 283	647	55,4	35,2
1934	31,2	11 604	2 980	27,0	30 025	737	58,4	34,0

a Wodociągi. *b* Bez zużycia na oświetlenie ulic.

TABL. 7. SPOŻYCIE[a] NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW W POSZCZEGÓLNYCH PAŃSTWACH W LATACH 1926—1929 i 1930—1933

Przeciętnie rocznie na 1 mieszkańca

Państwa	1926–1929	1930–1933
Pszenica kg		
Francja .	195	197
Belgja . .	193	189
Włochy .	183	174
Węgry .	154	159
Anglja . .	153	155
Hiszpanja	144	141
Jugosławja	120	120
St. Zj. Am.	121	119
Szwecja .	99	116
Niemcy .	80	75
Polska .	50	51
Żyto kg		
Polska .	165	159
Czechosł.	107	115
Niemcy .	105	110
Z.S.R.R.	113	107

Państwa	1926–1929	1930–1933
Żyto kg (dok.)		
Austrja .	81	91
Belgja . .	70	77
Szwecja .	76	65
Węgry .	55	61
Francja .	18	17
St. Zj. Am.	4	5
Włochy .	4	4
Ryż kg		
Włochy .	11,6	11,3
Hiszpanja	11,2	11,0
Holandja	11,4	10,0
Francja	4,2	7,8
Belgja . .	5,1	6,1
St. Zj. Am.	5,6	5,0
Niemcy .	3,4	4,4
Austrja .	4,0	4,3

Państwa	1926–1929	1930–1933
Ryż kg (dok.)		
Czechosł.	3,5	3,4
Anglja . .	2,4	2,3
Norwegja	1,5	1,6
Polska .	2,1	1,4
Szwecja .	0,8	0,9
Ziemniaki kg		
Polska .	887	932
Niemcy .	592	703
Belgja . .	419	449
Austrja .	353	389
Francja .	344	369
Holandja	421	335
Norwegja	301	312
Danja . .	266	211
Szwecja .	229	299
Finlandja	215	283

a Ob. uwagę *a* na str. 102.

(dok. str. 102)

TABL. 7. SPOŻYCIE[a] NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW W POSZCZEGÓLNYCH PAŃSTWACH W LATACH 1926—1929 i 1930—1933 (dok.)

Przeciętnie rocznie na 1 mieszkańca

Państwa	1926-1929	1930-1933
Ziemniaki *kg* (dok.)		
Szwajcarja	188	189
Kanada	198	188
Anglja	124	117
Rumunja	122	98
Argentyna	72	80
St. Zj. Am.	87	76
Bułgarja	7	11
Cukier *kg*		
Danja	48,3	58,5
Anglja	43,7	47,9
St. Zj. Am.	53,0	47,2
Szwecja	37,2	46,3
Holandja	37,7	40,3
Austrja	33,3	29,3
Belgja	26,3	29,1
Francja	25,5	26,7
Czechosł.	28,2	26,1
Niemcy	26,9	23,2
Polska	11,2	9,8
Hiszpanja	10,1	9,6
Włochy	10,0	8,7
Z.S.R.R.	6,6	7,3
Kawa *kg*		
Danja	7,2	7,6
Szwecja	6,9	7,3
Norwegja	5,9	5,9
Belgja	5,0	5,9
St. Zj. Am.	5,5	5,8
Holandja	4,4	5,1
Francja	4,0	4,5
Finlandja	4,5	4,4
Niemcy	2,0	2,2
Włochy	1,1	1,0
Anglja	0,4	0,4
Polska	0,2	0,2
Herbata *kg*		
Anglja	3,18	4,44
Irlandja W. P.	3,59	3,65
Holandja	1,65	1,72
St. Zj. Am.	0,34	0,33
Danja	0,17	0,17
Niemcy	0,08	0,08
Polska	0,07	0,06
Norwegja	0,06	0,06
Szwecja	0,06	0,06
Francja	0,04	0,04
Belgja	0,03	0,03

Państwa	1926-1929	1930-1933
Kakao *kg*		
Holandja	5,9	6,1
St. Zj. Am.	1,6	1,6
Anglja	1,3	1,4
Niemcy	1,1	1,2
Belgja	0,9	1,1
Francja	0,8	1,0
Danja	0,7	1,0
Szwecja	0,6	0,7
Czechosł.	0,5	0,6
Polska	0,1	0,2
Wino *l*		
Francja	158,5	157,2
Włochy	96,1	88,3
Hiszpanja	81,7	70,3
Szwajcarja	45,3	40,4
Węgry	23,8	38,8
Austrja	13,8	20,4
Belgja	5,8	4,1
Norwegja	2,1	1,4
Danja	1,4	1,4
Holandja	1,9	1,3
Anglja	1,6	1,3
Polska	0,1	0,1
Spirytus *l*		
Francja	2,57	2,57
Szwecja	2,28	2,43
Danja	2,00	2,11
Belgja	1,22	1,48
Polska	1,87	1,31
Szwajcarja	0,94	1,17
Holandja	1,09	1,13
Norwegja	0,79	1,11
Niemcy	1,26	0,72
Anglja	0,74	0,63
Włochy	0,61	0,40
Piwo *l*		
Belgja	183,0	209,0
Szwajcarja	56,9	63,9
Anglja	74,6	60,9
Niemcy	83,3	59,0
Danja	57,6	57,6
Austrja	78,8	54,3
Szwecja	42,3	47,0
Francja	29,9	34,6
Holandja	26,8	23,3
Norwegja	20,4	16,8

Państwa	1926-1929	1930-1933
Piwo *l* (dok.)		
Polska	8,3	5,3
St. Zj. Am.	4,3	3,2
Bawełna *kg*		
St. Zj. Am.	13,0	11,9
Anglja	14,7	11,6
Belgja	10,5	8,0
Francja	8,2	7,0
Holandja	5,5	5,1
Włochy	5,7	4,7
Niemcy	5,1	4,7
Szwecja	3,8	3,8
Austrja	4,9	3,5
Z.S.R.R.	2,4	2,5
Danja	1,4	1,8
Polska	2,2	1,7
Norwegja	0,8	0,8
Węgiel[b] *kg*		
Anglja	3 791	3 861
Belgja	4 313	3 739
St. Zj. Am.	4 432	3 035
Kanada	3 066	2 405
Niemcy	2 460	1 923
Francja	2 009	1 858
Holandja	1 845	1 642
Czechosł.	1 821	1 458
Szwecja	946	1 112
Danja	969	1 023
Austrja	997	720
Polska	936	657
Japonja	529	443
Z.S.R.R.	224	359
Prąd elektryczny *kWh*		
Szwajcarja	1 189	1 219
St. Zj. Am.	864	897
Szwecja	730	830
Belgja	463	509
Niemcy	413	404
Australja	329	377
Anglja	302	372
Austrja	372	361
Francja	305	346
Włochy	212	249
Holandja	174	242
Czechosł.	178	193
Polska	82	79
Z.S.R.R.	32	74
Rumunja	26	30

a Za spożycie przyjęto: produkcję więcej przywóz z zagranicy, mniej wywóz zagranicę (dla zbóż także mniej wysiew). Nie uwzględniono ruchu zapasów. Spożycie Polski łącznie z W. m. Gdańskiem. *b* Węgiel kamienny oraz węgiel brunatny, koks i brykiety w przeliczeniu na węgiel kamienny.

TABL. 8. WYSTAWY I TARGI GOSPODARCZE W POLSCE[a] W LATACH 1933 — 1935

Wystawy i targi	1933	1934	1935							
			Polska	Województwa				Liczba wystawców	Liczba zwiedzających
				centralne	wschodnie	zachodnie	południowe		
	Liczba wystaw								
O charakterze ogólnym . . .	6	6	7	—	1	4	2	3 165	493418
Płodów rolnych .	6	7	6	3	—	3	—	413	15609
Hodowlane . . .	10	13	2	1	—	—	1	162	2207
Przetworów produktów hodowlanych	4	8	8	—	1	7	—	940	.
Przemysłowe i rzemieślnicze . . .	4	9	8	5	—	2	1	541	95884
Inne	14	4	7	4	—	1	2	538	175514

a Łącznie z Międzynarodowemi Targami w Poznaniu i Lwowie.

TABL. 9. WYSTAWCY NA MIĘDZYNARODOWYCH TARGACH W POLSCE W LATACH 1928 i 1931 — 1935

Wystawcy	Międzynarodowe Targi w Poznaniu						Targi Wschodnie we Lwowie					
	1928	1931	1932	1933	1934	1935	1928	1931	1932	1933	1934	1935
Ogółem	**1620**	**453**	**315**	**426**	**893**	**1331**	**1602**	**1066**	**1047**	**644**	**901**	**1011**
Wystawcy krajowi	1161[a]	330	219[a]	315	703	1003	1132[a]	918	908[a]	531	778	861
z województw:												
centralnych i wschodnich	362	92	75	87	262	403	245	130	118	69	118	137
zachodnich .	656[a]	186	126[a]	208	377	483	116[a]	89	44[a]	37	51	106
południowych	143	52	18	20	64	117	771	699	746	425	609	618
Wystawcy z W. m. Gdańska . . .	.	10	.	1	8	13	.	6	.	1	3	5
Wystawcy zagraniczni	459	113	96	110	182	315	470	142	139	112	120	145

a Łącznie z wystawcami z W. m. Gdańska.

TABL. 10. TARGI MAŁE I WIELKIE W POLSCE W 1932 R.

Województwa	Ogólna liczba miejscowości targowych	Na 1 miejscowość targową przypada		Liczba miejscowości targowych, w których odbywają się		
		km^2	tys. ludności	tylko targi małe	tylko targi wielkie	targi małe i wielkie
Polska	**1 397**	**278**	**23**	**363**	**459**	**575**
Woj. centralne . . .	445	309	26	99	159	187
,, wschodnie .	351	355	20	108	132	111
,, zachodnie .	303	156	15	38	91	174
,, południowe .	298	265	29	118	77	103

TABL. 11. PATENTY NA WYNALAZKI, WZORY UŻYTKOWE I ZNAKI TOWAROWE WEDŁUG PAŃSTW ZGŁASZAJĄCYCH W POLSCE W LATACH 1924 — 1935

Państwa zgłaszające	Patenty na wynalazki			Wzory użytkowe			Znaki towarowe		
	1924–1935	1934	1935	1924–1935	1934	1935	1924–1935	1934	1935
Zgłoszone	**35 197**	**3 007**	**3 283**	**8 321**	**1 150**	**1 274**	**21 608**	**1 871**	**1 863**
Udzielone	**22 915**	**1 399**	**1 723**	**5 321**	**656**	**669**	**26 350**	**854**	**1 054**
Polska	4 594	349	406	4 822	615	631	10 893	589	719
Zagranica	18 321	1 050	1 317	499	41	38	15 457	265	335
w tem: Anglja	1 202	84	120	15	2	2	1 037	34	30
Austrja	1 165	52	82	97	11	5	2 657	7	18
Belgja	397	16	24	4	—	—	114	—	2
Czechosłowacja	1 128	49	77	83	12	4	1 274	19	10
Francja	1 795	124	113	25	2	2	1 668	21	48
Holandja	539	44	51	1	—	—	107	3	—
Niemcy	7 807	393	526	175	13	12	5 735	78	144
Stany Zj. Am.	1 401	76	95	17	—	—	1 207	53	26
Szwajcarja	905	78	95	12	1	5	495	24	18
Szwecja	640	40	29	2	—	—	200	5	4
Włochy	325	26	25	2	—	1	127	—	2

TABL. 12. PATENTY NA WYNALAZKI UDZIELONE W POLSCE W LATACH 1924 — 1935

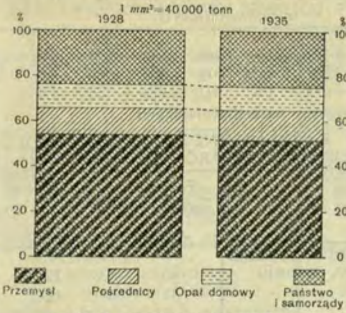
Wyszczególnienie	1924–1935	1934	1935	Wyszczególnienie	1924–1935	1934	1935
Ogółem	**22 915**	**1 399**	**1 723**	Papierniczy	368	24	21
				Poligraficzny	432	49	35
Rolnictwo	615	15	28	Drzewny	180	8	11
Górnictwo	583	18	36	Spożywczy	1 141	44	104
Hutnictwo	735	36	71	Odzieżowy i galant.	523	33	33
Przemysł:				Budownictwo	1 484	77	111
Metalowo-przetw.	1 817	145	136	Urządz. domowe	587	40	48
Maszynowy	3 184	155	204	Instrum., przybory, przyrządy precyz.	1 209	87	98
Elektrotechniczny	1 969	155	200				
Chemiczny i ceramiczny	4 603	278	373	Komunikacja i transport	1 931	127	147
Włókienniczy	1 131	86	25	Inne	423	22	42

TABL. 13. PATENTY NA WYNALAZKI I WZORY UŻYTKOWE W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W 1934 R.

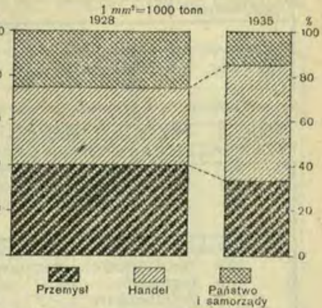
Państwa	Zgłoszone	Udzielone	Państwa	Zgłoszone	Udzielone
Polska	4 157	2 055	Japonja	49 660	18 923
Anglja[a]	37 409	16 890	Kanada	9 342	8 842
Austrja	7 418	4 200	Niemcy	107 486	54 011
Belgja	6 450	6 436	Norwegja	2 293	1 354
Czechosłowacja	7 939	3 700	Rumunja	1 137	1 102
Danja	2 704	1 490	Stany Zjedn. Am.	56 882	44 800
Finlandja	1 064	652	Szwajcarja	8 538	7 871
Francja	20 026	19 100	Szwecja	5 286	3 041
Hiszpanja[b]	3 663	2 315	Węgry	4 144	2 220
Holandja	4 012	2 663	Włochy	9 803	10 010

a Bez Północnej Irlandji. *b* Tylko patenty na wynalazki.

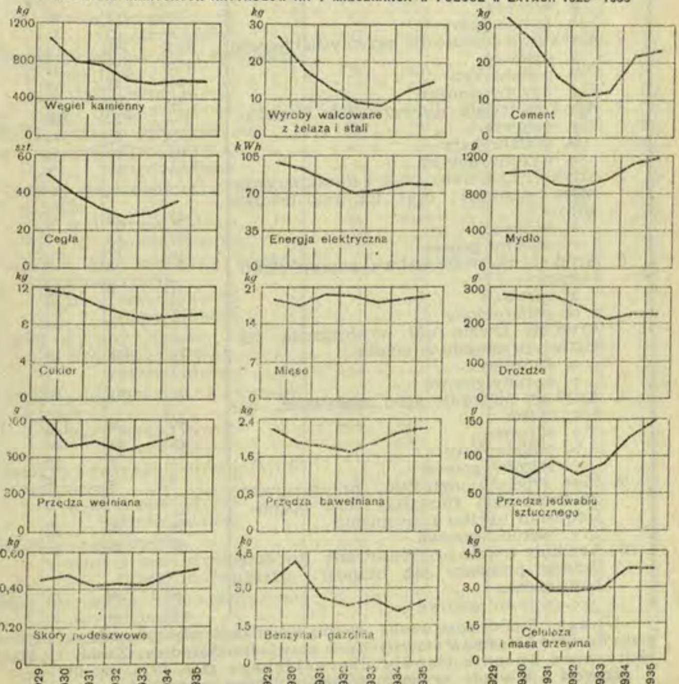
SPRZEDAŻ WĘGLA KAMIENNEGO W POLSCE

SPRZEDAŻ ŻELAZA WALCOWANEGO W POLSCE

SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW NA 1 MIESZKAŃCA W POLSCE W LATACH 1929—1935

DZIAŁ X. HANDEL ZAGRANICZNY

Obszar celny Polski obejmuje również W. m. Gdańsk

TABL. 1. BILANS HANDLOWY POLSKI W LATACH 1926 — 1935[a]

Wyszczególnienie	1926[b]	1927[b]	1928[b]	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
	w miljonach złotych									
Przywóz	1 539	2 892	3 362	3 111	2 246	1 468	862	827	799	861
Wywóz	2 246	2 515	2 508	2 813	2 433	1 879	1 084	960	975	925
Saldo	+ 707	— 377	— 854	—298	+ 187	+ 411	+ 222	+ 133	+ 176	+ 64

a Bez złota i srebra. *b* Bez obrotu uszlachetniającego.

TABL. 2. PRZEGLĄD HANDLU ZAGRANICZNEGO POLSKI WEDŁUG PRZEZNACZENIA I STOPNIA OBROBIENIA TOWARÓW W LATACH 1934–1935

Artykuły	Przywóz 1934	Przywóz 1935	Wywóz 1934	Wywóz 1935
	w miljonach złotych			
1. Artykuły nietrwałe do wyrobu produktów spożywczych, napojów, tytoniu	46	43	157	154
a. surowce	45	42	132	119
b. półfabrykaty	1	1	25	35
2. Artykuły nietrwałe do produkcji rolniczej	9	8	45	52
a. surowce	5	5	28	33
b. półfabrykaty	4	3	17	19
3. Artykuły nietrwałe dla przemysłu i handlu	393	396	101	114
a. surowce	270	274	48	61
b. półfabrykaty	64	61	24	24
c. wyroby gotowe	59	61	29	29
4. Artykuły trwałe dla przemysłu i handlu	102	120	268	230
a. surowce	23	23	24	19
b. półfabrykaty	65	76	239	205
c. wyroby gotowe	14	21	5	6
5. Artykuły nietrwałe: oleje i tłuszcze zwierzęce i roślinne, oraz ich podstawowe surowce	41	29	5	9
a. surowce	27	15	5	4
c. wyroby gotowe	14	14	0	5
6. Artykuły nietrwałe: paliwa, energja elektr. i smary	7	8	206	171
a. surowce	2	2	158	131
b. półfabrykaty	5	6	48	40
7. Artykuły trwałe dla wyposażenia rolnictwa, przemysłu i handlu	76	106	19	15
a. surowce	1	1	3	2
c. wyroby gotowe	75	105	16	13
8. Artykuły nietrwałe: prod. spożywcze, napoje, tytoń	59	74	126	132
a. surowce	49	64	42	50
b. półfabrykaty	1	1	75	69
c. wyroby gotowe	9	9	9	13
9. Inne artykuły nietrwałe, przystosowane do detalicznej sprzedaży lub bezpośredniego użytku konsumenta	38	38	32	29
c. wyroby gotowe	38	38	32	29
10. Artykuły trwałe przystosowane do detalicznej sprzedaży lub bezpośr. użytku konsumenta	28	39	16	19
c. wyroby gotowe	28	39	16	19

Uwaga. Tablica opracowana według klasyfikacji międzynarodowej ustalonej przez Komitet Ekspertów Statystycznych przy Lidze Narodów. Zasady tej klasyfikacji zawiera Rocznik Handlu Zagranicznego za r. 1935, cz. III.

Pozycje „artykuły trwałe" obejmują „dobra inwestycyjne producentów i konsumentów", pozycje „artykuły nietrwałe" wszelkie inne dobra.

TABL. 3. PRZYWÓZ DO POLSKI WEDŁUG WAŻNIEJSZYCH GRUP TOWARÓW Z UWZGLĘDNIENIEM HANDLU PRZEZ PORTY GDYNIĘ I GDAŃSK W LATACH 1933—1935

Grupy towarów	1933	1934	1935	1933	1934	1935
	w tysiącach tonn			w miljonach złotych		
Ogółem	**2 356**	**2 555**	**2 573**	**827**	**799**	**861**
w tem: przez Gdynię	**699**	**776**	**866**	**297**	**385**	**451**
przez Gdańsk	**362**	**377**	**396**	**124**	**94**	**77**
Wytwory pochodzenia roślinnego i zwierzęcego	381	334	309	187	162	166
w tem: przez Gdynię	157	187	201	72	78	92
przez Gdańsk	96	88	68	55	42	36
Wytwory pochodzenia mineralnego	1 271	1 484	1 466	37	33	35
w tem: przez Gdynię	57	73	131	3	4	5
przez Gdańsk	193	216	269	7	7	7
Przetwory chemiczne i farmaceutyczne; farby	131	140	111	67	52	52
w tem: przez Gdynię	78	81	64	10	11	12
przez Gdańsk	30	38	28	10	10	9
Skóry, futra, wyroby skórzane	22	29	31	64	70	70
w tem: przez Gdynię	11	23	27	24	41	46
przez Gdańsk	1	0,1	0,1	3	2	1
Surowce włókiennicze i wyroby z nich	118	123	130	245	257	253
w tem: przez Gdynię	86	102	112	144	191	200
przez Gdańsk	4	2	1	14	7	4
Kauczuk, jego surogaty; wyroby z tych materjałów	5	6	6	14	14	13
w tem: przez Gdynię	1	3	4	3	6	7
przez Gdańsk	2	2	1	6	5	3
Papier i wyroby z niego[a]	34	36	41	22	19	21
w tem: przez Gdynię	4	6	14	2	2	4
przez Gdańsk	11	12	13	4	3	3
Metale nieszlachetne i wyroby z nich	355	361	431	72	84	106
w tem: przez Gdynię	303	297	307	29	35	50
przez Gdańsk	20	12	10	9	8	7
Maszyny i aparaty, sprzęt elektrotechniczny	9	10	13	58	56	70
w tem: przez Gdynię	1	2	3	6	11	16
przez Gdańsk	1	1	1	10	6	3
Środki transportowe	4	2	4	16	12	27
w tem: przez Gdynię	0,3	0,3	2	2	4	14
przez Gdańsk	1	0,2	1	3	1	3
Wagi, narzędzia, instrumenty precyzyjne i muzyczne	1	0,4	1	20	16	21
w tem: przez Gdynię	0,0	0,0	0,1	1	1	3
przez Gdańsk	0,0	0,1	0,0	1	1	0,3

a Łącznie z książkami i wytworami graficznemi.

TABL. 4. WYWÓZ Z POLSKI WEDŁUG WAŻNIEJSZYCH GRUP TOWARÓW Z UWZGLĘDNIENIEM HANDLU PRZEZ PORTY GDYNIĘ I GDAŃSK W LATACH 1933—1935

Grupy towarów	1933	1934	1935	1933	1934	1935
	w tysiącach tonn			w miljonach złotych		
Ogółem	**12 986**	**14 565**	**13 442**	**960**	**975**	**925**
w tem: przez Gdynię	**4 988**	**5 948**	**6 253**	**239**	**270**	**311**
przez Gdańsk	**4 591**	**5 258**	**4 226**	**284**	**328**	**278**
Wytwory pochodzenia roślinnego i zwierzęcego	1 111	1 410	1 556	306	313	322
w tem: przez Gdynię	183	183	252	111	97	112
przez Gdańsk	564	922	978	90	128	129
Zwierzęta żywe w tys. sztuk	1 997	1 829	1 588	24	28	27
w tem: przez Gdynię	0,2	0,3	1	0,1	0,1	0,3
przez Gdańsk	1	2	1	0,2	0,4	0,3
Wytwory pochodzenia mineralnego	9 591	10 593	9 532	217	210	176
w tem: przez Gdynię	4 522	5 412	5 543	74	81	77
przez Gdańsk	3 188	3 336	2 418	69	63	44
Przetwory chemiczne i farmaceutyczne; farby	152	162	209	26	27	31
w tem: przez Gdynię	30	44	54	6	8	11
przez Gdańsk	60	48	86	8	6	9
Skóry, futra, wyroby skórzane	10	5	7	19	14	17
w tem: przez Gdynię	1	0,3	1	3	4	7
przez Gdańsk	1	0,4	1	2	1	1
Surowce włókiennicze i wyroby z nich	24	25	33	61	54	62
w tem: przez Gdynię	2	5	8	9	21	24
przez Gdańsk	2	2	2	11	3	2
Drewno, korek, wyroby z nich; wyroby koszykarskie	1 717	1 985	1 733	155	180	158
w tem: przez Gdynię	207	182	228	21	22	32
przez Gdańsk	752	921	719	89	110	82
Papier i wyroby z niego[a]	11	11	14	6	5	7
w tem: przez Gdynię	1	6	8	1	2	3
przez Gdańsk	5	4	5	2	1	2
Wyroby kamieniarskie, ceramiczne, szklane	7	21	13	4	3	2
w tem: przez Gdynię	0,1	0,4	0,4	0,2	1	1
przez Gdańsk	0,2	1	0,2	0,2	0,2	0,2
Metale nieszlachetne i wyroby z nich	357	343	336	120	116	103
w tem: przez Gdynię	41	114	156	13	30	38
przez Gdańsk	17	23	16	10	11	7
Maszyny i aparaty, sprzęt elektrotechniczny	3	4	3	9	9	6
w tem: przez Gdynię	0,1	0,3	1	0,3	0,4	1
przez Gdańsk	1	1	1	3	3	1
Środki transportowe	3	4	6	5	5	4
w tem: przez Gdynię	0,1	0,0	0,1	0,2	0,0	0,3
przez Gdańsk	0,0	0,0	0,0	0,2	0,1	0,0
Kapelusze, parasole, laski, artykuły mody	0.0	0.2	0.3	0.2	3	4
w tem: przez Gdynię	0,0	0,2	0,2	0,0	3	3
przez Gdańsk	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,1

a Łącznie z książkami i wytworami graficznemi.

TABL. 5. PRZYWÓZ DO POLSKI WAŻNIEJSZYCH TOWARÓW W LATACH 1928, 1929, 1931 — 1935

Towary	1928	1929	1931	1932	1933	1934	1935	1935 % [a]	1935 Wskaźnik [b]
				w tysiącach tonn					
Ogółem	**5 165**	**5 088**	**2 931**	**1 787**	**2 356**	**2 555**	**2 573**	***100,0***	***49,8***
Bawełna i odpadki	76	66	55	51	61	68	67	*2,6*	*87,5*
Wełna i odpadki	17	21	21	18	21	19	23	*0,9*	*130,6*
Inne surowce włókiennicze	32	31	22	13	13	12	16	*0,6*	*49,3*
Maszyny i aparaty, sprzęt elektrotechniczny	82	72	21	9	9	10	13	*0,5*	*16,1*
Przetwory chemiczne i farmaceutyczne; farby	687	805	220	118	131	140	111	*4,3*	*16,2*
Owoce, jagody — jadalne	32	41	52	33	45	55	75	*2,9*	*235,5*
Skóry surowe	22	15	18	16	18	26	28	*1,1*	*125,1*
Środki transportowe	19	18	4	2	4	2	4	*0,2*	*22,0*
Żelastwo	531	516	367	123	313	308	360	*14,0*	*67,8*
Skóry futrzane	3	3	3	3	3	3	3	*0,1*	*92,3*
Przędza, niedoprzęd	7	6	5	3	2	2	2	*0,1*	*29,7*
Papier i wyroby z niego [c]	71	62	40	31	34	36	41	*1,6*	*58,4*
Wyroby włókien., odzież	6	5	4	2	2	2	2	*0,1*	*40,6*
Tytoń i wyroby tytoniowe	10	17	10	9	7	9	8	*0,3*	*80,0*
Kawa, herbata, kakao	15	16	16	15	17	15	14	*0,5*	*92,9*
Śledzie świeże, solone	71	84	52	45	42	40	46	*1,8*	*64,0*
Rudy, żużle, popioły	835	1 027	562	229	355	356	448	*17,4*	*53,6*
Tłuszcze i oleje roślinne i zwierzęce	53	72	51	46	33	27	24	*0,9*	*44,8*
Nasiona, ziarna, owoce oleiste; kopra	31	28	26	60	82	101	54	*2,1*	*175,3*
Inne towary	2 565	2 183	1 382	961	1 164	1 324	1 234	*48,0*	*48,1*
				w miljonach złotych					
Ogółem	**3 362**	**3 111**	**1 468**	**862**	**827**	**799**	**861**	***100,0***	***25,6***
Bawełna i odpadki	326	271	124	86	98	113	114	*13,2*	*35,1*
Wełna i odpadki	181	198	97	66	79	82	73	*8,5*	*40,3*
Inne surowce włókiennicze	51	51	25	10	9	8	10	*1,2*	*19,0*
Maszyny i aparaty, sprzęt elektrotechniczny	391	373	143	64	58	56	70	*8,1*	*17,9*
Przetwory chemiczne i farmaceutyczne; farby	217	227	98	71	67	52	52	*6,0*	*24,0*
Owoce, jagody — jadalne	36	41	36	23	25	28	39	*4,5*	*106,7*
Skóry surowe	74	42	31	18	22	33	33	*3,8*	*44,8*
Środki transportowe	124	120	35	15	16	12	27	*3,1*	*22,0*
Żelastwo	75	76	35	8	21	23	26	*3,0*	*35,2*
Skóry futrzane	65	71	44	28	24	25	25	*2,9*	*38,8*
Przędza, niedoprzęd	157	140	84	41	27	23	22	*2,6*	*13,7*
Papier i wyroby z niego [c]	67	67	40	24	22	19	21	*2,4*	*31,3*
Wyroby włókien., odzież	151	146	93	44	25	20	21	*2,4*	*13,8*
Tytoń i wyroby tytoniowe	36	52	33	33	22	22	21	*2,4*	*57,5*
Kawa, herbata, kakao	71	70	44	32	28	22	19	*2,2*	*27,0*
Śledzie świeże, solone	45	49	28	19	15	14	16	*1,9*	*35,2*
Rudy, żużle, popioły	85	105	39	12	17	15	16	*1,9*	*18,5*
Tłuszcze i oleje roślinne i zwierzęce	93	111	52	36	22	15	15	*1,8*	*16,6*
Nasiona, ziarna, owoce oleiste; kopra	20	19	9	17	24	24	15	*1,8*	*71,7*
Inne towary	1 097	882	378	215	206	193	226	*26,3*	*20,6*

a Przywóz ogólny w r. 1935 = 100. *b* Przywóz danego towaru w r. 1928 = 100. *c* Łącznie z książkami i wytworami graficznemi.

TABL. 6. WYWÓZ Z POLSKI WAŻNIEJSZYCH TOWARÓW W LATACH 1928, 1929, 1931 — 1935

Towary	1928	1929	1931	1932	1933	1934	1935	1935	
								%[a]	Wskaźnik[b]
w tysiącach tonn									
Ogółem	**20 424**	**21 037**	**18 703**	**13 504**	**12 986**	**14 565**	**13 442**	***100,0***	***65,8***
Drewno i wyroby	4 888	3 744	1 808	1 043	1 713	1 983	1 731	*12,9*	*35,4*
Węgiel	12 863	13 934	13 823	10 223	9 098	9 880	8 906	*66,3*	*69,2*
Żyto	7	200	133	219	366	454	414	*3,1*	*5 859,9*
Bekony	1	12	53	54	40	23	20	*0,1*	*2 881,3*
Jęczmień	111	244	138	146	145	265	285	*2,1*	*256,6*
Jaja	55	53	48	37	24	21	23	*0,2*	*42,1*
Wyroby włók., odzież	9	12	8	6	6	7	7	*0,1*	*83,2*
Cynk i pył cynkowy	133	140	116	78	68	67	59	*0,4*	*44,6*
Żelazo i stal	32	93	221	54	146	93	108	*0,8*	*339,2*
Nasiona	31	50	31	27	30	24	21	*0,2*	*66,9*
Rury żelazne i stalowe	58	67	43	21	29	36	35	*0,3*	*60,5*
Mąka pszenna i żytn.	2	5	74	30	32	115	163	*1,2*	*7 779,7*
Trzoda chlewna w tys. sztuk	1 279	960	374	193	107	155	151	×	*11,8*
Przędza, niedoprzęd	3	6	7	5	4	3	2	*0,0*	*58,6*
Nawozy	63	53	117	89	83	82	123	*0,9*	*195,9*
Cukier	186	299	345	185	114	101	107	*0,8*	*57,8*
Blacha żelazna, stal.	36	50	90	19	54	39	31	*0,2*	*86,4*
Masło	11	15	12	1	2	4	6	*0,0*	*51,8*
Szyny kolejowe	26	14	34	42	44	63	49	*0,4*	*185,9*
Koks	163	150	246	197	169	363	306	*2,3*	*188,3*
Pszenica	2	2	49	66	42	79	69	*0,5*	*3 197,9*
Parafina	33	28	22	20	22	19	19	*0,1*	*58,6*
Inne towary	1 711	1 866	1 285	942	755	844	958	*7,1*	*55,9*
w miljonach złotych									
Ogółem	**2 508**	**2 813**	**1 879**	**1 084**	**960**	**975**	**925**	***100,0***	***36,9***
Drewno i wyroby	589	481	223	119	153	177	155	*16,8*	*26,4*
Węgiel	363	384	339	210	167	158	131	*14,2*	*36,1*
Żyto	3	59	26	35	39	44	44	*4,7*	*1398,1*
Bekony	2	46	103	72	67	47	39	*4,2*	*1 998,9*
Jęczmień	46	82	29	25	18	36	33	*3,6*	*72,1*
Jaja	145	143	98	57	34	23	27	*2,9*	*18,5*
Wyroby włók., odzież	70	119	87	41	32	29	27	*2,9*	*37,9*
Cynk i pył cynkowy	144	152	61	36	32	27	23	*2,5*	*15,9*
Żelazo i stal	10	31	62	15	34	21	19	*2,0*	*180,8*
Nasiona	48	57	31	28	27	24	18	*2,0*	*38,5*
Rury żelazne i stalowe	35	45	30	14	16	22	17	*1,8*	*47,8*
Mąka pszenna i żytn.	1	3	18	6	4	11	16	*1,7*	*1 762,2*
Trzoda chlewna	208	185	52	23	12	18	16	*1,7*	*7,7*
Przędza, niedoprzęd	46	88	63	36	22	16	14	*1,5*	*30,7*
Nawozy	8	10	15	9	10	11	13	*1,4*	*168,0*
Cukier	102	134	81	34	19	13	12	*1,3*	*12,1*
Blacha żelazna i stal.	22	26	37	9	17	14	11	*1,2*	*49,3*
Masło	66	88	56	4	4	9	10	*1,1*	*15,4*
Szyny kolejowe	8	4	10	10	10	13	10	*1,1*	*129,7*
Koks	7	6	10	8	6	11	9	*1,0*	*138,9*
Pszenica	1	1	12	15	8	14	9	*1,0*	*745,8*
Parafina	27	27	15	13	12	11	8	*0,9*	*31,4*
Inne towary	557	642	421	265	217	226	264	*28,5*	*47,2*

a Wywóz ogólny w r. 1935 = 100. *b* Wywóz danego towaru w r. 1928 = 100.

TABL. 7. PRZYWÓZ DO POLSKI NIEKTÓRYCH TOWARÓW Z UWZGLĘDNIENIEM WAŻNIEJSZYCH KRAJÓW POCHODZENIA W LATACH 1933—1935

Towary Kraje	1933	1934	1935
	w miljonach złotych		
Bawełna i odpadki	98	113	114
Stany Zjedn.Am.	80	83	84
Egipt	10	17	15
Indje Brytyjskie	4	6	8
Wełna i odpadki	79	82	73
Australja	23	23	19
Anglja	14	13	15
Belgja	9	9	9
Francja	11	9	8
Argentyna	8	8	7
Austrja	6	7	5
Zw. Płd.-Afr.	2	5	5
N. Zelandja	1	4	4
Inne surowce włókiennicze	9	8	10
Indje Brytyjskie	5	4	7
Maszyny i aparaty, sprzęt elektrotechniczny	58	56	70
Niemcy	24	20	26
Anglja	8	9	12
Austrja	3	4	7
Szwecja	6	7	5
Szwajcarja	3	3	5
Stany Zjedn.Am.	3	3	3
Przetwory chemiczne i farmaceutyczne; farby	67	52	52
Niemcy	26	15	14
Szwajcarja	6	6	6
Francja	8	5	5
Argentyna	5	4	5
Anglja	3	5	5
Owoce, jagody — jadalne	25	28	39
Włochy	8	9	10
Hiszpanja	1	1	8
Stany Zjedn.Am.	5	4	6
Palestyna	0	1	3
Skóry surowe	22	33	33
Brazylja	3	6	9
Kolumbja	2	5	4
Holandja	3	6	4
Argentyna	4	2	3
Środki transportowe	16	12	27
Anglja	3	3	12
Włochy	5	3	3
Danja	1	1	2
Stany Zjedn.Am.	1	1	2
Żelastwo	21	23	26
Niemcy	1	2	6

Towary Kraje	1933	1934	1935
	w miljonach złotych		
Belgja	4	2	4
Francja	1	2	4
Anglja	5	4	3
Skóry futrzane	24	25	25
Anglja	5	6	7
Z.S.R.R.	3	4	4
Stany Zjedn.Am.	1	2	4
Francja	6	2	2
Przędza, niedoprzęd	27	23	22
Anglja	6	6	7
Francja	3	4	4
Niemcy	4	4	4
Włochy	4	3	2
Papier i wyroby z niego[a]	22	19	21
Niemcy	11	10	10
Szwecja	3	3	4
Wyroby włókiennicze, odzież	25	20	21
Czechosłowacja	4	4	5
Anglja	3	4	5
Austrja	4	3	4
Francja	2	2	2
Tytoń i wyroby tytoniowe	22	22	21
Jugosławja	3	3	4
Włochy	12	11	4
Z.S.R.R.	2	2	4
Kawa, herbata, kakao	28	22	19
Brazylja	8	6	5
Złote Wybrzeże	.	.	3
Cejlon	3	2	2
Indje Holend.	1	1	2
Śledzie świeże, solone	15	14	16
Anglja	10	10	12
Rudy, żużle, popioły	17	15	16
Z.S.R.R.	5	3	3
Szwecja	1	2	2
Tłuszcze i oleje roślinne i zwierzęce	22	15	15
Holandja	7	5	5
Norwegja	2	2	3
Danja	4	3	2
Nasiona, ziarna, owoce oleiste; kopra	24	24	15
Indje Holend.	5	10	7
Złote Wybrzeże	.	.	3
Rumunja	4	3	1

a **Łącznie z książkami i wytworami graficznemi.**

TABL. 8. WYWÓZ Z POLSKI NIEKTÓRYCH TOWARÓW Z UWZGLĘDNIENIEM WAŻNIEJSZYCH KRAJÓW PRZEZNACZENIA W LATACH 1933—1935

Towary / Kraje	1933	1934	1935	Towary / Kraje	1933	1934	1935
	w miljonach złotych				w miljonach złotych		
Drewno i wyroby	153	177	155	Rury żelazne i stalowe	16	22	17
Anglja	60	77	62	Z.S.R.R.	1	8	6
Niemcy	20	29	27	Argentyna	5	3	2
Holandja	19	18	15	Brazylja	0	0	1
Belgja	15	13	9	Mąka pszenna i żytnia	4	11	16
Palestyna	2	4	7	Norwegja	1	3	5
Argentyna	1	2	4	Anglja	0	3	5
Węgiel	167	158	131	Finlandja	1	1	3
Szwecja	37	31	32	Trzoda chlewna	12	18	16
Austrja	28	23	20	Austrja	8	11	12
Włochy	15	23	20	Niemcy	3	4	2
Francja	19	17	16	Przędza, niedoprzęd	22	16	14
Danja	12	7	6	Rumunja	8	6	3
Norwegja	13	5	6	Holandja	0	0	3
Żyto	39	44	44	Austrja	2	2	2
Niemcy	17	9	20	Nawozy	10	11	13
Stany Zjedn.Am.	4	7	6	Czechosłowacja	3	3	3
Danja	5	5	5	Niemcy	3	2	3
Kanada	0	10	4	Finlandja	0	2	2
Belgja	5	7	3	Szwecja	2	1	1
Bekony	67	47	39	Cukier	19	13	12
Anglja	67	47	39	Finlandja	3	2	3
Jęczmień	18	36	33	Danja	—	1	3
Belgja	11	18	23	Holandja	4	1	2
Anglja	1	5	4	Anglja	5	2	2
Danja	2	4	2	Blacha żelazna i stalowa	17	14	11
Jaja	34	23	27	Niemcy	5	7	7
Anglja	14	11	14	Chiny	0	1	1
Hiszpanja	5	3	7	Masło	4	9	10
Czechosłowacja	2	2	2	Anglja	0	4	8
Wyroby włókiennicze, odzież	32	29	27	Niemcy	4	5	2
Anglja	10	7	6	Szyny kolejowe	10	13	10
Chiny	2	4	3	Niemcy	0	1	3
Indje Brytyjskie	1	1	1	Holandja	2	4	3
Stany Zjedn.Am.	1	1	1	Brazylja	3	6	2
Cynk i pył cynkowy	32	27	23	Koks	6	11	9
Niemcy	20	17	9	Szwecja	1	3	4
Czechosłowacja	3	3	3	Austrja	2	2	2
Żelazo i stal	34	21	19	Pszenica	8	14	9
Niemcy	2	4	7	Anglja	0	2	5
Z.S.R.R.	31	11	4	Niemcy	6	12	2
Chiny	—	2	1	Parafina	12	11	8
Nasiona	27	24	18	Anglja	7	5	4
Austrja	2	2	3	Jugosławja	1	1	1
Niemcy	10	6	3				
Stany Zjedn.Am.	1	1	2				
Holandja	2	3	2				
Hiszpanja	0	1	1				
Danja	3	3	1				

TABL. 9. HANDEL ZAGRANICZNY POLSKI WYTWORAMI ROLNICZEMI I WYROBAMI PRZEMYSŁU ROLNEGO STREFY UMIARKOWANEJ W LATACH[a] 1928/29, 1932/33 — 1934/35

Grupy towarów	Przywóz				Wywóz			
	1928–1929	1932–1933	1933–1934	1934–1935	1928–1929	1932–1933	1933–1934	1934–1935
	w miljonach złotych							
Ogółem	**550**	**178**	**202**	**158**	**1 040**	**378**	**340**	**367**
Produkcja roślin.	170	71	58	37	277	138	133	179
Produkcja zwierz.	337	100	140	118	583	198	172	146
Zwierzęta żywe	3	1	1	1	219	31	28	28
Produkty zwierz.	334	99	139	117	364	167	144	118
Produkty przemysłu rolnego . .	43	7	4	3	180	42	35	42

a Lata gospodarcze od 1.VIII do 31.VII.

TABL. 10. HANDEL ZAGRANICZNY POLSKI Z POSZCZEGÓLNEMI KRAJAMI W LATACH 1928, 1934 i 1935

Części świata / Ważniejsze kraje	1928		1934		1935			
	Przywóz	Wywóz	Przywóz	Wywóz	Przywóz	Wywóz	Przywóz	Wywóz
	w miljonach złotych						%	
Ogółem	**3 362**	**2 508**	**799**	**975**	**861**	**925**	***100,0***	***100,0***
w tem:								
Europa	2 591	2 434	511	848	565	786	*65,6*	*85,0*
w tem:								
Anglja	313	227	86	192	117	181	*13,6*	*19,6*
Austrja . . .	221	311	37	57	41	59	*4,8*	*6,4*
Belgja	67	57	25	58	26	57	*3,0*	*6,2*
Czechosłowacja	213	296	32	50	35	53	*4,1*	*5,7*
Danja	53	76	9	31	10	28	*1,2*	*3,0*
Finlandja . . .	3	25	1	12	1	16	*0,1*	*1,7*
Francja . . .	249	43	46	41	42	33	*4,9*	*3,6*
Hiszpanja . .	3	5	3	9	11	16	*1,3*	*1,7*
Holandja . . .	139	78	29	40	28	35	*3,3*	*3,8*
Jugosławja . .	11	25	7	9	9	8	*1,0*	*0,9*
Łotwa	18	60	1	7	1	7	*0,1*	*0,8*
Niemcy . . .	903	859	108	162	124	140	*14,4*	*15,1*
Norwegja . .	16	21	7	13	9	19	*1,0*	*2,1*
Rumunja . . .	38	54	9	14	5	8	*0,6*	*0,9*
Szwajcarja . .	89	17	22	13	24	13	*2,8*	*1,4*
Szwecja . . .	70	110	20	45	20	49	*2,3*	*5,3*
Węgry	44	43	4	5	5	5	*0,6*	*0,5*
Włochy	83	49	34	37	26	30	*3,0*	*3,2*
Z.S.R.R. . . .	39	39	18	25	15	11	*1,7*	*1,2*
Azja	123	34	54	33	62	40	*7,2*	*4,3*
w tem:								
Indje Brytyjskie	109	2	26	8	32	6	*3,7*	*0,6*
Palestyna . . .	0	1	1	9	4	14	*0,5*	*1,5*
Ameryka . . .	594	32	172	60	175	69	*20,3*	*7,5*
w tem:								
Argentyna . .	42	6	17	9	16	12	*1,9*	*1,3*
Brazylja . . .	21	3	14	8	15	5	*1,7*	*0,5*
Stany Zjedn.Am.	467	19	121	23	123	43	*14,3*	*4,6*
Afryka	30	8	34	14	34	17	*4,0*	*1,8*
w tem:								
Egipt	14	3	17	4	15	5	*1,7*	*0,5*
Oceanja	24	0	28	1	24	0	*2,8*	*0,01*

TABL. 11. HANDEL ZAGRANICZNY NIEKTÓRYCH KRAJÓW W LATACH 1928, 1934 i 1935

Kraje	1928			1934			1935		
	Przywóz	Wywóz	Saldo	Przywóz	Wywóz	Saldo	Przywóz	Wywóz	Saldo
	w miljardach złotych								
Polska	3,4	2,5	— 0,9	0,8	1,0	+ 0,2	0,8	0,9	+ 0,1
Anglja	46,7	31,4	—15,3	18,3	10,6	— 7,7	18,4	11,1	— 7,3
Belgja	7,9	7,7	— 0,2	3,4	3,3	— 0,1	3,3	3,1	— 0,2
Czechosłowacja	5,1	5,6	+ 0,5	1,4	1,6	+ 0,2	1,5	1,6	+ 0,1
Danja	3,9	3,7	— 0,2	1,5	1,4	— 0,1	1,5	1,4	— 0,1
Francja	18,6	17,9	— 0,7	8,1	6,2	— 1,9	7,3	5,4	— 1,9
Hiszpanja	5,2	3,6	— 1,6	1,5	1,1	— 0,4	1,5	1,0	— 0,5
Holandja	9,6	7,1	— 2,5	3,7	2,6	— 1,1	3,4	2,4	— 1,0
Łotwa	0,5	0,4	— 0,1	0,2	0,1	— 0,1	0,2	0,2	— 0,0
Niemcy	29,7	26,1	— 3,6	9,3	8,7	— 0,6	8,8	9,1	+ 0,3
Rumunja	1,7	1,4	— 0,3	0,7	0,7	+ 0,0	0,5	0,7	+ 0,2
Szwajcarja	4,7	3,7	— 1,0	2,5	1,5	— 1,0	2,2	1,4	— 0,8
Szwecja	4,1	3,8	— 0,3	1,8	1,8	— 0,0	2,0	1,7	— 0,3
Włochy	10,3	6,8	— 3,5	3,5	2,4	— 1,1	.	.	.
Z.S.R.R.	4,4	3,7	— 0,7	1,1	1,9	+ 0,8	1,1	1,7	+ 0,6
Indje Brytyjskie	8,1	10,8	+ 2,7	2,5	3,0	+ 0,5	2,6	3,1	+ 0,5
Japonja	8,8	7,9	— 0,9	3,5	3,4	— 0,1	3,7	3,7	+ 0,0
Kanada	10,9	12,0	+ 1,1	2,8	4,1	+ 1,3	2,9	4,4	+ 1,5
Stany Zjedn.Am.	36,3	44,8	+ 8,5	8,7	11,2	+ 2,5	10,8	11,9	+ 1,1

Źródło: *Bulletin Mensuel de Statistique*, Genewa 1936.

TABL. 12. STRUKTURA HANDLU ZAGRANICZNEGO NIEKTÓRYCH KRAJÓW W 1934 R.

Kraje	Ogółem	Zwierzęta żywe	Artykuły spożywcze i napoje	Surowce i półfabrykaty	Wyroby gotowe	Złoto i srebro (kruszec i monety)
	Przywóz w % ogólnej wartości					
Polska	100,0	0,1	10,1	52,0	31,7	6,1
Anglja	100,0	0,7	32,4	20,5	16,9	29,5
Austrja	100,0	6,7	21,6	38,5	31,6	1,6
Belgja	100,0	0,3	20,7	48,9	27,8	2,3
Czechosłowacja	100,0	1,1	14,6	53,9	29,7	0,7
Holandja	100,0	0,2	14,8	32,8	40,9	11,3
Niemcy	100,0	0,7	22,6	54,9	15,8	6,0
Szwajcarja	100,0	0,3	18,9	22,8	36,4	21,6
Szwecja	100,0	0,1	13,8	38,7	47,2	0,2
	Wywóz w % ogólnej wartości					
Polska	100,0	3,0	25,8	47,8	22,9	0,5
Anglja	100,0	0,1	4,9	9,8	58,9	26,3
Austrja	100,0	0,5	2,6	27,3	67,6	2,0
Belgja	100,0	0,4	5,7	38,3	53,7	1,9
Czechosłowacja	100,0	0,0	5,5	24,2	70,0	0,3
Holandja	100,0	0,4	23,6	16,0	30,0	30,0
Niemcy	100,0	0,1	2,5	16,9	69,8	10,7
Szwajcarja	100,0	0,9	4,5	6,1	49,3	39,2
Szwecja	100,0	0,2	6,9	48,9	43,4	0,6

Uwaga. Klasyfikacja według konwencji międzynarodowej w Brukseli z 31.XII 1913 r.

Źródło: *Statistiques du Commerce International 1934*, Genewa 1935.

TABL. 13. UDZIAŁ PROCENTOWY POLSKI W HANDLU ZAGRANICZNYM NIEKTÓRYCH KRAJÓW[a] W LATACH 1928 i 1931 — 1934

Kraje	Przywóz z Polski					Wywóz do Polski				
	1928	1931	1932	1933	1934	1928	1931	1932	1933	1934
Anglja	0,5	0,1	0,9	1,0	1,0	0,7	0,5	0,5	0,7	0,8
Austrja	9,3	8,2	7,7	6,3	6,3	5,5	4,0	3,6	3,9	3,6
Belgja	0,8	1,1	1,2	1,3	1,8	0,5	0,6	0,6	0,8	0,8
Czechosłowacja	6,6	5,3	4,6	3,1	3,7	4,0	3,0	2,5	2,8	2,0
Danja	1,6	2,3	2,4	2,0	2,2	1,2	0,5	0,8	0,7	0,6
Estonja	4,8	7,4	3,9	3,1	3,2	0,7	0,9	1,2	1,5	0,8
Finlandja	1,2	3,6	2,8	3,4	2,8	0,2	0,1	0,2	0,2	0,1
Francja	0,4	1,1	0,8	0,7	0,8	0,8	1,0	1,6	0,9	0,9
Holandja	1,0	1,2	1,2	1,3	1,3	1,1	0,6	0,8	1,0	1,1
Jugosławja	2,7	1,4	1,9	1,7	1,9	1,4	1,0	1,9	1,2	1,3
Litwa	8,7	3,7	2,1	0,3	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,3
Łotwa	7,9	10,0	6,0	2,3	4,0	3,2	0,8	1,2	1,0	0,4
Niemcy	2,6	2,0	1,8	1,8	1,7	4,1	2,0	1,6	1,7	1,3
Norwegja	1,4	2,5	2,5	2,6	1,8	0,6	0,7	0,4	0,8	0,8
Rumunja	4,8	4,5	4,6	3,2	3,2	7,1	2,0	1,5	1,7	1,5
Stany Zjedn. Am.	0,1	0,1	0,1	0,2	0,3	0,3	0,2	0,4	0,9	0,9
Szwajcarja	0,8	1,3	1,2	1,0	1,0	2,3	2,0	1,5	1,6	1,5
Szwecja	1,7	3,0	3,6	3,5	3,1	1,3	0,7	0,7	0,9	1,0
Węgry	4,1	4,6	2,0	1,3	1,1	3,3	1,1	0,8	0,9	0,8
Włochy	0,6	0,9	1,0	0,8	1,2	0,9	1,0	1,4	1,2	1,4
Z.S.R.R.	1,0	2,8	0,8	3,7	2,2	1,8	0,9	0,8	1,0	0,9

a Dane dotyczą wartości według statystyk odnośnych państw.
Źródło: *Statistiques du Commerce International 1934*, Genewa 1935.

TABL. 14. WZAJEMNY UDZIAŁ PROCENTOWY NIEKTÓRYCH KRAJÓW W ICH HANDLU ZAGRANICZNYM[a] W 1934 R.

Kraje	Polska	Anglja	Francja	Holandja	Niemcy	St.Zj. Am.	Włochy	Z.S.R.R.
			Przywóz					
Ogółem	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
z Polski	×	1,0	0,8	1,3	1,7	0,3	1,2	2,2
,, Anglji	10,8	×	7,1	9,4	4,6	6,9	9,1	19,9
,, Francji	5,8	2,6	×	4,3	4,0	3,7	5,7	5,0
,, Holandji	3,7	2,9	2,7	×	5,9	1,7	1,8	6,8
,, Niemiec	13,6	4,2	9,6	28,7	×	4,2	15,8	12,4
,, Stanów Zj. Am.	15,2	11,2	9,6	6,7	8,4	×	12,5	7,7
,, Włoch	4,2	1,2	2,1	1,4	4,2	2,2	×	5,1
,, Z.S.R.R.	2,2	2,4	2,0	2,6	4,7	0,7	2,9	×
,, innych krajów	44,5	74,5	66,1	45,6	66,5	80,3	51,0	40,9
			Wywóz					
Ogółem	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
do Polski	×	0,8	0,9	1,1	1,3	0,9	1,4	0,9
,, Anglji	19,7	×	8,6	19,1	9,2	18,0	10,2	16,6
,, Francji	4,2	4,2	×	8,1	6,8	5,4	6,7	5,2
,, Holandji	4,1	3,1	3,1	×	11,6	2,4	2,6	5,3
,, Niemiec	16,6	3,5	11,1	24,9	×	5,1	15,9	23,5
,, Stanów Zj. Am.	2,3	4,4	4,7	3,2	3,8	×	7,4	3,4
,, Włoch	3,8	2,4	3,1	2,2	5,9	3,0	×	4,6
,, Z.S.R.R.	2,6	0,9	0,6	1,1	1,5	0,7	2,4	×
,, innych krajów	46,7	80,7	67,9	40,3	59,9	64,5	53,4	40,5

a Zestawienie dotyczy wartości według statystyk krajów wymienionych w nagłówku tablicy.
Źródło: *Statistiques du Commerce International 1934*, Genewa 1935.

TABL. 15. WYWÓZ ŚWIATOWY NIEKTÓRYCH TOWARÓW W LATACH 1929, 1932 i 1933

Towary	1929	1932	1933	1929	1932	1933
	w tysiącach tonn			w miljonach złotych		
Ogółem wywóz światowy	.	.	.	**288 692**	**110 178**	**101 007**
w tem:						
Bawełna i odpadki	3 342	3 163	3 282	12 532	4 576	4 625
Węgiel kamienny	155000	101000	103000	5 987	2 864	2 553
Pszenica	19 137	17 312	15 362	7 278	2 923	2 201
Cukier	12 952	9 617	8 448	6 405	2 743	2 157
Wełna	1 004	961	1 114	6 157	1 873	2 115
Kawa surowa	1 418	1 330	1 556	4 989	2 154	1 979
Benzyna	12 339	11 750	10 537	4 332	1 928	1 483
Samochody i części	.	.	.	6 852	1 381	1 445
Wino gronowe	18 872[a]	19 617[a]	22 367[a]	1 799	1 161	1 288
Ryż	6 663	7 250	7 029	3 597	1 710	1 267
Masło	515	542	568	3 569	1 599	1 265
Tytoń surowy i odpadki	632	504	488	3 056	1 417	1 252
Drzewo iglaste, tarte	34 700[b]	19 500[b]	23 700[b]	3 828	1 116	1 242
Ropa naftowa	31 038	27 061	29 170	2 132	1 288	1 210
Jedwab naturalny	56	44	43	4 932	1 275	989
Przędza bawełniana	274	215	219	2 592	1 066	968
Celuloza	5 220	4 662	5 673	1 996	924	966
Bekony	445	578	477	1 903	938	896
Papier gazetowy	3 801	2 907	2 897	2 376	1 201	890
Herbata	438	423	385	2 170	885	877
Miedź	1 284	755	870	4 076	818	809
Olej gazowy, pędny, opałowy	14 250	15 826	17 485	1 062	714	790
Kukurydza	7 649	10 552	9 596	2 219	1 055	784
Ryby, kraby i mięczaki	1 871	1 455	1 394	1 931	864	765
Kauczuk	1 139	875	1 111	3 652	496	759
Skóry wyprawione	156	94	104	2 361	788	756
Zwierzęta żywe	.	.	.	2 971	1 002	748
Cyna	170	94	121	1 448	352	640
Mąka pszenna	3 758	2 663	2 808	2 151	744	636
Olej smarowy, mineralny	2 154	1 527	1 795	1 236	627	585
Przędza wełniana	95	56	63	1 696	553	559
Pomarańcze i mandarynki	1 312	1 405	1 649	774	547	538
Sery wszelkie	345	301	291	1 297	655	532
Jaja	503	433	361	1 594	708	506
Rury żelazne	1 761	675	872	1 354	447	496
Makuchy	4 408	3 314	3 670	1 515	527	483
Jedwab sztuczny	61	64	69	886	498	472
Mięso wołowe	823	665	650	1 337	485	447
Siemię lniane	2 042	2 244	1 860	1 325	439	441
Nafta	5 988	4 175	3 917	1 401	511	417
Maszyny włókiennicze	.	.	.	1 267	441	411
Koks	18 329	11 935	12 139	1 041	400	352
Soja	2 751	1 495	2 609	979	231	347
Kakao surowe, odpadki i masa kakaowa	530	559	572	930	411	343
Ruda żelazna	50 149	20 535	24 631	1 070	280	316
Worki jutowe	609	485	474	960	352	297
Jęczmień	3 911	2 688	2 742	1 170	405	290
Żyto	1 303	1 317	1 213	420	195	119

a W tys. *hl*. b W tys. m^3.

Źródło: *Statistisches Jahrbuch für das Deutsche Reich*, Berlin 1935.

TABL. 16. OBROTY HANDLU ŚWIATOWEGO W LATACH 1929—1935

Części świata	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
			W miljardach złotych				
Ogółem	**611,5**	**495,3**	**353,9**	**239,5**	**215,5**	**207,5**	**209,7**
Europa z Z.S.R.R.	320,8	275,8	204,7	134,5	120,4	114,3	110,5
Ameryka Północna	123,3	92,5	60,4	39,9	33,2	32,3	35,9
Ameryka Południowa	37,0	25,7	17,1	11,4	11,0	11,0	11,5
Afryka	28,4	24,1	18,2	15,0	14,2	13,3	14,2
Azja	85,5	65,2	46,6	32,7	30,5	30,8	31,4
Oceanja	16,5	12,0	6,9	6,0	6,2	5,8	6,2
			Wskaźniki wartości obrotu Rok 1929 = 100,0				
Ogółem	**100,0**	**81,0**	**57,9**	**39,2**	**35,2**	**33,9**	**34,7**
Europa z Z.S.R.R.	100,0	86,0	63,8	41,9	37,5	35,6	34,4
Ameryka Północna	100,0	75,0	49,0	32,4	26,9	26,2	29,1
Ameryka Południowa	100,0	69,6	46,2	30,8	29,8	29,9	31,0
Afryka	100,0	85,0	64,3	52,8	50,1	47,0	50,2
Azja	100,0	76,2	54,4	38,3	35,7	36,0	36,8
Oceanja	100,0	72,6	41,8	36,3	37,1	35,1	37,6
			Wskaźnik objętości obrotu[a] Rok 1929 = 100,0				
Ogółem	**100,0**	**92,8**	**85,3**	**73,9**	**74,9**	**77,2**	**79,0**

a Wskaźniki otrzymane po eliminacji wahań cen.

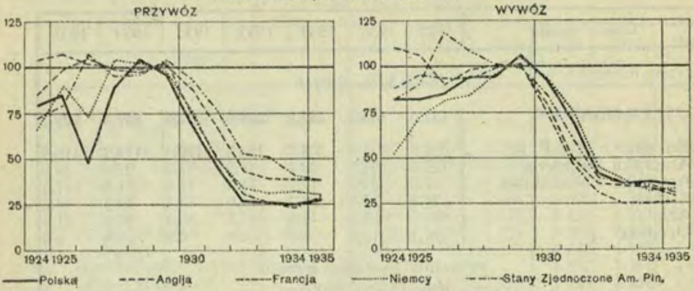
Źródło: *Bulletin Mensuel de Statistique*, Genewa 1936.

TABL. 17. OBRÓT HANDLU ZAGRANICZNEGO NIEKTÓRYCH KRAJÓW W ZŁOTYCH NA GŁOWĘ LUDNOŚCI W LATACH 1913, 1928 i 1934

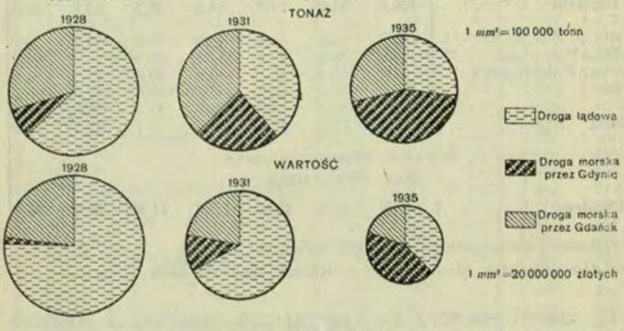
Kraje	1913	1928	1934	Kraje	1913	1928	1934
Nowa Zelandja	1 834	2 887	1 074	Czechosłowacja	.	733	202
Szwajcarja	1 462	2 057	945	Estonja	.	555	162
Belgja	1 879	1 939	812	Łotwa	.	516	158
Danja	1 338	2 181	805	Stany Zjedn. Am.	390	677	157
Holandja	.	2 194	751	Włochy	300	433	139
Argentyna	1 141	1 491	668	Węgry	.	471	132
Kanada	1 207	2 397	634	Hiszpanja	200	390	104
Anglja	1 332	1 702	620	Litwa	.	211	103
Norwegja	944	1 439	609	Japonja	.	.	102
Szwecja	709	1 284	575	Rumunja	289	183	74
Irlandja W.P.	.	1 545	505	Jugosławja	.	166	61
Zw.Płd.-Afr.	794	664	454	Brazylja	237	209	54
Finlandja	478	938	365	Polska	.	192	53
Francja	665	900	341	Bułgarja	110	152	50
Austrja	217	1 020	290	Z.S.R.R.	96	52	18
Niemcy	659	874	276				

HANDEL ZAGRANICZNY NIEKTÓRYCH PAŃSTW

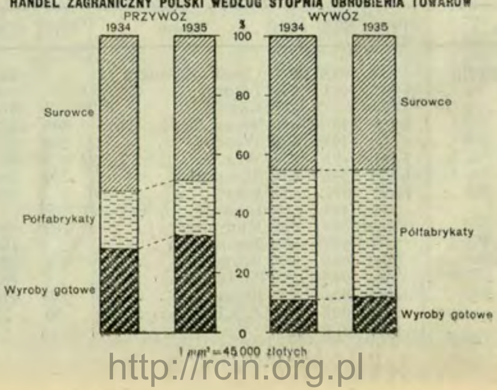
Wskaźnik: Przeciętna lat 1928—1929 = 100

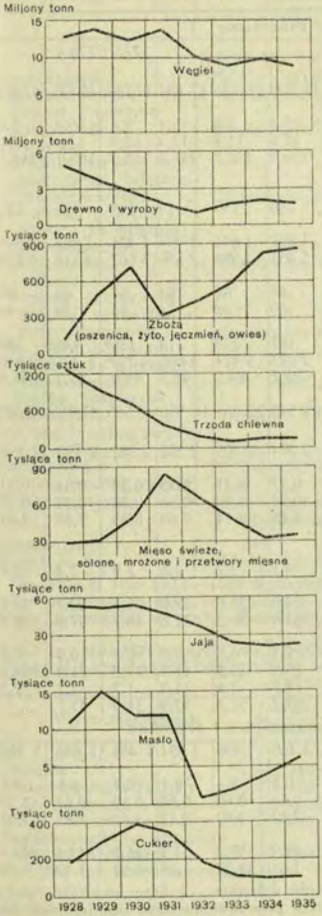
UDZIAŁ PORTÓW GDYNI I GDAŃSKA W OBROTACH HANDLU ZAGRANICZNEGO POLSKI

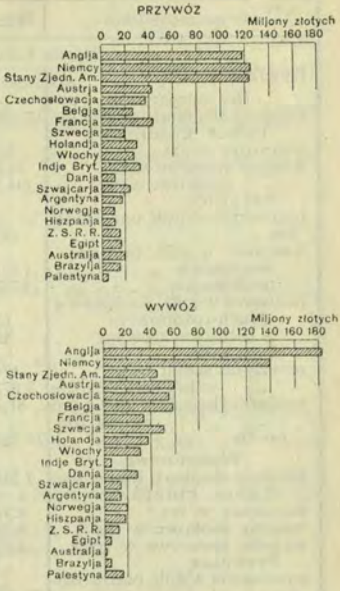
HANDEL ZAGRANICZNY POLSKI WEDŁUG STOPNIA OBROBIENIA TOWARÓW

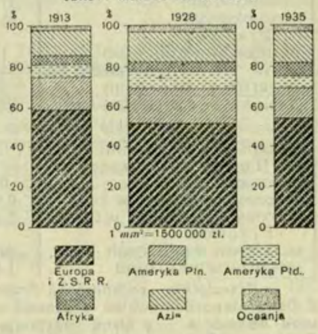
WYWÓZ NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW Z POLSKI W LATACH 1928–1935

HANDEL POLSKI Z POSZCZEGÓLNEMI KRAJAMI W 1935 R.

OBROTY HANDLU ŚWIATOWEGO

DZIAŁ XI. KOMUNIKACJA

Wydatki i dochody Poczt i Telegrafów oraz przedsiębiorstwa P. K. P. ob. dział XXV, tabl. 15 i 16 str. 268 i 269

TABL. 1. STAN I PRACA KOLEI W POLSCE W LATACH 1928, 1929, 1931–1935

Wyszczególnienie	1928	1929	1931	1932	1933	1934	1935
Polskie Koleje Państwowe							
Personel w tys.[a]	.	.	.	.	172,9	174,4	.
Normalnotorowe							
Długość eksploat. linij w *km*	17 208	17 239	17 566	17 634	17 760	17 835	17 895
Tabor kolejowy[b]							
parowozy w tys.	5,2	5,3	5,4	5,4	5,4	5,4	5,4
wagony osobowe w tys.	12,0	12,0	12,4	12,3	12,3	12,2	12,1
„ towarowe w tys.	144,7	150,9	156,2	155,9	155,9	160,0	160,1
Przebieg							
parowozów w milj. parowozo-*km*	157	164	143	119	118	120	121
wagonów w milj. osio-*km*:							
osobowych	1 731	1 807	1 694	1 494	1 471	1 487	1 508
towarowych	5 767	5 951	4 990	3 686	3 667	4 118	4 121
pociągów w milj. pociągo-*km*							
w ruchu osobowym	62	65	68	64	65	64	64
w ruchu towarowym	58	60	48	34	36	39	40
Przewóz							
pasażerów w milj. osób	174	167	135	114	138[d]	146[d]	144[d]
„ w milj. pasażero-*km*	7 077	7 073	5 474	4 695	4 754[d]	5 275[d]	5 530[d]
towarów i bagaży w milj. tonn	81,1	86,2	64,2	48,9	49,0	55,1	56,4
„ „ w milj. tonno-*km*	21 968	23 548	20 065	14 950	15 565	17 930	17 502
Wąskotorowe							
Długość eksploat. linij w *km*	2 287	2 294	2 325	2 382	2 382	2 228	2 190
Tabor kolejowy							
parowozy w tys.[c]	0,37	0,37	0,41	0,38	0,34	0,34	0,33
wagony osobowe w tys.[b]	0,33	0,34	0,36	0,36	0,36	0,35	0,35
wagony towarowe w tys.[b]	7,53	7,86	8,14	7,64	8,33	7,70	7,43
Przebieg							
parowozów w milj. parowozo-*km*	4,4	4,1	3,2	2,8	2,9	2,8	2,8
wagonów w milj. osio-*km*:							
osobowych	27,0	24,0	23,0	22,0	23,3	22,7	23,6
towarowych	85,7	83,9	50,2	32,8	30,7	37,8	38,1
Przewóz							
pasażerów w milj. osób	1,6	1,1	0,8	0,7	0,7	0,9	1,0
„ „ pasażero-*km*	34,4	25,4	19,3	17,3	17,2	21,0	24,2
towarów w milj. tonn	5,1	4,7	2,8	1,7	1,7	2,2	2,3
„ „ tonno-*km*	98,9	87,2	52,4	32,3	31,0	41,7	.
Koleje dojazdowe samorządowe i prywatne							
Długość eksploat. linij w *km*	1 132	1 169	1 390	1 494	1 464	1 496	1 360[d]
Tabor kolejowy[e]							
parowozy w tys.	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
wagony osobowe[e] w tys.	0,56	0,56	0,60	0,63	0,59	0,61	0,56[f]
wagony towarowe[e] w tys.	2,25	2,32	3,03	3,12	3,10	3,03	3,05
Przewóz							
pasażerów w milj. osób	40,5	49,9	59,2	51,7	45,1	47,8	49,4
towarów w milj. tonn	1,61	1,61	1,27	1,08	0,99	1,10	1,10

a Przeciętnie rocznie. *b* Przeciętnie dziennie. *c* Stan w końcu roku. *d* Dane nieporównywalne z danemi za lata poprzednie wobec odmiennego sposobu obliczania. *e* Dane obejmują również elektryczne wozy silnikowe. *f* W tem 0,3 tys. wozów silnikowych i przyczepnych kolei elektrycznych.

TABL. 2. PRZEWÓZ PASAŻERÓW NA P. K. P. W LATACH 1933—1935[a]

Wyszczególnienie	1933	1934					1935
		Ogółem	Klasa				
			I	II	III	IV	
	w tysiącach						
Koleje normalnotorowe							
Pasażerowie	138 171	145 880	42	7 123	130 942	7 773	144 206
Pasażero-*km* . . .	4 753 752	5 274 628	12 510	422 226	4 712 171	127721	5 530 327
Pociągi zwyczajne							
Pasażerowie	136 365	144 169	25	6 827	129 544	7 773	142 645
w tem: według taryfy normalnej za biletami jednorazowemi . .	36 534	26 353	6	762	21 157	4 428	17 492
w ruchu podmiejskim i za biletami okresowemi[b] . . .	.	94 639	2	4 595	86 706	3 336	90 732
Pasażero-*km*	4 377 040	4 901 628	6 447	338 183	4 429 277	127721	5 188 402
w tem: według taryfy normalnej za biletami jednorazowemi . .	1 795 090	1 621 787	1 404	102 758	1 421 754	95 871	.
w ruchu podmiejskim i za biletami okresowemi[b] . . .	.	1 614 318	266	73 844	1 508 638	31 570	1 796 371
Pociągi pośpieszne							
Pasażerowie	1 806	1 711	17	296	1 398	—	1 561
w tem według taryfy normalnej	1 143	1 172	8	164	1 000	—	912
Pasażero-*km* . . .	376 712	373 000	6 063	84 043	282 894	—	341 925
w tem według taryfy normalnej	264 759	234 919	2 794	44 512	187 613	—	.
Koleje wąskotorowe							
Pasażerowie	693	874	—	30	844	—	.
Pasażero-*km* . . .	17 190	21 029	—	811	20 218	—	.

a Dane za lata 1933—1935 są nieporównywalne z danemi za lata poprzednie wobec odmiennego sposobu obliczania. *b* Tygodniowe, miesięczne i na dłuższe okresy, przeważnie w ruchu podmiejskim.

TABL. 3. NAŁADOWANIE, PRZYJĘCIE I TRANZYT WAGONÓW NA KOLEJACH NORMALNOTOROWYCH W POLSCE W LATACH 1928, 1929, 1931—1935

Wyszczególnienie	1928	1929	1931	1932	1933	1934	1935
	Przeciętnie dziennie wagonów 15 tonnowych						
Ogółem	**17 413**	**17 990**	**13 621**	**10 465**	**10 620**	**11 756**	**12 191**
Naładowano w kraju[a] . . .	15 180	15 755	12 018	9 403	9 514	10 546	10 787
Do przewozu w kraju . .	11 804	12 203	8 789	7 155	7 268	7 977	8 510
Do wywozu zagranicę[a] . .	3 376	3 552	3 229	2 248	2 246	2 569	2 277
Naładowano w obrębie W. m. Gdańska	459	456	201	130	136	151	163
Przyjęto od kolei zagranicznych[b]	643	604	339	174	191	155	172
Tranzyt	1 131	1 175	1 063	758	779	904	1 069

a Łącznie z nadaniem do portów: Gdyni i Gdańska. *b* Bez towarów przybyłych drogą morską.

TABL. 4. PRZEWÓZ TOWARÓW NA KOLEJACH NORMALNOTOROWYCH W POLSCE W LATACH 1928—1935

Lata Rodzaj przewozów Towary	Ogółem	Nadanie: wewnętrzne [a]	Nadanie: zagranicę: razem	Nadanie: zagranicę: w tem do portów [b]	Przyjęcie z zagranicy: razem	Przyjęcie z zagranicy: w tem z portów [b]	Tranzyt
	w tysiącach tonn						
Ogółem 1928	80 727	52 052	20 237	9 223	2 581	1 037	5 857
1929	85 862	54 918	21 452	10 108	3 488	1 792	6 004
1930	69 514	43 788	17 936	10 014	2 209	1 050	5 581
1931	63 767	37 641	18 520	12 601	2 018	1 056	5 588
1932	48 716	30 878	13 186	9 745	1 126	616	3 526
1933	48 825	30 491	13 150	10 061	1 417	865	3 767
1934	54 897	34 843	14 278	11 339	1 450	1 007	4 326
1935	56 203	36 740	12 695	10 180	1 599	1 151	5 169
Handlowe zwyczajne . .	47 324	28 184	12 664	10 153	1 596	1 149	4 880
Zboże i strączkowe . .	1 518	855	629	562	4	4	30
Ziemniaki	474	355	33	18	0	0	86
Buraki	1 320	1 311	9	0	0	0	0
Siano, słoma i pasza zielona	154	109	10	1	0	0	35
Mąka i kasze	643	587	50	37	0	0	6
Cukier	287	253	33	33	0	0	1
Zwierzęta żywe . . .	163	140	21	3	0	0	2
Drewno	5 338	3 356	1 526	915	9	4	447
w tem wyroby z drzewa	340	130	162	150	1	1	47
Węgiel i koks	20 718	9 777	9 151	7 861	23	2	1 767
Ruda, żużle i szlaka . .	1 147	391	16	1	412	288	328
Ropa naftowa i przetwory	852	645	164	63	2	1	41
Sól	384	355	12	6	0	0	17
Wapień i wapno gaszone	568	429	20	3	0	0	119
Kamienie wszelkie . .	3 042	2 543	18	17	22	3	459
Wyroby ceramiczne .	1 015	929	26	24	3	0	57
Cement i wapno hydrauliczne	792	729	20	20	0	0	43
Żelazo i stal	1 839	1 044	182	107	424	323	189
Wyroby z żelaza i stali .	470	241	106	64	7	4	116
Chemikalja	349	287	16	12	13	8	33
Nawozy sztuczne . . .	1 178	468	152	114	87	87	471
Inne towary	5 073	3 380	470	292	590	425	633
Handlowe pośpieszne . .	603	280	31	27	3	2	289
Gospodarcze kolejowe .	7 537	7 537	—	—	—	—	—
w tem węgiel	3 401	3 401	—	—	—	—	—
Wojskowe	739	739	—	—	—	—	—

a Łącznie z W. m. Gdańskiem. *b* Porty Gdynia i Gdańsk (stacje portowe).

TABL. 5. PRZEWOZY NIEKTÓRYCH TOWARÓW NA KOLEJACH NORMALNOTOROWYCH W POLSCE W LATACH 1928—1935

Przewozy handlowe zwyczajne

Towary	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
	w tysiącach tonn							
Nadanie wewnętrzne								
Ogółem	**42 472**	**43 349**	**35 289**	**28 426**	**23 238**	**23 083**	**26 276**	**28 184**
w tem:								
Zboże i strączkowe	1 217	1 182	1 239	1 028	823	875	957	855
Buraki	2 472	2 853	2 964	1 584	1 295	1 092	1 416	1 311
Mąka i kasze	712	672	602	584	558	574	587	587
Cukier	403	440	434	326	241	242	251	253
Drewno[a]	5 176	4 767	3 573	3 279	2 678	2 893	3 366	3 356
Węgiel i koks	14 342	16 281	11 982	11 128	8 961	8 873	8 760	9 777
Ruda, żużle i szlaka	773	852	492	304	167	270	357	391
Ropa naftowa i przetwory	891	875	862	771	682	664	647	645
Sól	470	499	495	448	342	313	355	355
Kamienie wszelkie	2 448	2 202	1 930	1 149	730	944	1 614	2 543
Wyroby ceramiczne	2 111	1 628	1 249	849	553	313	829	929
Cement i wapno hydrauliczne	918	842	758	497	344	383	723	729
Żelazo i stal	1 829	1 675	1 395	981	633	835	909	1 044
Wyroby z żelaza i stali	561	574	416	307	183	192	228	241
Chemikalja	401	432	359	253	230	255	279	287
Nawozy sztuczne	768	813	548	376	313	337	372	468
Nadanie zagranicę								
Ogółem	**20 209**	**21 316**	**17 842**	**18 466**	**13 145**	**13 113**	**14 243**	**12 664**
w tem:								
Zboże i strączkowe	179	466	416	316	322	467	706	629
Cukier	172	291	292	147	59	50	31	33
Drewno[a]	4 076	3 307	2 429	1 549	1 117	1 663	1 826	1 526
Węgiel i koks	11 981	14 455	12 637	14 405	10 327	9 620	10 383	9 151
Ropa naftowa i przetwory	265	243	160	213	213	220	197	164
Żelazo i stal	145	218	351	320	94	214	169	182
Wyroby z żelaza i stali	129	138	108	120	83	87	122	106
Chemikalja	56	42	44	33	32	29	30	16
Nawozy sztuczne	79	100	101	157	133	115	104	152
Przyjęcie z zagranicy								
Ogółem	**2 550**	**3 442**	**2 252**	**2 005**	**1 117**	**1 412**	**1 447**	**1 596**
w tem:								
Zboże i strączkowe	154	52	27	47	28	53	6	4
Węgiel i koks	110	130	99	105	25	20	25	23
Ruda, żużle i szlaka	384	629	462	437	192	307	340	412
Kamienie wszelkie	65	70	37	17	16	31	24	22
Żelazo i stal	366	571	397	396	153	342	344	424
Wyroby z żelaza i stali	34	58	36	31	8	6	7	7
Chemikalja	21	42	21	19	10	9	11	13
Nawozy sztuczne	387	578	334	148	76	95	119	87
Tranzyt								
Ogółem	**5 608**	**5 739**	**5 199**	**5 271**	**3 264**	**3 486**	**4 054**	**4 880**
w tem:								
Zboże i strączkowe	275	134	122	110	95	53	36	30
Drewno[a]	524	595	712	594	301	340	422	447
Węgiel i koks	2 247	2 608	1 754	1 606	1 555	1 582	1 637	1 767
Ruda, żużle i szlaka	405	299	646	899	133	167	138	328
Kamienie wszelkie	327	322	248	139	148	192	272	459
Żelazo i stal	148	134	115	391	56	102	154	189
Wyroby z żelaza i stali	88	80	107	221	62	94	109	116
Nawozy sztuczne	260	254	364	263	153	220	293	471

a Łącznie z wyrobami z drzewa.

TABL. 6. TRANZYT KOLEJOWY PRZEZ OBSZAR POLSKI ŁĄCZNIE Z W. M. GDAŃSKIEM

A. Według towarów i kierunków w latach 1928, 1933—1935

Rodzaj przesyłek	1928	1933						1934	1935
		Ogółem	Węgiel i koks	Drewno i wyroby z drzewa	Rudy wszelkie	Nawozy sztuczne	Inne towary		
	w tysiącach tonn								
Przesyłki handlowe zwyczajne . . .	**5 608**	**3 486**	**1 582**	**340**	**167**	**220**	**1 177**	**4 054**	**4 880**
Tranzyt niemiecki uprzywilejowany	4 261	2 841	1 581	192	0	170	898	3 357	3 909
Przez Pomorze	1 355	900	244	70	0	95	491	1 067	1 334
Innemi drogami	2 906	1 941	1 337	122	0	75	407	2 290	2 575
Tranzyt zwykły .	1 347	645	1	148	167	50	279	697	971
Przez porty[a] .	200	377	0	85	94	50	148	486	652
Innemi drogami	1 147	268	1	63	73	0	131	211	319
Przesyłki handlowe pośpieszne . . .	**249**	**281**	.	.	.	.	.	**272**	**289**

B. Według krajów w 1935 r.[b]

Wyszczególnienie	Ogółem	Towary przekazane do							
		portów		stacyj granicznych Polski z					
		Gdyni	Gdańska	Niemcami (bez Prus Wschodnich)	Niemcami (Prusami Wschodniemi)	Z. S. R.R.	Czechosłowacją	Rumunją	Łotwą
	w tysiącach tonn								
Ogółem	**4879,6**	**24,1**	**141,9**	**694,0**	**3 456,0**	**51,0**	**486,3**	**26,3**	**0,0**
Towary przyjęte:									
z portów:									
Gdyni	116,3	×	—	0,2	0,0	—	115,9	0,2	—
Gdańska	370,1	—	×	14,1	23,4	0,0	327,6	5,0	0,0
ze stacyj granicznych Polski z:									
Niemcami (bez Prus Wschodnich)	3454,4	0,0	12,7	×	3 426,5	0,8	0,1	14,3	—
Niemcami (Prusami Wschodniemi)	484,3	—	2,0	482,2	×	0,1	—	0,0	—
Z. S. R. R. . . .	100,9	—	—	89,1	0,0	×	11,8	—	—
Czechosłowacją .	149,7	14,3	75,3	3,3	0,0	50,1	×	6,7	0,0
Rumunją	203,2	9,8	51,9	104,7	6,1	—	30,7	×	—
Łotwą	0,7	—	—	0,4	—	—	0,2	0,1	×

a Gdynia i Gdańsk. *b* Przesyłki handlowe zwyczajne, bez pośpiesznych.

TABL. 7. OPŁATY PRZEWOZOWE ZA NIEKTÓRE TOWARY NA KOLEJACH NORMALNOTOROWYCH W POLSCE W LATACH 1929—1936

Towary	Przeciętna odległość przewozu w *km*	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936[a]
		opłaty w groszach za 100 *kg* towaru przewożonego na przeciętną odległość							
Zboża	170	187	187	187	209	188	188	188	147
Mąka zbożowa	250	254	254	254	276	248	248	248	193
Ziemniaki świeże	170	105	105	105	105	90	90	90	68
Warzywa świeże	250	321	321	321	258	258	258	258	153
Owoce krajowe świeże	370	556	556	513	513	426	426	426	334
Bydło rogate	300	409	409	409	409	409	409	409	262
Trzoda chlewna	250	360	360	360	360	360	360	360	233
Mięso	290	431	431	467	467	323	395	395	323
Kostka kamienna nieregularna	245	85	85	85	85	85	63	63	60
Kamienie budowlane w blokach obrobionych	245	153	153	153	153	153	79	86	86
Piasek, żwir, glina	100	60	60	60	60	45	45	45	45
Wapno palone	190	76	76	76	76	76	76	76	68
Cement	250	159	159	159	159	159	159	159	140
Sól kuchenna	310	255	255	255	255	255	204	204	173
Ruda żelazna	90	43	43	34	34	34	34	28	24
Węgiel kamienny	240	150	150	150	150	150	150	127	107
Nafta	530	806	806	806	806	806	604	604	427
Nawozy potasowe	620	140	140	140	140	117	117	117	117
Nawozy azotowe	340	132	132	132	119	119	119	79	79
Skóry surowe	250	290	290	290	354	354	354	354	253
Słoma lniana	100	77	77	77	77	77	77	77	47
Drewno nieobrobione	150	63	63	63	63	44	54	54	41
Drewno kopalniane	310	97	97	97	97	97	97	97	81
Drewno celulozowe	430	118	118	118	118	118	118	118	94
Drewno obrobione	240	142	142	142	142	121	142	142	115
Papier rotacyjny	280	269	269	269	269	269	269	269	269
Cegła zwyczajna	100	60	60	60	60	45	45	45	45
Dachówka	190	50	50	76	76	76	76	76	57
Żelazo surowe	60	66	66	66	60	51	51	42	42
Rury stalowe	230	423	423	423	423	423	423	423	305
Żelazo sztabowe	200	248	248	248	248	248	223	205	179

a Według taryf obowiązujących w dn. 15.III 1936 r.

Źródło: Dane Ministerstwa Komunikacji.

TABL. 8. LINJE KOLEJOWE WYBUDOWANE W POLSCE W LATACH 1918—1935

Rok otwarcia ruchu	Długość linij normalnotorowych	Długość linij wąskotorowych	Rok otwarcia ruchu	Długość linij normalnotorowych	Długość linij wąskotorowych	Rok otwarcia ruchu	Długość linij normalnotorowych	Długość linij wąskotorowych
	w *km*			w *km*			w *km*	
1918–1935	**1 657,0**	**356,6**	1924	169,5	16,2	1930	271,6	2,7
1918–19	—	—	1925	45,9	65,4	1931	38,2	0,5
1920	—	23,0	1926	114,7	47,3	1932	92,5	—
1921	238,7	15,2	1927	13,9	3,2	1933	177,0	—
1922	89,5	—	1928	105,5	2,3	1934	224,0	—
1923	57,3	140,9	1929	2,7	39,9	1935	16,0	—

TABL. 9. WYPADKI NA KOLEJACH NORMALNOTOROWYCH W POLSCE W LATACH 1928—1935

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
Rodzaje wypadków								
Zderzenia	155	184	116	110	80	69	79	73
Wykolejenia	174	186	143	149	112	79	89	108
Wypadki na przejazdach	186	204	175	232	204	237	241	261
Inne[a]	1 136	1 222	814	839	797	795	884	933
Na 1 miljon pociągo-*km* zderzeń i wykolejeń	*2,72*	*2,92*	*2,17*	*2,22*	*1,94*	*1,47*	*1,63*	*1,74*
Ofiary w ludziach								
Zabici	442	476	364	377	322	315	300	391
podróżni	26	30	27	54	28	36	40	43
pracownicy kolei	136	149	92	102	58	54	53	76
inni	280	297	245	221	236	225	207	272
Ranni	1 163	1 270	759	865	873	729	890	804
podróżni	286	283	181	292	360	251	296	149
pracownicy kolei	585	601	328	330	284	201	252	322
inni	292	386	250	243	229	277	342	333
Na 10 milj. pasażero-*km*: podróżnych zabitych	*0,04*	*0 04*	*0,04*	*0,10*	*0,06*	*0,08*	*0,07*	*0,08*
„ rannych	*0,40*	*0,40*	*0,27*	*0,53*	*0,76*	*0,52*	*0,56*	*0,27*

a Oprócz samobójstw.

TABL. 10. KOLEJE W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W 1933 R.

Państwa	Długość eksploatacyjna linji[a]		Wagony[a]		Przewóz pasażerów		Przewóz towarów	
	w tys. *km*	w *km* na 100 *km*² powierzchni	osobowe	towarowe	w miljonach osób	w miljardach pasażero-*km*	w miljonach tonn	w miljardach tonno-*km*
Polska	20,1	5,2	12,7	164,2	138,7	4,8	50,7	15,6
Anglja	32,6	13,4	45,1	647,0	799,5	.	266,4	24,6
Austrja	6,7	8,0	6,1	33,7	60,0	2,3	18,5	2,6
Belgja	4,9	15,9	8,1	118,1	185,2	5,1	55,2	4,4
Czechosłowacja	13,5	9,6	9,4	95,4	221,0	6,4	54,9	6,5
Francja[b]	43,6	8,0	35,9	554,7	715,1	25,7	176,9	35,0
Hiszpanja[c]	9,5	1,9	4,5	67,9	55,8	3,1	28,0	4,4
Jugosławja	9,4	3,8	5,2	58,6	31,6	1,7	14,6	3,0
Niemcy	53,9	11,4	64,1	607,5	1240,5	30,1	308,2	47,8
Rumunja	11,2	3,8	2,0	48,3	27,1	2,3	29,3	8,0
Szwajcarja	5,2	12,5	4,8	22,5	158,9	.	21,4	1,7
Szwecja	16,6	3,7	4,0	48,9	64,7	2,3	26,1	2,5
Węgry	8,7	9,3	3,8	40,8	59,1	1,9	19,6	2,4
Włochy[d]	16,9	5,5	8,2	141,0	80,0	6,7	33,7	8,6
Z.S.R.R.	82,6	0,4	.	.	927,0	75,7	265,1	169,0
Australja[d]	43,7	0,6	7,9	87,1	327,1	.	27,3	5,4
Indje Brytyjskie	69,1	1,5	20,8	223,8	489,6	27,6	77,7	30,6
Japonja[b]	22,5	5,9	14,9	76,5	1209,0	22,7	83,9	11,1
Kanada	68,1	0,7	7,4	204,7	19,2	2,2	52,0	30,8
Stany Zj. Am.[b]	398,5	5,1	50,6	2184,7	480,7	27,4	615,8	378,1

a Stan w dn. 31.XII. *b* 1932 r. *c* 5 głównych linij. *d* Rok budżetowy od 1.VII 1933 do 30.VI 1934.

TABL. 11. PRZEWÓZ PASAŻERÓW I TOWARÓW NA KOLEJACH W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1928, 1931—1934

Lata	Polska	Anglja	Belgja	Czechosłow.	Francja	Niemcy	St. Zj. Am.	Szwecja	Włochy	Z.S.R.R.
	Przewóz pasażerów w miljonach pasażero-*km*									
1928	7 111	.	6 270	9 070	26 950	47 694	51 045	2 221	7 952	23 628
1931	5 493	.	5 810	7 690	29 100	36 922	36 200	2 323	6 363	61 100
1932	4 712	.	5 157	6 958	25 700	30 811	27 400	2 261	6 051	83 700
1933	4 771[a]	.	5 058	6 368	24 600	30 117	26 300	2 267	6 662	75 700
1934	5 296	.	4 698	6 627	23 400	34 831	29 000	2 479	6 709	71 000
	Przewóz towarów w miljardach tonno-*km*									
1928	22,1	29,0	7,8	12,0	42,8	73,2	696,7	3,2	12,2	93,4
1931	20,1	26,7	6,0	9,2	40,7	51,2	496,6	3,6	10,1	151,9
1932	15,0	24,3	4,5	7,2	35,0	44,4	378,1	2,5	9,1	169,3
1933	15,6	24,6	4,4	6,5	34,3	47,8	401,7	2,5	8,6	169,0
1934	18,0	26,5	4,5	7,1	32,3	57,0	434,4	3,5	8,6	206,0

a Dane dla r. 1933 nieporównywalne z danemi za lata poprzednie wobec odmiennego sposobu obliczania.

TABL. 12. DROGI O TWARDEJ NAWIERZCHNI W POLSCE W 1935 R

Stan w dn. 1.IV

Wyszczególnienie	Polska	Województwa				
		centralne	wschodnie	zachodnie razem	zachodnie w tem śląskie	południowe
	w kilometrach					
Ogółem	**58 356**	**19 865**	**5 669**	**16 129**	2 247	**16 693**
Na 100 km²	*15,0*	*14,5*	*4,5*	*34,2*	53,5	*21,1*
O powierzchni tłuczniowej	42 134	13 923[a]	2 585[a]	9 519[a]	929[a]	15 047[a]
„ brukowanej	14 646	1 749[a]	1 467[a]	1 851[a]	— [a]	34[a]
„ ulepszonej[b]	1 576	695	10	727	528	144
Państwowe	14 316	5 482	2 665	2 497	350	3 672
Samorządowe	44 040	14 383	3 004	13 632	1 897	13 021

a Bez dróg gminnych. *b* Kostka kamienna, klinkier, nawierzchnia bitumiczna, betonowa, cementowa.

TABL. 13. BUDOWA DRÓG O TWARDEJ NAWIERZCHNI W POLSCE[a] W LATACH 1924—1935

Lata[b] / Województwa	Ogółem	Państwowe	Wojew. i powiat.	Gminne
	w kilometrach			
1924—1935	**10063[c]**	**1 009**	**9 054[c]**	
1924	252[c]	33	219	.
1925	327[c]	24	303	.
1926[d]	334[c]	48	286	.
1927	549[c]	60	489	.
1928	1 510	111	730	669
1929	1 416	123	589	704
1930	1 191	61	460	670
1931	750	69	228	453
1932	673	9	248	416
1933	738	31	327	380
1934	1 036	108	445	483
1935[e]	1 287	332	955	
Woj. centralne	690	79	611	
„ wschodnie	453	232	221	
„ zachodnie	61	7	54	
„ południowe	83	14	69	

a Bez województwa śląskiego. *b* 1924—1925 lata kalendarzowe, 1927—1934 lata budżetowe od 1.IV do 31.III następnego roku. *c* W latach 1924—1927 bez dróg gminnych. *d* Od 1.I 1926 do 31.III 1927. *e* Od 1.IV do 1.XI 1935.

TABL. 14. TRAMWAJE W POLSCE W LATACH 1928, 1929, 1931—1935

Wyszczególnienie	1928	1929	1931	1932	1933	1934	1935
Długość eksploat. linij w *km*[a]	239,5	252,5	264,1	265,0	274,4	274,7	279,0
Liczba wozów[a]	1 500	1 538	1 779	1 778	1 777	1 776	1 737
Przebieg wozów w milj. wozo-*km*	64,5	71,0	72,4	68,7	67,2	67,4	68,9
Przewóz pasażerów w miljonach	468,1	465,1	405,2	348,3	317,6	324,2	340,2

a Stan w dn. 31.XII.

TABL. 15. SAMOCHODY I INNE POJAZDY MECHANICZNE[a] W POLSCE W LATACH 1928, 1929, 1931—1936

Stan w dn. 1.I

Rodzaj pojazdów	1928	1929	1931	1932	1933	1934	1935	1936
	w tysiącach							
Samochody ogółem	21,8	29,4	38,8	28,0	25,3	26,1	24,8	24,7
osobowe	18,3	24,5	31,4	22,2	19,7	20,6	19,9	19,7
ciężarowe	3,5	4,9	7,4	5,8	5,6	5,5	4,9	5,0
Motocykle	3,8	4,6	7,9	8,0	8,2	8,3	8,3	8,4
Inne pojazdy mechaniczne	0,1	0,3	0,6	0,7	0,7	0,9	1,0	1,1

a Zarejestrowane, bez wojskowych.

TABL. 16. SAMOCHODY W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1929, 1931—1935

Państwa	1929	1931	1932	1933	1934	1935 Ogółem	1935 w tem ciężarowe	1935 Na 1000 mieszk. samochodów
	w tysiącach							
Państwa europejskie	4 125	5 091	5 346	5 551	6 342	6 560	1 660	.
w tem: Francja	1 089	1 520	1 689	1 712	1 855	2 037	450	*48,6*
Anglja	1 224	1 330	1 374	1 473	1 755	1 881	428	*40,1*
Niemcy	577	684	650	677	866	776	169	*11,9*
Włochy	189	276	295	319	348	371	96	*8,7*
Hiszpanja	157	190	175	.	173	168	45	*6,9*
Belgja	120	158	175	184	192	155	58	*18,7*
Holandja	99	125	134	138	.	144	48	*17,2*
Szwecja	128	145	149	147	144	141	39	*22,6*
Danja	98	120	117	120	126	126	36	*34,4*
Czechosłow.	48	74	92	100	107	112	29	*7,4*
Szwajcarja	63	78	84	82	87	88	19	*21,2*
Norwegja	37	47	50	52	55	59	21	*20,4*
Irlandja W. P.	37	44	44	45	44	48	8	*16,0*
Austrja	29	34	36	35	34	39	15	*5,8*
Rumunja	36	34	.	28	.	33	7	*1,8*
Portugalja	19	.	39	42	35	33	7	*4,6*
Finlandja	33	34	33	31	30	31	11	*8,1*
Polska	29	39	28	25	26	25	5	*0,7*
Państwa pozaeurop.								
w tem: St. Zj. Am.	24 493	26 545	25 814	24 115	23 827	24 752	3 245	*194,7*
Kanada	1 071	1 233	1 201	1 115	1 083	1 117	163	*103,1*
Australja	546	527	516	544	572	575	134	*85,7*
Argentyna	311	366	331	.	267	292	63	*24,0*
Zw. Płd.-Afr.	145	156	161	172	172	190	21	*22,4*
N. Zelandja	165	187	188	.	166	175	38	*112,7*
Brazylja	194	160	143	137	.	140	45	*3,1*
Japonja	61	89	97	.	106	120	40	*1,8*

Uwaga. Dane przeważnie według stanu na początku roku.

TABL. 17. MIĘDZYMIASTOWA PASAŻERSKA KOMUNIKACJA AUTOBUSOWA W POLSCE W LATACH 1928, 1929, 1931–1935

Wyszczególnienie	1928	1929	1931	1932	1933	1934	1935 Ogółem	1935 w tem P.K.P.[a]
Liczba:								
linij	2 041	1 607	1 410	1 193	1 009	868	372	34
przedsiębiorstw	1 717	2 009	1 810	1 399	1 140	620	262[b]	1
autobusów	2 121	3 224	2 652	2 170	1 741	1 383	1 247	120
Długość szlaków autobusowych w tys. *km*	20,3	25,7	25,0	22,2	21,0	20,4	19,2	2,8
Przebieg autobuso-*km* przeciętnie na dobę w tys.	286	431	287	236	204	151	150	12

a Komunikacja autobusowa Polskich Kolei Państwowych. *b* Zmniejszenie nastąpiło naskutek akcji scaleniowej przedsiębiorstw.

TABL. 18. DROGI WODNE ŚRÓDLĄDOWE W POLSCE

A. Długość dróg w *km*

Dorzecza Kanały	Ogółem	Rzeki żeglowne	Rzeki spławne
Rzeki	**14 177**	**4 949**	**9 228**
Wisła	5 536	2 763	2 773
Warta	607	442	165
Dniestr	1 016	361	655
Prut	214	—	214
Prypeć	2 688	674	2 014
Niemen	3 521	626	2 895
Dźwina	595	83	512
Kanały	**185**	×	×

B. Przewóz towarów w latach 1931, 1932 i 1935 [a]

Wyszczególnienie	1931	1932	1935
	w tysiącach		
Ogółem tonn	**496**	**479**	**713**
Ogółem sztuk[b]	**94**	**80**	**42**
Wyszło zagranicę	114	112	25
Wyładowano:			
w Gdyni i Gdańsku	209	167	389
w kraju (prócz Gdyni)	173	200	299
Niektóre towary:			
Zboże tonn	72	175	225
Cukier ,,	170	67	106
Węgiel ,,	81	47	61

a Bez spławianego drzewa. *b* Zwierząt.

TABL. 19. DROGI WODNE ŚRÓDLĄDOWE W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH

A. Długość dróg w tys. *km*

Państwa	Rzeki żeglowne	Kanały
Z.S.R.R.	110,0	2,7
Stany Zj. Am.	49,6	2,8
Niemcy	10,0	2,3
Francja	6,8	5,3
Polska	4,9	0,2
Holandja	1,6	3,6
Austrja	0,8	0,0
Czechosłowacja	0,7	—

B. Przewóz towarów w miljonach tonn w latach 1928, 1931—1933

Państwa	1928	1931	1932	1933
Niemcy	107,7	86,9	73,5	78,0
Z.S.R.R.	39,9	72,6	71,9	.
Francja	48,4	52,7	50,9	.
Holandja	47,3	41,1	30,1	32,5
Finlandja	4,2	3,3	2,4	3,0
Czechosłowacja	4,2	4,1	3,0	2,3
Austrja	2,4	1,9	1,6	1,4
Polska	.	0,5	0,5	.

TABL. 20. PORTY GDYNIA I GDAŃSK W LATACH 1913, 1933—1935

Wyszczególnienie	Gdynia 1933	Gdynia 1934	Gdynia 1935	Gdańsk 1913	Gdańsk 1933	Gdańsk 1934	Gdańsk 1935
Urządzenia portowe. Stan w dn. 1.I							
Największa głębokość portu, *m*	12	12	12	9,5	10	10	10
Nabrzeża w eksploatacji, *km*	8,5	8,6	10,4	22,1	30,8	30,8	30,8
w tem głębokości 8 *m* i więcej, *km*	7,8	7,8	9,6	.	2,0	2,0	2,0
Tory kolejowe, *km*	138	148	168	.	331	331	331
Składy—powierzchnia, tys. m^2	122	152	182	.	303[a]	303[a]	303[a]
Liczba dźwigów	50	49	59	21	88	87	86
Ruch statków							
Weszło statków	4 355	4 592	4 778	2 983[b]	4 278	4 880	4 455
Pojemność w tysiącach tonn rejestrowych netto ogółem	3425,7	4142,1	4559,1	981,9[b]	2762,6	3174,9	2843,8
bandera polska	521,4	470,6	612,1	—	185,3	169,1	219,5
„ angielska	170,4	346,6	476,3	82,2	145,3	216,2	194,3
„ duńska	372,1	428,8	428,0	59,3	469,3	508,6	489,6
„ finlandzka	156,3	219,6	201,8	—	135,2	167,6	184,8
„ grecka	101,5	164,2	211,4	—	140,4	175,3	68,1
„ łotewska	93,8	49,5	61,8	—	68,6	35,2	25,6
„ niemiecka	512,9	504,5	466,3	530,6	669,2	838,2	695,0
„ norweska	265,8	335,3	370,2	133,3	158,7	225,5	249,6
„ Stanów Zjedn. Am.	179,7	250,2	289,8	0,9	—	10,9	12,6
„ szwedzka	827,9	894,6	962,6	108,9	419,2	468,6	436,2
„ inna	223,9	478,2	477,9	66,7	371,4	359,7	268,5
Ruch pasażerów bez ruchu przybrzeżnego							
Przyjechało osób	10 638	9 203	10 488	.	1 330	1 239	438
Wyjechało osób	9 999	9 059	14 034	.	148	62	464
Obrót towarowy morski w tysiącach tonn[c]							
Weszło — ogółem	871	992	1 112	1 234	493	656	779
Złom żelazny	321	314	339	6	14	4	3
Fosforyty i żużle Thomasa	85	100	92	.	27	59	38
Bawełna i odpadki	78	83	85	1	1	1	0
Rudy i piryty	80	104	135	211	112	237	411
Ryż	54	45	53	14	6	6	7
Śledzie solone	21	21	22	41	36	45	38
Inne towary	232	325	386	961	297	304	282
Wyszło — ogółem	5 235	6 200	6 363	878	4 660	5 713	4 315
Węgiel i koks	4 665	5 563	5 586	.	3 171	3 604	2 345
Drewno i wyroby z drzewa	258	213	229	212	801	1 009	767
Zboża	—	1	24	323	397	748	752
Cukier	94	101	104	227	5	1	0
Bekony i wędliny	43	27	23	.	3	2	3
Nawozy sztuczne	32	23	38	.	24	19	46
Nafta i produkty	10	0	0	.	27	40	41
Inne towary	133	272	359	116	232	290	361

a Prócz tego śpichlerze i zasobniki dla melasy i olejów mineralnych o łącznej pojemności 253 tys. tonn. *b* Dane przeciętne wejścia i wyjścia z r. 1912. *c* Wejście i wyjście towarów łącznie z tranzytem i obrotem wolnoskładowym (waga brutto).

TABL. 21. RUCH STATKÓW HANDLOWYCH W NIEKTÓRYCH PORTACH W LATACH 1913, 1932 — 1935

Tonaż statków przy wejściu

A. Porty światowe

Porty	1913	1932	1933	1934	1935
	w milj. tonn rej. netto				
Nowy York	15,4	26,8	24,6	25,2	26,6
Londyn .	13,7	20,1	21,1	21,7	21,8
Antwerpja	12,0	16,7	17,7	17,3	18,9
Hamburg	15,3	18,1	17,8	18,5	18,4
Rotterdam	13,0	14,9	15,3	17,9	17,9
Szanghaj .	9,7	17,0	17,9	17,8	17,4
Liverpool .	12,1	13,0	13,7	14,1	14,0
Marsylja .	8,6	13,4	13,6	13,7	13,8
Southampt.	6,7	9,2	10,4	10,3	10,7
Neapol .	9,3	10,5	10,9	12,1	10,0 [a]
Genua .. .	7,2	9,7	11,0	11,3	8,8 [a]
Havre . .	3,9	8,5	8,6	8,3	8,7
Kopenhaga	7,3	4,4	4,7	4,9	5,2

a I—IX 1935.

B. Porty bałtyckie

Porty	1913	1932	1933	1934	1935
	w tys. tonn rej. netto				
Gdynia .	—	2 832	3 426	4 142	4 559
Sztokholm	1 735	2 533	2 527	2 763	3 040
Gdańsk .	925	2 750	2 763	3 175	2 844
Szczecin .	2 344	1 753	2 189	2 651	2 719
Helsinki .	1 472	1 444	1 700	.	.
Rostok .	1 553	1 413	1 428	1 509	1 522
Królewiec	646	674	917	1 044	1 116
Lubeka .	1 003	578	589	789	1 004
Tallin .	907	808	911	945	971
Ryga . .	2 033	786	916	950	899
Kłajpeda	308	520	601	623	691
Leningrad	2 032	889	433	339	444
Libawa .	1 071	224	255	229	249

TABL. 22. POLSKA I GDAŃSKA FLOTA HANDLOWA MORSKA I RZECZNA W LATACH 1931 — 1936

Stan w dn. 1.I

Wyszczególnienie	1931	1932	1933	1934	1935	1936
Flota handlowa morska [a]						
Polska — liczba statków . . .	31	33	39	56	57	63
Pojemność w tys. tonn rej. brutto	65	68	66	65	65	80
Gdańska — liczba statków . .	53	51	53	52	52	27 [b]
Pojemność w tys. tonn rej. brutto	204	213	260	274	276	13 [b]
Flota handlowa rzeczna						
Polska — liczba statków . . .	2 163	2 248	2 364	2 403	3 069	.
Zdolność przewozowa w tys. tonn	128	131	135	132	138	.
Gdańska — liczba statków . .	570	574	648	533	498	494
Zdolność przewozowa w tys. tonn	72	72	79	62	59	60

a Statki parowe i motorowe o pojemności powyżej 100 tonn rejestrowych brutto. *b* Zmniejszenie spowodowane zostało skreśleniem z rejestru statków, należących do „Baltisch-Amerikanische-Petroleum-Import-Gesellschaft".

TABL. 23. ŚWIATOWA FLOTA HANDLOWA MORSKA W LATACH 1913, 1928, 1932 — 1935

Stan w dn. 1.VII

Państwa	1913	1928	1932	1933	1934	1935	1935	1913	1928	1935
	w tys. tonn rejestrowych brutto						% unieruchom.[a]	w odsetkach		
Ogółem	**46 970**	**66 954**	**69 734**	**67 920**	**65 577**	**64 886**	*8,6*	*100,0*	*100,0*	*100,0*
w tem: Anglja [b] . .	18 696	19 875	19 672	18 701	17 735	17 400	*5,5*	*39,8*	*29,7*	*26,8*
St. Zj. Am.	5 429	14 538	13 442	13 260	13 045	12 852	*19,7*	*11,6*	*21,7*	*19,8*
Japonja .	1 500	4 140	4 255	4 258	4 073	4 086	.	*3,2*	*6,2*	*6,3*
Norwegja .	2 458	2 967	4 167	4 080	3 981	3 968	*6,7*	*5,2*	*4,4*	*6,1*
Niemcy . .	5 082	3 777	4 164	3 901	3 691	3 704	*4,3*	*10,8*	*5,6*	*5,7*
Francja . .	2 201	3 345	3 556	3 512	3 298	3 025	*15,0*	*4,7*	*5,0*	*4,7*
Włochy . .	1 522	3 429	3 391	3 150	2 928	2 884	*6,9*	*3,2*	*5,1*	*4,4*
Holandja .	1 310	2 816	2 964	2 766	2 618	2 558	*12,9*	*2,8*	*4,2*	*3,9*
Szwecja .	1 047	1 448	1 716	1 675	1 609	1 551	*4,0*	*2,2*	*2,2*	*2,4*
Dania . .	762	1 067	1 181	1 168	1 104	1 101	*2,4*	*1,6*	*1,6*	*1,7*

a Tonaż statków unieruchomionych w % ogólnego tonażu statków. *b* Z Irlandją W. P.

Uwaga. Statki nowozbudowane, ob. dz. VIII, tabl. 22, str. 92.

TABL. 24. PRZEWÓZ PASAŻERÓW I TOWARÓW NA STATKACH POLSKICH TOWARZYSTW OKRĘTOWYCH W LATACH 1932—1935

Pasażerowie / Towary	1932	1933	1934	1935			
				ogółem	wyszło[a]	weszło[a]	przewóz[b]
Pasażerowie w tys.	.	.	32	53	15	10	28 [c]
w tem emigranci	.	.	13	22	6	0	16 [c]
Towary w tys. tonn	1016,4	819,0	959,8	1 195,5	903,9	254,1	37,5
Węgiel	738,0	524,5	589,6	687,1	668,5	—	18,6
Drewno	79,5	51,5	26,5	27,5	27,5	—	—
Bekony i szynki	42,6	30,9	19,4	16,3	16,3	—	—
Cukier	12,2	14,1	11,2	6,0	6,0	—	—
Ruda i złom	21,8	7,8	39,1	106,0	--	106,0	—
Fosforyty i żużle Thomasa	16,4	6,0	18,7	11,9	—	11,9	—
Inne towary	105,9	184,2	255,3	340,7	185,6	136,2	18,9

a Przez porty Gdynię i Gdańsk. *b* Między obcemi portami. *c* Linja Palestyńska.

TABL. 25. WSKAŹNIKI FRACHTÓW MORSKICH W LATACH 1913, 1927–1935

28 głównych szlaków morskich prowadzących z Anglji i do Anglji

Rok 1928=100

Kierunek	1913	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
Ogółem	**101**	**111**	**100**	**98**	**80**	**81**	**76**	**74**	**75**	**75**
Europa	102	107	100	115	86	80	80	80	82	86
Ameryka Północna	102	114	100	98	81	82	78	71	71	74
Ameryka Południowa	112	113	100	103	85	82	74	72	73	74
Indje	96	111	100	102	89	86	83	82	84	85
Daleki Wschód i Ocean Spokojny	100	109	100	91	69	79	76	74	75	72
Australja	96	112	100	82	72	77	69	64	66	64

Źródło: *The Economist*, Londyn 1936.

TABL. 26. POLSKIE LINJE LOTNICZE „LOT" W LATACH 1930—1935

Wyszczególnienie	1930	1931	1932	1933	1934	1935
Liczba linij[a]	15	19	20	19	17	13
„ samolotów[a]	20	27	27	25	32	36
„ lotów wykonanych	6 052	5 895	5 474	6 012	6 793	6 806
Przebyta droga w tys. *km*	1 419	1 492	1 316	1 572	1 715	1 661
Liczba przewiezionych pasażerów	13 682	14 687	11 187	15 912	18 301	22 192
Pasażero-*km* w tys.	3 250	3 707	3 013	4 301	5 285	5 842
Przewiezione towary, bagaże i gazety w tonnach	429	370	339	349	384	408
Tonno-*km* w tys.	357	381	308	426	519	543
Przewieziona poczta w tonnach	39	36	25	22	30	24

a Stan w dn. 31.XII.

TABL. 27. LOTNICTWO NA LINJACH PASAŻERSKICH W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1929, 1932 — 1935

Państwa	Przebyta droga w tys. *km*					Pasażero-*km* w tys.				
	1929	1932	1933	1934	1935	1929	1932	1933	1934	1935
Polska . .	1 422	1 316	1 572	1 715	1 661	3 841	3 013	4 301	5 285	5 842
Anglja . .	1 876	3 158	3 497	3 970	6 780	11 499	25 700	32 584	36 046	49 598
Austrja . .	678	522	494	555	554	1 845	1 742	1 593	1 573	2 785
Belgja . .	570	1 140	1 049	1 116	1 258	778	2 616	3 487	3 912	6 344
Francja .	9 364	9 407	9 969	10 029	10 029	.	22 292	29 832	24 703	32 659
Niemcy .	9 762	8 803	10 141	13 613	14 944	22 946	27 178	37 594	51 329	62 101
Stany Zj.Am.	36 017	73 396	78 490	65 911	89 126	.	204450	279209	302330	505183
Włochy . .	3 009	4 652	4 705	4 404	.	8 506	16 820	17 590	18 737	.

TABL. 28. POCZTA, TELEGRAF I TELEFON W POLSCE W LATACH 1928, 1931 — 1935

Wyszczególnienie	1928	1931	1932	1933	1934	1935
Poczta						
Personel[a,b] w tys.	34,8	35,8	34,5	34,4	33,8	36,4
w tem kobiet	8,1	5,6	5,0	4,8	4,6	4,8
Liczba instytucyj pocztowych[b]	3 770	4 066	4 064	4 021	4 171	4 253
„ skrzynek pocztowych [b]	16 354	17 160	16 876	17 298	18 159	19 415
Przesyłki listowe ogółem w miljonach sztuk	934	847	691	677	741	735
krajowe	760	700	577	580	647	652
z Polski zagranicę	73	64	49	40	37	35
z zagranicy do Polski . . .	101	83	65	57	57	48
Czasopisma w miljon. sztuk .	162	172	181	183	155	186
Listy wartościowe w miljon. szt.	4,7	3,1	2,5	2,3	2,0	1,8
Paczki wszelkie w miljon. sztuk	12,2	12,2	10,2	10,2	10,0	12,1
Przekazy[c] wpłacone w milj. zł.	1 867	1 534	1 142	936	900	1 149
w obrocie krajowym . . .	1 863	1 513	1 125	919	884	1 134
„ „ zagranicznym . .	4	21	17	17	16	15
Telegraf						
Liczba stacyj telegraficznych[b,d]	4 214	4 972	4 898	4 795	4 770	4 818
Długość linij w *km*[b]	27 012	25 085	25 278	25 800	26 767	10 496[f]
„ przewodów w *km*[b] . .	82 005	75 381	74 299	74 780	71 842	78 455
Telegramy[e] nadane w miljon. szt.	7,4	4,8	3,6	3,1	3,1	3,7
w obrocie krajowym	5,6	3,5	2,6	2,2	2,3	2,8
„ „ zagranicznym . .	1,8	1,3	1,0	0,9	0,8	0,9
Telefon						
Liczba sieci miejscowych [b] . . .	2 397	2 759	2 862	2 886	2 589	2 585
Długość przewodów pojedyńczych miejscowych w tys. *km*[b]	674	838	850	864	906	901
Długość linij telefonicznych międzymiastowych w *km*[b] .	27 123	29 919	30 390	31 170	33 614	51 291[f]
Liczba central[b]	2 466	2 913	3 018	3 307	3 396	3 431
„ aparatów w tys.[b] . .	162	194	184	189	207	230
„ rozmównic publicznych	3 767	4 408	4 422	4 618	4 586	4 680
„ abonentów w tys.[b] . .	126	145	137	138	157	174
„ rozmów w miljonach:						
miejscowych	518	537	506	511	503	493
międzymiastowych .	24	26	19	20	22	24
międzynarodowych .	2	2	2	1	1	1

a Administracyjny i wykonawczy w służbie pocztowej, telegraficznej, telefonicznej i teletechnicznej. Bez personelu Polskiej Akcyjnej Spółki Telefonicznej. *b* Stan w dn. 31.XII. *c* Pocztowe i telegraficzne. *d* Urzędy i kolejowe stacje telegraficzne. *e* Oprócz służbowych. *f* Linje mieszane odjęto od linij telegraficznych i dodano do linij telefonicznych.

TABL. 29. PRZESYŁKI LISTOWE[a] W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1928 i 1934

Państwa	1928	1934		
		Ogółem	w tem zagraniczne	Na 1 mieszkańca sztuk
	w miljardach			
Anglja	6,6	7,2	0,5	*155*
Francja	6,3	6,0	0,4	*142*
Niemcy	7,8	5,6	0,3	*85*
Japonja	4,9	4,8	0,3	*71*
Włochy	2,2	2,3	0,2	*55*
Kanada	1,4	1,4	.	*125*
Z.S.R.R.	0,8	1,2	0,0	*7*
Belgja	1,2	1,2	0,1	*146*
Holandja	1,0	1,1	0,1	*132*
Indje Bryt.	1,4	1,1	0,1	*3*
Australja	.	0,9	0,1	*140*
Chiny	0,8	0,9	0,1	*2*
Brazylja	1,0	0,9	0,1	*20*
Hiszpanja	0,7	0,8	0,1	*33*
Polska	0,9	0,7	0,1	*22*
Szwajcarja	0,6	0,7	0,1	*174*
Austrja	1,0	0,7	0,2	*105*
Argentyna	.	0,7	0,1	*58*
Czechosłow.	1,0	0,7	0,1	*51*
Szwecja	0,5	0,6	0,0	*89*
Jugosławja	0,4	0,3	0,1	*23*
Rumunja	0,4	0,3	0,0	*17*

a Bez przesyłek tranzytowych.

TABL. 30. TELEGRAMY[a] W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1928 i 1933

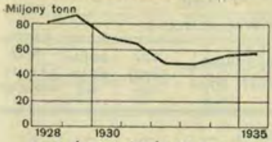
Państwa	1928	1933		
		Ogółem	w tem zagraniczne	Na 1 000 mieszkańców sztuk
	w miljonach			
Z.S.R.R.	28,0	85,4	0,7	*512*
Japonja	67,5	58,7	2,1	*876*
Anglja	67,1	53,8	17,6	*1 156*
Francja	44,2	36,3	8,0	*867*
Włochy	35,2	28,1	4,2	*668*
Niemcy	41,2	22,4	8,1	*343*
Indje Bryt.	20,0	15,5	2,2	*43*
Australja	18,1	12,8	.	*1 927*
Hiszpanja	13,8	11,6	2,6	*482*
Argentyna	.	7,8	1,3	*648*
Belgja	10,5	5,8	2,6	*704*
Zw.Płd.-Afr.	6,6	5,8	0,7	*684*
Holandja	8,1	5,3	3,8	*645*
Meksyk	9,6	5,1	0,2	*292*
Szwecja	5,5	4,3	1,9	*692*
Czechosłow.	7,9	4,3	1,3	*286*
Rumunja	8,0	4,3	0,7	*229*
Chiny	.	4,2	1,3	*9*
Jugosławja	5,3	3,6	0,5	*249*
Grecja	4,7	3,5	0,6	*524*
Szwajcarja	5,0	3,2	2,5	*768*
Polska	7,4	3,1	0,9	*94*

a Bez telegramów tranzytowych.

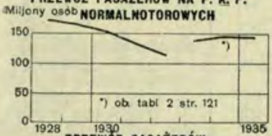
TABL. 31. TELEFONY W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1928 i 1933

Państwa	Aparaty			Rozmowy					
	1928	1933		1928	1933				
		ogółem	na 1 000 mieszk.		ogółem	miejscowe	międzymiastowe	międzynarodowe	na 1 mieszk.
	w tysiącach			w miljonach					
Niemcy	2 950	2 954	*45*	2 429	2 169	1 943	221	5	*33*
Anglja	1 755	2 197	*47*	1 376	1 578	1 440	137	1	*34*
Francja	966	1 350	*32*	738	845	642	199	4	*20*
Japonja	734	1 015	*15*	2 900	3 803	3 599	204	.	*56*
Z.S.R.R.	300	643	*4*	.	.	.	28	0	.
Szwecja	466	577	*93*	732	831	787	43	1	*134*
Australja	475	488	*74*	405	408	379	29	0	*62*
Włochy	340	483	*11*	.	.	.	30	1	.
Danja	331	369	*101*	504	577	494	82	1	*158*
Szwajcarja	247	364	*88*	195	268	177	86	5	*65*
Holandja	258	343	*42*	.	412	381	29	2	*50*
Belgja	224	317	*39*	191	238	204	32	2	*29*
Argentyna	.	305	*25*	.	1 026	1 015	11	0	*85*
Hiszpanja	.	281	*12*	.	642	624	18	0	*27*
Austrja	139	241	*36*	531	.	.	6	2	.
Polska	162	189	*6*	544	532	511	20	1	*16*
Czechosłow.	147	185	*12*	231	243	226	15	2	*16*

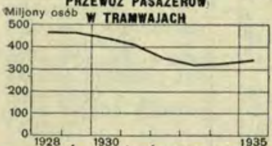
PRZEWÓZ TOWARÓW I BAGAŻY NA P. K. P. NORMALNOTOROWYCH

PRZEWÓZ PASAŻERÓW NA P. K. P. NORMALNOTOROWYCH

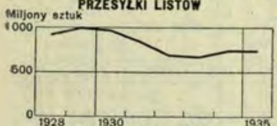
PRZEWÓZ PASAŻERÓW W TRAMWAJACH

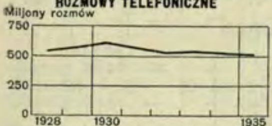
PRZEWÓZ PASAŻERÓW NA LINJACH LOTNICZYCH

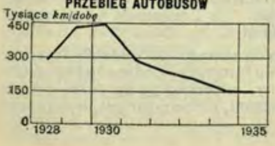
PRZESYŁKI LISTÓW

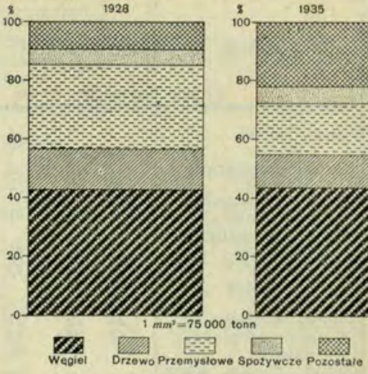
ROZMOWY TELEFONICZNE

PRZEBIEG AUTOBUSÓW

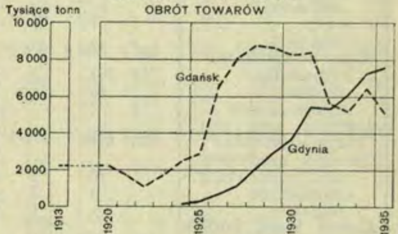

PRZEWÓZ TOWARÓW NA P. K. P. NORMALNOTOROWYCH

GDYNIA I GDAŃSK

OBRÓT TOWARÓW

RUCH STATKÓW W NIEKTÓRYCH PORTACH BAŁTYCKICH

TABL. I. SIEĆ INSTYTUCYJ KREDYTOWYCH W LATACH 1928 i 1935

Stan w dn. 31.XII

Instytucje	1928	1935							
		Ogółem	Województwa						Zagranica i W. m. Gdańsk
			m. st. Warszawa	centralne[a]	wschodnie	zachodnie	południowe		
Bank Polski	1	1	1	—	—	—	—	—
oddziały	52	50	1	17	6	15	11	—
Banki państwowe	2	2	2	—	—	—	—	—
oddziały	32	31	2	7	5	8	9	—
Banki komunalne	4	3	1	—	—	2	—	—
Bank Akceptacyjny	—	1	1	—	—	—	—	—
Banki prywatne								
krajowe	55	33	11	5	2	11	4	×
oddziały	162	84	13	17	4	22	24	4
zagraniczne	6	4	×	×	×	×	×	4
oddziały	14	10	1	1	—	8	—	×
Domy bankowe	31	29	7	8	3	4	7	—
Kantory wymiany	63	49	19	9	5	4	12	—
oddziały	—	2	2	—	—	—	—	—
Bank Polska Kasa Opieki	—	1	1	—	—	—	—	—
oddziały	—	20	—	—	—	—	—	20
P. K. O.	1	1	1	—	—	—	—	—
oddziały	3	9	2	1	1	3	2	—
Kasy oszczędności								
komunalne	314	363	2	93	39	133	96	—
oddziały[b]	.	72	2	25	—	38	7	—
niekomunalne	2	2	—	—	—	—	2	—
Gminne kasy pożyczk.-oszczędn.	700	891[c]	—	788	103	—	—	—
Centrale kredytowe								
spółdzielni związk.[d]	.	10	3	—	1	1	4	1
spółdzielnie	.	9	2	—	1	1	4	1
oddziały	.	2	1	—	—	1	—	—
Centr. Kasa Spółek Roln.	1	1	1	—	—	—	—	—
oddziały	6	6	1	—	2	1	2	—
Spółdzielnie kredytowe[e]	4 503	5 248	65	1 501	759	858	2 065	—
Tow. kredytowe	17	19	3	11	1	2	2	—
ziemskie	3	3	1	—	—	1	1	—
miejskie	13	15	1	11	1	1	1	—
Tow. Kredytowe Przemysłu Polsk.	1	1	1	—	—	—	—	—
Zakłady zastawnicze[f]	30	25	2	2	2	3	16	—
oddziały	4	6	3	1	—	—	1	1

a Bez m. st. Warszawy. *b* Bez zakładów zastawniczych. *c* Stan w dn. 31.XII 1934. *d* Bez Banku Zw. Spółek Zarobk. *e* Zrzeszone w związkach rewizyjnych. *f* Łącznie z zakładami zastawniczemi K. K. O.

Uwaga. Tablica obejmuje instytucje, których zarządy lub oddziały (agencje) znajdują się w Polsce. Przy nazwie instytucji lub grup instytucyj podano liczbę central (zarządów). Jeżeli instytucja posiada oddział główny, włączono go do liczby oddziałów. Oddziały podano łącznie z agencjami, subagencjami, ekspozyturami, wpłatniami, zbiornicami i biurami pomocniczemi.

TABL. 2. GŁÓWNE POZYCJE BILANSÓW I RACHUNKÓW STRAT I ZYSKÓW BANKU POLSKIEGO W LATACH 1928—1935

Stan w dn. 31.XII

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
	w miljonach złotych							
Bilanse								
Stan czynny								
Złoto	621	701	562	600	502	476	503	444
Pieniądze zagraniczne i dewizy	714	526	413	213	137	88	28	27
Polskie monety srebrne i bilon	1	0	12	37	41	49	36	22
Portfel wekslowy	641	704	672	670	586	688	654	689
Bilety skarbowe zdyskontowane	—	—	—	—	—	48	48	68
Pożyczki zabezpieczone zastawami	91	77	86	126	114	79	55	109
Papiery procent. własne	4	6	9	12	14	13	12	53
Papiery funduszu zapasowego	71	77	87	93	92	93	91	88
Dług Skarbu Państwa	25	25	—	20	90	90	90	90
Udziały	6	15	23	23	24	27	27	28
Suma bilansowa	**2 263**	**2 256**	**1 969**	**1 948**	**1 727**	**1 764**	**1 666**	**1 818**
Stan bierny								
Kapitał zakładowy	150	150	150	150	150	150	150	150
Fundusz zapasowy	100	110	114	114	114	114	114	114
Obieg biletów bankowych	1 295	1 340	1 328	1 218	1 003	1 004	981	1 007
Natychmiast płatne zobowiązania	524	468	210	213	220	262	241	210
w tem:								
r-ki żyrowe kas państwowych	268	269	27	6	12	15	29	1
pozostałe r-ki żyrowe	183	177	162	190	196	224	188	187
Czysty zysk do podziału	36	48	33	24	12	12	12	12
na dywidendę	12	12	12	12	12	12	12	12
na superdywidendę	9	13	8	5	—	—	—	—
dla Skarbu Państwa	15	23	13	7	0	—	0	—
Rachunki strat i zysków								
Straty								
Koszty handlowe	30	32	36	34	34	30	28	26
Odpisy	3	2	1	19	16	11	4	5
Czysty zysk	36	48	33	24	12	12	12	12
Ogółem	**81**	**98**	**71**	**78**	**62**	**53**	**44**	**43**
Zyski								
Odsetki pobrane	77	95	69	55	54	41	34	34
w tem od dyskonta	44	60	46	46	43	34	29	28
Dochód z papierów funduszu zapasowego	—	—	—	6	7	5	5	5
Prowizje i inne dochody	2	2	2	1	1	2	2	2
Różnice kursowe	—	—	—	15	—	5	2	1
Pokrycie statutowe w %	*63,13*	*61,89*	*55,29*	*48,09*	*45,02*	*40,79*	*44,87*	*39,78*

TABL. 3. GŁÓWNE POZYCJE BILANSÓW BANKÓW BILETOWYCH NIEKTÓRYCH PAŃSTW W 1935 R.

Stan w końcu roku

Państwa	Waluta	Aktywa: Złoto	Aktywa: Pieniądze i należności zagraniczne	Aktywa: Weksle	Aktywa: Pożyczki zastawowe	Aktywa: Dług Skarbu Państwa	Aktywa: Papiery wartościowe	Pasywa: Obieg biletów bankowych	Pasywa: Natychmiast płatne zobowiązania
		w miljonach jednostek odnośnej waluty							
Polska	zł.	444	27	689	109	90	141	1 007	210
Anglja	£	200	—	9		11	342	425	121
Austrja	szyl.	242	112	225	1	624	1	976	216
Belgja	fr.	17 286	6 466		431	812	356	20 583	4 905
Czechosłowacja .	kč	2 690	81	602	731	2 046	12	5 761	411
Francja	fr.	66 296	1 328	9 712	5 031	9 000	113	81 150	11 578
Gdańsk W. m. .	guld.	21	2[a]	17	1	—	—	29	3
Holandja . . .	flor.	643	2	33	140	—	—	809	51
Niemcy	RM	82	5[a]	4 552	84	—	674	4 285	1 032
Rumunja . . .	leu	10 802	92[a]	5 220	197	5 639	499	23 127	7 665
Stany Zjedn. Am.	$	7 553[b]	—	9	32	—	2 431	3 709	6 386
Szwajcarja . . .	fr.	1 389	8	123	142	—	45	1 366	401
Włochy[c]	lira	3 936	379	4 593	3 234	—	1 382	15 278	1 297

a Zaliczone do pokrycia. *b* Certyfikaty złote. *c* Stan w dniu 20.X 1935.

TABL. 4. ŚWIATOWE ZAPASY ZŁOTA MONETARNEGO W LATACH 1928—1935

Stan w dn. 31.XII

Państwa	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1928	1935
	w miljonach złotych								%	
Zapasy światowe . . .	**89310**	**92751**	**98536**	**101514**	**106818**	**107219**	**115598**	**118139**	***100,0***	***100,0***
Polska . . .	621	701	562	600	502	476	503	444	*0,7*	*0,4*
Anglja[a] . .	6 650	6 338	6 436	5 259	5 233	8 317	8 361	8 709	*7,5*	*7,4*
Argentyna .	4 216	3 610	3 664	2 246	2 211	2 122	2 122	2 122	*4,7*	*1,8*
Austrja . . .	214	214	267	241	187	241	241	241	*0,2*	*0,2*
Belgja . . .	1 123	1 453	1 703	3 156	3 218	3 387	3 102	3 084	*1,3*	*2,6*
Czechosłow.	303	330	410	437	455	455	588	588	*0,3*	*0,5*
Francja . . .	11 116	14 539	18 711	23 917	29 033	26 876	28 686	23 159	*12,5*	*19,6*
Hiszpanja . .	4 404	4 412	4 199	3 869	3 887	3 887	3 904	3 878	*4,9*	*3,3*
Holandja . .	1 560	1 605	1 524	3 182	3 699	3 307	3 013	2 309	*1,8*	*2,0*
Japonja . .	4 823	4 831	3 673	2 086	1 890	1 890	2 068	2 237	*5,4*	*1,9*
Niemcy . . .	5 937	4 992	4 849	2 237	1 863	972	321	330	*6,6*	*0,3*
Rumunja . .	437	490	490	517	508	526	553	571	*0,5*	*0,5*
Stany Zj. Am.	33 392	34 765	37 662	36 111	36 058	35 763	43 367	53 306	*37,4*	*45,1*
Szwajcarja .	918	1 025	1 230	4 038	4 252	3 441	3 280	2 389	*1,0*	*2,0*
Szwecja . .	562	588	579	490	490	882	838	972	*0,6*	*0,8*
Włochy . . .	2 371	2 434	2 487	2 639	2 737	3 325	2 728	1 417	*2,7*	*1,2*
Z.S.R.R. .	820	1 310	2 220	2 924	3 111[b]	3 708	3 913	4 421[c]	*0,9*	*3,7*
Inne	9 843	9 114	7 870	7 565	7 484	7 644	8 010	7 962	*11,0*	*6,7*

a Z Wolnem Państwem Irlandzkiem. *b* Stan w dn. 30.VI. *c* Stan w dn. 30.IX.
Uwaga. Produkcję złota ob. dział VIII, tabl. 20, str. 85.
Źródło: *Bulletin Mensuel de Statistique*, Genewa 1936.

TABL. 5. OBIEG PIENIĘŻNY W POLSCE W LATACH 1928—1935
Stan w dn. 31.XII

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
	w miljonach złotych							
Ogółem	**1 539**	**1 600**	**1 569**	**1 459**	**1 325**	**1 346**	**1 365**	**1 411**
Bilety Banku Polskiego	1 295	1 340	1 328	1 218	1 003	1 004	981	1 007
Bilety zdawkowe . .	99	64	3	1	—	—	—	—
Bilon	145	196	238	240	322	342	384	404
	w odsetkach							
Ogółem	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
Bilety Banku Polskiego	84,2	83,8	84,6	83,5	75,7	74,6	71,9	71,4
Bilety zdawkowe . .	6,4	4,0	0,2	0,1	—	—	—	—
Bilon	9,4	12,2	15,2	16,4	24,3	25,4	28,1	28,6

TABL. 6. STOPA PROCENTOWA OD DYSKONTA I OD WKŁADÓW W POLSCE W LATACH 1928—1935

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
	Przeciętne roczne							
Odsetki najwyższe ustawowe	12,0	12,7	11,7	11,0	10,8	9,5	9,5	9,5
Dyskonto:								
w bankach akcyjnych .	.	12,2	11,5	10,9	10,7	9,4	9,0	8,7
w Banku Polskim . . .	8,0	8,6	7,2	7,5	7,2	5,8	5,0	5,0
Wkłady oszczędnościowe:								
w Pocztowej Kasie Oszcz.	6,0	7,0	7,0	7,0	6,3	4,9	4,0	4,0
w bankach państwowych	6,0	7,0	7,1	7,0	6,3	5,0	4,0	4,0

TABL. 7. STOPY DYSKONTOWE BANKÓW BILETOWYCH W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1913, 1928—1935

Państwa	1913	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935		
	Przeciętne roczne									min.	max.
Polska	.	8,0	8,6	7,2	7,5	7,2	5,8	5,0	5,0	5,0	5,0
Anglja	4,8	4,5	5,5	3,4	3,9	3,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Austrja	6,0	6,3	7,3	5,8	7,0	6,8	5,3	4,8	3,8	3,5	4,5
Belgja	5,9	4,3	4,4	3,0	2,5	3,5	3,5	2,9	2,2	2,0	2,5
Czechosłowacja .	6,0	5,0	5,0	4,4	4,8	5,2	3,6	3,5	3,5	3,5	3,5
Francja	4,0	3,5	3,5	2,7	2,1	2,5	2,5	2,7	3,5	2,5	6,0
Gdańsk W. m. .	5,9	5,8	6,5	5,0	5,6	4,5	3,4	3,3	5,1	4,0	6,0
Holandja . . .	4,5	4,5	5,1	3,2	2,5	2,7	2,9	2,5	4,0	2,5	6,0
Niemcy	5,9	7,0	7,1	4,9	6,9	5,2	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0
Rumunja . . .	6,0	6,0	8,2	9,0	8,3	7,2	6,3	5,9	4,5	4,5	4,5
Stany Zjedn. Am.	3,5	4,5	5,2	3,0	2,1	2,8	2,6	1,5	1,5	1,5	1,5
Szwajcarja . . .	4,8	3,5	3,5	2,9	2,0	2,0	2,0	2,0	2,3	2,0	2,5
Włochy	5,5	6,0	6,8	5,9	5,9	5,6	3,9	3,1	4,2	3,5	5,0

TABL. 8. OBROTY NA RACHUNKACH ŻYROWYCH BANKU POLSKIEGO W LATACH 1928—1935

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
Obrót ogólny w miljardach zł.	60,5	65,2	62,2	53,9	43,1	43,0	42,5	42,7
w tem bezgotówkowy . .	47,3	50,8	48,8	42,4	33,9	34,5	33,9	34,6
Obrót bezgotówkowy w % obrotu ogólnego	*78,2*	*77,9*	*78,5*	*78,7*	*78,7*	*80,2*	*79,8*	*81,0*

TABL. 9. OBROTY IZB ROZRACHUNKOWYCH W POLSCE W LATACH 1928—1935

Izby rozrachunkowe	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
Liczba przedstawionych dowodów w tysiącach								
Ogółem	**640**	**1 530**	**1 393**	**1 029**	**905**	**729**	**718**	**664**
Warszawa	381	867	688	413	333	301	311	319
Łódź	—	60	41	30	41	25	32	35
Poznań	135	314	328	250	212	158	142	124
Katowice	—	39	52	65	57	55	58	58
Kraków	—	—	61	152	173	120	110	73
Lwów	124	250	223	119	89	70	65	55
Sumy obrotów w miljonach złotych								
Ogółem	**5 019**	**7 267**	**8 741**	**7 743**	**6 418**	**7 483**	**8 267**	**9 362**
Warszawa	4 273	5 681	6 748	5 859	4 877	5 925	6 748	7 720
Łódź	—	197	150	133	90	70	81	122
Poznań	587	702	908	806	690	637	563	565
Katowice	—	393	516	430	338	462	492	552
Kraków	—	—	164	259	215	187	183	176
Lwów	159	294	255	256	208	202	200	227
Dowody wzajemnie skompensowane w odsetkach ogółu obrotów								
Ogółem	**51,0**	**57,2**	**58,8**	**58,5**	**60,1**	**60,1**	**63,9**	**68,4**
Warszawa	49,7	58,7	61,3	61,0	62,1	62,0	66,1	71,4
Łódź	—	25,9	27,7	23,7	24,2	22,7	24,2	24,3
Poznań	64,5	64,7	60,8	60,8	64,5	63,4	64,0	65,0
Katowice	—	43,4	44,6	40,0	37,3	45,4	51,1	52,5
Kraków	—	—	33,4	42,4	50,2	48,8	48,2	46,5
Lwów	35,8	50,0	47,8	57,6	59,0	51,8	51,5	52,8

TABL. 10. OBROTY IZB ROZRACHUNKOWYCH W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1928—1935

Państwa	Waluta	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	
		w miljardach jednostek odnośnej waluty								w miljard. zł.
Polska	zł.	5,0	7,3	8,7	7,7	6,4	7,5	8,3	9,4	9,4
Anglja	£	44,2	44,9	43,6	36,2	32,1	32,1	35,5	37,6	976,2
Austrja	szyl.	3,5	4,1	4,1	3,1	2,6	2,3	2,0	2,3	2,3
Belgja[a]	fr.	443,2	483,5	454,0	373,4	292,9	251,7	268,2	300,0	58,7
Czechosłow.	kč	110,8	101,7	81,9	81,2	92,1	56,0	51,7	55,9	12,3
Francja	fr.	414,6	512,5	556,0	460,5	332,4	378,5	324,1	339,3	118,7
Holandja	flor.	41,2	42,8	37,0	28,9	16,7	17,3	17,3	18,5	66,4
Japonja	yen	68,8	63,6	51,6	46,2	52,8	66,9	64,4	63,8	97,0
Niemcy	RM	121,0	126,2	119,3	85,8	55,3	52,2	58,3	58,8	125,4
St. Zj. Am.	$	806,4	935,0	662,0	481,4	322,4	304,8	331,9	375,1	1 988,2
Szwajcarja	fr.	14,7	13,8	12,6	10,2	5,2	4,8	4,0	3,3	5,6
Włochy	lira	780,5	741,1	664,4	607,9	479,4	455,7	516,6	.	235,5[b]

a Wyłącznie sumy skompensowane. *b* 1934 r.

TABL. 11. GŁÓWNE POZYCJE BILANSÓW I RACHUNKÓW STRAT I ZYSKÓW BANKU GOSPODARSTWA KRAJOWEGO W LATACH 1928—1935

Stan w dn. 31.XII

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
	w miljonach złotych							
Bilanse								
Stan czynny								
Kasa i sumy do dyspozycji	53	38	44	46	47	44	54	41
Waluty zagraniczne	3	4	4	7	4	1	1	0
Papiery procentowe	29	25	39	38	29	22	10	16
Papiery procent. własn. emisji	94	75	71	41	52	49	43	34
Udziały i akcje	46	47	34	31	33	34	37	39
Weksle zdyskontowane	176	183	165	163	131	126	96	96
Weksle protestowane	1	2	3	6	4	3	2	1
Akcepty Banku Akceptacyjn.	—	—	—	—	—	—	11	20
Pożyczki terminowe	40	62	35	30	24	23	32	35
Należn. z tyt. układ. konwers.	—	—	—	—	—	—	20	24
Rachunki bieżące	65	80	114	126	125	117	132	133
Banki loro	2	1	1	2	1	0	0	0
Banki nostro	42	33	39	10	7	6	4	6
Pożyczki długoterminowe	80	69	109	116	119	117	126	136
Pożyczki w list. zast. i oblig.	584	663	735	792	838	823	807	793
Pożyczki długoterm. zlecone przez Skarb Państwa[a]	386	413	589	643	618	651	625	699
Suma bilansowa	**1 665**	**1 778**	**2 102**	**2 154**	**2 133**	**2 130**	**2 178**	**2 254**
Stan bierny								
Kapitały własne	195	201	208	214	219	221	197	199
kapitał zakładowy	150	150	150	150	150	150	150	150
rezerwy	45	51	58	64	69	71	47	49
Fundusz oddłużenia	—	—	—	—	—	—	25	45
Wkłady	317	247	221	232	256	223	300	275
terminowe	136	116	104	98	97	67	92	84
a vista	162	107	82	88	106	101	145	133
na książeczki oszczędn.	19	24	35	46	53	55	63	58
Różne salda kredytowe	8	8	23	6	5	13	14	12
Redyskonto weksli	39	72	78	99	79	60	16	35
Dysk. akcept. Banku Akcept.	—	—	—	—	—	—	11	15
Banki loro	18	65	29	23	25	28	33	30
Banki nostro	23	15	61	35	16	20	1	26
Listy zast. i oblig. w obiegu	584	663	735	792	838	823	807	793
listy zastawne	101	142	196	255	292	289	285	280
obligacje	483	521	539	537	546	534	522	513
Lokaty Skarbu Państwa[a]	388	417	509	507	484	532	489	516
Rachunki specjalne[a]	—	—	114	142	135	119	136	159
Zysk	7	13	12	7	3	3	3	3
Rachunki strat i zysków								
Straty								
Odsetki wypłacone	31	37	44	49	34	27	19	20
Koszty handlowe	19	15	15	15	13	13	13	13
Czysty zysk	7	13	12	7	3	3	3	3
Ogółem	**65**	**74**	**89**	**83**	**64**	**53**	**44**	**47**
Zyski								
Odsetki pobrane	57	69	82	74	54	42	33	38
w tem od dyskonta	16	20	19	21	18	14	11	11
Prowizje pobrane	4	3	3	2	4	3	4	4

a W dziale operacyj ze Skarbem Państwa.

TABL. 12. GŁÓWNE POZYCJE BILANSÓW I RACHUNKÓW STRAT I ZYSKÓW PAŃSTWOWEGO BANKU ROLNEGO W LATACH 1928—1935

Stan w dn. 31.XII

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
	w miljonach złotych							
	Bilanse							
Stan czynny								
Kasa i sumy do dyspozycji	11	8	8	7	7	7	5	5
Papiery procentowe	6	8	18	20	21	19	11	8
Papiery proc. własnej emisji	43	78	94	96	87	39	37	18
Udziały i akcje	1	2	8	8	8	9	11	11
Weksle zdyskontowane	46	70	112	104	116	148	174	155
Weksle protestowane	0	1	2	5	4	4	2	1
Akcepty Banku Akceptacyjn.	—	—	—	—	—	1	20	37
Pożyczki terminowe	89	95	112	98	68	63	67	57
Pożyczki towarowe	34	45	27	18	8	8	6	6
Należn. z tyt. układ. konwers.	—	—	—	—	—	3	28	39
Rachunki bieżące	21	34	32	25	18	18	16	29
Banki nostro	20	24	22	12	5	6	6	6
Dłużnicy za nabyte grunty	3	5	8	13	15	17	33	30
Pożyczki w listach zastawnych i obligacjach	155	261	322	338	335	283	284	245
Majątki własne w parcelacji	10	20	26	26	27	44	37	26
Dłużnicy z funduszów administrowanych[a]	167	253	343	373	389	450	702	608
Suma bilansowa	**523**	**744**	**917**	**917**	**820**	**803**	**895**	**846**
Stan bierny								
Kapitały własne	140	148	159	166	170	170	137	138
kapitał zakładowy	130	130	130	130	130	130	100	100
rezerwy	10	18	29	36	40	40	37	38
Fundusz oddłużenia	—	—	—	—	—	—	93	41
Wkłady	50	68	68	60	60	95	110	108
terminowe	23	25	30	32	32	58	64	59
a vista	22	41	37	27	27	35	43	46
na książeczki oszczędn.	5	2	1	1	1	2	3	3
Redyskonto weksli	5	29	69	88	107	130	151	144
Dyskonto akceptów Banku Akceptacyjnego	—	—	—	—	—	1	19	36
Banki nostro	11	42	59	45	14	10	8	11
Listy zast. i oblig. w obiegu	155	261	322	338	334	282	283	243
listy zastawne	134	182	219	228	223	171	172	158
obligacje meljoracyjne	21	79	103	110	111	111	111	85
Lokaty Skarbu Państwa	50	50	88	88	48	46	2	12
Zysk	12	14	10	4	1	0	0	0
Fundusze administrowane[a]	201	302	393	426	479	549	834	674
	Rachunki strat i zysków							
Straty								
Koszty handlowe	14	17	18	15	12	12	9	9
Czysty zysk	12	14	10	4	1	0	0	0
Ogółem	**27**	**34**	**30**	**26**	**17**	**16**	**11**	**11**
Zyski								
Odsetki i prowizje pobrane	20	28	26	24	15	14	9	9
Zysk na nawozach sztucznych i przetwórstwie rolniczem	1	1	1	0	0	1	1	1
Zysk na parcelacji majątków	5	4	2	0	1	—	—	0

a Pozycja pozabilansowa.

TABL. 13. GŁÓWNE POZYCJE BILANSÓW I RACHUNKÓW STRAT I ZYSKÓW BANKÓW KOMUNALNYCH[a] W POLSCE W LATACH 1928—1935

Stan w dn. 31.XII[b]

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
	w miljonach złotych							
Bilanse								
Stan czynny								
Kasa i sumy do dyspozycji	4	4	5	5	5	7	5	4
Papiery wartościowe, udziały i akcje	5	7	13	10	8	9	10	15
Weksle zdyskontowane	20	18	17	15	13	13	11	10
w tem komunalne	17	16	14	12	11	10	10	9
Weksle protestowane	0	0	0	0	1	1	1	1
Pożyczki terminowe	28	32	40	44	53	61	67	69
w tem komunalne	22	31	40	43	50	56	62	65
do 5 lat	11	17	22	25	25	33	26	22
ponad 5 lat	17	15	18	19	28	28	41	47
Należności z tytułu układów konwersyjnych	—	—	—	—	—	—	0	0
Rachunki bieżące	14	22	21	19	8	7	6	6
Banki	5	4	5	4	4	4	4	4
Pożyczki długoterm. hipot.	29	28	25	23	25	21	19	18
Pożyczki obligacyjne	13	16	25	27	29	29	28	28
w tem komunalne	12	16	24	27	29	28	28	28
Nieruchomości	2	3	3	3	3	3	3	3
Suma bilansowa	**123**	**137**	**158**	**154**	**154**	**160**	**161**	**167**
Stan bierny								
Kapitały własne	11	12	14	15	15	16	21	22
kapitał zakładowy	8	8	9	9	9	9	10	10
rezerwy	3	4	5	6	6	7	11	12
Fundusze specjalne powierzone do administracji i lokaty Skarbu Państwa	19	36	43	42	44	50	46	49
Wkłady	24	25	23	20	20	22	25	27
terminowe	14	19	16	12	11	12	16	16
a vista	10	6	7	8	9	10	8	10
na książeczki wkładkowe	—	—	—	0	0	0	1	1
Salda kredyt. r-ków bieżących	6	5	11	8	9	9	15	12
Redyskonto	5	6	7	8	5	6	1	3
Banki	3	2	1	1	1	0	0	0
Obligacje w obiegu	23	26	34	36	37	36	36	37
Zysk	1	2	2	1	1	1	2	1
Rachunki strat i zysków								
Straty								
Procenty i prowizje wypłacone	3	5	5	5	4	3	3	3
Koszty handlowe	1	1	1	1	1	1	2	2
Zysk	1	2	2	1	1	1	2	1
Ogółem	**6**	**9**	**9**	**8**	**8**	**6**	**9**	**7**
Zyski								
Procenty i prowizje pobrane	5	8	8	7	7	5	6	5

a Polski Bank Komunalny, Komunalny Bank Kredytowy i Wojewódzki Bank Pożyczkowy. Nie uwzględniono Pomorskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej w Toruniu, która w r. 1932 przekształciła się na komunalną kasę oszczędności. *b* Dla Wojewódzkiego Banku Pożyczkowego stan w dn. 31.III każdego następnego roku, z uwagi na rok bilansowy od 1.IV do 31.III roku następnego.

TABL. 14. GŁÓWNE POZYCJE BILANSÓW I RACHUNKÓW STRAT I ZYSKÓW BANKÓW PRYWATNYCH[a] W POLSCE W LATACH 1928—1935

Stan w dn. 31.XII

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935[b]
	w miljonach złotych							
Liczba instytucyj[a]	63	62	62	59	51	51	47	46
	Bilanse							
Stan czynny								
Kasa i sumy do dyspozycji	104	103	92	72	61	56	60	69
Waluty zagraniczne	29	28	29	14	12	7	5	6
Papiery wartościowe	58	63	63	52	47	45	51	61
Udziały i akcje	39	42	38	33	29	28	27	27
Weksle zdyskontowane	882	917	835	512	394	354	320	315
Weksle protestowane	8	16	20	40	51	54	45	49
Pożyczki terminowe	24	30	27	22	20	17	21	25
Należn. z tyt. układ. konwers.	—	—	—	—	—	3	27	43
Rachunki bieżące	751	924	909	631	490	441	408	417
Banki loro	27	27	50	27	29	25	18	20
Banki nostro	82	91	87	66	60	60	43	43
Pożyczki długoterm. hipot.	87	127	134	136	130	101	95	103
Dłużnicy z tyt. kredytów rembursowych i akceptacyjn.	—	—	34	47	36	29	22	12
Straty	4	17	4	10	14	13	39	.
Suma bilansowa	**2 303**	**2 593**	**2 504**	**1 856**	**1 540**	**1 403**	**1 406**	**1 628**
Stan bierny								
Kapitały własne	274	308	319	304	267	265	251	238
kapitał zakładowy	226	235	250	238	206	206	195	187
kapitał zapasowy i rezerwy	48	73	69	66	61	59	56	51
Wkłady	691	773	821	464	400	327	356	358
terminowe	314	388	405	223	191	131	136	125
a vista	267	255	235	156	133	128	139	139
na książeczki wkładkowe i asygnaty kasowe	110	130	181	85	76	68	81	94
Salda kredyt. r-ków bieżących	250	264	271	200	164	174	147	147
Redyskonto weksli	341	348	307	262	196	176	137	140
Dysk. akcept. Banku Akcept.	—	—	—	—	—	10	32	45
Zastaw walorów	16	10	8	18	16	15	12	13
Banki loro	105	135	141	89	64	53	51	43
Banki nostro	405	480	370	249	206	192	172	168
Listy zast. i oblig. w obiegu	86	127	134	136	130	101	94	103
Zyski	24	26	21	5	3	3	5	.
	Rachunki strat i zysków							
Straty								
Odsetki wypłacone	102	136	114	92	61	45	40	.
w tem od wkładów i r-ków bież.	.	.	64	48	30	22	22	.
Prowizje wypłacone	15	8	7	6	3	2	2	.
Koszty handlowe	85	92	83	71	54	46	39	.
Podatki	17	19	17	15	7	5	5	.
Zyski	24	26	21	5	3	3	5	.
Ogółem	**257**	**302**	**265**	**220**	**158**	**141**	**150**	.
Zyski								
Odsetki pobrane	156	202	183	145	97	67	65	.
w tem: od dyskonta	.	.	86	64	40	30	27	.
od r-ków bież. i poż. term.	.	.	78	65	46	29	30	.
Prowizje pobrane	63	55	46	36	23	18	16	.
Straty	4	17	4	10	14	13	39	.

a Krajowe banki akcyjne (prywatne), oddziały banków zagranicznych w Polsce, banki towarzystw kredytowych i większe domy bankowe. *b* Bilanse brutto.

TABL. 15. ROZDZIAŁ KREDYTÓW KRÓTKOTERMINOWYCH[a] BANKÓW PAŃSTWOWYCH, KOMUNALNYCH I PRYWATNYCH W POLSCE W LATACH 1932—1934

Stan w dn 31.X

Wyszczególnienie	1932	1933	1934					
			Ogółem	Banki państw. i komun.	Banki prywatne	Ogółem	Banki państw. i komun.	Banki prywatne
	w miljonach złotych					w odsetkach		
Ogółem[b]	**1 489**	**1 355**	**1 405**	**633**	**772**	***100,0***	***100,0***	***100,0***
Rolnictwo	242	246	245	124	121	*17,4*	*19,6*	*15,7*
Górnictwo	50	47	56	1	55	*4,0*	*0,2*	*7,1*
w tem:								
Węglowe	33	33	47	—	47	*3,3*	—	*6,1*
Naftowe	15	11	9	1	8	*0,6*	*0,2*	*1,0*
Przemysł przetwórczy	528	425	440	82	358	*31,3*	*13,0*	*46,4*
Mineralny	30	23	33	15	18	*2,3*	*2,4*	*2,3*
Hutniczy	58	46	62	26	36	*4,4*	*4,1*	*4,7*
Metalowy i maszynowy	78	66	55	7	48	*3,9*	*1,1*	*6,2*
Elektrotechniczny			6	0	6	*0,4*	*0,0*	*0,8*
Chemiczny	28	25	31	2	29	*2,2*	*0,3*	*3,8*
Skórzany	13	10	12	1	11	*0,9*	*0,2*	*1,4*
Włókienniczy	42	38	46	11	35	*3,3*	*1,7*	*4,5*
Odzieżowy i galanteryjny	.	.	3	0	3	*0,2*	*0,0*	*0,4*
Papierniczy	23	20	15	2	13	*1,1*	*0,3*	*1,7*
Drzewny	39	32	29	3	26	*2,1*	*0,5*	*3,4*
Poligraficzny	.	.	4	1	3	*0,2*	*0,2*	*0,3*
Spożywczy	182	132	116	12	104	*8,3*	*1,8*	*13,5*
w tem:								
cukrownictwo	109	74	60	2	58	*4,3*	*0,3*	*7,5*
gorzelnictwo	16	11	15	6	9	*1,1*	*0,9*	*1,2*
browary i słodownie	12	7	7	1	6	*0,5*	*0,2*	*0,8*
młyny	26	22	19	2	17	*1,4*	*0,3*	*2,2*
przetwory mięsne	5	3	3	0	3	*0,2*	*0,0*	*0,4*
Budowlany	.	.	20	1	19	*1,4*	*0,2*	*2,5*
Inne przemysły	35	33	8	1	7	*0,6*	*0,2*	*0,9*
Handel towarowy i transport	220	190	183	49	134	*13,0*	*7,7*	*17,4*
w tem:								
Handel prywatny	145	117	120	16	104	*8,5*	*2,5*	*13,5*
Spółdzielnie	75	66	51	32	19	*3,6*	*5,1*	*2,5*
Handel pieniężny	164	153	161	124	37	*11,5*	*19,6*	*4,8*
w tem:								
Kasy oszczędności	73	65	62	61	1	*4,4*	*9,6*	*0,1*
Spółdzielnie kredytowe	89	87	96	63	33	*6,8*	*10,0*	*4,3*
Instytucje publiczne	197	224	248	235	13	*17,7*	*37,1*	*1,6*
Skarb Państwa	38	32	26	23	3	*1,9*	*3,6*	*0,4*
Przedsięb. państwowe	93	120	152	147	5	*10,8*	*23,2*	*0,6*
Samorządy i przedsiębiorstwa samorządowe	66	72	70	65	5	*5,0*	*10,3*	*0,6*
Różni	88	70	72	18	54	*5,1*	*2,8*	*7,0*
Kredyty międzybankowe[c] Ogółem	116	137	144	78	66	×	×	×
w tem rachunki korespondentów[d]	.	.	69	9	60	×	×	×

a Bez potrącenia redyskonta. *b* Bez kredytów międzybankowych. *c* Między instytucjami figurującemi w tablicy jako wierzyciele. *d* Salda debetowe.

TABL. 16. GŁÓWNE POZYCJE BILANSÓW I RACHUNKÓW STRAT I ZYSKÓW POCZTOWEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI W LATACH 1928—1935

Stan w dn. 31.XII

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
	w miljonach złotych							
Bilanse								
Stan czynny								
Kasa i sumy do dyspozycji	71	62	61	91	129	157	156	154
Lokaty w bankach państw.	24	25	17	24	27	40	54	55
Gotówka w urzędach poczt.	8[a]	50	55	50	47	45	35	28
Skarb Państwa za waloryzację	30	35	38	32	28	25	22	19
Skup weksli	—	13	2	4	3	5	8	11
Pożyczki wekslowe	20	10	7	8	9	9	11	9
Pożyczki na zastaw papierów wartościowych	13	12	9	7	7	9	12	14
Papiery wartościowe własne i funduszu zapasowego	179	249	313	361	424	480	615	655
Dłużnicy	5	5	7	14	10	13	7	7
Nieruchomości	26	30	33	36	39	42	42	42
Suma bilansowa	**389**	**505**	**555**	**640**	**746**	**842**	**978**	**1 016**
Stan bierny								
Wkłady czekowe	193	211	178	178	178	207	234	202
Wkłady oszczędnościowe	122	173	254	332	445	507	624	679
w tem wkłady zwaloryzowane	27	32	34	31	29	26	23	20
Przekazy niezrealizowane	34	33	38	41	24	16	15	12
Różni za obligacje waloryzacyjne i inni wierzyciele	5	2	2	8	10	14	9	11
Fundusz zapasowy	3	6	9	13	18	21	25	29
Czysty zysk	4	5	6	7	5	6	6	6
Rachunki strat i zysków								
Straty								
Odsetki wypłacone	6	9	13	18	22	21	21	25
od wkładów oszczędnośc.	5	8	12	17	21	21	20	24
od wkładów czekowych	1	1	1	1	1	0	1	1
Opłaty na rzecz Min. Poczt i Telegrafów	3	4	5	3	3	4	5	7
Wydatki administracyjne	11	12	14	13	13	13	15	15
Czysty zysk	4	5	6	7	5	6	6	6
Ogółem	**25**	**31**	**39**	**44**	**46**	**47**	**52**	**58**
Zyski								
Odsetki pobrane	17	23	28	34	35	36	40	46
od papierów wart. własn.	14	19	25	30	31	33	35	41
od pożyczek udzielonych i skupu weksli	3	3	2	2	2	1	2	2
od lokat w bankach	—	1	1	2	2	2	3	3
Dochody z obrotu czekowego	5	5	6	5	5	6	7	8
Prowizje pobrane	1	1	1	1	1	1	1	1
Dochody z nieruchomości	2	2	3	2	2	2	2	2

a Liczba z r. 1928 nie jest porównywalna z liczbami z lat następnych wskutek zmian w rachunkowości.

TABL. 17. GŁÓWNE POZYCJE BILANSÓW I RACHUNKÓW STRAT I ZYSKÓW KOMUNALNYCH KAS OSZCZĘDNOŚCI[a] W POLSCE W LATACH 1934 i 1935
Stan w dn. 31.XII

Wyszczególnienie	1934	1935 [b]
	w miljonach zł.	
Liczba kas czynnych	365	365
Liczba kas uwzględnionych w opracowaniu	362	362
Bilanse		
Stan czynny		
Kasa i sumy do dyspozycji	48	49
Waluty obce	1	1
Papiery wartościowe	75	109
Weksle zdyskontowane	41	37
Pożyczki wekslowe	148	143
Weksle protestowane	77	68
Pożyczki terminowe na zastaw	30	34
Pożyczki na skrypty dłużne	60	73
Rachunki bieżące otwartego kredytu	89	84
Pożyczki hipoteczne	164	171
Banki i K.K.O. loro	2	3
Banki i K.K.O. nostro	25	21
Należności z tytułu układów konwersyjnych	15	52
Nieruchomości	39	45
Straty	5	.
Suma bilansowa	**855**	**975**
Stan bierny		
Kapitały własne	81	86
kapitał zakładowy	19	19
fundusz zasobowy	47	51
inne fundusze	15	16
Wkłady oszczędnościowe[c]	606	653
osób fizycznych i prawno-prywatnych	519	560
instytucyj państwowych, samorządowych i innych prawno-publicznych	87	93
Salda kredytowe rachunków bieżących (czekowych, przekazowych i otwartego kredytu)	52	59
Redyskonto weksli	38	30
Dyskonto akceptów Banku Akceptacyjnego	6	18
Kredyty udzielone kasom	47	44
Banki i K. K. O. loro	2	2
Banki i K. K. O. nostro	1	1
Nadwyżki	4	.
Rachunki strat i zysków		
Straty		
Odsetki wypłacone lub dopisane	37	.
Koszty administracyjne	19	.
Nadwyżka	4	.
Ogółem	**73**	.
Zyski		
Odsetki pobrane i dopisane	58	.
Straty	3	.

a Łącznie z 2 kasami niekomunalnemi (Galicyjska Kasa Oszczędności we Lwowie i Ukraińska Szczadnycia w Przemyślu). *b* Bilanse brutto. *c* Różnice między danemi według bilansów a danemi według statystyki miesięcznej (tabl. 19, str. 148) wynikają: 1. z nieuwzględnienia w tabl. 17 wkładów w kasach będących w likwidacji, 2. z odmiennych sposobów i terminów księgowania odsetek.

TABL. 18. OBRÓT OSZCZĘDNOŚCIOWY I CZEKOWY W POCZTOWEJ KASIE OSZCZĘDNOŚCI W LATACH 1928—1935

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
	Obrót oszczędnościowy[a]							
Liczba książeczek (31.XII) w tys.	265	394	563	722	917	1 122	1 449	1 867
Wpłaty w miljonach zł.	167	209	315	425	503	551	680	822
Wypłaty w miljonach zł.	130	164	236	344	388	487	559	764
Przewyżka wpłat w miljonach zł.	37	45	79	81	115	64	121	58
Przeciętna przewyżka wpłat na 100 mieszkańców w zł.	*120*	*146*	*252*	*253*	*356*	*196*	*363*	*173*
	Obrót czekowy							
Liczba kont (31.XII) w tys.	57	62	65	65	67	72	75	77
Wpłaty w miljonach zł.	10 667	12 013	11 915	11 312	10 896	12 644	13 635	13 728
Wypłaty w miljonach zł.	10 606	11 995	11 948	11 312	10 895	12 615	13 609	13 759
Obrót ogólny w milj. zł.	21 273	24 008	23 863	22 624	21 791	25 259	27 244	27 487
w tem bezgotówkowy	13 009	14 665	14 939	14 642	14 731	18 455	20 220	21 012
Obrót bezgotówkowy w % obrotu ogólnego	*61*	*61*	*63*	*65*	*68*	*73*	*74*	*76*

a Bez wkładów zwaloryzowanych. Ob. tabl. 16, str. 146.

TABL. 19. WKŁADY OSZCZĘDNOŚCIOWE W KASACH OSZCZĘDNOŚCI W POLSCE W LATACH 1928—1935

Stan w dn. 31.XII

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
	Wkłady w tysiącach złotych							
Ogółem	**446748**	**569810**	**788941**	**890734**	**1027337**	**1077131**	**1236547**	**1330644**
Na 1 mieszkańca w zł.	*14,5*	*18,2*	*24,9*	*27,7*	*31,5*	*32,6*	*37,0*	*39,3*
P. K. O.	122292	172972	253703	332235	444 866	506 526	624 374	679 330
Komunalne kasy oszczędności	295516	362027	490629	521623	544 429	541 024	581 385	616 800
miejskie	209469	255695	342151	354521	372 085	357 295	384 995	410 171
powiatowe	86047	106332	148478	167102	172 344	178 695	191 539	202 727
związków międzykomunalnych	—	.	.	.	.	4 148	3 697	3 038
wojewódzka	—	—	—	—	—	886	1 154	864
Woj. centralne	45183	44184	70137	86456	94 891	104 021	124 256	141 267
„ wschodnie	1775	3281	6457	8029	8 295	8 171	9 151	10 518
„ zachodnie	112680	129086	175282	187532	194 005	208 106	227 629	244 858
„ południowe	135878	185476	238753	239606	247 238	220 726	220 349	220 157
Inne kasy[a]	28940	34 811	44609	36876	38 042	29 581	30 788	34 514
	Liczba książeczek oszczędnościowych w tysiącach							
Ogółem	**1 088**	**1 370**	**1 757**	**1 960**	**2 217**	**2 443**	**2 857**	**3 367**
Wkłady na 1 książeczkę w zł.	*411*	*416*	*449*	*454*	*463*	*441*	*433*	*395*
P. K. O.	298	434	606	761	953	1 155	1 479	1 892
Komunalne kasy oszczędności	666	811	1 028	1 079	1 146	1 178	1 272	1 378
Inne kasy[a]	124	125	123	120	118	110	106	97

a Galicyjska Kasa Oszczędności we Lwowie i Ukraińska Szczadnycia w Przemyślu.

TABL. 20. WKŁADY OSZCZĘDNOŚCIOWE W KASACH OSZCZĘDNOŚCI W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1928—1935

Stan w dn. 31.XII

Państwa	Waluta	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	
		w miljonach jednostek odnośnej waluty								w milj. zł.
Polska . . .	zł.	447	570	789	891	1 027	1 077	1 237	1 331	1 331
Anglja[a] . . .	£	409	410	423	432	460	498	537	588	15 395
Austrja . . .	szyl.	1 524	1 716	1 948	1 804	1 828	1 814	1 905	1 644	1 642
Belgja . . .	fr.	4 267	5 549	7 768	9 248	9 864	10 054	10 452	10 573	1 893
Czechosłow.	kč	16 891	18 208	19 260	21 626	21 819	20 639	20 614	21 325	4 670
Danja[b] . . .	kor.	2 018	2 097	2 179	2 169	2 162	2 185	2 190	2 148	2 519
Francja . . .	fr.	27 047	31 973	38 603	50 861	57 283	59 484	60 736	62 064	21 710
Holandja .	flor.	695	732	805	888	958	995	1 024	.	3 666[d]
Japonja . .	yen	2 984	3 479	3 890	4 252	4 381	4 623	4 831	5 157	7 859
Niemcy . . .	RM	7 205	9 314	10 752	10 123	10 195	11 953	12 350	13 496	28 807
Stany Zj. Am.[c]	$	10 386	10 607	10 780	11 581	11 798	11 696	10 978	11 125	58 740
Szwajcarja .	fr.	1 702	1 817	2 019	2 386	2 628	2 618	2 752	2 674	4 615
Włochy . . .	lira	24 082	25 667	27 617	29 884	32 761	36 143	37 420	.	16 959[d]

a Stan w dn. 20.XI. *b* Stan w dn. 31.III następnego roku. *c* Stan w dn. 30.VI. *d* 1934 r.

TABL. 21. GŁÓWNE POZYCJE BILANSÓW SPÓŁDZIELNI KREDYTOWYCH[a] W POLSCE W LATACH 1928—1933

Stan w dn. 31.XII

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933
	w miljonach złotych					
Liczba spółdzielni należących do związków	4 503	5 026	5 352	5 442	5 436	5 494
Liczba spółdzielni uwzględnionych w opracowaniu	4 112	4 704	5 054	5 057	5 092	5 111
Stan czynny						
Kasa	16	20	20	15	13	12
Centrale i inne instyt. finansowe	21	28	30	23	27	26
Papiery wartościowe	12	10	15	13	12	13
Udziały własne	4	6	8	8	8	8
Pożyczki	432	591	694	605	547	501
w tem w r-ku bieżącym . . .	76	106	127	115	109	97
Straty	1	1	3	8	13	9
Suma bilansowa	**549**	**704**	**836**	**737**	**680**	**629**
Stan bierny						
Udziały członków	60	81	99	101	98	90
Fundusz zasobowy	18	24	30	34	36	36
Fundusze specjalne	12	12	16	18	22	20
Wkłady oszczędnościowe . . .	210	303	366	317	284	260
Rachunki bieżące	—	36	40	26	22	20
Zadłużenie	202	211	241	206	190	171
Czysta nadwyżka	7	9	10	6	4	4

a Zrzeszonych w związkach rewizyjnych.

Uwaga. Spółdzielnie kredytowe (pożyczkowo-oszczędnościowe) ob. dział VII, tabl. 13—18, str. 65—68.

TABL. 22. GŁÓWNE POZYCJE BILANSÓW CENTRAL KREDYTOWYCH SPÓŁDZIELNI ZWIĄZKOWYCH W POLSCE W LATACH 1934 i 1935[a]

Stan w dn. 31.XII

Wyszczególnienie	1934	1935[b]	Wyszczególnienie	1934	1935[b]
	w milj. zł.			w milj. zł.	
Liczba central	11	11	**Suma bilansowa**	**272,1**	**345,4**
Stan czynny					
Kasa i sumy do dyspozycji	8,9	21,9	Stan bierny		
Pożyczki wekslowe i inne	112,6	93,1	Kapitał zakładowy (udziałowy)	16,5	31,6
udzielone: spółdz. kredyt.	50,4	33,7	Rezerwy	3,0	3,2
innym spółdz.	15,3	12,9	Wkłady oszczędnościowe	84,7	88,1
innym . . .	46,9	46,5	Zadłużenie	94,6	77,5
Pożyczki wątpliwe . . .	15,0	15,8	Bank Akceptacyjny za kredyt akceptacyjny .	27,7	49,8
Pożyczki w r-ku bieżącym	48,9	52,2			
Należności z tytułu układów konwersyjnych . .	23,9	46,6			

a Ob. szczegółowe dane za r. 1935 dział VII, tabl. 18, str. 68. *b* Bilanse brutto.

TABL. 23. GŁÓWNE POZYCJE BILANSÓW GMINNYCH KAS POŻYCZKOWO-OSZCZĘDNOŚCIOWYCH W POLSCE W LATACH 1929—1934

Stan w dn. 31.XII

Wyszczególnienie	1929	1930	1931	1932	1933	1934
	w tysiącach złotych					
Liczba kas czynnych	824	870	879	882	890	891
Liczba kas uwzględnionych .	778	838	854	857	866	876
Stan czynny						
Kasa	786	1 118	713	333	350	278
Pożyczki	21 634	25 705	24 205	22 473	22 155	22 332
Nieruchomości i ruchomości	50	82	96	130	138	140
Lokaty	40	60	59	93	137	248
Towary	352	307	194	139	68	30
Strata	12	17	75	194	284	114
Suma bilansowa	**23 056**	**27 571**	**25 644**	**23 701**	**23 632**	**23 852**
Stan bierny						
Kapitał zakładowy	3 460	4 339	5 035	5 472	5 731	5 915
Kapitał zasobowy	313	556	974	1 253	1 377	1 490
Wkłady	3 926	5 990	7 280	7 487	7 466	7 619
Długi	13 892	14 681	10 653	8 106	7 753	7 365
Zysk	682	1 122	816	523	508	670

TABL. 24. OBIEG WEKSLOWY I PROTESTY WEKSLI W POLSCE W LATACH 1930—1935

Wyszczególnienie	1930	1931	1932	1933	1934	1935
Obieg wekslowy (31.XII) w milj. zł.[a] . .	3 124	2 138	1 335	1 115	1 055	1 180
Liczba weksli zaprotest. w tys. sztuk[b] .	5 526	5 115	3 584	1 950	1 495	1 486
Suma weksli zaprotestowanych w milj. zł.[b]	1 366	1 328	838	408	280	231
Woj. centralne	777	753	466	223	151	126
w tem m. st. Warszawa . .	317	293	168	94	69	55
,, wschodnie	133	131	74	38	25	18
,, zachodnie	237	245	154	77	56	45
,, południowe	219	199	144	70	48	42
Stosunek sumy weksli zaprotestowanych do sumy weksli płatnych w %[a]	*11,7*	*12,9*	*12,3*	*9,0*	*6,9*	*5,8*

a Obliczenia szacunkowe Instytutu Badania Konjunktur Gosp. i Cen. Od r. 1931 nowa metoda. *b* W ciągu roku.

TABL. 25. ZOBOWIĄZANIA I WIERZYTELNOŚCI ZAGRANICZNE POLSKICH INSTYTUCYJ KREDYTU KRÓTKOTERMINOWEGO[a] W LATACH 1928, 1932—1935

A. Zobowiązania

Stan w dn. 31.XII

Siedziba wierzycieli	1928	1932	1933	1934	1935				
					Ogółem	Beztermi-nowe	Termino-we	Redyskonto dewiz	Salda kred. różn. r-ków
	w miljonach złotych								
Ogółem	**535**	**292,2**	**247,6**	**259,4**	**276,3**	**71,0**	**108,5**	**3,6**	**93,2**
Anglja	110	56,1	55,7	56,3	54,8	9,6	44,7	0,5	—
Austrja	67	31,4	19,3	12,2	7,1	6,5	0,6	—	—
Belgja	11	10,3	11,5	14,3	8,4	4,7	3,4	0,3	—
Czechosłowacja	11	1,5	1,4	3,4	3,7	2,1	1,6	0,0	—
Francja	90	56,3	51,4	53,0	75,3	8,4	21,6	2,4	42,9
Gdańsk W. m.	19	8,1	12,1	21,0	20,5	11,3	6,9	—	2,3
Holandja	46	19,1	10,5	10,5	11,0	10,0	1,0	—	—
Niemcy	86	71,9	58,4	57,9	45,1	3,6	0,3	—	41,2
Stany Zjedn. Am.	61	11,6	4,6	4,7	3,8	2,3	1,5	—	—
Szwajcarja	19	12,7	11,1	10,1	10,6	4,0	6,2	0,4	—
Szwecja	3	5,3	3,9	4,4	3,0	0,3	2,7	—	—
Włochy	8	3,4	2,7	0,8	18,0	0,4	17,6	—	—
Z.S.R.R. }	4	4,5	1,2	1,8	0,6	0,6	—	—	—
Inne państwa }			3,8	9,0	14,4	7,2	0,4	—	6,8

B. Wierzytelności

Stan w dn. 31.XII

Siedziba dłużników	1928	1932	1933	1934	1935					
					Ogółem	Beztermi-nowe	Termi-nowe	Weksle, czeki i przekazy zagr.	Banknoty i pieniądze zagr.	Salda deb. różn. r-ków
	w miljonach złotych									
Ogółem	**200**	**126,9**	**94,2**	**87,1**	**89,7**	**36,8**	**30,9**	**4,5**	**4,7**	**12,8**
Anglja	39	7,3	6,9	9,4	15,8	6,7	7,2	1,4	0,5	—
Austrja	7	3,2	2,3	2,1	2,5	1,6	0,7	—	0,2	—
Belgja	1	0,5	1,2	0,4	0,4	0,2	—	0,2	0,0	—
Czechosłowacja	3	2,5	1,4	1,4	0,9	0,6	0,1	0,0	0,2	—
Francja	3	11,9	10,0	9,3	17,2	3,6	12,0	0,8	0,2	0,6
Gdańsk W. m.	17	8,9	16,0	13,6	17,6	6,7	9,4	0,2	0,0	1,3
Holandja	14	4,3	3,4	2,2	2,1	1,1	0,8	0,2	0,0	—
Niemcy	20	28,3	19,4	17,4	15,6	5,0	0,2	0,0	0,3	10,1
Stany Zjedn. Am.	72	26,2	11,1	7,3	9,5	6,0	0,4	0,3	2,8	—
Szwajcarja	7	4,9	5,2	3,8	3,0	2,2	0,1	0,6	0,1	—
Szwecja	1	0,3	0,7	0,1	0,2	0,2	—	0,0	0,0	—
Włochy	1	0,4	0,8	0,6	0,1	0,1	—	—	0,0	—
Z.S.R.R. }	15	28,2	11,2	16,5	0,7	0,0	—	0,7	0,0	—
Inne państwa }			4,6	3,0	4,1	2,8	0,0	0,1	0,4	0,8

a Bank Gospodarstwa Krajowego, Państwowy Bank Rolny, banki komunalne, banki prywatne, domy bankowe i ważniejsze spółdzielnie kredytowe.

TABL. 26. AKCJA ODDŁUŻENIOWA W ROLNICTWIE W POLSCE W LATACH 1933—1935

A. Konwersja krótkoterminowych długów rolniczych w instytucjach kredytowych

Układy konwersyjne zatwierdzone przez Komitet Konwersyjny przy Banku Akceptacyjnym

Stan w dn. 31.XII

Instytucje wierzycielskie	Liczba układów	Suma w milj. zł.	Instytucje wierzycielskie	Liczba układów	Suma w milj. zł.
Ogółem 1934	89 050	140,0	Kasy oszczędności .	44 634	52,8
1935	272 977	285,9	komunalne . . .	43 315	48,6
Banki państwowe . .	40 711	69,1	niekomunalne . .	1 319	4,2
B. G. K.	2 071	24,0	Centralna Kasa Spółek Rolniczych	124 613	46,3
P. B. R.	38 640	45,1			
Banki prywatne i domy bankowe	6 335	45,0	Centrale finansowe .	9 204	11,6
w tem Bank Związku Spółek Zarobkowych	3 263	11,2	Spółdzielnie kredytowe	46 578	54,4
			Centrale gospodarcze	902	6,7

B. Uporządkowanie długów rolniczych[a]

Sprawy załatwione przez Urzędy Rozjemcze do spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich

Stan w dn. 28.X 1934[b] i 31.XII 1935

Województwa	Ogółem		Powiatowe Urzędy Rozjemcze[c]		Wojewódzkie Urzędy Rozjemcze[d]	
	Liczba spraw	Suma w milj. zł.	Liczba spraw	Suma w milj. zł.	Liczba spraw	Suma w milj. zł.
Ogółem . . . . 1934[b]	470 836	191,3	462 160	151,2	8 676	40,1
1935	625 958	305,6	612 779	242,5	13 179	63,1
Woj. centralne . . .	181 847	122,3	177 913	103,3	3 934	19,0
„ wschodnie . .	42 213	26,1	40 614	19,3	1 599	6,8
„ zachodnie . .	48 462	63,1	45 980	49,2	2 482	13,9
„ południowe .	353 436	94,1	348 272	70,7	5 164	23,4

a Z wyjątkiem krótkoterminowych długów w instytucjach kredytowych. Ob. część A. *b* W dniu 24.X 1934 ukazało się Rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych, zmieniające zakres działalności Urzędów Rozjemczych (Dz. U.R.P. Nr. 94, poz. 841, 1934). *c* Dla spraw mniejszej własności rolnej. *d* Dla spraw większej własności rolnej.

TABL. 27. WKŁADY I KREDYTY KRÓTKOTERMINOWE W INSTYTUCJACH KREDYTOWYCH I OSZCZĘDNOŚCIOWYCH W POLSCE W LATACH 1928—1935

Stan w dn. 31.XII

Instytucje	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
	w miljonach złotych							
Wkłady								
Ogółem	**2 679**	**3 002**	**3 035**	**2 652**	**2 691**	**2 720**	**2 985**	**3008**[a]
Bank Polski	451	446	189	196	208	239	217	188
Bank Gospodarstwa Krajow.	317	247	221	233	256	223	300	275
Państwowy Bank Rolny . .	50	68	68	60	60	95	110	108
Banki komunalne	31	31	36	30	32	32	40	39
Banki prywatne krajowe[b] .	865	959	1 019	609	512	447	454	460
Oddziały banków zagranicznych	75	79	72	55	52	54	48	47
Bank P. K. O.	—	—	—	2	3	8	21	37
Pocztowa Kasa Oszczędności	316	384	431	510	623	714	858	882
Komunalne kasy oszczędn.[c]	359	442	582	603	628	615	665	711
Gminne kasy pożycz.-oszcz.	2	4	6	7	7	7	7	.
Spółdzielnie kredytowe[d] . .	210	339	406	343	307	282	260	255
Centralna Kasa Spółek Roln.	3	3	5	4	3	4	5	6
Kredyty krótkoterminowe[e]								
Ogółem	**3 224**	**3 802**	**3 860**	**3 183**	**2 724**	**2 716**	**2 717**	**2836**[a]
Bank Polski	732	781	758	796	700	815	757	866
Bank Gospodarstwa Krajow.	243	255	239	226	205	209	246	231
Państwowy Bank Rolny . .	185	216	216	162	107	111	115	104
Banki komunalne	41	52	56	52	44	48	43	37
Banki prywatne krajowe[b] . .	1 162	1 343	1 292	826	666	604	560	572
Oddziały banków zagranicznych	163	196	191	118	92	86	97	95
Bank P. K. O.	—	—	—	0	0	0	0	1
Pocztowa Kasa Oszczędności	33	34	18	19	19	23	31	34
Komunalne kasy oszczędn.[c f]	264	345	428	411	367	323	407	408
Gminne kasy pożycz.-oszcz.	14	22	26	24	23	22	22	.
Spółdzielnie kredytowe[d] . .	366	536	609	526	479	454	426	479
Centralna Kasa Spółek Roln.	21	22	27	23	22	21	13	9

a Bez gminnych kas poż.-oszcz. *b* Łącznie z większemi domami bankowemi. *c* Łącznie z dwiema niekomunalnemi. *d* Zrzeszone w związkach rewizyjnych. Dane niekompletne. *e* Z potrąceniem redyskonta. *f* Za okres 1928—1933 dane niekompletne.

TABL. 28. ZAKŁADY ZASTAWNICZE (LOMBARDY) W POLSCE W LATACH 1928—1933

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933
Zakłady czynne[a]	30	29	29	30	30	28
Fundusze obrotowe w milj. zł.[a] .	23,3	31,7	36,1	38,2	35,1	29,1
kapitały własne[b]	11,5	14,1	15,5	14,5	14,2	13,2
kapitały pożyczone	11,8	17,6	20,6	23,7	20,9	15,9
Pożyczki udzielone w ciągu roku:						
liczba pożyczek w tys. . . .	438,7	465,6	517,0	512,2	521,4	569,3
suma w milj. zł.	43,6	52,9	50,7	41,6	33,7	32,1
Stan bilansowy pożyczek:[a]						
liczba pożyczek w tys. . . .	207,4	246,4	288,0	325,3	348,4	375,2
suma w milj. zł.	22,7	28,9	32,3	31,0	27,0	24,4

a Stan w końcu roku. *b* Łącznie z dotacjami instytucyj patronalnych.

TABL. 29. EMISJA LISTÓW ZASTAWNYCH I OBLIGACYJ W POLSCE W LATACH 1928—1935

Instytucje	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
	w miljonach złotych							
Stan listów zastawnych i obligacyj emitowanych (31.XII)								
Ogółem	**1550,8**	**1 836,8**	**2 070,8**	**2226,1**	**2 268,6**	**2 044,4**	**1 977,2**	**1 971,8**
T-wa kred. ziemskie .	453,4	475,2	503,4	546,8	559,1	444,8	410,8	455,6
„ „ miejskie .	202,0	229,8	287,7	333,7	333,4	326,6	320,7	315,5
T-wo Kred. Przemysłu Polskiego	61,3	68,2	67,7	56,5	47,9	41,8	36,2	34,8
Banki hipot. prywatne	86,2	127,0	133,9	135,8	131,8	102,2	95,8	104,4
„ komunalne . .	9,5	12,9	20,3	23,0	24,6	24,1	24,0	25,0
„ państwowe . .	738,4	923,7	1 057,8	1 130,3	1 171,8	1 104,9	1 089,7	1 036,5
listy zastawne . .	235,4	324,0	415,6	483,3	515,3	460,0	456,8	437,9
obligacje	503,0	599,7	642,2	647,0	656,5	644,9	632,9	598,6
Emisja listów zastawnych i obligacyj (w ciągu roku)								
Ogółem	**601,0**	**289,9**	**281,7**	**195,7**	**85,9**	**2,7**	**19,2**	**65,0**
T-wa kred. ziemskie .	52,5	36,6	36,7	26,4	2,9	0,3	3,3	49,7
„ „ miejskie .	68,0	32,6	63,7	52,1	10,9	1,0	—	0,2
T-wo Kred. Przemysłu Polskiego	21,7	7,9	0,5	0,7	—	—	—	—
Banki hipot. prywatne	29,4	7,6	12,8	8,7	—	—	—	12,6
„ komunalne . .	1,5	3,3	8,2	3,6	2,7	—	0,2	1,4
„ państwowe . .	427,9	201,9	159,8	104,2	69,4	1,4	15,7	1,1
listy zastawne . .	128,4	93,8	100,2	80,0	49,8	1,4	2,3	1,1
obligacje	299,5	108,1	59,6	24,2	19,6	—	13,4	—

TABL. 30. LOKATY DŁUGOTERMINOWE ZAKŁADÓW UBEZPIECZEŃ W POLSCE W LATACH 1929—1934

Stan w dn. 31.XII

Zakłady ubezpieczeń	1929	1930	1931	1932	1933	1934 Ogółem	1934 w tem papiery wartościowe	1934 w tem pożyczki hipoteczne i pod zastaw hipotek	1934 w tem nieruchomości
	w miljonach złotych								
Ogółem	**448**	**567**	**745**	**807**	**830**	**857**	343	157	330
Ubezpieczenia społeczne	314	404	554	601	631	648	263	133	252
Inne ubezpieczenia .	134	163	191	206	199	209	80	24	78
zakłady publiczne .	43	47	52	53	58	60	32	6	16
„ prywatne .	91	116	139	153	141	149	48	18	62
krajowe . . .	63	76	86	89	81	81	23	12	37
zagraniczne . .	28	40	53	64	60	68	25	6	25

TABL. 31. KURSY WALUT NA GIEŁDZIE W WARSZAWIE W LATACH 1928—1935 [a]

Waluta	Parytet	Przeciętne kursy roczne							
		1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
	w złotych								
1 dolar Stanów Zj. Am.	8,9[b]	8,9	8,9	8,9	8,9	8,9	7,2	5,3	5,3
1 funt szterlingów . . .	43,4	43,4	43,3	43,4	40,5	31,3	29,6	26,8	26,0
100 belg	123,9[c]	124,1	124,0	124,4	124,4	124,2	124,4	123,8	97,9
100 franków francuskich	34,9	35,0	34,9	35,0	35,0	35,0	35,0	34,9	35,0
100 franków szwajcarskich	172,0	171,7	171,9	172 9	173,2	173,2	172,6	172,1	172,3
100 florenów holenderskich	358,3	358,5	357,9	358,7	359,2	359,7	359,4	358,2	358,9
100 guldenów gdańskich	173,5[d]	173,5	173,2	173,4	173,6	173,9	173,8	172,8	148,6
100 koron czechosłowack.	26,4[e]	26,4	26,4	26,4	26,4	26,4	26,5	22,6	22,1
100 koron duńskich . .	238,9	238,1	237,6	238,5	224,0	168,2	133,7	119,8	116,1
100 koron szwedzkich . .	238,9	238,7	238,6	239,4	227,7	164,9	154,8	138,3	134,0
100 lei rumuńskich . . .	5,3	5,5	5,3	5,3	5,3	5,3	5,5	5,4	5,0
100 lir włoskich	46,9	46,9	46,7	46,7	46,6	45,8	46,5	45,6	43,9
100 marek niemieckich .	212,3	212,4	211,9	212,5	211,1	211,8	211,9	209,4	213,2
100 pengö węgierskich .	155,9	155,7	155,4	155,9	155,1	138,2	157,0	157,6	157,7
100 szylingów austrjackich	125,4	125,6	125,3	125,7	125,4	125,8	104,5	100,3	100,1

a Dla walut nienotowanych na giełdzie w Warszawie podano odmiennym drukiem kursy arbitrażowe na Nowy York lub Zurych. *b* Dawny parytet; od 31.I 1934—5,3. *c* Dawny parytet; od 1.IV 1935—89,2. *d* Dawny parytet; od 2.V 1935—100,0. *e* Dawny parytet; od 17.II 1934—22,0.

TABL. 32. PARYTETY I KURSY WALUT NIEKTÓRYCH PAŃSTW W KOŃCU MARCA 1936 R.[a]

Państwa	Waluta	Parytet	Kurs
		w złotych	
Anglja . .	1 £ . . .	43,38	26,29
Argentyna	1 peso . .	8,60	1,45
Austrja .	100 szyl. .	125,43	99,54
Belgja . .	100 belg .	89,24	89,85
Brazylja .	100 milrejs.	106,64	29,88
Bułgarja .	100 lew . .	6,44	6,90
Chile . .	100 peso .	27,11	20,33
Czechosł. .	100 kč . .	22,01	21,96
Danja . .	100 koron	238,89	117,50
Egipt . .	1 £ egipski	44,06	26,97
Estonja .	100 koron	238,89	144,05
Finlandja .	100 marek	22,45	11,60
Francja .	100 fr. fr. .	34,93	35,01
Gdańsk W. m. .	100 guld. .	100,00	100,00
Grecja .	100 drachm	11,57	5,00
Hiszpanja	100 peset .	172,00	72,57
Holandja .	100 floren.	358,31	360,00
Indje Bryt.	100 rupij .	325,36	198,05

Państwa	Waluta	Parytet	Kurs
		w złotych	
Japonja .	1 yen . .	4,44	1,54
Jugosławja	100 dinarów . .	15,70	12,10
Kanada .	1 dolar .	5,26	5,28
Litwa . .	100 litów .	89,14	89,88
Łotwa .	100 łatów	172,00	173,88
Meksyk .	1 peso . .	4,44	1,46
Niemcy .	100 R M .	212,34	213,45
Norwegja	100 koron	238,89	132,15
Peru . .	100 sol	249,58	132,45
Portugalja	100 escudo	39,44	23,87
Rumunja	100 lei .	5,33	3,98
Szwajcarja	100 fr. szw.	172,00	172,90
Szwecja .	100 koron	238,89	135,60
St. Zj. Am.	1 $ . . .	5,26	5,31
Turcja .	1 £ turecki	39,19	4,24
Urugwaj .	1 peso . .	9,22	2,50
Węgry .	100 pengö	155,91	157,14
Włochy .	100 lir. . .	46,92	42,10

a Kursy na giełdzie w Warszawie, dla walut nienotowanych na giełdzie w Warszawie podano kursy arbitrażowe na Nowy York, Londyn lub Berlin.

TABL. 33. KURSY PAPIERÓW PROCENTOWYCH W POLSCE W LATACH 1928, 1931—1935

Wyszczególnienie	Waluta nominalna	Oprocentowanie nominalne	Oprocentowanie rzeczywiste[a] 1935	Przeciętne kursy roczne 1928	1931	1932	1933	1934	1935
				w odsetkach wartości nominalnej					
Pożyczki państwowe na giełdzie w Warszawie									
Premj. budowl. 1930	zł. w zł.	3	3,5	—	78,5	72,3	79,3	88,4	85,7
Premj. dolarowa 1931	$ [b]	4	3,4	—	95,6 [c]	108,1	114,4	119,0	118,6
Premj. inwestyc. 1928	zł. w zł.	4	3,6	119,7	85,3	92,7	103,3	113,0	110,4
Konwersyjna 1924 .	zł.	5	7,5	67,0	49,3	38,6	46,2	63,1	67,0
Konwers. kolej. 1926	zł.	5	8,3	61,2	42,5	32,5	41,0	58,1	60,3
Dolarowa 1919/1920	$	6	7,6	85,6	67,8	55,2	55,9	71,2	79,4
Stabilizacyjna 1927	$ [d]	7	10,6	92,5	71,3	52,7	52,9	65,9	66,2
Listy zastawne na giełdzie w Warszawie									
Tow. Kred. Ziemsk. w Warszawie . . .	zł.	4½	9,3	53,1	48,6	37,9	40,8	50,6	48,4
Tow. Kred. m. st. Warszawy . . .	zł.	4½	6,7	54,1	50,5	45,0	49,2	62,6	66,8
	zł.	5(8) [e]	8,7	75,0	69,3	58,1	43,3	57,2	57,7
Tow. Kred. m. Łodzi	zł.	5(8) [e]	9,7	68,6	65,4	56,4	40,3	50,7	51,3
Bank Gosp. Krajow.	zł. w zł. [f]	8	8,5	93,9	94,0	94,0	94,0	94,0	94,0
Państw. Bank Rolny	zł. w zł. [f]	8	8,5	93,9	94,0	94,0	94,0	94,0	94,0
Listy zastawne na giełdzie w Poznaniu									
Konwers. Poznańsk. Ziemstwa Kredytow.	zł.	4	9,6	53,3	33,0	28,2	35,6	43,0	41,6
Dolar. Pozn. Ziemstwa Kredytowego	$	4½ (8) [e]	10,6	95,5	86,3	60,1	37,3	46,6	42,3

a Wysokość oprocentowania nominalnego pomnożona przez 100 i podzielona przez przeciętny kurs roczny. *b* Według parytetu 1 dolar=8,914 zł. *c* Przeciętna z 2 miesięcy. *d* Transza dolarowa według parytetu 1 dolar=5,183 fr. szwajc. *e* Oprocentowanie obniżono ustawą z dn. 29.XII 1932 r. W nawiasach oprocentowanie dawne. *f* Według parytetu z r. 1924.

TABL. 34. KURSY POLSKICH POŻYCZEK NA GIEŁDACH ZAGRANICZNYCH W LATACH 1928, 1931—1935

Pożyczki	Giełda	Oprocentowanie nominalne	Oprocentowanie rzeczywiste[a] 1935	Przeciętne kursy roczne 1928	1931	1932	1933	1934	1935
				w odsetkach wartości nominalnej					
Stabilizacyjna 1927	Londyn [b]	7	12,5	91,4	69,2	50,1	53,1	55,5	56,0
Stabilizacyjna 1927	Zurych	7	10,6	91,5	67,5	51,3	53,3	67,6	66,2
Stabilizacyjna 1927	N. York [b]	7	10,6	89,7	68,0	51,0	51,9	65,6	66,1
Dolarowa 1925 . .	,,	8	8,8	100,0	73,3	55,7	66,9	83,2	91,2
Dolarowa 1919/20 .	,,	6	7,6	83,9	63,7	53,5	58,1	71,0	78,8
M. st. Warszawy 1928	,,	7	10,0	87,5	52,7	38,0	42,7	62,9	70,1
Woj. śląskiego 1928	,,	7	9,8	87,6	52,3	38,6	44,9	64,4	71,4

a Wysokość oprocentowania nominalnego pomnożona przez 100 i podzielona przez przeciętny kurs roczny. *b* Kurs obliczony po uwzględnieniu spadku kursu waluty (dolara względnie funta szterlingów).

TABL. 35. KURSY POŻYCZEK NIEKTÓRYCH PAŃSTW NA GIEŁDZIE W NOWYM YORKU W LATACH 1928, 1931—1935

Państwa	Rok		Oprocentowanie		Przeciętne kursy roczne					
	zaciągnięcia	spłaty	nominalne	rzeczywiste[a] 1935	1928	1931	1932	1933	1934	1935
					w odsetkach wartości nominalnej					
Polska[b]	1927	1947	7	10,6	89,7	68,0	51,0	51,9	65,6	66,1
Anglja	1917	1937	$5^1/_2$	4,9	105,1	103,4	101,7	111,2	117,1	111,8
Austrja	1931	1957	7	7,6	—	77,4	43,3	54,2	69,4	92,2
Belgja	1924	1955	6	5,8	100,5	98,7	90,3	93,5	100,0	103,9
Czechosłowacja .	1922	1951	8	7,8	109,7	106,5	92,7	91,6	97,7	102,4
Finlandja . . .	1923	1945	6	5,7	97,7	76,3	55,8	70,4	98,1	106,0
Francja[b]	1924	1949	7	6,6	107,6	117,2	114,6	107,1	107,3	106,4
Jugosławja . .	1922	1962	8	27,0	99,1	75,2	33,5	20,3	26,0	29,7
Niemcy . . .	1930	1965	$5^1/_2$	19,3	—	61,0	42,0	47,4	39,2	28,4
	1924	1949	7	18,4	106,9	86,4	63,5	70,8	56,6	38,1
Stany Zjedn. Am.	1926	1956	$3^3/_4$	3,4	105,3	104,8	99,5	103,4	105,1	109,2
Węgry	1924	1944	$7^1/_2$	19,7	101,9	79,3	38,8	37,2	38,8	38,2
Włochy	1925	1951	7	9,3	98,2	96,0	91,3	97,3	96,4	74,0

a Wysokość oprocentowania nominalnego pomnożona przez 100 i podzielona przez przeciętny kurs roczny. *b* Kurs obliczony po uwzględnieniu spadku kursu waluty (dolara względnie funta szterlingów).

Tabl. 36. OBROTY NA GIEŁDACH PIENIĘŻNYCH W POLSCE W LATACH 1928—1935

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
Ogółem								
Liczba tranzakcyj w tys. . .	**87**	**69**	**56**	**53**	**50**	**46**	**52**	**50**
Obroty w miljonach złotych .	**917**	**584**	**747**	**1 007**	**685**	**596**	**510**	**662**
Giełda w Warszawie								
Liczba tranzakcyj w tys. . .	**64**	**49**	**41**	**43**	**42**	**39**	**43**	**42**
Obroty w miljonach złotych .	**876**	**550**	**713**	**986**	**672**	**586**	**495**	**642**
Waluty	725	455	604	892	587	508	392	555
w tem dewizy	710	438	562	741	571	507	392	555
Papiery wartościowe . . .	151	95	109	94	85	78	103	87
akcje	65	26	20	15	9	7	11	11
papiery procentowe . .	86	69	89	79	76	71	92	76
Giełdy prowincjonalne								
Liczba tranzakcyj w tys. . .	**23**	**20**	**15**	**10**	**8**	**7**	**9**	**8**
Obroty w miljonach złotych .	**41**	**34**	**34**	**21**	**13**	**10**	**15**	**20**
Kraków	4	3	2	1	1	1	1	1
Lwów	4	4	3	1	0	0	0	8
Łódź	6	10	14	5	3	3	7	6
Poznań	26	15	13	13	8	6	7	5
Wilno	1	2	2	1	1	0	0	0
Waluty	7	11	15	5	3	2	4	12
w tem dewizy	1	2	3	0	—	—	0	8
Papiery wartościowe	34	23	19	16	10	8	11	8
akcje	9	6	4	2	1	0	1	0
papiery procentowe . .	25	17	15	14	9	8	10	8

TABL. 37. WAHANIA KURSÓW AKCYJ PRZEMYSŁOWYCH W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1927—1935

Państwa	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
	Przeciętna roczna mniejsza (—) lub większa (+) niż w poprzednim roku o %								
Polska [a]	+242	+ 6	— 34	— 29	— 43	— 30	+ 7	— 3	+ 13
Anglja	+ 8	+ 15	— 2	— 19	— 22	— 3	+ 23	+ 21	+ 12
Austrja	+ 22	— 3	— 9	— 16	— 24	— 15	— 17	+ 10	+ 32
Belgja	.	.	— 8	— 32	— 27	— 24	— 3	— 15	+ 21
Czechosłowacja	+ 25	+ 42	+ 1	— 18	— 21	— 20	+ 9	+ 6	+ 9
Danja	+ 8	— 1	+ 6	— 6	— 9	— 12	+ 11	+ 16	+ 3
Francja	+ 21	+ 51	+ 27	— 15	— 31	— 19	— 5	— 21	+ 3
Holandja	+ 12	+ 10	+ 3	— 29	— 41	— 33	+ 6	— 3	— 3
Japonja	.	.	.	.	+ 2	+ 36	+ 71	+ 26	— 18
Niemcy	+ 46	— 8	— 11	— 20	— 24	— 33	+ 28	+ 16	— 8
Stany Zj. Am.	+ 18	+ 31	+ 23	— 26	— 38	— 47	+ 43	+ 23	+ 12
Szwecja	.	.	+ 1	— 12	— 27	— 42	— 1	+ 24	+ 14
Włochy	— 19	+ 19	— 0	— 14	— 30	— 26	+ 16	+ 18	.

a Według wskaźnika Instytutu Badania Konjunktur Gospodarczych i Cen.

TABL. 38. BILANS PŁATNICZY (OBROTY PŁATNICZE) POLSKI W LATACH 1933 i 1934

Wyszczególnienie	1933			1934		
	Przychód	Rozchód	Saldo	Przychód	Rozchód	Saldo
	w miljonach złotych					
Ogółem	**2 318**	**2 318**	×	**2 037**	**2 037**	×
I. Towary, złoto, usługi i korzyści majątkowe	**1 512**	**1 480**	+ **32**	**1 330**	**1 183**	+ **147**
1. Obroty towarowe	1 053	1 004	+ 49	973	806	+ 167
handel zagraniczny	948	850	+ 98	951	791	+ 160
złoto	105	154	— 49	22	15	+ 7
2. Usługi i jednostronne świadczenia	445	250	+ 195	347	201	+ 146
w tem: usługi komunikacyjne	157	57	+ 100	121	30	+ 91
migracja	152	18	+ 134	152	43	+ 109
3. Korzyści majątkowe (odsetki, dywidendy i t. p.)	14	226	— 212	10	176	— 166
II. Kredyty	**757**	**838**	— **81**	**697**	**854**	— **157**
1. Długoterminowe	92	101	— 9	134	120	+ 14
w tem: długi państwa i samorządu terytorjalnego	4	54	— 50	1	26	— 25
udziały w kapitałach przedsiębiorstw	51	25	+ 26	96	67	+ 29
kredyty prywatne w obligacjach i listach zastawnych	20	12	+ 8	2	12	— 10
2. Krótkoterminowe	665	737	— 72	563	734	— 171
w tem: kredyty gotówkowe przedsiębiorstw polskich	443	528	— 85	320	532	— 212
kredyty bankowe	139	151	— 12	109	90	+ 19
dewizy i waluty w Banku Polskim	48	—	+ 48	60	—	+ 60
III. Pozycje statystycznie nieuchwytne (rezultat błędów i opuszczeń)	**49**	—	+ **49**	**10**	—	+ **10**

Uwaga. W tabl. 38-40 dane za poszczególne lata są częściowo nieporównywalne z powodu zmian metod szacunków.

TABL. 39. STAN NALEŻNOŚCI I ZOBOWIĄZAŃ ZAGRANICZNYCH POLSKI W LATACH 1932—1934 [a]

Stan w dn. 31.XII

Wyszczególnienie	1932	1933	1934
	w miljonach złotych		
Należności ogółem	**590**	**498**	**430**
I. Kredyty	423	389	340
A. Długoterminowe	145	135	125
Należności Państwa	81	73	59
Udziały polskie w kapitałach własnych przedsięb. zagr.	64	62	66
B. Krótkoterminowe	278	254	215
Kredyty gotówkowe przedsiębiorstw polskich	12	10	14
Kredyty bankowe	127	94	107
Kredyty towarowe z tytułu handlu zagranicznego	139	150	94
II. Różne należności	167	109	90
Zobowiązania ogółem	**9 872**	**8 559**	**7 737**
I. Kredyty	9 812	8 521	7 686
A. Długoterminowe	7 578	6 549	6 041
Zadłużenie Państwa	4 514	3 544	3 080
Zadłużenie samorządu terytorjalnego [b]	261	217	193
Kredyty przedsiębiorstw w obligacjach i listach zast.	451	428	408
Udziały zagr. w kapitałach własnych przeds. polskich	2 051	2 054	2 048
Kapitały i kredyty oddziałów przedsiębiorstw zagranicznych przeznaczone na działalność w Polsce	301	306	312
B. Krótkoterminowe	2 234	1 972	1 645
Kredyty gotówkowe przedsiębiorstw polskich	1 730	1 540	1 236
Kredyty gotówkowe oddziałów przedsiębiorstw zagranicznych otrzymane poza centralą	61	52	54
Kredyty bankowe	292	247	239
Kredyty towarowe z tytułu handlu zagranicznego	151	133	116
II. Różne zobowiązania	60	38	51

a Ob. uwagę pod tabl. 38 na str. 158. *b* Łącznie z długami Skarbu Śląskiego.

TABL. 40. BILANS PŁATNICZY (OBROTY PŁATNICZE) NIEKTÓRYCH PAŃSTW W LATACH 1928, 1933 i 1934 [a]

Lata P–przychód R–rozchód S–saldo		Ogółem	Towary, złoto, usługi i korzyści majątkowe					Kredyty			Rezultat błędów i opuszczeń
			Razem	Towary		Usługi	Korzyści majątkowe	Razem	Długoterminowe	Krótkoterminowe	
				Razem	w tem złoto						
Polska (w miljonach złotych)											
1928	P	5 163	3 266	2 485	0	749	32	1 897	327	1 570	—
	R	5 163	4 369	3 580	107	473	316	787	108	679	7
	S	×	—1103	—1095	— 107	+ 276	— 284	+1110	+ 219	+ 891	— 7
1934	P	2 037	1 330	973	22	347	10	697	134	563	10
	R	2 037	1 183	806	15	201	176	854	120	734	—
	S	×	+ 147	+ 167	+ 7	+ 146	— 166	— 157	+ 14	— 171	+ 10
Czechosłowacja (w miljonach koron)											
1928	P	27 170	24 031	21 224	9	2 359	448	3 139	2 830	309	—
	R	27 170	21 973	19 208	16	1 746	1 019	5 122	4 548	574	75
	S	×	+2058	+2016	— 7	+ 613	— 571	—1983	—1718	— 265	— 75
1934	P	9 504	8 559	7 291	11	970	298	945	396	549	—
	R	9 504	8 228	6 902	520	697	629	1 128	867	261	148
	S	×	+ 331	+ 389	— 509	+ 273	— 331	— 183	— 471	+ 288	— 148

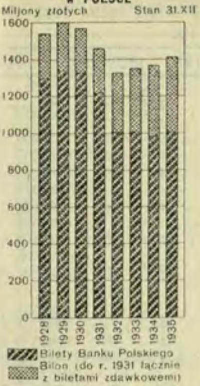
a Ob. uwagę pod tabl. 38 na str. 158. (dok. str. 160)

TABL. 40. BILANS PŁATNICZY (OBROTY PŁATNICZE) NIEKTÓRYCH PAŃSTW W LATACH 1928, 1933 i 1934[a] (dok.)

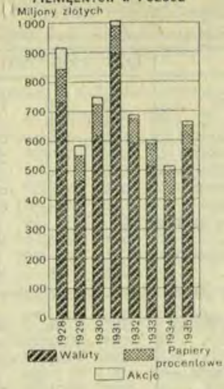
Lata P–przychód R–rozchód S–saldo	Ogółem	Towary, złoto, usługi i korzyści majątkowe					Kredyty			Rezultat błędów i opuszczeń
		Razem	Towary		Usługi	Korzyści majątkowe	Razem	Długoterminowe	Krótkoterminowe	
			Razem	w tem złoto						
Francja (w miljonach franków)										
1928 P	.	68 072	44 502	36	23 570		.	.	.	.
R	.	62 040	54 274	6 509	7 766		.	.	.	.
S	×	+6032	—9772	—6473	+15 804		.	.	.	.
1934 P	.	32 898	25 848	13 509	4 100	2 950	.	.	.	.
R	.	35 548	34 098	15 009	1 000	450	.	.	.	.
S	×	—2650	—8250	—1500	+3100	+2500	.	.	.	.
Japonja (w miljonach yenów)										
1928 P	3 048	2 593	2 078	—	431	84	399	336	63	56
R	3 048	2 765	2 401	0	256	108	283	283	—	—
S	×	— 172	— 323	— 0	+ 175	— 24	+ 116	+ 53	+ 63	+ 56
1933 P	3 120	2 639	2 001	35	545	93	279	259	20	202
R	3 120	2 595	2 046	—	405	144	525	300	225	—
S	×	+ 44	— 45	+ 35	+ 140	— 51	— 246	— 41	— 205	+ 202
Niemcy (w miljonach marek)										
1928 P	21 573	14 423	12656	12	1 385	382	7 150	3 805	3 345[b]	—
R	21 573	18 651	14797	929	2 909	945	2 922	2 017	905[b]	—
S	×	—4228	—2141	— 917	—1524	— 563	+4228	+1788	+2440[b]	—
1933 P	7 612	6 503	5708	798	645	150	1 109	200	909[b]	—
R	7 612	6 033	4614	365	569	850	1 579	250	1 329[b]	—
S	×	+ 470	+1094	+ 433	+ 76	— 700	— 470	— 50	— 420[b]	—
Stany Zjednoczone Ameryki (w miljonach dolarów)										
1928 P	10 241	7 684	5 941	561	698	1 045	2 553	2 485	68	4
R	10 241	6 585	4 784	169	1 439	362	3 656	3 202	454	—
S	×	+1099	+1157	+ 392	— 741	+ 683	—1103	— 717	— 386	+ 4
1934 P	4 938	3 087	2 309	53	324	454	1 352	1 160	192	499
R	4 938	3 924	3 237	1 270	561	126	1 014	958	56	—
S	×	— 837	— 928	—1217	— 237	+ 328	+ 338	+ 202	+ 136	+499
Szwecja (w miljonach koron)										
1928 P	2 163	1 857	1 579	3	218	60	230	192	38	76
R	2 163	1 788	1 725	14	28	35	375	375	—	—
S	×	+ 69	— 146	— 11	+ 190	+ 25	— 145	— 183	+ 38	+ 76
1934 P	2 045	1 832	1 397	78	333	102	203	159	44	10
R	2 045	1 548	1 319	—	194	35	497	207	290	—
S	×	+ 284	+ 78	+ 78	+ 139	+ 67	— 294	— 48	— 246	+ 10

a Ob. uwagę pod tabl. 38 na str. 158. *b* Łącznie z kredytami o nieznanym terminie płatności.

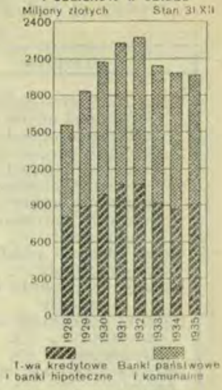
OBIEG PIENIĘŻNY W POLSCE

OBROTY NA GIEŁDACH PIENIĘŻNYCH W POLSCE

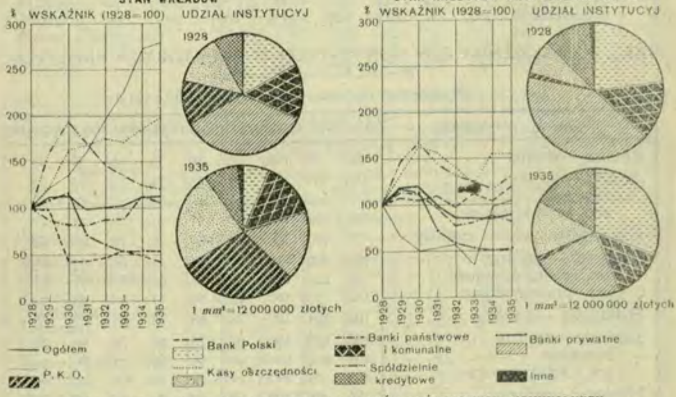

STAN LISTÓW ZASTAWNYCH I OBLIGACYJ W OBIEGU

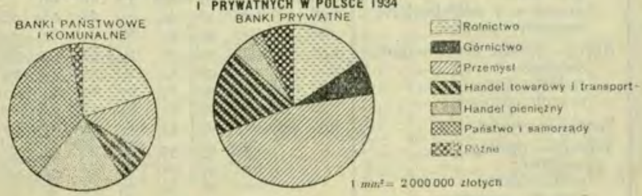

STAN WKŁADÓW

STAN KREDYTÓW KRÓTKOTERMINOWYCH

ROZDZIAŁ KREDYTÓW KRÓTKOTERMINOWYCH BANKÓW PAŃSTWOWYCH, KOMUNALNYCH I PRYWATNYCH W POLSCE 1934

DZIAŁ XIII. CENY

Ceny ziemi ob. dział V, tabl. 7, str. 36

TABL. 1. WSKAŹNIKI CEN W POLSCE W LATACH 1929—1935

Przeciętne roczne. Rok 1928 = 100

Wskaźniki	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
Ceny hurtowe—ogólny	96	86	75	66	59	56	53
żywność i używki	94	81	72	63	57	52	49
artykuły rolne krajowe	93	78	68	59	52	47	44
artykuły przemysłowe	99	90	77	68	61	59	57
surowce i półfabrykaty	97	86	73	64	59	57	55
w tem skartelizowane	108	109	108	104	93	89	83
materjały budowlane	98	92	81	71	59	51	51
artykuły nabywane przez rolników	101	99	91	81	73	71	67
Ceny płacone producentom za ziemiopłody	76	49	54	48	40	34	33
Koszty utrzymania w Warszawie:							
rodziny robotnicze—ogólny	102	94	86	78	71	67	64
żywność	97	84	74	65	58	52	50
pozostałe	110	116	110	105	98	95	92
rodziny pracown. umysł.—ogólny	105	101	92	82	76	72	70
żywność	101	88	75	62	56	51	50
pozostałe	109	113	107	100	93	90	87

TABL. 2. WSKAŹNIKI CEN HURTOWYCH W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1926—1935

Przeciętne roczne. Rok 1928 = 100

Państwa. Wskaźniki	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
Polska—ogólny	88	99	100	96	86	75	66	59	56	53
Anglja—ogólny	106	101	100	97	85	74	72	72	74	75
żywność	102	100	100	95	83	73	73	68	69	70
art. przemysłowe	108	102	100	98	86	75	72	74	77	78
Czechosłowacja — ogólny	97	100	100	94	84	76	70	68	70	73
Francja — ogólny	108	100	100	97	86	78	66	62	58	52
art. rolne i żywność	99	103	100	99	90	93	83	72	67	56
art. przemysłowe	114	97	100	96	83	67	55	55	52	50
Holandja — ogólny	104	101	100	98	88	75	63	62	62	60
Japonja—ogólny	108	102	100	95	78	66	70	80	79	83
żywność	109	104	100	96	83	69	73	80	79	86
art. włókiennicze	107	99	100	98	70	57	65	78	81	84
Niemcy—ogólny	96	98	100	98	89	79	69	67	70	73
art. rolne	96	103	100	97	84	77	68	65	71	76
surowce i półfabrykaty	97	98	100	98	90	77	66	66	68	68
wyroby gotowe	94	93	100	99	95	86	74	71	73	75
Stany Zjedn. Am.—ogólny	103	99	100	99	89	76	67	68	77	83
surowce	101	97	100	98	85	66	56	57	69	78
półfabrykaty	106	100	100	99	87	73	63	69	77	78
wyroby gotowe	104	99	100	99	92	80	73	74	82	86
Szwecja—ogólny	101	99	100	95	82	75	74	72	77	78
Włochy—ogólny	.	.	100	95	85	75	70	63	62	.
surowce	.	.	100	95	83	71	67	58	57	.
półfabrykaty	.	.	100	98	89	77	69	67	67	
wyroby gotowe	.	.	100	94	85	73	71	65	63	.

TABL. 3. WSKAŹNIKI KOSZTÓW UTRZYMANIA I KOSZTÓW ŻYWNOŚCI W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1926—1935

Przeciętne roczne. Rok 1928=100

Państwa	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
				Wskaźnik kosztów utrzymania						
Polska	88	100	100	102	94	86	78	71	67	64
Anglja	104	101	100	99	95	89	87	86	85	86
Czechosłowacja	96	100	100	100	100	95	94	93	92	93
Francja	97	99	100	107	112	110	101	100	99	93
Holandja	99	99	100	99	95	89	83	82	83	80
Japonja	108	102	100	98	84	74	74	79	81	82
Niemcy	94	97	100	102	98	90	79	78	80	81
Stany Zjedn. Am.	103	101	100	100	96	86	77	75	79	83
Szwecja	100	99	100	99	96	92	91	90	90	91
Włochy	.	.	100	102	98	89	85	81	77	.
				Wskaźnik kosztów żywności						
Polska	87	102	100	97	84	74	65	58	52	50
Anglja	105	102	100	98	92	83	80	76	78	80
Czechosłowacja	95	101	100	97	93	85	80	78	75	78
Francja	98	99	100	108	113	113	102	100	99	90
Holandja	97	98	100	98	90	82	72	72	74	71
Japonja	107	104	100	100	86	75	78	80	81	84
Niemcy	95	100	100	102	95	86	89	74	77	79
Stany Zjedn. Am.	104	101	100	102	95	79	66	64	72	80
Szwecja	103	99	100	97	91	84	81	79	79	84
Włochy	.	.	100	102	97	84	79	75	71	

TABL. 4. WAHANIA CEN W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1926—1935

Państwa	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
	Przeciętna roczna mniejsza (—) lub większa (+) niż w poprzednim roku o %									
				Ceny hurtowe						
Polska	— 16	+ 13	+ 1	— 4	— 11	— 13	— 12	— 10	— 6	— 5
Anglja	— 7	— 4	— 1	— 3	— 13	— 13	— 2	— 1	+ 3	+ 2
Czechosłowacja	— 5	+ 3	+ 0	— 6	— 11	— 9	— 8	— 3	+ 3	+ 4
Francja	.	— 8	+ 0	— 3	— 12	— 9	— 15	— 7	— 6	— 10
Holandja	.	— 3	— 1	— 2	— 10	— 15	— 15	— 3	+ 0	— 2
Japonja	— 10	— 6	— 2	— 5	— 18	— 16	+ 7	+ 14	— 1	+ 5
Niemcy	— 5	+ 2	+ 2	— 2	— 9	— 11	— 13	— 3	+ 5	+ 3
Stany Zjedn. Am.	— 3	— 5	+ 1	— 1	— 9	— 16	— 11	+ 2	+ 14	+ 7
Szwecja	— 7	— 2	+ 1	— 5	— 13	— 9	— 2	— 2	+ 7	+ 2
Włochy	+ 1	— 19	— 7	— 2	— 15	— 17	— 9	— 9	— 2	.
				Koszty utrzymania						
Polska	— 23	+ 13	+ 1	+ 2	— 8	— 9	— 9	— 9	— 6	— 4
Anglja	— 2	— 3	— 1	— 1	— 4	— 7	— 2	— 1	— 1	+ 1
Czechosłowacja	— 1	+ 4	+ 0	— 1	+ 0	— 4	— 2	— 1	— 1	+ 2
Francja	+ 26	+ 2	+ 1	+ 7	+ 5	— 2	— 8	— 1	— 1	— 6
Holandja	— 6	— 0	+ 1	— 1	— 4	— 6	— 7	— 1	+ 1	— 3
Japonja	— 9	— 5	— 2	— 2	— 15	— 13	+ 1	+ 6	+ 2	+ 2
Niemcy	+ 0	+ 4	+ 3	+ 2	— 4	— 8	— 11	— 2	+ 3	+ 2
Stany Zjedn. Am.	+ 0	— 2	— 1	— 0	— 4	— 10	— 10	— 4	+ 6	+ 5
Szwecja	— 2	— 1	+ 1	— 1	— 3	— 4	— 1	— 2	+ 0	+ 1
Włochy	.	.	.	+ 2	— 6	— 13	— 6	— 6	— 5	.

TABL. 5. CENY HURTOWE ARTYKUŁÓW PRZEMYSŁOWYCH W POLSCE W LATACH 1928, 1931—1935

Artykuły	Jednostka	1928	1931	1932	1933	1934	1935
		Przeciętne roczne ceny w złotych					
Kłody tartaczne sosnowe . .	1 m^3	60,6	26,1	20,3	19,1	22,8	21,8
Deski stolarskie	,,	150,0[a]	88,9	68,0	54,3	61,4	58,6
Deski podłogowe	,,	134,1[a]	75,3	57,8	49,4	53,6	52,4
Bawełna amerykańska . . .	10 kg	44,0	21,2	17,2	16,9	18,0	17,5
Wełna australijska ,,merino"	,,	226,5	97,8	72,4	97,3	86,6	81,1
Juta surowa	100 kg	146,8	64,5	50,3	43,8	37,1	43,8
Konopie czesane I gat. . .	,,	266,1	163,1	142,7	150,9	161,7	159,4
Len ,,wołożyński słaniec" .	,,	361,7[a]	110,1	108,1	124,9	135,6	165,1
Przędza bawełniana 1/16 . .	10 kg	64,9	36,2	31,3	31,4	30,3	30,6
Przędza wełniana 2/40A . .	1 kg	28,4	14,9	11,9	12,3	12,3	11,9
Przędza sztucznego jedwabiu	,,	24,2	15,6	13,1	10,9	10,8	10,6
Madapolam	10 m	16,0	14,5	13,2	10,5	9,7	9,0
Surówka	,,	10,4	8,7	6,7	5,9	6,1	5,8
Płótno lniane bielone . . .	,,	44,0	41,3	38,5	34,5	34,0	33,4
Kamgarn	1 m	29,0	22,4	19,2	18,1	18,0	15,4
Szewiot	,,	20,2	16,2	14,1	13,9	15,0	13,0
Worki jutowe	100 kg	299,6	244,1	231,4	202,8	192,2	182,3
Węgiel Dąbr. gruby kl.II-a .	1 t	33,3[b]	34,7	34,7	28,9	27,2	24,1
Węgiel Górnośl. gruby kl.I-a	,,	35,4[b]	36,9	36,9	30,7	28,9	25,7
Koks gruby	,,	43,6[b]	38,4	39,0	39,0	39,0	38,1
Ropa naftowa	,,	175,9	171,4	155,3	140,1	143,9	135,3
Złom żelazny krajowy . .	,,	91,7	75,4	57,2	53,0	51,3	50,0
Ruda żelazna prażona 100% Fe	100 kg	58,6	75,6	75,1	59,4	47,8	44,7
Surówka odlewnicza	,,	21,0	20,5	18,4	15,0	13,3	13,1
Żelazo sztabowe handlowe .	,,	35,0	34,6	32,0	28,0	27,1	25,6
Cynk surowy	,,	109,6	61,2	68,3	66,7	55,0	52,3
Ołów hutniczy	,,	91,8	61,1	54,9	54,0	56,0	57,5
Miedź elektrolityczna . . .	10 kg	33,3	19,5	13,1	12,7	10,7	11,0
Blacha cynkowa	100 kg	143,8	99,9	99,9	97,6	80,4	77,3
Skóry surowe bydlęce . . .	10 kg	31,5	13,1	9,7	10,8	11,0	9,8
Skóry surowe cielęce	10 szt.	153,9	63,6	43,4	48,9	49,8	49,7
Skóry surowe końskie . . .	1 szt.	51,9	20,8	11,3	16,0	18,1	14,7
Krupony podeszwowe I gat.	10 kg	121,1[a]	83,1	65,4	52,0	52,6	44,8
Juchty	,,	109,8[a]	83,9	59,6	61,7	60,4	49,0
Chromy	1 m^2	30,5[a]	23,8	17,7	15,3	15,8	15,9
Cegła	1000 szt.	84,2[a]	54,4	45,9	38,0	35,9	36,3
Wapno	1 t	32,7	30,4	27,0	21,9	18,6	18,8
Cement	,,	70,7[c]	74,8[c]	74,7[c]	50,0	18,8	27,8
Szkło okienne	10 m^2	38,7	42,3	41,2	31,5	29,5	27,9
Nafta rafinowana	100 kg	45,9	48,7	46,9	42,8	40,1	33,1
Benzyna	,,	74,6	76,5	72,2	65,7	69,2	69,9
Olej maszynowy	,,	39,1	52,1	52,1	45,3	47,5	47,5
Azotniak 21% N.	1 t	389,1	350,4	324,2	303,7	283,5	265,5
Sól potasowa 20% K_2O . .	,,	78,7[d]	110,0	106,0	89,4	88,7	87,3
Superfosfat 16% P_2O_5 . . .	,,	134,1	115,2	91,9	98,6	99,5	102,6[e]
Soda amoniakalna	100 kg	26,2	25,0	23,8	22,2	20,8	20,7
Terpentyna medyczna . . .	10 kg	19,1[a]	15,2	13,8	12,9	13,4	11,8
Papier rotacyjny	100 kg	67,7	61,0	56,6[f]	50,1[f]	47,0[f]	43,7[f]
Mydło	,,	175,0	149,3	134,0	118,7	105,3	106,6
Garnki emaljowane . . .	100 szt.	80,6	85,7	93,3	75,9	84,0[f]	76,8[f]

a Cena obliczona na podstawie relacji cen zbliżonych gatunków. *b* Cena brutto. *c* Cena z workiem. *d* Loco fabryka. *e* Loco stacja odbiorcza. *f* Loco wagon Warszawa.

TABL. 6. CENY HURTOWE ŻYWNOŚCI W POLSCE W LATACH 1928—1935

Artykuły	Jednostka	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
		Przeciętne roczne ceny w złotych							
Pszenica[a]	100 kg	47,4	42,8	33,5	24,9	24,6	27,2	17,8	16,1
Żyto[a]	,,	40,9	28,4	19,1	23,3	20,7	16,3	15,4	13,3
Jęczmień browarny[a]	,,	40,3	31,5	25,0	25,4	21,1	15,9	18,9	18,3
Owies[a]	,,	37,1	27,1	18,4	23,2	17,9	13,1	14,3	14,7
Ziemniaki jadalne[b]	1000 kg	96,9	71,3	46,3	60,8	42,1	37,1	35,4	33,1
Mąka pszenna 65%[a]	100 kg	68,6	63,8	54,2	40,2	38,9	44,3	27,1	24,7
Mąka żytnia 65%[a]	,,	57,7[c]	41,4[c]	31,4[c]	35,6[c]	31,5	25,0	21,0	19,5
Kasza jęczmienna[d]	,,	62,8	48,3	39,4	41,5	35,3	28,6	25,5	26,1
Groch polny[b]	,,	52,1	44,3	27,1	25,2	22,0	19,2	19,2	20,6
Otręby żytnie[a]	,,	29,7	20,6	12,3	16,4	12,5	9,7	11,0	10,0
Cukier kryształ[e]	,,	134,8	141,4	146,2	146,2	141,8	128,7	130,9[f]	118,9[f]
Sól biała	,,	27,5	27,6	28,7	29,7	30,0	30,5	30,7	31,0
Wół żywej wagi[d]	,,	139,3	137,8	118,7	84,1	72,2	65,1	66,7	59,7
Wieprz żywej wagi[d]	,,	212,3	239,3	196,8	129,1	108,8	109,4	79,1	77,1
Mięso wołowe[d]	,,	247,4	278,4	222,3	161,8	115,9	111,0	117,3	107,8
Mleko[d]	100 l	41,7	40,1	33,5	27,3	22,4	17,9	15,7	16,0
Masło[d]	10 kg	68,8	63,7	51,3	43,6	35,6	31,2	28,0	27,4
Jaja świeże[d]	1 skrz.[g]	255,0	289,4	208,6	171,2	140,2	122,0	103,3	104,9
Ryż[d]	100 kg	80,0	82,4	84,4	71,4	66,0	55,1	49,3	50,8
Herbata[d]	10 kg	154,0	156,9	160,0	146,3	129,6	125,1	125,8	132,5
Kawa[d]	,,	61,8	65,1	51,1	43,1	42,8	38,6	34,2	38,1
Pieprz[d]	,,	95,5	98,5	75,7	53,0	47,3	44,8	46,6	51,7

a Giełda poznańska. *b* Ceny płacone producentom przeciętnie w Polsce. *c* 70%. *d* Loco Warszawa. *e* Parytet Poznań. *f* Loco stacja odbiorcza. *g* 1440 sztuk.

TABL. 7. CENY MIEJSCOWE PŁACONE PRODUCENTOM ROLNYM W POLSCE W LATACH 1928, 1933—1936

Artykuły	Jednostka	Lata gospodarcze[a]				Lata kalendarzowe				Marzec 1936
		1927--1928	1932--1933	1933--1934	1934--1935	1928	1933	1934	1935	
		Przeciętne ceny w złotych								
Pszenica	100kg	51,65	26,70	18,84	16,77	50,67	25,29	17,83	16,11	17,77
Żyto	,,	42,50	16,43	13,02	13,34	41,61	15,68	13,14	12,33	11,87
Jęczmień na kaszę	,,	39,66	14,38	12,38	13,71	38,96	13,71	12,90	12,94	12,60
Owies	,,	38,52	13,24	11,26	13,06	38,45	12,33	11,75	12,95	12,91
Gryka	,,	40,76	15,15	15,19	15,54	41,24	15,10	15,40	14,93	13,76
Groch	,,	51,74	19,46	18,29	21,37	52,08	19,19	19,15	20,58	19,13
Ziemniaki jadalne	,,	9,34	3,62	3,83	3,24	9,69	3,71	3,54	3,31	3,28
Ziemniaki fabryczne	,,	7,30	2,84	3,06	2,62	7,58	2,96	2,84	2,70	2,73
Siano koniczyny	,,	11,34	6,91	5,41	6,21	15,03	6,22	5,55	6,18	6,10
Siano łąkowe	,,	8,74	5,44	4,28	4,90	11,60	4,84	4,35	4,88	4,83
Słoma	,,	5,33	3,75	2,53	3,00	6,56	3,20	2,49	2,84	2,80
Wieprz żywej wagi	1 kg	2,04	0,85	0,79	0,57	1,92	0,87	0,68	0,65	0,69
Mleko	1 l	0,30	0,17	0,15	0,14	0,31	0,16	0,15	0,14	0,14
Jaja	10szt.	1,58	0,71	0,60	0,54	1,58	0,66	0,55	0,57	0,51
Koń roboczy	1 szt.	419	138	157	163	409	144	162	171	194
Krowa dojna	,,	478	131	155	146	456	142	155	148	158

a Od 1.VIII do 31.VII następnego roku.

TABL. 8. CENY GIEŁDOWE ZBÓŻ W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1926—1935

Giełdy	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
	Przeciętne roczne ceny w złotych za 100 *kg*									
Pszenica										
Warszawa	46,3	54,3	52,6	45,3	35,8	27,6	27,4	29,5	19,9	17,9
Poznań	44,4	50,4	47,4	42,8	33,5	24,9	24,6	27,2	17,8	16,1
Lwów	43,4	51,1	.	45,3	34,0	24,7	26,2	27,2	18,3	17,5
Berlin	56,7	56,0	49,7	48,2	54,6	52,8	48,7	39,7	.	.
Hamburg	.	.	48,3	44,7	34,8[a]	24,6[a]	21,5[a]	18,5[a]	18,2[a]	19,7[a]
Praga	58,7	63,5	57,3	48,5	44,3	41,4	41,7	41,8	36,8[b]	39,4[b]
Paryż	53,9	57,4	56,3	52,8	52,1	60,5	51,7	38,7	42,4	.
Liverpool	57,3	52,7	48,5	45,0	35,7	22,6	20,1	17,3	15,0	16,4
Chicago	51,2	45,5	43,3	40,5	31,9	22,1	17,5	19,3	19,2	20,2
Nowy York	56,2	50,5	47,9	44,1	34,1	25,7	21,2	22,5	20,2	20,4
Buenos-Aires	46,4	43,7	40,7	36,8	29,9	14,9	14,9	12,1	11,0	12,7
Winnipeg	.	.	.	.	30,1	17,3	15,1	13,9	13,9	15,8
Żyto										
Warszawa	31,4	43,7	42,6	29,6	19,4	23,9	21,9	17,2	14,8	13,2
Poznań	30,1	42,5	40,9	28,4	19,1	23,3	20,7	16,3	15,4	13,3
Berlin	40,8	52,8	50,7	40,8	34,5	38,7	37,8	32,0	.	.
Hamburg	.	.	45,6	38,7	26,2[a]	16,9[a]	16,3[a]	11,8[a]	11,4[a]	10,8[a]
Praga	42,2	60,2	55,7	38,6	26,0	36,0	33,0	22,9	27,1[b]	30,3[b]
Paryż	39,8	48,6	46,9	40,2	28,1	30,7	31,2	23,9	.	.
Chicago	34,1	37,4	39,9	36,4	23,3	13,7	13,0	15,5	.	.
Nowy York	37,0	41,8	44,1	40,0	24,2	16,4	17,7	15,2	13,2	12,4
Jęczmień										
Warszawa	30,3	41,4	43,2	31,7	25,5	25,1	21,0	16,2	18,5	18,3
Poznań	29,6	39,5	40,3	31,5	25,0	25,4	21,1	15,9	18,9	18,3
Berlin	44,1	51,1	52,2	44,1	41,2	40,4	37,9	37,3	.	.
Praga	43,3	50,7	55,4	42,3	36,1	37,4	26,2	24,2	26,3[b]	31,3[b]
Paryż	.	45,5	48,2	42,7	28,5	31,4	30,9	26,4	.	.
Owies										
Warszawa	30,3	38,3	42,2	29,5	20,6	25,1	20,9	15,1	14,1	15,2
Poznań	28,3	35,5	37,1	27,1	18,4	23,2	17,9	13,1	14,3	14,7
Berlin	39,2	64,2	48,0	39,0	32,5	33,1	31,3	28,2	.	.
Praga	37,7	46,1	48,8	38,5	27,5	33,7	24,9	19,0	22,9[b]	27,3[b]
Paryż	33,0	39,0	42,5	39,0	25,6	30,2	35,2	21,5	17,3	16,5
Liverpool	39,0	40,5	46,3	39,2	26,7	23,2	21,9	17,5	17,7	.
Chicago	27,9	33,4	38,9	29,9	24,8	17,4	12,9	14,3	16,8	15,6
Buenos-Aires	24,8	27,8	33,6	27,1	15,0	11,4	12,1	9,2	8,3	10,2
Ryż										
Londyn	66,1	62,5	58,9	56,3	47,2	31,3	25,8	19,2	17,6	20,0
Nowy York	.	73,7	76,5	86,0	88,1	73,3	68,7	48,0	43,4	50,0
Bombaj	57,0	54,3	48,5	46,2	40,0	23,6	22,0	19,6	13,0	.

a Bez cła c. i f. Hamburg. *b* Z powodu zmiany gatunków w r. 1933 dan[e] nieporównywalne z poprzedniemi latami.

Uwaga. Gatunki zbóż na różnych giełdach nie zawsze są identyczne.

TABL. 9. CENY HURTOWE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW NA RYNKACH ŚWIATOWYCH W LATACH 1913, 1928, 1930 i 1933–1935

Artykuły Miejsca notowań	1913	1928	1930	1933	1934	1935	XII 1935
	Przeciętne ceny w złotych za 100 *kg*						
Pszenica, Buenos Aires	33	41	30	12	11	13	16
Ryż, Londyn	35	59	47	19	18	20	19
Masło, Londyn	517	799	636	301	256	289	329
Kawa, Londyn	246	456	255	141	122	94	90
Cukier, Londyn	69	114	91	51	48	46	47
Wełna, Bradford	.		.	761	752	669	748
Bawełna, Liverpool	277	415	297	150	162	160	157
Juta, Londyn	130	140	90	45	40	47	52
Skóry bydlęce, Chicago	352	469	272	146	116	153	177
Węgiel, Newcastle [a]	23	26	28	18	18	17	18
Surówka odlewnicza, Middlesbrough[a]	126	141	143	90	87	87	90
Miedź, Londyn	313	296	268	107	87	91	102
Cynk, Londyn	98	108	71	45	36	36	39
Ropa naftowa, Pensylw.[b]	14	17	14	7	7	6	7
Kauczuk, Londyn	.	.	225	87	151	144	153

a Za 1000 *kg*. *b* Za 1000 *l*.

TABL. 10. CENY HURTOWE W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W GRUDNIU 1935 R.

Artykuły	Jednostka	Polska	Anglja	Austrja	Czechosłowacja	Francja	Niemcy	Stany Zjedn. Am.
		Przeciętne ceny w złotych						
Mąka pszenna	100 *kg*	25,8	34,6	66,4	55,5	45,5	61,9	55,7
Ziemniaki	,, ,,	.	18,1	11,5	9,7	17,5	9,6	.
Wół żywa waga	10 ,,	6,2	.	12,3	11,6	12,0	17,9	15,7
Wieprz żywa waga	,, ,,	8,8	.	14,8	15,2	15,4	21,6	11,5
Mięso wołowe	,, ,,	10,7	17,4	13,0	22,0	19,6	32,0	20,8
Mięso wieprzowe	,, ,,	10,9	19,3	18,0	21,5	22,0	30,3	28,1
Masło	,, ,,	30,7	32,9	39,9	36,2	61,3	54,2	.
Jaja świeże	120 szt.	14,2	26,9	20,7	19,3	28,8	25,6	.
Cukier	100 *kg*	96,0	47,2	118,8	124,6	115,4	134,5	61,6
Ryż	,, ,,	50,0	19,0	49,9	37,1	19,2	40,6	.
Kawa	10 ,,	47,5	9,0	75,9	47,2	7,7	14,9	9,9
Bawełna	100 ,,	172,0	156,6	141,8	170,8	172,5	164,4	140,8
Przędza baweln.	10 ,,	32,5	25,6	.	35,9	29,7	40,0	.
Wełna	100 ,,	695,0	747,8	1 110,3	690,9	703,2	1 404,5	951,7
Skóry bydlęce	10 ,,	10,4	12,4	.	13,4	10,5	10,2	17,7
Skóry podeszwowe	,, ,,	42,0	53,1	67,4	70,3	89,2	57,2	43,4
Surówka odlewn.	1000 ,,	119,5	90,3	.	90,1	91,0	134,5	98,5
Żelazo handlowe	,, ,,	232,0	248,3	445,8	263,6	.	234,8	.
Cynk	100 ,,	56,0	39,0	53,9	55,4	52,5	41,6	56,8
Miedź elektrolit.	,, ,,	120,0	102,0	106,8	114,2	129,4	106,7	108,4
Węgiel	1000 ,,	22,6	18,4	85,5	35,8	35,0	29,9	.
Nafta	100 ,,	38,7	33,5	25,0	30,3	76,8	70,4	.
Cement	,, ,,	5,4[a]	5,0	8,0	5,7	6,8	7,0	6,9
Papier gazetowy	,, ,,	39,0	.	39,9	53,8	40,9	44,8	20,7

a Łącznie z opakowaniem i kosztami przewozu.
Uwaga. Gatunki artykułów w różnych państwach nie zawsze są identyczne.

TABL. 11. CENY DETALICZNE ARTYKUŁÓW PIERWSZEJ POTRZEBY W NIEKTÓRYCH MIASTACH W POLSCE W LATACH 1928, 1934 i 1935

Artykuły	Lata	Miasta							
		Warszawa	Łódź	Wilno	Poznań	Gdynia	Katowice	Kraków	Lwów
		Przeciętne roczne ceny w złotych							
Chleb żytni pytlowy za 1 *kg*	1928	0,62	0,61	0,65	0,62	.	0,63	0,62	0,61
	1934	0,31	0,26	0,30	0,30	0,29	0,31	0,30	0,29
	1935	0,30	0,27	0,29	0,29	0,30	0,30	0,30	0,29
Mąka pszenna za 1 *kg*	1928	0,98	0,87	1,07	0,91	.	0,96	0,92	0,94
	1934	0,47	0,42	0,45	0,41	0,40	0,43	0,43	0,37
	1935	0,45	0,39	0,37	0,37	0,42	0,38	0,39	0,34
Ziemniaki za 1 *kg*	1928	0,19	0,20	0,19	0,16	.	0,15	0,17	0,16
	1934	0,08	0,06	0,07	0,08	0,12	0,08	0,08	0,09
	1935	0,09	0,07	0,05	0,08	0,10	0,08	0,10	0,08
Mięso wołowe za 1 *kg*	1928	3,19	2,84	2,61	3,27	.	3,14	2,73	2,55
	1934	1,49	1,25	1,01	1,59	1,19	1,46	1,42	1,04
	1935	1,41	1,20	0,89	1,47	1,21	1,48	1,23	1,06
Mięso wieprzowe za 1 *kg*	1928	3,17	2,63	3,30	2,93	.	2,98	2,97	3,19
	1934	1,38	1,28	1,25	1,13	1,33	1,47	1,43	1,33
	1935	1,28	1,23	1,13	1,22	1,47	1,51	1,42	1,27
Słonina za 1 *kg*	1928	3,47	3,47	4,20	3,17	.	3,47	3,56	3,38
	1934	1,54	1,56	1,93	1,38	1,69	1,57	1,75	1,78
	1935	1,33	1,41	1,28	1,49	1,50	1,64	1,58	1,53
Mleko za 1 *l*	1928	0,53	0,46	0,42	0,40	.	0,48	0,46	0,44
	1934	0,25	0,21	0,18	0,21	0,25	0,27	0,19	0,22
	1935	0,26	0,21	0,18	0,21	0,24	0,26	0,20	0,20
Masło za 1 *kg*	1928	7,62	7,04	6,79	7,55	.	7,83	6,36	6,89
	1934	3,15	3,38	3,03	3,23	3,10	3,18	2,95	2,92
	1935	3,14	3,36	2,79	3,18	3,25	3,24	3,04	2,90
Jaja za 1 sztukę	1928	0,21	0,23	0,20	0,21	.	0,21	0,20	0,19
	1934	0,09	0,09	0,08	0,08	0,09	0,07	0,07	0,07
	1935	0,09	0,09	0,07	0,08	0,09	0,08	0,08	0,07
Cukier za 1 *kg*	1928	1,56	1,49	1,58	1,42	.	1,51	1,57	1,58
	1934	1,39	1,35	1,39	1,37	1,40	1,37	1,40	1,43
	1935	1,23	1,23	1,25	1,28	1,28	1,24	1,25	1,28
Węgiel za 10 *kg*	1928	0,69	0,68	0,57	0,65	.	0,36	0,49	0,67
	1934	0,61	0,59	0,49	0,51	0,57	0,47	0,40	0,63
	1935	0,56	0,54	0,40	0,46	0,52	0,33	0,38	0,52
Nafta za 1 *l*	1928	0,58	0,58	0,58	0,58	.	0,68	0,70	0,54
	1934	0,51	0,51	0,52	0,56	0,59	0,65	0,47	0,48
	1935	0,42	0,43	0,43	0,45	0,46	0,43	0,39	0,38
Mydło za 1 *kg*	1928	2,20	2,11	2,40	2,46	.	2,03	2,20	2,00
	1934	1,33	1,14	1,04	1,54	1,15	1,45	1,21	1,17
	1935	1,27	1,21	1,01	1,50	1,10	1,32	1,23	0,99
Elektryczność za 10 *kW* [a]	1928	9,05	7,67	10,30	6,75	.	3,93	7,00	7,10
	1934	6,13	7,40	9,51	6,77	.	3,53	7,60	7,63
	1935	5,95	7,00	8,50	5,94	.	3,53	7,26	7,30
Gaz za 10 m^3 [b]	1928	4,58	3,56	7,50	2,94	.	3,50	3,90	3,50
	1934	4,58	3,81	7,09	2,84	.	4,00	4,61	3,60
	1935	4,28	3,44	5,00	2,84	3,50	4,00	4,46	3,60

a Obliczono przy przeciętnym spożyciu miesięcznym 10 *kWh*. *b* Obliczono przy przeciętnym spożyciu miesięcznym 20 m^3.

TABL. 12. CENY DETALICZNE ARTYKUŁÓW PIERWSZEJ POTRZEBY W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W GRUDNIU 1935 R.

Artykuły	Jednostka	Warszawa	Anglja *a*	Berlin	Haga	Paryż	Praga	Wiedeń
		Przeciętne ceny w złotych						
Chleb żytni	1 *kg*	0,26	.	0,70	0,80	.	0,48	0,61
Chleb pszenny	,,	0,60	0,49	1,43	0,85	0,56	0,53	1,67
Mąka pszenna	,,	0,43	0,45	1,05	0,58	.	0,62	0,70
Ryż	,,	0,80	.	1,02	0,68	1,07	0,55	0,60
Ziemniaki	,,	0,10	0,24	0,17	0,20	0,28	0,19	0,18
Mleko	1 *l*	0,27	0,65	0,51	0,40	0,44	0,36	0,47
Jaja	1 szt.	0,14	0,24	0,23	0,22	0,34	0,18	0,19
Masło	1 *kg*	3,57	3,66	6,83	6,47	7,93	4,17	4,39
Mięso wołowe	,,	1,34	2,43	3,48	3,31	4,64	3,19	2,80
Mięso wieprzowe	,,	1,24	.	3,42	3,13	3,46	3,08	3,19
Słonina	,,	1,56	.	4,74	3,42	2,68	2,42	2,60
Cukier	,,	1,00	0,54	1,60	1,83	1,15	1,32	1,32
Kawa	,,	7,20	.	.	4,39	6,28	8,79	12,78
Herbata	,,	26,60	5,58	.	9,35	.	16,48	25,16
Węgiel	10 *kg*	0,49	.	0,84	.	1,49	0,67	1,10
Gaz	m^3	0,26	.	0,34	0,36	0,33	0,33	0,23
Elektryczność	1 *kWh*	0,50	.	0,43	0,72	0,54	0,59	0,70
Nafta	1 *l*	0,55	.	.		0,72	0,40	0,24

a Przeciętne ceny dla 509 miast.
Uwaga. Gatunki artykułów w różnych miastach nie zawsze są identyczne.

TABL. 13. PORÓWNANIE KOSZTÓW ŻYWNOŚCI W NIEKTÓRYCH MIASTACH W POLSCE W LATACH 1914, 1928, 1934 i 1935

Wskaźniki

Koszty żywności w Warszawie = 100

Miasta	1914	1928	1934	1935	Miasta	1914	1928	1934	1935
Gdynia	.	.	99	102	Grudziądz	103	88	92	90
Katowice	118	95	99	102	Zawiercie	89	86	89	88
Borysław	103	95	99	101	Częstochowa	94	84	86	87
Warszawa	100	100	100	100	Lublin	86	85	86	86
Bielsko	125	91	99	99	Radom	84	85	86	86
Kraków	123	90	96	99	Wilno	84	92	91	86
Chorzów	109	97	97	97	Pińsk	94	85	86	85
Poznań	110	90	95	96	Białystok	88	85	88	84
Bydgoszcz	119	89	95	95	Kołomyja	112	78	86	84
Sosnowiec	98	91	94	94	Stanisławów	117	84	86	83
Będzin	95	88	92	93	Tarnopol	117	85	85	81
Lwów	130	89	95	93	Brześć n/B.	92	79	81	80
Dąbrowa Górn.	98	90	90	92	Brzeżany	.	77	87	80
Drohobycz	90	86	95	92	Równe	82	79	79	79
Łódź	94	93	89	91	Horodenka	.	78	80	78
Toruń	97	90	90	91	Nieśwież	.	83	75	72

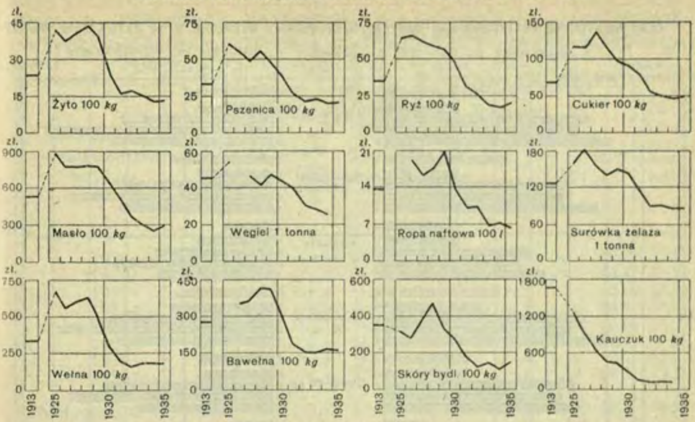
Uwaga. Obliczenie według norm typowego budżetu rodziny robotniczej.

TABL. 14. CENY DETALICZNE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW PRZEMYSŁOWYCH W POLSCE[a] WYRAŻONE W KILOGRAMACH ŻYTA, W KILOGRAMACH WIEPRZA I W DNIACH PRACY ROBOTNIKA ROLNEGO

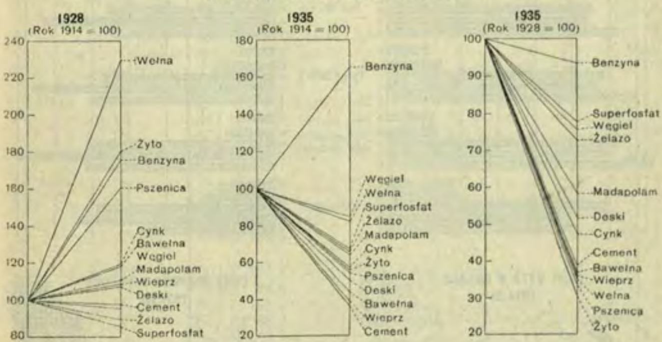
Artykuły	1914 lub 1913	Lata gospodarcze[b] 1927–1928	1928–1929	1929–1930	1931–1932	1932–1933	1933–1934	1934–1935	Marzec 1936
				w kilogramach żyta[c]					
Pług, 1 szt.	134	100	130	220	191	237	276	264	244
Superfosfat 16%, 100 *kg*	57	31	41	68	43	60	76	73	88
Garnek emalj., 10 szt.	61	51	64	118	127	158	182	167	177
Kamasze, 1 para	78	99	127	220	150	171	197	184	203
Madapolam, 10 *m*	61	53	67	108	75	93	108	100	110
Nici Nr. 50, 10 szpulek	17	20	25	42	33	41	49	46	51
Cukier, 10 *kg*	46	36	47	83	72	90	111	95	84
Sól, 10 *kg*	6	8	10	17	16	22	28	27	27
Wódka, 1 *l*	11	14	18	30	29	32	39	34	35
Tytoń, 1 *kg*	115	141	190	375	335	460	580	566	636
Mydło, 10 *kg*	51	52	64	107	79	99	109	91	110
Węgiel, 100 *kg*	23	15	23	40	35	43	48	43	40
Nafta, 10 *l*	13	13	18	32	27	35	42	33	32
100 złotych	343	235	296	494	441	609	768	750	842
				w kilogramach wieprza żywej wagi[c]					
Pług, 1 szt.	23,0	20,8	22,1	21,2	47,6	45,8	45,6	61,7	42,0
Superfosfat 16%, 100 *kg*	9,7	6,5	7,0	6,6	10,8	11,7	12,6	17,2	15,1
Garnek emalj., 10 szt.	10,5	10,6	10,9	11,4	31,6	30,6	30,0	39,1	30,4
Kamasze, 1 para	13,4	20,7	21,6	21,2	37,3	33,1	32,5	43,1	34,9
Madapolam, 10 *m*	10,5	11,1	11,4	10,4	18,7	17,9	17,8	23,5	18,8
Nici Nr. 50, 10 szpulek	2,9	4,2	4,3	4,0	8,4	8,1	8,1	10,7	8,8
Cukier, 10 *kg*	7,8	7,4	7,9	8,0	17,9	17,4	18,4	22,3	14,5
Sól, 10 *kg*	1,0	1,7	1,7	1,7	4,0	4,2	4,6	6,3	4,6
Wódka, 1 *l*	1,8	2,9	3,0	2,9	7,2	6,1	6,5	8,1	5,9
Tytoń, 1 *kg*	19,7	29,4	32,2	36,2	83,5	89,0	95,6	132,5	109,5
Mydło, 10 *kg*	8,7	10,9	10,9	10,3	19,7	19,2	18,0	21,4	18,8
Węgiel, 100 *kg*	3,9	3,1	3,9	3,9	8,8	8,2	8,0	10,2	7,0
Nafta, 10 *l*	2,2	2,6	3,1	3,1	6,7	6,8	7,0	7,7	5,5
100 złotych	58,8	49,0	50,3	47,6	109,9	117,6	126,6	175,4	144,9
				w dniach pracy robotnika rolnego (ordynarjusza)[d]					
Pług, 1 szt.	.	6,8	8,0	11,4	12,5	13,0	12,6	.	.
Superfosfat 16%, 100 *kg*	.	2,1	2,5	3,5	2,8	3,3	3,5	.	.
Garnek emalj., 10 szt.	.	3,5	3,9	6,1	8,3	8,7	8,3	.	.
Kamasze, 1 para	.	6,8	7,8	11,4	9,8	9,4	9,0	.	.
Madapolam, 10 *m*	.	3,6	4,1	5,6	4,9	5,1	4,9	.	.
Nici Nr. 50, 10 szpulek	.	1,4	1,5	2,2	2,2	2,3	2,2	.	.
Cukier, 10 *kg*	.	2,4	2,9	4,3	4,7	4,9	5,1	.	.
Sól, 10 *kg*	.	0,6	0,6	0,9	1,0	1,2	1,3	.	.
Wódka, 1 *l*	.	1,0	1,1	1,6	1,9	1,7	1,8	.	.
Tytoń, 1 *kg*	.	9,7	11,6	19,5	21,9	25,2	26,5	.	.
Mydło, 10 *kg*	.	3,6	3,9	5,5	5,2	5,4	5,0	.	.
Węgiel 100 *kg*	.	1,0	1,4	2,1	2,3	2,3	2,2	.	.
Nafta, 10 *l*	.	0,9	1,1	1,7	1,8	1,9	1,9	.	.
100 złotych	.	16,1	18,1	25,6	28,8	33,3	35,1	.	.

a Według notowań w Warszawie. *b* Od 1. VIII do 31. VII następnego roku. *c* Według cen płaconych producentom przeciętnie w Polsce. *d* Według przeciętnych płac na podstawie umów zbiorowych.

CENY HURTOWE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW NA GIEŁDACH ŚWIATOWYCH

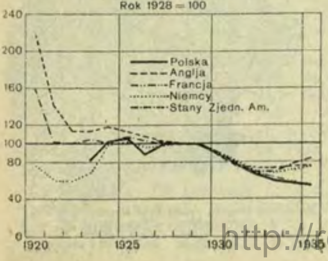

WSKAŹNIKI CEN HURTOWYCH W POLSCE

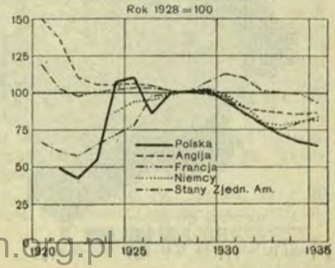
WSKAŹNIKI CEN HURTOWYCH

Rok 1928 = 100

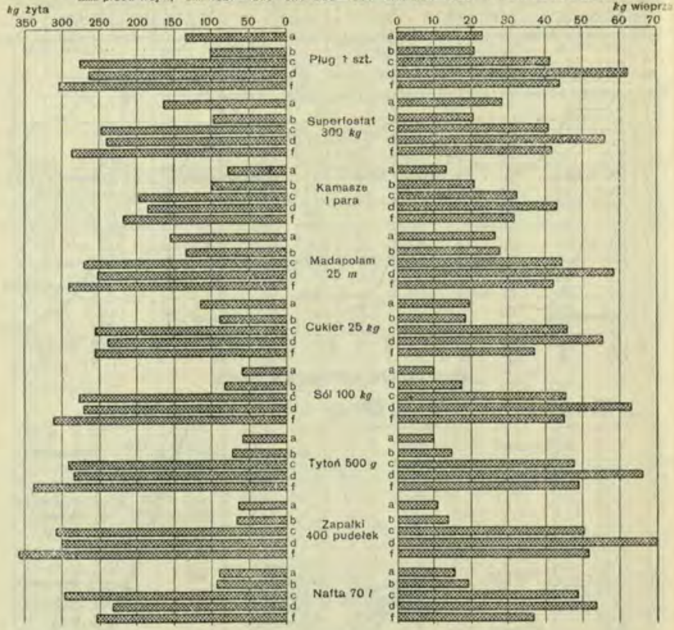
WSKAŹNIK KOSZTÓW UTRZYMANIA

Rok 1928 = 100

CENY NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW NABYWANYCH PRZEZ ROLNIKA WYRAŻONE W *kg* ŻYTA I W *kg* WIEPRZA

a..... przed wojną b..... 1927—1929 c..... 1933—1934 d..... 1934—1935 f..... VIII 1935—II 1936

TABL. 1. ROBOTNICY ZATRUDNIENI W GÓRNICTWIE, HUTNICTWIE, W WIELKIM I ŚREDNIM PRZEMYŚLE PRZETWÓRCZYM ORAZ NA ROBOTACH PUBLICZNYCH W POLSCE W LATACH 1928 — 1935

Lata Województwa Miesiące	Górnictwo, hutnictwo, przemysł przetwórczy									Roboty publiczne[b]
	Ogółem	Górnictwo		Hutnictwo		Przemysł			Inne[a]	
		Razem	w tem węglowe	Razem	w tem huty żelaza	Razem	w tem włókienniczy	w tem metalowy		
	w tysiącach									
1928[c]	841,7	143,7	112,7	63,6	50,7	564,2	173,6	94,4	70,2	32,9
1929[c]	844,1	155,1	125,0	64,5	52,1	554,8	162,1	96,0	69,7	25,9
1930[c]	733,1	152,3	118,4	55,3	44,3	459,5	131,1	75,3	66,0	32,9
1931[c]	623,9	135,4	108,9	46,8	38,2	379,2	120,3	57,2	62,5	26,8
1932[c]	534,5	114,9	93,4	34,1	28,9	324,9	109,1	47,2	60,6	23,3
1933[c]	531,1	97,5	76,0	33,3	28,6	339,6	115,6	48,7	60,7	51,7
1934[c]	574,2	95,8	73,5	35,9	31,0	381,8	127,0	55,9	60,7	69,8
1935[c]	602,3	92,5	69,3	37,9	33,4	410,0	133,1	64,9	61,9	79,3
Woj. centralne	323,8	20,7	18,1	12,4	12,4	257,9	120,2	41,0	32,8	31,5
w tem m. st. Warszawa	58,6	—	—	—	—	44,0	3,4	15,7	14,6	4,1
„ wschodnie	18,0	—	—	—	—	15,2	0,1	0,2	2,8	9,3
„ zachodnie	168,1	49,1	44,8	25,3	21,0	78,3	7,8	16,0	15,4	17,6
w tem śląskie	112,6	48,3	44,8	25,3	21,0	35,4	7,1	8,1	3,6	4,6
„ południowe	92,4	22,7	6,4	0,2	0,0	58,6	5,0	7,7	10,9	20,9
1931 31.III	624,5	142,7	111,6	48,3	38,5	370,0	122,3	58,6	63,5	11,3
30.VI	643,1	131,7	105,6	46,7	37,9	401,8	128,6	58,5	62,9	39,0
30.IX	629,5	132,2	107,3	46,3	38,5	389,9	125,4	57,7	61,1	40,7
31.XII	535,9	132,0	108,5	42,1	35,6	300,4	100,0	47,3	61,4	13,9
1932 31.III	526,8	122,5	100,0	35,6	29,7	307,4	110,6	46,8	61,3	13,3
30.VI	534,2	111,9	90,6	32,6	27,3	328,4	107,6	46,8	61,3	34,3
30.IX	544,7	109,2	88,3	33,0	28,4	343,0	120,3	49,6	59,5	27,7
31.XII	478,6	109,5	87,8	31,5	27,0	278,0	91,4	45,5	59,6	17,5
1933 31.III	502,5	102,2	81,3	32,9	28,3	307,4	105,5	48,0	60,0	31,2
30.VI	539,5	94,6	73,4	33,3	28,7	350,5	117,4	48,4	61,1	58,8
30.IX	558,7	93,2	71,1	33,9	29,1	369,8	129,0	51,5	61,8	85,4
31.XII	517,7	98,4	76,6	33,5	28,8	324,9	117,4	46,9	60,9	34,6
1934 31.III	548,7	95,4	73,8	34,6	29,7	358,6	127,9	51,9	60,1	38,8
30.VI	580,2	93,9	71,3	36,6	31,6	389,2	124,4	54,7	60,5	95,6
30.IX	596,9	96,0	73,3	36,6	31,7	403,6	133,5	60,9	60,7	97,7
31.XII	547,1	97,8	75,1	36,7	31,8	351,3	121,8	57,3	61,3	39,3
1935 31.III	571,5	92,2	69,7	37,3	32,7	380,1	130,9	61,2	61,9	29,0
30.VI	605,8	89,6	66,6	37,6	33,3	416,9	131,7	64,3	61,7	110,1
30.IX	635,2	93,4	69,0	38,6	34,2	440,8	141,9	69,8	62,4	134,5
31.XII	585,6	94,6	71,1	37,7	33,4	391,6	132,6	66,3	61,7	32,3

a Elektrownie, wodociągi, wytwórnie wojskowe, fabryki amunicji i warsztaty kolejowe. *b* Dane za rok 1935 odnoszą się do skierowanych na roboty publiczne przez Fundusz Pracy. *c* Przeciętne roczne.

U w a g a. W tablicach: 1, 2, 3, 4, 9, 10, 11, 15, 16, 20, 22, 23, 27 i 28 statystyką przemysłu przetwórczego objęte są zakłady zatrudniające normalnie 20 i więcej robotników.

TABL. 2. WSKAŹNIKI STANU ZATRUDNIENIA W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1928—1935

Rok 1928 = 100

Lata Miesiące	Polska *a*	Polska *b*	Anglja[c]	Czechosłowacja[d]	Japonja	Kanada	Niemcy[e]	Stany Zjedn. Am.	Włochy
1928[f]	100	100	100	100	100	100	100	100	100
1929[f]	106	100	102	101	101	106	101	106	109
1930[f]	102	87	98	98	91	101	94	93	102
1931[f]	94	74	94	93	82	91	82	78	90
1932[f]	83	64	94	83	83	78	72	65	78
1933[f]	80	63	97	76	91	75	75	70	79
1934[f]	82	68	101	76	101	86	86	80	79
1935[f]	84	72	103	77	111	89	92	83	.
1932 III	79	63	95	76	81	78	69	69	79
VI	85	64	93	91	82	79	73	62	74
IX	86	65	93	86	84	77	74	64	78
XII	78	57	94	75	85	70	69	63	77
1933 III	78	60	94	69	88	68	70	59	79
VI	82	64	97	82	90	76	76	68	76
IX	84	66	99	80	92	81	80	81	81
XII	79	62	100	70	95	79	76	75	78
1934 III	74	65	100	69	97	82	84	82	78
VI	82	69	102	82	101	90	89	82	77
IX	85	71	102	79	103	89	89	77	80
XII	77	65	102	71	106	84	85	79	85
1935 III	79	68	102	68	108	83	88	83	92
VI	86	72	104	82	112	89	95	81	91
IX	89	75	105	83	112	95	95	85	96
XII	79	70	106	75	112	89	89	86	.

a Obowiązkowo ubezpieczeni na wypadek choroby (z wyłączeniem robotników rolnych). *b* Robotnicy zatrudnieni w wielkim i średnim przemyśle (obacz tabl. I, str. 173). *c* Ubezpieczeni na wypadek bezrobocia. *d* Ubezpieczeni obowiązkowo i dobrowolnie od choroby, wypadków i na starość. *e* Obowiązkowo ubezpieczeni na wypadek choroby. *f* Przeciętne roczne.

TABL. 3. ZATRUDNIENIE KOBIET I MŁODOCIANYCH W WIELKIM I ŚREDNIM PRZEMYŚLE W POLSCE W LATACH 1931—1936

Przemysły	Na 100 zatrudnionych w końcu stycznia przypada kobiet						młodocianych					
	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1931	1932	1933	1934	1935	1936
Ogółem	**23,8**	**23,8**	**25,0**	**27,6**	**27,0**	**27,2**	**4,4**	**3,6**	**2,3**	**1,7**	**2,2**	**2,7**
Górnictwo[a]	3,9	3,4	3,2	2,9	2,5	2,5	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0
Kopalnie węgla	3,4	3,2	3,2	2,7	2,5	2,4	0,2	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0
Hutnictwo	6,2	5,4	3,5	3,6	3,5	3,2	2,9	1,8	1,1	1,3	1,7	2,0
Huty żelaza	4,3	4,1	2,3	2,5	2,5	2,4	3,1	2,0	1,2	1,5	1,9	2,2
Przemysł	32,8	33,6	34,6	36,1	34,9	34,4	6,0	5,1	3,2	2,2	2,7	3,2
Mineralny	18,4	20,8	22,4	20,2	18,9	18,5	9,9	9,4	6,3	4,2	4,8	4,5
Metalowy	10,6	11,3	14,6	14,3	15,9	15,0	13,2	9,9	5,2	5,5	6,3	7,1
Chemiczny	28,5	27,7	28,9	28,8	28,4	30,0	2,9	1,9	1,5	0,7	1,6	3,0
Włókienniczy	53,5	52,9	52,6	54,8	55,0	53,3	3,0	3,2	3,2	0,9	1,5	1,7
Papierniczy	36,7	34,0	35,7	37,8	36,0	36,7	5,2	4,5	4,0	1,4	2,5	2,2
Skórzany	17,4	16,4	14,9	15,4	15,9	16,0	3,4	2,3	2,0	0,6	1,0	1,8
Drzewny	12,0	13,4	13,6	13,3	13,9	13,7	6,3	6,0	3,6	2,5	2,0	2,7
Spożywczy	36,6	35,8	37,8	38,6	37,1	39,3	2,3	3,5	1,4	1,2	0,9	1,6
Odzieżowy	62,4	65,4	60,2	66,4	60,0	63,4	8,4	4,8	5,6	2,9	3,1	2,6
Budowlany	2,7	2,3	2,0	1,8	1,6	1,2	5,2	4,4	2,5	3,2	4,2	2,3
Poligraficzny	31,4	28,9	28,7	31,1	31,7	29,9	12,7	11,5	9,7	6,3	6,7	8,7

a Bez kopalń ropy naftowej i soli.

TABL. 4. ROBOTNICY ZATRUDNIENI W WIELKIM I ŚREDNIM PRZEMYŚLE PRZETWÓRCZYM W POLSCE WEDŁUG WIEKU W STYCZNIU 1934 R.

Wyszczególnienie	Liczba objętych badaniem	Odsetek robotników liczących lat						Wiek środkowy[a]
		20 i mniej	21-30	31-40	41-50	51-60	61 i więcej	
Ogółem	**311 373**	**7,0**	**36,5**	**28,1**	**16,3**	**8,6**	**3,5**	**32,0**
według płci								
Mężczyźni	197 393	6,8	32,0	29,8	17,2	9,8	4,4	33,3
Kobiety	113 980	7,4	45,0	24,9	14,6	6,2	1,9	29,4
według wielkości zakładów								
Zakłady zatrudniające:								
do 49 robotników . .	43 379	10,0	38,4	26,1	14,2	7,7	3,6	30,5
50—199 robotników	84 682	8,4	38,6	26,7	15,0	7,8	3,5	31,0
200 i więcej robotn.	183 312	5,8	35,4	29,1	17,2	9,0	3,5	32,7
według przemysłów								
Mineralny	19 969	12,5	41,2	25,5	12,1	6,0	2,7	29,1
Metalowy	45 214	13,0	39,1	25,7	13,1	6,8	2,3	29,5
Chemiczny	28 924	3,8	37,1	33,5	15,7	7,4	2,5	32,3
Włókienniczy . . .	113 732	4,3	33,0	27,2	19,5	11,3	4,7	34,5
Papierniczy	10 920	5,6	38,5	27,8	16,1	8,6	3,4	34,7
Skórzany	4 185	4,3	31,7	30,4	19,2	10,0	4,4	33,9
Drzewny	31 411	9,4	42,0	27,9	12,9	5,7	2,1	29,7
Spożywczy	36 000	4,5	31,9	32,4	18,3	8,6	4,3	33,6
Odzieżowy	9 517	10,2	54,4	23,2	8,2	2,9	1,1	27,0
Budowlany	3 703	4,7	29,3	35,7	18,0	9,9	2,4	33,8
Poligraficzny	7 798	12,7	45,0	21,4	13,0	5,5	2,4	28,1
według województw								
Centralne	199 509	6,1	35,0	27,6	17,5	9,7	4,1	32,9
Wschodnie	9 622	10,5	44,7	25,4	12,0	5,7	1,7	28,9
Zachodnie	56 633	9,8	37,6	28,8	13,8	7,1	2,9	30,8
Południowe	45 609	7,3	40,5	29,4	14,6	6,1	2,1	30,6

a Wiek, który połowa robotników już przekroczyła, połowa jeszcze nie osiągnęła.

TABL. 5. SZACUNEK SKŁADU LUDNOŚCI ROBOTNICZEJ POLSKI WEDŁUG WIEKU W 1931 R.

Płeć Gałęzie pracy	Ogółem	Odsetek robotników liczących lat						Wiek środkowy[a]
		20 i mniej	21–30	31–40	41–50	51–60	61 i więcej	
Ogółem	**100,0**	**23,8**	**35,1**	**17,3**	**11,4**	**7,6**	**4,8**	**27,0**
Mężczyźni . .	100,0	20,9	35,3	18,5	11,9	8,2	5,2	28,1
Kobiety	100,0	29,2	34,7	15,0	10,4	6,4	4,3	24,8
Rolnictwo	100,0	29,9	31,3	14,7	10,4	7,8	5,9	25,8
Mężczyźni . . .	100,0	27,5	32,1	15,3	10,3	8,2	6,6	26,7
Kobiety	100,0	34,6	29,4	13,0	10,6	7,1	5,3	24,2
Górnictwo i hutnictwo	100,0	11,1	33,5	26,8	17,7	8,9	2,0	31,8
Mężczyźni . . .	100,0	9,9	34,0	27,0	18,2	9,1	1,8	32,0
Kobiety	100,0	25,3	29,2	24,8	10,8	6,6	3,3	28,2
Pozostałe gałęzie[b] . .	100,0	21,1	37,8	18,0	11,3	7,3	4,5	27,2
Mężczyźni . . .	100,0	17,9	37,7	19,3	12,0	8,1	5,0	28,4
Kobiety	100,0	26,3	37,7	15,8	10,7	5,9	3,6	25,0

a Wiek, który połowa robotników już przekroczyła, połowa jeszcze nie osiągnęła. *b* Przemysł, handel, komunikacja, służba.

Źródło: J. Piekałkiewicz: *Sprawozdanie z badań składu ludności robotniczej w Polsce*, Warszawa 1934.

TABL. 6. SZACUNEK ZATRUDNIENIA PRACOWNIKÓW UMYSŁOWYCH W POLSCE W 1931 R.

Gałęzie pracy	Zatrudnieni w tysiącach	Zatrudnieni w odsetkach
Ogółem	**460**	***100***
Rolnictwo	18	*4*
Górnictwo i przemysł	94	*20*
Handel i ubezpieczenia	76	*17*
Komunikacja i transport	97	*21*
Służba publiczna (państwowa i samorządowa)	160	*35*
w tem szkolnictwo	79	*17*
Inne gałęzie pracy	15	*3*

Źródło: T. Czajkowski i J. Derengowski: *Bezrobocie pracowników umysłowych w Polsce 1927—1932*. Warszawa, 1933.

TABL. 7. PRACOWNICY UMYSŁOWI UBEZPIECZENI W Z.U.P.U. W WARSZAWIE[a] WEDŁUG WYKSZTAŁCENIA W LATACH 1930—1933

Wykształcenie	1930	1931	1932	1933 Ogółem	1933 Mężczyźni	1933 Kobiety
	w odsetkach					
Ogółem	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100.0**	**100,0**
Początkowe	16,5	16,2	15,6	14,7	16,6	10,5
w tem domowe	4,6	4,3	4,3	3,9	4,2	3,3
Średnie ogólne nieukończone	21,0	20,6	20,3	19,5	16,7	25,8
,, ,, ukończone	7,9	8,1	8,1	8,7	6,7	13,1
,, bez bliższego określenia	2,4	2,5	2,5	2,3	2,1	2,8
Zawodowe o poziomie niższym	9,9	10,0	9,9	9,8	9,3	10,9
,, o poziomie średnim	21,5	21,9	22,1	22,4	23,0	21,0
w tem: handlowe	6,9	7,1	7,1	7,0	7,6	5,7
techniczne	4,9	4,8	4,9	5,0	7,0	0,8
Wyższe nieukończone	5,3	5,2	5,3	5,8	6,6	4,1
,, ukończone	10,7	11,3	12,3	13,1	15,0	9,0
w tem: handlowe	1,6	1,7	1,8	1,9	2,2	1,2
techniczne	2,3	2,5	2,6	3,0	4,2	0,1
Nieznane	4,8	4,2	3,9	3,7	4,0	2,8

a Województwa centralne oraz wileńskie, nowogródzkie i poleskie.

Źródło: T. Czajkowski: *Struktura zatrudnienia pracowników umysłowych*, Warszawa 1936.

TABL. 8. PRZEPRACOWANE ROBOTNIKO-DNI W GÓRNICTWIE I HUTNICTWIE W POLSCE W LATACH 1928—1935

Gałęzie pracy Okręgi	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
	w tysiącach							
Kopalnie węgla kamien.	32 105	36 590	29 944	27 941	20 452	17 460	17 491	16 364
Zagłębie górnośląskie	22 615	25 730	21 056	19 261	13 581	11 312	11 636	10 780
,, dąbrowskie	7 209	8 286	6 840	6 682	5 213	4 664	4 383	4 116
,, krakowskie	2 281	2 [illegible]74	2 048	1 998	1 658	1 484	1 472	1 468
Kopalnie rudy żelaznej	1 735	1 601	1 077	631	188	300	418	615
Kopalnie rudy cynku i ołowiu	2 123	2 078	1 773	926	324	392	450	408
Huty żelaza	15 203	15 242	12 157	9 382	6 010	6 932	7 946	8 731
w tem: woj. śląskie	8 482	9 304	8 026	6 111	3 449	4 343	5 027	5 393
,, kieleckie	6 652	5 870	4 085	3 240	2 556	2 576	2 906	3 332
Huty cynku	.	3 630	3 247	2 392	1 434	1 283	1 380	1 212

TABL. 9. PRZEPRACOWANE ROBOTNIKO-GODZINY W WIELKIM I ŚREDNIM PRZEMYŚLE PRZETWÓRCZYM W POLSCE W LATACH 1928—1935

Przemysły	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
	w miljonach							
Ogółem	**1 190,5**	**1 165,0**	**945,8**	**780,8**	**628,3**	**637,1**	**737,7**	**801,1**
Mineralny . . .	139,1	137,0	103,0	77,5	57,2	63,2	81,0	90,3
Metalowy . . .	200,7	201,7	153,1	114,4	88,7	90,5	109,8	129,1
Chemiczny . . .	77,2	80,2	78,0	69,5	58,1	56,5	63,0	67,3
Włókienniczy .	345,0	316,2	246,8	234,1	200,7	207,5	232,3	247,1
Papierniczy . .	27,0	27,0	26,3	23,4	21,7	21,3	23,9	25,2
Skórzany . . .	11,8	10,4	9,8	8,6	8,6	9,2	10,4	11,3
Drzewny . . .	117,7	113,7	95,7	70,0	53,5	61,1	72,7	79,2
Spożywczy . .	129,6	135,9	125,6	105,7	88,2	76,4	82,1	86,8
Odzieżowy . .	30,4	32,4	27,5	22,2	16,4	18,7	23,2	21,7
Budowlany . .	89,0	86,4	56,7	34,6	18,2	15,7	21,0	23,6
Poligraficzny . .	23,0	24,1	23,3	20,8	17,0	17,0	18,3	19,5

TABL. 10. ROBOTNICY PRACUJĄCY CAŁY TYDZIEŃ ORAZ CZĘŚCIOWO ZATRUDNIENI W WIELKIM I ŚREDNIM PRZEMYŚLE PRZETWÓRCZYM W POLSCE W LATACH 1928—1935

Lata Miesiące	Ogółem zatrudnieni przy produkcji w tys.	Pracujący pełny tydzień	Częściowo zatrudnieni: ogółem	pracujący dni w tygodniu: 4—5	pracujący dni w tygodniu: 1—3	Przec. liczba godzin pracy w tygodniu na 1 robotnika
		w odsetkach ogółu robotników				
1928[a] . . .	528	87,0	13,0	11,7	1,3	45,4
1929[a] . . .	522	83,7	16,3	13,6	2,7	44,7
1930[a] . . .	432	77,2	22,8	17,4	5,4	43,7
1931[a] . . .	359	74,4	25,6	19,4	6,2	43,0
1932[a] . . .	305	61,2	38,8	26,8	12,0	40,7
1933[a] . . .	310	64,0	36,0	25,6	10,4	40,9
1934[a] . . .	355	66,9	33,1	23,8	9,3	41,8
1935[a] . . .	381	69,2	30,8	22,6	8,2	42,2
1935 31.III . .	345	70,2	29,8	21,9	7,9	42,4
30.VI .	389	66,0	34,0	25,9	8,1	42,0
30.IX . .	410	71,7	28,3	21,9	6,4	42,9
31.XII . .	401	69,8	30,2	21,6	8,6	42,0

a Przeciętne roczne.

TABL. 11. ODSETEK ROBOTNIKÓW CZĘŚCIOWO ZATRUDNIONYCH[a] W WIELKIM I ŚREDNIM PRZEMYŚLE PRZETWÓRCZYM W POLSCE W LATACH 1928—1935

Przemysły	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
Ogółem	**13,0**	**16,3**	**22,8**	**25,6**	**38,8**	**36,0**	**33,1**	**30,8**
Mineralny . . .	6,3	6,5	11,3	11,8	25,1	24,8	22,1	22,5
Metalowy . . .	6,4	10,5	23,6	28,7	39,2	35,1	24,9	21,5
Chemiczny . . .	3,9	4,2	8,2	15,8	26,9	27,8	21,0	18,1
Włókienniczy .	26,8	38,5	45,7	40,9	51,5	44,0	46,5	44,5
Papierniczy . .	5,2	5,9	8,4	19,1	34,9	32,0	25,2	22,9
Skórzany . . .	7,4	10,7	14,9	25,8	30,3	28,5	26,8	26,0
Drzewny . . .	9,4	9,4	16,0	19,5	29,8	31,1	27,0	25,2
Spożywczy . .	6,2	3,4	6,4	18,1	38,3	43,4	38,2	36,5
Odzieżowy . .	7,9	10,8	31,0	18,4	41,8	35,4	37,3	30,5
Budowlany . .	7,5	3,4	4,2	4,7	24,0	26,6	25,4	21,0
Poligraficzny . .	2,5	3,8	4,2	6,5	13,4	14,5	12,7	10,6

a Pracujący mniej niż 6 dni w tygodniu w stosunku do ogółu zatrudnionych.

TABL. 12. DZIAŁALNOŚĆ BIUR POŚREDNICTWA PRACY[a] W POLSCE W LATACH 1927 — 1935

Wyszczególnienie	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
	w tysiącach								
Zarejestrowani poszukujący pracy (stan w końcu miesiąca lub roku)									
Marzec	205,8	167,0	170,4	289,5	372,5	360,0	279,8	388,3	506,2
Czerwiec	159,4	116,7	105,1	205,0	274,9	264,1	224,6	306,4	364,9
Wrzesień	116,8	79,9	81,8	170,5	246,4	150,4	202,1	289,2	254,7
Grudzień	**165,3**	**126,4**	**185,3**	**299,8**	**312,5**	**220,2**	**342,6**	**413,7**	**402,8**
według województw i okręgów biur pośrednictwa pracy									
Woj. centralne	77,6	64,3	109,3	159,2	148,8	97,1	133,8	185,6	183,4
w tem:									
m. st. Warszawa	9,9	6,8	13,8	17,8	16,4	16,0	26,0	33,6	27,1
okr. Łódź	22,8	19,0	40,5	62,9	51,4	33,4	34,9	48,8	37,9
,, Sosnowiec	12,8	7,4	10,8	15,7	21,5	16,6	15,9	26,1	22,9
Woj. wschodnie	6,2	5,6	7,1	9,0	12,1	4,7	15,2	17,2	16,1
,, zachodnie	57,1	38,3	42,9	89,2	114,4	101,1	147,2	165,4	160,7
w tem śląskie	42,1	23,1	17,0	52,1	72,9	75,5	89,6	106,4	101,8
,, południowe	24,4	18,2	26,0	42,4	37,2	17,3	46,4	45,5	42,6
według gałęzi pracy									
Górnicy	18,3	7,4	2,3	7,9	13,8	21,1	30,1	28,4	27,6
Hutnicy	2,7	1,3	1,0	4,1	5,7	7,2	8,4	7,6	6,3
Robotnicy:									
przem. metalowego	10,6	6,7	11,2	22,4	29,5	27,3	35,2	30,6	26,7
,, włókienniczego	13,5	10,3	25,9	38,4	39,1	21,1	22,9	22,9	24,1
,, budowlanego	13,7	12,3	22,3	31,8	35,2	23,1	34,0	26,9	25,5
niewykwalifikowani	72,1	65,4	93,5	150,3	109,9	35,5	113,6	214,7	222,7
rolni	2,2	2,0	1,8	1,1	2,4	1,5	6,8	2,7	0,6
młodociani	3,8	1,6	0,9	1,4	2,3	1,4	1,9	1,2	1,0
Pracownicy umysłowi	15,5	9,9	13,4	21,3	41,1	42,7	52,3	43,5	37,1
Inni	12,9	9,5	13,0	21,1	33,5	39,3	37,4	35,2	31,2
Zapośredniczeni w ciągu roku									
Ogółem	**207,9**	**229,8**	**241,3**	**232,4**	**258,9**	**264,0**	**424,6**	**447,3**	**487,5**
Górnicy	11,4	13,8	13,3	5,6	5,5	11,3	33,7	31,0	40,9
Hutnicy	4,1	4,6	3,3	1,9	1,7	10,4	11,1	8,4	7,6
Robotnicy:									
przem. metalowego	10,7	10,3	9,0	7,5	9,7	13,9	19,8	19,5	21,1
,, włókienniczego	3,9	3,4	2,1	3,0	4,2	5,0	6,6	27,4	34,1
,, budowlanego	9,0	10,2	11,8	16,3	16,7	14,1	23,4	23,9	24,9
niewykwalifikowani	107,5	117,4	132,9	138,0	169,9	165,4	272,4	289,2	303,0
rolni	24,4	32,6	36,6	29,1	17,2	13,1	12,2	13,4	11,8
młodociani	9,9	12,0	8,7	5,0	4,3	3,4	2,4	2,7	4,2
Pracownicy umysłowi	4,9	4,1	4,1	3,9	4,0	5,5	6,7	8,6	9,6
Inni	22,1	21,4	19,5	22,1	25,7	21,9	36,3	23,2	30,3

a Do 1 kwietnia 1934 r. Państwowe Urzędy Pośrednictwa Pracy, od 1 kwietnia 1934 r. Biura Pośrednictwa Pracy Funduszu Bezrobocia, od 1 kwietnia 1935 r. Wojewódzkie Biura Funduszu Pracy i ich ekspozytury.

TABL. 13. WSKAŹNIK BEZROBOCIA ŚWIATOWEGO W LATACH 1929–1935
Przeciętne roczne. Rok 1929 = 100

Państwa	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
Bezrobocie światowe	**100**	**164**	**235**	**291**	**274**	**221**	**193**
Polska	100	180	257	241	243	333	339
Anglja	100	154	205	213	191	162	149
Niemcy	100	164	239	304	260	246	.
Stany Zjednoczone Am. . .	100	177	233	290	296	255	226
Włochy	100	141	244	335	339	320	.

Źródło: *Revue Internationale du Travail*, Genewa 1936.

TABL. 14. BEZROBOCIE W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1926 — 1935
Stan w dn. 31.XII

Państwa	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
Bezrobotni zarejestrowani w tysiącach										
Polska	190	165	126	185	300	313	220	343	414	403
Anglja	1 432	1 194	1 334	1 344	2 500	2 671	2 776	2 263	2 086	1 858
Czechosłowacja	71	46	39	53	240	486	746	780	752	794
Estonja	4	4	8	6	6	9	14	9	3	2
Finlandja . . .	2	2	3	9	9	17	20	17	11	7
Francja	24	27	9	10	27	176	307	345	455	481
Gdańsk W. m. .	.	.	13	16	24	33	39	28	23	21
Irlandja W. P. .	27	29	28	26	26	31	103	79	128	133
Japonja	.	.	.	315	362	471	463	382	366	360
Łotwa	5	6	14	8	10	22	17	11	8	8
Niemcy	2 390	1 926	2 545	2 851	4 384	5 668	5 773	4 059	2 605	2 508
Norwegja . . .	31	29	24	22	27	35	40	42	40	41
Rumunja . . .	.	.	7	8	35	49	38	26	17	17
Stany Zjedn. Am.	.	.	.	.	5 674	9 182	12 113	10334	9 895	8 992
Szwecja [a] . . .	48	51	50	54	83	110	129	110	115	114
Węgry	13	14	13	17	53	65	75	56	53	52
Włochy	181	414	364	409	642	982	1 130	1 132	962	.
Bezrobotni otrzymujący zasiłki w tysiącach										
Polska	97	74	44	80	104	150	82	51	67	61
Austrja	205	207	203	227	295	330	368	336	308	285
Belgja	16	23	12	16	64	129	171	194	213	162
Danja [a]	89	87	78	63	73	97	138	132	114	123
Francja	17	13	1	1	13	147	277	313	419	440
Holandja . . .	36	45	38	49	81	147	209	237	215	187
Niemcy	1 749	1 360	1 830	1 985	2 833	3 148	2 073	1 729	1 300	1 409
Odsetek bezrobotnych										
Anglja [b]	11,9	9,8	11.1	11,0	19,9	20,7	21,6	17,5	16,0	14,2
Czechosłowacja [c]	2.5	1,3	1,7	2,8	8,3	11,3	16,9	17.1	19,0	15,5
Danja [a]	32,2	31,6	28,4	22,4	25,1	32,2	42,8	37,5	30,3	31,7
Holandja [b] . .	12.1	14,9	11,5	12,3	18,2	27,8	34,5	40,0	37,4	40.1
Japonja [c]	.	.	.	4.5	5,3	6,7	6,4	5,2	4,9	4.6
Niemcy [a] . . .	16,7	12,9	16,7	20.1	31,7	42,2	45,1	24,7	.	.
Norwegja [a] . . .	29,6	28,0	22,1	18,9	25,5	27,2	42,4	39,2	32,8	26,0
Szwajcarja [b] . .	5,6	4,5	4,0	4,2	6,6	10.1	13,6	16,0	13,3	17,0
Szwecja [a]	19,1	18,6	17,3	16,9	23,3	27,1	31,5	27,7	25,0	22,5

a Wśród zorganizowanych w związkach zawodowych. *b* Zarejestrowani w stosunku do ubezpieczonych na wypadek bezrobocia. *c* Zarejestrowani w stosunku do zatrudnionych.

TABL. 15. OBRÓT ROBOTNIKÓW W WIELKIM I ŚREDNIM PRZEMYŚLE PRZETWÓRCZYM W POLSCE W LATACH 1933 — 1935

Przemysły	Liczba przyjętych na 100 zatrudnionych w ciągu roku			Liczba zwolnionych na 100 zatrudnionych w ciągu roku		
	1933	1934	1935	1933	1934	1935
Ogółem	**95**	**87**	**85**	**83**	**80**	**78**
Mineralny	145	137	125	135	122	118
Metalowy	75	70	67	72	57	54
Chemiczny	44	35	36	35	26	31
Włókien.	67	54	47	47	46	43
Papierniczy	50	38	42	41	30	41
Skórzany	65	76	73	71	64	64
Drzewny	122	106	108	112	108	97
Spożywczy	157	168	166	156	168	160
Odzieżowy	127	94	91	85	94	101
Budowlany	269	235	260	244	230	249
Poligraficz.	50	56	56	46	53	50

TABL. 16. URLOPY[a] ROBOTNIKÓW ZATRUDNIONYCH W WIELKIM I ŚREDNIM PRZEMYŚLE PRZETWÓRCZYM W POLSCE W LATACH 1933—1935

Przemysły	Liczba dni urlopowych: Ogółem w tysiącach			Liczba dni urlopowych: Na 1 zatrudnionego		
	1933	1934	1935	1933	1934	1935
Ogółem	**1759**	**1910**	**2056**	**5,2**	**5,0**	**5,0**
Mineralny	45	57	77	1,5	1,5	1,8
Metalowy	260	281	345	5,3	5,0	5,3
Chemiczny	229	272	303	7,9	8,7	9,1
Włókien.	659	724	753	5,7	5,7	5,7
Papierniczy	89	94	101	8,2	7,9	8,1
Skórzany	26	20	26	5,6	3,9	4,7
Drzewny	69	66	76	2,3	1,9	2,0
Spożywczy	277	279	256	6,2	6,0	5,3
Odzieżowy	34	50	47	3,5	4,2	4,3
Budowlany	18	16	14	2,3	1,6	1,2
Poligraficz.	53	51	58	6,5	6,0	6,4

a Wykorzystane płatne urlopy wypoczynkowe.

TABL. 17. SZACUNEK KOSZTÓW WYKORZYSTANYCH PŁATNYCH URLOPÓW WYPOCZYNKOWYCH ROBOTNIKÓW I PRACOWNIKÓW UMYSŁOWYCH W POLSCE W LATACH 1930—1933

Wyszczególnienie	1930	1931	1932	1933
Przeciętna liczba zatrudnionych w tysiącach				
Ogółem	**945**	**834**	**737**	**725**
Robotnicy[a]	752	642	548	541
Pracownicy umysłowi[b]	193	192	189	184
Liczba dni urlopowych w tysiącach				
Ogółem	**9 360**	**8 819**	**8 192**	**8 007**
Robotnicy[a]	4 310	3 818	3 248	3 211
Pracownicy umysłowi[b]	5 050	5 001	4 944	4 796
Koszty urlopów w miljonach złotych				
Ogółem	**90,7**	**81,2**	**68,5**	**62,7**
Robotnicy[a]	31,5	26,0	18,4	17,1
Pracownicy umysłowi[b]	59,2	55,2	50,1	45,6

a W zakładach zatrudniających 5 i więcej robotników. *b* Ubezpieczeni w Z. U. P. U. z wyłączeniem pracowników państwowych i zatrudnionych w rolnictwie.

TABL. 18. PŁACE UMOWNE STAŁYCH ROBOTNIKÓW ROLNYCH W POLSCE W LATACH 1927/28 — 1933/34[a]

Województwa	1927/28	1928/29	1929/30	1930/31	1931/32	1932/33	1933/34
Płace rzemieślników							
Całkowita wartość rocznego wynagrodzenia wyrażona w złotych							
Woj. centralne . .	2 433	2 339	.	.	.	.	.
„ wschodnie . .	2 104	2 240	1 381	945	1 194	1 018	949
„ zachodnie .	2 814	2 740	2 008	1 629	1 759	1 389	1 322
„ południowe .	2 143	2 138	1 367	1 119	1 184	993	905
Całkowita wartość rocznego wynagrodzenia wyrażona w kwintalach żyta							
Woj. centralne . .	58	60	.	.	.	.	.
„ wschodnie . .	54	55	57	66	56	55	64
„ zachodnie .	65	68	78	87	72	73	84
„ południowe .	50	52	53	64	53	53	59
Płace ordynarjuszów							
Całkowita wartość rocznego wynagrodzenia wyrażona w złotych							
Woj. centralne . .	1 937	1 860	1 238	991	1 169	908	855
„ wschodnie . .	1 633	1 765	1 182	830	1 004	842	779
„ zachodnie .	2 280	2 263	1 679	1 343	1 443	1 094	1 083
„ południowe .	1 647	1 619	1 074	878	928	764	731
Całkowita wartość rocznego wynagrodzenia wyrażona w kwintalach żyta							
Woj. centralne . .	46	47	53	62	51	51	59
„ wschodnie .	42	43	49	57	47	46	53
„ zachodnie .	53	56	65	72	59	58	69
„ południowe .	39	40	42	51	42	41	47
Wskaźniki płac ordynarjuszów. Rok 1928/29 = 100							
według wartości rocznego wynagrodzenia wyrażonej w złotych							
Polska	102	100	70	56	62	48	47
Woj. centralne . .	104	100	67	53	63	49	46
„ wschodnie . .	93	100	67	47	57	48	44
„ zachodnie .	101	100	74	59	64	48	48
„ południowe .	102	100	66	54	57	47	45
według wartości rocznego wynagrodzenia wyrażonej w kwintalach żyta							
Polska	96	100	112	131	106	105	123
Woj. centralne . .	98	100	113	132	109	109	126
„ wschodnie . .	98	100	114	133	109	107	123
„ zachodnie .	95	100	116	129	105	104	123
„ południowe .	98	100	105	128	105	103	118

a Lata służbowe od 1.IV do 31.III następnego roku.

TABL. 19. PŁACE DNIÓWKOWYCH ROBOTNIKÓW ROLNYCH W POLSCE W LATACH 1928 i 1933

Wyszczególnienie	Robotnicy na wyżywieniu własnem		Robotnicy na wyżywieniu pracodawcy	
	1928	1933	1928	1933
	Płaca dzienna w zł.			
Sezon wiosenny				
Mężczyzna	3,9	1,7	2,7	1,3
Kobieta . .	2,6	1,3	1,8	1,0
Młodociany	2,4	1,1	1,6	0,8
Mężczyzna z parą koni	16,9	8,3	12,6	6,7
Sezon letni				
Mężczyzna	5,6	2,5	4,1	1,9
Kobieta . .	3,5	1,9	2,5	1,4
Młodociany	2,9	1,5	2,0	1,2
Mężczyzna z parą koni	17,3	8,5	13,3	6,9
Sezon jesienny				
Mężczyzna	3,9	1,6	2,8	1,3
Kobieta . .	2,9	1,3	2,1	1,1
Młodociany	2,4	1,0	1,7	0,9
Mężczyzna z parą koni	16,3	7,3	12,6	5,7

TABL. 20. UMOWY ZBIOROWE W WIELKIM I ŚREDNIM PRZEMYŚLE PRZETWÓRCZYM W POLSCE OBOWIĄZUJĄCE W SIERPNIU 1933 R.

Województwa Przemysły	Liczba objętych badaniem		Liczba umów zbiorowych	Liczba objętych umowami			
				zakładów		robotników	
	zakładów	robotników w tys.		liczba	%[a]	w tys.	%[b]
Ogółem	**3 916**	**357 2**	**329**	**1 174**	***30***	**181,6**	***51***
Woj. centralne	1 908	222,7	159	682	*36*	131,2	*59*
„ wschodnie	148	11,4	15	24	*16*	1,2	*11*
„ zachodnie	1 189	70,6	143	347	*29*	32,1	*45*
„ południowe . . .	671	52,5	69	121	*18*	17,1	*33*
Przemysł mineralny . .	599	42,8	95	127	*21*	9,2	*21*
„ metalowy . . .	633	49,0	41	87	*14*	14,8	*30*
„ chemiczny . . .	228	28,4	27	53	*23*	15,1	*53*
„ włókienniczy . .	696	122,1	41	529	*76*	110,2	*90*
„ papierniczy . .	100	10,8	17	22	*22*	3,2	*30*
„ skórzany	89	4,7	13	16	*18*	1,3	*28*
„ drzewny . . .	513	31,1	31	46	*9*	1,8	*6*
„ spożywczy . . .	554	40,1	46	128	*23*	14,3	*36*
„ odzieżowy . . .	111	9,4	14	16	*14*	2,8	*29*
„ budowlany . . .	200	10,7	18	56	*28*	4,3	*40*
„ poligraficzny .	193	8,1	17	94	*49*	4,6	*57*

a W stosunku do ogólnej liczby zakładów objętych badaniem. *b* W stosunku do ogólnej liczby robotników objętych badaniem.

TABL. 21. UMOWY ZBIOROWE W PRZEMYŚLE PRZETWÓRCZYM W POLSCE ZGŁOSZONE W INSPEKCJI PRACY W LATACH 1933 — 1935

Województwa Przemysły	Umowy ogółem			W tem poprzedzone przez strajk			Zawarte					
							ze związkami zawod. robotników			z delegacjami robotn. niezorganiz.		
	1933	1934	1935	1933	1934	1935	1933	1934	1935	1933	1934	1935
Ogółem	**286**	**202**	**216**	65	56	82	**234**	**171**	**200**	**52**	**31**	**16**
Woj. centralne .	127	51	50	33	18	18	105	45	47	22	6	3
„ wschodnie .	12	10	23	2	—	8	7	9	21	5	1	2
„ zachodnie .	74	55	43	4	8	10	64	46	39	10	9	4
„ południowe	73	86	100	26	30	46	58	71	93	15	15	7
Przem. mineralny .	60	30	28	9	8	9	40	22	24	20	8	4
„ metalowy .	29	14	28	6	2	11	24	14	28	5	—	—
„ chemiczny .	15	9	6	4	1	2	14	8	5	1	1	1
„ włókienniczy	38	8	4	15	1	3	37	7	4	1	1	—
„ papierniczy	14	3	2	3	1	—	10	3	2	4	—	—
„ skórzany .	14	10	18	4	3	11	9	10	18	5	—	—
„ drzewny . .	18	11	22	5	2	13	12	9	21	6	2	1
„ spożywczy .	40	44	38	5	8	7	36	34	34	4	10	4
„ odzieżowy .	10	13	8	3	6	8	8	11	8	2	2	—
„ budowlany .	36	50	59	10	22	17	32	44	53	4	6	6
„ poligraficzny	12	10	3	1	2	1	12	9	3	—	1	—

TABL. 22. ZAROBKI TYGODNIOWE I GODZINNE ROBOTNIKÓW W WIELKIM I ŚREDNIM PRZEMYŚLE PRZETWÓRCZYM W POLSCE W LATACH 1932–1935

Wyszczególnienie	Robotnicy objęci badaniem w tys.	Przeciętne zarobki w złotych					
		tygodniowe ogółu robotników	godzinne				
			ogółu robotników	mężczyzn	kobiet	młodocianych	
						chłopców	dziewcząt
1932 Maj	304,5	28,90	0,77	0,88	0,59	0,28	
Sierpień	317,3	29,60	0,72	0,81	0,56	0,27	0,31
1933 Luty	279,9	26,86	0,70	0,79	0,52	0,24	0,32
Maj	323,6	28,37	0,68	0,77	0,53	0,24	0,28
Sierpień	357,8	28,01	0,66	0,74	0,52	0,22	0,27
Listopad	402,5	26,43	0,64	0,72	0,50	0,22	0,26
1934 Luty	341,1	27,58	0,66	0,74	0,52	0,21	0,27
Maj	379,9	25,16	0,64	0,72	0,51	0,21	0,26
Sierpień	386,4	26,74	0,64	0,71	0,50	0,21	0,27
Listopad	430,9	26,15	0,63	0,70	0,48	0,21	0,25
1935 Sierpień	**424,2**	**26,96**	**0,63**	**0,70**	**0,50**	**0,21**	**0,25**
według wielkości zakładów							
Zakłady zatrudniające:							
do 49 robotników	54,1	23,38	0,54	0,59	0,39	0,16	0,18
50—199 robotników	127,0	25,35	0,59	0,67	0,43	0,19	0,24
200 i więcej robotn.	243,1	28,59	0,67	0,74	0,54	0,24	0,28
według przemysłów							
Mineralny	53,2	20,05	0,45	0,50	0,28	0,22	0,20
Metalowy	65,3	31,67	0,72	0,81	0,44	0,19	0,25
Chemiczny	32,4	35,70	0,77	0,88	0,47	0,26	0,29
Włókienniczy	134,6	26,99	0,66	0,77	0,56	0,36	0,37
Papierniczy	12,0	30,76	0,65	0,79	0,39	0,22	0,25
Skórzany	6,2	30,02	0,70	0,78	0,39	0,20	0,20
Drzewny	41,3	15,99	0,37	0,39	0,26	0,18	0,19
Spożywczy	43,7	27,66	0,66	0,68	0,65	0,21	0,16
Odzieżowy	10,4	21,81	0,52	0,73	0,40	0,24	0,19
Budowlany	16,1	30,61	0,70	0,71	0,31	0,20	—
Poligraficzny	9,0	40,86	0,92	1,26	0,43	0,19	0,18
według województw							
M. st. Warszawa	44,7	36,89	0,85	1,02	0,55	0,26	0,28
Warszawskie	28,3	28,82	0,66	0,74	0,42	0,26	0,22
Łódzkie	118,3	27,89	0,67	0,75	0,57	0,30	0,39
Kieleckie	51,2	22,10	0,52	0,56	0,44	0,18	0,24
Lubelskie	7,0	22,73	0,49	0,53	0,25	0,17	0,20
Białostockie	13,6	23,53	0,55	0,58	0,49	0,22	0,22
Wileńskie	3,0	24,73	0,58	0,63	0,42	0,25	0,15
Nowogródzkie	2,7	11,82	0,28	0,35	0,17	0,13	0,11
Poleskie	2,9	18,85	0,42	0,43	0,37	0,14	—
Wołyńskie	7,4	13,41	0,34	0,36	0,20	0,18	0,15
Poznańskie	33,7	24,39	0,57	0,64	0,43	0,18	0,19
Pomorskie	10,6	24,96	0,56	0,61	0,35	0,21	0,21
Śląskie	38,9	31,81	0,69	0,83	0,44	0,19	0,22
Krakowskie	33,8	26,38	0,62	0,68	0,46	0,17	0,19
Lwowskie	15,8	24,94	0,55	0,60	0,41	0,13	0,15
Stanisławowskie	9,9	14,67	0,34	0,35	0,25	0,15	0,17
Tarnopolskie	2,4	18,86	0,47	0,43	.	0,13	0,23

TABL. 23. ROBOTNICY[a] WEDŁUG WYSOKOŚCI ZAROBKU TYGODNIOWEGO W WIELKIM I ŚREDNIM PRZEMYŚLE PRZETWÓRCZYM W POLSCE W LATACH 1932—1935

Wyszczególnienie	Odsetek robotników, których zarobek tygodniowy wynosił złotych								
	poniżej 10	10—20	20—30	30—40	40—50	50—60	60—70	70—80	80 i więcej
1932 Maj	11,0	27,8	24,9	15,9	8,7	4,5	2,7	1,6	2,9
Sierpień	9,3	25,5	26,1	18,1	9,4	4,8	2,7	1,6	2,5
1933 Luty	12,1	30,3	25,0	14,3	8,3	4,2	2,3	1,3	2,2
Maj	10,6	26,9	26,9	16,5	8,6	4,3	2,4	1,4	2,4
Sierpień	11,1	26,8	27,0	16,6	8,4	4,3	2,4	1,3	2,1
Listopad	13,1	29,4	27,3	13,8	7,3	4,0	2,1	1,2	1,8
1934 Luty	11,3	26,6	27,7	16,5	8,3	4,2	2,2	1,3	1,9
Maj	14,2	32,7	25,2	13,0	6,6	3,6	2,0	1,1	1,6
Sierpień	12,2	29,3	26,3	15,4	7,8	3,7	2,2	1,2	1,9
Listopad	12,4	30,5	27,5	13,8	7,2	3,6	2,1	1,2	1,7
1935 Sierpień	**11,4**	**28,7**	**27,6**	**15,2**	**7,9**	**3,9**	**2,2**	**1,3**	**1,8**
	według płci								
Mężczyźni	9,0	23,2	25,5	18,4	10,6	5,5	3,2	1,9	2,7
Kobiety	13,0	40,0	33,4	9,5	2,9	0,9	0,2	0,1	0,0
	według wielkości zakładów								
Zakłady zatrudniające:									
do 49 robotników	17,4	33,9	23,3	12,6	6,4	2,7	1,5	0,9	1,3
50—199 robotników	15,1	30,2	25,4	14,3	7,1	3,2	1,9	1,1	1,7
200 i więcej robotn.	8,2	26,9	29,6	16,3	8,6	4,5	2,5	1,5	1,9
	według przemysłów								
Mineralny	21,4	38,5	21,7	10,7	4,3	2,2	0,7	0,3	0,2
Metalowy	11,5	22,9	21,3	16,8	10,7	6,5	3,9	2,5	3,9
Chemiczny	3,8	19,7	24,2	18,0	12,6	8,7	5,9	3,7	3,4
Włókienniczy	3,4	27,0	39,5	18,4	7,1	2,1	1,0	0,5	1,0
Papierniczy	12,8	24,4	18,8	15,6	13,4	7,9	3,9	1,5	1,7
Skórzany	7,5	25,5	24,5	20,4	10,6	4,3	2,9	2,3	2,0
Drzewny	31,1	42,7	18,3	5,5	1,6	0,5	0,2	0,0	0,1
Spożywczy	12,1	27,3	24,3	14,8	10,6	5,5	2,6	1,4	1,4
Odzieżowy	16,3	41,4	22,1	10,7	4,4	2,0	1,4	0,7	1,0
Budowlany	6,8	21,6	30,2	18,7	11,2	5,9	2,8	1,3	1,5
Poligraficzny	11,4	22,8	15,7	13,1	7,3	5,6	6,3	5,1	12,7
	według województw								
M. st. Warszawa	5,2	20,0	21,9	18,7	12,4	7,6	4,8	3,3	6,1
Warszawskie	9,9	30,6	23,5	15,5	9,0	4,4	2,4	1,5	3,2
Łódzkie	3,9	24,6	38,1	19,5	7,9	2,8	1,4	0,7	1,1
Kieleckie	14,6	36,6	28,2	11,4	5,2	2,1	1,0	0,4	0,5
Lubelskie	22,8	36,3	17,1	9,9	5,1	3,7	2,1	1,2	1,8
Białostockie	11,8	34,0	31,6	11,1	6,4	2,8	1,1	0,5	0,7
Wileńskie	21,2	27,7	25,2	11,6	5,2	2,6	1,9	3,0	1,6
Nowogródzkie	54,5	34,6	7,0	2,7	0,5	0,5	0,1	0,0	0,1
Poleskie	18,9	43,6	24,1	11,7	1,2	0,4	0,1	0,0	—
Wołyńskie	48,2	32,1	12,3	4,7	1,3	1,0	0,3	0,1	0,0
Poznańskie	13,0	31,9	27,6	14,2	8,1	2,7	1,3	0,6	0,6
Pomorskie	12,8	29,2	26,3	18,1	7,6	3,1	2,0	0,4	0,5
Śląskie	8,5	24,9	24,9	13,6	10,2	7,5	4,9	3,1	2,4
Krakowskie	12,6	32,0	22,1	14,4	8,9	4,9	2,4	1,2	1,5
Lwowskie	24,4	31,0	14,7	11,0	7,0	5,3	3,2	1,5	1,9
Stanisławowskie	39,9	42,1	11,6	4,3	1,2	0,4	0,2	0,1	0,2
Tarnopolskie	39,1	24,5	11,2	16,4	4,6	2,2	1,3	0,4	0,3

a Liczby robotników objętych badaniem ob. tabl. 22 str. 183.

TABL. 24. WYDAJNOŚĆ PRACY W KOPALNIACH WĘGLA KAMIENNEGO W POLSCE W LATACH 1913, 1923, 1925, 1927 i 1929—1935

Lata	Wydobycie węgla na 1 robotniko-dniówkę w *kg*		
	Cała załoga	Załoga na dole	Górnicy
1913	1 143	1 710	5 576
1923	577	912	4 106
1925	938	1 473	6 035
1927	1 191	1 814	7 414
1929	1 264	1 874	7 057
1930	1 253	1 888	6 929
1931	1 370	2 063	7 506
1932	1 410	2 182	8 053
1933	1 589	2 463	8 971
1934	1 704	2 612	9 343
1935	1 768	2 731	9 697

TABL. 25. WYDAJNOŚĆ PRACY W KOPALNIACH WĘGLA KAMIENNEGO W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W 1934 R.

Państwa Zagłębia	Wydobycie węgla na 1 robotniko-dniówkę w *kg*	
	Cała załoga	Załoga na dole
Polska	1 704	2 612
Górny Śląsk .	1 930	2 791
Dąbrowa . .	1 247	2 171
Kraków . . .	1 292	2 246
Anglja	1 165	.
Belgja	736	1 078
Czechosłowacja	1 204	.
Francja . . .	858	1 294
Holandja . . .	1 692	1 990
Niemcy: Ruhr .	1 677	2 162
Górny Śląsk	1 763	2 366
Dolny Śląsk	954	1 230

TABL. 26. PRZECIĘTNE ZAROBKI DZIENNE ROBOTNIKÓW W GÓRNICTWIE I HUTNICTWIE W POLSCE W LATACH 1928 — 1935

Gałęzie pracy Okręgi	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
	Przeciętnie rocznie w złotych za dniówkę							
Kopalnie węgla kamiennego	8,45	9,42	9,98	9,88	9,14	8,56	8,14	8,04
Zagłębie górnośląskie . .	8,83	9,87	10,47	10,41	9,77	9,26	8,84	8,71
„ dąbrowskie . .	7,81	8,59	9,02	8,86	8,03	7,49	6,95	6,94
„ krakowskie . . .	6,89	7,66	8,21	8,21	7,54	6,77	6,25	6,28
Kopalnie rudy żelaznej . .	5,10	5,46	5,58	5,56	4,88	4,12	3,86	3,44
Kopalnie rudy cynku i ołowiu	7,23	7,86	8,89	8,80	8,97	8,23	8,14	8,13
Huty żelaza	8,93	9,81	10,15	10,40	9,36	9,44	9,34	9,28
w tem: woj. kieleckie . .	6,89	7,41	7,34	7,36	6,96	6,80	6,53	6,62
„ śląskie . . .	10,62	11,40	11,68	12,00	11,20	11,04	10,98	10,92
Huty cynku	7,86	8,89	9,74	9,39	9,09	9,09	9,02	8,96

TABL. 27. PRZECIĘTNE ZAROBKI GODZINNE ROBOTNIKÓW W GÓRNICTWIE, HUTNICTWIE ORAZ W WIELKIM I ŚREDNIM PRZEMYŚLE PRZETWÓRCZYM W POLSCE W LATACH 1928 — 1935

Przemysły	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
	Przeciętnie rocznie w złotych za godzinę							
Ogółem	**0,94**	**1,02**	**1,01**	**0,95**	**0,87**	**0,80**	**0,75**	**0,73**
Wskaźnik (1928 r. = 100)	*100*	*109*	*107*	*101*	*93*	*85*	*80*	*77*
Kopalnie węgla i rud .	1,06	1,18	1,25	1,24	1,14	1,06	1,01	0,99
Hutnictwo	1,09	1,23	1,29	1,31	1,21	1,17	1,16	1,15
Przemysł mineralny .	0,70	0,75	0,73	0,60	0,56	0,48	0,45	0,45
„ metalowy .	0,97	1,03	1,01	0,96	0,92	0,81	0,75	0,73
„ chemiczny .	1,09	1,17	1,13	0,93	0,87	0,84	0,80	0,76
„ włókienniczy	0,83	0,87	0,81	0,75	0,70	0,66	0,66	0,65
„ papierniczy	0,92	1,00	0,96	0,79	0,74	0,71	0,68	0,66
„ skórzany .	1,15	1,17	1,13	0,93	0,87	0,80	0,78	0,74
„ drzewny . .	0,62	0,65	0,63	0,52	0,49	0,41	0,38	0,37
„ spożywczy	0,98	1,00	0,96	0,84	0,77	0,71	0,69	0,65
„ odzieżowy .	0,72	0,76	0,71	0,65	0,61	0,57	0,53	0,52
„ budowlany	1,13	1,29	1,25	1,19	0,97	0,82	0,76	0,76
„ poligraficzny	1,41	1,43	1,36	1,26	1,19	1,08	1,01	0,97

TABL. 28. WSKAŹNIKI SUM WYPŁACONYCH ROBOTNIKOM W GÓRNICTWIE, HUTNICTWIE ORAZ W WIELKIM I ŚREDNIM PRZEMYŚLE PRZETWÓRCZYM W POLSCE W LATACH 1930 — 1935

Rok 1928 = 100

Przemysły	Wskaźniki wartości nominalnej						Wskaźniki wartości realnej					
	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1930	1931	1932	1933	1934	1935
Ogółem	**89**	**69**	**49**	**44**	**47**	**49**	**94**	**81**	**63**	**62**	**71**	**76**
Kopalnie węgla i rud	111	103	70	53	51	48	117	119	89	75	77	74
Hutnictwo	99	75	43	48	52	55	105	87	55	67	78	86
Przemysł przetwórczy	81	60	45	41	45	48	86	70	57	58	68	75
w tem: metalowy .	80	57	42	38	42	49	84	66	54	53	64	76
włókienniczy	70	61	49	48	53	57	74	72	63	68	80	89

TABL. 29. WSKAŹNIKI I WAHANIA NOMINALNYCH PŁAC ROBOTNICZYCH W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1928 — 1935

Państwa	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
	Wskaźniki płac nominalnych Rok 1928 = 100							
Polska	100	109	107	101	93	85	80	77
Anglja	100	100	99	97	96	95	95	96
Belgja [a]	.	100	108	101	92	90	86	83
Czechosł.: Praga .	100	103	105	106	106	105	103	102
Danja	100	100	102	102	102	102	103	.
Estonja	100	103	104	102	96	94	93	96
Francja: Paryż . .	100	116	127	126	122	122	122	119
Holandja	100	104	106	104	97	93	91	.
Japonja	100	101	91	85	84	85	86	87
Łotwa	100	98	102	99	87	78	76	77
Niemcy	100	106	107	102	87	84	83	84
Stany Zjedn. Am.	100	102	102	98	86	85	101	104
Szwecja	100	102	106	106	104	100	100	.
Włochy	100	102	101	92	88	86	84	.
	Wahania płac nominalnych Przeciętna roczna mniejsza (—) lub większa (+) niż w poprzednim roku o %							
Polska	+ 10	+ 9	— 2	— 6	— 8	— 9	— 6	— 4
Anglja	— 1	— 0	— 0	— 2	— 2	— 1	+ 0	+ 1
Belgja	.	.	+ 8	— 6	— 9	— 2	— 4	— 4
Czechosł.: Praga .	+ 4	+ 3	+ 2	+ 1	—	— 1	— 2	— 1
Danja	— 1	—	+ 2	—	—	—	+ 1	.
Estonja	+ 7	+ 3	+ 1	— 2	— 6	— 2	— 1	+ 3
Francja: Paryż . .	+ 2	+ 16	+ 9	— 1	— 3	—	—	— 3
Holandja	—	+ 4	+ 2	— 2	— 7	— 4	— 2	.
Japonja	— 1	+ 1	— 1	— 7	— 1	+ 2	+ 0	+ 1
Łotwa	.	— 2	+ 4	— 3	— 12	— 10	— 2	+ 1
Niemcy	+ 9	+ 6	+ 2	— 5	— 15	— 3	— 0	+ 0
Stany Zjedn. Am.	—	+ 2	—	— 4	— 12	— 1	+ 19	+ 3
Szwecja	+ 1	+ 3	+ 4	—	— 2	— 4	— 1	.
Włochy	.	+ 2	— 1	— 9	— 4	— 2	— 2	.

a Rok 1929 = 100.

Uwaga. Wskaźniki i wahania obliczono na podstawie przeciętnych rocznych stawek płac lub zarobków godzinnych.

Źródło: *Revue Internationale du Travail*, Genewa 1936.

TABL. 30. SZACUNEK PODZIAŁU ROBOTNIKÓW WEDŁUG WYSOKOŚCI ZAROBKU TYGODNIOWEGO W POLSCE W 1933 R.

Gałęzie pracy	Liczba robotników w tys.	Przec. zarobek tygodn. w złotych	Odsetek robotników, których zarobek tygodniowy wynosił złotych								
			poniżej 10	10–20	20–30	30–40	40–50	50–60	60–70	70–80	80 i więcej
Ogółem	**1 217**	**24,3**	**22,7**	**29,7**	**20,0**	**11,6**	**6,7**	**3,8**	**2,2**	**1,3**	**2,0**
Górnictwo . . .	97	37,7	5,4	16,4	20,6	19,5	14,5	11,3	6,2	3,0	3,1
Hutnictwo . . .	33	46,2	4,3	13,3	17,6	17,5	14,2	9,6	7,1	6,1	10,3
Przemysł przetwór.:											
wielki i średni .	340	27,4	11,8	28,3	26,6	15,3	8,1	4,2	2,3	1,3	2,1
drobny	142	22,8	21,9	30,6	23,6	11,7	5,8	2,8	1,5	0,8	1,3
Rzemiosło . . .	179	18,4	32,9	35,2	16,9	7,5	3,6	1,7	0,9	0,5	0,8
Chałupnictwo . .	200	14,0	44,7	37,7	10,6	3,6	1,7	0,7	0,4	0,2	0,4
Handel, ubezpieczenia, transport	113	22,5	20,8	32,7	23,4	11,3	5,6	2,7	1,4	0,8	1,3
Inne[a]	61	40,9	3,9	13,2	20,1	19,8	14,4	8,7	6,3	5,2	8,4
Roboty publiczne	52	14,1	47,2	37,1	6,7	3,7	2,9	1,0	0,4	0,5	0,5

a Elektrownie, wodociągi, warsztaty kolejowe i wytwórnie wojskowe.

Źródło: T. Czajkowski: *Próba szacunkowego obliczenia skali zarobków robotniczych w Polsce*, Statystyka Pracy, Rocznik XIII, zesz. 4, 1934.

TABL. 31. PRACOWNICY UMYSŁOWI UBEZPIECZENI W Z.U.P.U. W POLSCE WEDŁUG WYSOKOŚCI ZAROBKU MIESIĘCZNEGO W LATACH 1928–1933

Stan w końcu roku

Lata Wiek Płeć	Liczba ubezpieczonych w tys.	Odsetek pracowników umysłowych, których zarobek miesięczny wynosił złotych						
		poniżej 120	120–180	180–260	260–360	360–480	480–640	640 i więcej
Ogółem . . 1928	225,1	10,5	16,8	22,6	17,7	11,9	8,8	11,7
1929	274,5	10,9	16,1	22,7	17,6	11,9	8,9	11,9
1930	247,2	10,2	13,8	20,1	18,0	12,9	10,1	14,9
1931	246,1	11,8	15,7	21,6	17,2	11,6	9,1	13,0
1932	239,5	14,3	18,3	22,3	16,1	10,7	8,2	10,1
1933	232,3	16,6	20,0	22,8	15,1	9,6	7,2	8,7
w wieku:[a]								
poniżej 25 lat	35,1	49,1	32,3	14,4	3,1	0,7	0,3	0,1
25—40 ,,	129,7	12,4	21,4	27,5	17,5	9,8	6,2	5,2
powyżej 40 ,,	65,2	7,3	10,3	17,9	16,9	14,0	13,2	20,4
Mężczyźni . . .	163,6	12,1	17,1	22,1	16,3	11,3	9,3	11,8
w wieku:[a]								
poniżej 25 lat	17,8	43,9	34,9	15,9	3,9	1,0	0,3	0,1
25—40 ,,	89,1	9,2	18,6	27,0	18,7	11,5	7,9	7,1
powyżej 40 ,,	55,0	6,4	8,6	16,2	16,5	14,4	14,5	23,4
Kobiety	68,7	27,4	26,9	24,4	12,3	5,5	2,3	1,2
w wieku:[a] . . .								
poniżej 25 lat	17,3	54,5	29,6	12,8	2,3	0,5	0,2	0,1
25—40 ,,	40,6	19,4	27,5	28,8	14,9	6,1	2,3	1,0
powyżej 40 ,,	10,2	12,9	19,8	26,8	18,9	11,6	6,2	3,8

a Pominięto pracowników o niepodanym wieku.

TABL. 32. UPOSAŻENIE MIESIĘCZNE FUNKCJONARJUSZÓW PAŃSTWOWYCH, WOJSKOWYCH ZAWODOWYCH ORAZ PRACOWNIKÓW PRZEDSIĘBIORSTW PAŃSTWOWYCH

A. Administracja ogólna i nauczycielstwo

Grupa uposażenia	Uposażenie zasadnicze w złotych	Liczba etatów ogółem	Liczba etatów w tem nauczycielstwo
I	3 000	1	—
II	2 000	13	—
III	1 500	36	—
IV	1 000	713	566
V	700	1 002	308
VI	450	5 228	2 614
VII	335	10 931	6 347
VIII	260	19 093	11 320
IX	210	39 974	28 794
X	160	43 102	25 393
XI	130	12 342	2 037
XII	100	4 816	2

B. Sędziowie i prokuratorzy

Grupa uposażenia	Uposażenie zasadnicze w złotych	Liczba etatów
I	1 100	153
II	800	481
III	575	1 346
IV	425	1 618

C. Policja państwowa

Stopnie	Uposażenie zasadnicze w złotych	Liczba etatów
Inspektor . . .	700	23
Nadkomisarz .	430	79
Komisarz . . .	335	232
Podkomisarz . .	270	230
Aspirant	240	160
Starszy przodown.	200	1 507
Przodownik . .	180	4 423
Starszy posterunk.	160	11 006
Posterunkowy .	150	11 006

D. Wojskowi zawodowi

Stopnie	Uposażenie zasadnicze dla samotnych (w złotych)	Uposażenie zasadnicze dla utrzymujących rodzinę (w złotych)
Generał dyw.	1 500	
Generał bryg.	1 000	
Pułkownik .	632	713
Major . . .	435	490
Kapitan . .	345	400
Porucznik . .	265	324
Podporucznik	206	266
Starszy sierż. .	194	264
Sierżant . .	171	241
Plutonowy .	151	201
Kapral . . .	137	167

E. Polskie Koleje Państwowe

Grupa uposażenia	Uposażenie zasadnicze w złotych	Liczba etatów
1	1 000	8
2	700	44
3	550	122
4	450	319
5	390	474
6	335	900
7	295	2 184
8	260	5 173
9	225	8 874
10	200	13 270
11	175	22 246
12	150	46 340
13	125	32 579
14	100	8 673

F. Polska Poczta, Telegraf i Telefon

Grupa uposażenia	Uposażenie zasadnicze w złotych	Liczba etatów
1	1 000	9
2	700	37
3	450	330
4	350	1 015
5	280	1 435
6	240	2 373
7	205	6 570
8	175	8 282
9	145	7 650
10	120	3 204
11	100	345

Uwaga. Liczby etatów podano na podstawie preliminarza budżetowego na rok 1936/37 (dla przedsiębiorstwa Polskie Koleje Państwowe — preliminarz na rok 1935/36), przyczem nie uwzględniono etatów, dla których w preliminarzu budżetowym nie oznaczono grupy uposażenia. Liczby etatów w tablicy A obejmują urzędników i niższych funkcjonarjuszów administracji ogólnej oraz nauczycieli i funkcjonarjuszów straży więziennej.

(dok. str. 189)

TABL. 32. UPOSAŻENIE MIESIĘCZNE FUNKCJONARJUSZÓW PAŃSTWOWYCH, WOJSKOWYCH ZAWODOWYCH ORAZ PRACOWNIKÓW PRZEDSIĘBIORSTW PAŃSTWOWYCH (dok.)

DODATKI FUNKCYJNE I SŁUŻBOWE

Do niektórych stanowisk w służbie państwowej przywiązane są dodatki funkcyjne lub służbowe, zależne od faktycznie pełnionych czynności, niezależne od grupy uposażenia (stopnia):

W administracji ogólnej dodatki funkcyjne mieszczą się w granicach od zł. 3 000 do zł. 50, np. minister zł. 2 000, wojewoda zł. 1 500, dyrektor departamentu zł. 600, naczelnik wydziału w ministerstwach zł. 300, naczelnik wydziału w urzędach wojewódzkich zł. 200, starosta zł. 100, naczelnik więzienia III klasy zł. 50.

W szkolnictwie — od zł. 500 do zł. 5, np. rektor uniwersytetu zł. 500, dziekan wydziału uniwersytetu zł. 250, wizytator szkół zł. 150, dyrektor szkoły średniej zł. 100 — 150, kierownik szkoły powszechnej zł. 5 — 50.

W sądownictwie—od zł. 2 000 do zł. 50, np. prezes Sądu Najwyższego zł. 800, prokurator sądu apelacyjnego zł. 600, prezes sądu okręgowego zł. 400, sędzia-kierownik sądu grodzkiego zł. 50 — 100.

W policji państwowej — od zł. 800 do zł. 40, np. nadinspektor zł. 450, komisarz w służbie śledczej zł. 210, w służbie zwykłej zł. 165, przodownik w służbie śledczej zł. 90, w służbie zwykłej zł. 60, posterunkowy w służbie śledczej zł. 60, w służbie zwykłej zł. 40. Oficerowie otrzymują ryczałt na uzupełnienie umundurowania i dodatki służbowe na stanowiskach kierowniczych.

W wojsku — od zł. 3 000 do zł. 75, np. inspektor armji zł. 1 200, dowódca dywizji zł. 700, dowódca pułku zł. 350, dowódca baonu piechoty w pułku zł. 155, dowódca kompanji w pułku zł. 105, dowódca plutonu w pułku zł. 75. Oprócz wymienionych dodatków istnieją innego rodzaju dodatki: jak np. aeronautyczny, na uzupełnienie wyekwipowania, przeciwgazowy, techniczny.

W przedsiębiorstwie „Polskie Koleje Państwowe" – od zł. 600 do zł. 25, np. dyrektor dyrekcji okręgowej zł. 600, naczelnik samodzielnego biura zł. 250, naczelnik wydziału w dyrekcji okręgowej zł. 200, naczelnik warsztatów głównych II kl. zł. 125, zawiadowca odcinka drogowego I kl. zł. 50, zawiadowca odcinka drogowego III kl. zł. 25.

W przedsiębiorstwie „Polska Poczta, Telegraf i Telefon" – od zł. 500 do zł. 30, np. dyrektor dyrekcji zł. 500, naczelnik wydziału, dyrektor urzędu zł. 200, naczelnik urzędu I klasy zł. 100, naczelnik urzędu IV i V klasy zł. 30.

DODATKI LOKALNE

Wszystkim funkcjonarjuszom państwowym przysługują dodatki lokalne w wysokości około 15% w Warszawie i około 10% (z wyjątkiem zawodowych wojskowych) na obszarze półwyspu Hel oraz w miastach: Gdyni, Katowicach, Chorzowie, Tarnowskich Górach, Mysłowicach, Cieszynie i Bielsku-Białej.

PODATEK SPECJALNY

Miesięczne uposażenie zasadnicze wraz dodatkiem funkcyjnym lub służbowym wypłacane było dla pracowników publiczno-prawnych bez żadnych potrąceń, dla pracowników prywatno-prawnych po potrąceniu podatku dochodowego oraz składek ubezpieczeń społecznych i Funduszu Pracy.

Od dnia 1.XII 1935 r. uposażenia zostały obciążone podatkiem specjalnym: 1) dla pracowników publiczno-prawnych uposażenia ponad 100 zł. do 150 zł. — 7%, do 200 zł. — 9%, do 250 zł. — 10%, do 500 zł. — 11%, do 1 000 zł. — 14%, do 2 000 zł. — 17% i ponad 2 000 zł.— 25%; 2) dla pracowników prywatno-prawnych uposażenia ponad 110 zł. do 165 zł. — 5½%, do 220 zł. — 7% do 560 zł. — 8%, do 2 350 zł. — 10% i ponad 2 350 zł. — 15%.

TABL. 33. BUDŻETY DOMOWE RODZIN ROBOTNICZYCH W WARSZAWIE W 1927 R.

Wyszczególnienie	Budżet typowy	Grupy według rocznej sumy wydatków na jednostkę konsumcyjną			
		do 599 zł.	600–899 zł.	900–1199 zł.	1200 zł. i więcej
Liczba zbadanych rodzin	×	9	16	7	8
Rozchody w złotych					
Suma roczna na rodzinę czteroosobową [a]	2 104	1 566	2 366	3 081	4 854
Przychody w odsetkach					
Przychody ogółem	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
Zarobki głowy rodziny	84,4	81,9	87,7	84,8	91,2
Zarobki członków rodziny	8,5	11,5	7,8	5,4	2,5
Pozostałe pozycje przychodów	7,1	6,6	4,5	9,8	6,3
Rozchody w odsetkach					
Rozchody ogółem	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
Żywność	63,8	68,6	64,6	60,3	50,1
Alkohol i tytoń	2,4	1,7	2,8	2,5	3,7
Komorne	6,4	7,8	5,6	4,6	5,6
Urządzenie mieszkania	1,9	1,1	2,0	2,5	4,4
Opał i światło	4,5	4,7	4,3	4,1	4,4
Higjena i zdrowie	1,5	1,2	1,3	1,8	2,4
Odzież, obuwie, bielizna	10,9	9,3	11,2	12,6	13,4
Kultura i oświata	3,6	1,7	3,5	5,8	7,2
Ubezpieczenia i podatki	3,0	2,6	3,1	2,2	5,7
Inne wydatki	1,3	0,8	1,4	1,6	3,0
Rozchód na majątek i długi	0,7	0,5	0,2	2,0	0,1
Przeciętne roczne spożycie niektórych artykułów na jednostkę konsumcyjną					
Chleb . . . kg	152,2	147,5	160,2	168,8	130,0
Bułki i ciasto . . . kg	11,3	7,8	11,6	19,4	29,3
Mąka . . . kg	20,9	18,8	25,4	22,5	26,6
Kasza i ryż . . . kg	8,0	6,3	10,8	6,8	11,8
Groch i fasola . . . kg	3,6	3,4	3,3	5,2	2,7
Kartofle . . . kg	190,6	181,5	201,4	219,0	176,0
Inne jarzyny . . . kg	51,3	42,6	49,2	71,4	106,3
Mleko . . . l	64,8	38,6	85,1	121,5	141,7
Masło . . . kg	2,0	1,4	2,2	3,2	5,1
Ser . . . kg	0,4	0,3	0,4	0,6	2,2
Śmietana . . . l	1,5	0,7	2,1	3,2	3,9
Jaja . . . szt.	38,9	14,9	50,9	74,4	182,0
Mięso, wędliny, ryby . . . kg	30,7	22,8	36,9	44,0	65,1
Tłuszcze (oprócz masła) . . . kg	9,5	7,7	10,0	14,2	15,6
Cukier i słodycze . . . kg	20,1	17,3	22,1	25,2	31,4
Owoce i przetwory owocowe . . . kg	4,0	2,1	5,1	7,6	12,7

a Głowa rodziny (1,00 jedn. konsumc.), żona głowy rodziny (0,85 jedn. konsumc.), dziecko w wieku 14–17 lat (0,80 jedn. konsumc.) oraz dziecko w wieku 3–7 lat (0,50 jedn. konsumc.) czyli razem cztery osoby = 3,15 jednostkom konsumcyjnym.

TABL. 34. BUDŻETY DOMOWE RODZIN ROBOTNIKÓW BEZROBOTNYCH W WARSZAWIE W 1932 R.

Wyszczególnienie	Wszystkie rodziny zbadane	Grupy według rocznej sumy wydatków na jednostkę konsumcyjną		
		do 263 zł.	264–359 zł.	360 zł. i więcej
Liczba zbadanych rodzin	80	34	24	22
Rozchody w złotych				
Suma roczna na rodzinę czteroosobową[a]	921	620	945	1 475
Przychody w odsetkach				
Przychody ogółem	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
Dochód z pracy i zajęć stałych	13,3	6,8	14,1	17,8
Dochód z pracy i zajęć ubocznych	23,3	22,9	23,5	23,9
Dochód za wykonanie usług osobistych	7,6	9,5	6,8	6,7
Świadczenia społeczne ustawowe	6,6	1,3	5,2	11,7
Świadczenia społeczne nieustawowe oraz pomoc społeczna	24,6	38,1	28,3	10,7
Inne przychody	24,6	21,4	22,1	29,2
Rozchody w odsetkach				
Rozchody ogółem	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
Żywność	75,0	82,6	76,0	67,6
Alkohol i tytoń	2,2	1,6	2,4	2,5
Komorne	2,7	0,6	1,3	5,7
Urządzenie mieszkania	0,2	0,2	0,1	0,3
Opał i światło	10,4	10,3	10,3	10,8
Higjena i zdrowie	2,3	1,4	2,3	3,1
Odzież, obuwie, bielizna	5,1	2,6	5,2	7,2
Kultura i oświata	0,9	0,4	1,0	1,2
Ubezpieczenia i podatki	0,1	0,0	0,1	0,2
Inne wydatki	1,1	0,3	1,3	1,4
Przeciętne roczne spożycie niektórych artykułów na jednostkę konsumcyjną				
Chleb *kg*	115,6	98,8	124,8	135,6
Bułki i ciasto *kg*	5,6	4,2	6,1	7,7
Mąka pszenna i żytnia *kg*	15,5	10,9	15,6	24,4
Inna mąka, kasza, ryż *kg*	12,4	11,2	14,3	14,2
Groch i fasola *kg*	9,5	8,8	10,3	9,5
Kartofle *kg*	243,8	205,3	264,2	291,2
Inne jarzyny *kg*	25,9	18,2	28,8	36,8
Mleko *l*	39,0	24,6	36,8	70,0
Masło *kg*	0,7	0,3	0,7	1,4
Ser *kg*	0,2	0,0	0,1	0,6
Śmietana *l*	1,4	1,2	1,4	1,8
Jaja szt.	20,0	8,9	20,0	44,4
Mięso, wędliny, ryby *kg*	26,6	19,1	27,1	40,9
Tłuszcze (oprócz masła) *kg*	8,3	6,0	9,0	11,9
Cukier i słodycze *kg*	13,0	9,5	12,6	20,3
Owoce i przetwory owocowe *kg*	0,1	0,0	0,3	1,0

a Ob. uwagę *a* na str. 190.
Źródło: A. Minkowska: *Rodzina bezrobotna*, Warszawa 1935.

TABL. 35. BUDŻETY DOMOWE RODZIN PRACOWNIKÓW UMYSŁOWYCH W WARSZAWIE W 1932 R.

Wyszczególnienie	Budżet typowy	Grupy według rocznej[a] sumy wydatków na jednostkę konsumcyjną			
		do 1 439 zł.	1 440–1 799 zł.	1 800–2 999 zł.	3 000 i więcej
Liczba zbadanych rodzin	×	8	11	33	19
Rozchody w złotych					
Suma roczna na rodzinę czteroosobową[b]	6 173	4 086	5 677	7 507	13 020
Przychody w odsetkach					
Przychody ogółem	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
Zarobki głowy rodziny	79,1	80,6	79,1	82,4	74,0
Zarobki członków rodziny	9,2	6,5	7,5	8,1	14,3
Pozostałe pozycje przychodów	11,7	12,9	13,4	9,5	11,7
Rozchody w odsetkach					
Rozchody ogółem	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
Żywność	30,4	36,5	31,0	31,4	21,6
Alkohol i tytoń	2,3	3,0	2,4	2,2	1,6
Komorne	13,0	11,5	16,2	12,8	13,7
Urządzenie mieszkania	4,0	2,9	1,6	3,6	6,8
Opał i światło	5,1	6,0	5,5	4,8	3,8
Higjena i zdrowie	3,3	3,2	2,4	3,7	3,4
Odzież, obuwie, bielizna	12,1	11,3	13,2	12,8	12,1
Kultura i oświata	5,5	3,6	5,6	5,8	7,8
Ubezpieczenia i podatki	8,6	7,2	6,9	8,9	10,5
Inne wydatki	10,3	7,8	8,6	10,4	14,1
Rozchód na majątek i długi	5,4	7,0	6,6	3,6	4,6
Przeciętne roczne spożycie niektórych artykułów na jednostkę konsumcyjną					
Chleb . . . *kg*	97,3	106,4	89,8	88,7	82,2
Bułki i ciasto . . . *kg*	28,6	22,9	28,3	33,7	43,4
Mąka . . . *kg*	25,6	26,2	29,8	24,1	21,1
Kasza i ryż . . . *kg*	12,6	13,1	9,8	12,6	13,0
Groch i fasola . . . *kg*	3,1	3,8	1,3	2,8	1,9
Kartofle . . . *kg*	202,3	246,0	173,4	147,4	142,7
Inne jarzyny . . . *kg*	55,8	47,3	50,8	67,2	77,4
Mleko . . . *l*	139,6	123,6	166,6	143,6	171,5
Masło . . . *kg*	13,2	10,6	9,2	16,1	22,7
Ser . . . *kg*	3,7	3,1	2,8	4,7	5,9
Śmietana . . . *l*	6,1	4,1	5,4	8,9	10,0
Jaja . . . szt.	242,7	196,0	268,8	308,0	294,9
Mięso, wędliny, ryby . . . *kg*	67,0	49,4	70,8	88,8	100,0
Tłuszcze (oprócz masła) . . . *kg*	11,4	11,6	13,0	10,9	8,8
Cukier i słodycze . . . *kg*	31,7	30,4	26,5	37,4	33,2
Owoce i przetwory owocowe . . . *kg*	18,9	9,3	10,1	30,5	48,1

a Roczne sumy wydatków oszacowano na podstawie danych z maja 1932 r.
b Ob. uwagę *a* na str. 190.

TABL. 36. BUDŻETY DOMOWE RODZIN NAUCZYCIELI SZKÓŁ POWSZECHNYCH W POLSCE W 1934 R.

Wyszczególnienie	Miasto	Wieś		
	Wszystkie rodziny zbadane	Wszystkie rodziny zbadane	Grupy według rocznej sumy wydatków na jednostkę konsumcyjną: do 1 199 zł.	Grupy według rocznej sumy wydatków na jednostkę konsumcyjną: 1 200 zł. i więcej
Liczba zbadanych rodzin	19	61	29	32
Rozchody w złotych				
Suma roczna na rodzinę czteroosobową[a]	4 228	4 143	3 268	5 112
Przychody w odsetkach				
Przychody ogółem	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
Zarobki głowy rodziny	74,8	70,8	82,5	62,3
Zarobki członków rodziny	5,8	14,7	2,8	22,7
Pozostałe pozycje przychodów	19,4	14,5	14,7	15,0
Rozchody w odsetkach				
Rozchody ogółem	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
Żywność	29,5	27,0	30,6	24,4
Alkohol i tytoń	1,5	2,7	3,4	2,2
Komorne	12,7	7,4	7,7	7,1
Urządzenie mieszkania	5,0	4,7	3,8	5,3
Opał i światło	4,9	4,7	4,8	4,6
Higjena i zdrowie	4,8	4,9	4,4	5,3
Odzież, obuwie, bielizna	16,2	16,2	16,0	16,3
Kultura i oświata	8,8	11,8	9,1	13,4
Ubezpieczenia i podatki	1,0	0,6	0,6	0,6
Inne wydatki	12,7	16,1	12,0	18,8
w tem usługi osobiste	5,3	7,0	4,7	8,6
Rozchód na majątek i długi	2,9	3,9	7,6	2,0
Przeciętne roczne spożycie niektórych artykułów na jednostkę konsumcyjną				
Chleb . . . *kg*	103,4	65,3	66,0	64,6
Bułki i ciasto . . . *kg*	21,9	11,2	8,5	14,0
Mąka . . . *kg*	30,3	65,8	69,2	62,3
Kasza i ryż . . . *kg*	7,5	11,3	9,4	13,4
Groch i fasola . . . *kg*	2,7	3,2	2,9	3,6
Kartofle . . . *kg*	128,8	174,0	174,9	173,0
Inne jarzyny . . . *kg*	67,6	71,3	69,0	73,8
Mleko . . . *l*	192,2	234,6	233,9	235,5
Masło . . . *kg*	15,5	11,5	9,5	13,7
Ser . . . *kg*	5,9	5,3	4,8	5,9
Śmietana . . . *l*	7,6	5,7	4,5	7,0
Jaja . . . szt.	312,1	356,9	326,8	389,0
Mięso, wędliny, ryby . . . *kg*	61,9	66,5	61,2	72,2
Tłuszcze (oprócz masła) . . . *kg*	10,8	14,4	14,2	14,7
Cukier i słodycze . . . *kg*	35,8	36,5	33,5	39,8
Owoce i przetwory owocowe . . . *kg*	43,4	36,2	30,0	42,9

a Ob. uwagę *a* na str. 190.

TABL. 37. WARTOŚĆ ODŻYWCZA I CIEPLNA DZIENNYCH NORM SPOŻYCIA NA JEDNOSTKĘ KONSUMCYJNĄ W POLSCE

Grupy według rocznej sumy wydatków na jednostkę konsumcyjną	Wartość odżywcza w gramach			Wartość cieplna w kalorjach		
	Białko	Tłuszcze	Węglowodany	Ogółem	z artykułów roślinnych	z artykułów zwierzęcych
Rodziny robotnicze (1927 r.)						
Budżet typowy . . .	53	42	430	2 379	1 898	481
do 599 zł. .	45	31	396	2 099	1 760	339
600 — 899 ,, . .	61	47	468	2 607	2 051	556
900 — 1 199 ,, . .	70	68	503	2 992	2 201	791
1 200 i więcej ,, . .	81	86	486	3 146	2 127	1 019
Rodziny robotników bezrobotnych (1932 r.)						
Rodziny zbadane . .	48	33	384	2 078	1 711	367
do 263 zł. . .	37	23	315	1 660	1 407	253
264 — 359 ,, . .	50	34	409	2 209	1 832	377
360 i więcej ,, . .	68	49	482	2 701	2 138	563
Rodziny pracowników umysłowych (1932 r.)						
Budżet typowy . . .	76	90	380	2 714	1 627	1 087
do 1 439 zł. .	65	78	359	2 468	1 549	919
1 440—1 799 ,, .	77	87	339	2 520	1 425	1 095
1 800—2 999 ,, .	90	105	426	3 094	1 816	1 278
3 000 i więcej ,, .	99	119	434	3 297	1 843	1 454
Rodziny nauczycieli szkół powszechnych w miastach (1934 r.)						
Rodziny zbadane . .	93	115	447	3 284	1 874	1 410
Rodziny nauczycieli szkół powszechnych na wsi (1934 r.)						
Rodziny zbadane . .	94	112	478	3 393	2 016	1 377
do 1 199 zł. .	90	102	469	3 243	1 973	1 270
1 200 i więcej ,, .	98	123	488	3 554	2 063	1 491

TABL. 38. STRUKTURA BUDŻETÓW RODZIN ROBOTNICZYCH I URZĘDNICZYCH W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH

Państwa	Lata	Rozchody					
		Ogółem	Żywność i używki	Komorne	Opał i oświetlenie	Odzież, obuwie, bielizna i t. d.	Inne
		w odsetkach ogółu rozchodów					
Rodziny robotnicze							
Polska[a]	1927	100,0	66,2	6,4	4,5	10,9	12,0
Czechosłowacja	1927	100,0	56,3	3,8	4,7	13,2	22,0
Danja	1927	100,0	40,4	10,3	6,2	12,0	31,1
Holandja . . .	1923/24	100,0	42,2	12,9	6,2	9,1	29,6
Niemcy	1927/28	100,0	45,3	10,0	3,6	12,7	28,4
Norwegja . . .	1927/28	100,0	44,2	10,9	4,4	14,2	26,3
Z.S.R.R. . . .	1928	100,0	49,2	7,2	5,1	19,5	19,0
Rodziny urzędnicze							
Polska[a]	1932	100,0	32,7	13,0	5,1	12,1	37,1
Czechosłowacja	1927	100,0	39,2	5,7	4,7	14,1	36,3
Danja	1922	100,0	26,0	10,2	5,1	10,5	48,2
Holandja . . .	1923/24	100,0	37,9	11,1	5,1	10,7	35,2
Niemcy	1927/28	100,0	33,2	12,0	3,7	13,9	37,2
Norwegja . . .	1927/28	100,0	42,4	11,7	4,5	16,3	25,1

a Budżet typowy w Warszawie.

TABL. 39. STRAJKI W POLSCE W LATACH 1923 — 1935

Lata	Liczba strajków	Liczba zakładów objętych przez strajki	Strajkujący	Stracone robotniko-dni[a]	Strajki o wiadomym wyniku: wygrane[b] — liczba strajków	wygrane[b] — strajkujący w tys.	przegrane — liczba strajków	przegrane — strajkujący w tys.
			w tysiącach					
1923	1 263	7 451	849	6 379	952	537	267	288
1924	915	5 400	564	6 545	586	210	295	338
1925	532	1 910	149	1 285	352	84	166	51
1926	590	2 827	145	1 423	397	84	179	50
1927	616	3 838	235	2 464	457	196	146	29
1928	769	5 230	354	2 781	571	279	178	37
1929	494	4 036	217	1 085	352	63	132	32
1930	312	1 185	48	273	207	26	96	18
1931	357	1 154	107	601	252	82	95	24
1932	504	6 219	314	2 101	349	108	134	80
1933	631	7 282	343	3 829	468	198	102	25
1934	946	9 416	369	2 356	672	119	173	30
1935	1 165	10 551	446	1 923	873	144	188	17

a Obliczone nowym sposobem (ob. Statystyka Pracy 1935, str. 211).
b Całkowicie lub częściowo.

TABL. 40. STRAJKUJĄCY W WAŻNIEJSZYCH GAŁĘZIACH PRACY W POLSCE W LATACH 1923 — 1935

Gałęzie pracy	1923	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
	w tysiącach												
Rolnictwo . . .	5	9	18	1	1	2	1	2	2	27	2	3	4
Górnictwo . .	120	135	23	20	13	45	20	12	29	80	71	10	71
Przemysł:													
mineralny . .	17	11	9	14	15	13	12	8	6	6	11	17	24
hutniczy i metal.	43	18	53	20	31	31	17	4	9	27	16	20	11
chemiczny . .	8	8	1	4	4	3	2	0	10	1	8	6	7
włókienniczy .	300	155	23	46	116	203	16	6	23	44	130	63	125
drzewny . . .	28	17	8	10	10	14	7	4	3	5	8	6	20
spożywczy . .	9	7	2	3	2	4	2	2	6	3	1	5	7
odzieżowy . .	15	8	0	7	7	11	9	2	4	11	20	24	31
budowlany .	12	10	7	4	27	15	2	2	3	3	20	27	27
Strajki powszech.	218	163	—	2	—	4	116	3	—	88	41	179	109

TABL. 41. LOKAUTY W POLSCE W LATACH 1923 — 1935

Lata	Liczba lokautów	Liczba zakładów objętych przez lokauty	Zlokautowani	Stracone robotniko-dni[a]	Lata	Liczba lokautów	Liczba zakładów objętych przez lokauty	Zlokautowani	Stracone robotniko-dni[a]
			w tysiącach					w tysiącach	
					1929	5	29	3,2	79,3
1923	2	.	0,4	2,8	1930	7	39	2,7	58,2
1924	14	.	17,6	592,5	1931	4	34	2,1	44,8
1925	6	.	1,0	37,6	1932	8	9	1,2	41,1
1926	—	—	—	—	1933	7	13	2,5	29,9
1927	2	6	0,9	27,9	1934	3	44	2,4	46,4
1928	—	—	—	—	1935	6	6	1,0	76,9

a Obliczone nowym sposobem (ob. Statystyka Pracy 1935, str. 211).

TABL. 42. ZATARGI PRACY W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1928, 1931 — 1935

Państwa	Strajkujący i zlokautowani						Stracone robotniko-dni					
	1928	1931	1932	1933	1934	1935	1928	1931	1932	1933	1934	1935
	w tysiącach											
Polska . . .	354	109	315	346	373	446	2 781	646	2 143	3 859	2 414	2 000
Anglja . . .	124	490	379	136	134	271	1 388	6 983	6 488	1 072	959	1 924
Austrja . . .	38	10	7	6	.	.	658	133	190	79	.	.
Belgja . . .	75	23	163	39	37	80	2 254	399	581	664	2 441	621
Czechosłow. .	99	46	99	36	37	32	1 728	499	1 256	289	240	395
Estonja . . .	1	1	1	0	1	.	49	20	2	0	2	.
Finlandja . .	27	0	0	1	6	.	502	0	2	10	90	.
Francja . . .	204	36	54	85	61	427	6 377	.	.	.	.	.
Holandja . .	17	28	32	15	6	8	638	856	1 773	534	114	289
Kanada . .	17	11	23	26	46	33	224	204	255	318	575	289
Niemcy . . .	780	178	128	.	.	.	20 288	2 002	1 112	.	.	.
Norwegja . .	8	60	6	6	6	.	364	7 586	394	364	335	.
Rumunja . .	11	14	19	12	11	.	110	185	104	57	156	.
St. Zj. Am. .	357	279	243	812	1467	1118	31 557	6 386	6 463	14819	19592	15539
Szwajcarja . .	5	5	5	3	3	1	98	74	159	69	33	15
Szwecja . .	71	41	50	32	14	.	4 835	2 627	3 095	3 434	760	.
Węgry . . .	10	11	5	10	13	.	131	190	33	125	92	.

TABL. 43. ZWIĄZKI ZAWODOWE W POLSCE W LATACH 1932—1934

Lata Centrale związkowe Grupy związków	Liczba		Członkowie		Dochody	Wydatki	Nakłady roczne czasopism związk. w tys. egzemplarzy
	związków	oddziałów	zarejestrowani	płacący składki			
			w tysiącach		w tys. złotych		
Ogółem 1932	287	7 777	913	658	17 129	17 067	14 110
1933	277	9 281	897	660	15 289	15 109	12 286
1934	279	7 724	945	706	18 242	15 800	12 388
w tem:							
Zw. Zw. Zawodowych	30	1 251	169	159	1 455	1 349	1 776
Związek Stow. Zawod.	24	1 035	215	133	3 933	2 885	2 132
Zjedn. Zawod. Polskie	14	1 637	157	131	4 444	3 874	2 376
Centr. Zjedn. Klasow. Związków Zawod. .	21	180	32	23	191	171	1 090
Chrześc. Zjedn. Zawod.	3	239	59	17	99	89	124
Zj. Zaw. „Praca Polska"	14	70	8	4	17	17	—
Zjedn. Zawod. „Praca"	3	22	36	3	27	46	—
Związki zawod. robotn. niemieckich w Polsce	4	81	14	14	294	337	120
Unja Zw. Zaw. Pracow. Umysłowych . . .	30	798	52	46	1 382	1 093	463
Związki robotnicze . .	146	3 704	589	377	4 702	3 749	4 021
Związki prac. umysł. prywatnych	91	901	74	56	1 625	1 316	613
Związki prac. państw. i samorządowych . .	42	3 119	282	273	11 915	10 735	7 754

Źródło: Za lata 1932 i 1933 — *Roczniki Pracowniczych Związków Zawodowych w Polsce*, za rok 1934—dane tymczasowe Min. Opieki Społecznej.

TABL. 44. ROBOTNICY I PRACOWNICY UMYSŁOWI ZORGANIZOWANI W ZWIĄZKACH ZAWODOWYCH W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W 1933 R.

Stan w dn. 31.XII

Państwa	Robotnicy i pracownicy w tys.	Państwa	Robotnicy i pracownicy w tys.	Państwa	Robotnicy i pracownicy w tys.
Z.S.R.R.	17 701	Holandja	766	Węgry	154
Włochy	4 475	Szwecja	680	Indje Bryt.[b]	78
Anglja	4 383	Danja	404	Grecja	67
St. Zj. Am.	2 608	Japonja	382	Jugosławja	56
Meksyk	2 600	Szwajcarja	357	N. Zelandja	45
Czechosłow.	1 915	Argentyna	250	Rumunja	41
Francja	1 367	Kanada	234	Łotwa[b]	34
Hiszpanja[a]	1 042	Austrja	225	Zw. Płd.-Afr.	24
Belgja	976	Irlandja W.P.	177	Finlandja	23
Polska	897	Norwegja	158	Luksemburg	19

a Stan w dn. 30.VI 1932. *b* Stan w dn. 31.XII 1932.

Źródło: *L'Année Sociale*, Genewa 1935.

TABL. 45. INSPEKCJA PRACY W POLSCE W LATACH 1928—1934

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
Zakłady i robotnicy w ewidencji inspekcji pracy							
Zakłady pracy	48 056	52 073	52 992	51 812	52 548	54 460	54 150
w tem w rolnictwie	19 646	19 841	20 434	20 232	20 485	20 370	20 284
Robotnicy w tys.	1 319,9	1 563,9	1 425,9	1 290,5	1 222,6	1 248,9	1 304,4
w tem w rolnictwie	416,8	453,6	445,4	438,1	435,8	431,9	428,3
Stan osobowy inspekcji pracy							
Inspektorzy okręgowi	12	12	12	12	12	12	12
Inspektorzy obwodowi	56	68	66	62	62	58	57
Podinspektorzy:							
do spraw ogólnych	28	31	30	27	28	25	27
do spraw kobiet i młodocianych	8	9	8	7	7	6	6
Lekarze inspekcyjni	2	2	2	2	1	1	1
Czynności inspekcji pracy							
Wizytacje i komisje	14 951	17 262	19 601	19 509	21 892	22 177	21 950
Wizytowane zakłady	11 259	13 058	14 752	13 630	15 369	15 863	15 813
w tem w rolnictwie	175	166	105	63	76	84	52
Robotnicy w wizytowanych zakładach w tys.	641,0	803,7	739,7	634,8	599,6	653,9	698,8
w tem w rolnictwie	9,2	7,1	6,5	4,2	3,9	5,6	2,8
Stwierdzone:							
wykroczenia przeciw przepisom ochronnym	40 876	45 367	53 182	38 911	51 406	65 519	74 829
nieszczęśliwe wypadki przy pracy	36 762	47 697	40 387	33 623	24 274	26 083	45 661
Interwencje w sprawie:							
zatargów poszczególnych robotników	31 440	25 334	23 390	24 512	22 143	19 890	21 319
zatargów zbiorowych	2 763	2 287	1 760	1 893	2 331	2 334	2 905
umów zbiorowych	565	336	160	189	197	240	341
Sprawy w komisjach rozjemczych	5 431	4 252	4 367	6 222	8 270	8 251	9 657
Zlecenia z zakresu ochrony pracy i inne	79 918	84 844	107 237	77 037	90 822	97 385	100 260

TABL. 46. DOCHODY I WYDATKI FUNDUSZU PRACY W LATACH 1934/35 i 1935/36

Wyszczególnienie	1934–1935	1935–1936[a]	Wyszczególnienie	1934–1935	1935–1936[a]
	w miljon zł.			w miljon zł.	
Dochody ogółem . . .	**112,0**	**152,4**	**Wydatki ogółem** . .	**108,7**	**151,9**
Obciążenie dochodów prywatnych	58,6	67,4	Roboty publiczne . .	81,6	94,6
w tem pracowników i warsztatów pracy	57,6	66,4			
Obciążenie spożycia .	10,2	10,9	Pomoc bezrobotnym w tworzeniu samodzielnych warsztatów pracy i społeczno-wychowawcza .	3,3	2,0
w tem: widowisk .	3,2	3,4			
mieszkań .	2,3	2,6			
cukru . . .	1,5	1,6			
żarówek . .	1,4	1,4			
Dotacje Skarbu Państwa	30,0	31,9	Pomoc doraźna[b] . .	19,7	19,6
w tem: Fundusz Inwestycyjny	20,0	20,3	Zabezpieczenie na wypadek bezrobocia robotników	—	26,5
Pożyczka Inwestycyjna	—	10,9			
Zabezpieczenie na wypadek bezrobocia robotników	—	28,3	Administracja (łącznie z administracją biur pośrednictwa pracy)	0,4	6,7
Zaległe podatki uiszczone w naturze	2,9	3,1	Koszty poboru opłat .	1,5	1,7
Różne	10,3	10,8	Różne	2,2	0,8

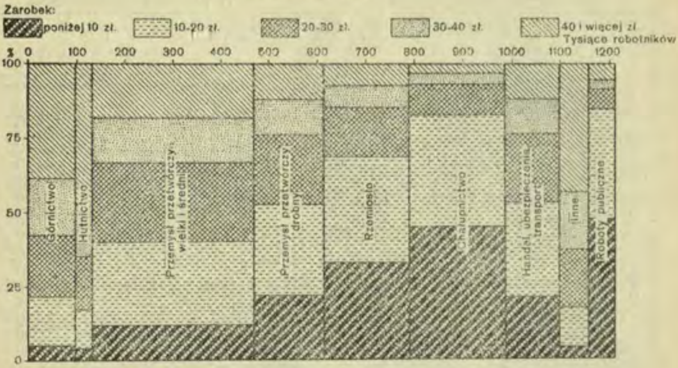
a Dane tymczasowe; *b* Ob. dział XV, tabl. 11, str. 205.

TABL. 47. PODZIAŁ WYDATKÓW FUNDUSZU PRACY NA ROBOTY PUBLICZNE W LATACH 1934/35 i 1935/36

Województwa Rodzaje robót	1934/35	1935/36[a]	1934/35	1935/36[a]
	w tysiącach zł.		%	
Ogółem	**81 638**	**94 624**[b]	***100,0***	***100,0***[b]
Woj. centralne	43 529	44 404	*53,3*	*46,9*
w tem m. st. Warszawa	6 944	7 499	*8,5*	*7,9*
„ wschodnie	6 841	6 198	*8,4*	*6,6*
„ zachodnie	16 939	19 802	*20,8*	*20,9*
„ południowe	14 329	13 856	*17,5*	*14,6*
Studja i projekty techniczne	1 240	1 223	*1,5*	*1,3*
Komunikacja	35 571	33 701	*43,5*	*35,6*
koleje	4 554	1 330	*5,5*	*1,4*
drogi wodne	5 804	5 524	*7,1*	*5,8*
drogi bite i mosty	25 213	26 847	*30,9*	*28,4*
Meljoracje	8 470	9 094	*10,4*	*9,6*
Urządzenia miejskie	25 701	28 635	*31,5*	*30,3*
w tem: kanalizacja i wodociągi . . .	9 793	17 081	*12,0*	*18,1*
gazyfikacja i elektryfikacja . .	4 244	613	*5,2*	*0,6*
nawierzchnie ulic	6 359	9 275	*7,8*	*9,8*
Budowle publiczne	6 285	2 592	*7,7*	*2,7*
w tem szkoły	3 243	171	*4,0*	*0,2*
Budownictwo mieszkaniowe	3 697	5 920	*4,6*	*6,3*
Inne	674	1 034	*0,8*	*1,1*

a Dane tymczasowe. *b* W podziale według województw nie wykazano sumy 10 364 zł. (11,0%), a w podziale według rodzajów robót—12 425 zł. (13,1%).

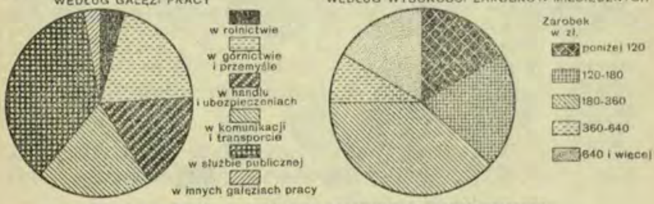
ROBOTNICY ZATRUDNIENI WEDŁUG WYSOKOŚCI ZAROBKU TYGODNIOWEGO W POLSCE W 1933 R.

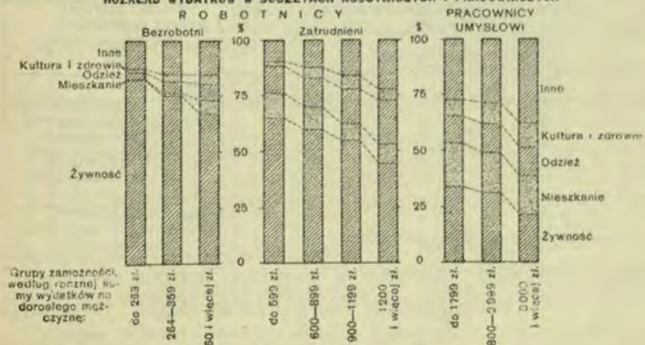
PRACOWNICY UMYSŁOWI

PODZIAŁ ZATRUDNIONYCH W 1931 ROKU WEDŁUG GAŁĘZI PRACY

PODZIAŁ ZATRUDNIONYCH W 1933 ROKU WEDŁUG WYSOKOŚCI ZAROBKÓW MIESIĘCZNYCH

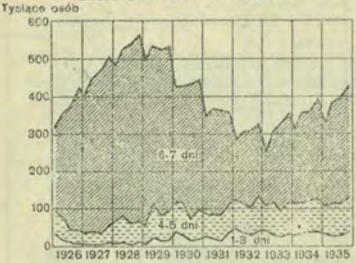

ROZKŁAD WYDATKÓW W BUDŻETACH ROBOTNICZYCH I PRACOWNICZYCH

ROBOTNICY W WIELKIM I ŚREDNIM PRZEMYŚLE W POLSCE

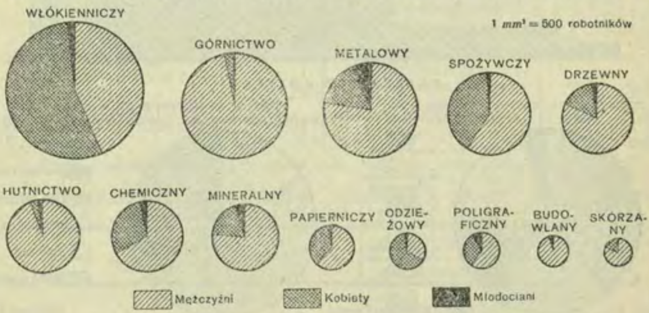
ZATRUDNIENI W PRZEMYŚLE PRZETWÓRCZYM WEDŁUG DNI PRACY W TYGODNIU

ZATRUDNIENI W PRZEMYŚLE PRZETWÓRCZYM W STYCZNIU 1934 R. WEDŁUG WIEKU

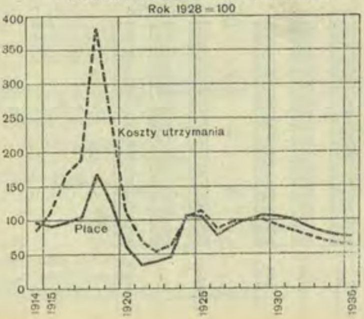

MĘŻCZYŹNI, KOBIETY I MŁODOCIANI W WIELKIM I ŚREDNIM PRZEMYŚLE W POLSCE STYCZEŃ 1936 R.

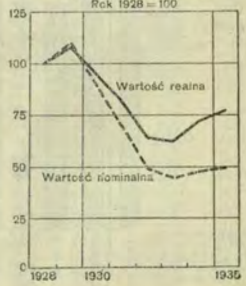
WSKAŹNIKI KOSZTÓW UTRZYMANIA I STAWEK PŁAC ROBOTNICZYCH W ZŁOCIE

Rok 1928 = 100

WSKAŹNIKI NOMINALNEJ I REALNEJ WARTOŚCI WYPŁAT ROBOTNICZYCH

Rok 1928 = 100

DZIAŁ XV. OPIEKA SPOŁECZNA

TABL. 1. WYDATKI Z BUDŻETU MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ NA OPIEKĘ SPOŁECZNĄ W POLSCE W LATACH 1928/29—1936/37

Rodzaje wydatków	1928–1929	1929–1930	1930–1931	1931–1932	1932–1933	1933–1934	1934–1935	1935–1936	1936[a]–1937
	w tysiącach złotych								
Ogółem [b]	**26 132**	**36 298**	**56 474**	**49 481**	**53 587**	**57991**	**32730**	**27027**	**14519**
Opieka nad:									
dziećmi i młodzieżą .	7 096	9 405	8 739	6 282	5 246	4 869	4 933	5 750	4 850
niezdolnymi do pracy	1 488	1 663	1 362	985	752	625	596	564	565
inwalidami wojennymi	3 195	4 775	5 119	3 778	3 609	3 022	3 893	4 250	4 608
ofiarami wojny i wypadków politycznych	1 729	1 887	1 486	844	643	545	472	400	400
weteranami powstań narodowych . . .	122	128	125	112	82	74	60	144[c]	183[c]
poszkodow. przez wypadki żywiołowe	3 760	4 305	1 567	1 085	686	644	929	398	369
ruchem migracyjnym	2 070	3 206	3 688	2 592	1 249	868	614	616	779
rodzinami bezrobotn.	6 263	10 048	33 648	33 409	40 986	46978	20998	14640	2 500
w kraju	6 263	10 048	33 645	33 357	40 872	46832	20686	14284	2 000
zagranicą . . .	—	—	3	52	114	146	312	356	500
Różne [d]	409	881	740	394	334	366	235	265	265

a Budżet. *b* Bez wydatków na opiekę i leczenie umysłowo chorych, które były uwzględnione w odpowiedniej tablicy Małego Rocznika Statystycznego 1934. *c* Łącznie z opieką nad osobami zasłużonemi w walce o niepodległość. *d* Walka z nierządem, żebractwem, włóczęgostwem oraz opieka nad b. więźniami i ich rodzinami, popieranie samopomocy społecznej i t. p.

Uwaga. Wydatki Funduszu Pracy na opiekę społeczną ob. dział XIV, tabl. 46, str. 198.

TABL. 2. WYDATKI SKARBU ŚLĄSKIEGO I ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORJALNEGO NA OPIEKĘ SPOŁECZNĄ W POLSCE W LATACH 1928/29—1935/36

Wyszczególnienie	1928–1929	1929–1930	1930–1931	1931–1932	1932–1933	1933–1934	1934–1935	1935–1936[a]
	w miljonach złotych							
Skarb Śląski[b]	12,0	16,8	14,9	15,0	11,5	7,9	9,7	9,6
Związki samorządu terytorjalnego [c] . . .	61,7	70,4	74,8	73,9	73,6	69,3[d]	56,8[d]	48,9
Gminy wiejskie . .	5,5	7,4	8,3	10,5	9,5	7,2	5,9	5,9
Miasta	44,9	50,9	54,7	53,2	55,5	48,8[d]	38,1[d]	34,6
Powiatowe związki samorządowe . .	8,7	8,9	8,4	7,6	6,2	9,4[d]	9,0[d]	4,3
Wojewódzkie związki samorządowe . .	2,6	3,2	3,4	2,6	2,4	3,9	3,8	4,1

a Budżet. *b* Łącznie z wydatkami na zdrowotność, przyczem dla zakładów opiekuńczych uwzględnione są tylko dotacje. *c* Łącznie z wydatkami zakładów opiekuńczych. *d* Łącznie z opłatami na Fundusz Pracy.

Uwaga. Wydatki i dochody zakładów opiekuńczych związków samorządu terytorjalnego ob. dział XXV, tabl. 28 i 29, str. 277.

TABL. 3. KOMISJE OPIEKI SPOŁECZNEJ, OKRĘGI OPIEKUŃCZE I OPIEKUNOWIE SPOŁECZNI W POLSCE W 1932 R.

Wyszczególnienie	Polska[a]	Województwa			
		centralne	wschodnie	zachodnie[a]	południowe[b]
Komisje opieki społecznej:					
wojewódzkie	15	5	4	2	4
powiatowe	277	82	36	58	101
miejskie	600	209	61	152	178
wiejskie	6 519	1 236	365	3 025	1 893
Okręgi opiekuńcze	17 355	4 425[c]	893	2 733	9 304
Opiekunowie społeczni	23 647	5 148[c]	1 526	5 526	11 447

a Bez woj. śląskiego, gdzie rozporządzenie o Opiekunach i Komisjach Opieki Społecznej nie obowiązuje. *b* Dane dla woj. krakowskiego z 1930 r. *c* Dane dla m. st. Warszawy z 1935 r.

TABL. 4. ZAKŁADY OPIEKI ZAMKNIĘTEJ W POLSCE WEDŁUG CHARAKTERU ZAKŁADÓW W 1934 R.

Stan w dn. 31.III

Zakłady Wychowankowie, pensjonarjusze	Polska	Województwa			
		centralne	wschodnie	zachodnie	południowe
Zakłady dla dzieci i młodzieży					
Liczba zakładów ogółem	**882**	**314**	**129**	**123**	**316**
Żłobki	46	16	5	15	10
Schroniska i bursy	781	269	120	95	297
Zakłady specjalne	55	29	4	13	9
Wychowankowie ogółem	**42 484**	**18 458**	**5 817**	**5 544**	**12 665**
w żłobkach	2 719	1 560	224	430	505
w schroniskach i bursach	36 312	15 066	5 429	4 131	11 686
w zakładach specjalnych	3 453	1 832	164	983	474
ociemniali i głuchoniemi	619	206	21	181	211
wątli i słabowici	397	324	41	—	32
upośledzeni umysłowo	534	459	—	75	—
zaniedbani moralnie	626	305	—	125	196
trudni do prowadzenia	1 166	438	102	602	24
w pogotowiach opiekuńczych	111	100	—	—	11
Zakłady dla dorosłych					
Liczba zakładów ogółem	**1 543**	**272**	**46**	**1 136**	**89**
Schroniska	1 492	247	42	1 124[a]	79
Zakłady specjalne	51	25	4	12	10
Pensjonarjusze ogółem	**26 880**	**10 404**	**1 837**	**11 185**	**3 454**
w schroniskach	23 016	8 346	1 723	10 085[a]	2 862
w zakładach specjalnych	3 864	2 058	114	1 100	592
ociemniali i głuchoniemi	171	86	21	64	—
nieuleczalnie chorzy	1 488	809	54	127	498
upośledzeni umysłowo	214	101	—	49	64
ofiary nierządu	244	128	—	116	—
w domach matki i dziecka	71	59	—	12	—
w domach pracy dobrowolnej	971	693	39	209	30
w domach pracy przymusowej	705	182	—	523	—

a W tem 876 przytułków o 4 657 pensjonarjuszach w gminach wiejskich woj. poznańskiego i pomorskiego nie objętych w latach poprzednich.

TABL. 5. ZAKŁADY OPIEKI ZAMKNIĘTEJ W POLSCE WEDŁUG WŁAŚCICIELI W 1934 R.

Stan w dn. 31.III

Właściciele	Liczba zakładów					Liczba wychowanków, pensjonarjuszy
	Polska	Województwa				
		centralne	wschodnie	zachodnie	południowe	
Zakłady dla dzieci i młodzieży						
Ogółem	**882**	**314**	**129**	**123**	**316**	**42 484**
Samorząd terytorjalny[a] .	118	62	21	20	15	9 017
Organizacje społeczne . .	492	180	82	35	195	19 901
Zgromadzenia zakonne .	121	26	16	16	63	6 112
Związki wyznaniowe . . .	54	21	3	23	7	1 872
Fundacje	59	13	1	11	34	3 828
Osoby prywatne	11	5	1	3	2	559
Właściciele niepodani . .	27	7	5	15	—	1 195
Zakłady dla dorosłych						
Ogółem	**1 543**	**272**	**46**	**1 136**	**89**	**26 880**
Samorząd terytorjalny[a] . .	1 106	95	10	967	34	14 860
Organizacje społeczne . .	96	50	22	12	12	4 541
Zgromadzenia zakonne .	18	6	1	8	3	809
Związki wyznaniowe . . .	143	39	13	81	10	2 569
Fundacje	142	78	—	36	28	3 365
Osoby prywatne	9	1	—	7	1	123
Właściciele niepodani . .	29	3	—	25	1	613

a Łącznie z zakładami utrzymywanemi przez Skarb Śląski.

TABL. 6. STOWARZYSZENIA OPIEKUŃCZE W POLSCE[a] W LATACH 1932 i 1934

Stan w dn. 31.III

Lata Rodzaje instytucyj	Polska[b]	Województwa			
		centralne	wschodnie	zachodnie[b]	południowe
Liczba instytucyj					
Ogółem 1932	1 064	538	333	38	155
1934	1 145	594	275	59	217
Stowarzyszenia opiekujące się:					
dziećmi i młodzieżą	262	103	48	11	100
dorosłymi i rodzinami . . .	319	165	54	40	60
o celach specjalnych	564	326	173	8	57
Członkowie w tysiącach					
Ogółem 1932	210,8	99,9	69,6	3,3	38,0
1934	210,2	117,0	48,0	4,7	40,5
W stowarzysz. opiekujących się:					
dziećmi i młodzieżą	50,1	22,6	6,2	1,4	19,9
dorosłymi i rodzinami . . .	48,5	26,2	8,2	2,9	11,2
o celach specjalnych	111,6	68,2	33,6	0,4	9,4

a Stowarzyszenia o celach wyłącznie opiekuńczych. *b* Bez woj. śląskiego.

TABL. 7. FUNDACJE OPIEKUŃCZE I LECZNICZE W POLSCE

Liczba fundacyj	Polska	Województwa			
		centralne	wschodnie	zachodnie	południowe
Ogółem (stan w dn. 1.I 1936 r.) .	1 586	275	32	498	781
opiekuńcze	1 470	233	24	473	740
opiekuńczo-lecznicze . . .	36	11	6	9	10
lecznicze	80	31	2	16	31
O wiadomej wartości majątku ogółem (stan w dn. 31.III 1933 r.)[a]	1 226	231	4	407	584
do 1 tys. zł.	521	20	—	188	313
od 1 do 10 tys. zł.	312	60	—	109	143
„ 10 „ 100 „ „	242	90	—	77	75
powyżej 100 tys. zł.	151	61	4	33	53

a Wartość majątku fundacyj w dn. 1.I 1936 r. wynosiła około 200 miljon. zł.

TABL. 8. PRZYFABRYCZNE INSTYTUCJE OCHRONY MACIERZYŃSTWA[a] W POLSCE W LATACH 1932—1936

Stan w dn. 1.I

Lata Województwa	Liczba fabryk		Liczba zatrudnionych kobiet	Żłobki		Stacje lotne	
				Liczba			
	państwowych	prywatnych		żłobków	dzieci	stacyj	dzieci
Polska 1932	40	34	20 799	34	525	60	3 430
1933	37	37	19 830	34	50	56	3 676
1934	37	38	20 279	35	577	56	3 380
1935	37	44	28 968	35	610	56	3 290
1936	35	86	51 616	32	518	97	4 239
Woj. centralne . . .	17	73	44 109	18	285	76[b]	2 654
„ wschodnie . . .	3	3	697	—	—	6	602
„ zachodnie . . .	9	8	4 293	8	157	12	744
„ południowe . .	6	2	2 517	6	76	3	239

a Istniejące na zasadzie ustawodawstwa pracy. *b* Niektóre z nowych stacyj lotnych są prowadzone przez instytucje pozafabryczne.

TABL. 9. SIEĆ STACYJ OPIEKI NAD MATKĄ I DZIECKIEM W POLSCE W LATACH 1933—1936

Stan w dn. 1.I

Lata Województwa	Stacje		Stacje stanowiące własność						
				samorządu					
					gminnego				
	ogółem	w tem przy ośrodkach zdrowia	państwa	powiatowego	miejskiego	wiejskiego	wspólną z innemi instyt.	ubezpieczalni społecznych	organizacyj społecznych
Polska . . 1933	396	161	7	79	124	16	13	23	134
1934	377	142	6	80	81	14	50	22	124
1935	387	158	6	91	77	8	58	15	132
1936	423	190	8	128	77	12	49	13	136
Woj. centralne .	171	91	2	46	29	—	15	—	79
„ wschodnie .	81	34	4	35	6	3	1	—	32
„ zachodnie .	100	12	1	13	32	9	22	12	11
„ południowe	71	53	1	34	10	—	11	1	14

Uwaga. Ośrodki zdrowia ob. dział XVI, tabl. 7 i 8, str. 211.

TABL. 10. DZIAŁALNOŚĆ STACYJ OPIEKI NAD MATKĄ I DZIECKIEM W POLSCE W 1933 i 1934 R.

Lata Województwa	Stacje uwzględnione	Dzieci pod opieką stacyj: Liczba dzieci (w tysiącach)	Dzieci pod opieką stacyj: Liczba porad (w tysiącach)	Kobiety pod opieką stacyj: Liczba kobiet (w tysiącach)	Kobiety pod opieką stacyj: Liczba porad (w tysiącach)	Dokonane wywiady (w tysiącach)	Wydane mleko w tys. *l*
Polska . . . 1933	358	121,5	476,6	16,7	42,8	295,2	3 403
1934	387	124,3	446,3	19,1	32,8	276,4	3 272
Woj. centralne . . .	146	53,0	213,4	10,0	18,7	119,5	2 134
,, wschodnie . .	69	15,5	59,0	2,8	4,1	32,0	290
,, zachodnie . .	99	23,6	85,2	1,9	2,4	74,4	735
,, południowe . .	73	32,2	88,7	4,4	7,6	50,5	113

TABL. 11. POMOC DORAŹNA FUNDUSZU PRACY DLA BEZROBOTNYCH W POLSCE W 1934/35 R. [a]

Wyszczególnienie	Polska	Województwa: centralne	Województwa: wschodnie	Województwa: zachodnie	Województwa: południowe
Liczba osób objętych akcją pomocy doraźnej					
1934 czerwiec	501 481	183 690	16 704	234 215	66 872
wrzesień	455 582	164 369	3 105	237 724	50 384
grudzień	778 064	348 412	35 930	331 999	61 723
1935 marzec	827 865	350 360	39 598	351 324	86 583
Wartość udzielonych świadczeń w tysiącach złotych					
Ogółem	**31 366**[b]	**14 230**	**1 137**	**12 696**	**3 252**
Z kredytów Biura Głównego Funduszu Pracy	19 664[b]	9 339	670	7 771	1 833
w gotówce	13 363[b]	6 007	546	5 681	1 078
w naturze	6 301	3 332	124	2 090	755
w tem za zaległe podatki .	417	151	14	198	54
Z dochodów własnych wojewódzkich komitetów Funduszu Pracy	11 702	4 891	467	4 925	1 419
Ilość niektórych produktów wydanych jako świadczenia w naturze					
Mąka *t*	43 171	18 157	814	20 313	3 887
Chleb ,, ...	5 107	328	6	4 740	33
Sól ,, ...	665	76	178	19	392
Cukier ,, ...	677	291	36	239	111
Mieszanka cukrowo-kawowa *t* .	1 256	480	155	435	186
Zboża i kasze *t*	893	300	33	335	225
Mięso, słonina, tłuszcze, wędliny *t*	309	140	1	94	74
Ziemniaki *t*	59 012	18 806	1 970	31 344	6 892
Mleko *l*	79 404	—	398	79 006	—
Węgiel *t*	66 375	29 225	59	29 397	7 694
Drzewo m^3	62 515	263	8 925	36 075	17 252
Nafta *l*	8 559	—	—	559	8 000

a Od 1.IV 1934 do 31.III 1935. *b* Dla 51 tys. złotych brak podziału na województwa.

TABL. 12. UCZESTNICY OŚRODKÓW PRACY STOWARZYSZENIA OPIEKI NAD MŁODZIEŻĄ NIEZATRUDNIONĄ W POLSCE W OKRESIE OD XI 1933 DO VII 1935 R.

Płeć Wiek Wykształcenie	Ogółem	Pochodzenie młodzieży				
		z miast [a]			ze wsi	niepodane
		razem	A	B		
Ogółem	**28 884**	**13 308**	**8 435**	**4 873**	**15 186**	**390**
Mężczyźni	27 584	12 473	8 164	4 309	14 744	367
Kobiety	1 300	835	271	564	442	23
Wiek						
poniżej 17 lat	1 520	779	475	304	736	5
od 17 — 20 lat	14 339	6 738	4 374	2 364	7 461	140
„ 21 — 24 „	9 422	4 231	2 651	1 580	5 061	130
powyżej 24 „	3 368	1 475	881	594	1 817	76
niepodany	235	85	54	31	111	39
Wykształcenie						
Analfabeci	2 898	839	603	236	2 003	56
Szkoła:						
powszechna nieukończona	16 235	6 676	4 521	2 155	9 410	149
powszechna ukończona	4 810	2 563	1 488	1 075	2 201	46
średnia ogólnokształcąca	943	649	352	297	275	19
zawodowa	3 253	2 299	1 293	1 006	897	57
Studja wyższe	67	49	24	25	16	2
Wykształcenie niepodane	678	233	154	79	384	61

a A—Miasta poniżej 100 tys. mieszkańców. B—Miasta powyżej 100 tys. mieszkańców.

Uwaga. Agendy Stowarzyszenia Opieki nad Młodzieżą Niezatrudnioną w dn. 1.XII 1935 r. przejął Fundusz Pracy. W Ośrodkach Pracy w 1935 r. było osób: w dniu 1.III—6 567, w dniu 1.VI—15 292, w dniu 1.IX—14 598, w dniu 1.XII—4 928.

TABL. 13. LETNIE KOLONJE I PÓŁKOLONJE DZIECIĘCE W POLSCE W LATACH 1929—1934

Lata Województwa	Kolonje				Półkolonje		Sumy wydatkowane w tys. złotych
	Liczba kolonij	Dzieci na kolonjach			Liczba półkolonij	Dzieci na półkolonjach w tys.	
		ogółem	wypoczynkowych	leczniczych			
		w tysiącach					
Polska[a] . . 1929	1 029	79.1	62.6	16.5	136	45.7	8 634
1930	1 016	85.3	74.9	10.4	145	44.1	11 448
1931	1 077	85.9	76.0	9.9	165	48.9	7 836
1932	1 013	80.4	69.5	10.9	234	57.6	5.569
1933	1 026	100.6	94.2	6.4	295	60.1	5 336
1934	1 428	101.9	93.4	8.5	553	77.4	5 512[b]
Woj. centralne	469	56,3	51,2	5,1	153	40,6	3 293
„ wschodnie	131	9,5	9,1	0,4	110	11,0	475
„ zachodnie[a]	423	16,7	16,1	0,6	60	8,7	722
„ południowe	405	19,4	17,0	2,4	230	17,1	1 022

a Bez woj. śląskiego. *b* W tem fundusze: państwowe 13,6%, samorządowe 9,1%, Fundusz Pracy 10,7%, subsydja społeczne i inne 38,9%, opłaty za dzieci 22,5%, ubezpieczalnie społeczne 4,8% niedobór 0,4%. W 1934 roku organizowało akcję kolonijną 755 instytucyj.

TABL. 14. ZAOPATRZENIE WETERANÓW POWSTAŃ NARODOWYCH I BYŁYCH SKAZAŃCÓW POLITYCZNYCH W POLSCE

A. Wydatki z budżetu Skarbu Państwa w latach 1930/31—1936/37

Lata	Pensje weteranów powstań narodowych	Zaopatrzenie byłych skazańców politycznych
	w tys. złotych	
1930/31	1 772	675
1931/32	1 499	1 125
1932/33	1 291	1 749
1933/34	1 174	2 128
1934/35	921	2 614
1935/36[a]	960	2 900
1936/37[a]	900	2 900

B. Osoby pobierające zaopatrzenie w latach 1931—1935
Stan w dn. 31.XII

Wyszczególnienie	1931	1932	1933	1934	1935
Uczestnicy powstań narodowych . .	1 594	1 406	1 273	1 167	1 047
Weterani . . .	327	264	191	145	107
Wdowy	1 267	1 142	1 082	1 022	940
Byli skazańcy polityczni	769	1 142	1 614	1 897	2 005
Skazańcy . . .	454	731	1 056	1 251	1 315
Wdowy	204	278	364	454	499
Sieroty	111	121	164	152	145
Rodzice . . .	—	12	30	40	46

a Budżet.

Uwaga. Ponadto w budżecie na 1936/37 r. przewidziano 500 tys. złotych na zaopatrzenie dla osób szczególnie zasłużonych w walkach o niepodległość Państwa Polskiego.

TABL. 15. ZAOPATRZENIE INWALIDÓW WOJENNYCH I WOJSKOWYCH W POLSCE[a]

A. Wydatki z budżetu Skarbu Państwa w latach 1930/31—1936/37

Wyszczególnienie	1930–1931	1931–1932	1932–1933	1933–1934	1934–1935	1935–1936[b]	1936–1937[b]
	w tysiącach złotych						
Ogółem	156 610	159 755	127 614	121 821	100 004	97 400	94 400
Renty inwalidów:							
wojen. i wojskowych .	153 477	156 846	125 589	120 083	98 303	95 800	92 800
wojennych z przed 1914	1 471	1 484	1 269	1 124	1 103	1 100	1 100
Kapitalizacja rent . . .	1 662	1 425	756	614	598	500	500

a Wydatki na leczenie, protezowanie i opiekę nad inwalidami ob. tabl. 1, str. 201. *b* Budżet.

B. Osoby pobierające renty inwalidzkie w latach 1931—1935
Stan w dniu 1.VII

Wyszczególnienie	1931	1932	1933	1934	1935[a] Ogółem	1935[a] A	1935[a] B
Ogółem . . .	251 117	256 030	243 340	180 982[b]	190 732[b]	185 188	5 544
Inwalidzi . .	105 441	112 404	119 592	77 756[b]	81 858[b]	76 758[c]	5 100
Wdowy . .	62 777	65 748	66 318	53 078	58 657	58 288	369
Sieroty . . .	67 528	62 462	41 830	29 546	28 941	28 866	75
Rodzice[d] . .	15 371	15 416	15 600	20 602	21 276	21 276	—

a A–renty inwalidów wojennych i wojskowych. B–renty inwalidów wojennych z przed 1914 r. *b* Zmniejszenie wskutek zmiany uprawnień do pobierania renty inwalidzkiej. *c* W tem 6 435 inwalidów wojskowych. *d* Liczba rent wypłacanych rodzicom.

TABL. 16. ZAREJESTROWANI INWALIDZI WOJENNI I WOJSKOWI W POLSCE WEDŁUG STOPNIA UTRATY ZDOLNOŚCI ZAROBKOWEJ W 1935 R.

Województwa Przyczyny inwalidztwa	Ogółem	Inwalidzi według odsetka utraty zdolności do pracy			
		poniżej 15	15–44	45–84	85–100
Inwalidzi, których uprawnienia określono na stałe					
Według województw					
Stan w dn. 30.IX					
Polska	**151 826**	**36 075**	**89 275**	**24 526**	**1 950**
Woj. centralne	26 414	6 261	14 913	4 813	427
„ wschodnie	11 105	2 058	6 613	2 269	165
„ zachodnie	58 081	16 495	31 952	8 968	666
„ południowe	56 226	11 261	35 797	8 476	692
Według przyczyn inwalidztwa					
Stan w dn. 31.III					
Ogółem	**152 505**	**35 753**	**90 023**	**24 729**	**2 000**
Uszkodzenia kończyn	92 152	17 797	54 355	19 205	795
Uszkodzenia głowy, kręgosłupa i t. p.	21 862	6 271	13 067	2 261	263
Schorzenia pochodzenia gruźliczego	4 522	1 428	2 640	406	48
Schorzenia psychiczne i nerwowe	6 391	2 089	3 312	757	233
Schorzenia uszu	2 657	645	1 756	247	9
Ociemniali	5 899	17	4 483	873	526
Inne schorzenia	19 022	7 506	10 410	980	126
Inwalidzi, których uprawnienia określono tymczasowo					
Według województw					
Stan w dn. 30.IX					
Polska	**19 016**	**3 728**	**12 898**	**2 092**	**298**
Woj. centralne	4 008	1 080	2 276	570	82
„ wschodnie	1 253	337	724	166	26
„ zachodnie	10 630	1 813	7 670	982	165
„ południowe	3 125	498	2 228	374	25
Według przyczyn inwalidztwa					
Stan w dn. 31.III					
Ogółem	**19 353**	**3 686**	**13 221**	**2 147**	**299**
Uszkodzenia kończyn	2 513	448	1 737	309	19
Uszkodzenia głowy, kręgosłupa i t. p.	1 776	348	1 208	203	17
Schorzenia pochodzenia gruźliczego	4 097	403	2 722	833	139
Schorzenia psychiczne i nerwowe	2 285	408	1 554	252	71
Schorzenia uszu	366	51	273	38	4
Ociemniali	65	—	36	27	2
Inne schorzenia	8 251	2 028	5 691	485	47

DZIAŁ XVI. ZDROWOTNOŚĆ PUBLICZNA

TABL. 1. PERSONEL LEKARSKI W POLSCE W 1933 R.

Stan w dn. 1.I

Województwa	Liczba				Na 10 000 mieszkańców			
	lekarzy	lekarzy dentystów	akuszerek	felczerów	lekarzy	lekarzy dentystów	akuszerek	felczerów
	1933	1933	1931	1931	1933	1933	1931	1931
Polska	**10 644**	**3 157**	**9 554**	**1 923**	***3,3***	***1,0***	***3,0***	.
M. st. Warszawa	2 335	1 137	1 301	311	*19,8*	*9,6*	*11,7*	*2,8*
Woj. centralne[a] .	2 589	1 192	3 392	1 202	*2,1*	*0,9*	*2,8*	*1,0*
„ wschodnie .	1 160	473	883	410	*2,0*	*0,8*	*1,6*	*0,7*
„ zachodnie .	1 493	198	1 118	—	*3,3*	*0,4*	*2,5*	—
„ południowe	3 067	157	2 860	—	*3,5*	*0,2*	*3,4*	—

a Bez m. st. Warszawy.

TABL. 2. LEKARZE W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W 1929 R.

Liczba lekarzy na 10 000 mieszkańców

Stany Zj. Am. .	12,4	Estonja	8,1	Francja . . .	5,9
Szkocja . . .	12,3	Danja . . .	7,6	Holandja . . .	5,6[a]
Austrja . . .	12,0[a]	Włochy . . .	7,4[a]	Szwecja . . .	3,8
Węgry	9,0	Belgja	6,8	Polska . . .	3,1
Szwajcarja . .	8,2	Łotwa	6,8	Finlandja . . .	2,7
Japonja . . .	7,7[a]	Czechosłowacja	6,5	Litwa	2,1
Niemcy . . .	7,4	Norwegja . .	6,1[a]	Egipt	1,6

a 1928 r.
Źródło: *Annuaire Sanitaire International, 1930*, Genewa 1932.

TABL. 3. SZPITALE I ŁÓŻKA W SZPITALACH W POLSCE W LATACH 1926—1935

Stan w dn. 1.I

Lata	Szpitale	Łóżka w szpitalach		Rok / Właściciele szpitali / Województwa	Szpitale	Łóżka w szpitalach	
		Ogółem	Na 10 000 mieszkańców			Ogółem	Na 10 000 mieszkańców
				1935			
1926	635	54 235	*18,5*	Szpitale państwowe .	50	8 975	*2,7*
1927	656	57 313	*19,3*	„ samorządowe	294	36 453	*10,9*
1928	672	58 836	*19,6*	„ społeczne[a] .	226	23 256	*7,0*
1929	707	61 028	*20,1*	„ prywatne .	109	2 091	*0,6*
1930	716	64 493	*21,0*				
1931	718	67 252	*21,2*	M. st. Warszawa . .	62	7 428	*60,9*
1932	726	70 937	*22,0*	Woj. centralne[b] . . .	226	19 103	*15,0*
1933	710	70 763	*21,7*	„ wschodnie . .	99	4 895	*8,4*
1934	676	69 083	*20,9*	„ zachodnie . . .	180	24 417	*51,9*
1935	679	70 775	*21,2*	„ południowe . .	112	14 932	*16,8*

a W tem również szpitale ubezpieczalni społecznych. *b* Bez m. st. Warszawy.
Uwaga. Tablice 3, 5 i 6 nie obejmują szpitali i sanatorjów wojskowych.

TABL. 4. ŁÓŻKA W SZPITALACH W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W 1929 R.[a]

Liczba łóżek na 10 000 mieszkańców

Szwajcarja	106,0	Austrja	67,1	Czechosłowacja	35,7
Danja	92,4	Holandja	61,4	Japonja	28,7
Szwecja	89,7	Łotwa	54,1	Polska	20,0
Niemcy	87,2	Finlandja	41,1	Grecja	16,5
Norwegja	78,3	Węgry	38,1	Litwa	12,6
Stany Zj. Am.	74,5	Francja	37,2	Egipt	5,5

a Dla niektórych państw 1928 r. lub 1927 r.
Źródło: *Annuaire Sanitaire International 1930*, Genewa 1932.

TABL. 5. ŁÓŻKA DLA CHORYCH NA GRUŹLICĘ W SZPITALACH OGÓLNYCH I SANATORJACH W POLSCE W LATACH 1934 i 1935

Stan w dn. 1.I

Województwa	Liczba zakładów				Liczba łóżek			
	szpitale ogólne		sanatorja		w szpitalach ogólnych		w sanatorjach	
	1934	1935	1934	1935	1934	1935	1934	1935
Polska	**143**	**143**	**40**	**40**	**2 817**	**2 696**	**4 567**	**4 562**
M. st. Warszawa	5	5	—	—	388	510	—	—
Woj. centralne[a]	55	55	18	17	882	834	1 736	1 761
„ wschodnie	6	5	1	2	134	125	60	95
„ zachodnie	62	62	6	6	874	799	1 245	1 240
„ południowe	15	16	15	15	539	428	1 526	1 466

a Bez m. st. Warszawy.

TABL. 6. ZAKŁADY DLA UMYSŁOWO CHORYCH W POLSCE W LATACH 1931, 1934 i 1935

Stan w dn. 1.I

Lata Województwa	Liczba zakładów		Liczba łóżek		Liczba chorych
	zakładów specjalnych	oddziałów szpitali ogólnych	w zakładach specjalnych	w oddziałach szpitali ogólnych	
Polska 1931	37	13	12 689	661	14 836
1934	33	7	14 782	370	14 956
1935	35	5	14 878	308	16 580
M. st. Warszawa	3	1	410	140	733
Woj. centralne[a]	15	1	4 494	50	4 996
„ wschodnie	1	1	230	35	154
„ zachodnie	11	1	7 976	23	7 570
„ południowe	5	1	1 768	60	3 127

a Bez m. st. Warszawy.

TABL. 7. OŚRODKI ZDROWIA W POLSCE W LATACH 1930—1934

Wyszczególnienie	1930	1931	1932	1933	1934					
					Polska	M. st. Warszawa	Województwa			
							centralne[a]	wschodnie	zachodnie	południowe
Stan w dn. 31.XII										
Liczba ośrodków . .	180	205	231	224	260	10	93	46	27	84
Liczba działów:										
przeciwgruźlicze . .	171	193	216	213	246	10	87	40	26	83
przeciwjaglicze . .	170	186	210	209	231	9	86	46	13	77
przeciwweneryczne	85	105	112	102	119	5	52	25	9	28
opieka nad matką .	93	107	101	106	119	9	49	23	8	30
opieka nad dzieckiem	108	135	146	150	170	9	60	30	18	53
inne	203	189	226	187	257	28	101	52	7	69
Personel:										
lekarze	450	488	474	544	662	108	218	110	52	174
pielęgniarki	325	355	382	368	453	72	160	70	45	106
kontrolerzy sanitarni	81	78	70	55	65	25	21	6	—	13
inni funkcjonarjusze	278	287	180	315	363	64	122	60	31	86
Liczba osób pod stałą opieką w tys. . . .	314	435	441	453	524	47	230	93	29	125
W ciągu roku sprawozdawczego										
Liczba udzielonych porad w tys. . . .	775	981	1134	1180	1331	209	441	287	94	300
Liczba przeprowadzonych odwiedzin domowych w tys. . .	155	203	217	218	247	47	78	31	29	62

[a] Bez m. st. Warszawy.

TABL. 8. WYDATKI NA URZĄDZENIE I PROWADZENIE OŚRODKÓW ZDROWIA W POLSCE W LATACH 1930/31—1934/35

Wyszczególnienie	1930-1931	1931-1932	1932-1933	1933-1934	1934/35					
					Polska	M. st. Warszawa	Województwa			
							centralne[a]	wschodnie	zachodnie	południowe
	w tysiącach złotych									
Ogółem	**4 321**	**4 084**	**3 699**	**3 234**	**3 357**	**839**	**1 119**	**470**	**319**	**610**
Skarb Państwa . .	366	368	359	371	455	19	155	120	31	130
Związki samorządu terytorjaln. .	3 394	2 963	2 579	2 358	2 219	776	722	249	166	306
Ubezpieczalnie społeczne . .	175	317	229	203	156	—	44	15	38	59
Opłaty za korzystanie	175	197	210	159	133	13	47	55	3	15
Fundacja Rockefellera	102	70	—	18	13	—	—	7	—	6
Inne	109	169	322	125	381	31	151	24	81	94

[a] Bez m. st. Warszawy.

TABL. 9. SZCZEPIENIA OCHRONNE W POLSCE W LATACH 1925—1934[a]

Szczepienia przeciwko	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
	w tysiącach									
Ospie	1 825	1 789	1 737	1 753	1 954	2 124	2 176	2 250	2 211	2 381
Durowi brzusznemu	43	92	87	85	182	149	189	220	162	493
Czerwonce	6	7	24	7	15	17	13	38	7	276
Płonicy	118	197	257	211	136	161	111	146	114	180
Błonicy	.	.	.	.	.	109	118	153	162	242

a Dane nie dotyczą wojska.

TABL. 10. WAŻNIEJSZE CHOROBY ZAKAŹNE W POLSCE ZAREJESTROWANE W LATACH 1926—1935[a]

Choroby	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
Zachorowania										
Dur brzuszny	15933	19035	14080	15429	11962	12104	20349	12523	18560	13590
Dur osutkowy	3568	2950	2401	1988	1640	2154	2424	3454	5127	4149
Dur powrotny	15	13	10	3	3	2	6	2	2	1
Ospa	69	36	21	12	21	9	3	5	5	4
Odra	65614	34041	37063	25481	59567	19427	24877	38170	38256	23606
Płonica	37693	36300	28898	20909	29991	19115	22015	21961	20968	17898
Krztusiec	6536	9638	11865	9082	10206	5852	8723	8813	9295	7523
Błonica	6826	8640	10460	11977	17074	14917	18757	17324	23370	17849
Czerwonka	4805	5011	1784	2750	1910	1293	7244	675	16717	4326
Zimnica	961	646	745	315	199	134	151	222	255	251
Róża	2378	3207	4564	4328	5090	3921	3856	4034	4769	4934
Zapalenie opon mózgowych	543	489	715	869	607	558	594	530	539	1075
Śpiączka epidemiczna	61	44	38	25	21	13	11	23	12	11
Gorączka połogowa	846	1118	1189	1309	1564	1517	1229	1407	1588	1721
Heine-Medina	.	64	66	46	40	40	148	69	83	69
Zgony										
Dur brzuszny	1 259	1 507	1 169	1 052	910	916	1 408	920	1 334	1 108
Dur osutkowy	266	265	161	146	112	144	185	200	303	249
Dur powrotny	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Ospa	5	5	2	1	—	2	2	1	—	2
Odra	1 522	901	493	249	584	235	206	309	344	186
Płonica	3 600	3 288	2 159	1 164	1 135	693	729	607	508	482
Krztusiec	534	706	666	488	458	322	371	261	215	291
Błonica	622	824	863	733	963	858	1 059	877	1 088	894
Czerwonka	611	644	206	197	306	137	852	42	1 753	447
Zimnica	4	5	3	1	1	1	1	1	—	—
Róża	118	159	207	222	245	201	196	221	223	204
Zapalenie opon mózgowych	281	181	223	259	176	155	162	134	136	215
Śpiączka epidemiczna	20	17	19	8	5	7	3	8	1	8
Gorączka połogowa	328	383	438	365	350	371	341	334	354	366
Heine-Medina	.	6	5	2	8	6	11	8	16	7

a Dane nie dotyczą wojska.

TABL. 11. ZGONY WEDŁUG PRZYCZYN W MIASTACH LICZĄCYCH PONAD 100 000 MIESZKAŃCÓW W POLSCE W LATACH 1934 i 1935

Przyczyny zgonów	Ogólna liczba zgonów		Na 10 000 mieszkańców zgonów	
	1934 [a]	1935	1934 [a]	1935
Ogółem	**38 098**	**40 142**	***110,3***	***111,5***
Dur brzuszny i rzekomy	360	281	*1,0*	*0,8*
Dur osutkowy	16	7	*0,0*	*0,0*
Odra	118	120	*0,3*	*0,3*
Płonica	184	149	*0,5*	*0,4*
Krztusiec	165	146	*0,5*	*0,4*
Błonica i dławiec	365	256	*1,1*	*0,7*
Grypa	223	272	*0,6*	*0,8*
Czerwonka	27	12	*0 1*	*0,0*
Inne choroby nagminne	390	412	*1 1*	*1,1*
Gruźlica narządów oddechowych	5 099	5 000	*14,8*	*13,9*
Pozostałe postacie gruźlicy	693	648	*2,0*	*1,8*
Rak i inne nowotwory złośliwe	3 453	3 531	*10,0*	*9,8*
Zapalenie opon mózgowych	474	417	*1,4*	*1,2*
Udar i rozmiękczenie mózgu	1 658	1 817	*4,8*	*5,0*
Choroby serca	6 481	7 526	*18,8*	*20,9*
Choroby narządów oddechowych	916	1 108	*2,7*	*3,1*
Zapalenie płuc	3 851	4 046	*11,2*	*11,2*
Choroby przewodu pokarmowego [b]	2 259	1 899	*6,5*	*5,3*
w tem u dzieci do 2 lat	1 399	1 064	*4,1*	*3,0*
Marskość wątroby	74	79	*0,2*	*0,2*
Zapalenie nerek	624	662	*1,8*	*1,8*
Choroby ciąży i porodu	283	311	*0,8*	*0,9*
Wątłość wrodzona i wady rozwoju	1 835	2 084	*5,3*	*5,8*
Uwiąd starczy	2 086	2 250	*6,1*	*6,3*
Śmierć gwałtowna	909	955	*2,6*	*2,7*
Samobójstwo	845	828	*2,5*	*2,3*
Inne choroby	3 980	4 422	*11,5*	*12,3*
Choroba niewiadoma	730	904	*2,1*	*2,5*

a Bez m. Chorzowa. W r. 1935 było w Chorzowie ogółem 1 126 zgonów. *b* Z wyłączeniem raka.

TABL. 12. ZGONY WEDŁUG PRZYCZYN W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W 1929 R.

Liczba zgonów na 10 000 mieszkańców

Państwa	Ogółem	W tem zgony, których przyczyną były						
		choroby nagminne	gruźlica narz. oddechow.	rak i inne nowotwory złośl.	choroby serca	zapalenie płuc	śmierć gwałtowna	samobójstwo
Francja	182,0	4,1	14,1	9,7	15,2	.	5,0	1,9
Węgry	177,0	7,6	19,0	10,0	19,4	19,5	3,7	2,9
Czechosłowacja	154,6	6,2	16,1	11,1	17,0	15,9	4,2	2,8
Belgja	149,8	5,5	6,7	9,1	18,3	9,6	3,5	1,6
Austrja	144,0	4,1	15,9 [a]	15,5	.	12,2	4,4	3,7
Anglja [b]	134,0	11,7	7,9	14,4	24,4	11,1	4,3	1,3
Niemcy	126,0	2,6	7,3	12,9	.	9,3	4,4	2,5
Polska [c]	125,9	7,8	17,7	7,8	17,5	12,8	3,6	1,9
Szwecja	122,0	3,5	13,1 [a]	12,0	14,2	8,2	3,7	1,5
Holandja	107,0	7,5	6,4	12,1	12,0	11,4	3,0	0,6

a Wszystkie postacie gruźlicy. *b* Bez Szkocji i Północnej Irlandji. *c* Miasta liczące powyżej 25 000 mieszkańców.

TABL. 13. SAMOBÓJSTWA W POLSCE W 1935 R.[a]

A. Zamachy i zgony według płci

Województwa	Ogółem		Mężczyźni		Kobiety		Na 100 000 mieszkańców	
	zamachy	zgony	zamachy	zgony	zamachy	zgony	zamachy	zgony
Polska	**4 121**	**2 612**	**2 468**	**1 816**	**1 653**	**796**	***12,2***	***7,7***
Woj. centralne .	2 078	1 093	1 142	729	936	364	*14,7*	*7,7*
,, wschodnie	525	383	336	282	189	101	*8,9*	*6,5*
,, zachodnie .	708	511	474	376	234	135	*14,9*	*10,8*
,, południowe	810	625	516	429	294	196	*9,0*	*7,0*

B. Zamachy według płci i wieku

Województwa	Wiek w latach						
	10—14	15—19	20—29	30—39	40—59	60—79	80 i więcej
				Mężczyźni			
Polska [b]	**13**	**101**	**903**	**573**	**565**	**287**	**17**
Woj. centralne . . .	5	54	417	288	248	121	6
,, wschodnie . .	5	16	125	78	66	43	2
,, zachodnie . . .	1	13	165	112	126	52	1
,, południowe . .	2	18	196	95	125	71	8
				Kobiety			
Polska [b]	**8**	**160**	**771**	**348**	**252**	**97**	**14**
Woj. centralne . . .	4	108	438	185	148	46	5
,, wschodnie . .	2	17	94	42	21	11	2
,, zachodnie . . .	1	17	111	53	33	17	2
,, południowe . .	1	18	128	68	50	23	5

C. Zamachy według płci i wyznania

Płeć	Wyznanie					
	rzymsko-katolickie	grecko-katolickie	prawosławne	ewangelickie	mojżeszowe	inne i niewiadome
Ogółem	**3 039**	**262**	**292**	**142**	**339**	**47**
Na 100 000 mieszkańców .	*14*	*7*	*7*	*16*	*11*	.
Mężczyźni	1 763	178	212	95	187	33
Kobiety	1 276	84	80	47	152	14

a Liczby niekompletne i nieporównywalne z ogłaszanemi poprzednio wobec zmiany metody zbierania danych. *b* Pozatem w wieku niewiadomym: mężczyzn 9, kobiet 3.

DZIAŁ XVII. UBEZPIECZENIA

Lokaty zakładów ubezpieczeń ob. dział XII, tabl. 30, str. 154. Emeryci państwowi i samorządowi oraz Państw. Zakł. Emeryt. ob. dział XXII, tabl. 3, str. 251
Pożary i straże pożarne ob. dział V, tabl. 12 i 13, str. 39

A. Ubezpieczenia społeczne

TABL. 1. OSOBY PODLEGAJĄCE UBEZPIECZENIOM SPOŁECZNYM W POLSCE W LATACH 1928—1935

Rodzaje ubezpieczeń	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
	Przeciętna roczna liczba ubezpieczonych w tysiącach							
Na wypadek choroby	2518,5	2662,4	2579,8	2390,7	2149,8	2043,7	1815,8	1864,6
Polska bez Górnego Śląska	2251,2	2381,7	2308,3	2153,2	1957,8	1871,6	1637,5	1678,6
Górny Śląsk . . .	267,3	280,7	271,5	237,5	192,0	172,1	178,3	186,0
Na wypadek braku pracy	1157,7	1253,6	1194,9	1083,4	952,1	927,5	1036,6	1052,4
Robotników . . .	932,6	1004,9	931,9	827,5	712,1	696,0	769,2	774,8
Pracowników umysłowych	225,1	248,7	263,0	255,9	240,0	231,5	267,4	277,6
Emerytalne	1143,6	1180,6	1142,9	1032,4	934,0	902,0	2030,2	2110,7[a]
Robotników . . .	918,5	931,9	879,9	776,5	694,0	670,5	1762,6[b]	1832,1[a]
Pracowników umysłowych	225,1	248,7	263,0	255,9	240,0	231,5	267,6	278,6
Od wypadków w zatrudnieniu	3677,6	3832,6	3722,0	3472,7	3203,7	3077,8	3728,6	3790,3
Dział przemysłowy	1739,7	1864,8	1708,2	1479,4	1211,2	1086,7	1828,6	1890,3
Dział rolny . . .	1937,9	1967,8	2013,8	1993,3	1992,5	1991,1	1900,0[a]	1900,0[a]

a Liczby szacunkowe. *b* Wzrost liczby ubezpieczonych spowodowany zwiększeniem zakresu ubezpieczenia.

TABL. 2. OSOBY POBIERAJĄCE RENTY LUB ZASIŁKI Z ZAKŁADÓW UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH W POLSCE W LATACH 1928—1934

Stan w dniu 31.XII

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
Ubezpieczenie na wypadek braku pracy[a]							
Ogółem	**30 313**	**56 947**	**115 891**	**130 878**	**114 526**	**64 036**	**58 304**
Robotnicy	28 260	53 319	106 425	113 613	91 924	49 394	48 468
Pracownicy umysłowi	2 053	3 628	9 466	17 265	22 602	14 642	9 836
Ubezpieczenie emerytalne							
Ogółem	**132 527**	**148 487**	**153 266**	**158 485**	**162 795**	**171 113**	**201 704**
Robotnicy[b]	127 428	142 255	145 931	149 695	152 231	156 878	184 046
Inwalidzi i starcy .	75 420	78 303	83 226	87 754	91 552	95 309	116 245
Wdowy	19 599	22 566	25 793	28 436	30 326	32 515	34 579
Sieroty	32 408	41 385	36 910	33 503	30 349	29 054	33 219
Wstępni	1	1	2	2	4	—	3
Pracownicy umysłowi	5 099	6 232[c]	7 335	8 790	10 564	14 235	17 658
Inwalidzi	1 016	1 318	1 758	2 435	3 456	5 034	6 912
Starcy	838	1 044	1 225	1 389	1 539	2 954	2 972
Wdowy	1 605	1 970	2 257	2 631	3 045	3 658	4 366
Sieroty	1 640	1 888	2 095	2 335	2 524	2 589	3 408
Ubezpieczenie od wypadków w zatrudnieniu							
Ogółem	**86 052**	**95 830**	**102 785**	**109 679**	**103 538**	**105 365**	**112908**[d]
Uszkodzeni	66 605	75 603	81 783	87 946	81 193	82 466	.
Wdowy	10 452	10 863	11 197	11 588	11 849	13 103	.
Sieroty	8 092	8 333	8 629	8 902	9 252	8 531	.
Wstępni	903	1 031	1 176	1 243	1 244	1 265	.

a Przeciętne roczne liczby osób pobierających zasiłki. *b* Bez dodatkowego ubezpieczenia kolejarzy i górników. *c* Dla 12 rent brak podziału na rodzaje. *d* Liczba szacunkowa.

TABL. 3. BILANSE[a] ZAKŁADÓW UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH W POLSCE W LATACH 1928—1934
Stan w dn. 31.XII

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
	w miljonach złotych						
Wszystkie rodzaje ubezpieczeń							
Aktywa	**568,6**	**749,0**	**897,0**	**1055,8**	**1137,6**	**1190,4**	**1331,4**
w tem: kapitały w bankach	120,5	136,4	163,7	120,8	121,6	129,9	195,7
papiery wartościowe	51,5	108,7	150,8	234,1	253,5	266,5	262,4
pożyczki hipoteczne	57,4	74,3	87,7	99,0	104,3	111,1	131,9
nieruchomości	105,3	131,3	165,0	221,1	243,1	253,3	251,3
składki zaległe	129,2	168,8	200,7	232,9	260,3	264,1	284,5
Pasywa	**191,2**	**237,8**	**324,2**	**417,2**	**505,0**	**516,5**	**552,4**
Ubezpieczenie na wypadek choroby							
Aktywa	168,9	214,8	251,4	273,8	286,5	289,8	304,7
w tem: kapitały w bankach	19,4	21,4	23,6	18,3	15,2	16,8	13,4
papiery wartościowe	0,9	0,7	0,8	0,6	0,7	6,6	4,6
pożyczki hipoteczne	1,8	1,9	1,6	2,7	2,7	2,8	—
nieruchomości	37,9	53,1	62,4	80,4	84,8	87,1	85,7
składki zaległe	66,3	84,4	99,5	108,4	120,0	117,0	107,5
Pasywa	161,6	215,8	253,9	252,1	267,3	287,5	325,3
Zabezpieczenie na wypadek braku pracy robotników							
Aktywa	47,0	41,9	17,6	22,3	22,1	21,3	46,9
w tem: kapitały w bankach	18,7	3,5	1,0	2,7	2,3	1,6	0,7
papiery wartościowe	—	—	—	—	—	—	0,0
nieruchomości	0,3	1,2	1,6	1,7	1,7	1,7	1,7
składki zaległe	7,4	8,0	9,2	11,0	12,1	12,6	13,7
Pasywa	12,2	1,9	44,8	116,5	159,7	158,3	174,0
Ubezpieczenie na wypadek braku pracy pracowników umysłowych							
Aktywa	17,0	35,2	40,4	31,3	17,1	22,1	21,9
w tem: kapitały w bankach	12,1	19,4	18,5	7,5	0,2	—	—
papiery wartościowe	0,4	6,8	7,6	5,1	—	—	—
składki zaległe	3,6	7,0	9,8	13,1	14,8	16,5	19,3
Pasywa	0,5	0,4	1,7	1,4	11,8	20,0	12,3
Ubezpieczenie emerytalne robotników[c]							
Aktywa	92,6	112,7	141,1	150,9	156,2	150,6	200,1
w tem: kapitały w bankach	16,5	23,0	30,8	21,3	23,3	15,7	28,5
papiery wartościowe	9,4	16,5	23,7	28,4	31,9	34,4	49,8
pożyczki hipoteczne	13,3	13,9	15,5	15,6	18,5	18,0	29,9
nieruchomości	34,4	38,6	46,0	48,7	51,9	52,5	51,4
składki zaległe	0,2	0,6	0,5	0,5	0,6	0,6	14,0
Pasywa	2,4	3,8	2,1	4,6	9,1	9,7	13,1
Ubezpieczenie emerytalne pracowników umysłowych							
Aktywa	146,5	225,1	312,6	424,6	497,6	548,5	605,4
w tem: kapitały w bankach	30,8	47,2	63,6	47,9	58,1	72,6	130,6
papiery wartościowe	30,3	65,5	95,4	168,9	192,3	195,2	179,7
pożyczki hipoteczne	32,4	42,8	53,1	62,4	65,5	72,3	84,9
nieruchomości	28,5	31,9	44,8	74,9	87,6	94,8	94,8
składki zaległe	19,6	30,7	42,3	56,3	61,6	69,0	76,4
Pasywa	4,3	4,6	7,8	28,4	29,3	12,4	11,6
Ubezpieczenie od wypadków w zatrudnieniu[d]							
Aktywa	96,6	119,3	133,9	152,9	158,1	158,1	152,4
w tem: kapitały w bankach	23,0	21,9	26,2	23,1	22,5	23,2	22,5
papiery wartościowe	10,5	19,2	23,3	31,1	28,6	30,3	28,3
pożyczki hipoteczne	9,9	15,7	17,5	18,3	17,6	18,0	17,1
nieruchomości	4,2	6,5	10,2	15,4	17,1	17,2	17,7
składki zaległe[d]	32,1	38,1	39,4	43,6	51,2	48,4	53,6
Pasywa	10,2	11,3	13,9	14,2	27,8	28,6	16,1

a Do aktywów lub pasywów nie włączono niedoborów i nadwyżek. *b* W r. 1934 bez Górnego Śląska. *c* Łącznie z ubezpieczeniem dodatkowem kolejarzy i górników. *d* Do r. 1931 bez Zakładu Ubezpieczeń od Wypadków w Rolnictwie w Poznaniu.

TABL. 4. DOCHODY I WYDATKI ZAKŁADÓW UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH W POLSCE W LATACH 1928—1934

Dochody Wydatki	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
	w miljonach złotych						
Wszystkie rodzaje ubezpieczeń							
Dochody ogółem	**558,1**	**649,7**	**647,0**	**603,1**	**512,2**	**474,1**	**458,1**
w tem: ze składek razem[a] .	517,8	596,3	579,5	523,7	436,4	394,5	379,1
ubezpieczonych	193,2	224,1	219,1	197,5	161,4	145,9	170,1
pracodawców .	308,6	355,2	344,4	311,9	263,6	237,7	197,4
Skarbu Państwa	16,0	17,0	16,0	14,3	11,4	10,9	11,6
z majątku	14,4	27,4	38,0	50,3	48,3	49,1	61,6
Wydatki ogółem	**418,4**	**526,3**	**601,7**	**586,9**	**503,7**	**428,3**	**326,8**
w tem: świadczenia . . .	322,5	418,5	494,2	476,6	407,8	322,2	260,4
koszty administracji	41,6	49,1	54,7	53,8	46,6	42,5	42,0
Ubezpieczenie na wypadek choroby[b]							
Dochody ogółem	297,1	340,3	335,8	293,6	242,4	214,4	119,7
w tem: ze składek razem[a] .	282,5	322,2	309,6	268,3	218,0	192,8	104,8
ubezpieczonych	118,8	135,5	130,4	113,0	91,4	80,6	52,4
pracodawców .	163,7	186,7	179,2	155,3	126,6	112,2	52,4
z majątku	.	.	.	.	.	.	6,9
Wydatki ogółem	297,9	349,6	345,5	311,3	246,0	233,8	130,0
w tem: świadczenia . . .	222,7	267,1	269,7	233,7	182,6	159,8	98,9
koszty administracji	24,9	29,0	29,7	28,8	24,5	23,0	16,9
Zabezpieczenie na wypadek braku pracy robotników							
Dochody ogółem	51,0	52,8	49,0	44,2	35,6	33,9	36,2
w tem: ze składek razem[a] .	48,1	51,1	47,9	42,9	34,3	32,6	34,8
ubezpieczonych	8,0	8,5	8,0	7,1	5,7	5,4	5,8
pracodawców .	24,1	25,6	23,9	21,5	17,2	16,3	17,4
Skarbu Państwa	16,0	17,0	16,0	14,3	11,4	10,9	11,6
z majątku	0,2	0,3	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1
Wydatki ogółem	26,1	55,6	113,5	111,1	78,7	32,6	26,4
w tem: świadczenia . . .	20,7	49,8	104,4	101,3	70,2	26,4	20,4
koszty administracji	5,4	5,8	9,1	8,5	6,7	4,7	4,3
Ubezpieczenie na wypadek braku pracy pracowników umysłowych							
Dochody ogółem	18,7	23,1	22,4	22,5	17,4	22,2	25,6
w tem: ze składek razem[a] .	14,6	18,6	19,4	19,4	16,5	19,5	23,8
ubezpieczonych	6,8	8,7	9,2	9,2	7,7	10,2	13,3
pracodawców .	7,8	9,9	10,2	10,2	8,8	9,3	10,5
z majątku	0,4	2,1	2,8	3,1	0,9	2,7	1,4
Wydatki ogółem	2,2	6,7	18,5	31,3	41,9	25,2	16,0
w tem: świadczenia . . .	1,5	5,5	17,0	29,1	39,7	22,4	13,1
koszty administracji	0,6	1,0	1,2	1,9	1,9	1,5	1,8
Ubezpieczenie emerytalne robotników[c]							
Dochody ogółem	65,2	76,2	74,0	70,7	61,4	54,0	122,3
w tem: ze składek razem[a] .	60,4	69,1	65,6	59,2	49,2	43,3	108,3
ubezpieczonych	29,8	34,1	32,4	29,2	24,2	21,2	62,6
pracodawców .	30,6	35,0	33,2	30,0	25,0	22,1	45,7
z majątku	4,4	6,0	7,5	10,3	11,6	10,4	11,5
Wydatki ogółem	48,8	56,2	57,9	63,1	61,5	58,1	70,0
w tem: świadczenia . . .	44,7	51,6	52,8	58,2	57,0	53,7	61,3
koszty administracji	3,2	3,7	4,1	3,9	3,5	3,4	7,4

a Dochody ze składek oznaczają sumę przypisu składek w okresie sprawozdawczym. *b* W r. 1934 bez Górnego Śląska. *c* Łącznie z ubezpieczeniem dodatkowem kolejarzy i górników.

(dok. str. 218)

TABL. 4. DOCHODY I WYDATKI ZAKŁADÓW UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH W POLSCE W LATACH 1928—1934 (dok.)

Wydatki Dochody	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
	w miljonach złotych						
Ubezpieczenie emerytalne pracowników umysłowych							
Dochody ogółem	71,7	95,6	105,1	110,9	99,0	99,0	99,5
w tem: ze składek razem[a] .	63,8	79,7	82,9	82,3	69,5	62,0	64,2
ubezpieczonych	29,8	37,3	39,1	39,0	32,4	28,5	36,0
pracodawców .	34,0	42,4	43,8	43,3	37,1	33,5	28,2
z majątku	4,9	13,3	21,2	27,4	28,5	29,7	34,6
Wydatki ogółem	10,2	17,9	20,9	22,2	25,4	31,0	36,3
w tem: świadczenia . . .	6,7	12,4	13,7	16,2	19,6	24,8	29,5
koszty administracji	2,5	3,3	3,8	3,8	3,6	3,6	4,2
Ubezpieczenie od wypadków w zatrudnieniu							
Dochody ogółem	54,4	61,7	60,7	61,2	56,4	50,6	54,8
w tem: ze składek pracodawców[a] . . .	48,4	55,6	54,1	51,6	48,9	44,3	43,2
z majątku	4,5	5,7	6,5	9,4	7,2	6,2	7,1
Wydatki ogółem	33,2	40,3	45,4	47,9	50,2	47,6	48,1
w tem: świadczenia . . .	26,2	32,1	36,6	38,1	38,7	35,1	37,2
koszty administracji	5,0	6,3	6,8	6,9	6,4	6,3	7,4

a Dochody ze składek oznaczają sumę przypisu składek w okresie sprawozdawczym.

TABL. 5. PRZYPIS SKŁADEK I SKŁADKI ZALEGŁE W ZAKŁADACH UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH W POLSCE W LATACH 1928, 1932—1934

Rodzaje ubezpieczeń	Przypis składek w ciągu roku				Składki zaległe w końcu roku			
	1928	1932	1933	1934	1928	1932	1933	1934
	w miljonach złotych							
Ogółem	**517,8**	**436,4**	**394,5**	.	**129,2[a]**	**260,3**	**264,1**	.
Na wypadek choroby . . .	282,5	218,0	192,8	.	66,3	120,0	117,0	.
Polska bez Górnego Śląska	250,9	194,0	173,1	104,8	65,8	118,6	115,6	107,5
Górny Śląsk	31,6	24,0	19,7	.	0,5	1,4	1,4	.
Na wypadek braku pracy .	62,7	50,8	52,1	58,6	11,0	26,9	29,1	33,0
Robotników	48,1	34,3	32,6	34,8	7,4	12,1	12,6	13,7
Pracowników umysłowych	14,6	16,5	19,5	23,8	3,6	14,8	16,5	19,3
Emerytalne	124,2	118,7	105,3	172,5	19,8	62,2	69,6	90,4
Robotników[b]	60,4	49,2	43,3	108,3	0,2	0,6	0,6	14,0
Pracowników umysłowych	63,8	69,5	62,0	64,2	19,6	61,6	69,0	76,4
Od wypadków w zatrudnieniu	48,4	48,9	44,3	43,2	32,1[a]	51,2	48,4	53,6

a Bez Zakładu Ubezpieczeń od Wypadków w Rolnictwie w Poznaniu.
b Łącznie z ubezpieczeniem dodatkowem kolejarzy i górników.

TABL. 6. DOCHODY ZE SKŁADEK I ŚWIADCZENIA NA I UBEZPIECZONEGO W ZAKŁADACH UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH W POLSCE W LATACH 1928—1934

Rodzaje ubezpieczeń	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
	w złotych						
Dochody ze składek na I ubezpieczonego [a]							
Na wypadek choroby [b] . .	111,5	119,7	118,2	109,7	99,1	92,5	64,0
Na wypadek braku pracy							
Robotników	51,6	50,8	51,5	51,8	48,1	46,9	45,3
Pracowników umysłowych	64,7	74,9	73,9	75,7	68,8	84,2	89,1
Emerytalne							
Robotników [c]	38,2	40,8	40,1	40,4	37,4	36,6	49,8
Pracowników umysłowych	283,3	320,5	315,0	321,5	289,7	295,9	239,9
Od wypadków w zatrudnieniu	13,2	14,5	14,5	14,9	15,2	14,2	11,6
Świadczenia na I ubezpieczonego							
Na wypadek choroby [b] . . .	86,2	97,9	101,4	93,7	81,1	73,8	60,4
Na wypadek braku pracy							
Robotników	22,2	49,6	112,1	122,4	98,6	37,9	26,6
Pracowników umysłowych	6,8	22,2	64,7	113,8	165,3	96,8	49,1
Emerytalne							
Robotników [c]	23,3	27,7	29,1	36,7	41,7	43,5	19,0
Pracowników umysłowych	29,6	49,7	52,1	63,4	81,5	107,0	110,2
Od wypadków w zatrudnieniu	7,1	8,4	9,8	11,0	12,0	11,3	10,0

a Ob. uwagę *a* pod tabl. 4, str. 218. *b* Bez Górnego Śląska. *c* Bez dodatkowego ubezpieczenia górników i kolejarzy.

TABL. 7. PODZIAŁ ŚWIADCZEŃ UBEZPIECZENIA NA WYPADEK CHOROBY W POLSCE[a] W LATACH 1928—1934

Rodzaje świadczeń	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
W miljonach złotych							
Ogółem	**194,0**	**233,1**	**234,0**	**201,7**	**158,9**	**138,2**	**98,9**
Zasiłki pieniężne	63,3	76,6	62,9	47,8	34,0	27,4	13,5
Pomoc lekarska	53,0	61,8	69,5	63,1	54,7	49,6	35,8
Leki i opatrunki	34,6	40,1	42,8	35,5	28,1	23,2	17,8
Szpitale, zakłady lecznicze, przewóz chorych i lekarzy	43,1	54,6	53,4	49,6	37,6	34,7	29,5
Profilaktyka i rozbudowa lecznictwa związkowego .	—	—	5,4	5,7	4,5	3,3	2,3
Na I ubezpieczonego w złotych							
Ogółem	***86,2***	***97,9***	***101,4***	***93,7***	***81,1***	***73,8***	***60,4***
Zasiłki pieniężne	*28,2*	*32,1*	*27,2*	*22,2*	*17,4*	*14,6*	*8,3*
Pomoc lekarska	*23,5*	*26,0*	*30,1*	*29,3*	*27,9*	*26,5*	*21,9*
Leki i opatrunki	*15,4*	*16,9*	*18,6*	*16,5*	*14,3*	*12,4*	*10,8*
Szpitale, zakłady lecznicze, przewóz chorych i lekarzy	*19,1*	*22,9*	*23,1*	*23,0*	*19,2*	*18,5*	*18,0*
Profilaktyka i rozbudowa lecznictwa związkowego .	—	—	*2,4*	*2,7*	*2,3*	*1,8*	*1,4*

a Bez Górnego Śląska.

TABL. 8. WYPADKI W ZATRUDNIENIU, ODSZKODOWANE PRZEZ ZAKŁADY UBEZPIECZEŃ OD WYPADKÓW W POLSCE W LATACH 1926—1933

Lata Działy pracy	Przeciętna liczba ubezpieczonych w tys.	Ogólna liczba wypadków	Następstwa wypadków	
			Śmierć	Niezdolność do pracy[a]
Ogółem 1926	2 769	12 747	913	11 834
1927	3 287	15 790	926	14 864
1928	3 678	19 202	1 098	18 104
1929	3 833	21 881	1 214	20 667
1930	3 722	18 943	963	17 980
1931	3 473	18 076	844	17 232
1932	3 204	13 117	759	12 358
1933	3 078	13 370	715	12 655
Gospodarstwa rolne, leśne i młyny .	2 010	5 906	351	5 555
Kopalnie i huty oraz ich zakłady uboczne	142	2 410	139	2 271
Wyroby z metali	51	412	12	400
Maszyny, narzędzia, instrumenty, przyrządy	64	406	18	388
Przemysł włókienniczy	138	585	15	570
Materjały drzewne	54	804	42	762
Budownictwo	80	758	39	719
Pozostałe działy	539	2 089	99	1 990

a Stała i przejściowa, trwająca ponad 4 tygodnie.

TABL. 9. PRZYCZYNY WYPADKÓW W ZATRUDNIENIU, ODSZKODOWANYCH PRZEZ ZAKŁADY UBEZPIECZEŃ OD WYPADKÓW W POLSCE W LATACH 1928—1933

Przyczyny wypadków	1928	1929	1930	1931	1932	1933
	Liczba wypadków					
Ogółem	**19 202**	**21 881**	**18 943**	**18 076**	**13 117**	**13 370**
Silniki, pędnie, maszyny	4 105	4 338	3 554	3 085	2 392	2 492
Windy, żórawie, dźwigi i t. p. . . .	363	387	300	348	241	250
Kotły, przewody parowe, parniki i t. p.	47	27	65	37	24	33
Materjały wybuchowe	147	170	141	192	112	130
Materjały zapalne, żrące i t. p. . . .	1 052	1 264	785	561	339	346
Zasypanie, załamanie się rusztowań i t. p.	3 702	2 969	2 335	2 686	2 041	2 122
Upadek z drabin, rusztowań, schodów i t. p.	2 472	3 977	2 445	2 469	1 791	1 922
Załadowanie, wyładowanie, dźwiganie ciężarów i t. p.	1 769	1 954	2 288	1 876	1 120	1 201
Przewóz wozami, przejechanie, uderzenie, ukąszenie i t. p.	1 844	2 178	2 648	2 671	2 113	2 336
Ruch kolejowy	1 421	1 968	1 851	1 663	1 057	903
Przewóz wodą	47	42	55	23	19	23
Użycie narzędzi ręcznych	878	1 113	1 189	869	624	658
Prąd elektryczny	98	128	84	95	70	59
Inne przyczyny	1 257	1 366	1 203	1 501	1 174	895

B. Inne ubezpieczenia

TABL. 10. ZAKŁADY UBEZPIECZEŃ I ICH DZIAŁALNOŚĆ W POLSCE W LATACH 1928—1934

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
Liczba zakładów ubezpieczeń [a]							
Polska ogółem	**141**	**91**	**84**	**83**	**74**	**71**	**75**
Bez mniejszych zakładów wzajemnych	50	51	48	50	46	40	40
Publiczne	8	8	8	8	8	6	5
Wzajemne większe	10	11	11	13	12	8	9
Wzajemne mniejsze	91	40	36	33	28	31	35
Akcyjne krajowe	21	21	18	18	17	16	16
Zakłady zagraniczne	11	11	11	11	9	10	10
Stan ubezpieczeń w końcu roku [b]							
Liczba polis w tys.							
W dziale życiowym	98	129	164	170	151	170	192
Ogółem w działach rzeczowych	4 839	7 765	7 353	7 141	6 863	6 724	6 824
w dziale ogniowym	4 608	4 928	4 882	4 898	4 901	4 955	5 012
,, ,, od kradzieży	61	81	66	64	53	55	58
,, ,, transportowym	91	2 674	2 344	2 128	1 863	1 671	1 714
,, ,, od gradobicia	63	61	44	34	31	28	26
w działach innych [c]	16	21	17	17	15	15	14
Suma ubezpieczeń w miljonach zł.							
W dziale życiowym	803	1 097	1 165	1 077	928	708	709
Ogółem w działach rzeczowych	44 344	57 961	62 399	56 857	49 262	42 467 [d]	40 905 [d]
w dziale ogniowym	40 451	52 765	57 734	52 467	45 458	38 854	37 291
,, ,, od kradzieży	1 158	1 259	1 251	1 475	1 105	996	906
,, ,, transportowym	1 666	2 941	2 697	2 321	2 212	2 232	2 348
,, ,, od gradobicia	904	822	521	378	287	223	185
w działach innych [c]	165	174	196	216	200	162 [d]	175 [d]
Zbiór składek [b] w miljonach złotych							
Z ubezpieczeń bezpośrednich (z akwizycji własnej)	184	234	232	208	170	148	135
w dziale życiowym	37	52	52	49	43	36	34
,, ,, ogniowym	114	148	148	133	105	94	84
,, ,, od kradzieży	4	5	5	5	4	4	3
,, ,, transportowym	3	3	3	3	3	3	3
,, ,, od gradobicia	14	13	11	8	6	4	3
w działach innych [c]	12	13	13	10	9	7	8
Z ubezpieczeń pośrednich (składki reasekuracyjne)	35	38	34	28	19	14	14
Szkody do pokrycia [b] w miljonach złotych							
Z ubezpieczeń bezpośrednich	94	151	126	112	94	77	72
w dziale życiowym	4	8	11	16	19	20	14
,, ,, ogniowym	66	110	99	82	60	49	48
,, ,, od kradzieży	3	4	3	3	2	2	2
,, ,, transportowym	2	2	1	1	2	1	2
,, ,, od gradobicia	12	19	4	4	5	2	2
w działach innych [c]	7	8	8	6	6	3	4
Z ubezpieczeń pośrednich	25	29	24	19	13	8	7

a Zakłady pozostające w ewidencji Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń (łącznie z zakładami w likwidacji). *b* Bez zakładów wzajemnych mniejszych. *c* Rzeczowe oraz ubezpieczenia od wypadków i odpowiedzialności prawnej, dla których nie ustala się liczby polis i sumy ubezpieczeń. *d* Bez ubezpieczeń szyb; w 1932 r. suma tych ubezpieczeń wynosiła 11 milj. zł.

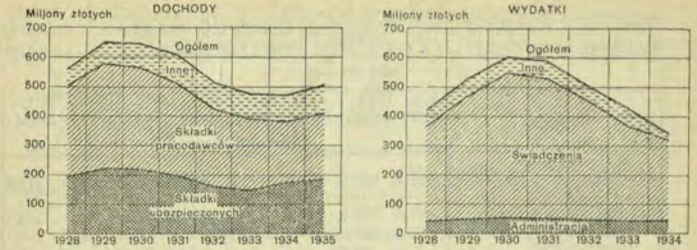
TABL. 11. BILANSE I RACHUNKI STRAT I ZYSKÓW ZAKŁADÓW UBEZPIECZEŃ W POLSCE W LATACH 1928—1934[a]

Stan w dn. 31.XII

Wyszczególnienie	1928[b]	1929	1930	1931	1932	1933	1934
	w miljonach złotych						
	Bilanse						
Stan czynny							
Kasa	2	3	3	3	2	2	2
Instytucje kredytowe	27	24	24	21	22	32	36
Papiery procentowe własne	34	56	67	72	75	73	80
Pożyczki hipoteczne i pod zastaw hipotek	12	16	19	24	25	22	24
Pożyczki udzielone związkom samorządowym	2	5	5	5	5	5	4
Dłużnicy	66	102	118	131	140	133	123
w tem zaległe składki	43	69	89	98	109	104	99
Nieruchomości	29	52	61	71	76	78	78
Inne aktywa	39	52	64	69	76	63	70
w tem pożyczki pod zastaw własnych polis	2	6	12	20	26	21	23
Strata	2	13	7	19	5	5	5
Suma bilansowa	**213**	**323**	**368**	**415**	**426**	**413**	**422**
Stan bierny							
Kapitał zakładowy	19	27	28	28	30	34	34
Inne kapitały własne	52	65	75	89	100	115	122
Fundusz ubezpieczeniowy	59 (łącznie z funduszami technicznymi)	78	104	124	138	123	134
Fundusze techniczne		35	41	47	38	32	29
Długi hipoteczne	4	5	4	4	3	3	1
Wierzyciele	30	36	42	42	37	30	28
Inne pasywa	36	70	67	74	74	70	69
Zysk	13	7	7	7	6	6	5
	Rachunki strat i zysków						
Zyski							
Zysk (nadwyżka) w działach:							
życiowym	0,0	0,3	0,8	1,4	1,9	1,8	1,3
ogniowym	12,3	3,0	3,7	4,4	13,9	14,9	5,3
innych	1,1	1,1	2,9	1,8	1,2	0,9	0,8
Czysty dochód z majątku	5,7	6,4	6,4	6,5	6,0	5,1	6,0
Zysk na kursie walut obcych i papierów wartościowych	4,9 (łącznie z innymi zyskami)	0,3	0,3	0,3	1,0	9,9	3,5
Inne zyski		9,9	6,8	7,8	10,0	16,9	10,2
Strata (niedobór bilansowy)	2,3	13,2	7,3	18,7	4,9	5,0	5,0
Ogółem	**26,3**	**34,2**	**28,2**	**40,9**	**38,9**	**54,5**	**32,1**
Straty							
Strata (niedobór) w działach:							
życiowym	1,3	5,1	2,7	1,5	0,2	4,7	2,1
ogniowym	1,1	6,4	2,2	3,0	1,2	2,0	1,1
innych	1,7	4,4	1,5	1,6	1,8	0,9	1,2
Strata na kursie walut obcych i papierów wartościowych	9,3 (łącznie z rezerwą i innymi stratami)	1,6	1,5	4,6	1,2	13,6	1,9
Rezerwa (odpisy) na należności wątpliwe		4,5	3,7	13,2	16,6	14,3	8,4
Inne straty i odpisy		5,1	9,2	10,1	12,1	12,6	12,0
Zysk (nadwyżka bilansowa)	12,9	7,1	7,4	6,9	5,8	6,4	5,4

a Nie uwzględniono mniejszych zakładów wzajemnych. *b* Nie uwzględniono zakładów zagranicznych.

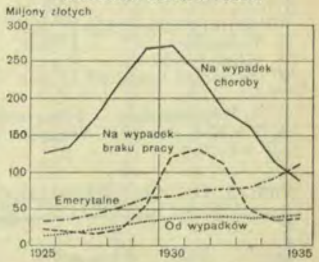
DOCHODY I WYDATKI ZAKŁADÓW UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH W POLSCE

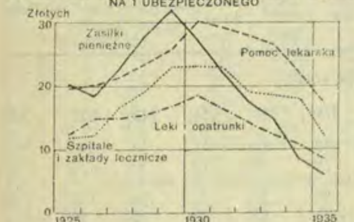
UBEZPIECZENI W Z.U.S. W POLSCE

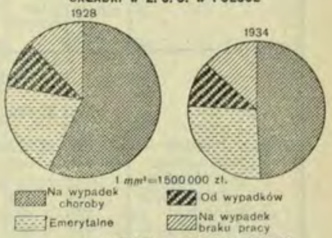
ŚWIADCZENIA Z. U. S. W POLSCE

ŚWIADCZENIA W UBEZPIECZENIU NA WYPADEK CHOROBY NA 1 UBEZPIECZONEGO

SKŁADKI W Z. U. S. W POLSCE

UBEZPIECZENIA W DZIALE ŻYCIOWYM W POLSCE

SKŁADKI W UBEZPIECZENIACH PUBLICZNYCH I PRYWATNYCH W POLSCE

DZIAŁ XVIII. SZKOLNICTWO

TABL. 1. WYDATKI NA OŚWIATĘ Z BUDŻETU PAŃSTWA, SKARBU ŚLĄSKIEGO I ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORJALNEGO W LATACH 1928/29—1935/36

Wydatki	1928–1929	1929–1930	1930–1931	1931–1932	1932–1933	1933–1934	1934–1935	1935–1936[a]
	w miljonach złotych							
Ogółem	**572,4**	**626,1**	**595,2**	**477,2**	**422,7**	**422,4**	**412.2**	**413.9**
Wydatki zwyczajne .	493.6	535.6	544.2	459.2	413.2	410.0	397.1	400.1
Państwo	380,3	416,3	426,7	352,7	321,2	325,0	313,8	316,7
Skarb Śląski . . .	38,1	39,7	41,5	34,9	26,6	24,6	24,0	23,4
Samorząd terytorj.[b]	75,2	79,6	76,0	71,6	65,4	60,4	59,3	60,0
Wydatki nadzwyczajne	78.8	90.5	51,0	18.0	9.5	12.4	15.1	13.8
Państwo	35,8	33,9	10,5	3,0	0,5	4,3	2,6	1,2
Skarb Śląski . . .	1,0	4,3	8,8	0,4	0,1	0,1	0,0	0,0
Samorząd terytorj.[b]	42,0	52,3	31,7	14,6	8,9	8,0	12,5	12,6

a Preliminowane. *b* Bez wydatków na szkolnictwo zawodowe; wydatki w 1929/30 r. wynosiły: zwyczajne około 14,8 milj. zł., nadzwyczajne około 5,0 milj. zł.

TABL. 2. ROZMIESZCZENIE SZKÓŁ W POLSCE W ROKU SZKOLNYM 1934/35

Województwa	Przedszkola	Szkoły: początkowe[a]	średnie	nauczycielskie	zawodowe[b]	ludowe rolnicze	zawodowe dokształcające	wyższe
	Liczba szkół							
Polska	**1 876**	**27 955**	**770**	**187**	**714**	**143**	**637**	**24**
Woj. centralne .	725	10 872	337	64	315	54	196	12
,, wschodnie	131	5 842	79	18	114	30	29	2
,, poznańskie i pomorskie	306	3 735	98	22	95	28	179	2
,, śląskie . .	295	685	35	12	23	6	50	—
,, południowe	419	6 821	221	71	167	25	183	8
	Uczniowie w tysiącach							
Polska	**98,2**	**4 686,1**	**166,1**	**12,0**	**70,8**	**5,1**	**84,1**	**48,1**
Woj. centralne .	35.7	2 087.3	69.9	4,3	33,1	2,0	33.2	20.8
,, wschodnie .	4.1	755.8	16.3	1.1	9.6	1.0	4.1	3.8
,, poznańskie i pomorskie	15.9	501.0	19.0	1.5	8.0	1.1	15.7	5.9
,, śląskie . .	21.8	203.9	9.7	0.7	4.0	0.2	8.3	—
,, południowe	20.7	1 138.1	51.2	4.4	16.1	0.8	22.8	17.6

a Szkoły powszechne, szkoły ćwiczeń i szkoły specjalne. *b* Łącznie z kursami.

TABL. 3. REALIZACJA NAUCZANIA POWSZECHNEGO W POLSCE[a] W LATACH SZKOLNYCH 1932/33 — 1934/35

Lata szkolne / Wiek	1932/33	1933/34	1934/35					
			Ogółem	Województwa				
				centralne	wschodnie	poznańskie i pomorskie	śląskie	południowe
Dzieci w wieku obowiązku szkolnego w tysiącach								
1932/33	4 809[b]	×	×	2 113	878	487	230[b]	1 101
1933/34	×	4 945	×	2 184	939	499	207	1 116
1934/35	×	×	5 027	2 224	986	501	205	1 111
7 lat	833	775	770	323	152	70	26	199
8 „	780	829	772	328	152	71	27	194
9 „	778	776	825	355	155	75	31	209
10 „	741	775	773	324	144	71	32	202
11 „	673	739	772	322	141	73	30	206
12 „	548	568	623	303	127	73	30	90
13 „	429	483	492	269	115	68	29	11
Uczniowie w wieku obowiązku szkolnego (bez względu na poziom nauki) w tysiącach								
1932/33	4 351[b]	×	×	1 927	680	486	230[b]	1 028
1933/34	×	4 461	×	1 998	723	495	206	1 039
1934/35	×	×	4 497	2 027	740	497	204	1 029
7 lat	730	671	659	284	98	69	26	182
8 „	734	777	724	315	123	71	27	188
9 „	751	734	775	339	128	75	30	203
10 „	707	741	723	310	120	71	32	190
11 „	601	683	709	308	115	73	30	183
12 „	471	486	544	272	94	73	30	75
13 „	330	369	363	199	62	65	29	8
Uczniów na 100 dzieci w wieku obowiązku szkolnego								
1932/33	90,5	×	×	91,2	77,5	99,8	100,0	93,3
1933/34	×	90,2	×	91,5	77,0	99,2	99,7	93,2
1934/35	×	×	89,4	91,1	75,0	99,2	99,5	92,6
7 lat	87,7	86,5	85,5	87,8	64,4	98,5	99,3	91,6
8 „	94,2	93,7	93,8	95,9	80,7	100,0	98,4	97,2
9 „	96,5	94,6	94,0	95,5	82,8	99,8	98,8	96,9
10 „	95,4	95,7	93,6	95,9	83,0	99,2	100,0	93,9
11 „	89,3	92,5	91,8	95,5	81,4	100,0	100,0	88,9
12 „	86,0	85,5	87,4	90,0	73,6	100,0	100,0	83,3
13 „	76,8	76,4	73,8	73,9	54,7	95,8	98,6	67,7

a Zasady obliczania realizacji nauczania powszechnego ob. *Statystyka szkolnictwa 1933/34* (Statystyka Polski, serja C, zesz. 21). *b* W tem 27 tys. dzieci i uczniów w wieku lat 6, które w r. szk. 1932/33 podlegały obowiązkowi szkolnemu na terenie woj. śląskiego.

TABL. 4. TYPY SZKÓŁ W POLSCE W LATACH SZKOLNYCH 1928/29 i 1934/35

Typy szkół	Liczba szkół lub wydziałów		Uczniowie w tysiącach			
			1928–1929	1934/35		
				Ogółem	Płeć	
	1928–1929	1934–1935			męska	żeńska
Przedszkola	1 557	1 876	92,9	98,2	45,6	52,6
Szkoły powszechne	26 592	27 757	3474,6	4655,4	2389,8	2265,6
Szkoły ćwiczeń	131	109	15,9	21,5	11,5	10,0
Szkoły specjalne	63	89	6,2	9,2	5,7	3,5
dla ociemniałych	5	6	0,3	0,3	0,2	0,1
,, głuchoniemych . . .	15	16	1,0	1,2	0,7	0,5
,, niedorozwiniętych . .	29	54	3,2	6,4	3,5	2,9
,, moralnie zaniedbanych	14	13	1,7	1,3	1,3	0,0
Szkoły średnie ogólnokształc.	777	770	203,9	166,1	97,4	68,7
Szkoły nauczycielskie . . .	244	187	38,8	12,0	4,9	7,1
Seminarja nauczycielskie .	209	156	36,8	10,2	4,8	5,4
Pedagogja[a]	12	3	0,8	0,4	0,1	0,3
Seminarja ochroniarskie . .	16	21	0,8	1,1	—	1,1
Semin. nauczycielek rzemiosł	7	7	0,4	0,3	—	0,3
Wydziały szkół i kursów zawodowych	1 093[b]	1 172	67,0[b]	70,8	38,1	32,7
Poziom: niższy	178	66	6,0	2,4	1,7	0,7
średni I stopnia .	571	501	38,6	36,8	17,3	19,5
,, II ,,	100	163	10,3	15,4	11,3	4,1
wyższy	9	42	1,1	3,1	2,1	1,0
Kursy	235	400	11,0	13,1	5,7	7,4
Rolnictwo	29	30	1,9	1,7	1,4	0,3
Przemysł i rzemiosło . . .	660	669	33,5	35,5	20,2	15,3
w tem: metalowy i mech.	125	151	11,5	12,4	12,4	0,0
włókienniczy . .	57	50	1,6	1,7	0,9	0,8
drzewny	78	58	2,4	1,8	1,8	0,0
odzieżowy . . .	300	322	11,3	14,5	0,7	13,8
budowlany . . .	25	29	3,0	1,7	1,6	0,1
Handel i administracja . .	292	302	24,2	24,1	11,3	12,8
Komunikacja	41	50	4,3	4,5	4,5	0,0
Miernictwo i meljoracje . .	14	12	0,8	0,7	0,7	0,0
Gosp. dom. i usługi osob.	57	97	2,3	3,0	0,0	3,0
Służba zdrowia	.	12	.	1,3	—	1,3
Szkoły zawodowe dokształc. .	573[c]	637	90,4[c]	84,1	66,8	17,3
Ludowe szkoły rolnicze . .	127	143	5,3	5,1	3,4	1,7
Wydziały szkół wyższych . .	82	86	43,6	48,1	34,6	13,5
Teologja i prawo kanoniczne	8	8	1,0	1,1	1,1	0,0
Prawo i nauki polityczne .	12	13	11,0	14,6	12,1	2,5
Medycyna	5	5	3,8	4,3	3,4	0,9
Farmaceutyka	4	5	0,8	1,3	0,6	0,7
Weterynarja	2	2	0,7	0,9	0,9	0,0
Dentystyka	1	1	0,4	0,5	0,1	0,4
Filozofja	15	18	13,6	11,9	5,2	6,7
Rolnictwo	7	7	1,8	2,5	2,0	0,5
Technika	14	11	6,3	7,0	6,6	0,4
Sztuki piękne	9	8	0,7	0,6	0,3	0,3
Nauki handlowe	4	5	3,4	3,0	2,1	0,9
Wychowanie fizyczne . . .	1	2	0,1	0,2	0,1	0,1
Dziennikarstwo	—	1	—	0,2	0,1	0,1

a W r. szk. 1928/29 wliczono kursy nauczycielskie, które istniały do r. szk. 1931/32. *b* Bez szkół służby zdrowia. *c* Rok szkolny 1927/28.

TABL. 5. SZKOŁY W POLSCE WEDŁUG WŁAŚCICIELI W ROKU SZKOLNYM 1934/35

Właściciele	Przedszkola	Szkoły powszechne	Szkoły średnie	Szkoły nauczycielskie	Szkoły zawodowe [a]
	Liczba szkół				
Ogółem	**1 876**	**27 757**	**770**	**187**	**714**
Państwo [b]	207	26 361 [c]	301	113	120
Samorząd terytorjalny	358	7	49	9	29
w tem: miasta	232	5	42	9	23
powiatowe związki samorząd.	101	1	5	—	4
Samorząd gospodarczy	1	—	—	—	14
Instytucje i organizacje religijne	373	258	86	25	43
w tem: parafje i diec. rz.-kat. i gr.-kat.	95	2	10	—	—
gminy wyznaniowe ewangel.	8	124	4	1	—
zakony	260	75	70	24	37
gminy wyznaniowe żydowskie	7	51	2	—	6
Fundacje	11	5	2	—	3
Organizacje i instytucje społeczne	636	638	198	30	290
w tem: Polska Macierz Szkolna	26	52	8	1	31
Tow. Szkoły Ludowej	35	3	2	2	10
Niemiecki Związek Szkolny	15	36	7	—	—
Ridna Szkoła i Ukraińska Zachoronka	11	30	12	2	1
Rytas [d]	—	33	2	—	—
Tarbut [e]	17	122	7	3	—
Zjednocz. Szkół Żydowskich	5	44	2	—	—
Zw. Pracy Obywat. Kobiet	169	2	—	—	21
Osoby i instytucje prywatne	290	488	134	10	215
w tem osoby fizyczne	220	474	122	10	213
	Uczniowie w tysiącach				
Ogółem	**98,2**	**4 655,4**	**166,1**	**12,0**	**70,8**
Państwo [b]	16,3	4 516,7 [c]	90,9	8,3	24,3
Samorząd terytorjalny	22,5	1,3	9,3	0,5	5,2
w tem: miasta	16,3	1,3	8,1	0,5	4,9
powiatowe związki samorząd.	5,0	0,0	0,9	—	0,2
Samorząd gospodarczy	0,0	—	—	—	1,5
Instytucje i organizacje religijne	19,9	25,7	12,5	1,1	2,8
w tem: parafje i diec. rz.-kat. i gr.-kat.	5,8	0,2	1,5	—	—
gminy wyznaniowe ewangel.	0,2	6,3	0,8	0,1	—
zakony	13,4	8,6	10,0	1,0	1,8
gminy wyznaniowe żydowskie	0,5	9,8	0,2	—	1,0
Fundacje	0,6	1,0	0,3	—	0,1
Organizacje i instytucje społeczne	27,8	74,9	30,8	1,6	27,3
w tem: Polska Macierz Szkolna	1,0	2,1	1,2	0,1	2,6
Tow. Szkoły Ludowej	1,6	0,1	0,1	0,1	0,8
Niemiecki Związek Szkolny	0,5	4,1	1,2	—	—
Ridna Szkoła i Ukraińska Zachoronka	0,4	4,4	1,5	0,1	0,2
Rytas [d]	—	1,6	0,4	—	—
Tarbut [e]	0,5	19,1	1,2	0,2	—
Zjednocz. Szkół Żydowskich	0,1	6,4	0,2	—	—
Zw. Pracy Obywat. Kobiet	7,0	0,1	—	—	1,1
Osoby i instytucje prywatne	11,1	35,8	22,3	0,5	9,6
w tem osoby fizyczne	5,6	34,6	20,4	0,5	9,4

a Łącznie z kursami. *b* Łącznie ze Śląskim Urzędem Wojewódzkim. *c* Szkoły publiczne, t. j. utrzymywane wspólnie przez państwo i samorząd terytorjalny. *d* Stowarzyszenie oświatowe litewskie. *e* Stowarzyszenie oświatowe żydowskie.

TABL. 6. PUBLICZNE SZKOŁY POWSZECHNE W POLSCE WEDŁUG LICZBY NAUCZYCIELI W LATACH SZKOLNYCH 1925/26, 1933/34 i 1934/35

Szkoły o liczbie nauczycieli	Liczba szkół			Uczniowie					
	1925–1926	1933–1934	1934–1935	1925–1926	1933–1934	1934–1935	1925–1926	1933–1934	1934–1935
				w tysiącach			w odsetkach		
Ogółem	**26 048**	**25 882**	**26 361**	**3 137,6**	**4 491,4**	**4 516,7**	*100,0*	*100,0*	*100,0*
1	14 342	12 169	12 725	863,5	911,9	945,4	*27,5*	*20,3*	*20,9*
2	5 773	6 113	5 953	625,4	832,0	807,4	*19,9*	*18,5*	*17,9*
3	1 868	2 540	2 670	291,0	488,9	517,3	*9,3*	*10,9*	*11,5*
4	975	1 178	1 119	187,3	289,8	277,4	*6,0*	*6,5*	*6,1*
5	508	706	651	118,4	206,8	191,8	*3,8*	*4,6*	*4,2*
6	348	472	470	94,8	161,1	161,3	*3,0*	*3,6*	*3,6*
7 i więcej	2 234	2 704	2 773	957,2	1 600,9	1 616,1	*30,5*	*35,6*	*35,8*

TABL. 7. JĘZYK NAUCZANIA[a] W SZKOŁACH W POLSCE W ROKU SZKOLNYM 1934/35

Język nauczania[a]	Przedszkola	Szkoły				
		powszechne	średnie	nauczycielskie	zawodowe[b]	wyższe
		Liczba szkół				
Ogółem	**1 876**	**27 757**	**770**	**187**	**743**	**24**
Polski	1 728	23 299[c]	698	170	714	24
Polski i ukraiński	1	2 754[d]	2	1	—	—
Polski i inny	23	384[d]	5	2	7	—
Ukraiński	33	457	26	7	4	—
Białoruski	—	16	1	—	—	—
Niemiecki	50	490	20	4	4	—
Żydowski	12	87	2	—	14	—
Hebrajski	29	172	9	3	—	—
Litewski	—	72	2	—	—	—
Czeski	—	18	—	—	—	—
Rosyjski	—	8	5	—	—	—
		Uczniowie w tysiącach				
Ogółem	**98,2**	**4655,4**	**166,1**	**12,0**	**65,7**	**48,1**
Polski	93,1	4052,2[c]	152,9	11,2	63,0	48,1
Polski i ukraiński	0,1	408,4[d]	1,0	0,1	—	—
Polski i inny	0,9	36,7[d]	1,8	0,1	0,5	—
Ukraiński	1,3	57,9	4,3	0,3	0,3	—
Białoruski	—	2,1	0,2	—	—	—
Niemiecki	1,7	55,7	3,1	0,1	0,1	—
Żydowski	0,3	12,3	0,2	—	1,8	—
Hebrajski	0,8	24,4	1,6	0,2	—	—
Litewski	—	3,6	0,4	—	—	—
Czeski	—	1,0	—	—	—	—
Rosyjski	—	1,1	0,6	—	—	—

a Bez uwzględnienia języków mniejszości, nauczanych jako przedmioty. *b* Łącznie z kursami. Rok szkolny 1933/34. *c* W tem szkoły, w których naucza się jako przedmiotu języka: ukraińskiego — 2 182 szkół z 364,6 tys. uczniów; niemieckiego — 57 szkół z 9,3 tys. uczniów; litewskiego — 73 szkoły z 6,5 tys. uczniów; innego — 12 szkół z 1,6 tys. uczniów. *d* Łącznie ze szkołami prowadzącemi odrębne komplety nauczania w języku polskim i w języku ukraińskim lub innym. Komplety te poprzednio były liczone jako odrębne szkoły.

TABL. 8. SZKOŁY MĘSKIE, ŻEŃSKIE I KOEDUKACYJNE W POLSCE

Typy szkół Lata	Liczba szkół				Uczniowie szkół			
	ogółem	męskich	żeńskich	koedukacyjnych	ogółem	męskich	żeńskich	koedukacyjnych
					w tysiącach			
Przedszkola (1932/33)	1 724	9	13	1 702	87,2	0,3	0,5	86,4
Szkoły powszechne (1929/30)	26 539	899	670	24 970	3 691,7	265,1	266,2	3 160,4
publiczne	25 119	496	567	24 056	3 570,4	228,3	253,8	3 088,3
w miastach . .	2 058	454	529	1 075	872,5	208,4	234,6	429,5
na wsi	23 061	42	38	22 981	2 697,9	19,9	19,2	2 658,8
prywatne	1 420	403	103	914	121,3	36,8	12,4	72,1
w miastach .	901	381	93	427	95,6	35,3	11,6	48,7
na wsi	519	22	10	487	25,7	1,5	0,8	23,4
Szkoły średnie ogólnokształcące (1934/35)	770	232	251	287	166,1	64,5	46,5	55,1
państwowe . . .	301	137	47	117	90,9	45,7	14,5	30,7
niepaństwowe .	469	95	204	170	75,2	18,8	32,0	24,4
Szkoły nauczycielskie (1934/35)	187	64	107	16	12,0	4,4	6,4	1,2
państwowe . . .	113	63	42	8	8,3	4,3	3,3	0,7
niepaństwowe .	74	1	65	8	3,7	0,1	3,1	0,5
Szkoły zawodowe[a] (1934/35)	1 172[b]	354	476	342	70,8	25,8	22,1	22,9
państwowe . .	300	169	92	39	24,3	14,5	5,8	4,0
niepaństwowe .	872	185	384	303	46,5	11,3	16,3	18,9
Szkoły specjalne (1932/33)	87	14	—	73	7,3	1,0	—	6,3

a Łącznie z kursami. *b* Liczba wydziałów.

TABL. 9. UCZNIOWIE PUBLICZNYCH SZKÓŁ POWSZECHNYCH W POLSCE WEDŁUG ODDZIAŁÓW W ROKU SZKOLNYM 1933/34

Stopień organizacyjny szkół	Ogółem uczniów	Uczniowie w oddziałach						
		I	II	III	IV	V	VI	VII i wyższych
	w tysiącach							
1[a] klasowe . . .	882,6	233,0	214,1	262,1	173,4	—	—	—
2[b] ,,	814,4	202,7	179,1	176,0	183,5	73,1	—	—
3 ,,	512,0	118,5	103,2	103,8	91,1	61,8	26,7	6,9
4 ,,	306,6	68,7	58,3	59,9	53,1	39,0	20,2	7,4
5 ,,	191,1	40,1	34,4	36,9	33,2	25,4	14,6	6,5
6 ,,	143,8	28,4	24,4	26,9	24,6	19,7	13,5	6,3
7 i więcej klasowe	1 640,9	280,4	262,0	290,5	281,1	237,0	177,0	112,9

a W oddz. III nauka trwa 2 lata, w oddz. IV — 3 lata. *b* W oddz. IV i V nauka trwa po 2 lata.

TABL. 10. UCZNIOWIE SZKÓŁ ŚREDNICH OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH W POLSCE WEDŁUG KLAS W LATACH SZKOLNYCH 1926/27, 1928/29, 1930/31 i 1932/33—1934/35

Lata szkolne Kategorje szkół	Ogółem uczniów[a]	Uczniowie na poziomie klas					
		gimnazjum nowego ustroju[b]				liceum nowego ustroju[c]	
		I	II	III	IV	I	II
	w tysiącach						
Ogółem 1926/27	160,9	31,5	35,3	29,4	26,1	21,5	17,1
1928/29	153,6	25,1	32,2	28,8	26,5	22,0	19,0
1930/31	144,3	22,4	28,7	25,9	25,2	22,4	19,7
1932/33	143,4	26,6	30,7	23,3	22,6	20,8	19,4
1933/34	156,8	37,8	33,7	26,2	21,3	19,5	18,3
1934/35	166,1	42,8	35,4	29,2	23,3	18,4	17,0
Państwowe	90,9	22,6	20,5	15,9	12,5	10,2	9,2
Samorządowe	9,3	2,6	1,9	1,6	1,4	1,0	0,8
Prywatne	65,9	17,6	13,0	11,7	9,4	7,2	7,0

a Bez uczniów klas niższych (do kl. II włącznie) gimnazjum dawnego ustroju, które istniały do roku szkolnego 1933/34. *b*—*c* Odpowiada poziomowi klas dawnego ustroju: *b* — III, IV, V i VI, *c*—VII i VIII.

TABL. 11. UCZNIOWIE W POLSCE WEDŁUG ZAWODU RODZICÓW

Zawód i stanowisko w zawodzie rodziców	Uczniowie w szkołach						
	średnich		nauczycielskich		zawodowych[a]		wyższych
	1925–1926	1930–1931	1925–1926	1930–1931	1927–1928	1930–1931	1928–1929
	w tysiącach						
Ogółem	**216,6**	**205,0**	**37,3**	**35,7**	**50,7**	**73,0**	**43,6**
Rolnictwo	36,0	29,1	11,6	10,0	7,9	11,4	5,3
w tem: rolnicy więksi[b] . .	5,8	5,1	0,2	0,2	} 7,0	0,9	1,4
rolnicy mniejsi[c] .	26,2	20,9	10,2	9,0		9,0	3,1
Przemysł	44,8	40,5	8,2	7,7	13,5	16,8	4,1
w tem: przedsiębiorcy . .	10,2	9,1	0,6	0,6	1,3	1,7	1,2
rzemieślnicy . .	19,6	16,8	5,1	4,7	5,5	9,0	1,7
urzędnicy	8,6	9,1	0,6	0,6	1,0	1,7	0,8
robotnicy	6,2	5,5	1,9	1,8	5,7	4,4	0,4
Handel	43,3	45,0	1,9	2,5	9,6[d]	8,4	5,6
w tem kupcy i przedsiębiorcy	35,3	35,0	1,5	2,0	4,8	6,0	4,0
Komunikacja	23,1	22,5	5,0	5,6	. [d]	10,5	2,6
Wolne zawody	10,7	11,6	0,4	0,5	1,7	0,9	2,3
Służba publiczna	41,9	42,2	7,2	6,5	9,8	8,4	8,2
Inne zawody	16,4	14,0	3,0	2,8	7,0	6,7	3,5
Niepodane	0,4	0,1	0,0	0,1	1,2	9,9	12,0
	w odsetkach						
Ogółem	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
w tem:							
rolnicy więksi[b]	2,7	2,5	0,6	0,7	} 14,2	1,4	4,3
rolnicy mniejsi[c]	12,1	10,3	27,3	25,1		14,3	9,8
przemysłowcy i kupcy . . .	21,0	21,6	5,5	7,2	12,2	12,1	16,5
rzemieślnicy	9,0	8,2	13,8	13,1	11,0	14,3	5,3
robotnicy	11,7	10,9	20,7	22,1	31,3	26,6	8,1
wolne zawody	5,0	5,7	1,1	1,4	3,5	1,5	7,4
urzędnicy, nauczyciele, oficer.	31,7	34,8	24,7	24,4	21,4	22,5	38,3

a Łącznie z kursami. *b* Posiadający ponad 50 *ha* gruntu. *c* Posiadający poniżej 50 *ha* gruntu. *d* Komunikację podano łącznie z handlem.

TABL. 12. UCZNIOWIE W POLSCE WEDŁUG WIEKU W ROKU SZKOLNYM 1932/33

Wiek	Przedszkola	Szkoły powszechne	Szkoły średnie	Szkoły nauczycielskie	Szkoły zawodowe [a]	Szkoły wyższe [b]
	Uczniowie w tysiącach					
Ogółem zbadani	**87,2**	**4 510,5**	**186,8**	**24,6**	**66,1**	**42,4**
w wieku:						
6 i mniej lat	85,0	70,8	0,5	—	—	—
7—11 „	2,2	3 472,1	30,4	—	—	—
12—13 „	—	874,6	45,5	—	1,1	—
14—15 „	—	93,0	39,6	1,6	10,7	—
16—18 „	—	—	52,4	12,7	28,4	2,7
19 i więcej „	—	—	18,4	10,3	25,9	39,7

a Łącznie z kursami. *b* Dane za rok szkolny 1928/29.

TABL. 13. UCZNIOWIE W POLSCE WEDŁUG WYZNANIA W ROKU SZKOLNYM 1934/35

Wyznanie	Uczniowie w szkołach powszechnych	średnich	nauczycielskich	zawodowych [a]	wyższych
	w odsetkach				
Ogółem	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
Rzymsko-katolickie	68,5	73,0	86,6	76,4	76,4
Grecko-katolickie	9,4	3,9	4,8	2,2	3,1
Ewangelickie	2,2	2,7	2,1	2,0	2,7
Prawosławne	10,5	2,3	2,4	3,1	2,7
Mojżeszowe	9,1	18,0	4,0	16,2	14,8
Inne	0,3	0,1	0,1	0,1	0,3

a Łącznie z kursami.

TABL. 14. UCZNIOWIE SZKÓŁ ŚREDNICH OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH W POLSCE WEDŁUG WYZNANIA W ROKU SZKOLNYM 1934/35

Kategorje szkół Klasy	Uczniowie ogółem	Uczniowie wyznania rzymsko-katolick.	grecko-katolick.	ewangelickiego	prawosławnego	mojżeszowego	innego
	w odsetkach						
Ogółem	**100,0**	**73,0**	**3,9**	**2,7**	**2,3**	**18,0**	**0,1**
Państwowe	100,0	80,9	4,3	1,8	2,6	10,2	0,2
Samorządowe	100,0	89,2	0,4	2,1	1,1	7,2	0,0
Prywatne	100,0	59,7	3,9	3,9	2,2	30,2	0,1
Klasa I nowego ustroju	100,0	76,0	3,8	2,8	2,0	15,2	0,2
„ II nowego ustroju	100,0	72,9	3,9	2,9	2,2	18,0	0,1
„ V dawnego ustroju	100,0	71,3	3,9	2,7	2,3	19,7	0,1
„ VI dawnego ustroju	100,0	71,1	4,2	2,5	2,4	19,6	0,2
„ VII dawnego ustroju	100,0	72,1	3,9	2,3	2,8	18,8	0,1
„ VIII dawnego ustroju	100,0	72,1	3,7	2,5	2,7	18,9	0,1

TABL. 15. STUDENCI I WOLNI SŁUCHACZE SZKÓŁ WYŻSZYCH W POLSCE WEDŁUG KIERUNKU STUDJÓW I WYZNANIA W LATACH AKADEMICKICH 1928/29, 1933/34 i 1934/35

Kierunek studjów	Lata akademickie	Studenci i wolni słuchacze wyznania[a] rzymsko-katolick.	grecko-katolick.	ewangelickiego	prawosławnego	mojżeszowego	innego
		w tysiącach					
Ogółem	1928/29	30,0	2,0	1,1	0,8	8,7	0,2
	1933/34	36,6	1,8	1,3	1,2	8,4	0,2
	1934/35	36,7	1,5	1,3	1,3	7,1	0,2
		w odsetkach liczb ogólnych					
Ogółem	1928/29	70,1	4,6	2,5	1,9	20,4	0,5
	1933/34	73,9	3,6	2,7	2,5	17,0	0,3
	1934/35	76,4	3,1	2,7	2,7	14,8	0,3
w tem:							
Prawo i nauki polityczne	1928/29	64,3	5,2	1,3	1,0	27,7	0,5
	1933/34	70,2	4,7	1,6	1,7	21,5	0,3
	1934/35	76,4	4,0	1,6	1,7	16,1	0,2
Medycyna	1928/29	70,7	6,0	2,5	2,3	17,9	0,6
	1933/34	72,6	3,2	2,5	4,2	17,0	0,5
	1934/35	73,9	2,9	2,6	4,4	15,8	0,4
Filozofja	1928/29	63,9	5,3	2,5	1,3	26,4	0,6
	1933/34	70,2	3,1	3,2	2,1	21,1	0,3
	1934/35	71,7	2,6	3,3	2,5	19,4	0,5
Technika	1928/29	78,9	3,5	3,1	2,5	11,6	0,4
	1933/34	78,6	3,0	2,7	3,1	12,4	0,2
	1934/35	79,4	2,4	2,6	3,1	12,3	0,2
Nauki handlowe . . .	1928/29	78,2	2,1	3,2	0,9	15,4	0,2
	1933/34	83,2	3,9	4,5	1,1	7,0	0,3
	1934/35	84,0	3,7	4,3	1,0	6,8	0,2

a Bez uwzględnienia osób, dla których brak danych o podziale według wyznania: w 1928/29 — 0,8 tys., w 1933/34 — 0,1 tys.

TABL. 16. PROMOCJE W SZKOŁACH NIEKTÓRYCH TYPÓW W POLSCE W LATACH SZKOLNYCH 1930/31, 1931/32 i 1933/34

Typy szkół Poziom nauki	Liczba uczniów klasyfikowanych 1933/34 (w tysiącach)	z tego promowano 1933/34 (w tysiącach)	Odsetek uczniów promowanych 1930/31	1931/32	1933/34
Szkoły średnie ogólnokształcące	**152,3**	**132,1**	***84,6***	***86,3***	***86,7***
w tem: klasa I nowego ustroju	36,1	30,9	*85,7*[a]	*88,7*[a]	*85,6*
,, IV dawnego ustroju	31,4	27,0	*79,4*	*81,2*	*86,0*
,, V dawnego ustroju	24,5	21,1	*81,9*	*83,3*	*86,3*
,, VI dawnego ustroju	20,3	17,4	*82,1*	*81,7*	*85,9*
,, VII dawnego ustroju	18,5	15,6	*82,3*	*81,3*	*84,0*
,, VIII dawnego ustroju . .	17,7	16,4[b]	*92,5*[b]	*92,3*[b]	*92,9*[b]
Seminarja nauczycielskie . .	.	.	***86,3***	***89,8***	.
Szkoły zawodowe	**45,9**	**39,5**	***84,6***	***85,0***	***86,2***
Poziom niższy	2,0	1,7	*83,0*	*85,3*	*87,6*
,, średni I stopnia . .	28,4	24,6	*85,4*	*85,5*	*86,6*
,, ,, II ,, . . .	13,1	11,2	*83,3*	*84,3*	*85,5*
,, wyższy	2,4	2,0	*81,8*	*82,1*	*83,9*

a Klasa III dawnego ustroju. *b* Dopuszczeni do egzaminów dojrzałości.

TABL. 17. STUDENCI PAŃSTWOWYCH SZKÓŁ WYŻSZYCH W POLSCE WEDŁUG KIERUNKU I STANU STUDJÓW W LATACH AKADEMICKICH 1933/34 i 1934/35

Lata Kierunek studjów	Studenci odbywający studja				
	bez opóźnienia[a]	z opóźnieniem[a]			
		1-rocznem	2-letniem	3-letniem	4-letniem i większem
	w odsetkach ogólnej liczby studentów				
Ogółem [b c] 1933/34	48,9	26,1	11,0	5,2	8,8
1934/35	47,7	26,5	11,3	5,4	9,1
Teologja[c]	90,7	6,2	1,0	0,2	1,9
Prawo	44,9	33,3	12,1	5,1	4,6
Medycyna	75,5	16,9	3,3	1,2	3,1
Farmaceutyka	66,6	24,3	5,7	1,2	2,2
Weterynarja	74,1	18,0	4,7	0,8	2,4
Dentystyka	72,3	16,4	4,9	3,6	2,8
Rolnictwo	52,0	21,6	11,5	4,5	10,4
Technika	19,2	29,0	18,7	10,9	22,2
Sztuki piękne	54,7	19,9	9,3	5,2	10,9
Wychowanie fizyczne . .	93,0	5,6	—	0,7	0,7

a W stosunku do terminów, przewidzianych regulaminami studjów, bez uwzględnienia studentów nowoimatrykulowanych w danym roku akademickim. W analogicznej tablicy Małego Rocznika Statystycznego 1935 studenci nowoimatrykulowani byli uwzględnieni. *b* Bez filozofji. *c* Bez wydziałów teologji katolickiej i teologji ewangelickiej Uniwersytetu Józefa Piłsudskiego w Warszawie.

TABL. 18. DYPLOMY UKOŃCZENIA SZKÓŁ WYŻSZYCH W POLSCE WYDANE W LATACH AKADEMICKICH 1931/32—1933/34[a]

Lata Kierunek studjów	Dyplomy wydane po					
	3 i 4	5	6	7	8	9 i więcej
	latach studjów w odsetkach ogólnej liczby wydanych dyplomów					
Ogółem . . . 1931/32	20,0	21,1	17,6	13,5	8,3	19,5
1932/33	19,5	17,8	17,4	14,4	9,6	21,3
1933/34	22,0	19,6	17,0	14,2	9,1	18,1
w tem:						
Teologja i prawo kanoniczne . . .	8,4	22,4	29,9	18,7	7,5	13,1
Prawo i nauki politycz.	38,2	24,7	15,8	7,7	5,6	8,0
Medycyna	—	—	22,6	32,6	17,5	27,3
Farmaceutyka . . .	42,4	34,2	8,2	6,5	2,2	6,5
Weterynarja	—	9,5	33,3	25,2	16,3	15,7
Dentystyka	87,4	11,6	1,0	—	—	—
Filozofja	12,1	17,0	16,8	18,8	11,7	23,6
Rolnictwo	8,5	39,1	20,4	15,7	6,1	10,2
Technika	0,5	7,5	16,5	14,1	15,1	46,3
Nauki handlowe . .	38,8	30,9	11,1	5,8	3,8	9,6

a Dyplomy niższych stopni naukowych i dyplomy doktorskie, wydane według dawnych przepisów.

TABL. 19. ABSOLWENCI SZKÓŁ W POLSCE W LATACH SZKOLNYCH 1927/28, 1932/33 i 1933/34

Wyszczególnienie	1927/28	1932/33	1933/34		
			Ogółem	Płeć	
				męska	żeńska
Szkoły powszechne	254 736	238 030	257 261	.	.
w miastach	62 576	65 130	78 570	.	.
na wsi	192 160	172 900	178 691	.	.
publiczne	246 683	229 521	246 502	.	.
w tem 7-klasowe	68 992	81 566	95 845	.	.
prywatne	8 053	8 509	10 759	.	.
Szkoły średnie ogólnokształc.	13 530	15 844	14 836	9 769	5 067
państwowe	7 275	7 654	7 678	6 116	1 562
samorządowe	570	811	732	406	326
prywatne	4 854	6 119	5 455	2 469	2 986
eksterni	831	1 260	971	778	193
Seminarja i kursy nauczycielskie, pedagogja	6 170	5 387	5 054	2 143	2 911
państwowe	3 597	2 988	3 158	1 943	1 215
samorządowe	459	414	323	45	278
prywatne	1 699	1 692	1 426	74	1 352
eksterni	415	293	147	81	66
Seminarja ochroniarskie	204	254	247	—	247
Semin. nauczycielek rzemiosł	113	174	199	—	199
Szkoły i kursy zawodowe	10 331[a]	22 306	23 156	12 225	10 931
państwowe	3 159	5 345	5 405	3 627	1 778
samorządowe	998	1 630	1 540	609	931
prywatne	6 174	15 331	16 211	7 989	8 222
Poziom: niższy	1 359	578	613	385	228
średni I stopnia	7 504	8 716	7 870	3 865	4 005
,, II ,,	1 353	3 372	3 477	2 398	1 079
wyższy	115	1 108	981	488	493
Kursy	.	8 532	10 215	5 089	5 126
Ważniejsze kierunki wykształc.:					
rolnictwo	283	483	551	418	133
przemysł i rzemiosło	5 136	9 471	10 673	5 721	4 952
handel i administracja	4 619	7 281	6 662	3 103	3 559
komunikacja	182	2 606	2 795	2 693	102
Szkoły wyższe—dyplomy niższych stopni i dypl. doktorskie według dawnych przepisów	.	6 482	5 809	4 302	1 507
państwowe	3 205	5 792	5 088	3 764	1 324
prywatne	.	690	721	538	183
Ważniejsze kierunki studjów:					
prawo i nauki polityczne	1 347	1 824	1 852	1 595	257
medycyna	590	552	583	493	90
farmaceutyka	119	193	184	63	121
weterynarja	64	142	147	146	1
dentystyka	73	114	95	21	74
filozofja	120	1 826	1 294	567	727
rolnictwo	274	389	343	285	58
technika	531	727	616	586	30
nauki handlowe	.	498	498	391	107
Dyplomy doktorskie wydane według nowych przepisów	249	107	132	113	19
w tem: prawo i nauki polit.	10	30	24	22	2
filozofja	192	32	40	27	13

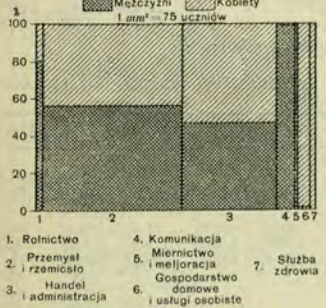
a Bez kursów.

REALIZACJA NAUCZANIA POWSZECHNEGO

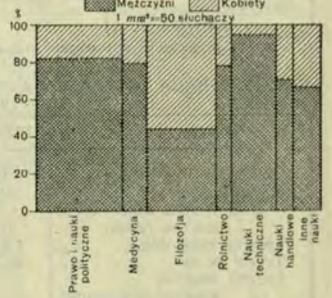

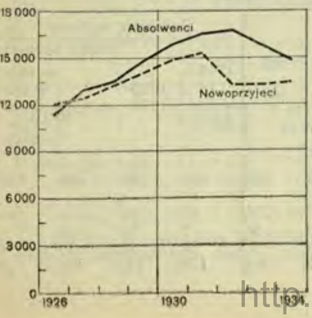
UCZNIOWIE SZKÓŁ I KURSÓW ZAWODOWYCH 1934/35

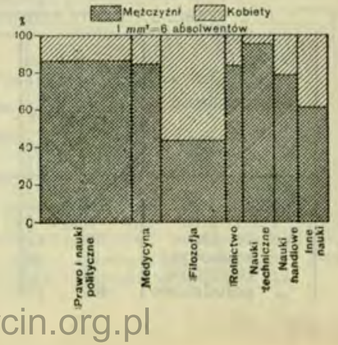
STUDENCI I WOLNI SŁUCHACZE SZKÓŁ WYŻSZYCH 1934/35

ABSOLWENCI SZKÓŁ ŚREDNICH I NOWOPRZYJĘCI W SZKOŁACH WYŻSZYCH

DYPLOMY UKOŃCZENIA SZKÓŁ WYŻSZYCH 1933/34

DZIAŁ XIX. OŚWIATA POZASZKOLNA, ŻYCIE UMYSŁOWE I KULTURALNE, SPORT, STOWARZYSZENIA

A. Oświata pozaszkolna

TABL. 1. OŚWIATA POZASZKOLNA W POLSCE W ROKU SZKOLNYM 1934/35

Okręgi szkolne	Instruktorzy oświaty pozaszkolnej	Powiatowe komisje oświaty pozaszkolnej	Kursy instruktorskie dla pracowników oświatowych[a]	Kursy dla dorosłych[a]		Świetlice[a]	Zespoły chóralne[a]
				zespoły	słuchacze		
Polska	**133**	**152**	**329**	**6 621**	**141 281**	**17 786**	**6 278**
Okrąg warszawski .	14	19	77	517	10 731	1 921	531
,, lubelski . .	10	15	33	403	11 115	924	380
,, wileński . .	18	20	29	368	7 903	1 927	628
,, brzeski . . .	14	5	17	834	18 839	1 467	205
,, łucki	10	10	5	540	7 533	498	201
,, poznański .	17	7	37	1 481	35 544	2 437	674
Woj. śląskie . . .	10	—	8	156	2 482	753	334
Okrąg krakowski .	17	22	37	561	13 464	3 477	1 508
,, lwowski . .	23	54	86	1 761	33 670	4 382	1 817

a Na podstawie rejestracji inspektoratów szkolnych.

TABL. 2. PRACA OŚWIATOWA W WOJSKU W POLSCE W LATACH 1929–1934

Wyszczególnienie	1929	1930	1931	1932	1933	1934
Liczba kompletów . . .	4 774	3 653	4 733	4 551	.	.
Uczniowie w tys.	94,8	90,6	70,1	62,8	70,0	72,1
w tem nauczeni czytać i pisać po polsku . .	34,5	33,2	25,0	21,2	25,0	30,5
Liczba bibljotek	1 026	1 056	1 132	1 009	1 146	1 160
Tomy w tys.	487,2	520,3	618,2	685,5	740,1	791,2
Liczba świetlic	.	.	.	.	380	450
,, aparatów kinemat.	.	.	.	.	166	196
,, radjoodbiorników	.	.	.	.	980	1 376

TABL. 3. DOMY LUDOWE W POLSCE W 1933 R.

Województwa	Ogółem	W tem mające specjalne budynki	W miastach	Na wsi	Założone w latach: 1919 i wcześniej	1920–1928	1929 i później: razem	1929 i później: w tem w stadjum organizacji
Polska	**927**	690	**102**	**825**	**185**	**286**	**456**	71
Woj. centralne .	306	247	30	276	40	92	174	22
,, wschodnie	97	66	3	94	2	30	65	5
,, zachodnie	58	36	19	39	23	16	19	6
,, południowe	466	341	50	416	120	148	198	38

TABL. 4. TEATRY LUDOWE W POLSCE W LATACH 1931 — 1935

Lata	Liczba zespołów teatralnych[a]	Liczba tomów w bibljotekach instruktorskich	Kostjumy w tys. sztuk	Dochody (w tysiącach złotych)	Wydatki (w tysiącach złotych)
1931	1 966	8 800	17,1	141,0	154,0
1932	1 719	9 534	20,4	146,2	145,0
1933	1 364	9 906	20,9	129,3	129,1
1934	1 485	10 367	21,7	156,2	153,0
1935	1 381	12 767	26,0	168,4	163,7

a Dane dotyczą tylko zespołów teatralnych, zrzeszonych w 10 związkach teatrów ludowych; liczba teatrów niezrzeszonych w 1935 r. wynosiła 8 905.

B. Życie umysłowe i kulturalne

TABL. 5. DZIAŁALNOŚĆ FUNDUSZU KULTURY NARODOWEJ W LATACH 1928/29 — 1935/36

Wyszczególnienie	1928/29–1930/31[a]	1931–1932	1932–1933	1933–1934	1934–1935	1935–1936
Wydatki w tysiącach złotych						
Ogółem	**7 729**	**1 109**	**1 089**	**1 118**	**1 069**	**1 344**
Wydatki na popieranie:						
Nauki	5 304	729	746	807	760	989
w tem stypendja	2 102	351	287	271	298	330
Sztuki	2 129	346	311	275	279	322
w tem stypendja	734	90	85	63	64	56
Kultury polskiej zagranicą	250	—	—	—	—	—
Wydatki administracyjne	46	34	32	36	30	33
Osoby, które otrzymały stypendja						
Ogółem	**841**	**228**	**218**	**216**	**247**	**285**
Na studja:						
w kraju	535	153	145	149	168	193
zagranicą	306	75	73	67	79	92
matemat.-przyrodnicze	196	47	48	51	58	55
humanistyczne	261	64	56	65	72	102
nauk stosowanych	113	23	31	20	27	28
nauk pięknych	271	94	83	80	90	100

a Za okres trzyletni.

TABL. 6. BIBLJOTEKI OŚWIATOWE[a] W POLSCE W 1929 R.

Województwa	Liczba bibljotek: ogółem	Liczba bibljotek: w miastach	Liczba bibljotek: na wsi	Tomy w tys.: ogółem	Tomy w tys.: w miastach	Tomy w tys.: na wsi	Czytelnicy w tys.	Wypożyczenia w tys. tomów
Polska	**8 526**	**3 412**	**5 114**	**6 164**	**5 024**	**1 140**	**674,7**	**12 925**
%	*100,0*	*40,0*	*60,0*	*100,0*	*81,5*	*18,5*	×	×
Woj. centralne	2 526	1 253	1 273	2 701	2 335	366	254,1	5 727
„ wschodnie	933	314	619	703	539	164	77,4	1 355
„ zachodnie	1 996	779	1 217	1 063	810	253	143,9	2 098
„ południowe	3 071	1 066	2 005	1 697	1 340	357	199,3	3 745

a Dane nie obejmują bibljotek naukowych, szkolnych (ob. tabl. 8, str. 238) oraz wojskowych (ob. tabl. 2, str. 236). Ob. uwagę do tabl. 7, str. 238.

TABL. 7. SAMORZĄDOWE BIBLJOTEKI PUBLICZNE W POLSCE W 1935 R.
Stan w dn. 1.V

Wyszczególnienie	Ogółem	Bibljoteki gminne	Bibljoteki miejskie	Bibljoteki powiatowe[a]
Liczba bibljotek	436	236	105	95
„ kompletów ruchomych	1 972	38	21	1 913
Tomy w tysiącach	1 024,9	76,8	801,6	146,5
Świadczenia związków samorządowych (1934/35) w tysiącach złotych	538,9	21,3	400,2	117,4

a Powiatowe centrale bibljotek ruchomych.

Uwaga. Bibljoteki samorządowe, działające w 1929 r., objęte są danemi tabl. 6, str. 237; w roku 1929 działały 233 bibljoteki samorządowe.

TABL. 8. BIBLJOTEKI SZKOLNE W POLSCE W LATACH 1929—1931

Typy szkół	Liczba bibljotek 1929	1930	1931	Tomy w tys. 1929	1930	1931
Powszechne publiczne	23 084	.	23 604	3 442	.	3 883
Średnie ogólnokształcące	1 322	1 357	.	2 531	2 603	.
Nauczycielskie	348	346	.	583	632	.
Zawodowe	662	.	625[a]	472	.	490[a]
Wyższe	20	21	21	2 647	2 761	2 842

a Bez bibljotek kursów zawodowych.

TABL. 9. WIELKIE BIBLJOTEKI W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W 1930 R.
Bibljoteki zawierające 100 000 i więcej tomów

Państwa	Liczba bibljotek	Tomy w milj.	Państwa	Liczba bibljotek	Tomy w milj.
Stany Zj. Am.[a]	160	46,7	Belgja	12	4,4
Z.S.R.R.	106	37,4	Holandja	11	4,5
Niemcy	101	34,7	Czechosłowacja	9	2,2
Francja	73	23,4	Hiszpanja	9	2,5
Włochy	69	19,1	Japonja	9	3,7
Anglja[a]	51	15,7	Szwecja	8	2,2
Polska	27	5,9	Węgry	8	1,7
Austrja	22	5,5	Norwegja	5	1,5
Szwajcarja	21	5,1	Rumunja	5	1,3
Kanada	13	3,0	Danja	3	1,8

a 1924 r.

TABL. 10. DRUKI NIEPERJODYCZNE[a] W POLSCE WYDANE W LATACH 1931—1935

Typy wydawnictw	Liczba druków 1931–1933[b]	1934 Ogółem	1934 w tem tłumaczenia	1935	Nakład w tys. 1931–1933[b]	1934
Ogółem	**10 364**	**11 348**	595[c]	**11 609**	**31 277**	**38 700**
Prace naukowe	2 404	3 316	121	3 272	2 276	4 052
Literatura piękna	1 209	1 329	329	1 456	3 178	4 051
Wydawnictwa popularne	1 478	1 678	124	2 210	7 167	8 919
Podręczniki	491	360	6	525	3 196	3 845
Dokumenty życia społecznego[d]	4 782	4 665	15	4 146	15 460	17 833

a Bez nut, map i rycin. *b* Przeciętnie rocznie. *c* Łączny nakład tłumaczeń wynosił 1 573 tys. egz. *d* Odezwy, kalendarze, sprawozdania, cenniki i t. p.

TABL. 11. CZASOPISMA W POLSCE WEDŁUG CZĘSTOŚCI WYCHODZENIA W LATACH 1932 — 1934

Lata Województwa	Ogółem	Czasopisma wychodzące					
		codziennie	raz tygodniowo	2–3 razy na mies.	raz na miesiąc	raz na 3 miesiące	w innych okresach
Polska 1932	1 831	168	334	221	691	124	293
1933	1 855	156	353	218	724	109	295
1934	1 859	152	334	217	713	107	336
M. st. Warszawa . .	679	33	91	99	279	59	118
Woj. centralne[a] . .	225	37	52	21	82	6	27
„ wschodnie . .	109	16	23	10	40	1	19
„ zachodnie . .	474	51	99	46	154	18	106
„ południowe .	372	15	69	41	158	23	66

a Bez m. st. Warszawy.

TABL. 12. DRUKI NIEPERJODYCZNE I CZASOPISMA W POLSCE WEDŁUG JĘZYKA W LATACH 1932 — 1934

Wyszczególnienie	Ogółem	Wydawnictwa w języku						
		polskim	ukraińskim	białoruskim	niemieckim	żyd. i hebrajskim	rosyjskim	innym[a]
Druki nieperjodyczne								
Ogółem 1932	9 695	8 114	288	32	153	697	78	333
1933	10 086	8 228	319	27	156	780	89	487
1934	11 348	9 497	309	19	155	836	39	493
w tem tłumaczenia . .	595	516	23	2	3	33	4	14
Prace naukowe	3 316	2 935	59	1	44	90	7	180
Literatura piękna . . .	1 329	1 159	79	3	6	67	3	12
Wydawnictwa popularne	1 678	1 317	86	6	19	194	21	35
Podręczniki	360	268	9	4	10	48	2	19
Dokumenty życia społecznego[b]	4 665	3 818	76	5	76	437	6	247
Czasopisma								
Ogółem 1932	1 831	1 544	64	6	94	93	8	22
1933	1 855	1 567	67	7	95	80	9	30
1934	1 859	1 567	72	8	97	79	11	25
Naukowe	253	232	5	—	3	4	—	9
Religijne	236	183	12	2	28	2	7	2
Urzędowe, samorządowe	113	113	—	—	—	—	—	—
Gospodarcze	266	232	13	2	8	6	—	5
w tem:								
technika i przemysł .	61	57	2	—	—	2	—	—
rolnictwo i leśnictwo .	67	56	4	1	6	—	—	—
Organy zrzeszeń zawodowych	102	97	—	—	5	—	—	—
Ogólno-informacyjne, literackie i artystyczne	631	467	36	3	51	65	3	6
Ilustracyjne, rozrywkowe, humorystyczne . . .	33	30	2	—	—	—	1	—
Wydawane przez młodzież	134	128	2	1	1	—	—	2
Sportowe	40	37	—	—	1	2	—	—
Inne	51	48	2	—	—	—	—	1

a Łącznie z wydawanemi w dwu i więcej językach *b* Odezwy, kalendarze, sprawozdania, cenniki i t. p.

TABL. 13. DRUKI NIEPERJODYCZNE W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH[a] W LATACH 1933 i 1934

Państwa	1933	1934	Państwa	1933	1934
	w tysiącach			w tysiącach	
Z.S.R.R.[b]	32,4	33,0	Czechosłowacja . .	10,1	10,0
Japonja	24,0	.	Stany Zj. Am. . . .	8,1	8,2
Niemcy, Austrja, Szwajcarja niemiecka	21,6	20,9	Holandja	5,5	5,8
Anglija	15,0	15,6	Rumunja	4,1	4,6
Francja	15,7	15,4	Węgry	2,6	3,9
Włochy	12,4	11,4	Danja	3,3	3,2
Polska	10,1	11,3	Szwecja	2,6	2,8
			Hiszpanja	3,2	2,6

a Dane nieporównywalne wskutek odmiennych metod obliczeń. *b* Dane dotyczą tylko Rosyjskiej Socjalistycznej Republiki Rad.
Źródło: *Le droit d'auteur* — Nr. 5, Berno 1936.

TABL. 14. MUZEA I ARCHIWA W POLSCE W 1933 R.
Stan w dn. 1.I

Wyszczególnienie	Liczba	Wyszczególnienie	Liczba
Muzea ogółem[a]	146	Muzea przyrodnicze . . .	17
„ ogólne	42	„ techniczne	6
„ historyczno-kultur.	32	Okazy w muzeach w tys. .	1 417[b]
„ historycz.-artystycz.	49	Archiwa państwowe . . .	17

a Bez zbiorów muzealnych przy szkołach wyższych (ob. tabl. 15). *b* Brak danych o liczbie okazów dla 30 przeważnie mniejszych muzeów.

TABL. 15. ZBIORY MUZEALNE PRZY SZKOŁACH WYŻSZYCH W POLSCE W 1933 R.
Stan w dn. 1.I

Kierunek studjów	Liczba zbiorów	Kierunek studjów	Liczba zbiorów
Ogółem	63	Humanistyka	4
Medycyna	19	Sztuki piękne	3
Farmacja	2	Mechanika	2
Weterynarja	5	Matematyka-przyroda . .	28

TABL. 16. TEATRY STAŁE I OBJAZDOWE W POLSCE W 1933 R.
Stan w dn. 15.XI

Województwa Język przedstawień	Ogółem	Stałe	Objazdowe	Opera i operetka	Dramat i komedja	Rewja	Mieszane i inne
Polska	**88**	**57**	**31**	**3**	**31**	**15**	**39**
M. st. Warszawa . .	25	25	—	1	13	6	5
Woj. centralne[a] . . .	21	8	13	—	6	3	12
„ wschodnie . . .	10	6	4	—	2	2	6
„ zachodnie . .	13	12	1	1	5	1	6
„ południowe . .	19	6	13	1	5	3	10
Język polski	55	44	11	2	29	14	10
„ polski i inny .	6	2	4	1	—	—	5
„ niemiecki . .	3	3	—	—	—	—	3
„ żydowski . . .	15	8	7	—	2	—	13
„ ukraiński . . .	9	—	9	—	—	1	8

a Bez m. st. Warszawy.

TABL. 17. KINEMATOGRAFY W POLSCE W LATACH 1929, 1934 i 1935

Stan w dn. 31.XII

Województwa	Liczba kinematografów					Miejsca w tys.		Dni widowiskowe w tys. 1934
	1929	1934		1935		1934	1935	
		Ogółem	w tem dźwiękowe	Ogółem	w tem dźwiękowe			
Polska	**727**	**707**	539	**723**	624	**252,2**	**257,6**	**168,4**
M. st. Warszawa .	57	62	62	65	65	35,9	39,4	22,3
Woj. centralne[a] .	250	247	186	247	228	82,7	82,0	56,3
„ wschodnie .	59	64	43	62	42	18,5	16,7	16,1
„ zachodnie .	201	170	138	178	160	61,4	65,0	40,4
„ południowe	160	164	110	171	129	53,7	54,5	33,3

a Bez m. st. Warszawy.

TABL. 18. KINEMATOGRAFY W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W 1931 R.

Państwa	Liczba kinem.	Państwa	Liczba kinem.	Państwa	Liczba kinem.
Stany Zj. Am.	22 731	Japonja . . .	1 485	Szwajcarja . .	310
Niemcy . . .	5 360	Czechosłowacja	1 250	Finlandja . .	300
Anglja . . .	5 041	Szwecja . . .	1 190	Rumunja . .	279
Francja . . .	3 113[a]	Polska . . .	757	Norwegja . .	245
Hiszpanja . .	3 100	Austrja . . .	745	Holandja . .	215
Włochy . . .	2 500	Belgja . . .	710	Turcja . . .	108
Z.S.R.R. . .	2 131[a]	Węgry . . .	524	Litwa . . .	45[a]

a 1929 r.

TABL. 19. FILMY WEDŁUG POCHODZENIA OCENZUROWANE W POLSCE W LATACH 1929, 1933 — 1935

Wyszczególnienie	Liczba filmów				Długość w tys. *m*			
	1929	1933	1934	1935	1929	1933	1934	1935
Filmy ocenzurowane . .	**1 472**	**858**	**780**	**714**	**1 753**	**879**	**793**	**760**
Wytwórnie:								
Polskie	308	157	150	113	174	84	70	65
w tem pełnoprogram.[ab]	.	18	15	15	.	45	36	36
Angielskie	50	13	17	12	106	29	40	30
Austrjackie	42	9	26	29	92	15	54	69
Czechosłowackie	10	10	9	5	9	25	24	10
Francuskie	83	52	29	14	103	102	65	31
Niemieckie	157	34	6	28	258	29	14	66
Stanów Zjedn. Am. . . .	766	552	483	441	908	544	464	433
w tem pełnoprogram.[ab]	.	207	170	145	.	439	366	325
Z.S.R.R.	9	11	16	9	19	21	28	18
Inne	47	20	44	63	84	30	34	38
Filmy dozwolone	**1 425**	**849**	**769**	**699**	**1 742**	**861**	**774**	**734**
w tem pełnoprogram.[a] .	.	318	283	257	.	703	635	590

a O długości 1 500 *m* i więcej. *b* Wyłącznie dozwolone do wyświetlania.

TABL. 20. BILETY SPRZEDANE W KINEMATOGRAFACH MIAST POWYŻEJ 100 000 MIESZKAŃCÓW[a] W POLSCE W LATACH 1928 — 1935

Miasta	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
	w tysiącach							
Ogółem	**27 907**[b]	**31 646**[b]	**34 917**	**29 973**	**27 503**	**30 474**	**30 216**	**31 469**
w tem:								
M. st. Warszawa	12 608	13 215	12 592	10 837	9 733	10 272	9 739	10 535
Łódź	6 192	7 318	7 176	6 343	5 610	5 079	5 464	5 736
Lwów	1 801	2 795	3 702	2 999	2 900	3 194	3 287	2 952
Poznań	2 114	2 459	2 629	1 852	1 850	1 930	2 267	2 281
Kraków	1 755	1 816	1 798	1 672	1 411	1 692	2 007	1 982
Wilno	.	.	1 802	2 019	1 716	1 874	1 675	1 776

a Do r. 1933 miast 11; w r. 1934 — 12 (przybyło m. Chorzów). *b* Bez m. Wilna.

TABL. 21. BILETY SPRZEDANE W TEATRACH, KINEMATOGRAFACH I NA KONCERTACH W MIASTACH POWYŻEJ 20 000 MIESZKAŃCÓW W POLSCE W LATACH 1934 i 1935

Wyszczególnienie	Ogółem		M. st. Warszawa		Miasta liczące 100—1000[a] tysięcy mieszkańców		50—100[b]		20—50[c]	
	1934	1935	1934	1935	1934	1935	1934	1935	1934	1935
Teatry i teatrzyki										
Bilety w tys.	4 651	5 026	1 655	1 983	2 129	2 211	391	351	476	481
Cena biletów w tys. zł.[d]	6 436	7 769	2 949	4 522	2 526	2 405	440	343	521	499
Kinematografy										
Bilety w tys.	39 362	41 674	9 739	10 535	20 477	20 934	3 741	4 457	5 405	5748
Cena biletów w tys. zł.[d]	31 874	32 136	10 923	11 093	14 889	14 753	2 406	2 572	3 656	3718
Koncerty i recytacje										
Bilety w tys.	516	436	99	65	181	159	90	66	146	146
Cena biletów w tys. zł.[d]	578	520	175	145	205	191	81	56	117	128

a Brak danych o teatrach dla m. Katowic, o koncertach dla m. Łodzi, Wilna i Katowic. *b* Brak danych o koncertach dla m. Białegostoku. *c* Z ogólnej liczby 48 miast brak danych o teatrach dla 12, o kinematografach dla 7, o koncertach dla 12 miast. *d* Łącznie z podatkiem i opłatami.

TABL. 22. AUDYCJE RADJOWE W POLSCE W LATACH 1931/32 – 1934/35

Lata[a]	Ogółem	Muzyka: Razem	Muzyka: w tem z płyt	Audycje literackie	Odczyty	Komunikaty	Audycje różne: Razem	Audycje różne: w tem międzynarod.[b]
	Czas trwania audycyj w godzinach							
1931/32	22 703	12 305	3 539	1 278	4 346	3 349	1 425	235
1932/33	22 677	13 462	4 058	1 173	3 755	2 968	1 319	397
1933/34	23 847	13 409	4 244	1 127	3 576	3 236	2 499	358
1934/35	25 634	14 144	4 584	1 286	5 570		4 634	327

a Od 1.IV do 31.III następnego roku. *b* Transmisje międzynarodowe.

TABL. 23. RADJOABONENCI W POLSCE WEDŁUG ZAWODÓW, TYPU APARATÓW I DYREKCYJ POCZTOWYCH W LATACH 1928, 1934—1936

Wyszczególnienie	Polska	Dyrekcje pocztowe							
		Warszawa	Lublin	Wilno	Poznań	Bydgoszcz	Katowice	Kraków	Lwów
Radjoabonenci w tysiącach									
1928 1.I	119,9	63,3	3,9	2,9	14,8	3,7	11,0	16,4	3,9
1934 1.I	311,3	121,1	24,4	19,2	23,3	20,2	29,5	29,7	43,9
1934[a] 1.V	324,8	123,5	26,2	20,2	24,4	22,5	32,7	31,9	43,4
1935 1.I	374,0	143,8	31,2	23,8	28,5	25,4	38,4	36,2	46,7
1936 1.I	491,8	186,5	44,0	30,6	35,1	35,3	55,1	49,3	55,9
Radjoabonenci według grup zawodowych w dn. 1.V 1934 w odsetkach[a]									
Ogółem	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
Urzędnicy i nauczyciele	39,8	41,0	45,5	42,1	32,2	29,5	37,8	43,2	40,6
Zawody wolne i kupcy	19,6	22,3	14,6	14,0	22,7	22,3	13,5	19,1	19,2
Rzemieślnicy i robotnicy	13,1	13,8	6,3	3,6	12,1	10,5	32,2	10,0	9,5
Rolnicy	7,6	5,9	11,4	9,1	14,3	12,9	1,9	6,2	6,5
Szkoły, szpitale, świetlice	1,2	0,9	1,9	2,2	1,0	1,1	0,6	1,4	1,6
Inni	18,7	16,1	20,3	29,0	17,7	23,7	14,0	20,1	22,6
Radjoabonenci według typu posiadanego aparatu w dn. 1.V 1934 w odsetkach[a]									
Ogółem	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
Aparaty lampowe	63,8	56,5	62,6	53,1	86,1	88,9	79,1	62,1	54,6
Aparaty detektorowe	36,2	43,5	37,4	46,9	13,9	11,1	20,9	37,9	45,4

a Dane według ankiety Spółki Akcyjnej Polskie Radjo.
U w a g a. Radjoabonentów opłacających taryfę ulgową dla drobnych rolników było w dn. 1.III 1936 r. 77,4 tys.

TABL. 24. LICZBA RADJOABONENTÓW W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1934 i 1935

Stan w dn. 31.XII

Państwa	1934	1935		Państwa	1934	1935	
		Ogółem	Na 1 000 mieszkańców			Ogółem	Na 1 000 mieszkańców
	w tysiącach	w tysiącach			w tysiącach	w tysiącach	
Stany Zj. Am.	21 456	.	*169[a]*	Czechosłow.	689	848	*56*
Danja	568	609	*164*	Węgry	340	353	*40*
Anglja	6 781	7 403	*159*	Łotwa	65	.	*33[a]*
Szwecja	733	834	*143*	Japonja	1 897	.	*28[a]*
Niemcy	6 143	7 193	*108*	Polska	374	492	*15*
Szwajcarja	357	418	*101*	Hiszpanja	213	325	*14*
Belgja	604	746	*90*	Włochy	430	550	*13*
Austrja	527	537	*80*	Litwa	20	.	*8[a]*
Norwegja	157	189	*65*	Rumunja	101	127	*7*
Francja	.	2 627	*61*	Jugosławja	67	80	*6*

a Dane z 1934 r.

C. Sport i wychowanie fizyczne

TABL. 25. URZĄDZENIA SPORTOWE W POLSCE[a] W LATACH 1933–1936
Stan w dn. 1.I

Wyszczególnienie	1933	1934	1935	1936
Parki sportowe	38	54	54	54
Boiska do gier wielkich	1 368	1 472	1 586	1 644
w tem urządzone, z bieżnią okrężną	418	496	530	547
Boiska do gier małych	4 258	4 415	6 703	7 244
,, gimnastyczne	475	535	852	867
,, do hokeju na lodzie	57	65	81	124
Place tenisowe	1 724	1 772	1 853	1 861
Pływalnie	173	217	264	308
w tem baseny zimowe	13	14	14	15
Lodowiska	215	264	538	546
Tory łyżwiarskie	26	30	38	45
,, kolarskie	18	18	18	21
Hale sportowe, sale gimnastyczne	999	1 046	1 110	1 149
Skocznie narciarskie	28	31	31	35
Ośrodki narciarskie	2	3	3	3
Schroniska turystyczne	69	86	102	113
Przystanie wioślarskie i kajakowe	171	192	217	238
Ogrody jordanowskie	67	110	167	202
Poradnie sportowo-lekarskie[b]	15	15	65	.

a Urządzenia będące w ewidencji Państwowego Urzędu W. F. i P. W.
b Stan w dn. 15.XI.
Uwaga. Liczba sportowców zbadanych w poradniach sportowo-lekarskich i poza niemi wynosiła w 1933 r. — 52 tys., 1934 r. — 96 tys., 1935 r. — 122 tys.

TABL. 26. STOWARZYSZENIA SPORTOWE[a] W POLSCE W LATACH 1932–1935
Stan w dn. 15.XI

Lata	Liczba stowarzyszeń	Członkowie w tysiącach				Instruktorzy wychow. fizyczn. w tysiącach	
		Ogółem		w tem sportowców ćwiczących			
		mężczyźni	kobiety	mężczyźni	kobiety	mężczyźni	kobiety
1932	5 259	255,6	34,3	170,4	26,9	3,7	0,8
1933	6 705	312,8	46,8	217,5	36,8	4,3	1,0
1934	7 317	396,7	62,2	261,8	47,6	5,1	1,3
1935	8 081	381,4	91,8	257,9	54,9	5,1	1,1

a Nie uwzględniono stowarzyszeń wojskowych oraz stowarzyszeń młodzieży szkolnej.

TABL. 27. LICZBA OSÓB[a], KTÓRE ZDOBYŁY PAŃSTWOWĄ ODZNAKĘ SPORTOWĄ W POLSCE W LATACH 1931 — 1935

Lata	Ogółem	W tem młodzież szkolna	Mężczyźni	Kobiety	Województwa			
					centralne	wschodnie	zachodnie	południowe
1931	10 926	7 999	9 814	1 112	3 766	1 185	3 426	2 549
1932	79 421	35 646	68 953	10 468	31 113	9 698	24 903	13 707
1933	183 894	42 521	163 511	20 383	64 607	17 607	70 784	30 896
1934	230 186	41 842	205 008	25 178	76 166	27 155	85 283	41 582
1935	184 226	33 955	166 738	17 488	65 031	19 258	67 751	32 186

a Tylko z pośród ludności cywilnej.
Źródło tabl. 25, 26, 27: Dane Państwowego Urzędu W. F. i P. W.

D. Stowarzyszenia

TABL. 28. NIEKTÓRE STOWARZYSZENIA OŚWIATOWO-KULTURALNE W POLSCE W LATACH 1934 i 1935

Wyszczególnienie	1934	1935
Polska Macierz Szkolna		
Liczba kół	280	280
Członkowie w tys.	21	21
Liczba szkół	138	211
Uczniowie w tys.	8	12
Liczba bibljotek i czytelń	815	783
Tomy w tys.	502	544
Czytelnicy w tys.	49	49
Towarzystwo Szkoły Ludowej[a]		
Liczba kół	419	447
Członkowie w tys.	32	33
Liczba szkół i przedszkoli	67	71
Uczniowie w tys.	.	3
Liczba kursów	111	186
Uczestnicy w tys.	3	6
Liczba bibljotek i czytelń	2 951	3 296
Tomy w tys.	509	546
Czytelnicy w tys.	47	51
Towarzystwo Czytelń Ludowych		
Liczba szkół	240	317
Członkowie w tys.	12	18
Liczba bibljotek i czytelń	1 311	1 510
Tomy w tys.	345	411
Czytelnicy w tys.	66	91
Towarzystwo Uniwersytetu Robotniczego		
Liczba oddziałów	180	177
Członkowie w tys.	8	8
Liczba bibljotek i czytelń	217	294
„ odczytów	1 233	2 288
„ kursów	32	.
Związek Harcerstwa Polskiego[b]		
Organizacja harcerzy		
Liczba hufców	271	279
„ miejscowości	1 281	1 301
Harcerze i zuchy w tys.	103	103
Liczba obozów i kursów	1 233	1 286
Uczestnicy w tys.	40	37
Organizacja harcerek		
Liczba hufców	212	233
Harcerki i zuchy w tys.	60	62
Liczba obozów i kursów	652	639
Uczestniczki w tys.	17	17
Związek Strzelecki[c]		
Liczba domów strzeleckich	88	120
„ świetlic	3 596	3 917
Liczba bibljotek i czytelń	3 349	2 836
Tomy w tys.	137	193
Liczba kursów	433	231
Uczestnicy w tys.	5	6
Liczba zespołów przysposobienia rolniczego	1 830	2 036
Związek Młodzieży Chrześcijańskiej Polska Y.M.C.A.[d]		
Liczba ognisk	5	5
Członkowie w tys.	4	6
Książki w bibljotekach (tomy) w tys.	13	13
Liczba grup i zespołów kultural.-oświatowych	101	106
Centralny Związek Młodej Wsi[e]		
Liczba kół	2 166	5 255
Członkowie w tys.	61	149
Liczba bibljotek	1 200	.
„ zespołów przysposobienia rolniczego	1 114	.
Związek Młodzieży Wiejskiej R. P.[a]		
Liczba kół	2 500	.
Członkowie w tys.	87	.
Liczba bibljotek	.	.
„ zespołów przysposobienia rolniczego	.	.
Katolicki Związek Młodzieży Męskiej[a]		
Liczba kół	4 309	4 480
Członkowie w tys.	134	145
Liczba bibljotek	1 877	1 793
„ zespołów przysposobienia rolniczego	.	1 287
Katolicki Związek Młodzieży Żeńskiej[a]		
Liczba kół	4 538	5 074
Członkowie w tys.	139	163
Liczba bibljotek	1 926	2 023
„ zespołów przysposobienia rolniczego	.	1 509

a Dane za lata 1933 i 1934. *b* Związek Harcerstwa Polskiego jest od 1936 r. stowarzyszeniem wyższej użyteczności. *c* Okresy sprawozdawcze 1933/34 i 1934/35 od 1.IX do 31.VIII następnego roku. *d* Okresy sprawozdawcze 1934/35 i 1935/36 od 1.IV do 31.III następnego roku. *e* Z powodu zmian organizacyjnych dane za 1935 r. są nieporównywalne z poprzedniemi.

Źródło: Dane poszczególnych stowarzyszeń.

TABL. 29. STOWARZYSZENIA WYŻSZEJ UŻYTECZNOŚCI W POLSCE W LATACH 1934 i 1935

Wyszczególnienie	1934	1935
Polski Czerwony Krzyż		
Liczba oddziałów	316	319
„ kół	3 284	4 755
w tem młodzieży szkolnej	2 678	3 850
Członkowie w tys.	225	407
w tem: rzeczywiści	90	160
wspierający	11	23
młodzież szkolna	119	219
Dochody w tys. zł.	5 362	5 259
Polski Biały Krzyż [a]		
Liczba kół	113	134
Szkoły i kursy: liczba kompletów	965	914
uczniowie w tys.	32	30
Liczba świetlic	232	303
„ bibljotek	362	377
Dochody w tys. zł. [b]	201	443
Liga Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej		
Liczba obwodów	311	304
„ kół	13 761	15 763
w tem młodzieży szkolnej	.	8 214
Członkowie w tys.	1 251	1 331
w tem: rzeczywiści	625	675
wspierający [c]	625	654
Dochody w tys. zł.	6 067	7 350
Tow. Budowy Szkół Powszechnych		
Liczba kół	13 819	12 535
Członkowie w tys.	270	233
Liczba wykończonych izb lekcyjnych	1 698	1 281
Uczniowie, którzy znaleźli pomieszczenie w tys.	102	.
Dochody w tys. zł.	3 359	4 867
Tow. Przyjaciół Młodzieży Akademickiej		
Liczba komitet. wojew.	14	15
„ kół lokalnych	28	90
Członkowie	570	1 890
Dochody w tys. zł.	343	1 667
Wydatki „ „	314	1 608
w tem: na pomoc gospod. [d]	135	566
„ opiekę i zdrowotn.	134	750
„ wychowanie fizycz. i kolonje letnie	19	219
Ogólnopolski Związek Straży Pożarnych [e]		
Liczba straży pożar.	11 696	11 679
w tem zawodowych	67	67
Członkowie w tys.	299	300
Liczba bibljotek i czytelń	961	484
„ świetlic	2 563	2 052
„ zespołów teatralnych	2 128	1 520
„ chórów i orkiestr	1 436	1 092

a Rok sprawozdawczy od 1.IV do 31.III następnego roku. *b* Dane niekompletne. *c* Głównie młodzież szkolna. *d* Na akcję żywnościową, mieszkaniową i zapomogową. *e* Dane o sprzęcie strażackim ob. dział V, tabl. 13, str. 39.

Uwaga. Od 1936 r. do rzędu stowarzyszeń wyższej użyteczności zaliczony został Związek Harcerstwa Polskiego.

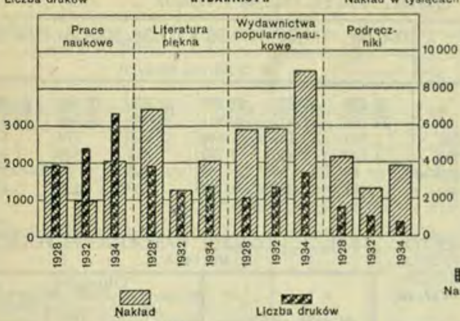
Źródło: Dane poszczególnych stowarzyszeń.

TABL. 30. LIGA MORSKA I KOLONJALNA W LATACH 1934 i 1935

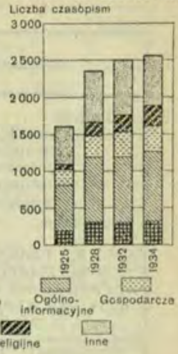
Wyszczególnienie	1934	1935
Liczba oddziałów	1 185	1 556
Liczba kół szkolnych	1 052	2 148
Członkowie w tys.	253	453
w tem w kołach szkolnych	.	115
Nakład łączny wydawnictw perjodycznych w tys. egz.	2 001	3 700
Dochody w tys. zł.	3 810	3 734
w tem Funduszu Obrony Morskiej	1 743	1 800

Źródło: Dane Ligi Morskiej i Kolonjalnej.

DRUKI NIEPERJODYCZNE WEDŁUG GŁÓWNYCH TYPÓW WYDAWNICTW

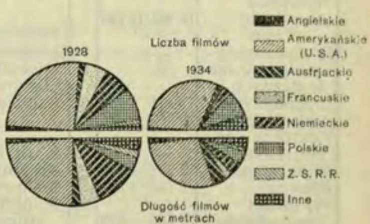
CZASOPISMA WEDŁUG TREŚCI

DRUKI NIEPERJODYCZNE WEDŁUG JĘZYKA W 1934 R.

OCENZUROWANE FILMY WEDŁUG POCHODZENIA

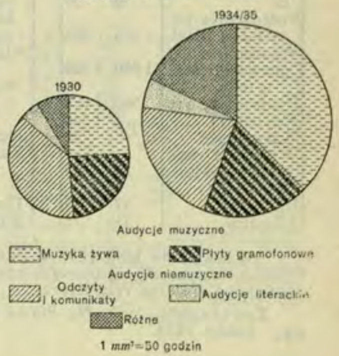

RADJOABONENCI WEDŁUG DYREKCYJ POCZTOWYCH

Stan w dniu 1.I 1936

AUDYCJE RADJOWE W POLSCE

DZIAŁ XX. WYZNANIA

TABL. 1. WYDATKI Z BUDŻETU MINISTERSTWA WYZNAŃ RELIGIJNYCH I OŚWIECENIA PUBLICZNEGO NA WYZNANIA W LATACH 1927/28, 1929/30, 1931/32, 1933/34, 1935/36 i 1936/37

Wyznania	1927/28	1929/30	1931/32	1933/34	1935/36[a]	1936/37[a]
	w tysiącach złotych					
Ogółem	**22 836**	**25 273**	**22 970**	**22 701**	**22 049**	**21 983**
w tem: katolickie . .	21 183	22 422	20 911	20 649	19 866	19 845
ewangelickie .	165	189	170	163	174	174
prawosławne .	1 129	1 895	1 282	1 283	1 366	1 334
mahometańskie	63	65	57	57	57	57
mojżeszowe .	192	226	189	180	183	183

a Budżet.

TABL. 2. ETATY NIEKTÓRYCH WYZNAŃ W POLSCE PRZEWIDZIANE W BUDŻETACH W LATACH 1927/28 i 1936/37

Wyszczególnienie	1927–1928	1936–1937
Wyznania katolickie . .	**13 565**	**14 162**
w tem:		
Profesorowie zakładów teologicznych i seminarjów	222	238
Proboszczowie	6 365	6 629
Rektorzy kościoł. filjalnych	368	358
Wikarjusze .	2 679	2 859
Alumni . . .	2 742	2 867
Wyznania ewangelickie	**556**	**573**
w tem:		
Superintendenci	38	39
Pastorowie parafjal. i filjal.	476	486
Wyznanie prawosławne	**1 660**	**2 920**
w tem:		
Proboszczowie	960	1 028
Rektorzy . .	} 350	340
Wikarjusze .		60
Wyznanie mahometańskie .	**39**	**39**
w tem:		
Imami . . .	17	17
Muezini . . .	15	15

TABL. 3. KOŚCIÓŁ KATOLICKI W POLSCE W 1934 R.

Wyszczególnienie	Obrządki			
	łaciński	grecki	ormiański	wschodnio-bizantyjski
Ustrój terytorjalny[a]				
Prowincje . . .	5	1	—	—[b]
Archidiecezje . .	5	1	1	—[b]
Diecezje	15	2	—	—[b]
Dekanaty . . .	450	128	3	1
Parafje	5 018	1 983	8	45
Kler świecki				
Kardynałowie .	2	—	—	—
Arcybiskupi . .	4	1	1	—
Biskupi	36	6	—	1
Kapłani innych stopni	9 128	2 999	21	32
w tem:				
emeryci	323	18	3	.
na studjach . .	127	5	—	.
kapelani wojsk.	74	7	1	.
na emigracji . .	55	12	2	.
Alumni	3 410	634	12	32
w tem				
w semin. niższych	962	191	—	—
Kler zakonny i zakonnicy				
Domy męskie . .	294	26	—	13
Zakonnicy . . .	5 459	524	—	57
w tem: kapłani	1 290	117	—	26
klerycy	2 124	123	—	18
Domy żeńskie .	1 445	121	1	7
Zakonnice . . .	14 600	1 065	16	44

Uwagi do tablicy 3: *a* Nie uwzględniono Biskupstwa Polowego Wojsk Polskich oraz parafij wojskowych różnych obrządków. *b* Polska stanowi okrąg działalności Biskupa Wizytatora.

Źródło tabl. 3: O. M. Pirożyński C.SS.R. *Statystyka Kościoła w Polsce*, Lublin 1935.

DZIAŁ XXI. SEJM I SENAT

TABL. 1. WYBORY DO SEJMU I SENATU[a] W POLSCE W LATACH 1922, 1928 i 1930

Wyszczególnienie		Sejm					Senat
		Polska	Województwa				Polska
			centralne	wschodnie	zachodnie	południowe	
Uprawnieni do głosowania w tysiącach	1922	12 989	5 572	1 972	1 886	3 559	9 094
	1928	14 970	6 377	2 320	2 189	4 084	10 184
	1930	15 791	6 653	2 488	2 323	4 327	10 905
Głosujący w tysiącach	1922	8 821	4 383	1 122	1 508	1 808	5 597
	1928	11 728	5 112	1 539	1 913	3 164	6 507
	1930	11 816	4 939	1 579	2 011	3 287	6 917
Głosy ważne w tysiącach	1922	8 762	4 357	1 108	1 502	1 795	5 560
	1928	11 408	5 057	1 343	1 881	3 127	6 390
	1930	11 334	4 640	1 515	2 002	3 177	6 803
Stosunek głosujących do uprawnionych w %	1922	*67,9*	*78,7*	*56,9*	*80,0*	*50,8*	*61,5*
	1928	*78,3*	*80,2*	*66,3*	*87,4*	*77,5*	*63,9*
	1930	*74,8*	*74,2*	*63,4*	*86,6*	*75,9*	*63,4*

a Wybory na podstawie ordynacyj wyborczych z 1922 r.

TABL. 2. WYBORY DO SEJMU I SENATU[a] W POLSCE W 1935 R.

Wyszczególnienie	Polska	Województwa			
		centralne	wschodnie	zachodnie	południowe
Sejm					
Uprawnieni do głosowania w tys.	16 332	6 812	2 682	2 410	4 428
Głosujący w tysiącach	7 512	2 663	1 597	1 230	2 022
Ogólna liczba ważnych kartek w tys.[b]	7 065	2 546	1 557	979	1 983
,, ,, ,, głosów ,, ,,[b]	12 259	4 225	2 867	1 576	3 591
Stosunek głosujących do uprawnionych w %	*46,0*	*39,1*	*59,5*	*51,0*	*45,7*
Senat					
Zgromadzenia obwodowe					
Uprawnieni do głosowania w tys.[c]	267	116	31	52	68
z tytułu: zasługi osobistej	61	26	8	14	13
wykształcenia	124	54	13	22	35
zaufania obywateli	82	36	10	16	20
Głosujący w tysiącach	166	71	21	35	39
Stosunek głosujących do uprawnionych w %	*61,9*	*61,7*	*66,3*	*66,4*	*56,9*
Wojew. kolegja wyborcze					
Delegaci wybrani	2 640	1 175	299	501	665
,, obecni	2 546	1 112	299	483	652

a Wybory na podstawie ordynacyj wyborczych z 1935 r. *b* Wyborca ma prawo złożenia na jednej kartce dwóch głosów na dwóch kandydatów, może z tego prawa nie skorzystać i głosować na jednego kandydata. *c* Obywatele, mający prawo wybierania z tytułu zasługi osobistej lub wykształcenia, wciągani są do spisów, jeżeli udowodnią, że im to prawo przysługuje, posiadający to prawo z tytułu zaufania obywateli wciągani są do spisów z urzędu.

DZIAŁ XXII. ADMINISTRACJA WEWNĘTRZNA

TABL. 1. LICZBA STANOWISK PRACOWNIKÓW PAŃSTWOWYCH W POLSCE, PRZEWIDZIANYCH W BUDŻETACH W LATACH 1930/31 — 1936/37

Wyszczególnienie	1930-1931	1931-1932	1932-1933	1933-1934	1934-1935	1935-1936[a]	1936-1937[a]
	w tysiącach						
Administracja	**251**	**248**	**242**	**242**	**249**	**251**	**255**
Funkcjonarjusze wyżsi i oficerowie	154	156	148	147	152	152	155
w tem Ministerstwa:							
Spraw Wojskowych	24	25	25	25	25	25	25
Spraw Wewnętrznych	8	8	9	7	7	7	7
Skarbu	15	14	13	13	17	17	18
Sprawiedliwości	14	14	14	14	15	15	14
Wyznań Rel. i Ośw. Publ.	83	85	80	80	80	80	81
w tem nauczyciele	80	82	77	77	77	77	77
Funkcjonarjusze niżsi i podoficerowie	97	92	94	95	97	99	100
w tem Ministerstwa:							
Spraw Wojskowych	40	38	42	42	42	43	43
Spraw Wewnętrznych	35	36	33	34	34	34	34
Skarbu	8	8	7	7	8	8	7
Sprawiedliwości	7	7	6	6	6	6	7
Wyznań Rel. i Ośw. Publ.	4	3	3	4	4	3	3
Przedsiębiorstwa, monopole, zakłady i fundusze	**224**	**219**	**209**	**196**	**192**	**186**	**191**
w tem: P.K.P.	178	172	165	153	144	138	141
Poczta, Telegraf i Telefon	32	33	31	31	29	29	36

a Uwzględniono również pracowników opłacanych poprzednio z kredytów rzeczowych.

TABL. 2. FUNKCJONARJUSZE PAŃSTWOWI[a] W POLSCE WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 1933 R.

Stan w dn. 31.I

Wyszczególnienie	Ogółem w tys.	Funkcjonarjusze państwowi w wieku lat: 24 i mniej	25–29	30–34	35–39	40–49	50–59	60 i więcej
		w odsetkach ogółu funkcjonarjuszów						
Ogółem	**387**	**2,2**	**13,7**	**22,6**	**20,6**	**27,1**	**12,3**	**1,5**
Mężczyźni	333	1,3	11,6	22,4	21,2	28,5	13,3	1,7
Kobiety	54	8,0	26,8	23,8	16,7	18,2	5,9	0,6
w tem:								
Administracja i nauczycielstwo	124	4,6	20,7	22,1	16,8	22,9	10,9	2,0
Mężczyźni	78	2,3	16,0	21,4	17,3	25,9	14,2	2,9
Kobiety	46	8,4	28,7	23,3	16,1	17,6	5,3	0,6
Wojsko, policja, straż graniczna	85	1,2	17,0	31,8	27,6	20,0	2,3	0,1
P.K.P.	142	0,3	5,3	17,1	20,0	35,5	19,8	2,0
Mężczyźni	139	0,3	5,3	17,0	19,9	35,6	19,9	2,0
Kobiety	3	2,3	7,7	20,0	21,4	30,8	16,0	1,8
Poczta, Telegr. i Telef.	28	4,7	16,2	25,5	18,9	23,9	10,0	0,8
Mężczyźni	24	4,0	15,2	24,5	18,8	25,5	11,0	1,0
Kobiety	4	8,4	21,0	30,8	19,2	15,8	4,7	0,1

a Bez pracowników kontraktowych.

TABL. 3. OSOBY POBIERAJĄCE ZAOPATRZENIE EMERYTALNE ZE SKARBU PAŃSTWA ORAZ Z FUNDUSZÓW NIEKTÓRYCH PRZEDSIĘBIORSTW I MONOPOLÓW PAŃSTWOWYCH W POLSCE W LATACH 1933—1935

Stan w dn. 31.XII

Wyszczególnienie	1933	1934	1935
Ogółem	**171825**	**184404**	**192530**
Skarb Państwa .	**78 060**	**83 294**	**87 998**
Cywilni (administracja) . . .	61 943	65 963	69 208
Państwa Polskiego	49 204	53 886	57 573
Emeryci . . .	32 774	36 374	38 828
Wdowy . . .	9 492	10 370	11 357
Sieroty	6 938	7 142	7 388
Państw zaborczych	12 739	12 077	11 635
Emeryci . . .	3 496	3 328	3 146
Wdowy . . .	8 237	7 980	7 745
Sieroty	1 006	769	744
Wojskowi . .	16 117	17 331	18 790
Państwa Polskiego	14 081	15 437	16 990
Emeryci . . .	11 003	12 283	13 619
Wdowy . . .	1 893	2 100	2 348
Sieroty	1 185	1 054	1 023
Państw zaborczych	2 036	1 894	1 800
Emeryci . . .	643	610	585
Wdowy . . .	1 214	1 184	1 150
Sieroty	179	100	65
Zaopatrzenia wyjątkowe .	1 393	1 403	1 391
Państwowy Zakład Emerytalny . .	—	**199**	**572**
Emeryci . . .	—	145	337
Wdowy . . .	—	33	83
Sieroty . . .	—	21	152
Koleje, Poczta, telegraf i telefon, Lasy państwowe[a]	**85 088**	**91 785**	**94 682**
Państwa Polskiego	70 612	77 265	80 286
Emeryci . . .	39 189	43 718	45 002
Wdowy . . .	16 757	17 832	19 043
Sieroty . . .	14 666	15 715	16 241
Państw zaborczych	14 476	14 520	14 396
Emeryci . .	5 466	5 529	5 350
Wdowy . . .	} 9 010	8 248	3 362
Sieroty . . .		743	684
Monopole . . .	**7 284**	**7 723**	**7 887**
Państwa Polskiego	4 357	4 859	5 042
Emeryci . . .	3 017	3 430	3 541
Wdowy . . .	564	612	667
Sieroty . . .	776	817	834
Państw zaborczych	2 927	2 864	2 845
Emeryci . . .	2 192	2 167	2 131
Wdowy . . .	628	607	648
Sieroty . . .	107	90	66

a Dane dla kolejarzy według stanu w dn. 1.VII.

TABL. 4. WYDATKI NA ZAOPATRZENIA EMERYTALNE[a] ZE SKARBU PAŃSTWA ORAZ Z FUNDUSZÓW NIEKTÓRYCH PRZEDSIĘBIORSTW I MONOPOLÓW PAŃSTWOWYCH W POLSCE W LATACH 1928/29—1936/37

Wyszczególnienie	1928-1929	1929-1930	1930-1931	1931-1932	1932-1933	1933-1934	1934-1935	1935-1936[b]	1936-1937[b]
	w tysiącach złotych								
Ogółem . . .	**185017**	**219743**	**269917**	**268168**	**278390**	**264271**	**284618**	**278494**	**275903**[c]
Skarb Państwa .	122276	150377	161347	155917	163107	154171	160651	152600	159580
Państwowy Zakład Emerytalny	—	—	—	—	—	—	253	442	1 040
Przedsiębiorstwa:									
P. K. P. . . .	59 483	65 345	91 464	93 685	94 070	83 049	95 164	94 566	87 190
Poczta, Telegraf i Telefon . .	—	—	10 646	10 895	13 591	15 263	16 220	17 427	17 015
Lasy państw.[d]	—	—	1 870	2 051	1 851	1 965	2 068	2 500	.
Monopole . .	3 258	4 021	4 590	5 620	5 771	9 823	10 262	10 959	11 078

a Wydatki na emerytury, pensje wdowie i sieroce oraz na zaopatrzenia wyjątkowe, koszty przesiedlenia, odprawy pośmiertne. *b* Budżet. *c* Bez wydatków Lasów państwowych. *d* Lata budżetowe od 1.X do 30.IX następnego roku.

Uwaga. Dane o uczestnikach powstań narodowych, b. skazańcach politycznych oraz inwalidach ob. dział XV, tabl. 14 i 15, str. 207.

TABL. 5. POLICJA PAŃSTWOWA W POLSCE W LATACH 1934—1936
Stan w dn. 1.I

Wyszczególnienie	1934	1935	1936					
			Ogółem	Komenda Główna	Województwa			
					centralne	wschodnie	zachodnie	południowe
Komendy powiatowe i miejskie	240	247	247	×	83	37	53	74
Komisarjaty	179	181	184	×	81	19	51	33
Posterunki	2 973	2 954	2 869	×	1 013	548	431	877
Skład osobowy:								
Oficerowie i szeregowi ogółem	31 167	31 252	31 362	766[a]	13 119	5 366	5 177	6 934
Oficerowie	830	838	845	66	320	124	159	176
Szeregowi[b]	27 955	27 725	27 715	700	11 480	4 792	4 552	6 191
Szereg. służby śled.[c]	2 382	2 689	2 802	—	1 319	450	466	567
Urzędnicy	245	286	301	63	161	20	29	28
Służba niższa	597	651	674	57	290	111	91	125

a Łącznie z personelem szkół policyjnych. *b* Posterunkowi do starszych przodowników włącznie. *c* Wywiadowcy nieumundurowani, otrzymujący dodatek na pokrycie wydatków połączonych z ich funkcjami.

TABL. 6. LICZBA NAŁOŻONYCH KAR ADMINISTRACYJNYCH W POLSCE W LATACH 1933/34—1934/35[a]

Lata Województwa	Ogółem nałożono kar	W tem za przekroczenie przepisów						Kar na 10 000 mieszkańców	Odsetek żądań skierowania sprawy do sądu[b]
		sanitarnych	drogowych	o posiadaniu broni	ustawy przeciwalkoholowej	ustawy o powsz. służbie wojsk.	prawa o wykroczeniach		
	w tysiącach								
Polska 1933/34	1 145,0	107,8	185,3	31,6	56,1	36,1	260,7	347	3,5
1934/35	1 102,8	88,6	179,5	31,9	52,9	39,8	258,5	345	3,3
M. st. Warszawa	103,7	4,6	32,3	0,3	8,1	12,9	13,8	879	2,3
Centralne[c]	415,5	37,2	62,5	14,0	16,0	11,7	130,5	340	3,5
Wschodnie	166,6	28,3	22,0	3,2	7,9	5,3	29,7	300	2,0
Zachodnie	178,0	6,2	36,5	5,5	14,1	4,2	31,8	396	2,9
Południowe	239,0	12,3	26,2	8,9	6,8	5,7	52,7	281	4,3

a Okres od 1.X do 31.IX następnego roku. *b* W stosunku do ogólnej liczby nałożonych kar. *c* Bez m. st. Warszawy.

TABL. 7. SĘDZIOWIE I CZYNNOŚCI NAJWYŻSZEGO TRYBUNAŁU ADMINISTRACYJNEGO W POLSCE W LATACH 1928 — 1935

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
Liczba sędziów[a]	33	37	39	39	37	37	39	39
Liczba spraw:								
pozostało z roku poprzedniego	5 467	6 328	8 035	10 664	13 716	16 655	14 061	15 333
wpłynęło	5 280	7 344	10 001	11 502	11 568	9 948	11 372	8 048
załatwiono	4 420	5 651	7 390	8 487	8 695	12 542[b]	10 155	9 131

a Łącznie z prezesami. *b* W tem 2 600 skarg niepodtrzymanych (art. 115 prawa o N. T. A. z 1932 r.).

TABL. 8. LICZBA STANOWISK PRACOWNIKÓW ORAZ ZAOPATRZENIA EMERYTALNE PRZEWIDZIANE W BUDŻETACH SKARBU ŚLĄSKIEGO W LATACH 1933/34 — 1936/37

Lata	Liczba stanowisk pracow.	Liczba osób pobierających zaopatrzenie emerytalne[a]						Wydatki na zaopatrzenia w tys. zł.
		Ogółem	Państwa Polsk.	Państw zaborcz.	Emeryci	Wdowy	Sieroty	
1933/34	8 342	1 363	1 267	96	696	319	348	3 914[b]
1934/35	8 351	1 525	1 437	88	813	348	364	4 101[b]
1935/36	8 405	1 755	1 674	81	963	374	418	4 508
1936/37	8 711	1 897	1 823	74	1 045	416	436	4 100

a Stan z września lub października roku poprzedzającego okres budżetowy. *b* Według zamknięcia rachunkowego.

TABL. 9. PRACOWNICY ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORJALNEGO[a] W POLSCE W 1934/35 R.

Województwa Związki samorządu terytorjalnego	Ogółem	Umysłowi	Fizyczni	W administracji		W zakł. dobra publ. i przeds.	
				razem	w tem umysł.	razem	w tem umysł.
Ogółem[a]	**88 023**	**40 471**	**47 552**	**53 522**	31 054	**34 501**	9 417
Woj. centralne	44 103	20 086	24 017	26 606	15 614	17 497	4 472
,, wschodnie	8 088	4 915	3 173	5 842	3 919	2 246	996
,, poznań. i pomorskie	16 180	7 832	8 348	8 102	5 283	8 078	2 549
,, południowe	19 652	7 638	12 014	12 972	6 238	6 680	1 400
Gminy wiejskie	14 025	9 517	4 508	13 582	9 316	443	201
Miasta niewydzielone	13 137	6 220	6 917	8 396	4 475	4 741	1 745
Miasta wydzielone	44 234	17 172	27 062	20 808	11 805	23 426	5 367
w tem powyżej 100 tys. mieszk.	35 521	13 180	22 341	16 115	9 166	19 406	4 014
Powiat. zw. samorząd.	14 870	6 950	7 920	10 576	5 316	4 294	1 634
Wojewódz. zw. samorząd.	1 757	612	1 145	160	142	1 597	470

a Bez pracowników związków samorządu terytorjalnego woj. śląskiego.

TABL. 10. ZAOPATRZENIA EMERYTALNE Z SAMORZĄDOWYCH FUNDUSZÓW EMERYTALNYCH LUB Z BUDŻETÓW ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORJALNEGO[a] W POLSCE W 1935 R.

Województwa Związki samorządu terytorjalnego	Liczba osób pobierających zaopatrzenie emerytalne				Wydatki na zaopatrz. w tys. zł.
	Ogółem	Emeryci	Wdowy	Sieroty	
Ogółem[a]	**14 255**	**8 517**	**4 278**	**1 460**	**26 329**
Woj. centralne	6 819	4 701	1 505	613	15 206
,, wschodnie	725	496	151	78	1 102
,, poznańskie i pomorskie	1 531	778	538	215	2 163
,, południowe	5 180	2 542	2 084	554	7 858
Gminy wiejskie	279	184	60	35	496
Miasta niewydzielone	1 145	637	442	66	1 205
Miasta wydzielone	11 020	6 685	3 168	1 167	22 034
w tem powyżej 100 tys. mieszk.	9 375	5 801	2 608	966	19 722
Powiat. związki samorządowe	1 537	893	493	151	2 093
Wojewódz. związki samorząd.	274	118	115	41	501

a Bez osób pobierających zaopatrzenie emerytalne z samorządowych funduszów emerytalnych, bądź z budżetów związków samorządu terytorjalnego woj. śląskiego.

DZIAŁ XXIII. ARMJA

TABL. 1. LICZEBNY STAN BUDŻETOWY SIŁ ZBROJNYCH POLSKI W LATACH 1928/29, 1933/34 — 1936/37

Wyszczególnienie	1928/29	1933/34	1934/35	1935/36	1936/37
Ogółem oficerowie i szeregowi	**267 864**	**270 259**	**271 636**	**271 510**	**272 106**
Oficerowie	18 191	18 281	18 326	18 330	18 368
Wojsko	17 905	17 905	17 905	17 905	17 905
Marynarka	286	376	421	425	463
Szeregowi zawodowi . . .	37 681	38 851	38 843	38 910	39 000
Wojsko	37 000	37 000	37 000	37 000	37 000
Marynarka	681	1 851	1 843	1 910	2 000
Szeregowi niezawodowi . .	211 992	213 127	214 467	214 270	214 738
Wojsko	209 863	211 110	211 110	211 110	211 110
Marynarka	2 129	2 017	3 357	3 160	3 628

TABL. 2. WYDATKI BUDŻETOWE NA ARMJĘ[a] W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1928, 1930 — 1934

Państwa	Waluta	1928	1930	1931	1932	1933	1934	
		w miljonach jednostek odnośnej waluty						w milj. zł.
Polska[b]	zł.	870,3	778,4	763,4	768,0	768,2	768,0	768,0
Anglja	£	99,9	95,1	92,4	88,2	93,5	98,7	2 597,8
Austrja	szyl.	98,3	108,1	101,3	81,0	86,1	94,0	91,6
Czechosłowacja .	kč	1 811,5	1 701,5	1 764,4	1620,6	1 553,9	1 538,8	345,2
Danja	kor.	47,1	45,7	45,3	38,7	39,7	38,4	45,1
Estonja	kor.	19,3	18,5	16,4	12,9	13,0	15,2	22,0
Francja	fr.	9 389,8	11599,7	12021,8	9965,0[c]	11447,3	11186,9	3 905,3
Hiszpanja . . .	peseta	956,1	889,1	782,8	634,4	695,3	668,0	483,4
Holandja . . .	flor.	67,6	77,6	76,2	70,2	64,4	63,8	228,5
Japonja	yen	517,2	442,8	454,6	686,4	851,8	937,6	1 453,7
Litwa	lit	49,2	55,9	55,5	46,4	49,5	52,0	46,2
Niemcy	RM	769,1	681,1	617,0	633,7	671,7	894,3	1 877,3
Rumunja . . .	leu	7 589,1	7 044,8	8 151,2	4998,9[d]	11633,3	11329,6	601,1
Stany Zjedn. Am.	$	678,1	703,6	698,9	641,6	570,3	821,4	4 336,5
Szwajcarja . . .	fr.	85,7	94,6	92,1	93,5	90,5	92,2	158,6
Szwecja	kor.	133,4	129,8	125,3	125,0	125,7	122,6	164,6
Włochy	lira	4 933,7	5 643,8	5 439,6	5412,0	4 584,1	4 299,8	1 925,5

a Uwzględniono zasadniczo wydatki ministerstw spraw wojskowych i samodzielnie istniejących ministerstw: marynarki, lotnictwa oraz wydatki na armję w kolonjach. *b* Wydatki Ministerstwa Spraw Wojskowych oraz dopłaty do przedsiębiorstw podległych M. S. Wojsk. *c* Od 1.IV do 31.XII 1932. *d* Od 1.I 1932 do 31.III 1933.

Uwaga. Dane dla poszczególnych państw nie są między sobą porównywalne.

Źródło: *Annuaire Militaire*, Genewa 1935.

DZIAŁ XXIV. SĄDOWNICTWO, WIĘZIENNICTWO I PRZESTĘPCZOŚĆ

Sądownictwo administracyjne ob. dział XXII, tabl. 7, str. 252

TABL. 1. SĄDOWNICTWO W POLSCE W 1934 R.

Wyszczególnienie	Liczba	Wyszczególnienie	Liczba
Sądy:		W sądach pracy . . .	31
Sąd Najwyższy	1	Sędziowie śledczy . . .	142
Sądy apelacyjne . . .	7	Prokuratorzy	385
„ okręgowe	45	W sądzie Najwyższym	35
„ grodzkie	548	W sądach apelacyjnych .	44
„ pracy	16	„ „ okręgowych .	306
Sędziowie	2 856	Komornicy	752
W Sądzie Najwyższym .	67	Pisarze hipoteczni	119
W sądach apelacyjnych	200	Asesorowie	556
„ „ okręgowych	969	Aplikanci sądowi	1 596
„ „ grodzkich .	1 447	Notarjusze	780

TABL. 2. ADWOKACI I APLIKANCI ADWOKACCY W POLSCE W LATACH 1929, 1935 i 1936

Stan w dn. 1.I

Lata Okręgi apelacyjne Miasta powyżej 100 tys. mieszk.	Adwokaci		Aplikanci adwokaccy	Okręgi apelacyjne Miasta powyżej 100 tys. mieszk.	Adwokaci		Aplikanci adwokaccy
	Liczba	Na 10tys. ludn.			Liczba	Na 10tys. ludn.	
				Apel. wileńska .	326	0,8	98
Polska . . . 1929	4 394	1,4	1 470	w tem m. Wilno	146	7,0	56
1935	6 535	2,0	.	Apel. katowicka .	256	2,0	67
1936	6 957	2,1	3 367	w tem:			
				m. Katowice .	97	7,4	23
Apel. warszawska	1 949	2,5	718	m. Chorzów .	23	2,2	2
w tem:				Apel. poznańska	590	1,3	143
m. st. Warszawa	1 326	10,8	540	w tem:			
m. Łódź . . .	252	3,9	64	m. Poznań . .	154	5,9	57
m. Częstochowa	32	2,5	10	m. Bydgoszcz .	54	4,2	11
m. Sosnowiec .	42	3,5	17	Apel. krakowska .	1 253	3,0	796
				w tem m. Kraków	464	19,5	382
Apel. lubelska . .	278	0,6	63	Apel. lwowska . .	2 305	4,4	1 482
w tem m. Lublin	75	6,5	23	w tem m. Lwów	801	25,3	474

TABL. 3. CZYNNOŚCI SĄDÓW PRACY W POLSCE[a] W SPRAWACH CYWILNYCH W LATACH 1933—1935

Lata	Wpłynęło skarg					Załatwiono skarg	Wniesiono odwołań
	ogółem	pracodawców	pracowników umysłowych	pracowników fizycznych	uczniów		
1933	16 998	1 088	3 579	12 140	191	17 636	2 729
1934	15 532	1 212	3 010	11 205	105	15 044	1 838
1935	19 160	1 436	3 874	13 705	145	18 655	2 014

a Bez woj. poznańskiego, pomorskiego i Górnego Śląska, gdzie sądownictwo pracy jest inaczej zorganizowane.

Uwaga. Od roku 1935 sprawy karne nie podlegają kompetencji sądów pracy.

TABL. 4. CZYNNOŚCI SĄDÓW POWSZECHNYCH W POLSCE W LATACH 1933 i 1934

Wyszczególnienie	Wpłynęło 1933	Wpłynęło 1934	Załatwiono 1933	Załatwiono 1934	Wpłynęło 1933	Wpłynęło 1934	Załatwiono 1933	Załatwiono 1934
	w tysiącach							
A. Sprawy cywilne								
Sądy I instancji	Sądy grodzkie				Sądy okręgowe			
Sprawy sporne . . .	1 365,0	1 193,8	1 425,3	1 256,0	84,1	63,6	114,4	79,3
Zażalenia	16,0	18,9	.	.	4,9	6,0	.	.
Apelacje	57,1	57,2	.	.	12,1	11,9	.	.
Sprawy niesporne .	362,7	341,1	385,5	373,7	35,0	31,0	40,8	32,8
Sądy II instancji	Sądy okręgowe				Sądy apelacyjne			
Sprawy	79,5	82,0	90,7	87,6	14,2	14,1	14,6	15,7
Zażalenia[a]	37,3	40,0	38,6	41,0	11,7	11,6	11,5	11,5
Kasacje	3,3	3,0	.	.	2,6	3,4	.	.
B. Sprawy karne								
Sądy I instancji	Sądy grodzkie				Sądy okręgowe			
Sprawy	1 040,7	1 013,2	1 013,5	1 015,4	115,8	141,8	104,8	132,1
Apelacje	65,2	82,2	.	.	11,3	14,9	.	.
Kasacje	×	×	×	×	1,0	1,2	.	.
Sądy II instancji	Sądy okręgowe				Sądy apelacyjne			
Sprawy	65,9	85,4	58,0	79,3	11,9	16,1	12,0	15,3
Zażalenia[a]	14,2	16,5	14,3	16,4	4,2	4,8	4,0	5,0
Kasacje	1,7	2,2	.	.	1,4	1,8	.	.
Urzędy prokuratorskie	Sądy okręgowe				Sądy apelacyjne			
Sprawy[b]	349,5	367,0	350,9	367,9	.	.	.	.

a Zażalenia na postanowienia sądów I instancji. *b* Śledztwa i dochodzenia.

TABL. 5. EGZEKUCJE SĄDOWE W POLSCE W LATACH 1933 i 1934

Wyszczególnienie	1933	1934 Polska	Okręgi apelacyjne: warszawski	lubelski	wileński	poznański	katowicki	krakowski	lwowski
	w tysiącach								
Wpłynęło spraw . .	1735,4	1463,5	280,2	122,9	63,0	367,9	98,4	184,6	346,5
w tem egzekucyj:									
ruchomości	1456,8	1267,8	218,6	133,3	61,1	280,0	64,2	177,7	332,9
według przepisów o nieruchomości .	125,6	121,7	21,4	16,2	14,8	11,3	2,2	30,7	25,1
Załatwiono spraw .	1453,7	1393,9	268,3	102,0	53,2	335,3	94,6	171,1	369,4
Liczba dokonanych sprzedaży:									
ruchomości . .	23,3	19,0	6,8	1,4	1,1	4,8	0,7	1,8	2,4
nieruchomości .	2,9	3,0	0,6	0,2	0,4	0,4	0,1	0,6	0,7

TABL. 6. CZYNNOŚCI SĄDU NAJWYŻSZEGO W POLSCE W LATACH 1933 i 1934

Wyszczególnienie	Wpłynęło 1933	Wpłynęło 1934	Załatwiono 1933	Załatwiono 1934
Sprawy cywilne	7 748	7 454	7 345	7 143
Sprawy karne	3 994	5 164	3 886	4 480
Sprawy wyborcze	—	—	34	23
Sprawy dyscyplinarne	87	100	104	93
Rozstrzygnięcia zasad prawnych . . .	31	25	31	25

TABL. 7. WIĘZIENIA W POLSCE W LATACH 1935 i 1936

Stan w dn. 1.I

Wyszczególnienie	1935	1936
Liczba więzień . . .	341	338
w tem zakłady popr.[a]	5	6
Liczba więzień posiad. warsztaty pracy . .	116	114
Liczba czynnych warsztatów pracy . .	302	309
Robotniko-dni w warsztatach w tys.[b] . .	845,7	1024,8
Liczba więzień posiadających bibljoteki	146	143
Tomy w bibl. w tys. .	107,2	106,5

a Wyłącznie zakłady poprawcze w bezpośredniej administracji Min. Sprawiedliwości. *b* W ciągu roku.

TABL. 8. WIĘŹNIOWIE W POLSCE WEDŁUG TERMINU KAR W LATACH 1935 i 1936

Stan w dn. 1.I

Terminy kar	1935	1936
Ogółem	**55 895**	**55 336**
Karni	41 173	42 279
Skazani:		
do 2 miesięcy . . .	6 858	3 750
od 2 do 6 miesięcy .	8 716	9 341
od 6 mies. do 1 roku	7 380	8 501
od 1 roku do 3 lat .	8 947	9 897
powyżej 3 lat . . .	8 310	9 483
bezterminowo . .	611	708
na umieszczenie w zakł. popraw. do czasu poprawy . .	351	599
Śledczy	14 722	13 057

TABL. 9. WIĘŹNIOWIE I ZALUDNIENIE WIĘZIEŃ W POLSCE W LATACH 1928, 1930, 1932, 1934—1936

Stan w dn. 1.I

Okręgi apelacyjne	Liczba więźniów							Zaludnienie w %[a]		
	1928	1930	1932	1934	1935	1936 ogółem	1936 w tem kobiety	1928	1935	1936
Polska[b]	**29 796**	**30 219**	**37 992**	**48 444**	**55 895**	**55 336**	4 643	***73***	***142***	***142***
w tem zakł. popr.	.	404	377	539	685	745	—	.	*131*	*80*
Apel. warszawska	9 647	9 263	11 013	10 795	11 495	11 580	1 193	*86*	*129*	*139*
,, lubelska . .	3 710	4 021	5 145	6 591	6 354	6 904	555	*88*	*196*	*209*
,, wileńska . .	4 130	3 645	5 535	6 804	7 467	6 449	581	*110*	*166*	*143*
,, poznańska .	3 896	3 971	5 118	9 285	11 233	12 174	1 138	*48*	*136*	*148*
,, katowicka .	1 143	1 070	1 328	2 037	2 380	2 115	179	*55*	*122*	*109*
,, krakowska .	2 884	3 044	3 632	4 901	8 039	7 522	484	*74*	*139*	*130*
,, lwowska . .	4 386	5 205	6 221	8 031	8 927	8 592	513	*59*	*130*	*124*

a Zaludnienie więzień w stosunku do ich pojemności. *b* Ob. uwagę *a* pod tabl. 11, str. 258.

TABL. 10. WIĘŹNIOWIE OBJĘCI AMNESTJĄ W POLSCE W 1936 R.[a]

Okręgi apelacyjne	Więźniowie objęci ustawą		Więźniowie zwolnieni[b]		Więźniowie niezwolnieni, którym zmniejszono karę			
					o $^1/_7$		o $^1/_3$	
	razem	w tem kobiety	razem	w tem kobiety	razem	w tem kobiety	razem	w tem kobiety
Polska	**21 962**	1 971	**17 108**	1 576	**3 672**	307	**1 184**	88
w tem polityczni	4 089	485	2 906	345	814	95	369	45
Apel. warszawska	5 297	514	4 076	409	948	91	273	14
,, lubelska . .	2 787	237	2 085	192	607	37	95	8
,, wileńska .	2 992	255	2 230	197	639	53	123	5
,, poznańska .	4 652	460	3 896	353	491	61	265	46
,, katowicka .	1 104	84	885	69	165	11	54	4
,, krakowska	2 396	201	1 792	172	357	26	247	3
,, lwowska .	2 734	220	2 142	184	465	28	127	8

a Ustawa o amnestji z dn. 2 stycznia 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr. 1, poz. 1). *b* Wskutek całkowitego darowania lub zmniejszenia kary.

TABL. 11. SKAZANI PRAWOMOCNIE W POLSCE WEDŁUG OKRĘGÓW APELACYJNYCH W LATACH 1932—1934

Wyszczególnienie	Polska	Okręgi apelacyjne[a]						
		warszawski	lubelski	wileński	poznański	katowicki	krakowski	lwowski
Ogółem 1932	**750 286**	**243 497**	**150 305**	**79 160**	**57 203**	**28 593**	**72 288**	**119 240**
Nieletni[b]	23 449	8 096	3 940	2 017	2 444	975	1 855	4 122
mężczyźni	20 040	6 888	3 331	1 692	2 066	856	1 637	3 570
kobiety	3 409	1 208	609	325	378	119	218	552
Dorośli	726 837	235 401	146 365	77 143	54 759	27 618	70 433	115 118
mężczyźni	601 985	189 182	125 190	65 434	45 724	22 973	57 666	95 814
kobiety	124 854	46 219	21 175	11 709	9 035	4 645	12 767	19 304
Ogółem 1933	**642 691**	**198 030**	**116 919**	**72 399**	**59 711**	**31 567**	**61 311**	**102 754**
Nieletni[b]	20 684	8 097	3 015	1 417	2 881	468	1 426	3 380
mężczyźni	17 534	6 854	2 521	1 223	2 418	405	1 228	2 885
kobiety	3 150	1 243	494	194	463	63	198	495
Dorośli	622 007	189 933	113 904	70 982	56 830	31 099	59 885	99 374
mężczyźni	522 111	155 591	97 444	61 442	48 511	27 039	48 510	83 574
kobiety	99 896	34 342	16 460	9 540	8 319	4 060	11 375	15 800
Ogółem 1934	**668 317**	**155 158**	**92 570**	**77 020**	**106 637**	**33 263**	**90 116**	**113 553**
Nieletni[b]	20 963	6 441	1 924	1 636	4 428	1 197	2 576	2 761
mężczyźni	18 413	5 513	1 642	1 471	3 886	1 096	2 315	2 490
kobiety	2 550	928	282	165	542	101	261	271
Dorośli	647 354	148 717	90 646	75 384	102 209	32 066	87 540	110 792
mężczyźni	538 086	120 142	76 310	64 935	83 923	27 713	71 282	93 781
kobiety	109 268	28 575	14 336	10 449	18 286	4 353	16 258	17 011
Rodzaje przestępstw:								
Przeciw Państwu	2 699	775	603	619	151	96	153	302
,, władzom i urzędom	32 933	8 250	3 892	3 290	3 864	1 585	5 338	6 714
Przeciw porządkowi publicznemu i uczuciom religijnym	4 605	969	440	420	659	465	650	1 002
Fałszowanie pieniędzy	717	228	60	56	200	37	76	60
Stręczycielstwo, sutenerstwo i t. p.	1 439	405	154	70	322	119	249	120
Zabójstwo (art. 225 k.k.)	1 170	276	278	146	197	26	134	113
Uszkodzenie ciała:								
ciężkie	6 495	1 268	906	690	833	198	1 229	1 371
lekkie	34 218	8 471	5 489	3 958	3 408	853	4 450	7 589
Inne przeciwko życiu i zdrowiu	2 967	588	342	206	355	132	635	709
Zniewagi	25 821	6 562	2 444	1 362	4 150	1 744	4 009	5 550
Rozbój (rabunek, wymuszenie)	1 381	243	201	123	320	71	212	211
Kradzież	191 727	28 530	17 182	15 374	33 709	9 188	33 703	54 041
Przywłaszczenie	15 133	3 549	1 960	1 327	2 947	740	1 876	2 734
Oszustwo	11 384	2 586	1 042	805	2 469	823	1 754	1 905
Szalbierstwo	38 450	15 071	8 339	6 273	1 365	638	3 962	2 802
Paserstwo	17 271	2 177	1 060	799	3 765	2 334	3 113	4 023
Inne przestępstwa	279 907	75 210	48 178	41 502	47 923	14 214	28 573	24 307

a Dane dla istniejącego do 1934 r. okręgu toruńskiego wliczono do danych okręgu poznańskiego; innych zmian, które nastąpiły w podziale na okręgi w 1934 r., nie uwzględniono. *b* Do ukończonych 17 lat.

Uwaga do tabl. 11—14. Od 1934 r. Min. Sprawiedliwości wprowadziło zmiany w klasyfikacji przestępstw, stąd nieporównywalność z danemi za lata poprzednie.

TABL. 12. SKAZANI PRAWOMOCNIE NIELETNI I DOROŚLI WEDŁUG PŁCI W POLSCE W LATACH 1932—1934

Lata / Rodzaje przestępstw	Ogółem	Nieletni [a] razem	Nieletni [a] w tem kobiety	Dorośli razem	Dorośli w tem kobiety
1932	750 286	23 449	3 409	726 837	124 854
1933	642 691	20 684	3 150	622 007	99 896
1934	668 317	20 963	2 550	647 354	109 268
Przeciw Państwu	2 699	122	49	2 577	371
„ władzom i urzędom	32 933	212	43	32 721	8 727
„ porządkowi publicznemu i uczuciom religijnym	4 605	66	8	4 539	723
Fałszowanie pieniędzy	717	6	3	711	136
Stręczycielstwo, sutenerstwo i t. p.	1 439	54	1	1 385	318
Zabójstwo (art. 225 k. k.)	1 170	14	—	1 156	123
Ciężkie uszkodzenie ciała	6 495	141	5	6 354	476
Lekkie uszkodzenie ciała	34 218	660	53	33 558	6 505
Inne przeciwko życiu i zdrowiu	2 967	35	8	2 932	1 004
Zniewagi	25 821	213	63	25 608	10 100
Rozbój (rabunek, wymuszenie)	1 381	25	1	1 356	32
Kradzież	191 727	11 524	1 198	180 203	24 233
Przywłaszczenie	15 133	452	54	14 681	2 101
Oszustwo	11 384	179	34	11 205	1 579
Szalbierstwo	38 450	826	133	37 624	4 549
Paserstwo	17 271	326	48	16 945	3 734
Inne przestępstwa	279 907	6 108	849	273 799	44 557

[a] Do ukończonych 17 lat.

Uwaga. Ob. uwagę pod tabl. 11, str. 258.

TABL. 13. SKAZANI PRAWOMOCNIE WEDŁUG WYZNANIA W POLSCE W LATACH 1932—1934

Lata / Rodzaje przestępstw	Wyznanie: rzymsko-katol.	grecko-katol.	prawosławne	ewangelickie	mojżeszowe	inne
1932	469 735	81 696	83 216	11 919	95 578	8 142
1933	426 490	71 056	64 502	10 383	65 515	4 745
1934	440 537	82 306	65 852	12 370	63 266	3 986
Przeciw Państwu	564	247	633	17	1 086	152
„ władzom i urzędom	21 228	4 339	2 743	488	4 035	100
„ porządkowi publicznemu i uczuciom religijnym	2 622	804	548	58	537	36
Fałszowanie pieniędzy	573	36	34	10	63	1
Stręczycielstwo, sutenerstwo i t. p.	1 088	68	76	41	165	1
Zabójstwo (art. 225 k. k.)	869	86	183	9	19	4
Ciężkie uszkodzenie ciała	4 436	1 069	650	95	208	37
Lekkie uszkodzenie ciała	21 323	5 806	3 783	688	2 444	174
Inne przeciwko życiu i zdrowiu	1 909	536	243	125	150	4
Zniewagi	17 475	3 562	1 155	898	2 620	111
Rozbój (rabunek, wymuszenie)	961	183	157	19	49	12
Kradzież	120 438	44 592	15 686	3 045	7 421	545
Przywłaszczenie	9 937	1 893	1 234	328	1 694	47
Oszustwo	7 313	828	605	225	2 396	17
Szalbierstwo	26 846	1 236	3 290	485	6 015	578
Paserstwo	10 930	2 557	573	344	2 813	54
Inne przestępstwa	192 025	14 464	34 259	5 495	31 551	2 113

Uwaga. Ob. uwagę *a* pod tabl. 11, str. 258.

TABL. 14. SKAZANI PRAWOMOCNIE WEDŁUG WYMIARU KAR ORAZ RECYDYWIŚCI W POLSCE W 1934 R.

A. Nieletni (do ukończonych 17 lat)

Rodzaje przestępstw	Skazano na umieszczenie w zakładzie poprawczym	Zawieszono umieszczenie w zakładzie poprawczym	Zastosowano środki wychowawcze: zakład wychow.	dozór	upomnienie	Recydywiści[a]
Ogółem	**3 235**	**2 408**	**369**	**7 555**	**9 804**	**865**
Przeciw Państwu	82	57	7	30	3	1
„ władzom i urzędom	63	57	3	62	84	4
„ porządkowi publicznemu i uczuciom religijnym	37	29	—	14	15	4
Fałszowanie pieniędzy	4	2	2	—	—	—
Stręczycielstwo, sutenerstwo i t. p.	31	20	3	13	7	—
Zabójstwo (art. 225 k.k.)	12	7	—	2	—	—
Ciężkie uszkodzenie ciała	67	60	6	41	27	—
Lekkie uszkodzenie ciała	25	21	4	286	345	20
Inne przeciwko życiu i zdrowiu	18	15	—	13	4	—
Zniewagi	8	7	—	80	125	3
Rozbój (rabunek, wymuszenie)	10	8	4	4	7	2
Kradzież	2 237	1 603	294	3 790	5 203	602
Przywłaszczenie	84	64	3	165	200	7
Oszustwo	35	29	3	69	72	2
Szalbierstwo	33	25	3	260	530	12
Paserstwo	56	50	2	82	186	6
Inne przestępstwa	433	354	35	2 644	2 996	202

B. Dorośli

Rodzaje przestępstw	Wymierzono kar zasadniczych[b]: więzienie	areszt	grzywna	Zawieszono wykonanie wymierzonych kar	Recydywiści[a]
Ogółem	**93 203**	**369 010**	**175 246**	**181 464**	**73 073**
Przeciw Państwu	2 572	5	—	258	232
„ władzom i urzędom	3 703	23 432	5 579	14 506	2 556
„ porządkowi publicznemu i uczuciom religijnym	1 724	2 585	228	2 072	315
Fałszowanie pieniędzy	625	55	31	145	77
Stręczycielstwo, sutenerstwo i t. p.	1 105	253	27	534	158
Zabójstwo (art. 225 k. k.)	1 116	23	—	156	117
Ciężkie uszkodzenie ciała	4 722	1 417	196	3 095	551
Lekkie uszkodzenie ciała	636	21 821	9 438	9 913	2 398
Inne przeciwko życiu i zdrowiu	2 031	762	134	1 260	147
Zniewagi	59	12 824	11 141	6 316	1 592
Rozbój (rabunek, wymuszenie)	1 261	94	—	176	372
Kradzież	42 697	131 509	2 561	75 301	35 960
Przywłaszczenie	2 447	10 599	1 498	6 142	1 475
Oszustwo	3 630	7 194	378	3 802	1 380
Szalbierstwo	170	8 005	29 448	3 379	1 502
Paserstwo	3 079	9 053	4 809	5 807	2 275
Inne przestępstwa	21 626	139 379	109 778	48 602	21 966

a Skazani poprzednio za jakiekolwiek przestępstwo. *b* Ponadto skazano na karę śmierci—13 osób.

DZIAŁ XXV. FINANSE SKARBU PAŃSTWA I SAMORZĄDU

TABL. 1. ZADŁUŻENIE DŁUGOTERMINOWE SKARBU PAŃSTWA I SAMORZĄDU TERYTORJALNEGO W POLSCE W LATACH 1931—1935

Długi	1931	1932	1933	1934	1935
	w miljonach złotych				
Ogółem	**5 393**	**6 037**	**5 996**	**5 144**	**5 458**
wewnętrzne	1 169	1 218	1 240	1 382[a]	1 902[b]
zagraniczne	4 224	4 819	4 756	3 762	3 556
Skarb Państwa (1.I)	4 413	5 009	4 964	4 105	4 402
wewnętrzne	421	439	450	561[a]	1 057[b]
zagraniczne	3 992	4 570	4 514	3 544	3 345
Skarb Śląski (31.III)[c]	97	96	95	93	92
zagraniczne	97	96	95	93	92
Samorząd terytorjalny (31.III)	883	932	937	946	964
wewnętrzne	748	779	790	821	845
zagraniczne	135	153	147	125	119

a, b W tem zadłużenie Skarbu Państwa w P. K. O. i B. G. K. nieuwzględniane w latach poprzednich: *a*—129 milj. zł., *b*—334 milj. zł. *c* Ob. tabl. 22 na str. 272.

TABL. 2. DOCHODY Z DANIN PUBLICZNYCH SKARBU PAŃSTWA I SAMORZĄDU W POLSCE W LATACH 1928/29, 1930/31 i 1932/33—1934/35

Daniny publiczne	1928–1929	1930–1931	1932–1933	1933–1934	1934–1935
	w miljonach złotych				
Ogółem	**3 423**	**3 056**	**2 020**	**1 999**	**2 023**
Podatki od dochodu i majątku	.	.	555	573	604
„ „ obrotu	.	.	416	375	373
„ „ spożycia	.	.	837	859	857
w tem monopole	890	805	625	628	624
Cła	424	258	108	94	80
Podatki różne	.	.	104	98	109
Skarb Państwa	2 627	2 271	1 610	1 595	1 616
podatki od dochodu i majątku	434	413	332	344	366
„ „ obrotu	535	463	292	265	269
„ „ spożycia	1 072	988	788	809	808
w tem monopole	890	805	625	628	624
cła	424	258	108	94	80
podatki różne[a]	162[b]	149[b]	90	83	93
Skarb Śląski	131	139	78	69	72
podatki od dochodu i majątku	56	69	35	30	31
„ „ obrotu	63	58	34	31	32
„ „ spożycia	9	9	6	6	6
„ różne	3	3	3	2	3
Samorząd terytorjalny	661	639	327	328	327
podatki od dochodu i majątku	.	.	187	196	203
„ „ obrotu	.	.	86	75	68
„ „ spożycia	.	.	43	44	43
„ różne	.	.	11	13	13
Samorząd gospodarczy	4	7	5	7	8
podatki od dochodu i majątku	1	2	1	3	4
„ od obrotu	3	5	4	4	4

a 10% dodatek do danin publicznych oraz odsetki zwłoki, kary i grzywny od podatków bezpośrednich. *b* Łącznie z należnościami egzekucyjnemi.

A. Finanse Skarbu Państwa

TABL. 3. DŁUGI PAŃSTWOWE POLSKI W LATACH 1928—1936

Długi	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936
	Stan w dn. 1.I—w miljonach złotych								
Ogółem	**4 161**	**4 170**	**4 073**	**4 413**	**5 029**	**5 054**	**4 303**	**4 691**	**4 757**
Wewnętrzne	299	360	382	421	459	540	759[a]	1 346[a]	1 475[a]
Zagraniczne	3 862	3 810	3 691	3 992	4 570	4 514	3 544	3 345	3 282

TABL. 4. DŁUGI WEWNĘTRZNE. STAN W DN. 1.I 1936 R.

	w miljonach złotych
Ogółem	**1 475**
Pożyczki emisyjne razem	**1 103**
5% konwersyjna 1924 r.	170
5% konwersyjna kolejowa 1926 r.	22
4% premjowa inwestycyjna 1928 r.	18
5% renta ziemska serja I	28
3% renta ziemska serja I	26
3% premjowa budowlana serja I	50
5¹/₂% budowlana serja II	49
7% kolejowa 1930 r.	8
4% premjowa dolarowa 1931 r. serja III[b]	62
4% konwersyjna kolejowa 1933 r.	17
6% wewnętrzna (Pożyczka Narodowa)	275
5% renta wieczysta serja I	30
6% inwestycyjna 1935 r.	50
Bilety skarbowe	296
Pozostałość pożyczek podlegających spłacie	2
Inne długi wewnętrzne razem	**372**
Zadłużenie w Banku Polskim (bezprocentowe)	90
Zadłużenie w B. G. K. w 5¹/₂% (dawniej 8%) obligac. komunalnych	33
Zadłużenie w B. G. K. w 5¹/₂% (dawniej 7%) obligac. komunalnych	95
3¹/₂% dług wobec B. G. K. z tytułu wpłac. rat pożyczek Ulenowskich	18
Zadłużenie w P. K. O. z tytułu wymiany pap. wart. w walut. obcych	99
Zadłużenie w P. K. O. z tytułu przerachowania wkładów oszczędn.	19
Dług wobec Zarządu m. st. Warszawy	18

TABL. 5. DŁUGI ZAGRANICZNE. STAN W DN. 1.I 1936 R.

	w miljonach złotych
Ogółem	**3 282**
Pożyczki emisyjne razem	**875**
6% dolarowa 1920 r. 19 575 tys. dolarów	103
7% włoska 1924 r. 246,0 milj. lir	105
8% amerykańska 1925 r. 19 600 tys. dolarów	104
7% stabilizac. 1927 r. 40 920 tys. dolarów[b] i 1 320 tys. funtów szterl.	399
6¹/₂% dolarowa 1930 r. 30 943 tys. dolarów	164
Zadłużenie wobec rządów państw razem	**2 082**
Stany Zjednoczone Ameryki 206 057 tys. dolarów	1 090
Francja 2 291,9 milj. franków	802
Anglja 4 605 tys. funtów szterlingów	120
Czechosłowacja 17 100 tys. franków szwajcarskich	29
Norwegja 1 tys. funtów szterlingów i 11 950 tys. koron	16
Włochy 38 068 tys. lir	17
Szwecja 4 891 tys. koron	7
Holandja 324 tys. florenów	1
Danja 268 tys. koron	0
Szwajcarja 56 tys. franków	0
Długi poaustrjackie i powęgierskie 179,8 milj. koron złotych	**325**

a Łącznie z zadłużeniem w B.G.K. i P.K.O. nieuwzględnianem w latach poprzednich. *b* Przeliczono według parytetu: 1 $ = 8,914 zł.

TABL. 6. GWARANCJE FINANSOWE SKARBU PAŃSTWA [a] W LATACH 1929, 1930, 1932, 1934 i 1935

Stan w dn. 1.I

Przedmiot gwarancji	1929	1930	1932	1934	1935
	w miljonach złotych				
Ogółem	**894,0**	**1 111,3**	**1 536,5**	**1 571,1**	**1 665,8**
Zobowiązania miast	0,4	2,4	24,9	41,4	36,0
w tem m. Gdyni	—	2,0	24,6	32,8	32,5
Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych	815,3	1 011,6	1 387,1	1 303,0	1 293,8
w tem: B. G. K.	565,4	650,6	834,8	827,2	822,6
P. B. R.	154,6	260,6	337,9	281,6	282,8
Tow. kredytowych . .	76,8	82,7	63,6	48,3	41,5
Tow. komunikacyjnych	18,5	17,7	150,7	145,8	144,0
Zobowiązania inne	72,3	92,8	81,0	226,7	334,2
w tem: przedsiębiorstw i funduszów państwowych	26,4	43,0	16,8	83,0	185,4
banków prywatnych .	15,0	19,8	16,0	51,4	68,7
weksle eksportowe . .	—	—	—	54,7	50,8
Gwarancje różnych instytucyj .	6,0	4,5	43,5	0,0	1,8
w tem: B. G. K.	6,0	4,5	—	—	—
Funduszu Eksportowego	—	—	42,5	0,0	1,8

a Gwarancje wykorzystane.

Uwaga. Gwarancje w dolarach i funtach szterlingów przeliczono po spadku tych walut według kursu giełdowego w dn. 1.I odpowiedniego roku.

TABL. 7. SUBSKRYPCJA 3% PREMJOWEJ POŻYCZKI INWESTYCYJNEJ 1935 R.

Subskrybenci	Liczba subskrybentów w tysiącach	Subskrybowana suma nominalna			
		Ogółem		gotówką	obligac. 6% Pożyczki Narod.
		w milj.zł.	%	w miljonach zł.	
Ogółem	**814**	**242**	***100***	**164**	**78**
Własność nieruchoma, handel, przemysł i finanse	109	83	*34*	53	30
w tem: przemysł	12	30	*13*	16	14
instytucje finansowe .	1	22	*9*	18	4
handel	51	16	*7*	9	7
rolnictwo	21	5	*2*	3	2
Wolne zawody	19	8	*3*	5	3
Pracownicy	646	138	*57*	98	40
państwowi	466	96	*40*	70	26
samorządowi	52	9	*4*	6	3
prywatni	128	33	*13*	22	11
Różni	40	13	*6*	8	5
w tem inwalidzi i emeryci . .	12	2	*1*	1	1

Uwaga. Zadłużenie z tytułu 3% Premjowej Pożyczki Inwestycyjnej nie zostało zaliczone do stanu długów Państwa w dn. 1.I 1936 r. (ob. tabl. 3 i 4).

TABL. 8. DŁUGI PAŃSTWOWE NIEKTÓRYCH PAŃSTW

Państwa	Data	Na 1 mieszkańca w złotych	Państwa	Data	Na 1 mieszkańca w złotych
Anglja	31. III 1934	4 674	Szwecja	31. III 1935	525
Francja	1. I 1934	3 987	Austrja	1. I 1935	519
Holandja	1. I 1934	1 454	Jugosławja	30. VI 1932	451
St. Zj. Am.	30. VI 1934	1 133	Danja	31. III 1934	443
Włochy	31. I 1935	1 131	Rumunja	31. III 1935	393
Norwegja	30. VI 1934	716	Niemcy	30. XI 1934	382
Czechosł.	1. I 1934	657	Japonja	31. III 1935	197
Hiszpanja	1. I 1934	648	Polska	1. I 1936	141

Źródło: *Annuaire Statistique de la Société des Nations 1934/35*. Genewa 1935.

TABL. 9. BILANSE FUNDUSZÓW OBROTOWYCH SKARBU PAŃSTWA W LATACH 1929—1934

Stan w dn. 31.III

Wyszczególnienie	1929	1930	1931	1932	1933	1934
	w miljonach złotych					
Stan czynny						
Gotowizna	464,8	364,9	211,7	107,7	98,8	105,5
w tem: na kontach P. K. O.	28,2	33,4	29,6	31,4	17,3	34,6
na rachunkach żyrowych w Banku Polskim	255,3	151,4	47,3	8,8	18,3	22,4
w depoz. w Banku Polsk.	80,0	85,0	58,1	16,5	10,0	—
Papiery procentowe	135,1	144,4	246,8	260,2	212,8	166,7
w tem własność Skarbu Państwa	113,9	112,8	215,4	227,9	176,5	130,8
Lokaty w bankach państwowych	182,0	204,1	206,3	127,4	117,3	100,6
w B. G. K.	132,0	132,1	132,0	52,9	52,9	38,4
w P. B. R.	50,0	72,0	74,3	74,5	64,4	62,2
Sumy zwrotne	113,8	111,1	124,5	151,7	129,1	143,6
w tem zaliczki specjalne	110,2	109,2	122,9	150,1	127,8	142,3
Inne aktywa	262,2	218,8	97,2	82,0	100,6	180,8
w tem: sumy przechodnie i sumy w drodze	42,2	52,5	79,7	82,0	100,6	180,8
pozostałości pożyczki stabilizacyjnej	220,0	166,2	3,0	—	—	—
Suma bilansowa	**1 157,9**	**1 043,3**	**886,5**	**729,0**	**658,6**	**697,2**
Stan bierny						
Fundusze obce	236,3	217,3	188,5	197,0	229,0	220,6
w tem: sumy komunalne	26,1	23,3	17,0	12,3	12,9	21,9
„ śląskie	28,6	22,4	11,8	10,7	13,1	17,4
depozyty	69,5	85,5	86,7	91,1	97,4	96,3
Fundusze na cele przewidziane w ustawach o pożyczkach zagran.	220,0	166,2	92,5	201,1	110,3	113,0
w tem: ze sprzedaży akcyj Banku Polskiego II emisji	75,0	75,0	75,0	75,0	75,0	75,0
fund. rezerwy skarbowej	75,0	75,0	—	—	—	—
Inne pasywa	16,9	6,3	21,7	23,4	101,3	103,1
Nadwyżka funduszów skarbowych	684,7	653,5	583,8	307,5	218,0	260,5

TABL. 10. WYDATKI I DOCHODY BUDŻETOWE PAŃSTWA POLSKIEGO W LATACH 1928/29—1936/37

Wydatki Dochody	Rzeczywiste								Budżet
	1928–1929	1929–1930	1930–1931	1931–1932	1932–1933	1933–1934	1934–1935	1935–1936	1936–1937
	w miljonach złotych								
Wydatki	**2 841**	**2 993**	**2 814**	**2 467**	**2 245**	**2 231**	**2 176**	**2 221**	**2 221**[a]
Administracja	2 314	2 405	2 221	1 902	1 755	1 757	1 692	1 710	1 759[a]
Zaopatrzenia	279	306	322	320	295	281	268	277	261
Długi państwowe	228	251	266	242	188	175	189	219	187
Przedsiębiorstwa	20	31	5	3	7	8	9	8	14
Fundusze	—	—	—	—	—	10	18	7	—[a]
Dochody	**3 008**	**3 029**	**2 750**	**2 261**	**2 000**	**1 860**	**2 115**[b]	**1 958**	**2 221**[a]
Daniny publiczne	1 737	1 736	1 461	1 175	975	967	992	1 027	1 175
Monopole	890	886	805	678	625	628	624	641	595
Administracja	246	269	342	226	309	175	409[b]	177	262[a]
Zaopatrzenia	29	27	24	33	54	46	49	41	41
Długi państwowe	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Przedsiębiorstwa	105	111	118	149	37	39	32	67	148
Fundusze	—	—	—	—	—	5	9	5	—[a]

a Z powodu zmian w układzie budżetu dane te nie są całkowicie porównywalne z poprzedniemi. *b* W tem 175 milj. zł.—zarachowanie części Pożyczki Narodowej.

TABL. 11. WYDATKI I DOCHODY BUDŻETOWE NIEKTÓRYCH PAŃSTW W 1933 (1933/34) R.

Państwa	Rok	Wydatki w miljonach złotych	Wydatki na 1 mieszkańca w złotych	Dochody w miljonach złotych	Dochody na 1 mieszkańca w złotych
Polska	1933/34	2 231	*68*	1 860	*56*
Anglja	1933/34	22 511	*482*	23 384	*501*
Belgja	1932	2 882	*352*	2 196	*268*
Czechosłowacja	1933	2 539	*170*	1 954	*130*
Estonja	1933/34	115	*102*	115	*102*
Francja	1933	17 705	*423*	15 283	*365*
Hiszpanja	1933	3 294	*136*	2 934	*121*
Holandja	1932	4 579	*564*	2 718	*335*
Japonja	1933/34	3 935	*59*	2 703	*40*
Jugosławja	1933/34	804	*55*	782	*54*
Litwa	1933	222	*91*	221	*90*
Niemcy[a]	1933/34	16 893	*258*	14 471	*221*
Rumunja	1933/34	1 118	*59*	1 008	*53*
Stany Zjedn. Am.	1933/34	41 289	*328*	18 683	*148*
Szwajcarja	1933	832	*202*	707	*171*
Szwecja	1933/34	1 411	*227*	1 143	*184*
Włochy	1933/34	10 702	*252*	7 781	*183*

a Łącznie z udziałem krajów związkowych.
Źródło: *Annuaire Statistique de la Société des Nations 1934/35*, Genewa 1935.

TABL. 12. WYDATKI I DOCHODY BUDŻETOWE PAŃSTWA POLSKIEGO WEDŁUG GRUP I CZĘŚCI BUDŻETU W LATACH 1933/34—1936/37

Wyszczególnienie	Wydatki				Dochody			
	Rzeczywiste			Budżet	Rzeczywiste			Budżet
	1933–1934	1934–1935	1935–1936	1936–1937	1933–1934	1934–1935	1935–1936	1936–1937
	w miljonach złotych							
Ogółem	**2 231**	**2 176**	**2 221**	**2 221**[a]	**1 860**	**2 115**[b]	**1 958**	**2 221**[a]
w tem zwyczajne	2 153	2 101	.	2 153[a]	1 773	1 837	.	2 040[a]
Administracja .	2 213	2 149	2 206	2 207[a]	1 188	1 450[b]	1 245	1 478[a]
Prezyd. Rzeczp.	3	3	3	3	0	0	0	0
Sejm i Senat . .	8	8	5	4	0	0	0	0
Kontrola Państw.	5	5	5	5	0	0	0	0
Prez. Rady Min.	3	3	3	3	0	0	0	0
Ministerstwa:								
Spraw Zagran.	41	40	40	38	8	7	7	8
Spraw Wojsk. .	762	762	762	760	3	3	2	2
Spraw Wewn. .	198	196	197	192	17	17	15	16
Skarbu	140	114	117	121[a]	1 036	1 299[b]	1 111	1 250[a]
Sprawiedliwości	94	90	91	86	50	44	35	40
Przem. i Handlu	34	40	57	50	17	19	22	24
Komunikacji .	19	18	18	43[a]	1	2	2	28[a]
Roln. i Ref. Roln.	21	40	42	61[a]	2	2	2	30[a]
Wyz. Rel. i Ośw.	321	307	309	348[a]	2	2	1	33[a]
Opieki Społeczn.	107	65	60	43	6	6	7	6
Poczt. i Telegr.	1	1	1	2	0	0	0	0
Emerytury . .	154	161	172	161	46	49	41	41
Renty inwalidzkie i pensje . .	127	107	105	100	—	—	—	—
Długi państwa .	175	189	219	187	—	—	—	—
Przedsiębiorstwa	8	9	8	14	39	32	67	148
w tem:								
Koleje państw. .	—	—	—	—	—	—	10	76
Poczta, telegraf i telefon . . .	—	—	—	—	11	9	22	40
Lasy państwowe	—	—	—	—	18	18	30	27
Przedsięb. przemysł.-handl. i górn.-hutn. .	—	—	—	—	9	4	3	4
Monopole . . .	—	—	—	—	628	624	641	595
Solny	—	—	—	—	49	50	46	42
Tytoniowy . .	—	—	—	—	334	339	340	302
Spirytusowy .	—	—	—	—	211	200	220	216
Zapałczany . .	—	—	—	—	17	15	13	14
Loterja państw.	—	—	—	—	17	20	22	21
Fundusze . . .	10	18	7	—[a]	5	9	5	—[a]

a Z powodu zmian w układzie budżetu dane te nie są całkowicie porównywalne z poprzedniemi. *b* W tem 175 milj. zł.—zarachowanie części Pożyczki Narodowej.

TABL. 13. DOCHODY SKARBOWE Z DANIN PUBLICZNYCH I MONOPOLI W POLSCE W LATACH 1931/32—1936/37

A. Podatki budżetowane w dziale danin publicznych i wpłaty monopoli

Wyszczególnienie	Rzeczywiste 1931–1932	1932–1933	1933–1934	1934–1935	1935–1936	Budżet 1936–1937
	w miljonach złotych					
Ogółem	**1 859**[a]	**1 610**[a]	**1 595**	**1 616**	**1 668**	**1 770**
Podatki bezpośrednie	589	539	516	563	543	656[b]
gruntowy	46	54	58	59	57	55[b]
od nieruchomości	50	60	74	77	75	82[b]
przemysłowy	239	197	177	184	180	231[b]
dochodowy	215	196	174	194	201	255[b]
od kapitałów i rent	6	5	5	5	4	6
,, elektryczności	1	7	6	6	6	6
,, uboju	—	—	3	8	8	8
inne podatki	0	1	0	0	0	1
odsetki zwłoki i grzywny	32[c]	19	19	30	12	12
Podatki pośrednie	171	156	172	170[d]	175[d]	171[d]
od wina	2	2	2	2	2	2
,, piwa	11	10	8	8	8	8
,, cukru	116	104	122	125[d]	122[d]	118[d]
,, drożdży	9	11	12	11	13	16
,, olejów mineralnych	28	25	24	21	23	21
akcyzowe opłaty patentowe	3	3	2	2	2	1
inne podatki	2	1	2	1	5	5
Cło	157	108	94	80	83	90
Opłaty stemplowe	150	108	100	89	88	78[b]
Daniny majątkowe	15	4	21	27	28	14[b]
Podatek od wynagrodzeń[e]	—	—	—	—	53	150
10% lub 15% dodatek do danin publicznych	99	70	64	63	57	16[b]
Monopole	678	625	628	624	641	595

B. Podatki i opłaty celowe pobierane na rzecz funduszów specjalnych

Wyszczególnienie	Rzeczywiste 1933–1934	1934–1935	Budżet 1935–1936	1936–1937
	w miljonach złotych			
Ogółem	**96**	**106**	**104**	**104**
Podatek od lokali	22	21	22	20
Opłaty na Fundusz Drogowy	14	16	17	16
opłaty od wagi samochodów	7	6	6	6
,, ,, materjałów pędnych	5	8	9	8
,, inne	2	2	2	2
Opłaty na Fundusz Pracy[f]	60	69	65	68
opłaty od uposażeń	51	58[g]	54[h]	58[i]
,, ,, biletów na widowiska	3	3	3	3
,, inne	6	8	8	7

a Sumy te są większe od wykazanych w tabl. 10, gdyż obejmują kwoty zwrócone podatnikom. *b* Wobec zmian w systemie podatków dane te nie są porównywalne z poprzedniemi. *c* Łącznie z należnościami egzekucyjnemi. *d* Łącznie z dodatkiem do podatku od cukru. *e* Wypłacanych z funduszów publicznych. *f* Wydatki i całość dochodów Funduszu Pracy ob. dział XIV, tabl. 46, str. 198. *g, h, i* W tem przelew ze Skarbu Państwa tytułem wpłaty za pracowników państwowych: *g*—10 milj. zł., *h*—12 milj. zł., *i*—12 milj. zł.

TABL. 14. WYDATKI I DOCHODY LASÓW PAŃSTWOWYCH W POLSCE W LATACH 1931/32—1934/35[a]

Wydatki Dochody	1931-1932	1932-1933	1933-1934	1934-1935
	w miljonach złotych			
Wydatki	**108,9**	**129,5**	**134,2**	**158,6**
Administracja	32,3	32,1	32,1	32,6
w tem podatki	5,2	6,5	6,5	6,5
Koszty pozyskania i przerobu drewna	48,8	57,8	63,6	87,2
w tem wartość surowca asygnowanego do przerobu	17,2	15,9	17,6	29,0
Koszty eksploatacji innych źródeł dochodu	3,5	3,3	4,9	7,2
Koszty odnowienia lasu	4,2	3,9	3,9	4,1
Różne wydatki i odpisy	20,1	32,4	29,7	27,5
w tem inwestycje	8,0	8,9	7,9	11,8
Dochody	**128,2**	**137 3**	**153,2**	**193,1**
Administracja	0,6	0,7	0,6	0,6
Dochód z drewna wszelkiego	91,7	108,1	127,7	154,7
w tem wartość surowca asygnowanego do przerobu	17,2	15,9	17,6	29,0
Dochód z eksploatacji innych źródeł dochodu	12,3	11,8	11,8	15,4
Różne dochody i dopisy	23,6	16,7	13,1	22,4

a Okresy od 1.X do 30.IX następnego roku.

Uwaga. Eksploatacja Lasów Państwowych ob. dział VI, tabl. 14, str. 47.

TABL. 15. WYDATKI I DOCHODY POCZT I TELEGRAFÓW W POLSCE W LATACH 1931/32—1936/37

Wydatki Dochody	Rzeczywiste				Budżet	
	1931-1932	1932-1933	1933-1934	1934-1935	1935-1936	1936-1937
	w miljonach złotych					
Wydatki i dochody zwyczajne (eksploatacja)						
Wydatki	172	156	138	135	145	139
w tem emerytury	11	16	15	17	17	17
Dochody	215	189	170	171	180	180
w tem:						
opłaty pocztowe	137	114	104	97	110	104
,, telegraficzne	10	8	6	7	7	8
,, telefoniczne	53	46	43	43	44	49
Wydatki i dochody nadzwyczajne (inwestycje)						
Wydatki	21	20	21	21	17	20
Dochody[a]	2	1	1	1	1	20

a Świadczenia na budowę nowych linij telegraficznych i telefonicznych oraz pożyczki.

Uwaga. Ruch pocztowy, telegraficzny i telefoniczny ob. dział XI, tabl. 28, str. 133.

TABL. 16. WYDATKI I DOCHODY PRZEDSIĘBIORSTWA POLSKIE KOLEJE PAŃSTWOWE W LATACH 1931—1936

Wydatki / Dochody	Rzeczywiste 1931	1932	1933	1934	Budżet 1935	1936
	w miljonach złotych					
Eksploatacja kolei						
Wydatki	1 169	932	821	782	803	756
w tem emerytury	94	94	93	93	95	87
Dochody	1 294	1 009	889	895	942	887
w tem przewozy: osób i bagaży	318	255	220	214	224	220
towarów i poczty	869	664	572	602	632	588
Długi i gwarancje kolei						
Wydatki	25	69	33	32	37	40
Dochody	2	0	5	0	0	0
Fundusz inwestycyjny kolei						
Wydatki	115	65	75	64	77	78
budowa nowych linij	26	3	6	18	20	18
zakup taboru	28	19	41	22	20	19
inne inwestycje	61	43	28	24	37	41
Lotnictwo cywilne						
Wydatki	7	11	11	13	18	16
Dochody	0	1	1	0	0	0
Komunikacja samochodowa						
Wydatki	—	—	—	2	8	7
Dochody	—	—	—	2	8	7

TABL. 17. WYDATKI I DOCHODY PAŃSTWOWEGO MONOPOLU SPIRYTUSOWEGO ORAZ POLSKIEGO MONOPOLU TYTONIOWEGO W LATACH 1931/32—1936/37

Wydatki / Dochody	Rzeczywiste 1931-1932	1932-1933	1933-1934	1934-1935	Budżet 1935-1936	1936-1937
	w miljonach złotych					
Państwowy Monopol Spirytusowy						
Wydatki	**161**	**150**	**161**	**129**	**132**	**132**
Koszty eksploatacji	156	146	159	127	131	130
w tem: koszty produkcji	72	78	91	63	64	65
koszty sprzedaży[a]	49	41	40	40	43	42
Wydatki na poczet zysku handlow.	5	4	2	2	1	2
w tem inwestycje	5	2	1	0	0	1
Dochody	**429**	**320**	**372**	**329**	**352**	**347**
Eksploatacyjne	425	315	331	327	349	347
w tem: sprzedaż spirytusu konsumc.	401	292	301	297	322	320
sprzedaż spirytusu skażonego oraz dla celów napędowych	11	10	13	15	.	.
Inne dochody	4	5	41	2	3	—
Polski Monopol Tytoniowy						
Wydatki	**264**	**210**	**184**	**164**	**187**	**168**
Koszty eksploatacji	227	192	177	162	168	151
w tem: koszty produkcji	134	108	103	89	94	84
koszty sprzedaży[a]	81	64	57	54	56	53
Wydatki na poczet zysku handlow.	37[b]	18[c]	7	2	19[d]	17[d]
w tem inwestycje	9	3	1	2	2	1
Dochody	**627**	**532**	**518**	**503**	**517**	**470**
Sprzedaż wyrobów tytoniowych	626	530	495	470	495	469
Inne dochody	1	2	23	33	22	1

a Opakowanie, transport, prowizje sprzedawców i t. p. *b*, *c*, *d* W tem spłata pożyczki włoskiej: *b*—28 milj. zł., *c*—15 milj. zł., *d*— 16 milj. zł.; w latach 1933/34 i 1934/35 spłaty dokonano z funduszu rezerwowego tej pożyczki.

TABL. 18. WYMIAR NIEKTÓRYCH PODATKÓW W POLSCE W LATACH 1928—1934

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
Podatek gruntowy							
Liczba opodatkowanych gospodarstw w tys. . . .	4 496	4 725	4 640	4 855	.	.	4 979
Suma wymierzonego podatku w milj. zł.	70	70	69	69	69	69	69
Podatek od nieruchomości							
Liczba opodatkowanych nieruchomości w tys. .	516	530	560	564	558	554	583
Suma w milj. złotych:							
podstaw wymiaru[a] . .	.	742	817	839	841	807	832
wymierzonego podatku	48	52	58	59	79[b]	78[b]	80[b]
Podatek przemysłowy od obrotu							
Liczba płatników w tys. .	602	598	590	573	639	651	643
Suma w milj. złotych:							
ustalonego obrotu . .	25 141	25 396	21 728	17 742	15 117	15 240	14 687
wymierzonego podatku	413	420	355	289	213	188	177
Podatek dochodowy							
Liczba płatników w tys.:							
podatku od dochodów fundowanych	598	653	608	589	617	565	567
podatku od dochodów z pracy najemnej[c] . .	507	581	554	477	389	339	349
Suma w milj. złotych:							
ustalonych dochodów fundowanych	3 560	3 909	3 618	3 245	2 804	2 267	2 276
wymierzonego podatku:							
od dochodów fundowanych	302	358	315	251	173	130	128
od doch. z pracy najem.[c]	66	83	88	80	72	66	53

a Podstawą wymiaru jest czynsz lub wartość czynszowa w stosunku rocznym. *b* Łącznie z dodatkiem kryzysowym. *c* Nie uwzględniono pracowników państwowych.

TABL. 19. ZWROTY CEŁ W POLSCE[a] WYPŁACONE PRZY WYWOZIE TOWARÓW KRAJOWYCH W LATACH 1926/27—1935/36

Towary wywiezione	1926--1927	1927--1928	1928--1929	1929--1930	1930--1931	1931--1932	1932--1933	1933--1934	1934--1935	1935--1936
	w miljonach złotych									
Ogółem	**3,5**	**5,9**	**8,8**	**28,6**	**69,7**	**57,2**	**49,0**	**60,0**	**75,7**	**81,8**
Produkty spożywcze .	—	—	—	14.4	48.1	32.5	34.6	41.6	62.6	70.8
Zboża, produkty przemiału i słód	—	—	—	11,1	38,5	15,5	21,7	36,6	61,9	65,8
w tem: żyto	—	—	—	.	.	.	11,7	23,9	29,7	18,9
jęczmień .	—	—	—	.	.	.	6,0	8,2	18,7	17,8
mąka . . .	—	—	—	.	.	.	2,6	3,8	9,2	17,0
Bekony i szynki .	—	—	—	2,8	7,0	15,9	12,4	4,5	0,0	—
Inne prod. spożywcze	—	—	—	0,5	2,6	1,1	0,5	0,5	0,7	5,0
Wytwory hutniczo-metalowe	2,2	4,0	5,3	8,3	16,0	12,3	6,3	10,4	9,3	8,2
Maszyny	0,1	0,2	0,2	0,5	0,5	0,5	0,2	0,4	0,5	0,4
Wyroby włókiennicze	1,2	1,7	3,1	4,9	4,7	11,5	7,6	7,2	1,1	0,8
w tem wyr. gotowe .	1,2	1,6	2,7	3,4	3,1	10,0	6,1	6,2	—	—
Produkty chemiczne .	0,0	0,0	0,2	0,4	0,3	0,3	0,2	0,3	0,7	1,2
Spirytus etylowy . .	—	—	—	—	—	—	—	—	1,4	0,3
Inne towary	—	—	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1

a Sumy, które zostały wypłacone jako zwrot cła uiszczonego od zagranicznych surowców, półfabrykatów, narzędzi, maszyn i materjałów pomocniczych.

TABL. 20. PODZIAŁ WPŁYWÓW Z CEŁ MIĘDZY POLSKĄ A W. M. GDAŃSKIEM[a] W LATACH 1929/30—1934/35

Lata	Wpływy celne do podziału w miljonach		Udział Polski			Udział W. m. Gdańska		
			w miljonach		%[b]	w miljonach		%[b]
	złotych	guldenów	złotych	guldenów		złotych	guldenów	
1929/30	368,2	32,8	338,4	30,2	92	29,8	2,6	8
1930/31	226,5	26,3	207,8	24,1	92	18,7	2,2	8
1931/32	143,0	16,6	131,8	15,3	92	11,2	1,3	8
1932/33	100,2	11,1	93,1	10,3	93	7,1	0,8	7
1933/34	82,5	10,1	76,7	9,4	93	5,8	0,7	7
1934/35	70,1	10,0	65,1	9,3	93	5,0	0,7	7

a Sposób podziału określa umowa z dn. 24.X 1921 r. *b* W stosunku do całości wpływów podlegających podziałowi.

TABL. 21. OGÓLNE ZAMKNIĘCIE RACHUNKÓW PODATKÓW BEZPOŚREDNICH W POLSCE W LATACH 1933/34 i 1934/35

Podatki bezpośrednie	Należności			Wpłaty na poczet należności	Należności z końcem okresu sprawozdawczego
	z początkiem okresu sprawozdawczego	za okres sprawozdawczy	ogółem		
	w miljonach złotych				
Ogółem 1933/34	**790,6**	**636,6**	**1 427,2**	**601,5**	**825,7**
Podatek gruntowy	73,5	64,2	137,7	58,4	79,3
„ od nieruchomości	54,4	77,7	132,1	73,8	58,3
„ przemysłowy	290,9	175,7	466,6	177,3	289,3
„ dochodowy	258,5	184,0	442,5	173,8	268,7
„ wojskowy	6,9	0,2	7,1	0,2	6,9
„ od kapitałów i rent	1,8	4,8	6,6	4,7	1,9
„ „ elektryczności	0,1	6,1	6,2	6,1	0,1
„ „ uboju	—	2,8	2,8	2,8	—
Podatki zniesione, odsetki zwłoki, kary i grzywny	30,5	22,7	53,2	19,1	34,1
Podatki nadzwyczajne	74,0	98,4	172,4	85,3	87,1
Ogółem 1934/35	**814,4[a]**	**635,7**	**1 450,1**	**629,0**	**821,1**
Podatek gruntowy	79,1[a]	36,8	115,9	57,5	58,4
„ od nieruchomości	58,3	71,3	129,6	76,8	52,8
„ przemysłowy	289,3	174,5	463,8	173,9	289,9
„ dochodowy	268,7	184,3	453,0	183,4	269,6
„ wojskowy	0,3[a]	0,1	0,4	0,2	0,2
„ od kapitałów i rent	1,9	5,9	7,8	4,4	3,4
„ „ elektryczności	0,1	6,2	6,3	6,2	0,1
„ „ uboju	—	7,4	7,4	7,4	—
Podatki zniesione, odsetki zwłoki, kary i grzywny	33,7[a]	56,3	90,0	28,8	61,2
Podatki nadzwyczajne	83,0[a]	92,9	175,9	90,4	85,5

a Niezgodność z należnością z końcem poprzedniego okresu tłumaczy się dokonaniem odpisów i sprostowań.

Uwaga. Wskutek zmiany układu rachunków państwowych dane nie są całkowicie porównywalne z poprzedniemi. Dlatego dane za 1933/34 r. różnią się od ogłoszonych już w Małym Roczniku Statystycznym 1935.

B. Finanse autonomicznego województwa śląskiego

TABL. 22. ZADŁUŻENIE DŁUGOTERMINOWE [a] SKARBU ŚLĄSKIEGO W LATACH 1933—1936

Stan w dn. 31.III

Dług	1933	1934	193	1936
	w tysiącach złotych			
Pożyczka amerykańska 1928 r.	94 661	93 277	91 791	90 200

a Nie uwzględniono pożyczki Zakładów Ubezpieczeń Społecznych w Chorzowie, której wysokość nie jest jeszcze ustalona.

TABL. 23. WYDATKI I DOCHODY SKARBU ŚLĄSKIEGO W LATACH 1931/32 — 1936/37

Wydatki Dochody	Rzeczywiste				Budżet	
	1931–1932	1932–1933	1933–1934	1934–1935	1935–1936	1936–1937
	w tysiącach złotych					
Wydatki ogółem	**109 386**	**82 464**	**70 505**	**65 830**	**69 833**	**71 667**
w tem zwyczajne	93 452	77 341	67 383	62 330	66 894	68 318
Administracja	109 386	82 464	70 505	65 830	69 833	71 667
Sejm Śląski	982	843	844	860	775	377
Administracja ogólna . . .	5 506	4 935	5 919	4 352	5 911	4 716
Policja	13 232	10 702	10 204	9 361	9 257	9 111
Opieka społeczna i zdrowotn.	15 023	11 484	7 907	9 652	9 570	10 982
Urzędy robót publicznych .	16 036	7 624	8 057	5 496	5 401	5 235
Administracja skarbowa . .	22 414	19 575	11 837	10 776	14 032	12 974
w tem: udział Państwa w dochodach woj. śląsk. .	7 750	6 500	234	—	—	—
emeryt. i zaopatrzenia	3 352	3 754	3 914	4 101	4 508	4 100
długi	4 152	4 266	2 150	1 760	3 133	3 156
Szkolnictwo	35 302	26 701	24 657	23 987	23 449	26 627
Inne wydatki	891	600	1 080	1 346	1 438	1 645
Przedsiębiorstwa (netto) .	—	—	—	—	—	—
Dochody ogółem	**108 281**	**84 842**	**74 782**	**76 160**	**69 835**	**71 668**
w tem zwyczajne	108 281	84 842	74 782	76 007	69 184	71 667
Administracja	108 244	84 799	74 765	76 135	69 826	71 646
Daniny publiczne	101 213	78 542	69 193	71 830	65 853	68 023
Podatki bezpośrednie	82 211	63 448	55 017	57 458	51 860	56 561
w tem: gruntowy	1 244	1 193	1 280	1 375	1 300	1 210
przemysłowy . . .	33 237	25 583	22 835	22 803	18 850	18 250
dochodowy	44 415	33 999	27 504	29 433	27 890	33 901
od kapitałów i rent .	474	496	576	411	400	400
Podatki pośrednie	6 648	5 780	5 517	5 460	5 525	5 282
w tem: od wina	313	179	200	150	160	150
,, piwa	2 669	2 300	1 798	1 878	2 100	2 000
,, cukru	1 421	1 119	1 210	1 438	1 250	1 075
,, olejów mineraln.	1 590	1 736	1 985	1 776	1 540	1 400
akcyzowe opłaty patentowe	499	404	287	222	200	200
Opłaty stemplowe	12 354	9 314	8 659	8 912	8 468	6 180
w tem podatek spadkowy i od darowizn	641	791	420	191	230	230
Różne dochody administrac. .	7 031	6 257	5 572	4 305	3 973	3 623
Przedsiębiorstwa (netto) .	37	43	17	25	9	22

C. Finanse związków samorządu terytorjalnego

TABL. 24. WYDATKI ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORJALNEGO W POLSCE W LATACH 1933/34 i 1934/35

Na podstawie zamknięć rachunkowych budżetów administracyjnych

Lata / Wydatki	1933-1934	1934/35 Ogółem	Gminy wiejskie	Miasta razem	Miasta niewydzielone	Miasta wydzielone	w tem powyżej 100 tys. mieszk.	Powiatowe (związki samorządowe)	Wojewódzkie (związki samorządowe)
	w miljonach złotych								
Ogółem [a] 1933/34	**629,0**	×	**108,8**	**395,7**	78,5	317,2	240,5	**114,0**	**10,5**
1934/35	×	**647,0**	**110,4**	**393,9**	77,9	316,0	239,4	**130,9**	**11,8**
Wydatki zwyczajne . . .	**535,2**	**529,1**	**98,9**	**313,3**	64,7	248,6	196,4	**107,0**	**9,9**
Zarząd ogólny	129,4	125,6	39,4	68,3	17,6	50,7	39,8	16,9	1,0
wydatki osobowe . . .	.	98,9	29,4	57,6	14,4	43,2	34,3	11,1	0,8
wydatki rzeczowe . .	.	26,7	10,0	10,7	3,2	7,5	5,5	5,8	0,2
Majątek	11,3	11,1	2,3	8,0	2,0	6,0	4,7	0,8	0,0
Przedsiębiorstwa (deficyty)	5,5	2,8	0,2	2,4	0,4	2,0	1,8	0,2	0,0
Spłata długów	82,1	79,8	4,5	62,8	9,9	52,9	38,9	11,2	1,3
Drogi i place publiczne .	61,4	73,1	6,4	18,6	3,8	14,8	12,3	44,7	3,4
Pomiary i plany rozbudowy	2,7	2,6	—	2,5	0,2	2,3	1,8	0,1	—
Oświata	60,5	59,2	23,3	34,5	8,8	25,7	20,8	1,4	0,0
Kultura i sztuka	6,6	6,7	0,2	6,1	0,1	6,0	5,6	0,2	0,2
Zdrowie publiczne . . .	48,2	50,8	6,7	35,6	5,3	30,3	25,3	7,9	0,6
w tem dopłata do szpitali	9,2	5,4	—	3,3	0,1	3,2	3,0	1,5	0,6
Opieka społeczna . . .	62,8	51,1	5,9	34,6	5,7	28,9	23,9	7,9	2,7
w tem dopłata do zakładów opiekuńczych . .	8,9	8,1	—	5,5	0,3	5,2	4,5	0,4	2,2
Popieranie rolnictwa . .	9,7	9,8	1,1	0,8	0,4	0,4	0,3	7,5	0,4
Popieranie przem. i handlu	4,8	4,5	0,1	4,0	0,5	3,5	3,0	0,4	0,0
Bezpieczeństwo publiczne	28,9	28,3	3,7	23,3	6,8	16,5	12,3	1,3	—
Świadczenia na rzecz innych związków samorządowych	6,1	6,4	—	2,7	1,1	1,6	1,2	3,7	0,0
Różne	15,2	17,3	5,1	9,1	2,1	7,0	4,7	2,8	0,3
Wydatki nadzwyczajne . .	**93,8**	**117,9**	**11,5**	**80,6**	13,2	67,4	43,0	**23,9**	**1,9**
Zarząd ogólny	1,3	2,0	0,3	0,7	0,1	0,6	0,6	1,0	—
Majątek	11,4	11,8	2,0	8,3	1,7	6,6	2,5	1,1	0,4
Przedsiębiorstwa	18,9	22,6	0,1	21,6	3,4	18,2	13,0	0,9	—
Spłata długów	12,7	13,6	1,5	10,4	1,2	9,2	4,7	1,7	0,0
Drogi i place publiczne .	24,5	36,4	1,2	20,0	1,5	18,5	13,2	14,8	0,4
Pomiary i plany rozbudowy	0,4	1,1	—	1,1	0,5	0,6	0,2	0,0	—
Oświata, kultura i sztuka	8,8	13,7	5,6	7,3	2,2	5,1	3,6	0,8	—
Zdrowie publiczne . . .	5,3	7,4	0,2	5,9	1,3	4,6	2,9	1,1	0,2
Opieka społeczna . . .	3,4	3,4	0,0	2,8	0,6	2,2	1,1	0,4	0,2
Popieranie rolnictwa . .	1,2	1,7	0,2	0,2	0,1	0,1	—	1,3	—
Popieranie przem. i handlu	0,1	0,1	—	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	—
Bezpieczeństwo publiczne	0,6	0,5	0,1	0,4	0,1	0,3	0,1	0,0	—
Różne	5,2	3,6	0,3	1,9	0,5	1,4	1,1	0,7	0,7
Pokrycie niedoborów budżetowych z lat ubiegłych .	36,1	27,0	3,7	17,0	4,3	12,7	5,3	5,7	0,6

a Bez pokrycia niedoborów budżetowych z lat ubiegłych.

TABL. 25. DOCHODY ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORJALNEGO W POLSCE W LATACH 1933/34 i 1934/35

Na podstawie zamknięć rachunkowych budżetów administracyjnych

Lata Dochody	1933-1934	1934/35 Ogółem	Gminy wiejskie	Miasta razem	Miasta niewydzielone	Miasta wydzielone	w tem powyżej 100 tys. mieszk.	Powiatowe związki samorządowe	Wojewódzkie związki samorządowe
	w miljonach złotych								
Ogółem[a] 1933/34	**637,3**	×	**106,5**	**399,5**	78,6	320,9	233,1	**120,1**	**11,2**
1934/35	×	**660,1**	**112,4**	**401,6**	78,2	323,4	239,8	**134,3**	**11,8**
Dochody zwyczajne . . .	**541,2**	**550,4**	**103,3**	**320,9**	65,4	255,5	201,1	**115,3**	**10,9**
Majątek	41,2	40,1	8,3	29,0	6,4	22,6	18,0	2,6	0,2
Przedsiębiorstwa (wpłaty)	70,6	71,6	0,9	69,5	13,3	56,2	45,9	0,8	0,4
Subwencje i dotacje . .	16,1	19,7	2,5	7,4	1,0	6,4	0,9	7,2	2,6
Zwroty[b]	32,6	41,8	3,0	21,9	3,2	18,7	14,8	14,7	2,2
Opłaty administracyjne .	10,8	11,7	3,6	6,4	1,7	4,7	3,5	1,7	—
Opłaty za korzystanie z urządzeń i zakładów . .	29,1	23,3	3,6	17,8	6,2	11,6	9,1	1,8	0,1
Dopłaty[c]	3,4	2,8	0,4	1,1	0,2	0,9	0,4	1,3	—
Udziały w podat. państw.	54,0	50,6	3,2	43,0	8,0	35,0	28,5	4,4	—
w dochodowym . . .	35,4	33,8	2,9	26,5	4,0	22,5	19,1	4,4	—
w lokalowym	18,6	16,8	0,3	16,5	4,0	12,5	9,4	—	—
Dodatki do podat. państw.	164,5	159,1	26,3	94,7	20,6	74,1	58,6	38,1	—
w tem do podatku:									
gruntowego	37,8	37,2	14,3	1,0	0,8	0,2	0,1	21,9	—
od nieruchomości . . .	26,1	28,8	1,3	27,0	2,3	24,7	21,1	0,5	—
przemysłowego . . .	51,1	47,4	5,4	36,8	8,2	28,6	22,0	5,2	—
od spożycia, zużycia lub produkcji	17,2	16,6	2,3	10,2	4,0	6,2	4,4	4,1	—
opłat stemplowych od przeniesienia własności nieruchomości . . .	10,0	7,9	1,9	3,7	0,9	2,8	2,1	2,3	—
dochodowego	17,5	17,0	0,5	12,7	3,8	8,9	6,9	3,8	—
Podatki samoistne . . .	98,8	107,7	42,5	20,6	2,9	17,7	14,4	39,8	4,8
w tem:									
opłaty drogowe . . .	35,4	38,5	0,1	0,2	0,1	0,1	0,0	38,2	—
wyrównawczy	31,6	36,3	36,3	0,0	0,0	—	—	—	—
od publicznych zabaw, rozrywek i widowisk	6,2	6,9	0,2	6,7	0,4	6,3	5,6	—	—
Różne	20,1	22,0	9,0	9,5	1,9	7,6	7,0	2,9	0,6
Dochody nadzwyczajne .	**96,1**	**109,7**	**9,1**	**80,7**	12,8	67,9	38,7	**19,0**	**0,9**
Ze sprzedaży i likwidacji majątku i przedsiębiorstw	9,5	6,2	1,5	4,3	1,5	2,8	1,9	0,4	—
Subwencje i dotacje . .	13,7	20,5	1,7	13,2	1,2	12,0	5,8	5,6	0,0
Zwroty[b]	1,2	3,2	0,1	2,2	0,2	2,0	1,4	0,9	—
Pożyczki	57,5	64,1	2,7	51,3	7,8	43,5	23,9	9,4	0,7
Dopłaty[c]	0,8	1,4	0,0	0,5	0,2	0,3	—	0,9	—
Podatki inwestycyjne .	2,0	1,8	0,1	1,4	0,0	1,4	1,1	0,3	—
Podatki od kopalń . . .	4,0	4,1	2,6	0,9	0,2	0,7	0,4	0,6	—
Różne	7,4	8,4	0,4	6,9	1,7	5,2	4,2	0,9	0,2
Nadwyżki budżetowe z lat ubiegłych	12,8	10,4	3,6	4,2	1,6	2,6	2,5	2,3	0,3

a Bez nadwyżek budżetowych z lat ubiegłych. *b* Wpływy z tytułu zastępczo wyłożonych sum za instytucje i osoby publiczne i prywatne. *c* Specjalne opłaty z tytułu szczególnych korzyści lub udogodnień przy korzystaniu z urządzeń lub zakładów samorządowych.

TABL. 26. WYDATKI ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORJALNEGO W POLSCE W LATACH 1934/35 i 1935/36

Na podstawie preliminarzy budżetów administracyjnych

Lata Wydatki	1934–1935	1935/36							
		Ogółem	Gminy wiejskie	Miasta				Powiatowe	Wojewódzkie
				razem	niewydzielone	wydzielone	w tem powyżej 100 tys. mieszk.	związki samorządowe	
	w miljonach złotych								
Ogółem[a] 1934/35	**606,9**	×	**107,8**	**369,3**	75,5	293,8	.	**116,6**	**13,2**
1935/36	×	**624,9**	**99,7**	**398,1**	70,8	327,3	252,1	**115,2**	**11,9**
Wydatki zwyczajne . . .	**530,6**	**513,2**	**93,7**	**312,2**	63,5	248,7	195,9	**96,6**	**10,7**
Zarząd ogólny	122,0	125,6	39,4	69,1	17,0	52,1	41,3	16,1	1,0
wydatki osobowe . . .	99,5	102,7	30,4	60,5	14,2	46,3	37,2	11,0	0,8
wydatki rzeczowe . .	22,5	22,9	9,0	8,6	2,8	5,8	4,1	5,1	0,2
Majątek	11,3	9,5	0,6	8,3	1,9	6,4	5,1	0,6	0,0
Przedsiębiorstwa (deficyty)	2,4	2,7	0,2	2,5	0,3	2,2	1,9	0,0	0,0
Spłata długów	90,7	78,5	4,8	60,6	10,0	50,6	35,8	10,9	2,2
Drogi i place publiczne .	63,5	67,6	4,0	19,2	3,3	15,9	13,5	41,0	3,4
Pomiary i plany rozbudowy	3,0	3,4	0,0	3,3	0,4	2,9	2,3	0,1	—
Oświata	63,1	60,0	24,2	34,5	8,9	25,6	20,7	1,3	0,0
Kultura i sztuka	6,5	7,1	0,2	6,5	0,2	6,3	5,8	0,2	0,2
Zdrowie publiczne . . .	48,1	49,2	6,8	34,0	5,2	28,8	24,2	7,7	0,7
Opieka społeczna . . .	52,8	43,3	5,8	31,5	5,7	25,8	21,3	3,3	2,7
Popieranie rolnictwa . .	10,4	10,2	1,4	0,8	0,4	0,4	0,3	7,7	0,3
Popieranie przem. i handlu	4,5	4,3	0,1	3,8	0,5	3,3	2,9	0,4	0,0
Bezpieczeństwo publiczne	29,6	27,2	3,0	22,8	6,5	16,3	12,2	1,4	—
Świadczenia na rzecz innych związków samorządowych	6,1	6,2	0,0	2,7	1,0	1,7	1,4	3,5	0,0
Różne	16,6	18,4	3,2	12,6	2,2	10,4	7,2	2,4	0,2
Wydatki nadzwyczajne . .	**76,3**	**111,7**	**6,0**	**85,9**	7,3	78,6	56,2	**18,6**	**1,2**
Zarząd ogólny	0,6	1,0	0,3	0,5	0,0	0,5	0,5	0,1	0,1
Majątek	6,2	8,3	0,3	7,4	1,1	6,3	3,5	0,6	—
Przedsiębiorstwa	16,2	28,4	0,1	27,5	1,2	26,3	24,5	0,8	—
Spłata długów	2,8	10,5	0,5	8,5	0,7	7,8	0,5	1,5	—
Drogi i place publiczne .	27,6	35,1	1,0	19,9	1,7	18,2	14,7	13,3	0,9
Pomiary i plany rozbudowy	0,6	1,3	0,1	1,2	0,2	1,0	0,4	0,9	—
Oświata, kultura i sztuka	8,6	12,6	3,4	8,9	1,2	7,7	6,5	0,3	—
Zdrowie publiczne . . .	7,0	6,6	0,1	5,8	0,5	5,3	3,3	0,6	0,1
Opieka społeczna . . .	2,1	2,1	0,0	1,8	0,2	1,6	1,0	0,2	0,1
Popieranie rolnictwa . .	0,9	0,9	0,0	0,1	0,1	—	—	0,8	—
Popieranie przem. i handlu	0,2	0,2	0,0	0,1	—	0,1	0,1	0,1	—
Bezpieczeństwo publiczne	0,5	1,0	0,1	0,9	0,1	0,8	0,7	0,0	—
Różne	3,0	3,7	0,1	3,3	0,3	3,0	0,5	0,3	—
Pokrycie niedoborów budżetowych z lat ubiegłych	29,1	31,2	4,2	20,5	6,1	14,4	5,9	6,0	0,5

[a] Bez pokrycia niedoborów budżetowych z lat ubiegłych.

TABL. 27. DOCHODY ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORJALNEGO W POLSCE W LATACH 1934/35 i 1935/36

Na podstawie preliminarzy budżetów administracyjnych

Lata Dochody	1934- -1935	1935/36							
		Ogółem	Gminy wiejskie	Miasta				Powiatowe	Wojewódzkie
				razem	niewydzielone	wydzielone	w tem powyżej 100 tys. mieszk.	związki samorządowe	
	w miljonach złotych								
Ogółem[a] 1934/35	**630,6**	×	**110,7**	**386,7**	80,7	306,0	.	**119,9**	**13,3**
1935/36	×	**648,9**	**100,9**	**415,4**	76,4	339,0	258,0	**120,2**	**12,4**
Dochody zwyczajne . . .	**551,6**	**530,4**	**96,0**	**318,6**	65,8	252,8	198,4	**104,9**	**10,9**
Majątek	42,9	29,1	1,9	24,5	7,1	17,4	12,5	2,4	0,3
Przedsiębiorstwa (wpłaty)	73,8	68,1	0,6	66,4	12,0	54,4	44,1	0,7	0,4
Subwencje i dotacje . .	16,5	19,6	2,1	9,0	1,1	7,9	2,2	6,0	2,5
Zwroty[b]	40,3	49,6	4,7	31,0	4,7	26,3	20,6	11,2	2,7
Opłaty administracyjne .	9,6	10,8	3,7	6,2	1,6	4,6	3,5	0,9	—
Opłaty za korzystanie z urządzeń i zakładów .	25,5	21,6	2,6	16,8	5,1	11,7	10,1	2,1	0,1
Dopłaty[c]	3,4	2,8	0,4	0,9	0,3	0,6	0,3	1,5	—
Udziały w podat. państw.	53,3	49,4	2,3	43,1	8,4	34,7	28,2	4,0	—
w dochodowym . . .	36,8	31,3	2,3	25,0	4,0	21,0	17,7	4,0	—
w lokalowym	16,5	18,1	0,0	18,1	4,4	13,7	10,5	—	—
Dodatki do podat. państw.	161,3	161,8	27,7	97,0	21,4	75,6	59,8	37,1	—
w tem do podatku:									
gruntowego	38,5	39,4	17,0	1,1	0,9	0,2	0,1	21,3	—
od nieruchomości . . .	25,7	31,4	0,4	30,4	2,4	28,0	24,1	0,6	—
przemysłowego . . .	48,7	45,8	4,5	36,4	8,6	27,8	21,0	4,9	—
od spożycia, zużycia lub produkcji	17,1	15,9	2,3	9,7	4,0	5,7	3,8	3,9	—
opłat stemplowych od przeniesienia własności nieruchomości . . .	9,1	7,7	1,7	3,7	0,9	2,8	2,3	2,3	—
dochodowego	17,4	17,3	1,4	12,1	3,8	8,3	6,3	3,8	—
Podatki samoistne . . .	113,7	106,4	47,1	16,2	3,2	13,0	10,9	38,4	4,7
w tem:									
opłaty drogowe	38,8	36,6	—	0,0	0,0	0,0	0,0	36,6	—
wyrównawczy	40,7	40,2	40,2	—	—	—	—	—	—
od publicznych zabaw, rozrywek i widowisk .	6,6	6,5	0,2	6,3	0,4	5,9	5,2	—	—
Różne	11,3	11,2	2,9	7,5	0,9	6,6	6,2	0,6	0,2
Dochody nadzwyczajne .	**79,0**	**118,5**	**4,9**	**96,8**	10,6	86,2	59,6	**15,3**	**1,5**
Ze sprzedaży i likwidacji majątku i przedsiębiorstw	9,3	6,8	0,3	5,6	3,4	2,2	1,5	0,3	0,6
Subwencje i dotacje . .	8,9	18,9	1,3	11,5	0,6	10,9	7,8	6,1	—
Zwroty[b]	2,9	2,6	0,1	1,4	0,3	1,1	0,5	1,1	—
Pożyczki	43,2	75,0	1,3	67,4	5,2	62,2	40,9	5,4	0,9
Dopłaty[c]	2,1	2,0	0,2	1,0	0,1	0,9	0,6	0,8	—
Podatki inwestycyjne . .	1,3	0,9	0,1	0,7	0,1	0,6	0,3	0,1	—
Podatki od kopalń . . .	3,2	2,9	1,4	0,8	0,2	0,6	0,3	0,7	—
Różne	8,1	9,4	0,2	8,4	0,7	7,7	7,7	0,8	—
Nadwyżki budżetowe z lat ubiegłych	2,6	2,5	1,0	0,7	0,7	0,0	0,0	0,8	0,0

a Bez nadwyżek budżetowych z lat ubiegłych. *b* Ob. uwagę *b* do tabl. 25, str. 274. *c* Ob. uwagę *c* do tabl. 25, str. 274.

TABL. 28. WYDATKI I DOCHODY ZWYCZAJNE ZAKŁADÓW OPIEKUŃCZYCH I SZPITALI ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORJALNEGO W POLSCE W LATACH 1933/34 i 1934/35

Na podstawie zamknięć rachunkowych

Lata Wydatki Dochody Rodzaje zakładów	1933- -1934	1934/35						
		Ogółem	Miasta				Powiatowe	Wojewódzkie
			razem	niewydzielone	wydzielone	w tem powyżej 100 tys. mieszk.	związki samorządowe	
	w miljonach złotych							
Wydatki ogółem 1933/34	49,6	×	29,9	0,8	29,1	25,7	10,3	9,4
1934/35	×	47,7	28,6	0,8	27,8	24,9	9,9	9,2
Zakłady opiekuńcze . .	12,0	10,6	6,2	0,4	5,8	4,9	1,1	3,3
Szpitale	37,6	37,1	22,4	0,4	22,0	20,0	8,8	5,9
Dochody ogółem 1933/34	30,9	×	16,0	0,4	15,6	13,4	8,2	6,7
1934/35	×	34,6	19,7	0,4	19,3	17,3	8,2	6,7
Zakłady opiekuńcze . .	3,0	2,6	0,7	0,1	0,6	0,4	0,7	1,2
Szpitale	27,9	32,0	19,0	0,3	18,7	16,9	7,5	5,5

TABL. 29. WYDATKI I DOCHODY ZWYCZAJNE ZAKŁADÓW OPIEKUŃCZYCH I SZPITALI ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORJALNEGO W POLSCE W LATACH 1934/35 i 1935/36

Na podstawie preliminarzy budżetowych

Lata Wydatki Dochody Rodzaje zakładów	1934- -1935	1935/36							
		Ogółem	Gminy wiejskie	Miasta				Powiatowe	Wojewódzkie
				razem	niewydzielone	wydzielone	w tem powyżej 100 tys. mieszk.	związki samorządowe	
	w miljonach złotych								
Wydatki ogółem 1934/35	51,8	×	0,0	30,5	0,7	29,8	.	10,7	10,6
1935/36	×	48,9	0,1	29,6	0,8	28,8	24,0	9,1	10,1
Zakłady opiekuńcze . .	12,4	12,0	0,0	7,5	0,4	7,1	4,8	1,0	3,5
Szpitale	39,4	36,9	0,1	22,1	0,4	21,7	19,2	8,1	6,6
Dochody ogółem 1934/35	42,1	×	0,0	24,2	0,4	23,8	.	9,8	8,1
1935/36	×	38,4	0,1	22,8	0,6	22,2	19,2	8,3	7,2
Zakłady opiekuńcze .	**4,8**	**3,5**	**0,0**	**1,4**	**0,2**	**1,2**	**0,8**	**0,8**	**1,3**
Szpitale	**37,3**	**34,9**	**0,1**	**21,4**	**0,4**	**21,0**	**18,4**	**7,5**	**5,9**

TABL. 30. LICZBA PRZEDSIĘBIORSTW ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORJALNEGO W POLSCE W 1935 R.

Stan w dn. 31.III

Rodzaje przedsiębiorstw	Ogółem	Wydzierżawione osobom trzecim	Eksploatowane we własnym zakresie: Miasta: razem	niewydzielone	wydzielone	w tem powyżej 100 tys. mieszk.	Powiatowe (związki samorządowe)	Wojewódzkie (związki samorządowe)
Ogółem[a]	**1 567**	**97**	**1 342**	1 077	265	89	**127**	**1**
Komunikacja	35	—	20	8	12	6	15	—
w tem: tramwaje i autobusy	13	—	10	2	8	4	3	—
kolejki	13	—	1	1	—	—	12	—
Elektryczność i gaz	379	13	356	302	54	15	10	—
elektrownie	284	12	262	227	35	8	10	—
gazownie	95	1	94	75	19	7	—	—
Zdrowotność i higjena	189	10	175	116	59	20	4	—
w tem wodociągi i kanalizacja	127	—	126	88	38	14	1	—
Budownictwo	119	25	58	41	17	7	36	—
w tem: cegielnie	44	17	19	17	2	—	8	—
betoniarnie	42	2	21	14	7	3	19	—
Aprowizacja	659	34	621	550	71	19	4	—
w tem rzeźnie	509	17	491	441	50	10	1	—
Rolnictwo	116	7	63	39	24	7	46	—
Inne	70	8	49	21	28	15	12	1

a Bez przedsiębiorstw będących w likwidacji, w budowie oraz nieczynnych, natomiast łącznie z przedsiębiorstwami dzierżawionemi przez związki samorządowe od osób trzecich.

TABL. 31. WYDATKI I DOCHODY ZWYCZAJNE PRZEDSIĘBIORSTW ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORJALNEGO W POLSCE W 1934/35 R.

Na podstawie zamknięć rachunkowych

Rodzaje przedsiębiorstw	Liczba przedsięb. uwzgl. w opracowaniu	Wydatki: Ogółem (w milj. złotych)	Wydatki: w tem odpisy na fundusze[a] (w milj. złotych)	Dochody (w milj. złotych)	Nadwyżka: Liczba przedsięb.	Nadwyżka: Suma (w milj. złotych)	Nadwyżka: w tem przelew do budżetu admin. (w milj. złotych)	Niedobór: Liczba przedsięb.	Niedobór: Suma w miljonach złotych
Ogółem	**1 381**	**189,5**	18,2	**250,7**	**1 171**	**63,4**	56,7	**140**	**2,2**
Komunikacja	33	42,1	6,0	50,0	21	8,0	7,8	7	0,1
w tem: tramwaje i autobusy	11	39,6	5,8	47,2	5	7,7	7,6	3	0,1
kolejki	12	2,3	0,1	2,5	9	0,2	0,1	2	0,0
Elektryczność i gaz	350	77,6	5,3	105,2	313	28,0	25,2	26	0,4
elektrownie	260	41,8	3,8	61,2	235	19,7	16,9	17	0,3
gazownie	90	35,8	1,5	44,0	78	8,3	8,3	9	0,1
Zdrowotn. i higjena	169	38,6	4,7	53,1	131	15,1	13,0	30	0,6
w tem wodociągi i kanalizacja	123	34,3	4,5	48,5	106	14,8	12,7	13	0,6
Budownictwo	82	3,8	0,3	4,1	61	0,5	0,4	14	0,2
w tem: cegielnie	27	0,8	0,0	0,8	17	0,1	0,1	7	0,1
betoniarnie	33	0,7	0,0	0,8	26	0,1	0,1	4	0,0
Aprowizacja	593	19,5	1,6	28,9	536	9,6	8,7	29	0,2
w tem rzeźnie	463	17,3	1,5	25,9	428	8,7	7,8	19	0,1
Rolnictwo	100	2,8	0,0	3,8	77	1,1	1,1	19	0,1
Inne	54	5,1	0,3	5,6	32	1,1	0,5	15	0,6

a Amortyzacyjny, inwestycyjny i inne.

TABL. 32. WYDATKI I DOCHODY ZWYCZAJNE PRZEDSIĘBIORSTW ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORJALNEGO W POLSCE W LATACH 1934/35 i 1935/36

Na podstawie preliminarzy budżetowych

Lata Wydatki Dochody Rodzaje przedsiębiorstw	1934-1935	1935/36							
		Ogółem	Gminy wiejskie	Miasta				Powiatowe	Wojewódzkie
				razem	niewydzielone	wydzielone	w tem powyżej 100 tys. mieszk.	związki samorządowe	
	w miljonach złotych								
Wydatki ogółem 1934/35	245,0	×	1,0	232,0	32,2	199,8	.	9,4	2,6
Wydatki ogółem 1935/36	×	242,6	0,9	229,4	33,8	195,6	161,6	10,1	2,2
Elektrownie	53,5	54,4	0,3	52,7	15,6	37,1	21,9	1,4	—
Gazownie	42,8	38,2	—	38,2	5,5	32,7	29,1	—	—
Wodociągi i kanalizacje	41,2	41,7	0,0	40,1	3,3	36,8	30,3	1,6	—
Zakłady komunikacyjne	49,8	48,7	—	45,1	0,0	45,1	44,2	3,6	—
Rzeźnie	19,5	21,7	0,3	21,4	6,0	15,4	11,8	0,0	—
Inne	38,2	37,9	0,3	31,9	3,4	28,5	24,3	3,5	2,2
Dochody ogółem 1934/35	309,4	×	1,5	295.0	43,0	252,0	.	9,9	3,0
Dochody ogółem 1935/36	×	302,9	1,3	288.2	43,8	244,4	199,5	10,9	2,5
Elektrownie	75,9	75,4	0,4	73,3	20,3	53,0	32,7	1,7	—
Gazownie	52,7	47,1	—	47,1	6,3	40,8	36,1	—	—
Wodociągi i kanalizacje	53,7	55,4	0,0	53,8	4,2	49,6	40,9	1,6	—
Zakłady komunikacyjne	58,0	56,6	—	52,8	0,0	52,8	51,5	3,8	—
Rzeźnie	28,5	28,4	0,5	27,9	8,5	19,4	14,4	0,0	—
Inne	40,6	40,0	0,4	33,3	4,5	28,8	23,9	3,2	2,5

TABL. 33. ZADŁUŻENIE DŁUGOTERMINOWE ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORJALNEGO[a] W POLSCE W LATACH 1930/31 —1934/35

Rodzaje związków samorządowych	1931	1932	1933	1934	1935	1930-1931	1931-1932	1932-1933	1933-1934	1934-1935
	Liczba związków samorządowych									
Ogółem	***897***	***897***	***880***	***880***	***846***	***897***	***897***	***880***	***880***	***846***
Uwzględniono w opracowaniu	*889*	*870*	*867*	*878*	*845*	*889*	*870*	*867*	*878*	*845*
w tem:										
posiadających długi w dn. 31.III	*751*	*764*	*758*	*763*	*757*	×	×	×	×	×
zaciągających pożyczki w okresie budżetowym	×	×	×	×	×	*358*	*280*	*192*	*287*	*378*
	Stan zadłużenia w dn. 31.III w miljonach złotych					Pożyczki zaciągnięte w okresie budżetowym w miljonach złotych				
Ogółem	**883,2**	**932,1**	**937,4**	**945,5**	**964,3**	**98,3**	**82,8**	**46,6**	**63,1**	**62,7**
Miasta	771,8	816,8	812,5	817,3	836,8	85,3	71,8	38,4	52,5	50,6
Powiatowe związki samorządowe	93,0	96,2	103,9	107,0	108,8	9,0	10,3	7,0	10,1	11,5
Wojewódzkie związki samorządowe	18,4	19,1	21,0	21,2	18,7	4,0	0,7	1,2	0,5	0,6

a Łącznie z zadłużeniem długoterminowem przedsiębiorstw samorządowych.

TABL. 34. ZADŁUŻENIE DŁUGOTERMINOWE ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORJALNEGO[a] W POLSCE W LATACH 1933/34 i 1934/35

Źródła kredytu Przeznaczenie pożyczek	1933--1934	1934/35						
		Ogółem	Miasta				Powiatowe	Wojewódzkie
			razem	niewydzielone	wydzielone	w tem powyżej 100 tys. mieszk.	związki samorządowe	
Liczba związków samorządowych								
Ogółem	***880***	***846***	***603***	*550*	*53*	*12*	***241***	*2*
Uwzględn. w opracowaniu	*878*	*845*	*602*	*549*	*53*	*12*	*241*	*2*
w tem posiadających długi w dn. 31.III . . .	*763*	*757*	*519*	*466*	*53*	*12*	*236*	*2*
zaciągających pożyczki w okresie budżetowym . .	*287*	*378*	*246*	*197*	*49*	*12*	*130*	*2*
Stan zadłużenia w dn. 31.III w miljonach złotych								
Ogółem	**945,5**	**964,3**	**836,8**	116,4	720,4	500,4	**108,8**	**18,7**
Źródła kredytu:								
Skarb Państwa	62,2	78,5	64,2	13,3	50,9	29,1	13,9	0,4
w tem Fundusz Pracy .	16,8	34,8	30,3	3,9	26,4	16,8	4,1	0,4
Banki państwowe . . .	436,3	426,1	375,5	41,3	334,2	210,2	41,4	9,2
Bank Gospodarstwa Kraj.	432,2	422,9	374,3	40,7	333,6	210,0	39,4	9,2
w tem:								
Śląski Fundusz Gospodarczy . .	2,2	2,3	2,3	0,9	1,4	1,2	—	—
Śląski Fundusz Pożycz.-Zapomogowy	1,0	1,2	1,0	0,7	0,3	0,0	0,2	—
Państwowy Bank Rolny	4,1	3,2	1,2	0,6	0,6	0,2	2,0	—
Skarb Śląski	28,3	28,5	23,4	5,0	18,4	13,2	5,1	—
Związki samorz. terytorj.	2,4	3,3	1,3	1,2	0,1	—	2,0	—
Banki komunalne . . .	69,0	75,6	39,6	20,7	18,9	6,9	29,2	6,8
w tem Fundusz Pożyczkowo-Zapomogowy .	22,4	26,6	14,4	7,5	6,9	1,6	12,2	—
Komunalne kasy oszczędn.	50,7	57,3	49,8	12,1	37,7	29,7	7,3	0,2
Zakłady ubezp. publiczn.	43,2	46,8	39,9	11,6	28,3	14,3	6,3	0,6
Instytucje i osoby pryw.	22,3	21,3	18,9	7,1	11,8	3,9	2,4	0,0
Fundusze specjalne zw. samorządu terytorjalnego	4,5	4,8	3,9	1,5	2,4	—	0,9	—
Pożyczki obligac. wewn.	97,8	102,0	101,6	0,0	101,6	100,0	—	0,4
Pożyczki zagraniczne . .	124,5	119,4	118,0	2,6	115,4	92,8	0,3	1,1
obligacyjne	79,1	78,4	77,3	—	77,3	77,3	—	1,1
inne	45,4	41,0	40,7	2,6	38,1	15,5	0,3	—
Źródło niepodane	4,3	0,7	0,7	0,0	0,7	0,3	—	—
Pożyczki zaciągnięte w okresie budżetowym w miljonach złotych								
Ogółem	**63,1**	**62,7**	**50,6**	9,5	41,1	24,3	**11,5**	**0,6**
Przeznaczenie pożyczek:								
Inwestycje	32,8	32,3	27,6	5,3	22,3	14,0	4,4	0,3
działów administracyjn.	19,4	17,5	13,3	1,8	11,5	8,3	3,9	0,3
przedsiębiorstw . . .	13,4	14,8	14,3	3,5	10,8	5,7	0,5	—
Spłata pożyczek	21,1	25,9	19,3	3,4	15,9	9,0	6,6	—
w tem konwersja . . .	17,2	19,6	14,0	1,9	12,1	6,1	5,6	—
Udzielanie pożyczek . .	0,3	0,3	0,3	0,3	0,0	—	,0	—
Wydatki bieżące	7,9	1,8	1,3	0,1	1,2	0,9	0,2	0,3
Przeznaczenie niewyszczególnione	1,0	2,4	2,1	0,4	1,7	0,4	0,3	—

a Łącznie z zadłużeniem długoterminowem przedsiębiorstw samorządowych.

TABL. 35. RACHUNKI ZAMKNIĘCIA SUM POZABUDŻETOWYCH ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORJALNEGO W POLSCE W LATACH 1933/34 i 1934/35

Wyszczególnienie	1933-1934	1934/35						
		Ogółem	Miasta				Powiatowe	Wojewódzkie
			razem	niewydzielone	wydzielone	w tem powyżej 100 tys. mieszk.	związki samorządowe	
Liczba związków samorządowych								
Ogółem	***880***	***846***	***603***	*550*	*53*	*12*	***241***	***2***
Uwzględniono w opracowaniu	*875*	*841*	*598*	*545*	*53*	*12*	*241*	*2*
Związki, które wykazały w roku sprawozdawczym:								
nadwyżkę	.	*377*	*248*	*235*	*13*	*3*	*128*	*1*
niedobór	.	*397*	*305*	*274*	*31*	*7*	*91*	*1*
Sumy w miljonach złotych								
Stan czynny								
Kasa	4,5	5,1	3,5	1,0	2,5	2,0	1,5	0,1
Instytucje finansowe	26,4	35,6	24,6	5,7	18,9	16,0	10,4	0,6
Weksle obce	1,1	1,2	0,7	0,4	0,3	0,1	0,5	—
Depozyty walorowe	37,2	37,4	29,3	4,4	24,9	20,9	6,2	1,9
Zaliczki zwrotne	7,1	5,4	4,0	1,2	2,8	2,2	1,4	0,0
Dłużnicy różni	51,7	35,7	20,5	5,3	15,2	10,8	14,8	0,4
Fundusze obrotowe i specjalne	0,6	1,7	1,6	0,0	1,6	1,4	0,1	—
Sumy przechodnie	2,0	21,3	20,2	0,3	19,9	19,8	1,1	—
Różni za wydane kaucje i depozyty	8,8	6,5	6,0	0,2	5,8	0,5	0,5	—
Zaliczki budżetowe	18,4	15,0	13,1	0,9	12,2	11,9	1,3	0,6
Przedsiębiorstwa i zakłady własne	23,2	12,7	10,8	2,5	8,3	5,6	1,8	0,1
Niedobory budżetowe	224,7	206,3	172,7	41,3	131,4	92,2	32,5	1,1
z lat poprzednich	.	185,6	157,2	36,6	120,6	83,4	27,6	0,8
z roku sprawozdawczego	.	20,7	15,5	4,7	10,8	8,8	4,9	0,3
Ogólna suma zamknięć rachunków	**405,7**	**383,9**	**307,0**	63,2	243,8	183,4	**72,1**	**4,8**
Stan bierny								
Sumy przechodnie	47,7	54,0	40,9	6,4	34,5	28,5	12,7	0,4
Deponenci	36,4	40,1	32,3	4,2	28,1	24,7	5,9	1,9
Weksle własne	42,9	26,4	21,2	9,6	11,6	1,2	5,2	—
Pożyczki krótkoterminowe	40,2	51,6	43,7	5,5	38,2	31,6	7,1	0,8
Rachunki otwartego kredytu	29,4	27,5	21,4	1,2	20,2	14,8	6,1	—
Zaliczki zwrotne	0,2	0,2	0,1	0,0	0,1	0,0	0,1	—
Wierzyciele różni	150,5	135,1	109,7	27,8	81,9	58,9	24,3	1,1
Fundacje	0,6	0,7	0,7	0,1	0,6	0,6	0,0	—
Depozyty walorowe	8,8	3,2	2,6	0,5	2,1	0,5	0,6	—
Fundusze obrotowe i specjalne	23,3	22,0	17,3	2,6	14,7	13,2	4,2	0,5
Przedsiębiorstwa i zakłady własne	9,1	11,1	10,0	2,4	7,6	5,5	1,1	—
Nadwyżki budżetowe	16,6	12,0	7,1	2,9	4,2	3,9	4,8	0,1
z lat poprzednich	.	4,2	2,7	1,3	1,4	1,3	1,5	—
z roku sprawozdawczego	.	7,8	4,4	1,6	2,8	2,6	3,3	0,1

TABL. 36. INWENTARZE STANU MAJĄTKOWEGO (BILANSE) ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORJALNEGO W 1934 R.

Stan w dn. 31.III

Wyszczególnienie	Ogółem	Miasta				Powiatowe	Wojewódzkie
		razem	niewydzielone	wydzielone	w tem powyżej 100 tys. mieszk.	związki samorządowe	
Liczba związków samorządowych							
Ogółem	*880*	*637*	*584*	*53*	*11*	*241*	*2*
Uwzględn. w opracowaniu	*870*	*627*	*574*	*53*	*11*	*241*	*2*
Związki które wykazały:							
przewyżkę stanu biernego nad stanem czynnym	*128*	*32*	*23*	*9*	*1*	*96*	—
przewyżkę stanu czynnego nad stanem biernym	*742*	*595*	*551*	*44*	*10*	*145*	*2*
Sumy w miljonach złotych							
Stan czynny							
Nieruchomości	2 063,2	1 897,4	459,7	1 437,7	1 086,7	101,1	64,7
Kanalizacja	111,9	111,9	9,3	102,6	94,4	—	—
Inwestycje w budowie	131,1	125,1	21,7	103,4	80,2	6,0	—
Ruchomości	137,6	99,2	23,2	76,0	58,5	29,4	9,0
Aktywa przedsiębiorstw	1 048,8	981,4	203,3	778,1	599,7	46,8	20,6
Aktywa fundacyj	100,2	98,0	4,6	93,4	92,8	2,2	0,0
Materjały i zapasy	11,9	6,6	0,5	6,1	5,0	3,1	2,2
Kasa	4,5	3,1	1,4	1,7	1,3	1,4	0,0
Pozostałości na rachunkach bieżących w instytucjach finansowych	22,2	13,7	4,5	9,2	6,6	8,0	0,5
Sumy komunalne w kasach innych związków komunalnych i kasach skarbowych	8,5	4,0	0,8	3,2	2,4	4,5	—
Lokaty	131,3	92,2	5,7	86,5	76,3	24,8	14,3
Inne aktywa	206,3	156,3	15,9	140,4	110,5	32,4	17,6
Przewyżka stanu biernego nad stanem czynnym	90,0	53,3	2,7	50,6	0,4	36,7	—
Suma bilansowa	**4 067,5**	**3 642,2**	753,3	2 888,9	2 214,8	**296,4**	**128,9**
Stan bierny							
Długi długoterminowe	897,5	774,3	99,4	674,9	477,7	102,0	21,2
Pasywa przedsiębiorstw	194,4	165,7	25,0	140,7	100,7	11,5	17,2
Pasywa fundacyj	96,5	95,4	2,4	93,0	92,9	1,1	0,0
Długi krótkoterminowe	105,4	72,4	17,7	54,7	34,9	21,6	11,4
Sumy przechodnie	47,4	34,5	6,4	28,1	22,1	12,5	0,4
Fundusze specjalne	137,2	129,6	7,3	122,3	111,8	6,5	1,1
Inne pasywa	220,1	181,3	33,5	147,8	107,6	35,3	3,5
Przewyżka stanu czynnego nad stanem biernym	2 369,0	2 189,0	561,6	1 627,4	1 267,1	105,9	74,1

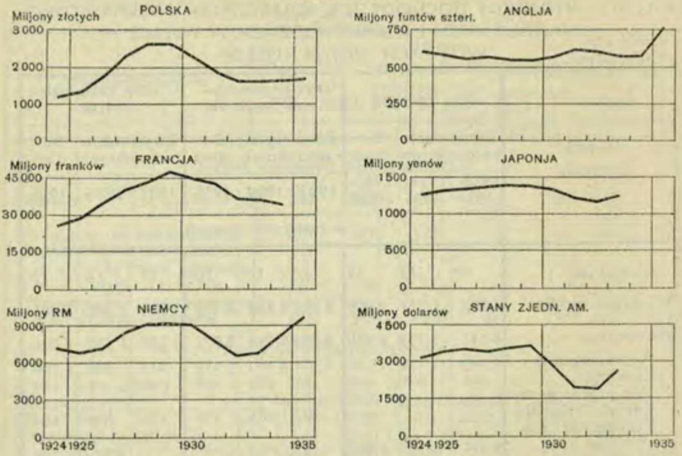
D. Finanse samorządu gospodarczego

TABL. 37. WYDATKI I DOCHODY IZB ROLNICZYCH, PRZEMYSŁOWO-HANDLOWYCH I RZEMIEŚLNICZYCH W POLSCE W LATACH 1933/34—1935/36

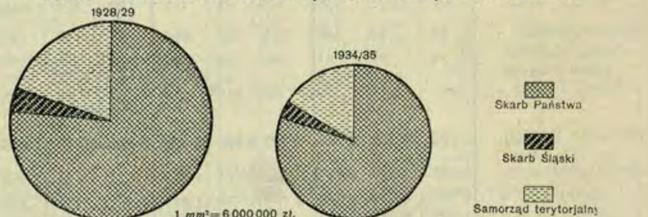
Wydatki Dochody	Izby rolnicze			Izby przemysłowo-handlowe			Izby rzemieślnicze		
	Zamknięcia rachunkowe		Budżet	Zamknięcia rachunkowe		Budżet	Zamknięcia rachunkowe		Budżet
	1933-1934	1934-1935	1935-1936	1933	1934	1935	1933	1934	1935
	w tysiącach złotych								
Liczba izb	*9*[a]	*13*	*13*	*12*	*11*[b]	*10*[b]	*17*	*17*	*17*
Wydatki ogółem	**4 196**	**7 777**	**8 959**	**4 526**	**5 180**	**4 436**	**1 394**	**1 502**	**1 981**
Zwyczajne	4 141	7 733	8 829	4 295	4 294	3 972	1 338	1 389	1 928
Administracja	1 149	2 124	1 667	2 981	3 109	3 053	913	906	1 008
Oświata	625	905	954	157	135	156	43	17	121
Popieranie przemysłu i handlu	—	—	—	622	683	406	172[c]	209[c]	454[c]
Popieranie rolnictwa	2 081	4 358	5 600	—	—	—	—	—	—
Spłata długów	80	111	92	270	284	214	91	89	101
Inne	206	235	516	265	83	143	119	168	244
Nadzwyczajne	55	44	130	231	886	464	56	113	53
Administracja	34	22	41	229	393	100	—	—	10
Spłata długów	—	—	—	—	51	43	—	54	—
Inne	21	22	89	2	442[d]	321[d]	56	59	43
Dochody ogółem	**5 104**	**7 979**	**8 688**	**4 427**	**4 986**	**4 639**	**1 324**	**1 795**	**1 963**
Zwyczajne	5 101	7 979	8 686	4 422	4 472	4 357	1 324	1 793	1 963
Podatki	2 813	4 215	4 342	3 228	3 036	3 223	553	519	579
Opłaty	805	1 315	1 431	923	1 210	926	665	1 040	1 202
Subwencje i zasiłki	1 370	2 274	2 737	64	20	—	21	171	80
Inne	113	175	176	207	206	208	85	63	102
Nadzwyczajne	3	—	2	5	514	282	—	2	—
Pożyczki	—	—	—	—	300	30	—	2	—
Subwencje i zasiłki	—	—	—	—	182	240	—	—	—
Inne	3	—	2	5	32	12	—	—	—

a Nie uwzględniono danych dla izb rolniczych: wileńskiej, wołyńskiej, pomorskiej i lwowskiej. *b* Zmniejszenie liczby izb przemysłowo-handlowych wskutek połączenia. *c* W tem koszty komisyj egzaminacyjnych dla czeladników i majstrów: 1933 r.—170 tys. zł., 1934 r.—209 tys. zł., 1935 r.—310 tys. zł. *d* W tem na spłatę kosztów budowy Wyższej Szkoły Handlowej w Poznaniu: 1934 r. —316 tys. zł., 1935 r.—321 tys. zł.

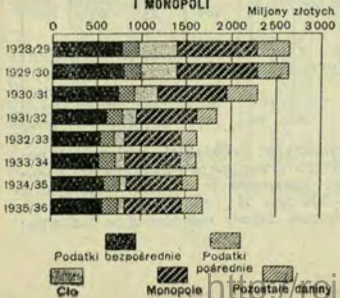
DOCHODY SKARBOWE Z PODATKÓW CEŁ I MONOPOLI W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH

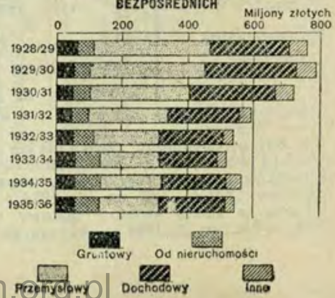
DOCHODY SKARBU PAŃSTWA, SKARBU ŚLĄSKIEGO I SAMORZĄDU TERYTORJALNEGO

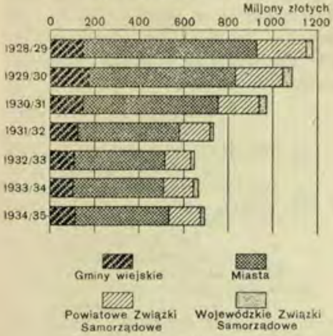
DOCHODY SKARBOWE Z DANIN PUBLICZNYCH I MONOPOLI

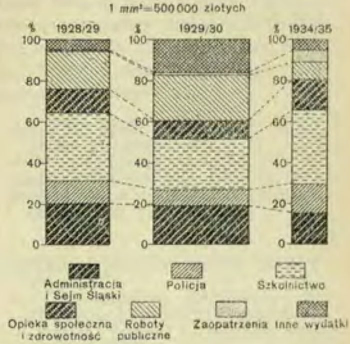
DOCHODY SKARBOWE Z PODATKÓW BEZPOŚREDNICH

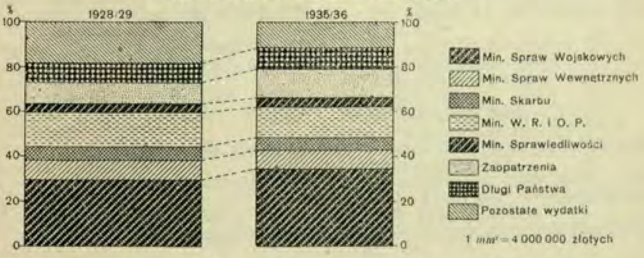
DOCHODY ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORJALNEGO

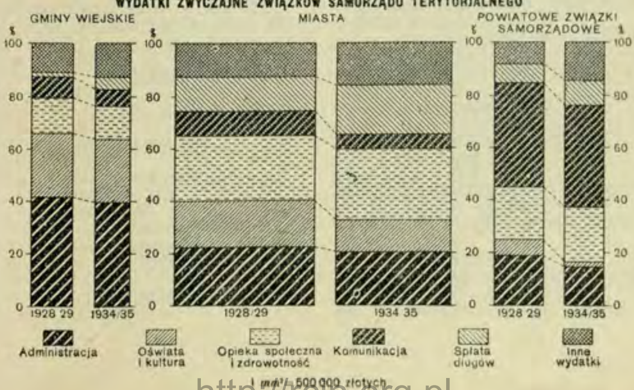
WYDATKI ZWYCZAJNE SKARBU ŚLĄSKIEGO

WYDATKI PAŃSTWA WEDŁUG CZĘŚCI BUDŻETU

WYDATKI ZWYCZAJNE ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORJALNEGO

SKOROWIDZ ALFABETYCZNY

Liczby oznaczają strony. Liczby bez gwiazdek dotyczą tablic z zakresu stosunków polskich, liczby z gwiazdkami dotyczą przeglądów międzynarodowych i światowych, liczby z literą (w) dotyczą wykresów. Kreski oznaczają powtórzenie wyrazów poprzedniego hasła; liczba kresek odpowiada liczbie kolejno powtarzających się wyrazów.

A.

B.

C.

L.

Ł.

M.

P.

R.

Ś.

T.

U.

W.

Errata

Strona	Tablica	Rubryka	Wiersz	Jest	Powinno być
4	2	4	4 od góry	56,6	57,0
20	19	uw.	3 od dołu	60 tys.	600 tys.
26	5	9	2 „ „	5,1[a]	15,1[a]
29	11	9	2 od góry	18,4	18,3
49	17	9	7 od dołu	,8	9,8
51	21	7	1 „ „	241,5	1 241,5
58	5	5	4 od góry	300,1	290,4
58	5	6	4 „ „	271,2	264,1
58	5	7	4 „ „	93,3	90,9
58	5	8	4 „ „	90,4	90,8
81	12	7	1 od dołu		.
81	12	7	4 „ „		.
81	12	7	4 od góry		.
81	12	7	5 „ „		.
99	4	7	13 od dołu	3,3	3,38
100	4	9	7 „ „	0,5	0,3
100	4	9	8 „ „	0,1	0,3
100	4	9	12 „ „	1,5	0,5
121	2	1	3 i 4 od dołu	w tem według taryfy normalnej	w tem według taryfy normalnej za biletami jednorazowemi
121	2	1	6 i 7 „ „	„ „	„
167	10	3	2 od góry	.	3,15
204	8	6	2 „ „	50	550
255	3	2	3 od dołu	16 998	16 938
255	3	4	3 „ „	3 579	3 519
257	10	9	1 „ „	.	8
262	5	—	9 „ „	129	120
262	5	—	8 „ „	20	29
264	9	4	11 „ „	3,0	13,0
272	22	4	w główce	193	1935
272		w notce do tabl. 22		Zakładów	w Zakładzie
279	32	2	1 od dołu	40,0	40,6
280	34	8	3 „ „	,0	0,0

E R R A T A

do Małego Rocznika Statystycznego 1936 r.

Strona	Tablica	Ru-bryka	Wiersz	Jest	Powinno być
100	4	7	4 od góry	0,3	8,4
106	2	1	20 „ „	c. wyroby gotowe	b. półfabrykaty
126	10	4 i 5	w główce	Wagony [a]	Wagony w tysiącach [a]

Druk Gł.U,St. 299 7.VIII3 6060

WYDAWNICTWA GŁÓWNEGO URZĘDU STATYSTYCZNEGO

MAŁY ROCZNIK STATYSTYCZNY

Ukazuje się w czerwcu. Oddzielne wydania: polskie, francuskie p. t. *Petit Annuaire Statistique de la République Polonaise*, angielskie p. t. *Concise Statistical Year-Book of Poland.*

WIADOMOŚCI STATYSTYCZNE

Czasopismo przeznaczone jest dla najszerszych kół społeczeństwa, interesujących się życiem publicznem i społecznem i zawiera najbardziej aktualne informacje liczbowe ze szczególnem uwzględnieniem zagadnień życia gospodarczego. Począwszy od 25 sierpnia 1934 r. w dodatkach do Wiadomości Statystycznych ogłaszane są w skrócie wyniki spisu ludności z dn. 9.XII 1931 r. dla poszczególnych powiatów i województw. Wiadomości ukazują się dnia 5-go, 15-go i 25-go każdego miesiąca.

HANDEL ZAGRANICZNY RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ I W. M. GDAŃSKA

Miesięcznik i Rocznik.

STATYSTYKA PRACY

Kwartalnik poświęcony zagadnieniom pracy najemnej.

STATYSTYKA POLSKI

Zawiera wyniki liczbowe badań statystycznych w postaci najbardziej szczegółowej oraz analizę tych wyników. Wydawnictwo ukazuje się w zeszytach, poświęconych poszczególnym zagadnieniom. W Statystyce Polski ogłoszone zostały m. in. wyniki pierwszego powszechnego spisu z 1921 r. oraz ogłaszane są obecnie wyniki drugiego spisu z 1931 r.

Cena 1—zł.

Drukiem Zakładów Graficznych Ł. MEJŁACHOWICZA w Grodnie
(25.VII 1936 — 45300)